

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Birleşim

2 Kasım 2017 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	657
II.- GELEN KÂĞITLAR	661
III.- YOKLAMA	664
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	664,674
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>664:667,674:675</i>
1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Alevi inanç ve öğretisinin sorunlarıyla ilgili olarak hazırladığı rapora ilişkin gündem dışı konuşması	664:666
2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, İstanbul ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	666:667
3.- İzmir Milletvekili Kerem Ali Sürekli'nin, Karşıyaka Spor Kulübünün kuruluşunun 105'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması	674:675
V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR	667,691,745,758
1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Didem Engin'in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve AK PARTİ Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması	667:669
	649

- 2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 669:670
- 3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Didem Engin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 670:672
- 4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 672:673
- 5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 691:692
- 6.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 745:746
- 7.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 746:749
- 8.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 758:759

VI.- AÇIKLAMALAR**673,675,685,690,692,
708,741,754,757**

- 1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 673
- 2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, eğitimini yarıda bırakmış ya da bırakmak zorunda kalmış öğrenciler için af düzenlemesi düşünüldüğü düşünülmendiğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 675
- 3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, üretimi artıramayan, işsizliği çözemeyen, enflasyonu dizginleyemeyen Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetlerinin kötü yönetimine halkın ilk seçimde tepkisini göstereceğine ilişkin açıklaması 676
- 4.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Kocaeli'nin Gebze ilçesi Adem Yavuz Mahallesi sakinlerinin uzun zamandır tapu sorunu yaşadığına ilişkin açıklaması 676
- 5.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Hükûmetten ve Cumhurbaşkanından şehitlerin olmaması için bir çare bulmalarını rica ettiğine ilişkin açıklaması 677

- 6.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine, 3 Kasım 2002'nin üzerinden geçen on beş yılda heyecanlarında en ufak bir eksiklik olmadan koydukları hedeflere doğru emin adımlarla ilerlediklerine ilişkin açıklaması 677
- 7.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kaya'nın, yaşlı bakım tekniklerinin bir mesleki tanımlarının olmadığına ve statülerinin ne zaman belirleneceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 677:678
- 8.- Adana Milletvekili Zülfiyar İnönü Tümer'in, çıraklık veya öğrencilik sırasındaki staj çalışmalarının emeklilik hesaplanmasında ilk işe giriş tarihi olarak hesaplanması gerektiğine ilişkin açıklaması 678
- 9.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine ve Türkiye'nin Otomobili Ortak Girişim Grubu'na başarılar dilediğine ilişkin açıklaması 678
- 10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, mazot fiyatlarının düşürülerek tarım üreticisine destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 678
- 11.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, IŞİD terör örgütünün ülkemizde tekrar eylemler gerçekleştirebileceği iddiaları üzerinde hassasiyetle durulması gerektiğine ilişkin açıklaması 679
- 12.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Atatürk ve İsmet İnönü'ye defalarca saldıranların vatanın bağımsızlığına, demokrasiye, hukuk devletine, adalete, bilime, cumhuriyete düşman olduklarına ilişkin açıklaması 679
- 13.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerini rahmetle andığına, Giresun'da meydana gelen sel, toprak kayması ve heyelanlar nedeniyle afet mağduru yurttaşların barınma sorunlarının hâlâ çözülmediğine ilişkin açıklaması 679
- 14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, kurumalar ile Mecliste görevli polisler arasında yemek ücreti konusunda farklı uygulamaya olduğuna, Emniyet mensupları arasındaki tazminat orantısızlığının giderilmesi ile mesai ve çalışma koşullarının iyileştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 680
- 15.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Türk otomobilinin gerçeğe dönüşme sürecinin bugün başladığına ve Anadolu Grup, BMC, Kıracha Holding, Turkcell ile Zorlu Holdinge başarılar dilediğine ilişkin açıklaması 680
- 16.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Mustafa Kemal Atatürk'ü vatan hainliğiyle suçlayan gazetecinin akıbetini takip edeceğine ilişkin açıklaması 681
- 17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine, terörle mücadelenin millî bir dava olduğuna ve terörün beslendiği her kaynağın kurutulması gerektiğine ilişkin açıklaması 681:682
- 18.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Hakkâri'de hayatını kaybeden 8 askerin ailelerine başsağlığı dilediğine, tutuklu milletvekillerinin milletvekilliğiyle ilgili hiçbir faaliyete katılmadıklarına ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in Genel Kurula ilettiği mektubunu okumak istediğine ilişkin açıklaması 682:683

- 19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine, Hükûmetin terör konusundaki politikalarının çözüme yönelik olmadığına ve bu Meclisin Türkiye'de yaşanan bütün sorunların çözülebileceği tek adres olduğuna ilişkin açıklaması 683:684
- 20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine, terörle mücadelenin son şehidin hesabı sorulana dek devam edeceğine ve terörün partilerüstü bir mesele olduğuna ilişkin açıklaması 684
- 21.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Hakkâri Şemdinli'de çatışmada hayatını kaybeden 8 güvenlik görevlisine Allah'tan rahmet dilediğine ve bu can kayıplarının son olmasını içtenlikle temenni ettiğine ilişkin açıklaması 685
- 22.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın AK PARTİ Grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 690:691
- 23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 692
- 24.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 692:693
- 25.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, Sağlık Bakanlığında güvenlik soruşturması nedeniyle ataması yapılmayan personelin atamalarının bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 708
- 26.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 9'u Halkların Demokratik Partisinden olmak üzere 10 milletvekilinin yasama faaliyetlerine katılmadığına ve Hakkâri Milletvekili Selma Irmak'ın Genel Kurula ilettiği mektubunu okumak istediğine ilişkin açıklaması 741:742
- 27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 754:755
- 28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 757:758

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

685

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin konuşması 685

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

685

A) ÖNERGELER

685

- 1.- Başkanlıkça, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın (4/113) Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı ile Diyarbakır Milletvekili Nimetullah Erdoğan'ın (4/114) Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazılarının 2/11/2017 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı 685

IX.- ÖNERİLER**686,692,693***A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ*

686:690,692

1.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ve 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

686:690,692

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

693:694

1.- Danışma Kurulunun, Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 milletvekilinin (10/2099), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve 27 milletvekilinin (10/114), Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil ve 25 milletvekilinin (10/365), Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 22 milletvekilinin (10/378), Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 milletvekilinin (10/494), Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin (10/702), İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 33 milletvekilinin (10/884), Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı ve 23 milletvekilinin (10/1423), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/1431), Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin (10/1442), Adana Milletvekili İbrahim Özdiş ve 25 milletvekilinin (10/1449), Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 24 milletvekilinin (10/1597), Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 23 milletvekilinin (10/1787), İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 milletvekilinin (10/1808), Adana Milletvekili Aydın Uslupehlivan ve 22 milletvekilinin (10/1949), İstanbul Milletvekili Didem Engin ve 21 milletvekilinin (10/1955), Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 23 milletvekilinin (10/1970), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/2056), Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 milletvekilinin (10/2092), Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 milletvekilinin (10/2094), İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 milletvekilinin (10/2095), Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 milletvekilinin (10/2096), MHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/2097), HDP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın (10/2098) esas numaralı Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 2 Kasım 2017 Perşembe günü Birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

693:694

X.- SEÇİMLER**694***A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM*

694:695

1.- Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

694:695

XI.- MECLİS ARAŞTIRMASI

695

A) ÖN GÖRÜŞMELER

695:708

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 27 Milletvekilinin, gençler arasında yaygınlaşan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

695:708

2.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil ve 25 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/365)

695:708

3.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 22 Milletvekilinin, gençler arasında yaygınlaşan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/378)

695:708

4.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 Milletvekilinin, uyuşturucu bağımlılığının ve satışının engellenmesi yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/494)

695:708

5.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/702)

695:708

6.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 33 Milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımının artmasının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/884)

695:708

7.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı ve 23 Milletvekilinin, çocuklarda uyuşturucu ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1423)

695:708

8.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve 20 Milletvekilinin, Adana'da uyuşturucu madde kullanımı ve satışının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1431)

695:708

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 Milletvekilinin, uyuşturucu ile mücadele yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1442)

695:708

10.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş ve 25 Milletvekilinin, Adana'da uyuşturucu kullanımı ve buna bağlı suçların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1449)

696:708

- 11.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 24 Milletvekilinin, Gaziantep’te uyuşturucu bağımlılığı ile hırsızlık ve gasp olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1597) 696:708
- 12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 23 Milletvekilinin, Sentetik uyuşturucu madde kullanımının engellenmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1787) 696:708
- 13.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 Milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1808) 696:708
- 14.- Adana Milletvekili Aydın Uslupehlivan ve 22 Milletvekilinin, Bonzai kullanımının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1949) 696:708
- 15.- İstanbul Milletvekili Didem Engin ve 21 Milletvekilinin, Uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1955) 696:708
- 16.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 23 Milletvekilinin, Uyuşturucu madde kullanımındaki artışın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1970) 696:708
- 17.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 Milletvekilinin, Bonzai kullanımının önlenmesi için alınacak önlemlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2056) 696:708
- 18.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 Milletvekilinin, ülkemizde yaşanan uyuşturucu madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2092) 696:708
- 19.- Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 Milletvekilinin, sentetik uyuşturucuların imali, satışı ve kullanılmasının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2094) 696:708
- 20.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 Milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2095) 696:708
- 21.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 Milletvekilinin, uyuşturucu sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2096) 696:708

22.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, kullanımı giderek yaygınlaşan ve toplumun geleceğini tehdit eden uyuşturucuların imali, dağıtımı, satışı ve kullanımına dair süreçlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2097)

696:708

23.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşmasının siyasal, sosyal ve ekonomik nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2098)

697:708

24.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı başta olmak üzere madde bağımlılığı ve yeni bağımlılık türlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2099)

697:708

XII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

709,742,749,755,760

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

709:740,742:744,

749:754,755:756,760

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 6306 Sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun", 2981 Sayılı "İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun" ve 4706 Sayılı "Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 502)

709:740,742:744,

749:754,755:756,760

2.- AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 457)

760

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak beş oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili İzzet Ulvi Yönter, uzman çavuşların sorunlarına,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, Kocaeli ilinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, 30 Ekim Türkiye-Almanya İşgücü Anlaşması'nın 56'ncı yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı, Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan, ORKÖY kredisini zamanında ödeyemeyenler hakkında yapılan icra takibine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya,

Kahramanmaraş Milletvekili Nursel Reyhanlıoğlu,

Afyonkarahisar Milletvekili Hatice Dudu Özkal,

Cumhuriyet Halk Partisi Sözcüsü Bülent Tezcan'ın Cumhurbaşkanıyla ilgili bazı ifadelerine;

Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı, Semih Özakça ile Nuriye Gülmen'in avukatlarının müvekkilleriyle görüştükleri için tutuklanmalarına,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, özlük haklarından mahrum bırakılan 4/C'li personelin 4'üncü Dönem Toplu Sözleşme'de unutulmanın hayal kırıklığını yaşadıklarına,

İstanbul Milletvekili Fatma Benli, Kahire'de yapılan "Terörle Mücadelede Parlamenterlerin Rolü" konulu çalışmaya,

İstanbul Milletvekili Gülay Yedekci, Gümüşhane ve Bayburt'ta doğal gaz tarifesine uygulanan indirimin neden sadece 2 ille sınırlı bırakıldığını ve kış şartlarının zor geçtiği illerden biri olan Erzurum'da neden bu indirimin uygulanmadığını öğrenmek istediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Osman Boyraz, 1 Kasım 2015 seçimlerinde kuyumcu terazisi hassasiyetinde göstermiş olduğu tercihten dolayı millete şükranlarını sunduğuna,

Kayseri Milletvekili Sami Dedeoğlu, dünyanın dört bir yanında büyük bir özveriyle çalışan Türk Kızılayı gönüllülerine şükranlarını sunduğuna,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, çocuk hakları komisyonunun acilen kurulması ve cezaevlerinde anneleriyle tutulan çocuklar için insani bir çözüm bulunması gerektiğine,

İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay, 1 Kasım saltanatın kaldırılmasının 95'inci ve 1 Kasım harf devriminin 89'uncu yıl dönümleri ile İzmir Alsancak Stadı projesinin durumuna,

Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak, Anamur'dan Kıbrıs'a su verilen barajın altında kalan köylerdeki vatandaşların sorunlarına ve Mersin genelindeki elektrik kesintilerine çözüm bulunmasını talep ettiğine,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, 1 Kasım 2015 seçimlerinin 2'nci yıl dönümüne ve Bakü-Tiflis-Kars demir yolu hattının hayırlı olmasını dilediğine,

Sivas Milletvekili Ali Akyıldız, TRT’de görev yapan Binali Erdoğan’ın tutuklu yargılanarak mağdur edildiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, şehit ve gaziler arasında ayırım yapılmamasını ve tüm şehit ve gazilere eşit davranılmasını talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, 1 Kasım Yahya Kemal Beyatlı’nın ölümünün 59’uncu yıl dönümüne, benzin ve motorin fiyatlarına yapılan zamlara ve 31 Ekim Dünya Tasarruf Günü’ne,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, güvenlik soruşturması nedeniyle göreve başlayamayan sağlık personeline tüm partilerden destek beklediklerine, 1 Kasım saltanatın kaldırılmasının 95’inci ve 1 Kasım harf devriminin 89’uncu yıl dönümlerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, 1 Kasım dünya Kobani gününe ve 1 Kasım 2016’da HDP’ye dönük siyasi darbenin siyaset tarihi için kara bir leke olduğuna,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, 1 Kasım 2015 seçimlerinin Türk siyasi tarihinde bir dönüm noktası olduğuna, 1 Kasım Yahya Kemal Beyatlı’nın ölümünün 59’uncu yıl dönümüne, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın oğlunun şahsında tüm askerlere hayırlı tezkereler dilediğine ve güvenlik soruşturması tamamlanan 3 binden fazla sağlık personelinin işlemlerinin takipçisi olacaklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın askere giden oğluna hayırlı tezkereler dilediğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

MHP Grubunun, 31/10/2017 tarih ve 2455 sayıyla İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve arkadaşları tarafından, millî şuurun ve manevi değerlerin çocuklara ve gençlere kazandırılması için millî eğitim müfredatına eklenmesi gereken derslerin araştırılması ve kalıcı bir eğitim sistemine geçilmesi hususunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 1/11/2017 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım tarafından, tutuklu bulunan milletvekillerinin maruz kaldıkları hukuksuzlukların ve cezaevlerinde tutulmaları nedeniyle yasama faaliyetlerine katılamamalarına dair mevcut durumun tüm boyutlarıyla araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (5800 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırma Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Cankurtaran Tüneli’nin inşaatında yaşanan aksaklıkların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/454) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 1 Kasım 2017 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Türk milleti olarak vatan sevgisi, bayrak sevgisi, adabımuâşeret gibi kavramlar üzerinde özellikle durduklarına ve müfredatta buna ilişkin olarak yapılabilecek çalışmaların tespit edilmesi amacıyla grup önerisini verdiklerine,

İstanbul Milletvekili Arzu Erdem, kalıcı bir eğitim reformu yapılması ve eğitim müfredatı içerisinde yer alması gereken dersler konusunda bir araştırma komisyonu kurulmasını talep ettiklerine,

Balıkesir Milletvekili Namık Havutça, Balıkesir'in Kepsut ilçesinde Cumhuriyet Halk Partisi ilçe binasında asılı bulunan Atatürk posterine yönelik saldırıyı şiddetle kınadığına,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul, CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Sivas Milletvekili Mehmet Habib Soluk'un CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un CHP grup önerisi üzerinde HDP grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Helal Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (1/886) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 501), görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

2'nci sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Millî Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporlarının (S. Sayısı: 325),

3'üncü sırasında yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 479),

Görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Bolu Milletvekili Tanju Özcan, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bolu Milletvekili Tanju Özcan, Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, Şırnak Milletvekili Aycan İrmaz'ın, 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 6'ncı maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 7'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, herkesi Atatürk Kültür Merkezi'nde başlayan Hatay Günlerine davet ettiğine,

Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan, Datça Kızılın Mahallesi Gereme mevkinde başlayan orman yangının kontrol altına alınmadığına,

Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan, ORKÖY kredilerinin geri ödenmesinde yaşanan sıkıntılara,

Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman, "Tendürek yolu" diye tabir edilen yolun daha ne kadar kapalı kalacağını öğrenmek istediğine,

Konya Milletvekili Hüsnüye Erdoğan, İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın 501 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 9'uncu maddesiyle ilgili önerge üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu, Muğla Milletvekili Mehmet Erdoğan, Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan ve Iğdır Milletvekili Mehmet Emin Adıyaman'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Başkanlık Divanı olarak Şampiyonlar Ligi grup maçında Monaco'yla karşılaşacak olan Beşiktaş'a başarılar dilediklerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, 2 Kasım 2017 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 22.37'de son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

Sema KIRCI

Balıkesir

Kâtip Üye

Emre KÖPRÜLÜ

Tekirdağ

Kâtip Üye

Mücahit DURMUŞOĞLU

Osmaniye

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 22

2 Kasım 2017 Perşembe

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal ve 19 Milletvekilinin, İstanbul'daki deprem toplanma alanlarıyla ilgili iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2071) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.10.2017)

2.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin, İstanbul Adalar ilçesinin muhtelif sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2072) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.10.2017)

3.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş ve 22 Milletvekilinin, fındık üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2073) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.10.2017)

4.- Eskişehir Milletvekili Gaye Usluer ve 19 Milletvekilinin, bazı okullar hakkında depreme dayanıklı olmadıkları gerekçesiyle verilen yıkım kararlarına yönelik iddiaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2074) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.10.2017)

5.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 10 Ekim 2015 Ankara Gar patlamasının araştırılarak olası yeni terör saldırılarına karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2075) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2017)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 21 Milletvekilinin, Marmara Bölgesindeki yapıların depreme uygun hale getirilmesi ile etkili ve sürekli bir deprem ve acil durum yönetimi için gerekli mevzuat değişiklikleri ve uygulamaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2076) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2017)

7.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer ve 21 Milletvekilinin, Çukurova'daki endüstri ve sanayi alanları ile yapılar korunarak kent belleğinin gelecek nesillere aktarılması için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2077) (Başkanlığa geliş tarihi: 10.10.2017)

8.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 6360 sayılı Kanun nedeniyle büyükşehir belediyesi statüsündeki iller ile köy ve mahallelerin yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2078) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

9.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem ve 19 Milletvekilinin, IŞİD'in öldürdüğü iddia edilen iki askerinin ve tüm terör örgütlerince çeşitli sebeplerle alıkonulan Türk askerlerinin akıbetlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2079) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

10.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer ve 22 Milletvekilinin, kayıt dışı istihdam sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2080) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

11.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 21 Milletvekilinin, İstanbul'da yaşanan sel baskınlarının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2081) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

12.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 21 Milletvekilinin, İstanbul'un Pendik ilçesi sınırlarında yer alan 10 bölge için alınan acele kamulaştırma kararlarının amaca ve kamu yararına uygunluğunun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2082) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

13.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 21 Milletvekilinin, engelli vatandaşlara yönelik cinsel-fiziksel şiddet, istismar ve kötü muamele olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2083) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

14.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen ve 21 Milletvekilinin, Adana'da ve Türkiye'de artan işçi ölümlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2084) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

15.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 21 Milletvekilinin, Bakanlar Kurulunca yayımlanan ithalat kararnamelerinin Türkiye'de tarım ve hayvancılık üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2085) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

16.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer ve 22 Milletvekilinin, Türkiye Şeker Fabrikaları bünyesinde çalışan geçici işçilerin kadro sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2086) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

17.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, ülkemizde çiftçiliğin ve çiftçilerin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2087) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

18.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, Avrupa'yı sarsan zehirli yumurta skandalının Türkiye'ye etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2088) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

19.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın ve 21 Milletvekilinin, orman yangınlarının nedenlerinin ve yangınların sık görüldüğü bölgelerdeki ekolojik etkilerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2089) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

20.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 20 Milletvekilinin, Ankara içme suyu şebekesine verilen Kızılırmak suyunun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2090) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

21.- Balıkesir Milletvekili Namık Havutça ve 22 Milletvekilinin, tarımda yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2091) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

22.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 Milletvekilinin, ülkemizde yaşanan uyuşturucu madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2092) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.10.2017)

23.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 21 Milletvekilinin, “ateş-buz” adlı bir uyuşturucunun tehlikelerinin ve Gaziantep’te uyuşturucu bağımlılığı vakalarındaki artışın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2093) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.10.2017)

24.- Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 Milletvekilinin, sentetik uyuşturucuların imali, satışı ve kullanılmasının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2094) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.10.2017)

25.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 Milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2095) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.10.2017)

26.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 Milletvekilinin, uyuşturucu sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2096) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.11.2017)

27.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, kullanımı giderek yaygınlaşan ve toplumun geleceğini tehdit eden uyuşturucuların imali, dağıtımı, satışı ve kullanımına dair süreçlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2097) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2017)

28.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşmasının siyasal, sosyal ve ekonomik nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2098) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2017)

29.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı başta olmak üzere madde bağımlılığı ve yeni bağımlılık türlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2099) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.11.2017)

30.- İzmir Milletvekili Ahmet Kenan Tanrıku ve 19 Milletvekilinin, sanayi politikalarının ve stratejilerinin eksik ve yetersiz yönlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2100) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.10.2017)

31.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, ülkemizde bağcılık sektörü ve üzüm üreticilerinin sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2101) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.10.2017)

32.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın ve 23 Milletvekilinin, dolaşım sistemi rahatsızlıklarının nedenlerinin ve giderek artış göstermesinin sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2102) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.10.2017)

2 Kasım 2017 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için beş dakika süre veriyorum ve süreyi başlatıyorum.

Pusula veren arkadaşlar lütfen Genel Kuruldan ayrılmasınlar, yoklamadan sonra da verilen pusulaları okuyacağım.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Sayın Ahmet Selim Yurdakul? Burada.

Sayın Cemil Çiçek? Burada.

Sayın Serkan Bayram? Burada.

Sayın Bennur Karaburun? Burada.

Sayın Nureddin Nebati? Burada.

Evet sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Alevi inanç ve öğretisinin sorunlarıyla ilgili olarak hazırladığı raporu açıklamak üzere söz isteyen İzmir Milletvekili Müslüm Doğan’a aittir.

Buyurun Sayın Doğan. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan’ın, Alevi inanç ve öğretisinin sorunlarıyla ilgili olarak hazırladığı rapora ilişkin gündem dışı konuşması

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Alevi inancına yönelik olarak yok sayma, görmeme ve egemen inanç içerisinde eritme politikalarına karşı sorunun tanımı ve teşhisine dönük belirleme ve tespitleri ele almak ve çözüm önerileri sunmak üzere tarafımdan bir rapor hazırlandı.

Raporda izlenen yolla ilgili de kısaca bilgi vermek istiyorum: Alevi meselesini teolojik tartışmalardan uzakta ele almak ve meselenin çözüm noktasında Alevi toplumunun tespit edilen sorunlarına çözüm önerileri sunmaktır. “Alevi sorunu” olarak belirtilen mesele, aslında, doğrudan bir bütün olarak siyasal toplumun yapılanmasından ve onun örgütsel ifadesi olarak devlet ile devleti cisimleştiren siyasal aygıtlardan, araçlardan, kurum ve kuruluşlarla ilgili siyasal aktörlerden kaynaklanmaktadır.

Alevi sorunu, cumhuriyetin ilk yıllarından beri süregelen bir mesele olmasına rağmen devletin egemen inanç oligarşisi tarafından sürekli olarak gizlenmiş, yok sayılmış ve meselenin çözümü yolunda isteksizlik, kararsızlık ve ciddiye almama nedeniyle bu meselenin günümüz sürecine kadar taşınmasına

olanak sağlanmıştır. Alevi toplumunun demokratik ve hukuk eksenli mücadelesinin karşılık bulmaması sonucunda, meselenin uluslararası hukuk nezdinde ele alınmasına kadar varan bir süreçle de ülkemiz karşı karşıya kalmıştır.

Değerli milletvekilleri, Alevi inanç ve öğretisinin sorunlarını demokratik zeminlerde ve hukuk ekseninde çözmek üzere hazırladığım raporu Mecliste grubu bulunan partilerin grup başkan vekillerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına ve parti genel başkanlarına iletmış durumdayım.

Raporda esas mesele, sorunun teşhisi, ortaya konulan sorun nedir, mesele nereden kaynaklanmaktadır, nasıl çözebiliriz meselesiyle ilgilidir. Tamamen teoloji kapsamının dışında tutulmuş, Alevi inancı ve özgün öğretisinin, tartışmalardan uzak özgün hâlinin korunması, ileri kuşaklara aktarılması meselesi esas alınarak hazırlanmıştır.

Şimdi, somut olarak Alevilerin istemleri nelerdir, bunları size arz etmek istiyorum sayın vekillerim. Zaten bu konular çok tartışıldı, kurultaylarda... AKP hükümetleri döneminde kurultaylar, sempozyumlar, konferanslar düzenlendi ancak çıkan sonuçlar değerlendirilmedi. Bununla ilgili olarak somut ifadeleri ortaya koymak istiyorum.

Aleviler, devlet tarafından tanınmalarını istiyorlar. Alevilerin inancına karşı devlet müdahalesinin son bulmasını istiyorlar.

Zorunlu din derslerinin kaldırılıp bunun isteğe bağlı hâle getirilmesini istiyorlar.

Aleviler, kapatılmaya çalışılan derneklerinin faaliyetlerine geniş olanaklar sağlanmasını istiyorlar.

Cemevlerinin yasal olarak bir statüye kavuşması isteniyor.

Cemevlerinin, camilerin yararlanacağı destekler gibi aynı şekilde desteklenmesi isteniyor.

Yalnız, bu raporda bir hususu daha size belirtmek istiyorum arkadaşlar. Cemevleri camilerin karşıtı değildir. İnanç ve öğretimizin, bâtını bakımınızın bir mekânı, bir oluşum yeridir, bunun böyle değerlendirilmesini istiyoruz. Cami karşıtı bir mekân, ibadethane değildir.

Anne ve babanın çocuğu için tercih ettiği inanç ve öğreti eğitimi verebilme olanaklarının sağlanmadığı, Alevilik inancı hakkında yeterince okul açılmadığı, okullarda ders verilmediği.

Din adamlarının devlet memuru olarak zorunlu olarak bırakılması, devletin dinî alandaki tekelinin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından sürdürülmesi.

Alevi kimliğiyle bilinen devlet memurlarının üst düzeye ulaşamaması. Özellikle, arkadaşlar, hâlâ bir vali, hâlâ bir kaymakam, hâlâ bir il emniyet müdürü olarak görev verilmemiştir Alevilere. Bu anlamda da devlet mekanizması, bürokrasisi içerisinde Aleviler yer bulmak istiyor. Bu da doğal bir istektir.

Değerli milletvekilleri, yine, Hacı Bektaş Veli'nin türbesinin müzeye çevrilmesi meselesinde, bunun bir inanç merkezi olarak kabul edilmesini, yasada bu yönde yapılacak değişikliği talep etmektedirler.

Alevi köylerine cami yapımından artık vazgeçilmesi gerekmektedir çünkü Aleviler sadece cemevlerini ibadethane olarak görmekte, inanç ve öğretilerini orada değerlendirmektedirler.

Değerli vekillerim, ayrıca, bu raporun hazırlanmasındaki husustan daha önce bahsettim ama nedenini... Bu raporun dikkate alınarak aslında bir yerde, devlet içerisinde mevzilenmiş istemediğimiz o oligarşik yapıyı aşmak biz vekillerin görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLÜM DOĞAN (Devamla) - Alevilerin hukuk ekseninde ve hukuk temelinde tanınmaları, inanç ve öğreti alanlarının ibadethane olarak kabul edilmeleri çok zor bir durum değildir diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğan.

Gündem dışı ikinci söz, İstanbul’un sorunları hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Didem Engin’e aittir.

Buyurun Sayın Engin. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin’in, İstanbul ilinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama derin bir üzüntüyle başlıyorum. Şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum, ailelerine, sevenlerine ve tüm milletimize güç ve sabır diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. Terörü ve terör destekçilerini şiddetle, nefretle bir kez daha kınadığımızı kürsüden tekrar dile getiriyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bugün İstanbul’un sorunlarını dile getirmek üzere söz aldım.

Yahya Kemal “Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul.” diye başlayan şiirinde İstanbul’u “Nice revnaklı şehirler görülür dünyada, / Lakin efsunlu güzellikleri sensin yaratan.” diye anlatır. Evet, İstanbul, eşi ve benzeri bulunmayan bir dünya mücevheridir. Peygamber Efendimiz bir hadisinde şöyle buyuruyor: “İstanbul’u fetheden komutan ne güzel komutandır, İstanbul’u alan asker ne güzel askerdir.” Demek ki İstanbul sadece bir dünya mücevheri değil, onun manevi bir kutsiyeti, değeri ve anlamı vardır.

Sayın Cumhurbaşkanı ise yaptığı itirafta ki herhâlde Allah söyletti “Biz bu şehrin kıymetini bilmedik, biz bu şehre ihanet ettik, hâlâ da ihanet ediyoruz, ben de bundan sorumluyum.” itirafında bulunuyor. Dikkatinizi çekerim “Hâlâ da ihanete devam ediyoruz.” diyor. “Özrü kabahatinden büyük.” diye işte buna derler. Hayır Sayın Cumhurbaşkanı, hayır; öyle iki kelimeyle günah çıkartıp timsah gözyaşları dökerek bu sorumluluktan kurtulamazsınız, bu o kadar basit değil. Hatırlar mısınız Sultanahmet Camisi’nin silüetini bozan kulelerin tıraşlanması emrini vermişsiniz, sonra da o kuleler aradan geçen onca zamana rağmen olduğu gibi yerinde duruyorken, o kuleleri yapan müteahhidi yaptığı bir okulun açılışında övgülerle göklere çıkardınız. Hayır Sayın Cumhurbaşkanı, o sorumluluğu vicdanınızda hissetseydiniz o okulun açılışına gitmez ve o müteahhide övgüler yağdırmazdınız. Hayır Sayın Cumhurbaşkanı, o sorumluluğu ruhunuzda duysaydınız İstanbul’u taş yığınının çeviren belediye başkanını 3 dönem arka arkaya aday göstermezsiniz.

O hâlde tarih önünde soruyorum size: Bir işaretinizle belediye başkanlarınızı, il başkanlarınızı istifa ettiriyorsunuz. İstanbul’un yok edilişine neden seyirci kaldınız ve neden seyirci kalmaya devam ediyorsunuz? Yoksa bu yok edilişi önlemeye gücünüz mü, kudretiniz mi yetmedi? Neden sorumluluğunuzu yerine getirmediğiniz? Sizi kim engelledi? Hiç mazeret üretmeye kalkmayın, siz rant ve çıkar uğruna İstanbul’un tarihî silüetinin ve İslami dokusunun yok edilmesinin, İstanbul’un bir taş yığınının dönüştürülmesinin baş sorumlusunuz, yirmi üç yıldır İstanbul’u siz yönetiyorsunuz. Üstelik Osmanlı ve İslami hassasiyeti olan bir iktidar olduğunuzu iddia ediyorsunuz. Siz İstanbul’a ihanet etmekle aynı zamanda İstanbul’un fatihi Fatih Sultan Mehmet’e de ihanet ettiniz, Kanuni Sultan Süleyman’a da ihanet ettiniz, Mimar Sinan’a ihanet ettiniz, Eyüp Sultan Hazretlerine, Yûşa Hazretlerine, İstanbul’da yatan bütün evliyalarımıza ihanet ettiniz. Başta Sultanahmet Camisi, Süleymaniye Camisi, Fatih Camisi, Yeni Cami olmak üzere, tüm camilerimize ihanet ettiniz. Ağzınızdan düşürmediğiniz Osmanlı’ya ihanet ettiniz, Osmanlı’nın bize bıraktığı en kıymetli hazinemizi yok ettiniz ve gelecek nesillerimize sadece bir taş yığını bıraktınız. Ağla İstanbul’um ağla!

İstanbul’un yok edilişinde sorumluluğu olan tüm AKP yöneticilerine sesleniyorum: Ülkemizde onlarca sorun varken sizler İstanbul’un yağmalanması ve parsel parsel satışıyla meşgul oldunuz. Demek ki para, çıkar ve rant sizin yegâne rehberinizmiş. Şimdi İstanbul’a bakarken hiç mi vicdanınız sızlamıyor? İnaniyorum ki sızlamıyordur çünkü bugünkü İstanbul sizin zihin dünyanızın ve hizmet

anlayışınızın gerçek bir aynasıdır. İstanbul’u rant ve çıkar için yok eden ve bunu açıkça itiraf eden bir parti olarak tarihin kara sayfalarında yerinizi alacaksınız. Bu şeref size yeter. Siz istediğiniz kadar cami açın, istediğiniz kadar “Biz İslami hassasiyeti olan bir partiyiz.” deyin, İstanbul işte sizin alametifarikanız.

Tevfik Fikret’in “Han-ı Yağma” şiirinde yazdığı gibi:

“Yiyn efendiler yiyn, bu han-ı iştiha sizin,

Doyunca, tıksırınca, çatlayınca kadar yiyn!”

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Genel Başkanımızın bir açıklamasından yola çıkıp Fatih’e, Kanuni Sultan Süleyman’a ihanet ettiğimize, rant ve çıkarın bizim rehberimiz olduğuna kadar akılla izah edemeyeceğimiz ifadeler kullanmıştır. Bu, parti grubumuza ve Genel Başkanımıza açık bir sataşmadır.

BAŞKAN – Sataşmadan dolayı iki dakika süre veriyorum.

Buyurun Sayın Muş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, İstanbul Milletvekili Didem Engin’in yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine ve AK PARTİ Genel Başkanına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce ortaya atılan iddiaları reddettiğimizi ifade ederim. Sayın Cumhurbaşkanımızın yapmış olduğu bir konuşmayı bağlamından koparıp, anlamından koparıp çok farklı noktalara çekmek suretiyle partimize hak etmediği temelsiz sataşmalarda ve ithamlarda bulunmuştur sayın konuşmacı. Bir kere bunu reddettiğimizi ifade ederim. Bizim İstanbul’da ortaya koyduğumuz eserler hepinizin malumudur. İstanbul, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından ilk devralındığı zaman çöple, çöp yığınlarıyla, akmayan sularıyla, hava kirlilikleriyle Haliç’te maskeyle dolaşmak zorunda kaldığınız bir şehirdi. İstanbul’da hava açık olur ama siz güneşi İstanbul’da göremezsiniz. İstanbul bu hâldeydi, bu hâlde devralındı. “Haliç tamamen dolgu yapılsın ve kapatılsın.” deniliyordu, “Haliç’teki pislik boşaltılırsa kaymalar olur.” gibi raporlar veriliyordu. Haliç gözden çıkarılmış bir durumda devralındı ve Büyükşehir Belediyesi kasası tamtakırdı. Buradan alındı ve İstanbul’un onlarca sorunu çözülerek bugünlere geldi.

Rant, çıkar bizim hiçbir zaman rehberimiz olmadı, olmayacaktır da.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – 10 milyar dolar borç bıraktı Kadir Topbaş, 10 milyar dolar!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Hiçbir zaman olmadı, olmayacaktır da. Herkes aynaya baktığı zaman kendini görür.

Sayın Cumhurbaşkanımızın yaptığı, şehrin tamamıyla alakalı, Türkiye’de şehircilikle alakalı bir öz eleştiridir ama siz bunu bağlamından koparıp başka noktalara çekerseniz, kusura bakmayın, bunu kabul etmemiz mümkün değildir.

Yirmi üç senedir -2004’ten beri de seçimler yapıyoruz- sizler de seçimlere giriyorsunuz, İstanbul’da aldığımız oy oranı da bellidir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – “İstanbul’a ihanet ettik.” dedi Sayın Başkanınız, yakın zamanda da...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadı, çok güzel ifade etti Sayın Başkan.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Engin.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın grup başkan vekili işte, geçmişten bahsetti, çöplerden vesairenden, bizim dönemimize suçlamalarda bulundu, sataşmalarda bulundu, “Herkes kendine baksın aynada.” şeklinde.

Söz istiyorum lütfen, yanıt vermek için.

BAŞKAN – Şimdi, bunda sizin şahsınıza yönelik bir sataşma yok.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Çok bariz bir...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çok diktatöryal bir tavır içerisinde Sayın Başkanım.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Benim şahsıma değil, bizim İstanbul’da olduğumuz döneme yönelik bir sataşma var; çöpler, sular...

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Engin, bakın, diyorsunuz ki: “İstanbul’un eski hâinden bahsetti, çöp yığınlarından, susuzluktan bahsetti.”

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Aynı şekilde, aynı şekilde; bizi kastederek bundan bahsetti. O yüzden söz istiyorum ben.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Niye, siz miydiniz iktidarda o zaman?

BAŞKAN – Bununla sizinle ilgili ne gibi bir şahsi sataşma olduğunu düşünüyorsunuz?

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Yanıt vermek için söz istiyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, çöp yığınlarını bırakanları söylüyorum; onlarsa buyursunlar.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika...

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sataşmaya devam ediyor gördüğünüz gibi.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ne gibi bir sataşma var şahsınıza?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Grup adına bir şey...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip İstanbul Cumhuriyet Halk Partisi yönetimindeyken insanları nefes alamaz hâle getirdiğimizi itham etmek suretiyle ağır bir sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Grubunuza bulunmuş olabilir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, evet.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Evet, grup adına söz istiyorum.

BAŞKAN – Burada da söz talebinde bulunmak sayın grup başkan vekiline düşer şu anda olduğu gibi.

Sataşmadan dolayı söz istiyorsunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, grubumuz adına Didem Hanım cevap verecek.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, o zaman SHP’yi kabul ediyor CHP.

BAŞKAN – Sayın Engin, çünkü sizin şahsınıza yönelik bir sataşma yok burada.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şahsa yok canım, biz gruba dedik zaten.

BAŞKAN – Onu da siz isteyebilirsiniz, Grup Başkan Vekili.

Buyurun Sayın Engin.

2.- İstanbul Milletvekili Didem Engin’in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; AKP grup başkan vekili kürsüye sataşmadan söz almak için geldi ama keşke sormuş olduğum sorulara yanıt verebilseydi. Öyle, “Biz bu söylenenleri reddediyoruz.” demekle gerçekleri kapatamazsınız, gerçekleri reddedemezsiniz.

Eserlerinizden bahsettiniz biraz önce, öncelikle, şunu ifade edeyim: Siz, buraya gelip de iki dakikada yaptığınız konuşmayla, aslında İstanbul’u önemsemediğinizi çok açık bir şekilde burada İstanbullulara gösterdiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Neyse, çöpe gelin, çöpe; sataşmalarına gelin.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Şimdi, yerinizden laf atmayın, biraz önce konuştunuz, şimdi de birazcık dinleyin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmalarına cevap bekliyorum. Sataşmalara cevap bekliyorum.

DİDEM ENGİN (Devamla) – “Eserlerimizle övünüyoruz.” dediniz, ben şimdi size eserlerinizi göstereceğim. Siz İstanbul’a yaptıklarınızdan vicdani olarak hiçbir rahatsızlık duymuyor olabilirsiniz ama bizler, İstanbullular, İstanbul’u sevenler ve İstanbul’a aşkla bağlı olanlar İstanbul’un bugünkü hâlinde vicdani olarak o kadar büyük bir üzüntü duyuyoruz ki siz hiçbir şekilde rahatsızlık hissetmiyor olabilirsiniz. “Eserlerimizle övünüyoruz.” dediniz, işte, ben size şimdi eserlerinizi göstereceğim. Kulaklarınızı tıkıyorsunuz, bakalım, gözlerinizi de kapatabilecek misiniz? Görebiliyor musunuz resmi, Sultanahmet Camisi’ni görüyor musunuz?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Belediye dolandırıcı hükmündeydi, dolandırıcı; çek karnesi vermiyordu banka, çek karnesi.

DİDEM ENGİN (Devamla) – Konuşmalarından ne kadar rahatsız olduğunuzun farkındayım, sürekli laf atarak orada, yerinizde hop oturup hop kalkıyorsunuz.

Bakin, siz Sultanahmet Camisi’ni nasıl gökdelenlerin gölgesinde bıraktınız? Biraz önceki sözlerimin aynen arkasındayım, İstanbul’a ihanet etmekle İstanbul’un fatihi Fatih Sultan Mehmet’e ihanet ettiniz, Kanuni Sultan Süleyman’a ihanet ettiniz, Mimar Sinan’a ihanet ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Maskeyle geziliyordu İstanbul’da, maskeyle.

DİDEM ENGİN (Devamla) – İstiklal Caddesi’nin nasıl bir betona dönüştüğünü görüyor musunuz? Kulaklarınızı tıkıyorsunuz ya, gözlerinizi de iyice açın. Güzel İstiklal Caddesi nasıl bir betona...

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Dolandırıcı hükmündeydi Büyükşehir Belediyesi, dolandırıcı; banka çek karnesi vermiyordu.

AHMET UZER (Gaziantep) – İSKİ’ye gel, İSKİ’ye gel!

DİDEM ENGİN (Devamla) – ...Taksim Meydanı’nı nasıl betona döndüştürdüğünüzü görün. Ondan sonra, iyice eserlerinizle...

AHMET UZER (Gaziantep) – İSKİ’ye gel hanımefendi.

DİDEM ENGİN (Devamla) – İstanbulluları buradan saygıyla sevgiyle, aşkla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, yine, aynı sözlerinin arkasındaymış hanımefendi. Sayın grup başkan vekili de “1994’le bize sataştı.” dedi; evet, sataştım ama sataşmalara bir cevap alamadım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam, ben vereyim.

Cevap istiyor, ben vereyim efendim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hâlen dönüp dolaşıp Fatih Sultan Mehmet’e, Kanuni Sultan Süleyman’a ihanet ettiğimizi ifade ediyor. Bu bize açıkça sataşmadır, söz istiyorum Sayın Başkan.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Fotoğraflarla gösterdim sizin nasıl ihanet ettiğinizi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a göre bir dakika söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Size de, size de aynı şekilde, 60’a göre bir dakikalık söz vereyim.

Sayın Muş, sizden başlayalım.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben sataşmadan söz istiyorum, 60’a göre istemiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne sataşması ya? Ben de isterim.

BAŞKAN – Sayın Muş, bakın, bu böyle devam edecek, bir uzlaş sağlamak anlamında size de bir dakika yerinizden söz vereyim, Sayın Altay’ın da bir dakikalık söz talebi var.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sataşmaya uğrayan biziz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ya, size sataşan Erdoğan, kardeşim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Az önce, ben bazı şeyleri ifade ettim, bunu sataşma olarak kabul ettiniz. Hâlen ihanetle bizi suçluyor, böyle bir şey yok.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – “Böyle bir şey yok.” ne demek? Fotoğrafları gösteriyorum size.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

BARİŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Ya, Süleyman Soylu da “Trabzon’a ihanet ettik” dedi. İhanet itirafları var peş peşe.

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, İstanbul Milletvekili Didem Engin’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında, az önce yaptığım konuşmada herhangi bir sataşma yoktu. Ben, Sayın Cumhurbaşkanımızın İstanbul’u devraldığı zaman pislik içinde olduğunu söyledim, çöp dağlarından geçilmediğini söyledim, suların akmadığını, insanların gece kalkıp nöbet bekleyip...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Ben de camilerin nasıl yok edildiğini gösterdim size. Ben de camilerin nasıl yok edildiğini, gökdelenlerin gölgesinin altında kaldığını gösterdim size.

MEHMET MUŞ (Devamla) - ...bidonlarını doldurmaya çalıştığını ifade ettim. Buradan CHP Grubu ve sayın hatip üzerine alınmış “Bize sataştı.” dedi. Demek ki bunları siz yapmışsınız.

Bakın, daha ötesine gidiyorum. Bir büyükşehir belediyesi düşünün, bankaların çek karnesi vermediği duruma düşürdükleri bir büyükşehir belediyesi devralındı, bankalar çek karnesi vermiyor.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Dolandırıcı hükmünde.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – İstanbul Belediyesinin borcunu açıkla, İstanbul Belediyesinin. Battı İstanbul Belediyesi.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Ben az önce özellikle sayın grup başkan vekiline sordum “O 1994’teki mirası kabul ediyor musunuz?” “Sataşma var bize.” dedi. Demek ki bunu kabul ediyormuş. Yani bir belediyeyi, bir büyükşehir belediyesini getirdiğiniz durum ortadaydı.

Bakın, 1994’te ben 12 yaşımıydım, İstanbul’a taşınalı birkaç yıl oluyor. Tabii, Haliç vesaire falan çok bilmiyoruz, gidiyoruz, bir koku bir koku, geçmek mümkün değil. “Nedir?” diye soruyorum.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Bugüne gelin, bugüne gelin, bugün yaptıklarınıza gelin.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Tabii, zaman sonra öğrendik ki CHP’nin beceriksizliği ya da kabul ettikleri SHP’nin beceriksizliği ve yetersizliği Haliç’i o hâle getirmiş, pisliği Haliç’e akıtmışlar, kanalizasyon yok. Barajdan suyu akıtıyorlar, musluğa ulaşıncaya kadar, borular delinmiş, su gelene kadar taşıma sistemi içerisinde kayboluyor.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – CHP mi yaptı, CHP mi? Dalan dönemini anlatıyorsun. Dalan dönemini “CHP” diye anlatma Sayın Başkan.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bakın, 1994 işte böyle bir şeydir.

Şimdi, heyecanla birisi laf atıyor. Ben 1994’te böyle bir şey anlattım, bunun sataşma olduğunu ifade ettiler ve özellikle sayın grup başkan vekiline sordum, dedim bak: O dönemde SHP vardı, demek ki siz bunu kabul ediyorsunuz, bu mirası. “Evet.” dedi, “Bize sataşma olarak bunu kabul ediyoruz.” O zaman kabul ediyorsanız bu sözleri duyacaksınız.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Başkan, o zaman de ki: “Dalan döneminde böyleydi.” Niye CHP’yi SHP’yi suçluyorsun?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Engin Altay, sizin İç Tüzük 60’a göre bir dakikalık söz isteğiniz vardı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 60’a göre söz talebi geçerliliğini yitirdi. Sayın hatip İstanbul’u yöneten partili belediye başkanımız döneminde İstanbul’la ilgili çok olumsuz iş ve işlemler yaptığını...

BAŞKAN – “SHP” dedi, CHP değil, SHP zamanını kastetti.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – SHP bizim partimizdir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kabulleniyorsunuz, evet.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan kabul ediyoruz, sataşmadan söz istiyorum ben de efendim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sataşmadan söz veriniz.

BAŞKAN – Peki, buyurun, size de iki dakika söz vereyim...

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, siz de cevap verebilirsiniz aslında.

BAŞKAN – Veririm çünkü ben de bir İstanbulluyum ama o dönemde İstanbul’un çöp yığını içinde olduğunu, susuz kaldığını, kanalizasyonların olmadığını, Haliç’in çok koktuğunu ben de biliyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nefes alamıyorduk Sayın Başkan, nefes.

BAŞKAN – İstanbul’da doğdum, İstanbul’da yaşıyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Dalan, Dalan!

BAŞKAN – Ben de böyle cevap veririm benden cevap isterseniz.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – O barajlar, göletler, metro, hepsi o dönemde yapıldı.

BAŞKAN – Sayın Yarkadaş benden cevap vermemi istedi de ben de verdim.

Buyurun Sayın Altay. (CHP sıralarından alkışlar)

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Arkadaşlar, sayın milletvekilleri; Sayın Yarkadaş, Sayın Başkana “Siz de cevap verebilirsiniz.” derken Sayın Başkanın eski bir SHP’li olduğuna işaret etti, acele etmeyin. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ben de cevap verdim işte.

MURAT EMİR (Ankara) – SHP’ye ihanet eden AKP’ye de ihanet eder, haberiniz olsun.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Evet, şimdi, önce şunu söyleyeyim. Evet, teknoloji geliştikçe insanların hayatı kolaylaşır. İstanbul’un bugün doğal gazını dağıtan İGDAŞ’ı Recep Tayyip Erdoğan kurmadı, Nurettin Sözen kurdu, siz anahtarını açtınız.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Bravo!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Doğal gaz yokken kömür yakılan her şehirde hava kirliliği vardı ama şimdi İstanbul’un her metrekaresinde, bugün görüşeceğimiz gibi...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Su da mı yoktu?

ENGİN ALTAY (Devamla) – ...uyuşturucudan telef olan, fuhuştan perişan olan aileler, dramlar var. Siz İstanbul’u dram kent hâline getirdiniz, İstanbul’dan bir terörist kent yarattınız.

Tayyip Erdoğan, güzel bir şey yaptı aslında, samimi bir itirafı bulundu. “İhanet ettim.” dedi. “İhanet ettik ve dahi etmeye devam ediyoruz.” dedi. Bu şimdi, bir sataşma varsa size sataşan Tayyip Erdoğan kardeşim. Gidin, Tayyip Erdoğan’la hesaplaşın. (CHP sıralarından alkışlar) Adam samimi bir şeyde bulundu. (CHP sıralarından alkışlar)

Yolsuzluklara gelince, İstanbul’da rant yolsuzluğunu hepimiz, herkes söylüyor. Siz şimdi diyeceksiniz ki İSKİ, İSKİ, İSKİ.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Zıplamayın ya, zıplamayın!

ENGİN ALTAY (Devamla) – İSKİ yolsuzluğuna bulaşan bürokratı Nurettin Sözen kulağından tuttu, savcının önüne yatırdı, savcının önüne yatırdı.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Rahmetli Levent Kırca olsa da bir anlatsa İSKİ’yi.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Sizin bakanlarınız Rıza Zarrab’ın önüne yattı. (CHP sıralarından alkışlar) Sizin bizimle kendinizi mukayese edecek bir hâliniz yok.

Haliç’e gelince, Haliç’e şu kadar katkınız yok.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Çarpılırsın, yapma!

ENGİN ALTAY (Devamla) – Allah Bedrettin Dalan’dan razı olsun. Haliç Bedrettin Dalan’ın eseridir, Haliç’te sizin bir katkınız yok, geçin bu işleri.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Pislik götürüyordu ya.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Ayrıca şuna gerek yok... İstanbullu her şeyi görüyor. Kadir Topbaş’ı niye kaldırdınız o koltuktan? FETÖ’yle bağlantısı varsa, yolsuzluğa bulaşmışsa, elinizdeki belgeleri savcıya vermek sizin ahlaki sorumluluğunuzdur, ahlaki borcunuzdur.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika söz vereceğim size, kayıtlara geçmesi için.

Evet, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, inanın, sayın hatibi dinlerken nereyi anlattığını anlayamadım. Yani, çok değil, bundan yirmi üç sene evvel ne şartlarda devralındığı hepinizin malumudur. O günden beri zaten bir daha İstanbul’da yerel iktidar yüzü göremedi bu parti.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – E, 2019’da görürüz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Neden? Vatandaş o yapılanları asla ve asla unutmadı.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Beşiktaş kimde, Bakırköy kimde, Kadıköy kimde...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Partimizle alakalı, belediye başkanlarıyla alakalı yaşanan bir süreç... Değerli arkadaşlar, AK PARTİ on beş yıldır iktidarda. AK PARTİ ne yapıyorsa siz arkadan ne yaptığımı anlamaya, anlayıncaya kadar da zaten AK PARTİ bir sonraki iktidarı kazanıp yoluna devam ediyor. Bu duruma düşmüş bir partisiniz.

Belediye başkanlarıyla alakalı, arkadaşlarda bir görev değişimi olmuş, bir bayrak değişimi yapılmış, yeni arkadaşlarımız gelmiş, onlar devraldıkları arkadaşlardan çok daha yükseğe götürecekler. Siz zaten bunu anlayabilmeniz olduğunuz yerde kalmaz, olduğunuz yerde saymaz bir adım ileriye giderdiniz.

Teşekkür ediyorum.

BARIŞ YARKADAŞ (İstanbul) – Yahu “Tehdit edilerek gönderildim.” diyor. Tehditte koltuk boşaltıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum ve bazı konuları görüşmek için de grup başkan vekillerini toplantıya davet ediyorum.

Kapanma Saati: 14.33

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- İzmir Milletvekili Kerem Ali Sürekli’nin, Karşıyaka Spor Kulübünün kuruluşunun 105’inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Karşıyaka Spor Kulübünün kuruluşunun 105’inci yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen İzmir Milletvekili Kerem Ali Sürekli’ye aittir.

Buyurun Sayın Sürekli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEREM ALİ SÜREKLİ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Hakkârî’de, Şemdinli’de şehit olan asker ve korucularımıza Cenab-ı Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum, vatanımızın milletimizin başı sağ olsun. Bir kere daha bu kürsüden terörü lanetliyorum.

Evet, bugün, Karşıya Spor Kulübünün 105’inci kuruluş yıl dönümü dolayısıyla söz aldım. İzmir’in plakası 35’tir, Karşıyakalılar, biz “35,5” diyoruz. Lakin bunun sebebi de anlı şanlı Karşıyaka Spor Kulübümüzdür. Karşıyaka Spor Kulübü -1912 yılında kurulmuş- İzmir’in ilk spor kulüplerindendir. Yıl 1912, Osmanlı Devleti sıkıntı içerisinde, 5 milliyetçi genç bir araya geliyor; Kadızade Zühtü Bey yani Zühtü Işıl, ağabeyi Kadızade Raşit Bey, Osman Nuri, Örnekköylü Hüseyin, Refik Civelek hep beraber millî şuuru ve millî heyecanı artırmak amacıyla bir spor kulübü kuruyorlar. Kulübün adı “Karşıya” oluyor, renkleri yeşil, kırmızı. Yeşil İslamiyet’i işaret ediyor, kırmızı Türklüğü işaret ediyor. Kulübün isminin kısaltılmasının Osmanlıca karşılığı “Kaf Sin Kaf.” İşte, yıllardır tribünlerde söylenen bu tezahürat buradan geliyor ve dalga dalga tribünlere yayılıyor o zamandan “Kaf Sin Kaf.” İlk defa bunu tribünlerde Ahmet Umar ve Mustafa Cemal dillendiriyor. Yine, o dönemlerde Kurtuluş Savaşı var ve bu gençler, o dönemde, millî hassasiyetlerle, Anadolu’ya silah taşınmasında rol üstleniyorlar. İşte, şimdi tribünlerde “Biz Karşıyakalıyız.” deniyor ya, bunun da sebebi budur.

Evet, Karşıyaka Spor Kulübü, çok büyük başarılarla imza atıyor ve tarihi başarılarla dolu. Bunlardan size bir örnek vermek isterim: Yıl 1980, ezeli rakibimiz Göztepe’yle bir maçtayız. 80 bin kişi tribünleri dolduruyor ve dünyada ve Türkiye’de İkinci Lig seyirci rekoru kırılıyor.

Yine, Basketbol takımımız var, Pınar Karşıyaka, iki tane Türkiye Şampiyonluğu var, Cumhurbaşkanlığı Kupamız var, Türkiye Kupamız var. Yolumuz açık olacak inşallah ancak bugünlerde sıkıntılı günlerdeyiz. Bu sıkıntılı günlerde taraftarlarımız çıktı, bir kampanya başlattılar, bakın, kulübümüzü 12 puanının silinmesinden kurtardılar. Sağ olsun, var olsun cefakâr, vefakâr taraftarlarımız.

Sıra bizde, şimdi biz de gereğini yapacağız. Ben, inşallah, İzmir’e döndüğümde ilk önce Karşıyaka Belediye Başkanımızı ziyaret edeceğim, Karşıyaka’nın önemli şahsiyetlerini ziyaret edeceğim ve diyeceğim ki: Şu Karşıyaka’ya bir şeyler yapmalıyız, taraftarın başlattığı yerden devam etmeliyiz. İnşallah da çağrımız karşılık bulacaktır.

TACETTİN BAYIR (İzmir) – Gençlik ve Spor Bakanından başla.

KEREM ALİ SÜREKLİ (Devamla) - Yine önemli gelişmeler var bugünlerde, Karşıyaka'ya stat yapıyoruz. 9 Eylülde Sayın Başbakanımız bu stadın temelini attı, 62 milyon liraya mal olacak, 15 bin kapasiteli. Bu stadın ruhsat başvurusu da yakınlarda Karşıyaka Belediye Başkanımıza gelecek. Sayın Belediye Başkanım, Karşıyaka'nın kaybedecek bir dakikası bile yok, lütfen ruhsatı verin, stadımıza başlayalım, inşallah stadımızı 19 Aralık 2018 tarihinde dünya Karşıyakalıları gününde açalım. Bu stat bizim kurtuluşumuz olacak. Bakın stattan neler kazanacağız? Bizim ticari ünitelerimiz var bu statta, buradan kulübümüz gelir elde edecek.

Yine, bu stattan isim hakkımız var, bu isim hakkını değerlendireceğiz ve bu, anlı şanlı Karşıyaka'nın kurtuluşu olacak.

Ben burada başta Karşıyaka Belediye Başkanımızın, bütün Karşıyakalıların duyarlı olacağına inanıyorum. Taraftarın başlattığı bu çalışma başarıyla inşallah sona erecek.

Sözlerimi bitirmeden önce Karşıyaka'mızın efsanevi başkanlarından Tahir Türetken'i, yine merhum Başbakan Adnan Menderes Karşıyaka'da futbol oynadı Adnan Menderes'i, yine Lemi Yerli'yi, Gode Cengiz'i rahmetle anıyorum. Altobelli Rıza'yı ve tribünlerin sevgilisi Efendi Mustafa'yı da saygıyla anıyorum.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren 15 milletvekiline yerlerinden birer dakikalık söz vereceğim.

Söz vereceğim sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Sayın Öz Sayın Atıcı'nın yerine, Sayın Özdemir, Sayın Hürriyet, Sayın Basmacı, Sayın Durmuşoğlu, Sayın Kayan, Sayın Tümer, Sayın Dedeoğlu, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Çamak, Sayın Zeybek, Sayın Yiğit'in yerine Sayın Bektaşoğlu, Sayın Tanal, Sayın Özkan, Sayın Hakverdi ve Sayın Karaburun.

Sayın Öz, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, eğitimini yarıda bırakmış ya da bırakmak zorunda kalmış öğrenciler için af düzenlemesi düşünüldüğü düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, sorum Millî Eğitim Bakanına. Üniversite, yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası eğitimini ekonomik ya da özel nedenlerle yarıda bırakmış ya da bırakmak zorunda kalmış ve çıkarılacak bir afla geri dönme umuduyla bekleyen öğrencilerimiz -sesini duyurarak- Hükûmetten bir af düzenlemesi beklemektedir. Tıpta uzmanlık eğitimi alırken benzer sebeplerle eğitimlerini yarıda bırakmak durumunda kalmış asistanlar var. Yine ekonomik, sağlık koşulları ve diğer sebeplerle başvuru tarihini kaçıran öğrenciler bulunuyor. Birçok kez imza kampanyaları düzenleyen, sosyal medyada bizlere mesaj atan ve taleplerinin çözüme yönelik gündeme gelmesini isteyen “geleceğimiz” dediğimiz ama okuyamayan öğrencilerimiz af istiyor. Mutlak ki disiplin suçları araştırılıp af kapsamı bu ölçüde değerlendirilebilir ama imkânsızlıklar nedeniyle eğitimini yarıda bırakan gençler görmezden gelinmemelidir.

Eğitimlerine geri kavuşmayı uzun zamandır bekleyen öğrenciler için af düzenlemesi yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir...

3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, üretimi artıramayan, işsizliği çözemeyen, enflasyonu dizginleyemeyen Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetlerinin kötü yönetimine halkın ilk seçimde tepkisini göstereceğine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarları dönemince üretimi artıramayan, işsizliği çözemeyen, enflasyonu dizginleyemeyen Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri, arka arkaya vergilere, benzine zam yapıyor, öngörüsüz politikalarının yükünü ise vatandaşa, emeklinin, çiftçinin, dar gelirlinin ve orta sınıfın üzerine atıyor, bir yandan da yandaş şirketlerin devlete olan borçlarını ise sıfırlıyor.

Yeni açıklanan Dünya Ekonomik Forumu Küresel Rekabetçilik Raporu 2017-2018 sonuçlarına göre Türkiye, 137 ülke arasında iki basamak gerileyerek 53'üncü sıraya düştü. En hızlı düşüşler ise sağlık, ilköğretim ve altyapı endekslerinde yaşanıyor. G20 ülkeleri arasında en düşük istihdam; 39 Avrupa ülkesi arasında istihdamda 36'ncı.

OECD ülkelerinin çoğunda işsizlik düşerken yükselişte olan ülkemizdeki bu kötü yönetime halkımız ilk seçimde ilk tepkisini gösterecektir mutlaka.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Hürriyet...

4.- Kocaeli Milletvekili Fatma Kaplan Hürriyet'in, Kocaeli'nin Gebze ilçesi Adem Yavuz Mahallesi sakinlerinin uzun zamandır tapu sorunu yaşadığına ilişkin açıklaması

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kocaeli'de Gebze ilçemizin Âdem Yavuz Mahallesi sakinleri uzun zamandır tapu sorunu yaşamakta. Yıllardır burada yaşayan vatandaşlarımıza 2981 sayılı Yasa gereğince tapu tahsis belgesi verildi.

Şimdi, Gebze Belediyesi, tapu tahsis belgelerini tapuya dönüştürürken orada yaşayan vatandaşlarımıza kırk yıldır oturdukları evlerini sıradan bir müşteri gibi yüksek fiyatla satmaya çalışıyor ancak dar gelirli insanların bu şekilde arsa edinmesi mümkün değildir. Vatandaşımızın tek isteği hak sahibi oldukları tapularını almaktır.

Gebze Belediyesine buradan sesleniyorum: Bugün yapılacak Belediye Meclisinde vatandaşın yana karar alın, vatandaşa hizmet etmek için seçtiğinizi ve oturduğunuz koltukların sizi seçenlere ait olduğunu unutmayın. Gebze halkı sizin müşteriniz değildir, derhâl bu mağduriyetlere son verin ve Hükûmete buradan soruyorum: Sorumsuz davranan Gebze Belediye Başkanına Hükûmetinizin bir yaptırımı olacak mıdır?

Aynı sorunu yaşayan Gebze'nin 10 mahallesiyle birlikte Çayırova ilçesi, Emek ve İnönü Mahallelerinin sesini ne zaman duyacaksınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Basmacı...

5.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Hükûmetten ve Cumhurbaşkanından şehitlerin olmaması için bir çare bulmalarını rica ettiğine ilişkin açıklaması

MELİKE BASMACI (Denizli) – Sayın Başkan, aslında konuşurken bile nefesimin durduğu bir andayız çünkü bugün yine şehitlerimiz var, yine evlatlarımızı toprağa verdik. Hani Anayasa'da, referandumda “evet” çıkarsa bir daha şehit gelmeyecekti? Ben bir anneyim, bir evladın değerini içimde hissediyorum. O yüzden Hükûmetten ve Sayın Cumhurbaşkanından ricam: Bırakın belediye başkanlarını, OHAL'i, ihaleleri; her şeyi bir yana bırakalım ve artık bu evlatlarımızı toprağa vermemek için bir çare bulalım. Çünkü şehit analarının ahı yerde kalmaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Durmuşoğlu...

6.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine, 3 Kasım 2002'nin üzerinden geçen on beş yılda heyecanlarında en ufak bir eksiklik olmadan koydukları hedeflere doğru emin adımlarla ilerlediklerine ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Öncelikle, bugün Hakkâri'de şehit olan kahramanlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, tüm şehitlerimizi minnetle anıyorum.

Türkiye için yepyeni bir dönemin başlangıcı olan 3 Kasım 2002'nin üzerinden yarın itibarıyla tam on beş yıl geçmiş olacak. Biz on beş yıl önceki heyecanımızda en ufak eksiklik olmadan, ilk günkü aşkla cumhuriyetimizin 100'üncü yılını kutlayacağımız 2023 yılı için önümüze koyduğumuz hedeflere doğru emin adımlarla ilerliyoruz.

Günümüzde 863 milyar dolara ulaşan millî gelirimizle dünyanın 17'nci, Avrupa'nın 6'ncı büyük ekonomisi konumundayız. 2002 yılında 3 bin dolar civarındaki kişi başı millî gelirimiz bugün 11 bin dolara yaklaşmıştır. Hedefimiz, ülkemizi üst gelir grubu ülkeler arasına sokmaktır. Bunu başaracağımızdan en ufak kuşkimuz yoktur. Türkiye için felaket senaryoları yazanlar, terör örgütleriyle huzurumuzu bozmaya çalışanlar ne yaparlarsa yapsınlar Türkiye istikrarla büyüyecektir.

Bugün, 15 ilimiz 1 milyar doların üzerinde tek başına ihracat yapar seviyeye gelmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın sürekli vurguladığı “tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet” ilkesi gibi Sayın Başbakanımız da ekonominin rabiasını “yatırım, istihdam, üretim, ihracat” şeklinde ortaya koyarak iş adamlarımıza duyurmuştur. O hâlde “Durmak yok!” diyeceğiz ve üretime, ihracata, büyümeye devam edeceğiz. Bu güzel ülkeyi de hak ettiği yere taşıyacağız. Allah yolumuzu açık etsin.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

7.- Kırklareli Milletvekili Tütabi Kayan'ın, yaşlı bakım teknikerlerinin bir mesleki tanımlarının olmadığına ve statülerinin ne zaman belirleneceğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

TÜTABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin yaklaşık 106 üniversitesinden yaşlı bakım teknikerleri mezun olmaktadır. Bugüne kadar da 30 bin civarında yaşlı bakım teknikeri mezun olmuştur. Bu meslekteki kişilerin şu ana kadar bir mesleki tanımları olmamıştır, görev tanımları olmamıştır ayrıca istihdam da şu ana kadar yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

TÜTABİ KAYAN (Kırklareli) – 22 Mayıs 2014 tarihli 29007 sayılı Resmî Gazete'de sağlık meslek mensuplarının iş ve görev tanımları yapılırken yaşlı bakım teknikerlerinin tanımının yapılmamasının, Sağlık Bakanlığında olmadığı gibi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında da görev tanımlarının

olmamasının sebebi nedir? Görev tanımları olmadığı için KPSS tercihi dahi yapamadıkları göz önünde de bulundurulmamaktadır. Sayın Sağlık Bakanına ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanına soruyoruz: Kamu kurum ve kuruluşlarında yaşlı bakım teknikerleri yerine özel kurs ve programlarla sertifika almış kişiler hâlen görev yapmaktadır; lise mezunu hasta bakıcılar, lise mezunu hemşirelerden daha düşük seviyede meslekte tutulmaktadırlar. Bu kişilerin statüleri ne zaman belirlenecektir?

BAŞKAN – Sayın Tümer...

8.- Adana Milletvekili Zülfikar İnönü Tümer'in, çıraklık veya öğrencilik sırasındaki staj çalışmalarının emeklilik hesaplanmasında ilk işe giriş tarihi olarak hesaplanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ZÜLFİKAR İNÖNÜ TÜMER (Adana) – Sayın Başkan, bildiği gibi çıraklık veya öğrencilik sırasındaki staj çalışmalarından kaynaklanan sigortalılık başlangıçları ve prim gün sayıları emeklilik hesabında dikkate alınmamaktadır. Sigorta güvenlik mevzuatına göre 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çıraklar hakkındaki iş kazası ve meslek hastalığı ve hastalık sigortası, meslek liselerinde okumaktayken veya yükseköğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigorta hükümleri uygulanmaktadır. Çırak ve stajyer öğrenciler, uzun vadeli sigorta kolları olarak nitelendirilen malullük, yaşlılık, ölüm, emeklilik sigortalılık kollarına tabi değildirler. Ülkemizin zor şartlarında ve emekliliğin uzun sürece yayıldığı göz önüne alınarak milyonlarca kişiyi olumsuz etkileyen bu durum gözden geçirilmeli, çıraklık veya öğrencilik sırasındaki staj çalışmaları emeklilik hesaplanmasında ilk işe giriş tarihi olarak hesaplanmalıdır.

BAŞKAN - Sayın Dedeoğlu yerine Sayın Eldemir...

9.- Bilecik Milletvekili Halil Eldemir'in, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine ve Türkiye'nin Otomobili Ortak Girişim Grubu'na başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

HALİL ELDEMİR (Bilecik) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bugün Hakkâri ve Tunceli'de teröristlerle girilen çatışmada şehit düşen kahraman askerlerimize ve köy korucularımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yakınlarına sabırlar dilerim. Milletimizin başı sağ olsun.

Ayrıca ülkemizin, markası, tasarımı, teknolojisi, üretimi milletimize ait yerli bir otomobile sahip olma hayali vardı. Bugün şu saatlerde Türkiye'nin Otomobili Ortak Girişim Grubu'nun tanıtım toplantısı yapılıyor. Destek verenleri tebrik ediyorum, başarılar diliyorum. Milletimize hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, mazot fiyatlarının düşürülerek tarım üreticisine destek verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün Plan ve Bütçe Komisyonunda Tarım Bakanlığının bütçesi görüşülüyor. Geçen sene AKP Genel Başkanının sarayda muhtarlara açıkladığı Millî Tarım Projesi kapsamında “Mazotun yarısı sizden, yarısı bizden.” denilmişti. Şimdi, bu yılın bütçesinde Bakan Fakıbaba “Bazı ürünlerde mazotun yarısını vereceğiz.” diyor. Evet, sizi tanımasak biz de kanacağız. Pamuk ve mısır haricinde hiçbir üründe prim artışı yok, gübre desteğini azaltmışsınız, hepsini mazota eklemişsiniz. Ayrıca biz bir traktörün ne kadar mazot yaktığını biliyoruz; hepsini hesapladım, çoğu yanlış. Eğer destek vermek istiyorsanız şu an 5 liraya gelmiş mazotu, yat ve kotra sahiplerinin aldığı fiyat olan 1 lira 70 kuruştan çiftçiye verin de destek neymiş anlayalım.

BAŞKAN – Sayın Çamak...

11.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, IŞİD terör örgütünün ülkemizde tekrar eylemler gerçekleştirebileceği iddiaları üzerinde hassasiyetle durulması gerektiğine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, ekim ayında ABD merkezli düşünce kuruluşu Soufan Center bir rapor yayınladı. IŞİD terör örgütünün son dönem faaliyetlerini ortaya koyan rapora göre, IŞİD'in Suriye ve Irak'taki yenilgisinden sonra 5 bini aşkın militanın ülkelerine döndüğü açıklandı. Bunlardan yaklaşık 900 IŞİD militanının Türkiye'ye döndüğü ve hâlen aramızda olduğu tahmin ediliyor. Dışişleri Bakanlığı bu bilgiyi şu ana kadar yalanlamadı. Daha önce ülkemizde çok sayıda kanlı eylem gerçekleştiren bu örgütün ülkemizde tekrar eylemler gerçekleştirebileceği gerçeği önümüzde durmaktadır. Ortaya konan bu iddialar üzerinde hassasiyetle durulmalı ve olabilecek saldırıların önüne geçmek için acil önlemler alınmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Çamak.

Sayın Zeybek...

12.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Atatürk ve İsmet İnönü'ye defalarca saldıranların vatanın bağımsızlığına, demokrasiye, hukuk devletine, adalete, bilime, cumhuriyete düşman olduklarına ilişkin açıklaması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kurtuluş Savaşı'nda başta Mustafa Kemal Atatürk ve Kurtuluş Savaşı kahramanlarını arkadan vuran ihanet çetelerini bilmekteyiz. Ülkeyi yönetilemez hâle getirip atalarımızın kurtuluş mücadelesi vermesine sebep olanlar, cumhuriyetin kurulmasına ve Atatürk devrimlerine karşı çıkmış çağ dışı düşünce ve ideoloji sahipleri, ülkemizin çağdaş, demokratik yönetimini hiçbir zaman içlerine sindiremeyen, emperyalistlerin iş birlikçi uşakları, Atatürk ve yakın arkadaşı İsmet İnönü'ye defalarca saldıranlar, vatanın bağımsızlığına, demokrasiye, hukuk devletine, adalete, bilime, cumhuriyete düşmanlardır. Mustafa Kemal Atatürk ve İsmet İnönü, Kurtuluş Savaşı'ndaki kahramanlarımız ölümsüzdür. Yaşasın demokrasi, yaşasın cumhuriyet!

BAŞKAN – Sayın Bektaşoğlu...

13.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerini rahmetle andığına, Giresun'da meydana gelen sel, toprak kayması ve heyelanlar nedeniyle afet mağduru yurttaşların barınma sorunlarının hâlâ çözülmediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Daha önce önerge ve konuşmalarında gündeme getirdiğim ancak nedense cevap alamadığım bir konuyu tekrar dikkatinize sunmak isterim. Giresun'da 1989-2000 yılları arasında Yağıldere ilçesi ve Bulancak'ın Kovanlık beldesinde meydana gelen sel, toprak kayması ve heyelanlar nedeniyle boşaltılan alanlarda yaşayan afet mağduru yurttaşlarımızın barınma sorunları maalesef hâlâ çözülmedi. Toplam 162 aile için planlanarak dört yıl önce inşaatına başlanan afet konutlarının teslimi iki yıl gecikti. Konutların inşaatı tamamen durdu, âdeta çürümeye terk edildi. Ortada sorumluluğu üstlenecek muhatap kimse yok. Müteahhit firma ise ödenek gelmemesini mazeret olarak öne sürüyor. Bu durum halkta tepkilere neden oluyor. Bu konuyu bakanlıkların gündeme almasını, acil olarak inceleme yapılmasını bekliyoruz. Bu yurttaşlarımızın afet mağduriyetine mağduriyet eklemeye kimsenin hakkı yoktur; ayıptır, yazıktır, günahdır, kış geliyor.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

14.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, korumalar ile Mecliste görevli polisler arasında yemek ücreti konusunda farklı uygulama olduğuna, Emniyet mensupları arasındaki tazminat orantısızlığının giderilmesi ile mesai ve çalışma koşullarının iyileştirilmesinin düşünülüp düşünülmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, saygılarımı sunuyorum. Sayın Başbakan Yardımcılarımızın, Cumhurbaşkanının özel korumaları, Başbakanın özel korumaları, bakanların özel korumaları Türkiye Büyük Millet Meclisine geldikleri zaman Mecliste ücretsiz yemek yiyorlar. Aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisinde görevli olan polisler ücretsiz yemek yiyememekte, kendi ücretleriyle yemek yemektedirler. Gerek bakanlıkların gerek Cumhurbaşkanlığının korumaları özel tazminat aldığı hâlde Türkiye Büyük Millet Meclisini koruyan polisler koruma tazminatını alamamaktadır.

Aynı şekilde, Türkiye'nin değişik bölgelerinde bulunan polisler bölgeler açısından terör tazminatı almakta, bu terör tazminatlarında da farklı ve orantısız, denk olmayan bir uygulama sağlanmakta. Emniyet mensuplarının, bu terör tazminatıyla ilgili orantısızlığının giderilmesini, mesai ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini düşünüyor musunuz? Bu mağduriyet ne zaman giderilecektir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

15.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Türk otomobilinin gerçeğe dönüşme sürecinin bugün başladığına ve Anadolu Grup, BMC, Kıraca Holding, Turkcell ile Zorlu Holdinge başarılar dilediğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hayal gücü olmayan insanın kanatları yoktur.

Aziz milletimiz için on beş yıldan beri Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, elhamdülillah, hayallerimizi bir bir gerçekleştiriyoruz. Her alanda gerçekleştirdiğimiz yatırım, üretim, ihracat ve kalkınma hedefleri gibi bugün yeni bir hayalin gerçeğe dönüşme sürecine tanıklık ediyoruz. Tasarımı, mühendisliği, pazarlanmasıyla safkan Türk otomobilinin gerçeğe dönüşme süreci bugün başlıyor. Cumhurbaşkanımızın davetine icabet eden babayigitler: Anadolu Grup, BMC, Kıraca Holding, Turkcell ve Denizli'mizden dünyaya açılan Zorlu Holdinge başarılar diliyor, aziz milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkan.

Sayın Tanal, bahsettiğiniz konuyu şimdi konuştum arkadaşlarımla. Burada Başbakanın, Cumhurbaşkanının, bakanların, Başbakan Yardımcılarının korumalarının veya da diğer görevli polislerin, Emniyetten görevli olanların, hepsinin ücret karşılığında yemeklerini yedikleri, yemek faturalarının daha sonra ilgili bakanın kalemine gönderildiği bilgisi bana geldi. Onu Genel Kurulla paylaşmak istedim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben özür dilerim, o şu şekilde: Yani bakanlığın bütçesinden karşılanıyor, gelen korumalar kendi cebinden ödemiyor. Buradakiler bakanlık bütçesinden karşılanmıyor, kendi ceplerinden yiyorlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ama siz öyle ifade etmediniz, “Burada kendisinden para alınmıyor.” diye ifade ettiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman yanlış ifade ettiysem özür dilerim yani olayın şekli bu.

BAŞKAN – Sayın Hakverdi...

16.- Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, Mustafa Kemal Atatürk'ü vatan hainliğiyle suçlayan gazetecinin akıbetini takip edeceğine ilişkin açıklaması

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün yandaş ve besleme sözde gazeteci yazarlarınızdan biri harf devrimini hedef alarak cumhuriyetimizin kurucu önderi Mustafa Kemal Atatürk'ü vatan hainliğiyle suçlama alçaklığını göstermiştir.

Belli ki son dönem AKP Genel Merkezinin ve sarayın oy kaygısıyla Atatürkçü görünme çabaları henüz bu yandaş, besleme tetikçilere iletilmemiştir.

Sosyal medya hesaplarından AKP Genel Başkanına hakaret edildiği iddiasıyla onlarca kişi cezaevine gönderilirken Atatürk'e hakaret eden bu tetikçinin akıbetini elbette biz de takip edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Karaburun... Ama, yerinde yoklar galiba.

Evet, şimdi, söz talebinde bulunan sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Akçay, buyurun.

17.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediğine, terörle mücadelenin millî bir dava olduğuna ve terörün beslendiği her kaynağın kurutulması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu sabah Şemdinli'den gelen şehit haberleriyle yine yüreğimiz dağıldı. Irak'ın kuzeyinden sızmaya çalışan teröristlerle çıkan çatışmada 1 uzman çavuş, 5 er, 2 korucu olmak üzere 8 evladımız şehit oldu.

Şehitlerimize Allah'tan rahmet, milletimize başsağlığı ve sabır diliyorum. Ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Milletimizin ve vatanımızın birliği için yaptıkları mücadele, ödedikleri bedel asla unutulmayacaktır. Şehitlerimizin gözü arkada kalsın. Terörle mücadeledeki başarılar asla yarım kalmayacaktır. Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve aziz milletimizin her bir mensubu şehitlerimizin mirasına sahip çıkacaktır. Türk milletinin varlığını muhafaza etmek için ödediği ağır bedellerden, çileli ve külfetli mücadeleden asla geri dönüş olmayacaktır.

Terörle mücadele millî bir davadır. İstiklalimiz ve istikbalimiz bu mücadelede bir ve bütün olmamıza bağlıdır. Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır ve o sathı bütün vatandır, bütün millettir.

Ömrünün kırk yedi yılını dağlarda şakilik yaparak geçiren ve şimdi 103 yaşında olan Hamido'nun şu sözlerini ibretiâlem için tekrarlamak istiyorum: “Devlet, kimsenin düşmanı değildir. Devlet, bütün halkının barış içinde, kardeşçe yaşamasını istiyor. Devlet, boşu boşuna kimseye zarar vermez. Ben sana zarar vermezsem, devlet gelip bana zarar vermez. PKK, silahla hiçbir yere varamaz; zulümle hiçbir yere kimse varmamış, varamaz da. Devlet kimdir? Devlet biziz, devletin çocukları biziz. Kimse Türkiye'yi dize getiremez.” PKK terör örgütünü silah bırakmaya da çağırarak “Devlet büyüktür, kimse Türkiye Cumhuriyeti devletini dize getiremez.” demektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bu cümleler içerisindeki şu ifadeye tekrar dikkat çekmek istiyorum: “Devlet kimdir? Devlet biziz.” Bu, devletin milletin teşkilatlanmış hâli olduğunu “devlet ebet müddet” şuurunu çok iyi ifade eden, bütün aydınlara, siyasilere, devlet yöneticilerine ve herkese örnek olması gereken bir şuurlu ifadedir. Devlet kimdir? Devlet biziz. Bu şuurla bakabildiğimiz takdirde hadiseye biraz daha açıklık gelecektir.

Teröristlerin bu saldırılarını bölgedeki gelişmelerden farklı düşünemeyiz. Bu terörist saldırı, Irak'tan Suriye'ye Türkiye'nin güney sınırı boyunca uzanan bir koridor kurma senaryosunun da parçalarıdır. Silahlı Kuvvetlerimiz, gerek sınırlarımız içerisinde gerekse de Suriye ve Irak'ta terörle amansız mücadelede başarılar elde etmektedir. Bu başarılar, Türkiye'yi kuşatmayı amaçlayan koridorun kurulma amacının önündeki en büyük engeldir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Tamamlayabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tabii ki.

Buyurun bir dakika daha...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bununla birlikte, terörün beslendiği her kaynak kurutulmalıdır. Irak'ta Sincar'da, Suriye'de Rakka-Münbiç hattında da nihai sonuç alıcı gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

Bu vesileyle, Cenab-ı Allah'ın Silahlı Kuvvetlerimize güç ve kudret vermesini temenni ediyor, aziz şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve minnetle anıyorum, yaralılarımıza şifalar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

Sayın Kerestecioğlu...

18.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Hakkâri'de hayatını kaybeden 8 askerin ailelerine başsağlığı dilediğine, tutuklu milletvekillerinin milletvekilliğiyle ilgili hiçbir faaliyete katılmadıklarına ve Diyarbakır Milletvekili Çağlar Demirel'in Genel Kurula ilettiği mektubunu okumak istediğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, Hakkâri'de maalesef 8 askerimiz hayatını kaybetti. Öncelikle ailelerine başsağlığı diliyoruz. Bu ölümlere son verecek barışçıl bir akla, bir politik akla ve böyle bir politikaya ihtiyaç var. Bunu, artık, el birliğiyle gerçekleştirmenin zamanı çoktan geldi ve geçiyor, bu gencecik insanların ölümlerinin son bulması için diyoruz.

Şimdi, Sayın Başkan, tutuklu milletvekillerimizin Anayasa Mahkemesinde görüşülmeyi bekleyen dosyalarına Adalet Bakanlığı tarafından gönderilen görüş yazısında milletvekilliğinden kaynaklanan hakların engellenmediği belirtilmişti. Oysaki milletvekillerimizin tutuklandığı tarihten bu yana onlarca grup toplantısı yapıldı, Mecliste 117 birleşim, 665 oturum yapıldı, 276 kanun geçti, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçişi öngören Anayasa değişikliği ile İç Tüzük'ün değiştirilmesi gibi önemli iki düzenleme yapıldı ve bu süre boyunca ne eş başkanlarımız ne diğer milletvekillerimiz burada seçmenlerine, topluma seslenebildi ne de bir tane kanun için oy kullanabildi. Dolayısıyla aslında faaliyetleri engellenmekte ve burada herhangi bir faaliyete katılamamaktadırlar.

Bugün bu demokratik siyasete yönelik darbenin, 4 Kasımın neredeyse yıl dönümüdür, iki gün sonra gerçekleşecektir. Orada bulunan bütün arkadaşlarımıza, başta eş genel başkanlar olmak üzere, sevgilerimizi, saygılarımızı yolluyoruz ve özgür oldukları günlerde buluşmayı diliyoruz.

Şimdi, aslında benim yerimde oturması gereken Sevgili Çağlar Demirel'in Genel Kurula ilettiği mektubu okumak istiyorum, kısa bir mektup.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “Tarihin sayfalarında kara bir leke olarak yer alacak olan 4 Kasım siyasi darbesinin 1’inci yılında, tutsak ediliğimiz cezaevlerinden direnmeye ve direncimizi her daim diri tutmaya devam ediyoruz. Halkımızın arasında sürdürdüğümüz siyasi mücadeleimiz tutsak edilmemizle, rehin alınmamızla engellenememiş, aksine büyük bir inanç eşliğinde kaldığı yerden devam etmiştir, etmektedir. Bunu herkes böyle bilmelidir. Tutsaklığımız ancak beton duvarlardan ibarettir ve halkımızla aramıza konulan bu beton duvarları yıka yıka yine yeniden halkımızın arasında olacağımızın umudunu ve inancını taşıyoruz. Mücadeleye halkımızla birlikte devam edeceğimize duyduğum en derin inancım, tüm siyasi tutsaklar başta olmak üzere tüm mücadele arkadaşlarıma selamlarımı, sevgilerimi yolluyorum.

Çağlar Demirel, Diyarbakır Milletvekili”

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Altay...

19.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Hakkâri Şemdinli’de şehit olan güvenlik güçlerine Allah’tan rahmet dilediğine, Hükûmetin terör konusundaki politikalarının çözüme yönelik olmadığına ve bu Meclisin Türkiye’de yaşanan bütün sorunların çözülebileceği tek adres olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, diğer sayın grup başkan vekillerinin işaret ettiği gibi bugün gene içimiz kan ağlıyor, şehitlerimiz var. Allah’tan hepsine rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun, kederli ailelerine sabır diliyorum. Ancak, kederli aileler artık Türkiye Büyük Millet Meclisinden böyle sabır, iyi dilek temennisi duymak istemiyor. Kederli aileler Türkiye Büyük Millet Meclisinden çözüm bekliyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 1984-2017, tam otuz üç yıldır Türkiye’nin doğusundan batısından, kuzeyinden güneyine hepimizin canını yakan, içini acıtan bir vahim tabloyla karşı karşıyayız. Aynı topraklar içinde insanların birbirlerini öldürdüğüne, insanların birbirlerine kan ve gözyaşı akıttığına tanık oluyoruz. Bu meselenin, hiç şüphesiz, sadece güvenlikçi bir politikayla çözülmediği çok açıktır. Hükûmetin 2009, 2010 aslında 2013’te başlattığı çözüm sürecine biz bu kan akması, bu gözyaşı dinsin diye, eksikleri söylemek ve eleştirilerimizi yapmak kaydıyla samimi desteğimizi de verdik. Ancak görüldü ki Hükûmetin bu konudaki politikaları çözüme yönelik değildir. Kimi siyasi mülâhazalara, kimi siyasi taleplere, kimi seçim hesaplarına göre Adalet ve Kalkınma Partisinin Kürt sorunu kaynaklı terör sorununa bakışı işi içinden daha çıkılmaz bir hâle getirmiştir.

Şunu merak ediyorum: PKK bir terör örgütüdür, evet.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen siz de Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Terör örgütünün kurucusu Abdullah Öcalan’a önce “sayın” deyip sonra “teröristbaşı” demek, sonra tekrar “sayın” demek, şimdi tekrar “teröristbaşı” demek, onunla masaya oturmak, sonra bırakın onunla masayı dağıtmayı, halkın oylarıyla seçilmiş milletvekillerini terörist itham etmek, ilan etmek, cezaları kesinleşmeden, hüküm sabitleşmeden milletvekillerini cezaevine koymak, özgürlüklerinden ve Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarından alıkoymak bu meselenin çözümüne hizmet etmez.

Bu Meclis, Türkiye’de yaşanan bütün sorunların çözülebileceği tek adrestir. Bu Mecliste Türkiye elbette, Hükûmet elbette terörle etkin, katı bir mücadele etsin ama lokal tedbirler, askerî tedbirlerle görüldü ki terör örgütünü bitirmek şöyle dursun, güçlenmiştir terör örgütü. Meselenin Kürt sorunu ekseninde, Türkiye Büyük Millet Meclisinde sağduyu içerisinde samimi bir yaklaşımla, siyasi çıkarlardan uzak ele alınması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Müsaade ederseniz bitireyim.

BAŞKAN – Elbette ki, buyurun, bir dakika daha ek süre veriyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – ...bu Mecliste bulunan bütün sayın milletvekillerinin en asli görevidir, kendilerini seçen bütün vatandaşlarımıza karşı şeref ve namus borcudur Sayın Başkan. Şehitlerin arkasından taziye yapmak, ağıt yapmak Meclisin işi değildir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin sayın üyelerini ve Hükûmeti bu konuda daha duyarlı ve daha tutarlı olmaya davet ederken, tekrar, aziz şehitlerimize Allah’ımdan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Muş, buyurun.

20.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Hakkâri Şemdinli’de şehit olan güvenlik güçlerine Allah’tan rahmet dilediğine, terörle mücadelenin son şehidin hesabı sorulana dek devam edeceğine ve terörün partilerüstü bir mesele olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu sabah ülke olarak güne kötü bir haberle başladık. Şemdinli’de terör örgütü tarafından düzenlenen saldırıda 6 askerimiz, 2 güvenlik korucumuz şehit olmuştur. Şehitlerimize Allah’tan rahmet dilerim, milletimizin başı sağ olsun.

Buradan bir kez daha ilan ediyorum: Terörle mücadelemiz son şehidimizin hesabı sorulana dek devam edecektir. Bir kez daha şehitlerimizin acılı ailelerine başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Sayın Başkan, terörle mücadele, sadece elinde silah tutan o teröristle değildir, aynı zamanda onlara bu imkânları sağlayanlarla, onların propagandasını yapanlarla, onları aklamaya çalışanlarla, onlara finans, lojistik imkân sağlayanlarla, onları masumlaştırmaya çalışanlarla da yapılacaktır. Sınırlarımızın dışında olan gelişmeler, Suriye’deki gelişmeler bu bağlamda değerlendirilmelidir.

Türkiye, işte, tam da bu noktada sınır ötesi operasyonlarla vatandaşlarının can ve mal güvenliğini sağlamaya, korumaya çalışmaktadır. Suriye’de yapılan Fırat Kalkanı operasyonu ya da şu an yürütmekte olduğumuz operasyonlar, oradan Türkiye’ye karşı yönelebilecek olan terör faaliyetlerine ve terör tehditlerine karşıdır.

Bu açıdan, Irak’ta meydana gelecek olan gelişmeler, Suriye’de meydana gelecek olan gelişmeler, bu arada oluşabilecek olan boşluklar ve o boşlukta da terör örgütlerinin beslenerek Türkiye’ye tehdit oluşturmasına karşı Türkiye hamleler yapmaktadır, bunlardan da geri durmayacaktır.

Şunu özellikle belirtmek isterim: Terör partilerüstü bir meseledir. Birileri oturduğu yerden sadece konuşur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın Muş siz de.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Konuşmak kolay ama somut önerin varsa bu terörle mücadelede onu ortaya koyarsın. Kalkıp böyle bir meselede ikide bir somut bir şey koymadan ortaya, iktidarı, partimizi hedef almayı da açıkçası doğru bulmuyorum. AK PARTİ kimseyle oturup pazarlık yapmamıştır, yapmayacaktır da. Milletiyle beraber gelmiştir, milletleyle beraber Türkiye’nin sorunlarını çözmeye çalışacaktır.

Teröristbaşının olduğu yer bellidir. İlk geldiği zaman nasılsa şimdi de aynı durumdadır, durumunda bir değişiklik olmamıştır. Teröristbaşı geldi, teröristbaşı orada durmaktadır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı'nın, Başkanlık Divanı olarak Hakkâri Şemdinli'de şehit olan güvenlik güçlerine Allah'tan rahmet dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, biz de Divan olarak Hakkâri ili Şemdinli ilçesi Ortaklar bölgesinde teröre karşı mücadele ederken şehit düşen asker ve koruculara Allah'tan rahmet, değerli ve kederli ailelerine, yakınlarına başsağlığı ve sabır, yaralılara da acil şifalar temenni ediyoruz. Türkiye'nin başı sağ olsun.

Sayın Yıldırım, sisteme girmişsiniz. Bir şey mi söyleyecektiniz?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çok kısa Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Hakkâri Şemdinli'de çatışmada hayatını kaybeden 8 güvenlik görevlisine Allah'tan rahmet dilediğine ve bu can kayıplarının son olmasını içtenlikle temenni ettiğine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün benden önce konuşan grup başkan vekillerinin ifade ettiği üzere Hakkâri Şemdinli'de 8 güvenlik görevlisi çatışmada hayatını kaybetmiştir. Tamamına Allah'tan rahmet diliyorum. Ailelerine ve bütün Türkiye toplumuna başsağlığı diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Bu ülke topraklarının kana doyduğu, toplumumuzun artık bir canını kaybetmeye bile tahammülünün kalmadığı bilinciyle bu can kayıplarının son olmasını içtenlikle temenni ediyorum. Bu ülkenin, evet, yüz yıla yaklaşan toplumsal sorunları var, doğru ama yüzlerce yıllık siyaset, düşünce, diyalog ve çözüm müktesebatı da vardır. Denenmiş, hem de defalarca denenmiş ama aynı çözümsüzlük noktasına varmış yöntemlerin bir an önce terk edilerek, bu ülkede artık bir gencimizin bir damla dahi kanının akmayacağı günler inancıyla herkesi tekrardan selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Sayın milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VIII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÖNERGELER**

1.- Başkanlıkça, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın (4/113) Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı ile Diyarbakır Milletvekili Nimetullah Erdoğan'ın (4/114) Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazılarının 2/11/2017 tarihinde Başkanlığa ulaştırılmasına ilişkin önerge yazısı

BAŞKAN – Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Ayhan'ın Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı ile Diyarbakır Milletvekili Sayın Nimetullah Erdoğan'ın Plan ve Bütçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 2/11/2017 tarihinde Başkanlığımıza ulaştırılmıştır.

Bilgilerinize sunuyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ve 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

2/11/2017

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/11/2017 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19 uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Bülent Turan

Çanakkale

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 502, 457, 385, 460 ve 465 sıra sayılı Kanun Tasarılarının bu kısmın sırasıyla 1, 2, 3, 4 ve 5'inci sıralarına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

7 Kasım 2017 Salı günü birleşiminde 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

8 Kasım 2017 Çarşamba günü birleşiminde 385 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

9 Kasım 2017 Perşembe günü birleşiminde 460 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 13, 17, 20 Kasım 2017 Cuma ve Pazartesi günleri saat 14:00'te toplanarak bu birleşimlerde gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmındaki işlerin görüşülmesi ve;

13 Kasım 2017 Pazartesi günü birleşiminde 325 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

14 Kasım 2017 Salı günü birleşiminde 479 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

15 Kasım 2017 Çarşamba günü birleşiminde 142 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

16 Kasım 2017 Perşembe günü birleşiminde 361 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

17 Kasım 2017 Cuma günü birleşimde 477 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

20 Kasım 2017 Pazartesi günü birleşimde 463 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi,

502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması,

önerilmiştir.

502 Sıra Sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 27'nci maddeler arası	27
2. Bölüm	28 ila 55'inci maddeler arası	28
3. Bölüm	56 ila 83'üncü maddeler arası	28
4. Bölüm	84 ila 104'üncü maddeler arası	21
5. Bölüm	105 ila 125'inci maddeler arası (Geçici Madde 1 ve Geçici Madde 2 dâhil)	23
Toplam Madde Sayısı		127

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can konuşacaklar.

Buyurun Sayın Can.

AK PARTİ GRUBU ADINA RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Grup önerimizle ilgili konuşmadan önce, bugün maalesef menfur bir saldırı sonucunda şehitlerimiz var, yaralılarımız var. Şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza da geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

502 sıra sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nı İç Tüzük'ün 91'inci maddesi gereğince temel yasa şeklinde -beş bölüm hâlinde, 127 madde- inşallah Genel Kurul kabul ederse grup önerimizle gündemin birinci sırasına alacağız.

Yine, ikinci sırasında, 457 sıra sayılı Avrupa Birliği ile EFTA arasındaki bir sözleşme var. Üçüncü sırasında, 385 sıra sayılı Geçici İthalat Sözleşmesi'ne dair bir sözleşmenin; dördüncü sırasında, Birleşmiş Milletler ile Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti arasındaki bir sözleşmenin ve beşinci sırasında da 465 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Hükûmeti arasındaki bir sözleşmenin -gündemin ön sıralarına alınmasını öneriyoruz.

13 Kasım, 17 Kasım ve 20 Kasım -cuma ve pazartesi- günleri Genel Kurulun saat 14.00'te toplanarak çalışmasını öneriyoruz.

Ayrıca, gruplara teşekkür ediyorum, milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum; toplumumuzu, gençlerimizi yakından ilgilendiren önemli bir önergeyi kabul edeceğiz hep beraber. Birazdan Danışma Kurulu önerisi oylanacak. Genel Kurulda oylanacak olan, uyuşturucuyla ilgili mücadele kanayan bir yara. Sayın Bakanımız da burada, Başbakan Yardımcımız da, konuyla ilgili açıklamaları olacak. Bundan dolayı gruplara da ayrıca teşekkür ediyorum. Kurulacak bir Meclis araştırması komisyonuyla ilgili hem tespit anlamında hem de tedavi ve tedbir anlamında ciddi bir çalışma olacaktır.

Şimdiden hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Can.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Ahmet Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki gün sonra, bu Parlamente'ye yapılmış bir siyasi darbenin yıl dönümü. 4 Kasım 2016'da, bu Parlamente'nin üçüncü büyük partisi, ikinci büyük muhalefet partisinden eş genel başkanlarıyla birlikte 10 milletvekili tutuklandı. Biz, siyasi iradeye, sivil siyasete, demokratik siyasete yapılan bu darbeyi kınıyoruz.

Benimle aynı ilden milletvekili seçilmiş olan sevgili Burcu Çelik'in bugüne dair göndermiş olduğu kısa bir mektubunu sizlerle paylaşmak istiyorum:

“Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, hâlihazırda tutuklu bulunan diğer milletvekili arkadaşlarıma, belediye başkanlarına ve tüm cezaevlerine selamlarımı iletiyorum.

Sayın Başkan, mensubu olduğum HDP'nin barış, kardeşlik, demokrasi ve eşitlik temelli çalışmalarına karşılık, on yıllar boyunca bitmek bilmeyen, her dönemde ülkeyi daha derin kaosa sürükleyen hatalı politikaların uygulanmasıyla HDP milletvekillerinin her türlü çalışmasının kriminalize hâle getirilmesi çabasını üzüntüyle seyrediyorum.

Hepinizin malumu olduğu üzere, Anayasa Komisyonu görüşmeleri neticesinde, milletvekili dokunulmazlıkları, Türkiye siyaset tarihinde ilk defa açığa çıkan bir usulle Anayasa'ya, İç Tüzük'e, evrensel hukuk kurallarına ve yerleşmiş teamüllere açık aykırı bir şekilde kaldırılmıştır. Her şeyden önce bilinmelidir ki bu süreci başlatan ve destek veren tüm siyasi partiler halkın vicdanında yargılanmıştır.

Değerli milletvekilleri, elbette, şahsım ve diğer milletvekili arkadaşlarım hakkında düzenlenen dosyalar siyasidir. Aksi takdirde, söz konusu zorlama sebeplerden bir dava dosyası oluşturulması mümkün değildir. Dosyaların siyasi olduğunun diğer bir göstergesi de Anayasa Mahkemesinin milletvekili tutukluluğuna ilişkin vermiş olduğu önceki kararlarına sahip çıkmaması ve hâlihazırda mevcut milletvekili dosyalarında karar vermemiş olmasıdır.

Demokraside kutsal olan, mekanizmalar değil, değerlerdir. Mutlaka ve en küçük ödün vermeden saygı gösterilmesi gereken şey, insanların inançları ve renkleri ne olursa olsun, niceliklerine bakmaksızın, kadın erkek, çocuk, bütün insanların onurudur. İşte, biz siyasetçilerin yapması gereken, bu insanlık onurunu korumaktır.

Mevlâna'nın çok güzel bir sözü vardır, şöyle der Mevlâna: “Madem hamı pişiremiyoruz, bari pişmiş ham etmeyin.” Haktan, hakikatten ve hukuktan uzak bir şekilde tutulduğumuz cezaevlerinde yasama-iktidar, yürütme-iktidar, yargı-iktidar ilişkilerini yakından takip ediyoruz. Teslim bayrağını çekmiş yargı, disipline edilmiş yürütmenin yanı sıra ülke gerçekliğinden uzak, suni konularla yürütülmeye çalışılan yasama faaliyetlerinin işlevsizliği ayyuka çıkmış durumdadır.

Yargılandığım dosyaya gelirse, hakkımda hazırlanan 5 fezleke içeriği ve fezlekeler dışında, iddianamede yer alan bütün isnatlardan beraat kararı verilmiştir fakat dosyada tek bir isnat ve emaresi bulunmayan fezlekelerden ve iddianameden bağımsız, dosyanın muhteviyatıyla...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Sayın Başkan, bir paragraf...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen. Bir dakika daha süre vereyim size.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – "...çelişen bambaşka bir sevk maddesinden hakkımda altı yıl hapis cezası verildi. Bu durum, en naif tabirle hukuk kıyımıdır. Bilinmelidir ki hakikat bugün olmazsa yarın mutlaka ortaya çıkacaktır. İşte, ortaya çıkacak bu hakikatin vebali de ağır olacaktır.

Bu denli ağır haksızlıklar üzerine hiçbir iktidar dikiş tutturamaz. Yapılması gereken, demokratik siyaset koşullarını oluşturmak, Türkiye’de var olan tüm sorunların çözüm yeri olduğuna inandığım ve son süreçte işlevsizleştirilen Türkiye Büyük Millet Meclisini aktif hâle getirmek, Türkiye’de var olan çoğulcu toplumu samimiyetle kucaklamak ve hep birlikte Asmin’lerimize, Miraz’larımıza ve tüm çocuklarımıza onurlu bir yaşam armağan etmektir. Birlikte özgürce hak, hukuk ve insani değerlere saygı çerçevesinde inşa edeceğimiz yarınlara olan inancımla halkımıza ve tüm milletvekili arkadaşlarıma selam, sevgi ve saygılarımı iletiyorum. Burcu Çelik, Muş Milletvekili, Sincan Kapalı Kadın Cezaevi.”

Selamlar, saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Engin Altay konuşacak.

Buyurun Sayın Altay.

CHP GRUBU ADINA ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önceki tartışmayla ilgili, iktidar partisinin sayın grup başkan vekili şehitlerimizle ilgili taziyesinden sonra dedi ki: “Bu muhalefet böyle işin lafını yapıyor. Somut çözüm önerisi getirin.” Bu vesileyle AK PARTİ grup önerisi üzerinde görüşlerimi açıklamadan önce, bu konuda da çok somut, çok net bir iki öneri yapmak istiyorum.

Bir kere, buradaki hiçbir milletvekilini kastetmiyorum, hiçbir siyasi partiyi kastetmiyorum ama kim terör, kan ve gözyaşından besleniyorsa Allah onun belasını versin!

MELİKE BASMACI (Denizli) – Âmin.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Âmin.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Şimdi, somut çözüm mü istiyorsunuz? Ben söyleyeyim: Defaatle söyledik. Siz, bu Meclisin, bu Parlamentonun Türkiye’de yaşanan bütün sorunların çözüm merkezi olduğuna inanmıyor musunuz? Buna inanmıyorsanız bu Mecliste işiniz ne? Ki, inanıyorsunuzdur. Buna inanıyorsanız, diyorum ki -çok somut, 80 milyon önünde size çağrı yapıyorum- ateş düştüğü yeri yakıyor. Şehitlerimizin evlerine şimdi gidecek vali, garnizon komutanı. Şehidin babasına sarılacak, ağlanacak sızlanacak, şehidin babasına bir bayrak verilecek -küçümsemiyorum- herkes işine bakacak, o aile o acıyla baş başa kalacak.

Benim içim sızlıyor kardeşim, sizin sızlamıyorsa ben onu bilemem. Somut çözüm önerisi yapıyorum, bir çağrı yapıyorum Parlamento’ya. Bu Parlamento bu işi çözecek tek yerdir. Hükûmet, kendi başına, Parlamento’yu devre dışı bırakarak bu işi çözmeyi denedi, yüzüne gözüne bulaştırdı. 11 Mart 2009’da, dönemin Cumhurbaşkanı, bu çözüm sürecinin başlangıcından önce demiş ki “Çok güzel şeyler olacak.” Tarih 2 Kasım 2017; ölen şehitlerimizin sayısını, ölen insanların sayısını ben vermek istemiyorum. Ben vermek istemiyorum, içim acıyor, onun için vermek istemiyorum.

Sayın milletvekilleri, Sayın Hükûmet; bu sorunun bir tane çözümü var. Bu kana, bu gözyaşına mecbur değiliz. Türkiye Büyük Millet Meclisi, derhâl eşit temsilli bir komisyon kurmak zorundadır. Bunun adına ister toplumsal barış ve terörün sonlandırılması deyin, ne dersenez deyin, adı önemli değil. 4 siyasi partiye çağrıda bulunuyorum: Eşit temsille toplumsal barış ve mutabakat, terörün sonlandırılması, neyse, bir komisyon kurulmalı, belli yetkilerle ve gerekse böyle bir komisyon için özel bir kanun çıkarılmalı ve bu komisyon bu işi üstlenmelidir. Çözüm istiyorsan çözüm budur.

İlaveten, siyasi partilerin göstereceği insanlardan gene eşit şekilde dışarıda bir gerçekleri araştırma komisyonu... Hani siz bir akil adamlar komisyonu kurmuştunuz, şöhretler karması, milletin aklıyla alay eder gibi. Gelin, her parti belli sayıda ismi önersin, toplumda saygınlığı olan, kabul gören ismi önersin, bunlar da dışarıda çalışsın, bu mesele üç ayda çözülür. İddia ediyorum, üç ayda çözülür. Var mısınız, yok musunuz? (CHP sıralarından alkışlar)

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Varız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a göre yerimden bir açıklama istiyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – E, “çözüm” dedin, çözüm bu işte. Başka çözüm var mı?

BAŞKAN – Buyurun, bir dakika yerinizden söz veriyorum size Sayın Muş.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

22.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, öyle kürsüden hararetle konuşmalarla olmuyor bu iş. Divan sazı gibi... (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Basitleştirmeyin ya.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İnsanlar sahiden ölüyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Divan sazı gibi...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ne yapalım? Silah mı alıp gelemiz?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bakın, divan sazı gibi yöntem söylüyor. Sonucu, nereye gideceksin, onu söyle sen. Ne, sonuçta ne hedefliyorsun? Nereye götüreceksin, ne söylüyorsun? “Efendim, Mecliste çözelim.” Yöntem belirliyor. Sonucun ne?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sonucu konuşursunuz zaten. Konuşmadan sonuç mu koyacaksınız peşin peşin?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sürecin sonunda nereye gideceksin? Bunları bir söyle, bunları bir ortaya koy. Orada ne konuşacaklarını burada bir açıkla önce sen. Yöntem belirliyor, Sayın Grup Başkan Vekili bize yöntem söylüyor: “Böyle çözelim, şöyle çözelim.”

HÜDA KAYA (İstanbul) – Her şeyi basitleştiriyorsunuz.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tamam, senin önerdiğin silah dışında her şeyi öneriyoruz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Tamam, nereye geleceksin çözümün sonunda, onu söyle.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çözümün adını ağzınıza almıyorsunuz iki buçuk senedir.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Silah dışında her şeyi. Ölüm dışında her şeyi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Korkmayın çözümünden.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Ne düşünüyorsunuz, bunu söyle.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Korkmayın çözümünden.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bu kadar basit bir dil olamaz ya.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ölümler sahici.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip ya beni ya konuşmamı divan sazına benzeterek bana hakarete bulundu efendim. Söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Size bir soru sordu, dedi ki...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sormadı efendim “Divan sazı gibi konuşuyor.” dedi. Ya konuşmamı ya da beni divan sazına...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – “Divan sazı”ndan hakaret çıkmaz Engin Bey.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hayır, konuşmayı kastediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, eğer bunu sataşma saymıyorsanız çok...

BAŞKAN – Hayır, hayır “divan sazı”nı duymadım Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Nasıl duymazsınız, bütün Genel Kurul duydu.

BAŞKAN – Duymadım Sayın Altay, bir dakika, durun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hakaret kastım olmaz Sayın Altay’a, öyle bir şey olmaz.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Asla, asla efendim, asla.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Mehmet Bey çok üzülür bak eğer hakaret çıkartırsan; çıkmaz.

VURAL KAVUNCU (Kütahya) – İltifat, iltifat.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Olabilir. E, ben de laf edeyim, sonra “Kastım o değildi.” diyeyim, olur mu, edeyim mi?

BAŞKAN – Olur.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ölümler sahici maalesef. Çözümler yalandan olunca ölüm sahici yaşanıyor.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın mevkidaşım, bak, ben 8 tane eve, ocağa ateş düşmüş, gel bu işi çözelim diyorum, sen zevahiri kurtarmaya çalışıyorsun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Haydaa! Ne zevahiri ya?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Yazık günah ya, yazık, vallahi yazık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sahiden öldü o insanlar.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bundan daha somut bir teklif olur mu? Bana birisi çıksın -4 siyasi parti var burada, iktidar partisi milletvekillerine sesleniyorum- şundan daha somut bir önerisi olan gelsin, burada söylesin, biz ona uyalım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çözümden niye korkuyorsunuz?

ENGİN ALTAY (Devamla) – Bakın, altını tekrar kalın çiziyorum, Hükûmet PKK terör örgütüyle şüphesiz etkin bir mücadele etsin, bu ayrı bir şey ama bunun böyle bitmediği de görüldü. Otuz üç yıldır... Hatırlayın -siz belki o zaman daha gençtiniz, hatırlamazsınız- rahmetli Özal “Bir avuç çapulcu” diye bu işi nitelendirdi, geldiğimiz nokta bu.

Demek ki ne yapmak lazım? Bir kere bu işi siyasi değerlendirmelerden uzak tutmak lazım. Ne yapmak lazım? Kardeşlik duygusu içinde, Kürt’ün Türkle bir olduğu anlayışı içinde bu işe bakmak lazım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Zaten buna bakıyoruz.

ENGİN ALTAY (Devamla) – Buna bakamazsanız, Kürt ile Türk'ü bir saymazsanız, Alevi ile Sünni'yi bir saymazsanız zaten bu işi çözmekle ilgili sizin yapacağınız bir şey yoktur.

Çok net tekrar çağrı yapıyorum: Var mısınız, yok musunuz? Artık kan akmasın diyorum ben.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, pek kısa bir açıklama...

IX.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatleri ile gündemdeki sıralamanın yeniden düzenlenmesine ve 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisinin grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Pek kısa bir açıklama Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, burada 80 milyon vatandaşımızı hiçbir zaman biz AK PARTİ olarak birbirinden farklı görmedik, kimsenin de göreceğini düşünmüyorum. Türkiye'de insanların nerede, nasıl, hangi şartlarda doğacağı insanların elinde değil. Dolayısıyla insanların etnisitesinden, inancından, kültüründen dolayı onlara farklı bir gözle bakmak, asla bizim tasvip edeceğimiz, kabul edeceğimiz bir şey değil. Zaten Türkiye'nin tamamına yayılmış bir siyasi parti olarak da milletimizin tamamına aynı samimiyetle yaklaştığımızdan bu kaynaklanmaktadır. Dolayısıyla Türk'ü ile Kürt'ü, Sünni'si ile Alevi'si, bunlar arasında bir ayırım kesinlikle söz konusu olamaz, tamamı Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşdır.

Ben daha önce defaatle bu kürsüden şunu da söyledim: “Benim bu ülkede ne kadar hakkım varsa Kürt kökenli bir vatandaşın da aynı hakkı vardır, Alevi kökenli bir vatandaşın da aynı hakkı vardır, birinin diğerinden fazla bir hakkı olamaz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, bir dakikalık bir açıklama için yerimden söz verebilir misiniz?

BAŞKAN – Hangi konuda?

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Tam da bu mesele konusunda.

BAŞKAN – Peki, bir dakika yerinizden...

24.- Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Recep Akdağ bilim insanı, tıp insanı. Sayın Recep Akdağ'ın hakemliğine müracaat ederek Sayın Muş'a bir cevap vermek istiyorum, bütün bu söylenenlerin ne kadar ayağı havada olduğunun ortaya çıkması kabîlinden.

Biraz önce hemen sizin yanınızda oturan değerli vekil safkan otomobil yaptığımızı söyledi. “Safkan” diye neye deniliyor? Ben Google’a girdiğimde at, köpek ve kedi çıkıyor, hiç insanla ilgili böyle bir değerlendirme çıkmıyor, tamam. Otomobilde bile bir safkanlık şovenizmi her konuşmanızın patolojisine yansımış. Ondan sonra Sayın Muş, bize şunu söylemeyin: “Doğduğumuz yeri seçmek elimizde değil. Efendim, bilmem şu, bu falan.” Herkesin, kendisi olarak ve kendisi gibi yaşamasıdır esas.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Önder.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

IX.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 milletvekilinin (10/2099), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 27 milletvekilinin (10/114), Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil ve 25 milletvekilinin (10/365), Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 22 milletvekilinin (10/378), Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 milletvekilinin (10/494), Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin (10/702), İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 33 milletvekilinin (10/884), Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı ve 23 milletvekilinin (10/1423), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/1431), Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin (10/1442), Adana Milletvekili İbrahim Özdiş ve 25 milletvekilinin (10/1449), Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 24 milletvekilinin (10/1597), Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 23 milletvekilinin (10/1787), İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 milletvekilinin (10/1808), Adana Milletvekili Aydın Uslupehlivan ve 22 milletvekilinin (10/1949), İstanbul Milletvekili Didem Engin ve 21 milletvekilinin (10/1955), Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 23 milletvekilinin (10/1970), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/2056), Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 milletvekilinin (10/2092), Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 milletvekilinin (10/2094), İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 milletvekilinin (10/2095), Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 milletvekilinin (10/2096), MHP Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın (10/2097), HDP Grubu adına Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın (10/2098) esas numaralı Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 2 Kasım 2017 Perşembe günü Birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 2/11/2017 Perşembe günü yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

İsmail Kahraman

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Bülent Turan

Engin Altay

Adalet ve Kalkınma Partisi

Cumhuriyet Halk Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Filiz Kerestecioğlu Demir

Erkan Akçay

Halkların Demokrasi Partisi

Milliyetçi Hareket Partisi

Grubu Başkan Vekili

Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 Milletvekilinin (10/2099), İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 27 milletvekilinin (10/114), Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil ve 25 milletvekilinin (10/365), Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 22 milletvekilinin (10/378), Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 milletvekilinin (10/494), Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin (10/702), İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 33 Milletvekilinin (10/884), Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı ve 23 milletvekilinin (10/1423), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/1431), Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin (10/1442), Adana Milletvekili İbrahim Özdiş ve 25 milletvekilinin (10/1449), Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 24 milletvekilinin (10/1597), Edime Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 23 milletvekilinin (10/1787), İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 milletvekilinin (10/1808), Adana Milletvekili Aydın Uslupehlivan ve 22 milletvekilinin (10/1949), İstanbul Milletvekili Didem Engin ve 21 milletvekilinin (10/1955), Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 23 milletvekilinin (10/1970), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/2056), Milletvekili Murat Emir ve 23 milletvekilinin (10/2092), Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 milletvekilinin (10/2094), İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 milletvekilinin (10/2095), Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 milletvekilinin (10/2096), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/2097), Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu ve Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın (10/2098), Meclis Araştırması Önergelerinin görüşmelerinin birleştirilerek Genel Kurulun 2 Kasım 2017 Perşembe günü (bugün) Birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin “Seçim” kısmına geçiyoruz.

X.- SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1.- Plan ve Bütçe Komisyonunda boş bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN - Plan ve Bütçe Komisyonunda boşalan ve Halkların Demokratik Partisi Grubuna düşen bir üyelik için Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan aday gösterilmiştir.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince gündemin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmına geçiyoruz.

Uyuşturucu kullanımı başta olmak üzere madde bağımlılığı ve yeni bağımlılık türlerinin araştırılarak bağımlılığa götüren nedenlerin ve alınacak tedbirlerin tespit edilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 27 milletvekilinin (10/114), Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil ve 25 Milletvekilinin (10/365), Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 22 milletvekilinin (10/378), Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 milletvekilinin (10/494), Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 milletvekilinin (10/702), İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 33 milletvekilinin (10/884), Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı ve 23 milletvekilinin (10/1423), Adana Milletvekili Meral Danış Beştas ve 20 milletvekilinin (10/1431), Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 milletvekilinin (10/1442), Adana Milletvekili İbrahim Özdiş ve 25 milletvekilinin (10/1449), Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 24 milletvekilinin (10/1597), Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 23 milletvekilinin (10/1787), İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 milletvekilinin (10/1808), Adana Milletvekili Aydın Uslupehlivan ve 22

milletvekilinin (10/1949), İstanbul Milletvekili Didem Engin ve 21 milletvekilinin (10/1955), Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 23 milletvekilinin (10/1970), Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 milletvekilinin (10/2056), Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 milletvekilinin (10/2092), Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 milletvekilinin (10/2094), İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 milletvekilinin (10/2095), Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 milletvekilinin (10/2096), Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın (10/2097), Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekilleri İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın (10/2098), Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 milletvekilinin (10/2099) esas numaralı Meclis araştırması önergelerinin birlikte yapılacak görüşmelerine başlıyoruz.

XI.- MECLİS ARAŞTIRMASI (x)

A) ÖN GÖRÜŞMELER

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve 27 Milletvekilinin, gençler arasında yaygınlaşan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/114)

2.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil ve 25 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/365)

3.- Şanlıurfa Milletvekili Osman Baydemir ve 22 Milletvekilinin, gençler arasında yaygınlaşan uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/378)

4.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan ve 21 Milletvekilinin, uyuşturucu bağımlılığının ve satışının engellenmesi yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/494)

5.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu ve 20 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı ve bağımlılığındaki artışın nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/702)

6.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel ve 33 Milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımının artmasının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/884)

7.- Mersin Milletvekili Aytağ Atıcı ve 23 Milletvekilinin, çocuklarda uyuşturucu ve madde bağımlılığının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1423)

8.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 Milletvekilinin, Adana'da uyuşturucu madde kullanımı ve satışının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1431)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 25 Milletvekilinin, uyuşturucu ile mücadele yollarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1442)

(x) Birleştirilerek görüşülmesi kabul edilen Meclis Araştırması önergeleri tutanağa ekli.

10.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş ve 25 Milletvekilinin, Adana'da uyuşturucu kullanımı ve buna bağlı suçların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1449)

11.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 24 Milletvekilinin, Gaziantep'te uyuşturucu bağımlılığı ile hırsızlık ve gasp olaylarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1597)

12.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu ve 23 Milletvekilinin, Sentetik uyuşturucu madde kullanımının engellenmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1787)

13.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş ve 22 Milletvekilinin, uyuşturucu madde kullanımının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1808)

14.- Adana Milletvekili Aydın Uslupehlivan ve 22 Milletvekilinin, Bonzai kullanımının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1949)

15.- İstanbul Milletvekili Didem Engin ve 21 Milletvekilinin, Uyuşturucu kullanımı ve madde bağımlılığının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1955)

16.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer ve 23 Milletvekilinin, Uyuşturucu madde kullanımındaki artışın araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/1970)

17.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş ve 20 Milletvekilinin, Bonzai kullanımının önlenmesi için alınacak önlemlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2056)

18.- Ankara Milletvekili Murat Emir ve 23 Milletvekilinin, ülkemizde yaşanan uyuşturucu madde bağımlılığı sorununun nedenlerinin ve sonuçlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2092)

19.- Mersin Milletvekili Oktay Öztürk ve 20 Milletvekilinin, sentetik uyuşturucuların imali, satışı ve kullanılmasının önlenmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2094)

20.- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem ve 21 Milletvekilinin, uyuşturucu ve madde bağımlılığı sorununun araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2095)

21.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici ve 23 Milletvekilinin, uyuşturucu sorununun tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2096)

22.- MHP Grubu adına Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, kullanımı giderek yaygınlaşan ve toplumun geleceğini tehdit eden uyuşturucuların imali, dağıtımı, satışı ve kullanımına dair süreçlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2097)

23.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir ve Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşmasının siyasal, sosyal ve ekonomik nedenlerinin tüm boyutlarıyla araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2098)

24.- Burdur Milletvekili Bayram Özçelik ve 34 Milletvekilinin, uyuşturucu kullanımı başta olmak üzere madde bağımlılığı ve yeni bağımlılık türlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/2099)

BAŞKAN – Hükûmet? Yerinde.

İç Tüzük'ümüze göre Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunda sırasıyla Hükûmete, siyasi parti gruplarına ve önergelerdeki birinci imza sahibine veya onların göstereceği bir diğer imza sahibine söz verilecektir. Konuşma süreleri Hükûmet ve gruplar için yirmişer dakika, önerge sahipleri için onar dakikadır.

Şimdi, söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum: Hükûmet adına Başbakan Yardımcısı Sayın Recep Akdağ; önerge sahipleri olarak Antalya Milletvekili Sayın Ahmet Selim Yurdakul, Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar, İstanbul Milletvekili Sayın Oğuz Kaan Salıcı ve Burdur Milletvekili Sayın Bayram Özçelik konuşacaktır.

İlk söz, Hükûmet adına Başbakan Yardımcısı Sayın Recep Akdağ'a aittir.

Buyurun Sayın Bakanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Saygıdeğer Başkanım, teşekkür ediyorum. Sizi ve yüce Meclisimizin değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bu Meclis araştırması önergesini ortak bir akılla ve ortak bir inisiyatifle teklif eden bütün parti gruplarımıza milletimizin huzurunda teşekkürü bir borç biliyorum.

Hepinizin bildiği gibi, uyuşturucu maddeler, sakinleştirici ya da uyarıcı etkileri olan, kişide kullanımına bağlı olarak daha fazla kullanma isteği uyandıran ve alınmadığında da yoksunluk belirtisi gösteren maddeler. “Bağımlılığı” ise, yasal olsun ya da yasal olmasın bir maddenin bütün olumsuzluklarına rağmen kullanılmaya devam edilmesi şeklinde tarif ediyoruz. Aslında bağımlılık, süregelen yani kronik bir beyin hastalığı olarak kabul ediliyor.

Ülkemizde uyuşturucuyla mücadelenin tarihçesine baktığımız zaman, Birleşmiş Milletlere üye olduğumuz günlerden hemen sonra afyon ekimiyle ilgili tedbirlerin alındığını, özellikle 1971 yılında afyon üretiminin önce tamamen yasaklanıp daha sonra kontrol altına alındığını görüyoruz. 1988 yılında Uluslararası Adalet Divanına da başvurulabilecek biçimde Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi yapıldıktan sonra Türkiye Cumhuriyeti, ülkemiz 1995 yılında bu anlaşmayı imzalıyor ve bir kanunla yürürlüğe sokuyor. Daha sonra bu işle ilgili olarak 1997 yılında bir üst kurul kuruluyor mücadele etmek amacıyla yani yaklaşık olarak yirmi sene önce. Daha sonra yine -1983 yılında AMATEM'ler kuruluyor Türkiye'de- 2007 yılında da bir ulusal eylem planı TUBİM tarafından, İçişleri Bakanlığının altında yer alan ve uluslararası irtibat noktasıyla ilişkili kurumumuz tarafından oluşturuluyor. Bu arada, 2008 yılında Meclisimizde bir araştırma komisyonu daha kuruluyor. Şu anda elimizde, ülkemizdeki uyuşturucu bağımlılığı ve önleme tedbirlerini kapsayan en önemli ulusal yayınlardan birisi bu araştırma raporudur. Dolayısıyla, aradan yaklaşık olarak dokuz yıl geçmiş durumda. Mecliste yeni bir araştırma raporunun oluşmasının bu husustaki mücadelemize katkı vereceğine ben yürekten inanıyorum.

Daha sonra, ülkemizde, 2011 yılında, sentetik kannabinoid denen uyuşturucuların yaygınlaşmaya başlaması üzerine, gençlerde özellikle yayılma eğilimi göstermesi üzerine –ki dünyada da yeni bir madde bu- bir multidisipliner yaklaşımla en üst düzeyde kararlılıkla müdahale edilmesi gerektiğine dair fikirler oluşmaya başlıyor ve o zaman Mecliste Sağlık, Sosyal İşler ve Aile Komisyonu Başkanı Sayın Profesör Doktor Necdet Ünüvar'ın önyak olmasıyla bir araya geliniyor. Daha sonra, bu bir araya geliş önce yedi, daha sonra sekiz bakanlığımızın oluşturduğu bir faaliyet planının Bakanlar Kuruluna takdimiyle devam ediyor.

Bütün bunlardan sonra 13 Kasım 2014 tarihinde uyuşturucuyla mücadele konulu bir Başbakanlık genelgesi yapılıyor ve Uyuşturucuyla Mücadele Yüksek Kurulunu kuruyoruz. Bunun altında müsteşarların teknik anlamda çalıştığı bir Uyuşturucuyla Mücadele Kurulu, onun altında da bir teknik kurul oluşturuluyor.

Yine, kasım ayında 1'inci Uyuşturucuyla Mücadele Şûrası yapılarak 2015 yılında da Ulusal Uyuşturucu ile Mücadele Strateji Belgesi, İl Uyuşturucu Koordinasyon Kurullarının Çalışma Usul ve Esasları ve Uyuşturucu ile Mücadele Acil Eylem Planlarını yapıyoruz. Bu planlar çerçevesinde de mücadelemiz devam ettiriliyor; bir başbakan yardımcısının koordinasyonunda, ifade ettiğim gibi, sekiz bakanlığın birlikte çalışmasıyla. On bir ana başlık var, o başlıklara girmeyeceğim.

Nasıl bir iş yapılıyor? Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu dört kere, Uyuşturucuyla Mücadele Kurulu yirmi iki kere, Teknik Kurul da altmış kere bir araya geliyor. Tabii, bütün bu bir araya gelişler birtakım faaliyetlere bağlanıyor ve bu faaliyetler de Türkiye'de uyuşturucuyla mücadele için bize yol göstermiş oluyor. Ayrıca illerde de il uyuşturucu mücadele kurullarının her ayda bir toplandığını ifade etmek isterim valilerin kontrolünde ve başkanlığında.

Bu arada, bu, koordinasyon ve iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla yapılan bir iş. Bilimsel temellere oturtularak yapılması için de 3 bilim komisyonu oluşturulmuş durumda. Birisi arzla mücadele, biri taleple, diğeri de iletişimle alakalı. İletişimle alakalı konu olarak bir iletişim stratejisi uygulama rehberi hazırlanmış durumda, bir broşür hazırlanarak bütün kurumlara bu da dağıtılmış durumda. Bu broşür çerçevesinde iletişimin yapılması uygun bulunuyor. Çünkü uyuşturucu mücadelesinin iletişimi yanlış yapılsa fayda yerine zarar verme riski de olan, enteresan bir alan. Bu arada, sağlık muhabirleriyle bilgilendirme toplantıları yapılarak da özellikle basınımızda yanlış bir yaklaşıma mâni olmaya çalışıyoruz.

Arzla mücadele kısmı, kanaatime göre, konunun en önemli tarafıdır. Arzdan kastımız, bu ürünlerin Türkiye'ye dışarıdan getirilmesi ya da Türkiye'de imal edilmesi ve bir satış ağıyla satılması. Burada mücadele eden kurumlarımızın organizasyon ve personel yapılarını güçlendirerek bilgi ve teknik cihaz kapasitelerini artırdık. Yasa dışı ekim ve narkoterörle mücadeleye yönelik operasyonların da sayısı birkaç katına çıkarıldı. Bugün itibarıyla 50 ilde faaliyet gösteren narkotimlerimiz var. Bunlar tamamen yeni uygulamalar ve bu narkotimlerle sokak bazlı mücadeleyi güçlendirmiş olduk. Ayrıca ülkemize girişi önlemek için sınırlarımızda teknik donanım ve insan gücü kapasitemizi de güçlendirdik. Uyuşturucu kullanım ve satış alanı olarak kullanılabilen metruk binaların yıkımı ve kontrol altına alınmasıyla ilgili çok ciddi çalışmalar yapıldı ve bu metruk binaların büyük bir bölümü yıkıldı.

Yapılan mevzuat düzenlemeleriyle cezai müeyyideler artırıldı. Çok ciddi cezaları var uyuşturucuyla ilgili hususların. Mesela, imal, ithal ya da ihraç yirmi ila otuz yıl; satan, satışa arz eden, sevk eden, başkalarına verenler için on yıldan, eğer çocuklara verilirse on beş yıldan az olmamak üzere cezaları var. Bir şekilde okul, yurt, kışla vesaire gibi yerlerde uygulanırsa bu cezaların yarı yarıya artırılması söz konusu. Ayrıca, özellikle daha ağır uyuşturucular olan eroin, kokain, morfin, sentetik kannabinoid gibi maddelerse yine yarı yarıya artırılıyor. 3 kişi ya da daha fazla kişi tarafından yapılıyorsa yarı oranında, organize bir suç şeklindeyse bir katı oranında artırılacağına dair yakın bir zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisimizde yapılan yeni düzenlemelerle, aslında yargı açısından da çok ciddi tedbirler almış durumdayız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Ülkede tutuklu sayısı toplam 500 kişiyi geçmiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Eğitim kurumlarımızda 28.349 rehber öğretmen eğitildi bu konu için bütün bu süreç içerisinde. Ayrıca, 19.187 aile hekimine bağımlılık eğitimi verilerek hem onların hem de ülkemizde diğer psikiyatristlerin de bu meseleyle ilgilenmeleri imkânı sağlanmış oldu.

Alo 191, Uyuşturucu ile Mücadele, Danışma ve Destek Hattı 2015 tarihinde hizmete açıldı.

Yeşilayla birlikte çalışılarak Yeşilayda da birtakım merkezler hizmete konmuş oldu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Okulun içinde içiyorlar, okulun içinde.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Devamla) - Şimdi, önemli bir konu da şu: Sosyal uyum hizmetlerinin geliştirilmesi için çalışmalara başlanarak sosyal uyum merkezleri hayata geçirildi. Ayrıca, Kredi ve Yurtlar Kurumunun gençlik merkezleri ve gençlik kamplarında da yine bilgilendirici, farkındalığı artırıcı birtakım faaliyetlerde bulunuldu.

Şimdi, geldiğimiz noktada güçlendirmemiz gereken alanlar olduğunu biliyoruz. Bu sebeple, Sayın Başbakanımızın talimatıyla bundan sonraki süreçte hem kurul yapılarını güçlendirecek hem de aslında bir taraftan uyuşturucuya zemin hazırlayan sigara içimiyle ilgili mücadeleyi de güçlendirmek için “Uyuşturucu ile Mücadele Yüksek Kurulu”nu “Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu” hâlinde yeniden yapılandırıyoruz. Beş ayrı alanda çalışma grupları oluşturuyoruz, en başta uyuşturucu olmak üzere; tütün, alkol, teknoloji bağımlılığı konusunda da yeni bir yapı oluşturuyoruz. Öyle inanıyorum ki inşallah bu araştırma komisyonu kurulursa teknoloji bağımlılığı konusunda da bu yeni çalışmalarımıza katkı vermiş olacaktır.

Bu arada üç ayrı çalışma yapıyoruz. Bunlardan birisi üniversite çağı gençlerde, diğeri 15-16 yaş lise çağında, diğeri de bütün toplumu kapsayacak biçimde gerçek yaygınlığın ne olduğunu tespit edeceğiz. Bu son derece önemli çünkü bundan sonraki çalışmaları belli göstergelerle izlemek kararlılığımızdır. Bütün kurumların kendilerine verilen vazifeleri icra edip etmediklerini ya da ne kadar başarıyla icra ettiklerini ortaya koymak için elle tutulur göstergeler oluşturuyoruz dolayısıyla başlangıç noktasındaki değerleri iyi bilmemiz son derece önemli.

Bir taraftan da tedavi, rehabilitasyon ve sosyal uyum hizmetlerini bir bütünlük içerisinde yürütecek şekilde Sağlık Bakanlığımız bir çalışmayı aşağı yukarı tamamlamak üzere. Çok sayıda akredite edilmiş danışma merkezleri ve tedaviden rehabilitasyona ve uyuma kadar bütün süreci bir bütünsellik içinde değerlendirecek yeni bir sisteme geçiyoruz.

Ama şunu açıkça ifade etmeliyim konuşmamı bitirirken, bu meselede eğer biz kazanacaksak, toplum kazanacaksa, Türkiye toplumu kazanacaksa, gençlerimizin geleceğini kurtaracaksak bu birinci derecede arzla mücadele alanında olacaktır yani bu ürünlerin Türkiye’ye dışarıdan getirilmesi ya da imali, satılması, piyasaya arz edilmesi konusundaki çalışmalarımız birinci öncelik olacaktır, olmalıdır.

Ben bu vesileyle bütün parti gruplarımıza böylesi önemli bir konuda hassasiyet gösterdikleri ve bu öneriyi verdikleri için teşekkür ediyorum, Hükûmet olarak da desteklediğimizi özellikle ifade etmek istiyorum.

Teşekkürler. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Önerge sahipleri olarak Antalya Milletvekili Sayın Ahmet Selim Yurdakul konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, muhterem vatandaşlar; öncelikle Hakkârî'nin Şemdinli kırsalında kahpe ve hain teröristlerle girdiği çatışmada şehadete eren kahraman Türk evlatlarımızı Allah'tan rahmet diliyorum.

Yüreğimiz kan ağlasa da buradan düşmanlarımızı sevindirecek değiliz. Binlerce yıllık varlığımızla tarihe vurduğumuz damga bizi kahraman ve savaşçı bir millet olarak tarif ediyor. Gerçekten de Türk milleti her dönemde yiğitlik ve cesaret kavramlarıyla anılmış necip bir millettir. Sefil, aciz zavallıların tek bildikleri ihanet ve hainlik olup kahraman milletler bu aciz zavallıların çocukluk hayallerini de, ergenlik hülyalarını da buruşturup çöpe atmıştır. Bu nedenle, her zaman teröristler kaybetmeye mahkûmdur. Ne yaparlarsa yapsınlar, Türk milleti kaybetmez.

Terör ağababalarına ve savaş baronlarına sorun, size, “Atatürk” diyecekler, “Fatih” diyecekler, “Yıldırım” diyecekler, vaktiniz varsa Metehan'ı anlatacaklar.

Muhterem vatandaşlar, Ulubatlı Hasan'ın dalgalandırdığı Türk Bayrağı'nı hiçbir fâninin indiremeyeceğini öğrenene kadar Türk milletinin kılıcı inmeyecek. Tarih boyunca Türk'ün kılıç kaldırdığı coğrafyalarda adalet ve huzur var olmuştur. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin de dediği gibi “Çekildiğimiz topraklar âdeta can çekişmektedir.” Er ya da geç bunu bilmeyenler de öğrenecekler. Bu nedenle, terörü, teröristleri bir kez daha lanetliyorum.

Genel Başkanımız ve liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'ye kulak verin, bakın ne diyor? “Biz Ankara'dan 29 Ekim 1923 ruhuyla dünyaya bakacağız. Onurlu, imanlı, millî, ahlaklı, cesur ve elbette tam bağımsız bir şekilde sonsuza kadar yaşayacağız.”

Rabb'im Hakkârî'de şehadete eren 8 kahramanımızın ailesine ve Türk milletine sabır versin. Bugün itibarıyla 8 kahramanımız daha cennete intikal etti, ruhları şad olsun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tüm partilerin ortak girişimiyle gündeme alınan uyuşturucuyla mücadele önergesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi adına söz aldım.

Biliyorsunuz, bizler milliyetçi, ülkücü camia olarak damarlarımızdaki asil kanın uyuşturucuyla kirlenmesine en büyük tepkiyi koyan insanlarız, bu hassasiyetimize tüm ülke şahittir. Dünyanın en büyük gençlik kuruluşu olan Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı, il, ilçe ve hatta beldelere kadar uyuşturucunun zararları ve bağımlılıkla mücadele hususlarında büyük bir gayret göstermiştir. Bu gayretine de her gün bir yenisini eklemektedir.

Sayın üyeler, Milliyetçi Hareket Partisi olarak daha geçtiğimiz hafta, bir Meclis araştırması önergesiyle konuyu Meclis gündemine getirdik. Böyle illetlerin ülkemize girmesini, ülkemizde üretilmesini ve kullanılmasını engellemek için Milliyetçi Hareket Partisi olarak ne yapılması gerekiyorsa hazırız demiştik. Bu konunun da böyle ortak bir çabayla, tüm partilerin iş birliğiyle Meclise gelmesi çok önemli bir gelişme. Burada ortak bir beyanatı meydana getirmek üzereyiz. Türk milletinin sağlığı için, Türk gençlerinin uyuşturucudan korunması için ortak bir irade oluşturuyoruz; bu, tarihî bir andır. Aynısını çölyak ve beslenme hassasiyeti konusunda da hayata geçirmiştik. Hatta, bugün bu Meclis araştırması komisyonunun toplantısı vardı. Her partinin desteğiyle kurulan Meclis araştırması komisyonunda çalışma ahengimiz tam bir imece usulünde ilerliyor, herkes iyi niyetle çalışıyor. Aynı çalışma ahenginin bugünkü önerge neticesinde kurulacak olan uyuşturucuyla mücadele Meclis araştırması komisyonunda da yakalanacağına eminim. Halis niyetlerle çalıştığımız için sonuçların da halis olacağına eminim. Bu çatı altında tüm gayemiz, bir vatandaşımızın dahi uyuşturucudan zarar görmemesidir. Bu nedenle, tüm partilerimize buradan Milliyetçi Hareket Partisi olarak teşekkür ederiz.

Karşımızda kara bir tablo var. Ülkemizde uyuşturucuya başlama yaşı 10'a gelmiş durumda. Düşünebiliyor musunuz, 10 yaşında uyuşturucu kullanan çocuklarımız var. 2013 yılında ülkemizde doğrudan ve dolaylı yollarla uyuşturucudan ölen vatandaşlarımızın sayısı 325 iken 2014 yılında ise 2 kat artarak 648'e yükselmiş durumda ve giderek artmaktadır. Sadece 2016 yılında uyuşturucu

kullanımı, imalatı ve satışıyla ilgili açılan davalarda 108.848 sanık bulunmaktadır. Yani kabaca ifade etmek gerekirse şu anda çevremizde gördüğümüz her 80 kişiden 1'i uyuşturucuyla ilgili davanın bir parçasıdır. Bununla birlikte, daha kayıtlara girmeyen belki bir bu kadar, hatta daha fazlası olay var. Sokak aralarında aleni şekilde satılır hâle gelen uyuşturucular yüzünden masum gençlerimiz ve ailelerinin hayatı maddi ve manevi olarak kararkirren, diğerr yandan eli kanlı terör örgütlerinin mali gücü katlanarak büyümeye devam etmektedir. Buradan, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Türk gençliğine çağrımızı yineliyoruz: Damarlarınızdaki asil kanı kirletmeyin.

Komisyon çalışmalarında Milliyetçi Hareket Partisi olarak ifade edeceğimiz tedbirleri ve önlemleri kayıtlara girmesi bakımından buradan da söylemek istiyorum:

1) Uyuşturucu ve uyuşturucu ham maddesi üretiminin çok daha sıkı tedbirlerle izlenmesi ve kayıt altına alınması sağlanmalıdır.

2) Mevcut sistemdeki tüm açıklar ve suistimale açık boşluklar ivedilikle tespit edilerek bertaraf edilmelidir.

3) Uyuşturucu kaçakçılarının kullandığı kaçakçılık yöntemleri devlet imkânları kullanılarak tespit edilmeli, istihbari ve adli yöntemlerle uyuşturucu transferi gerekirse daha kaynak ülkede engellenebilmelidir.

4) Oluşturulacak olan millî veri tabanı ile ülkemizde uyuşturucu üretim ve kaçakçılığı noktasında herhangi bir dahli olan tüm unsurlar da gözetilerek ülke çapında çalışacak bir ağ hayata geçirilmelidir.

5) AMATEM'lerin etkinliği artırılmalı, başvuran hiçbir bağımlının geri çevrilmeyecek şekilde kapasitesi yükseltilmelidir. Bu konuda Sağlık Bakanlığının yapmış olduğu çalışmalar vardır. Ancak bu sayı yetersizdir çünkü uyuşturucu ve diğer bağımlılardan artan hasta sayımız giderek artış göstermektedir. Bu nedenle AMATEM'lerin bilimsel araştırmalarda bulunabilecek şekilde yapılandırılması sağlanmalı, uyuşturucuyla mücadelede dünyaya örnek oluşturabilecek, AR-GE faaliyetleri yapabilecek Türk bilim insanlarının yetişmesinin önü açılmalıdır. En önemlisi Türk toplumu yediden yetmişe uyuşturucu konusunda bilinçlendirilmeli ve topyekûn bir mücadeleyle uyuşturucu ve hayat karartan bağımlılıkların önüne geçilmelidir.

6) Eğitici, öğretici materyaller hazırlanarak konunun uzmanlarıyla ilkokul çağından itibaren uyuşturucuyla mücadele formel eğitimin bir parçası hâline getirilmelidir.

7) Gençleri uyuşturucudan uzak tutan sportif ve kültürel faaliyetler artırılmalıdır. Özellikle bu konu uyuşturucu bağımlılığı tedavisi alan gençlerin bu tedaviden sonraki dönemi için çok önem arz etmektedir.

Tüm kalbimle Genel Kurulu böyle hayırlı bir işe vesile olduğu için saygıyla ve sevgiyle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yurdakul.

Önerge sahibi olarak ikinci konuşmacı Mardin Milletvekili Sayın Mithat Sancar olacak.

Buyurun Sayın Sancar. (HDP sıralarından alkışlar)

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mecliste grubu bulunan 4 partinin uyuşturucuyla mücadele konusunda birlikte hareket etmeleri sevindiricidir. Bu konuyla ilgili bir araştırma komisyonunun kurulması üzerinde mutabakata varılması gerçekten arzulanan, olumlu bir gelişmedir.

Uyuşturucuyla mücadele konusunda kurulacak komisyona zaten grubumuz destek veriyor, ayrıca komisyon çalışmalarına katkıda bulunmak üzere de grubumuzdan üye verilecektir.

Uyuşturucuyla mücadele konusunda birkaç noktaya şimdiden işaret etmeyi gerekli görüyorum. Uyuşturucu gibi, karanlık çevrelerin ve karanlıkta işlenen faaliyetlerin arttığı dönemler, toplumda denetimin, yargı bağımsızlığının, demokrasinin zayıfladığı zamanlardır. Güvenlikçi politikaların, toplum içi çatışmalarda gerilimin yükseldiği dönemlerde devlet de bu faaliyet ağının çok önemli bir yerine oturmaktadır. Yakın tarihimiz bunun çok çarpıcı bir örneğine tanıklık etmiştir. Tam yirmi bir yıl önce, 3 Kasım 1996'da şu meşhur Susurluk kazası meydana geldi. Susurluk kazasının ardından devlet-siyaset-mafya ilişkilerine dair dehşet verici bilgiler ortalığa saçıldı. Meclis bu konuda çalışmalar yürüttü, kamuoyunda bununla ilgili çok boyutlu tartışmalar da yapıldı ama dönüp samimiyetle bakalım ve şu soruya samimiyetle cevap verelim: O dönemde ortaya saçılan ilişkilerin ne kadarının derinlerine inilebildi? O ilişkiler ağını yaratan çatışmaların veya dinamiklerin ne kadarıyla hesaplaşıldı, ne kadarıyla yüzleşildi? Bir suç imparatorluğu oluşmuştu ve suç imparatorluğunun beslendiği yer güvenlikçi politikaları. Kürt sorunundaki bütün kuralları, hukuk kurallarını, her türlü devlet geleneğini yani hukuk devleti geleneğini bir kenara bırakan bir konsept devreye sokulmuştu. Her şey mübahtı, uyuşturucu çeteleriyle, mafya örgütleriyle, eski suçlularla, katliamlardan yargılananlarla bile ilişki kurmayı pekâlâ da geçerli bir yol olarak görmüştü.

Size bir başka ülkeden örnek vereyim: Kolombiya. Kolombiya'da özellikle Medellin Karteli'yle anılan o çok büyük suç ve uyuşturucu ağının gelişmesinin temelinde Kolombiya devletinin oradaki iç çatışmaya, güvenlikçi ve şiddet içeren yöntemlerle yaklaşması geliyordu. Ne zamanki Kolombiya'da o çatışma müzakereyle, diyalogla ve demokratik yollarla çözülmeye başlandı, öyle bir süreç başlatıldı, uyuşturucuyla mücadele konusunda da hızla çok önemli adımlar atıldı, önemli başarılar elde edildi.

Bu bağlamda, bizim uyuşturucuyla mücadeleyi devletin ilişkileri, devletin karanlık ve gölgede bırakılan ilişkileri, tercih ettiği yöntemler -mesela, Kürt sorununda güvenlikçi politikalar- ışığında ele almadığımız takdirde bu eksik kalacaktır, hatta daha fazlasını söyleyeyim: Eğer bu politikalar devam ederse, ki pek çok işareti vardır, mafyavari örgütlerin, karanlık çevrelerin bu politikalardan cesaret alarak palazlanmaya çalıştıkları ve hatta, bunu önemli ölçüde başardıkları yönünde önemli işaretler vardır. Eğer, o politika sürdürülürse sadece küçük satıcılarla, torbacı tabir edilen kişilerle mücadele ya da onlara yönelik polisiye tedbirler olarak uyuşturucu sorununa çözüm bulunamaz. Yani, suçla, suçun kaynağıyla, kötülüğün kaynağıyla, kötülüğü doğuran kaynaklarla mücadele etmeniz gerekiyor. Hani "Yoksullukta aslanan yoksulluğun sebepleriyle yüzleşmektir." denir, yoksa bunu yapmazsanız yoksullarla mücadele etmek zorunda kalırsınız. Oysa yoksullar, yoksulluğun sebebi değildir, ürünüdür.

Evet, böyle bir yola girebilmek için ise yapılması gereken bellidir: Kürt sorununda demokratik siyaseti merkeze alan, diyalog ve müzakereye dayanan bir süreç başlatmaktır. Bunu elbette sadece Hükûmetten beklemiyoruz, bu Mecliste temsil edilen ve edilmeyen bütün siyasi aktörlerin bu konuda bir mutabakata varmalarına ihtiyaç vardır. Eğer böyle geniş bir mutabakat olursa, evet, o zaman da uyuşturucu dâhil pek çok meseleyle daha kolay mücadele edilecektir ama bunun yerine yapılan şey maalesef, demokratik siyasetin tasfiyesidir; bugün de onun yıl dönümünü yaşıyoruz, 4 Kasım'da başlayan siyasi darbenin yıl dönümündeyiz. Bu politikaların bu ülkeye her alanda çok büyük zararlar verdiğini görmek için daha fazla beklemek gerekmiyor.

Değerli milletvekilleri, şu an bu operasyonun kurbanları ya da mağdurları olarak cezaevinde tutulan ama onurla direnen arkadaşlarımızın mesajları var. Ben de bunlardan birini burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Çok sevgili kardeşim Abdullah Zeydan, Hakkâri Milletvekilimiz, sizlere, hepimize, kamuoyuna, halklarımıza bir mektup kaleme aldı, onu okumak isterim:

"Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7 Haziran 2015 seçimlerinde yüzde 88, 1 Kasım 2015 seçimlerinde yüzde 85 oyla Hakkâri'den halkımızın özgür iradesiyle milletvekili seçildim. Bu

konuşmayı sizler gibi halkın özgür iradesiyle seçilen bir milletvekili olarak şu anda karşınızda Genel Kurul salonunda yapmam gerekiyordu. 4 Kasım siyasi darbe operasyonu ile rehin alındığından dolayı cezaevi duvarları arasında dokunulmazlığı devam eden bir milletvekili olarak seslenmek zorunda kalıyorum. Bu, Türkiye demokrasisi açısından utanç duyulacak bir durumdur.

4 Kasım siyasi darbesiyle AKP iktidarı TBMM kapılarını Hakkâri halkına kapatmıştır. Hakkâri’de seçilen üç milletvekiliyle beraber bütün belediye eş başkanları rehin alınmış, Hakkâri’ye ve Hakkâri halkına ‘Siz bu ülkeye ait değilsiniz.’ mesajı verilmek istenmiştir.

Bütün rehin alınan arkadaşlarım gibi benim de yargılandığım bütün fezlekeler siyasi parti faaliyeti ve konuşmalarından ibarettir. Özellikle Şengal ve Rojava’da halkımızı hunharca katleden ve ülkemizde 7 Haziran seçimleri öncesi Diyarbakır’da, 20 Temmuzda Suruç’ta, 10 Ekimde Ankara’da ve birçok parti binamıza saldırı düzenleyen IŞİD ve bu saldırılara göz yuman iş birlikçileri kastederek yaptığım bir konuşmanın bir cümlesi alınarak Meclis Başkanı ve bazı AKP’li milletvekilleri tarafından sanki Türkiye halklarına karşı gerçekleştirilmiş bir konuşmaymış gibi aksettirilmeye çalışılmaktadır. Oradaki yokluğumdan yararlanarak âdeta kendilerini mahkemelerin yerine koyup gıybet eden başta Meclis Başkanı ve bahsettiğim milletvekillerini kınıyorum.

Tekrar ifade etmek isterim ki 80 milyon yurttaşımızın onuru ve haysiyeti benim onurum ve haysiyetidir. Tüm siyasi çabalarımız tüm yurttaşlarımıza, barış ve demokrasi içerisinde mutlu, huzurlu bir yaşam sunabilmektir.

Halkın gücünün üstünde hiçbir güç yoktur, tarih de bize göstermiş ki zulmedenler hep kaybetmiştir, mazlum halklar kazanmıştır. Nerede olursak olalım ülkemizdeki tüm halklar için barış, kardeşlik, demokrasi, özgürlük ve demokratik cumhuriyetle birlikte yaşam mücadelemizi, haklarımızın onuruna yakışır bir şekilde sürdürmeye devam edeceğiz.

En kısa zamanında ülkemizdeki bu akan kardeşkanının durmasını temenni eder, sizleri saygıyla selamlarım.” (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sancar.

Önerge sahibi olarak şimdi de İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı’yı dinleyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Salıcı.

OĞUZ KAAN SALICI (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün şehitlerimiz var, grup başkan vekilleri de bahsetti. Şehitlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına da başsağlığı dileklerini iletiyorum.

Değerli arkadaşlar, uyuşturucuyla mücadele üzerine verilen araştırma önergesinin dört parti tarafından da kabul görüyor olması, Meclisin bir mutabakat hâlinde bu konuyu gündeme getiriyor olması çok olumlu bir şey, bunun bütün partiler nezdinde doğru bir iş yapıldığının bir kanıtı olarak ortaya konması gerekiyor. Normal şartlar altında salı günü Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun vermiş olduğu bir önergeydi, diğer partilerden de gelen teklifle Meclisin ortak önergesine çevrildi. Bu konuda ben, grubu bulunan bütün partilere teşekkür ediyorum.

Bir süredir Beykoz Uyuşturucuyla Mücadele Platformu uyuşturucuyla mücadele konusunda imza topluyordu. Bunu geçen hafta 100 bin imza olarak grubumuza getirip teslim ettiler. Onların da yapmış oldukları bu çabalar bugün bir Meclis araştırma önergesini dört partinin de vermesi şeklinde somutlaştığı için onlara da emeklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan Hükümet adına yapmış olduğu konuşmada uyuşturucuyla mücadele konusunda şu ana kadar neler yapıldığıyla ilgili bazı veriler paylaştı. Uyuşturucuyla mücadele konusunda Sayın Bakanın ya da başka bir arkadaşımızın yapmış olduğu katkı neyse ondan dolayı teşekkür etmek lazım. Bu uyuşturucu konusuna özel bir önem vermek lazım ve bu konuyu partiler üstü bir mesele hâline getirmek lazım ama bir taraftan da şu ana kadar gelinen noktayla ilgili gerçekleri paylaşmaktan kaçınmamak lazım ki bundan sonra yapılacak olanlara bir ışık tutsun.

Örneğin 2008 yılında Meclis araştırma komisyonu kuruluyor ve onun bir raporu var. Neredeyse on yıl olmuş, o rapordan alacağımız bir sürü örnek var ve o rapordan aldığımız veriler bugün üzerinden dokuz on yıl geçtikten sonra hâlâ yakıcılığını koruyor hatta daha da artmış durumda.

Örneğin 2002’de TÜBİM’in rakamlarına göre 2002’de Türkiye’de genel nüfusun madde kullanımı yüzde 1,3 iken yani toplam nüfus içinde 1,3 iken çok uzun bir zaman sonra değil, 2011 yılında 2,7’ye çıkıyor. Toplam nüfusa oranladığınız zaman 200 bin kişinin aslında bu uyuşturucu madde bağımlılığından etkilendiğini görüyorsunuz.

Madde bağımlılığı konusunda ölümlerdeki artışa baktığımız zaman da benzer bir tablo var önümüzde. Örneğin 2000 yılında madde bağımlılığından kaynaklı ölüm 12 iken 2006’da 51’e, 2013’te 232’ye çıkıyor, 2017’ye gelindiğinde 300’ün üzerinde rakamlar telaffuz ediliyor hatta Birleşmiş Milletler Dünya Uyuşturucu Raporu’na göre 2017 itibarıyla Türkiye, sentetik uyuşturucuya bağlı ölümlerde Avrupa’da maalesef birinci sırada.

Şimdi, Sağlık Bakanlığı eminim birçok şey yapıyordu; Sağlık Bakanımız da çıktı burada anlattı ama rakamlar yapılanların yeterli olmadığını, yapılanlara rağmen uyuşturucu kullanımının tabana daha fazla yayıldığını, bizim gençlerimizin, toplumumuzun daha ağır bir tehditle karşı karşıya kaldığını bizlere gösteriyor.

Değerli arkadaşlar, şu anda inanmazsınız belki ama 5 liraya bonzai satılıyor, 15-20 liraya esrar bulabiliyorsunuz belirli miktarda ve bunları çok uzağa gitmenize gerek yok, okulların köşelerinde bulabiliyorsunuz. Okulların köşelerinde bulduğunuz o bonzailer okulların içinde, tuvaletlerde uyuşturucu olarak gençlerimizin çektiğini görüyoruz hep beraber.

Şimdi, bu işin bir Türkiye içinde yapılması gereken mücadele boyutu var, bir de uluslararası alanda yapılması gereken mücadele boyutu var. Uluslararası alandaki mücadele boyutunun sadece kurumların birbiriyle iş birliği ya da uluslararası örgütlerle iş birliği olmadığını vurgulamak lazım. Bunlardan bir tanesi şu: Türkiye -en son, 2008 yılındaki raporda da geçiyor, Mecliste yazılan raporda da geçiyor- bir zamanlar transit ülkeydi ama 2008 yılından hemen önce, ortaya konan verilerle birlikte, Türkiye uyuşturucunun üretildiği ülkelerden birine dönüştü. Yani, şu anda -İçişleri Bakanlığının verilerine göre söyleyeyim- 3 tane ana hat var. Bunlardan bir tanesi Balkan hattı, Türkiye’nin de içinde bulunduğu, uyuşturucunun taşındığı hat; bir diğeri “Kuzey koridoru” dedikleri koridor ve bir diğeri de “Karadeniz koridoru” dedikleri koridor. Karadeniz ve Kuzey koridorunda Türkiye bulunmuyor ama ne ilginçtir, adında İslam ülkesi olduğu yazan İran bütün bu koridorların başlangıcı. Yani, dünyadaki, Avrupa’daki uyuşturucunun büyük bir kısmı, İran başlangıç noktası olmak üzere, 3 değişik koridordan dünyaya yayılıyor; öncelikle Avrupa’ya ve ondan sonra da dünyanın daha gelişmiş, daha zengin bölgelerine yayılıyor.

Son zamanlarda alınan tedbirlerle şunu görüyoruz ki: Türkiye’nin üzerinden geçen transit koridorundaki uyuşturucu miktarında azalma var; Kuzey ve Karadeniz üzerinden geçen uyuşturucu miktarında artış var. Ama yakalanan rakamlar o kadar ilginç ki, birkaç tanesini paylaşayım sizlerle. 2011 yılı Dünya Uyuşturucu Raporu’nda Avrupa genelinde gerçekleştirilen eroin yakalamalarının dünya geneli yakalamalarının yüzde 38’ini oluşturduğu ve Türkiye’nin, eroin yakalamalarında ilk sırada yer aldığı ortaya çıkıyor. Yani, bizim ülkemizin üzerinden transit ya da sentetik uyuşturucuların imalatıyla birlikte o kadar yüksek miktarda uyuşturucu geçiyor ki biz bunların sadece bir kısmını

yakalayabiliyoruz, yakaladığımız bir kısmıyla da dünyada uyuşturucu trafiği içinde en çok uyuşturucu yakalayan ülkeler arasında istatistiki olarak 1'inci sıraya çıkıyoruz. Olayın vahametini göstermek için söylüyorum.

2012 Dünya Uyuşturucu Raporu'nda, 2010 yılında Türkiye'nin 13 tonla küresel eroin yakalamalarının, tüm dünyadaki eroin yakalamalarının yüzde 16'sını tek başına engellediğini, tek başına gerçekleştirdiğini görüyoruz. Bu, toplam rakamın, bizim gözden kaçırdığımız rakamın vahametini gösteriyor.

Türkiye'de 2013 yılında yakalanan extacy miktarı 4,4 milyon tablet, tüm Avrupa Birliğinde yakalanan toplam miktardan daha fazla. Şimdi, bunlar iyi çalışmalar yani İçişleri Bakanlığının bu konuya önem verdiğini gösteriyor ama bu aynı zamanda bizim üzerimizden giden trafiğin ne kadar yoğun olduğunu gösteriyor ve bizim bir miktarını yakalıyor olmamıza rağmen ortadaki miktarın ne kadar yüksek olduğunu gösteriyor.

Bir başkası: Bizim -az önce Sayın Bakan da bahsetti- uyuşturucudan mağdur olan yurttaşlarımız, gençlerimiz AMATEM'de tedavi görüyorlar. 2004 yılında 12.700 kişi tedavi görüyor AMATEM'de, 2013 yılında 258 bin kişi görüyor arkadaşlar, 20 katından fazla artmış. AMATEM'deki tedavilere başvurduğunuz zaman da öyle kolay kolay sıra alamıyorsunuz. Bir yıl içinde size sıra geliyor ve bu AMATEM'de tedavi görenlerin büyük bir kısmı maalesef gençlerimiz. Şöyle söyleyeyim: Madde bağımlılığından ayakta tedavi için başvuranların sayısı son on yılda yüzde 674 artmış, yatan hasta sayısı yüzde 381 artmış. Yatan hastaların yüzde 51'i 19 yaş altında, yüzde 51'i 19 yaş altında.

2008 yılında Türkiye'deki ortalama madde kullanım yaşı 14'ken daha doğrusu ilk başlayan yaş 14'ken -bu rakam 2002'de 16-17'ydi, onu hatırlatayım- bugün, 2017'de uyuşturucu kullanma yaşı 10'a düşmüş durumda arkadaşlar. 10 yaşında çocuklarımız daha ilkokulu bitirip ortaokula başlamadan ya da daha hayatlarında belki de buluş çağına ermeden uyuşturucu kullanımıyla başlıyorlar ve bunlar maalesef, bu rakamların tamamı 2002 sonrası rakamları.

Şimdi, çok sık söylediğiniz için dilimin ucuna geliyor geliyor, tekrar geri çekiyorum ama artık daha fazla geri çekmenin bir anlamı yok. Biz muhalefet partisi olarak dış politikada sizi bazen eleştiriyoruz. Evet, biliyorum, hoşunuza gitmiyor ama diyorsunuz ki: "Biz millî duruşu olan millî bir dış politika izliyoruz." İçişleri Bakanlığında -gerektiği zaman teşekkür ediyoruz, gerektiği zaman uygulanan politikalardan dolayı eleştiriyoruz- diyorsunuz ki: "Biz büyük tehditler altındayız, millî bir duruş gösteriyoruz." Millî eğitimde zıkkımlar yapıyorsunuz, sürekli değiştiriyorsunuz, yine eleştiriyoruz, siz yine dönüp diyorsunuz ki: "Millî değerlerimizi anlatıyoruz gençlerimize." Arkadaşlar, sormak lazım; on beş yıldan beri uygulamış olduğunuz millî uyuşturucuyla mücadele politikası mıdır ki bizi bu hâle getirmiştir? 10 yaşında gençlerimizin uyuşturucu kullandığı bir noktaya gelindiye eğer, bunun neresi millîdir, neresi yerlidir? Yapılması gereken tek şey tedbir almaktır, tedbiri de sadece polise tedbir olarak görmemek gerekir. Bu konuyla ilgili bugün burada konuşan hatiplerden bir tanesi, değerli bir arkadaşımız bazı başlıklar sundu. O başlıkların tamamına katılıyor olmakla birlikte bunların artırılması gerektiğini de ifade etmek lazım.

Ben, bundan bir süre önce, Pendik'te Çamçeşme Karakolu'na gittim çünkü oradaki aileler "Biz uyuşturucudan muzdaribiz." dediler. Ailelerle görüştük. Eskiden uyuşturucu zengin çocuklarının keyif için kullandığı bir madde olarak görüldü artık öyle fiyatlara düşmüş durumda ki yoksul çocuklar kullanıyor. Çok yakın bir yerdeydi karakol, yürüyerek karakola gittik. 42 personeli var, karakolda 8 kişi vardı arkadaşlar. Başvuru yapıyorsunuz ama karakoldaki polis diyor ki: "Benim bunlarla mücadele edebilecek ne imkânım var ne personelim var."

Buradan çıkacak sonuçların bundan sonra uyuşturucuyla mücadelede hepimizin hep beraber sahip çıktığı bir yola dönüşmesi gerektiğini söylüyorum, temenni ediyorum, sağ olun.

Bütün Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Salıcı.

Son olarak, Adana Milletvekili Sayın Necdet Ünüvar'ı dinleyeceğiz.

Buyurun Sayın Ünüvar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmamın başında, Hakkâri Şemdinli’de, bugün, hain terör örgütü tarafından şehit edilen askerlerimize ve korucularımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, uyuşturucuyla mücadelede bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde yeni bir komisyon kuruluyor. Bu vesileyle, AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benden önce konuşan değerli Başbakan Yardımcımız ve üç partimizin değerli temsilcilerine duyarlı konuşmalarından dolayı teşekkür ediyorum. Uyuşturucu önemli bir problem. Değerli arkadaşlar, bazı meseleler vardır ki belli bir kesime özgüdür, belli bir coğrafyaya özgüdür, belli bir döneme özgüdür ama uyuşturucu herhangi bir kesime, herhangi bir coğrafyaya veya herhangi bir döneme özgü bir problem değil. Dünyanın her yerinde ciddi bir problem ve dünyanın her yerinde de giderek artan bir problem. Dolayısıyla, bugün attığımız adımların yarınlarımızı daha iyi etkilemesini umuyorum. Bu çerçevede bugün kurulacak olan araştırma komisyonunun da ülkemizin geleceği adına çok önemli bir adım olduğunu düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, dünyada her 20 kişiden 1’isi uyuşturucu kullanıyor. Yani yaklaşık 250 milyon civarında uyuşturucu kullanıcısı var. Rakamlara baktığınız zaman Avrupa’da, Batı Avrupa’da özellikle bu oranın yani 15 ila 24 yaş aralığını baz alırsak bir kez deneme oranı anlamında yüzde 29 civarında bir ortalama sahip olduğunu görüyoruz. Çek Cumhuriyeti’nde yüzde 52, Romanya’da yüzde 3 gibi birbirinden çok farklı rakamlar var. Bu çerçevede, bu kritere göre yani 15 ila 24 yaş arası uyuşturucu maddeyi bir kez deneme oranı anlamında Türkiye’yle ilgili elimizdeki son veri –ki 2011 yılına aittir- yüzde 2,7 civarında ama bu rakamları konuşurken esasında sadece rakamlara bağlı kalmamak lazım. Zira ortaya çıkan rakamlarla algılar çok farklı. Toplumun algısı uyuşturucuyla ilgili konulara çok daha hassas olabiliyor. Esasında benden önce konuşan arkadaşlarımız rakamlarla ilgili konularda yorumlar yaptı, Sayın Başbakan Yardımcımız da yeni bir araştırma yapılıyor olduğunu ifade etti. ECPAT araştırması yapıldığı zaman –ki Avrupa’daki uyuşturucuyla ilgili oranları ortaya koyan en önemli araştırmadır- o rakamlar ortaya çıktığı zaman belki üzerinde daha fazla konuşabiliriz ama çıkan rakamların bizde oluşturduğu algıyı farklılaştıran birkaç tane sebep var. Bir tanesi farkındalığın artmış olması yani gerek toplumda gerekse bu uyuşturucuyla mücadelede etkin kurum, kuruluş ve kişilerin farkındalığının artmış olması.

İkincisi: Uyuşturucu meselesinin birazcık yıldırım düşmesine benzer olduğu gerçeği. Yani bir yıldırım gürültüsünü duyduğumuz zaman, o yıldırımın düştüğü noktada gerçekten ciddi bir tahribat olur ama insanların, kendi evine veya yakınına düşmediği zaman bu tahribata “Oh, bana düşmedi.” şeklinde olduğu, ama yakınına düşerse de onun çok daha dramatik, vahim olduğu gerçeğidir. Dolayısıyla bu yıldırım düşen noktaların bize olan yansımaları, siyasi veyahut da toplumda kanaat ifade edecek kesimlere yansımaları doğal olarak o farkındalığı artırıyor. Aslında, bu, bizim bir noktada mücadele azmimizi de artıran bir başka unsur; bu çerçevede de düşünmek gerekir.

Ama rakamlar bizi yanıltmasın değerli arkadaşlar. Türkiye iki açıdan risk altında: Bir tanesi, Türkiye’nin bir geçiş güzergâhı olması yani Birleşmiş Milletler Suç Ofisinin resmi rakamlarına göre -biraz önce Sayın Salıcı “İran” dedi ama aslında Afganistan kaynaklı yüzde 92,6’sı- doğal uyuşturucuların yüzde 92,6’sı Afganistan kaynaklı ve oradan batıya geçerken kullandığı en önemli yollardan bir tanesi

Türkiye'nin güney kesiminden geçen klasik İpek Yolu. Diğeri, Karadeniz ve Sibirya'dan geçen üç tane rota. Doğal olarak Türkiye o geçiş güzergâhında olduğu için bir risk altında ve aslında burada emniyet güçlerimize, kolluk kuvvetlerimize çok büyük bir teşekkür borçluyuz. 2006'dan beri Türkiye, Avrupa Birliğinin toplam ülkelerinin yakaladığı uyuşturucu miktarının 2 katından daha fazlasını sınırlarında yakalıyor. Aslında bu, Türkiye'nin küresel ölçekteki uyuşturucuyla mücadelede bütün insanlığın gençlerini bu zararlı illetten ne kadar koruduğunun da bir göstergesidir. Burada emniyet güçlerimize ve kolluk kuvvetlerimize bir teşekkür borçlu olduğumuzu da ifade etmem lazım.

İkincisi, Türkiye genç bir nüfusa sahip yani nüfusunun yarısı otuz yaşının altında. En riskli yaş grubunun da otuz yaş altında olduğu düşünülürse, bu, Türkiye'nin uyuşturucuyla ilgili mücadelede riskini ortaya koyuyor. Dolayısıyla, 2008'den beri hasbelkader bu konuyla uğraşmış bir arkadaşınız olarak, bu Komisyonun da hem geçmişte yapılan çalışmaları ortaya koyması hem de bundan sonraki süreçte atılacak adımlarla ilgili hususları ortaya koyması adına çok önemli olduğunu düşünüyorum. Ama, uyuşturucuyla mücadelenin çok boyutlu olduğunu da ifade etmemiz lazım. Yani, devlete düşen görevler var, ailelere düşen görevler var, topluma düşen görevler var, medyaya düşen görevler var; her bir görevi de bizim detaylı bir şekilde konuşmak ve ortaya koymak gibi bir zorunluluğumuz da var.

Devletimizin bence 3 tane önemli görevi var, bir tanesi; riskli bireylerden başlayarak, uyuşturucuyla bireylerin buluşmasının engellenmesi. İkincisi, uyuşturucu bağımlısı olmuş vatandaşlarımızın kurtulması veya ıslah edilmesi. Üçüncüsü de o kurtulmuş veya ıslah olmuş vatandaşlarımızın iş, aş, sıcak yuva sahibi olması yani toplumda ayağının üzerinde durabilen bir birey hâline gelmesi.

Bu çerçevede, tabii ki Hükümetimiz aslında çok önemli çalışmalar da yapıyor. Bakınız, 2008'de bizim yaptığımız, biraz önce Sayın Başbakan Yardımcımızın ve Sayın Salıcı'nın bahsettiği araştırma komisyonu raporu, 500 sayfaya yakın bir rapor. Ama, bu rapor, 2014'teki uyuşturucuyla mücadelede çok önemli olan Acil Eylem Planı'nın oluşmasında da önemli bir katkı sağladı ve Hükümetimizin, Cumhurbaşkanımızın, Başbakanımızın, bakanlarımızın çok önemli katkılarıyla bir eylem planı hâline dönüştü. Daha sonra, Dünya Sağlık Örgütü de bizim yaptığımız o entegre çalışmayı, Avrupa Birliği bölgesindeki 52 ülkeye, İngilizceye çevirerek, dünyaya örnek bir çalışma olarak da sundu.

Peki, bu Komisyonu şimdi niye kuruyoruz? Çünkü farklı bir dünyada yaşıyoruz. Yani, bir yandan imkânlar bir yandan ihtiyaçlar artarken, toplumun uyuşturucuyla ilgili konularda da birtakım beklentileri var. O beklentilerine de bizim cevap vermek gibi bir sorumluluğumuz var. İşte, bu Komisyon belki böyle bir görevi de üzerine almış olacak.

Ama, değerli Genel Kurula şunu ifade etmek isterim: Bağımlılığı sadece uyuşturucudan ibaret de görmemek lazım. Bağımlılık, aslında bir sarmal, birbirlerini etkiliyor. Mesela, sigara içen herkes esrar kullanmıyor ama esrar kullananların yüzde 90'ından fazlası sigara içiyor. Alkol ile uyuşturucu ve diğer bağımlılıklar arasında ciddi bir bağlantı var. İnternet bağımlılığı, teknoloji bağımlılığı günümüzün önemli problemlerinden birisi. Belki imkânlarını hepimiz kullanıyoruz ama sıkıntılarını esasında çocuklarımız daha fazla hissedebiliyor. Mesela, internet bağımlılığı olanların yüzde 50'sinden fazlasında bir başka psikiyatrik bozukluğun olduğu yine bilim adamları tarafından ortaya konulmuş; yüzde 38'inin diğer bağımlılıklarla beraber olduğunu, obeziteyle beraber seyrettiğini ve bir yandan fiziksel sağlığını, öbür yandan ruhsal sağlığını olumsuz yönde etkilediğini biliyoruz. Dolayısıyla, bu yeni kurulacak komisyonun sadece uyuşturucu değil, diğer bağımlılık türlerine de birazcık eğilmesini ve o konularla ilgili de fikirlerini, önerilerini ortaya koyması gerektiğini düşünüyorum. Bunu yaparsak toplum için ve gelecek için çok güzel bir iş yapmış olduğumuzu ve olacağımızı düşünüyor, ben, bu komisyonun kurulmasına destek olan bütün parti gruplarına ve Hükümete teşekkür ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ünüvar.

Sayın milletvekilleri, Meclis araştırması önermeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, Meclis araştırması açılıp açılmaması hususunu oylarınıza sunacağım.

Meclis araştırması açılmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 4 parti el kaldırıyor.

Hayırlı olsun.

BAŞKAN - Hayırlı olsun, evet.

Meclis araştırmasını yapacak komisyonun 12 üyeden kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun çalışma süresinin başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üyenin seçimi tarihinden başlamak üzere üç ay olmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonun gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir kez daha hayırlı olsun diyelim.

Sayın Beştaş...

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- *Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sağlık Bakanlığında güvenlik soruşturması nedeniyle ataması yapılmayan personelin atamalarının bir an önce yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, güvenlik soruşturmasıyla ilgili dün de konuşulmuştu, Sayın Bakan, Başbakan Yardımcısı buradayken bir kez daha ifade etmek istedim. 5 Haziran 2017 tarihinde Sağlık Bakanlığı tarafından atamalar yapıldı ve 19.267 atama yapıldı fakat geriye kalan 3.233 kişi hâlâ güvenlik soruşturması sebebiyle atanmayı bekliyor. Bu konuda çok sayıda başvuru alıyoruz. Geçen haftalarda Sağlık Bakanlığı 2.589 kişinin ekim ayı içinde atanacağını söyledi ve şu ana kadar atanamadılar. Doğrusu, bugün aldığım mesajlarda ve yaptığım görüşmelerde intihar eşiğinde olan, ailelerinin yalnız bırakmadığı kişiler de çok sayıda. Bu konunun ivedilikle ele alınması ve bu atamaların bir an önce yapılması için söz aldım. Bakan Sayın Akdağ buradayken bunu acilen gündemlerine alırlarsa seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Yalnız, Bakanlık görevi değişti Sayın Akdağ'ın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Biliyorum ama önceki görevinden dolayı...

BAŞKAN – İletirler, evet.

BAŞBAKAN YARDIMCISI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Hükûmet adına ileticeğiz.

BAŞKAN – Hükûmet adına iletceksiniz, evet.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

XII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 6306 Sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun", 2981 Sayılı "İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun" ve 4706 Sayılı "Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun"da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 502) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Hükûmet? Yerinde.

Komisyon Raporu 502 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu tasarı İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Şimdi, tasarı üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Sırrı Süreyya Önder konuşacak.

Buyurun Sayın Önder. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

HDP GRUBU ADINA SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli üyeler; öncelikle ilinizin vekilliğinden Ankara vekilliğine geçtim. İstanbul vekili değilim artık ama farkı yok, bütün Türkiye'nin vekiliyiz.

BAŞKAN – Zihinlerimizde öyle kalmışsınız Sayın Önder.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Etkili bir vekillik yapmışım İstanbul'da.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili diyeyim.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, tutsak edilen eş genel başkanlarımızdan Figen Yüksekdağ'ın Genel Kurula bir mektubu var, önce onu okuyarak başlayacağım.

"HDP eş başkanları ve milletvekilleri olarak tutukluluğumuz bir yılı doldurdu. Bu bir yıl içerisinde umudu, direnişi, haklılığa inancı, demokratik siyasete güveni ve kazanma iddiasını tüketmeye çalıştılar. Halklarımızın emeği, iradesi ve oylarıyla elde ettiğimiz hak ve mevzileri düşürmeye uğraştılar ama partimizin binlerce üye, yönetici ve bileşeninin hapsedildiği bu bir yılda haklılığımızı karartamadılar, direncimizi kıramadılar. HDP dimdik ayakta, umut dimdik ayakta. İktidar zulmünün, tek adam, tek parti sultanının karşısında teslim olmayanlar, dimdik duruşuyla yürümeye devam edenler bu ülkenin geleceğidir. HDP darbelerden beslenen faşist iktidar yapıların karşısında tam demokrasi ve katılımcı siyaset programı ve vizyonuyla yeni bir merkez, demokratik bir sembol olmuştur. Bu merkezi dağıtmak ve bu programın sembolü olmuş siyasetçileri tasfiye etmek isteyenler başarılı olamadı, olamayacaklar.

(x) 502 S. Sayılı Basmayazı tutanağa ekli.

Çünkü HDP fikri ve mücadelesi bayrağındaki o ağaç gibi kısa sürede serpilip kök salmıştır. Kökleri sağlam, ufkü açık bir siyasî ve ahlakî harekettir. Düşmanlık ve dikta saldırılarıyla, esaret ve baskı uygulamalarıyla durdurulamaz, geri çekilemez. İşte bir yıl boyunca bu durmayan, durdurulamayan siyasî iradenin yolunu, hiç sapmadan kendi yatağından akışını gördü dost düşman.

Elbette yine yükümüz kurşun gibi ağır, elbette bütün zalimler yenilmedi, mazlumlar nihai zaferine henüz kavuşmadı ama direne direne kazananlar var. Bugüne dair azim ve kararlılık, geleceğe dair güven var, HDP var.

Neyle karşı karşıya kalırsak kalalım bizleri güçlü kılan bunlara duyduğumuz güvendir, birliğimize ve büyük insanlığa inançtır; yarını görüyor, yarına yürüyor olmaktır.

Fakat zehirli bir iktidar gücüne dönüşenler, bırakın geleceği, artık burnunun ucunu göremiyor. Müzakere masasını devirip memleketi karanlık bir savaşa sürükleyenler, Sayın Öcalan'a uygulanan mutlak tecritle ateşe benzin dökenler, binlerce HDP'liyi tutuklayan, belediye eş başkanlarına, milletvekillerine rehin muamelesi yapan ve haktan, özgürlükten, hukuktan yana taş üstüne taş bırakmayanlar yarınını göremediği için bu kadar şirazeden çıkıyorlar.

Dahası saray-AKP iktidarı kendisiyle birlikte bütün Türkiye halklarının geleceğini karartmaya doğru gidiyor. Bu gidişi durduracak olan en geniş demokrasi ve özgürlük güçleri antifaşist mücadele dinamikleridir. Baskı, hile ve tasfiye saldırılarının ortasında boy veren "hayır" iradesi, haklı olanlarına aynı zamanda güçlü olduğunu da göstermiştir. Bu gücü yine birlikte büyüteceğiz. İnsanca yaşanabilir bir ülke ve güven duyacağımız yarınları birlikte başarabiliriz.

Bizler dışarıda olduğu gibi içeride de demokratik siyasetin başarısı, halklarımızın bugünü ve geleceği için direnmeyi sürdürüyoruz. Bu direniş sadece bir başarı gayesi için değil, büyük bir onur davası içindir. Bizleri seçen, iradesini sözüne emanet eden halklarımızın, emekçilerin, kadınların siyasî onur ve saygınlığını yere düşürmemek içindir. Belki birçok yetmezliğimiz oldu, olabilir ama asla halkımızın, seçmenlerimizin onur ve saygınlığını yere düşürmedik, düşürmeyiz. Yurttaşların oyu ve iradesiyle oluşan Meclisi faşizme kötü bir fon hâline getirenler, kendi partilerinin seçilmişlerini dahi tehditle, baskıyla istifa ettirenler, 85 belediyeye işgal gücü gibi çöreklenerek haktan ve siyasî ahlaktan yana bütün sınırları tüketenler, temsiliyet görevi ve onur bağlantısı kuramazlar, bu değerler için direnmenin ne anlama geldiğini bilemezler ama bilenler var, bilinçle ve inançla kazanmak için yürütenler var.

Tutuklandığımız ilk günlerde 'Bizleri, HDP'yi tutsak edecek bir hapishane yok.' demiştik. Bugün de gururla diyoruz ki: 'Öyle bir hapishane yok.' Bir yıl boyunca sadece hapsedebildiler, tutsak edemediler. Teslim alamadılar, irademizi bükemediler, bilinç ve cesaretimizi karartamadılar, neşemizi, ışığımızı söndüremediler.

Bizler hapsedilen, milletvekilliği düşürülen, darbeyle görevden alınan kadın siyasetçiler diz çökmeyerek zalim iktidarlara dert olan bir halkın soyundan ve geleneğinden geldiğimiz için mutluyuz, gururluyuz. Her yerde ayakta, her yerde görevimizin başındayız.

Zalimlere dert, dostlara selam olsun.

Özgürlükte görüşmek üzere.

Figen Yüksekdağ

Van Milletvekili"

(HDP sıralarından alkışlar)

Hak mücadelesinde, özgürlük bahsinde, mazlum ve zalim ayrımında burada söylenen şeyler dağlar ve nehirlerle aynı yaşıttır. Bunların hakikati dünyanın en kadim hakikatlerindendir.

Bu siyasi darbenin birinci yılında, öncelikle seçilmiş belediye eş başkanlarımız, il, ilçe yöneticilerimiz, milletvekillerimiz, partililerimiz ve değerli eş başkanlarımızı buradan özgür yarınlara olan inancımızla onların mücadelesini, onların bize bıraktığı bayrağı yere düşürmeme, bir santim bile irtifa kaybettirtmeme kararlılığıyla grubumuz adına demokrasiye inanan, ortak vatana, özgür bir geleceğe inanan herkesle beraber saygıyla özlemle selamlıyoruz. Öncelikle bu baki selamımızı iletmemiz gerekiyor.

Sonra, “Neydi bu işlerin aslı?” meselesine dair birkaç şey söylemek gerekiyor. Bu 4 Kasım darbesi başlangıç tarihi olarak 7 Haziranı işaret etmektedir. 7 Haziran bu ülkede, bu ülkenin yakın dönem siyasi geçmişinde hiçbir zaman yaşanmamış bir olgunlukla sağcı-solcu, zengin-yoksul, mülksüz, emekçi, genç, kadın-erkek üzerinde büyük bir umut dalgası yarattı. İlk defa insanlar geleceğe dair umutla bakabilmenin erincini yaşadılar.

Onun dışında, Türkiye İşçi Partisinin Parlamento deneyiminden sonra ilk defa mazlumlar, yok sayılanlar, ötekileştirilenler kendileri olarak bu Mecliste bir kürsü sahibi, bir söz sahibi oldular. Seçilen milletvekillerinin oranına baktığınızda, cumhuriyetin parlamenter tarihinin ve bu ülkenin tüm tarihinin en yüksek kadın temsiliyetini gördüler burada. Karar süreçlerinin tümünde kadınların eşit, zaman zaman daha fazla söz sahibi olduğu bir yapının pratiğini gördüler burada, hayata geçmiş hâlini gördüler. Bütün bunlardan önemlisi, barışa dair bir umudun giderek daha da filizleneceğini, kök salacağını gördüler. İlk defa bu Parlamentoda işsiz bir insanın milletvekili olabileceğini, tek kuruş harcamadan buradan vekil olarak halkını temsil edeceğini, bir işçi emeklisinin, bir memur emeklisinin, bir dar gelirlinin de parlamenter olabileceğini gördüler. Bunlar cumhuriyet tarihinde çok fazla, bu yaygınlıkta hele hiç yaşamadığımız bir fotoğraftı. Bu fotoğraf bir dönüşüm hareketi olan, başta bu dönüşüme kendisini, temsiliyetlerini büyük tartışmalar yürüterek kendisinden başlayarak dönüştüren ve bu ülkedeki teklük, düşmanlaştırma, ötekileştirme, yok sayma, nefret dili gibi kavramların tümünü tarihin çöp sepetine atmaya aday bir dönüşüm hareketinin dalga dalga gelmekte olduğu gerçeği bu ülkenin egemenlerini dehşete düşürdü. “Buna bir önlem alınması gerekir.” dediler. Tarihte Baba İshak’ın direnişi neyse HDP’nin kendisini ikiye katlayarak ve yine cumhuriyet tarihinde kendi çeperinin dışında oy alabilme imkân ve kabiliyetine sahip olarak gelmesini engellemek gerektiğini düşündüler. Bugün, Seyit Rıza’nın direnişi, Baba İshakların direnişi, Mahirlerin, Denizlerin direnişi ne ise HDP’nin direnişi ve kendisini buraya taşıması da öyleydi. Dolayısıyla karar 7 Haziran akşamı verildi. Karar 7 Haziranda halkın huzuruna çıkmaya cesaret edemeyen, ortadan kaybolan egemenler tarafından buna bir “dur” denilmesi gerektiği söylendi.

Ben barış ve müzakere heyetini bugün itibarsızlaştırılan, barış ve müzakere süreçlerini yürüten heyetin üyelerinden birisiydim. Hayatımızın en onurlu işleri arasındadır. Birçok kesimle görüşüyorduk. En temelden karşı çıkan bile son tahlilde kaygılarını belirtip “İyi bir şey yapıyorsunuz, inşallah finale ulaşabilirsiniz.” diyordu.

Şu gerçeklik orta yerde apaçık duruyor: Bugün, kürsüde, her çıkan belli bir ezbere yaslanarak söylüyor. Aramızda, biraz önce uyuşturucu meselesinde, ne kadar özgün, ne kadar bilimsel bir yaklaşım getiren, yoldaşı olmaktan onur duyduğumuz bilim insanı Sayın Sancar bu konularda Türkiye’de sayılı akademisyenlerdendir.

Çatışma sonrası çözüm süreci yaşayan ülkeler hakikatine bir baktığımızda, hem çatışmalı süreçlerde hem çatışma sonrası çözüm süreçlerinde bu ülkede ne yaşanmışsa aynısı yaşanmış yüzde 80’inden fazlasında. İstatistikleri var, meraklısı çok çabuk ulaşabilir. Nedir o? Barışa bir el atımı

mesafesinde yaklaşıldığında, tekrar eski koşullara, hatta yer yer eskiyi de aratacak koşullara dönmek. Türkiye bir tek yönüyle nevi şahsına münhasır. O, yüzde 80 ülkenin tamamında, bu provokasyonlar nereden gelirse gelsin, bu yeniden eski statükoya dönme çabaları ve bunu tetikleyen olaylar sadece müzakereyi, görüşmeleri, demokratikleşme ve barış arzusunu daha da çoğaltmakla sonuçlanmış. Bizde, sürecin sonlanması için bir gerekçe olarak söyleniyor: “Siz de şunu yapmasaydınız. Siz de onlar da bunu yapmasaydı. Bunlar da şunu demeseydi.” Erenler, bunların hepsi çatışma süreçlerinde görüşmeleri daha da hızlandırmanın, daha da cesur adımlar atmanın gerekçesidir, yeniden savaşa dönmenin gerekçesi değil. Bugün, ağzını açan herkes bir savaş diliyle ve onun argümanlarıyla konuşuyor. Buradan bir yola varılmış olsaydı, dünyada bir tane örneği olurdu, ülkemizde bunu gösterecek bir karine olurdu. Yok.

Dolayısıyla, benden önce ana muhalefet sözcüsü sayın grup başkan vekili bir çağrı yaptı, bütün kalbimle desteklediğimi buradan partimiz adına beyan ediyorum. Evet, getirin Meclise. “Bir komisyon kuralım.” diyorsunuz, Sayın Altay, hiç buna da gerek yok. Yasa yaptık hep birlikte, orada onun alt yönetmelikleri çıkarılamadı, çıkarılmadı. Bu, Hükûmetin bir sorumluluğu, vebali ve suçudur. Bununla ilgili yönetmelikler, bununla ilgili kurum ve kurullar oluşturulacaktır tıpkı bugün uyuşturucu meselesinde olduğu gibi. Neredeyse, belli istisnaları dışında tutarsak, büyük bir mutabakatla geçti Meclisten. Gelin bunu yapalım. Türkiye’de her kurum, iş adamı dernekleri dâhil herkes inisiyatif aldı. İnisiyatif almayan tek kurum bu ülkenin Parlamentosu. Bunu kendimize yakıştırabiliyor muyuz?

Şu hâle bakın, Meclis dediğimiz yer artık bir televizyon stüdyosu işlevinde. Burası, dışarıda kısıtlanan sesimizi, bir televizyon kamerası gibi, halkla paylaşılabileceğimiz bir kürsü, bunun ötesinde hiçbir işlevi bırakılmamış. Alın OHAL’i, alın bugün getirilen torba yasa tekniğini, bu Hükûmetin elinde bir taşı bir taşın üstüne koyabilecek imkân ve yeteneği kalmamış. Kalsa başka türlü davranırdı. OHAL’le ülke idare etmek hüner midir? İstisna bir şeyi yıllara yayılan ve ne zaman biteceği de belli olmayan bir şekilde bir yönetim enstrümanı olarak kullanmak siyasetçilik midir? Bu kadar hikmetten, bu kadar irfandan, bu kadar Osmanlı’dan bahsediyorsunuz; 15 tane adamıyla bütün Mısır’ı on beş yıldan fazla idare etmiş bir anlayış nere... 15 kişi göndermiş, hatta bir yoruma göre 2 kişi. Bir de sizin bütün devletin valilerini, devletin bütün güvenlik kurumlarını, yargısını kendinize kul köle ettirdiğiniz, onun dışında statünün dışına hiçbir şekilde çıkmaya cesaret edemeyen, belediye başkanlarının bile kendileri olamadıkları... Biz kayyumdan şikâyet ediyorduk, vallahi artık kayyumu demeyeceğiz. Kendi partinizin belediye başkanı çıkıyor, “Ailemi tehdit ettiler.” diyor. Bu, siyaset değildir, bunun literatürde bir tane adı vardır, ona da “zorbalık” denir. (HDP sıralarından alkışlar) Demokrasiyle, partiyle, politikayla bunların ilişkisini kurabilecek bir tane enstrüman sunamazsınız. Bu hüner değil, siz çekilin, bunu askerler de zamanında yapıyordu. Bir şekilde, bugünleri de görecektim mi? Sizden de daha iyi yapıyorlardı, bir parça demokratik hayâ ve edebi gözetiyorlardı. Bir gazete kapatıldığı zaman dünyanın işi oluyordu, en fazla iki gün sürüyordu. O koşullarda yayın yapabilen özgür bir basın vardı, bugün içerideki gerçek gazeteci sayısı dışarıdaki gazeteci sayısını geçmiş durumda. Siz buna “yönetim” mi diyorsunuz, siz buna “demokrasi” mi diyorsunuz?

Ağzınızı açıyorsunuz, demokraside olmayan bir biat kültürü. Burada biraz önce hayâ ettim ya, “Allah’ımıza hamdolsun, safkan Türk otomobili yaptık.” diyor. Herhâlde Cenab-ı Hak kendine bir tek bunun için dua edileceğini hesaba katmamıştır diye düşünüyorum. Sonra grup başkan vekili düzeltti: “Yerli ve milliyi kastetti.” dedi. Yerli ve milliyse bu topraklardan bütün dünyaya neşet etmiş. Mezopotamya’nın buğdayı, Kastamonu’nun siyez buğdayı -14 kromozomlu- dünyada eşi menendi bulunmayan sadece Anadolu’ya özgü 2 buğday türü. Peki, bugün var mı? Yok. Meksika’nın tohumunu, İsrail’in tohumunu alırken yerliliğiniz, milliliğiniz aklınıza gelmiyor, bugün sarayda elhamdülillah yerli otomobil, safkan otomobil yapılmış, buradan da şükür duasına çıkılıyor. Bu mudur kabiliyet, bu mudur yönetim şekli?

Elbette ki böyle bir yapıda HDP'ye tahammül edilemeyecek çünkü bizim dışımızdaki hiçbir muhalefet partisi meselenin bu gerçekliğini bu çıplaklıkta dile getirmiyor. Bir “Kürt” diyorsunuz, bir bakıyorsunuz bütün muhalefet hizaya geçmiş. Bir “terör” diyorsunuz, bütün muhalefet hizaya geçmiş. Ne anlıyorsunuz terörden, gelin bunu konuşalım, hakiki çareler üretelim. “Bunun da çaresi daha fazla ve gerçek demokrasidir.” diyoruz, hepiniz dut yemiş bülbüle dönüyorsunuz. Yerli ve millî arayacıysanız bu ülkede şeker pancarını, tütünü, buğdayı kısıtlayan yasaları alıp elinizin tersiyle bir kenara atacaktınız. Siz bu yasaları daha da kavileştirdiniz. Bugün Adıyamanlı kan ağlıyor. Herkes seçmenine selam gönderiyor, ben de memleketime göndereyim. (HDP sıralarından alkışlar) Bir toprakta ne ekeceğine başkaları karar veriyorsa orada yerli ve millîlikten bahsedenin alnını bile karışamazlar “Hadi oradan ya, git başka bir mevzudan bahset.” derler. (HDP sıralarından alkışlar) Bu mudur sizin yutturmaya çalıştığınız? Mızrak çuvala sığmıyor. Onun için büyük bir gerilim var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, bir dakika daha ek süre veriyorum size.

SIRRI SÜREYYA ÖNDER (Devamla) - ...bu gerilim de bizde yok. Biz yarınları büyük bir umut, moral ve coşkuyla bakıyoruz. Demokrasi güçlerini birleştirdiniz, artık eskisi gibi “Kürt” dediğinde hizaya girmeyenler de var. Artık KHK mağdurları, emekçiler, işsizleştirilenler, geleceksizleştirilenler dediğinizde bizimle yan yana durmayı bir erdem sayan, bundan kaçınan insanların yanında artık çoğunlukta. Onun için, biz umutluyuz.

Bu gerilim nerede? Bu gerilim sizlerde, sıralarınıza bakınca bunu görüyoruz. AKP'li milletvekili olmanın şartlarını çok aza indirdiniz. Kimin geçmişinden şüphesi varsa “Elhamdülillah Reis” diyor hemen arkasından kulislere geçiyor. Bununla demokratik de olunamaz, bununla bu memleketin sorunlarına çare bulunmaz, yerli ve millî hele hiç olunamaz. Yolu bellidir: Yerli ve millî olacaksınız, yerli ve millî bu topraklarda tarihi sizden çok daha kadim olan bütün halklarla, inançlarla barış içinde bir arada ortak bir geleceğe yürümenin yollarını arayacaksınız ki ben size yerli diyeyim. Şimdi, size söylenecek tek şey: Yersizliktir. Bununla müsemmasınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.17

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum. 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Hükûmet yerinde.

Şimdi Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sayın Emin Haluk Ayhan konuşacak.

Buyurun Sayın Ayhan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (1/884) esas sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı’nın geneli üzerinde Milliyetçi Hareket Partisinin görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Bu vesileyle yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tasarının değerlendirmesini yapmadan önce, ekonomide ve özellikle kamu maliyesinde hangi koşullar altında hazırlandığına göz atmakta bir yarar görüyorum. Bunu yaparken tabii ki ülkemizin içinden geçmekte olduğu iç ve dış konjonktürün etkisini gözden kaçırmamak gerektiğine de inanıyorum. Ancak şartlar ne olursa olsun, doğru tespiti yapamaz isek, doğru teşhisler koyamaz isek tedavi yerine -amiyane tabiriyle- pansuman yapılırsa ülkemizin sorunlarının büyümesinin engellenmesi hemen hemen mümkün olmaz.

Gerek kanun tasarısının gerekse bütçenin Komisyonda görüşmeleri sırasında ifade ettiğim bir husus var: Mali disiplinden ödün vermek çok kolay fakat telafisi bir o kadar sancılı, meşakkatli ve uzun olur Sayın Bakanım. Siz daha bütçe görüşülmeden önce böyle bir meşakkatli işe girmek zorunda kaldınız. Bunu niçin söylüyorum? Hakikaten kamu maliyesinde birtakım sıkıntılar baş gösterdi, sizin işiniz de zor. Hatta dün Mehmet Şimşek Bey’e de takıldım. Bir anlamıyla Maliye Bakanının hiç şeye ihtiyacı yok. Geneli görüşülürken burada, bakıyoruz, bütçeyi sunarken Sayın Bakan -bakıyoruz dedim- Mehmet Şimşek Bey oradan bir açıklama yapmış, fırlıyor, içeri gidiyor. Bir taraftan geneli üzerinde görüşmeleri yapıyoruz, bizim hemşehrimiz ekonomiden sorumlu Bakan -e, adı Ekonomi Bakanı- Sayın Zeybekci bir açıklama yapıyor, tasarının tam hilafına bir şey, Maliye Bakanı yine çıkıp gidip bakmak zorunda kalıyor. Tabii, bunu Kabine içinde iyi istişare ederseniz, senkronize bir çalışma götürürseniz dışarıya da güven telakki edersiniz. Özellikle sizin açınızdan yapılacak işler ekonomik açıdan fevkalade kolaylaşır. Sizin açınızdan bunların kolaylaşması demek, milletin işinin rahatlaması demek.

Millet şu anda rahat değil Sayın Bakanım, bunu siz de biliyorsunuz ki bu tasarı geldi. Türkiye’de özellikle biraz önce “Mali disiplinden ödün vermek çok kolay, toparlanması çok zor.” dediğim olayda, esasen geçmişte bürokrat olarak da, siyasetçi olarak da -sizler belki siyasetçi olarak yeni yaşıyorsunuz ama- gördüğümüz, yaşadığımız çok acı tecrübeler var. Bu oraya doğru gidiyor.

2002 yılında 57’nci Hükûmetin, siyasi bedelini ödeyerek hayata geçirdiği yapısal tedbirler sayesinde bir on seneyi, yedi sekiz seneyi rahat geçirdiniz ancak bir süredir ekonomide ve kamu mali yönetiminde zafiyetlerin ortaya çıkmaya başladığını görüyoruz. Ekonomide dengeler sarsılıyor.

Sayın Bakanım, ben ne zaman görsem, AKP'ye mensup milletvekili arkadaşlar, komisyon üyeleri, sayın bakanlar 2002'yle mukayese ediyorlar. Elbette on beş sene gibi bir iktidar döneminde 2002'ye kadar gitmekte fayda var. Ya, o kadar uzağa gitmeyin Allah'ınızı severseniz, gelin 2008, 2009'dan şimdi mukayese edin.

İki kere millî gelir hesaplarında revizyon yapmanıza rağmen, kişi başı 10.500 dolar gelir seviyesini ne yapamadınız, geçemediniz; neye rağmen, 2 kere millî gelir hesaplamasında revizyon yapmanıza rağmen.

4,5 milyon, Türkiye'ye misafir olarak kabul ettiğimiz insanlar; ki bu benim rakam olarak telaffuzum değil, Sayın Akdağ'ın, Sayın Başbakan Yardımcısının ifade ettiği rakam; bu sene, bu revizyona rağmen millî gelir 10 bin dolar düzeyine ancak geliyor.

Şimdi, ekonomide dengeler sarsılıyor. Bundan Türkiye, siz, biz, muhalefet partileri, hepimiz etkileniyoruz. Türkiye'de yalnız şu anda sizin iktidarınız döneminde sıkışmaya başladığımız bir alan daha var, Türkiye'de dış ticaret ve cari işlemler dengesi açığı vakıa idi. Kabul edelim etmeyelim ama genel kabul görmüş bir şey, kamu maliyesi açısından kamu mali disiplininin Türkiye'de bir miktar dış açığa rağmen iyi gittiği, iyi yönetildiği ifadeleri, kabulü, dışarıda da içeride de bir politika aracı olarak kabul görüyordu ancak şimdi görüyoruz ki özellikle bu yıl kamu mali disiplininin resmen darmadağın olmaya başladığını görüyoruz, burada birtakım sıkıntılar baş gösteriyor. Bunun ilk meyvesi, 2018 yılı bütçesi görüşülmeden önce böyle bir tasarıyı getirip hem 2017 yılını kurtarmak hem de 2018 yılının neyini, bazını biraz düzeltmeye çalışmak açısından bir faaliyette bulundunuz. Bir yandan bütçe açığı hızla artıyor, bir yandan dış ticaret açığı büyüyor, dolayısıyla cari açık da yükseliyor. Her şeyi iyi gösterme gibi bir alışkanlık edindi AKP hükümetleri. Bunda bir sıkıntı var, bunu bir değiştirelim, kötüye de kötü diyelim. Birkaç gün önce TÜİK açıkladı, dış ticaret açığı yüzde 85 arttı. Sayın Başbakana İstanbul'da Ekonomi Bakanı veya diğer arkadaşlar açıklattırıyorlar, ne, geçen ay için son on yılın en yüksek neyi? En yüksek ihracat değeri. Ya, Allah'tan korkmak lazım, ihracatın hangi hâlde olduğunu hepimiz biliyoruz; iktidar da biliyor, muhalefet de biliyor, bütün dünya biliyor. Böyle sıkışık bir durum var.

Bir taraftan 2017 yılında yüzde 7 seviyesine ulaşarak dünyada rekor kıracağı söylenen büyümenin ne istihdama ne rekabet gücüne ne de dış ticaret dengesine yansıdığını görüyoruz. Yok böyle bir şey, olsa gördük zaten. Dolar bazında kişi başına düşen millî gelirin 2009'dan beri yükselmediği de bir vakıa. Çok sevdiğiniz, kişi başına dolar bazında yurt içi hasılayı bile dolarla hesap etmekten vazgeçtiniz, zor geliyor. Döviz kuru, enflasyon ve faizler almış başını gidiyor. Makro dengeler, bütçede kaynak harcama dengesi, dış ticarete ithalat-ihracat dengesi hızla bozuluyor. Enflasyon ve faizler dünya ortalamasının üzerinde. Reel sektörün faiz borçluluğunun çok yüksek seviyelere geldiğini görüyoruz. Ekonomide kısa vadeli finansman ihtiyacı 211 milyar dolara ulaşmış durumda. Bunun 179 milyar doları kısa vadeli dış borçlar, bunun da yüzde 85'i özel kesimin, reel sektörün dış borcu. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 59'lara kadar düşmüş. Buna bağlı olarak dış ticaret açığının yüzde 85 arttığını görüyoruz. Siz hakikaten emek sarf ediyorsunuz, konuşuyorsunuz, bir şey ortaya çıkarmaya çalışıyorsunuz, başka bir bakanın ifadesiyle, burada yazılan çizilenin güvenilirliği, ciddiyeti maalesef kalmıyor.

İç ve dış açıkların finansman sorununa dönüşmemesi gerekiyor. Piyasalarda yaşanan gelişmeler değerlendirildiğinde, ülkemiz için bir risk algısı yaratmak kolaylaşıyor. Dövizdeki bu gelişmeler bunu çok net bir şekilde gösteriyor. Bu durum da bazı çevrelerin ekmeğine yağ sürüyor. Milliyetçi Hareket Partisinin gerek seçim beyannamelerinde, Meclis kürsüsünde ve her fırsatta ifade ettiği gibi, Türkiye'nin sürdürülebilir ve yüksek büyüme kapasitesini ortaya çıkartacak; yatırım, istihdam ve ihracatı arttıracak, gelir dağılımını düzeltecek, üretim ve ihracat yapısını değiştirecek, dış ticaret dengesinin sağlanmasını gözetecek yeni bir modele; inşaatın, ithalatın önünü açan değil, üretimin, rekabetin, ihracatın önünü açan, üreten bir ekonomi anlayışına ihtiyacı var.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gelinen bu noktada kamu maliyesi alarm veriyor. 2017 yılında faiz dışı açık verilecek. Merkez yönetim bütçe açığı yurt içi hasılanın yüzde 2'sine ulaşacak.

Şimdi, Sayın Bakanım, siz oradasınız. Hakikaten, kurumların üzerine ne yapıyorsunuz, yüzde 2 ilave vergi yükü koyuyorsunuz. Faizler düşün diye de bir başka Sayın Bakanımız ne yapıyor? Bu faizlerin düşmesi için bir öneri getiriyor. Bilmiyorum katılıyor musunuz onun görüşüne, katılmıyorsunuz değil mi? Çünkü o Komisyona geldiğinde söyleyeceğim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söyleyin, söyleyin.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Katılmıyorsunuz, biliyorum, dediği doğru değil çünkü, bu tarafı görmüyor ama maalesef, bu tasarının buraya gelişinde imzası var. Dün Sayın Şimşek'e "Ya, Allah rızası için, siz bunları Bakanlar Kurulunda görüşüp 'Ya, şunu da söylemeyelim, kamuoyunda yanlış bir algı ortaya çıkıyor, bunu da böyle yapmanın bir anlamı yok.' demiyor musunuz?" diye söyledim. Hatta ben Sayın Şimşek'e "Bir gecede tasarrufların millî gelire oranının 10 puan arttığı bir ülke görmedim." dedim. Ben yedi sekiz sene önce ilk bakan olduğunda Sayın Şimşek'e buradan tasarrufların ileride çok büyük problem olacağını, çok büyük sıkıntılar getireceğini söylediğimde, oturduğunuz koltuktan müstehzi bir şekilde alkışladı. Her sefer söylüyorum, o zaman hafife aldın, şimdi başında; bireysel emeklilik nereden nereye geldi. Şimdi zorunlu yapacak, yok çünkü imkân yok. Siz istediğiniz kadar "Tasarruflar millî gelirin yüzde 25'ine geldi." deyin. Geldi mi? Hesap değiştikten sonra geldi, hesapla geldi, kitabı geldi ama vatandaşa öyle bir şey yok baktığınız zaman, bir düzelme yok.

Şimdi, kamu kesiminin borçlanma gereği 2016 yılında millî gelirin yüzde 1'i seviyesinde; 2017 yılında 2,5 kat artıyor, yüzde 2,4 seviyesine yükseliyor. Hazine nakit dengesi eylül ayı itibarıyla toplam 40,4 milyar TL açık veriyor. Baktığınızda, hazinenin ilk dokuz ayında nakit açığının çok üzerinde borçlanıyorsunuz. Eylül ayı itibarıyla hazinenin toplam nakit açığı 40,4 milyar lira olmuş; buna karşın, dokuz ayda yaptığı net borçlanma miktarı 67,4 milyar TL. Bu borçlanmanın gerekçesi de çok net bir şekilde ifade edilmiyor. Sizi kızdırdılar, açıklamaktan vazgeçtiniz geçen gün.

İlk dokuz ayda 32 milyar TL olan bütçe açığının yıl sonu gerçekleşme tahmini 61,9 milyar TL. 2017 yılı bütçesinde başlangıçta 11 milyar TL faiz dışı fazla öngörülmüşken 2017 yılı sonuna kadar 4,2 milyar TL faiz dışı açık ortaya çıkmış. Bunu bekliyorsunuz. 2018 bütçesinde öngörülen açık da 68 milyar TL. Geçmiş torba yasalarda çıkartılan vergi aflarının, verilen hesapsız ve verimsiz teşviklerin, önceliği dikkate alınmadan yapılan büyük kamu yatırımlarının, kamunun hesapsız, israfa varan harcamalarının ağır faturasıyla karşı karşıya kalındığı bugün görülüyor.

2018 yılı bütçesi de harcama-gelir dengesinin gözden çıkarıldığı, yüksek bir bütçe açığının hedeflendiği, borçlanma ve faiz giderlerinin artacağı bir bütçe olacak maalesef. Üstelik, 2018 yılında da bütçe tahminlerinin tutturulamayacağı, bütçe açığı ve finansman ihtiyacının öngörülenden yüksek gerçekleşeceği Hükûmet tarafından da görülmüş olacak ki, bütçe kanunu öncesi bu torba yasa Meclise getiriliyor.

Sayın Bakanım, orta vadeli programı konuştuk, daha dün Merkez Bankası sizin orta vadeli programı deldi.

Buradalar mı Sayın Bakan? Delmediniz mi? Enflasyonla delmedi mi?

KALKINMA BAKANI LÜTFİ ELVAN (Mersin) – Siz söyleyeceğinizi söyleyin, biz cevabımızı verdik.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) - Ona ayrı söyleyeceğim var, onun da istihzalı konuşmaları vardı burada. Dün deldi. Merkez Bankasına hiç sormadınız mı "Bu niye böyle?" diye Sayın Bakan?

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım lütfen.

Genel Kurula hitap edin Sayın Ayhan.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Bunlar da Genel Kurulun üyesi Sayın Başkanım. Bunu daha önce sizinle, ilk Başkan seçildiğinizde de konuştuk. İkisi de...

BAŞKAN – Karşılıklı konuşma oluyor.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Tamam, karşılıklı olmasın.

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – İkisi de Genel Kurulun üyesi, kabul etmiyorsanız bilmem.

BAŞKAN – Ben gerekli ihtarda bulundum. Siz istediğiniz gibi davranabilirsiniz.

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Kanun tasarısı 130 asıl madde ve 3 geçici madde olarak Komisyona geldi. Görüşmeler sırasında AKP Grubunun önerileriyle 21 madde tasarıdan çıkarılmış, 16 yeni madde ilave edilmiş.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, orada kimse yok ki kiminle konuşsun?

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) - Nihayetinde 125 asıl madde ve 2 geçici madde olarak kabul edilmiş. Tasarıda, 35 madde öngörüyle değiştirilmek suretiyle, 5 madde redaksiyonla, 85 maddeyse aynen kabul edilmiş.

Komisyon Başkanı, Allah var, iyi duruyor. Ne kadar lüzumsuz addettiği, kurumların ciddiyetine önem addetmediği hususları çıkartmak için gayret sarf etti. Allah var, yüzüne de arkasına da...

Şimdi, kanun tasarısı; motorlu taşıtlar vergisi, kurumlar vergisi, gümrük vergisi, gelir vergisi, özel iletişim vergisi, katma değer vergisi, Harçlar Kanunu, hazine borçlanma limitinde artış, iletişim sektöründe bazı firmalar için vergi ve ceza alacaklarına ilişkin af düzenlemesi -ki bu epey adamı yakar öbür tarafta, bu tarafı bilmem- köy yerleşim yerlerine ilişkin düzenlemeler, batık ve atıl gemi ve sivil hava taşıtlarına ilişkin düzenlemeler, turizm teşvik düzenlemeleri; fikir, sanat eserleri, amme alacakları, vakıflar, bahis ve şans oyunları, madencilik sektörü, enerji sektörü, organize sanayi bölgeleri, Merkez Bankası ve bankacılık, yaz saati uygulaması, pek çok farklı alanda kanunları değiştiren düzenlemeleri içeriyor.

Şimdi, bunun torba kanun uygulamaları sonucu... Bu düzenlemelerin pek çoğu Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde kendi ihtisas komisyonlarında ele alınarak gerekli teknik değerlendirmenin yapılması ihtiyacı olan düzenlemelerdir. Aciliyeti var, getirdiniz. Şimdi, bunlar ne yapılacak, görüşülecek ama burada özellikle söylemek istediğim bir husus var, belki vakit yetmeyecek: Bütçe dengesi karşısında, bozulan bütçe dengesi karşısında bu torba kanunla getirilen tedbirler maalesef eksik ve hatalı; daha fazla borçlanma ve mali disiplinden uzaklaşma, daha fazla vergi, daha fazla yüksek enflasyon, daha yüksek faiz, daha düşük yatırım ve istihdam olarak ileride size geri dönecek.

Şimdi, uzatmak mümkün ama kanun tasarısının ülke menfaatlerine en uygun ve zamanlı bir şekilde değerlendirilmesinin sağlanması lazım. Amacımız hakikaten kuru kuruya muhalefet etmek değil; bu, iktidarın sıkıştığı alanda ülkeyi sıkıştırdığı ve bundan çıkış için bunun biraz ayıklanması gerektiğini de düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ayhan.

Sayın milletvekilleri, şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Zekeriya Temizel konuşacak.

Buyurun Sayın Temizel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

502 sıra sayılı Yasa Tasarısı üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım ancak sözlerime başlamadan önce, Hakkârî’de şehit düşen canlara Allah’tan rahmet, kalanlara da başsağlığı diliyorum.

Değerli milletvekilleri, buradaki notlarıma “Dinlemekten bıkmadığınız” diye başlıyordum ama dinleyen olmadığı için, o nedenle bıkılmıyor belki de. Aslında, ısrarla, bu torba yasalarla ilgili görüşmelere bütün milletvekillerinin gelmesini zorunlu tutmalı, iki defa torba yasa görüştüktan sonra bir daha torba yasa getirmeye kimse cesaret edemez o zaman.

Değerli arkadaşlar, artık torba yasaların kalitesi konusunu konuşmaktan bıktık, konuşmayacağız. Nasıl olsa demokrasilerde yasa yapma yetkilerini gelecekte inceleyenler, “Türkiye Cumhuriyeti’nin Millet Meclisinde yasalar böyle yapılır.” diye tarihe not düşecekler ancak kod kanun olarak düzenlenmesi gereken birçok hükmün bir torbaya sıkıştırılmasının artık anlamının kalmadığını, mürekkebi kurumadan bu kanunları yeniden değiştirmek zorunda kalacağımızı; özellikle de tebliğ ve genelgelerle düzenlenmesi gereken, çözüm bulunabilecek birçok konunun çok uzun, genelge gibi, tebliğ gibi maddelerle düzenlenmesinin yasa yapma tekniğiyle uzaktan yakından ilgisinin olmayacağını altını bir defa daha çizmek istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu torba yasayla öncelikle vergi düzenlemeleri yapıyoruz. Kurumlar vergisi oranını yüzde 10 artırıyoruz, yüzde 20’den yüzde 22’ye çıkartıyoruz, motorlu taşıtlar vergisini artırıyoruz, gazozculardan ÖTV alıyoruz, özürülülerin kullandığı araçlardan daha önceden muafiyet nedeniyle alınmayan vergilerde muafiyet sınırlarını daraltıyoruz. Bütün bu düzenlemeler bu tasarının içerisinde var ancak bu vergi düzenlemeleriyle ilgili genel bir değerlendirme yapmadan önce bir konuyu sizlerin dikkatine sunmak, daha sonra da bu vergi düzenlemelerini o açıklamalar çerçevesinde vicdanlara havale etmek istiyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, vergi düzenlemeleri ekonomik gereksinimlerden doğar, dolayısıyla da ekonominin gerçek durumunun belirlenmesi ve bu gerçeğin ortaya konulması, vergi kanunlarının yapılması sırasında farklı seçeneklerin oluşturulmasına zemin sağlar. Aksi takdirde, o veriler bilinmeden yapılan düzenlemelerin doğru mu, hakkaniyetli mi ve özellikle de eşitlik ilkesine uygun olup olmadığını bilmek mümkün olmaz. Bu değerlendirmelerden sonra ancak milletvekilleri bu düzenlemelerin hakkaniyetli olduğuna, dolayısıyla çıkarılmasının gerekip gerekmediğine karar verebilirler.

Şimdi, değerli arkadaşlar, biz nasıl bir ekonomi için düzenleme yapıyoruz yani ekonomimizin durumu ne? Biliyorsunuz, Türk ekonomik verilerinin temelini oluşturan seriler Türkiye İstatistik Kurumu tarafından değiştirildi. Yeni seriyle yapılan bütün göstergelerde bir de baktık ki biz son beş sene içerisinde birdenbire zenginleşmişiz, ulusal gelirimiz yüzde 19 artmış son beş sene içerisinde, zenginleşmişiz. Buna bağlı olarak millî gelirimiz 1,9 trilyondan 2,5 trilyon liralara yaklaşmış 2016 tarihi itibarıyla. Yatırımlarımız da yükselmiş, yüzde 29,5 olmuş. Cari açık -bu rakamları pek değiştiremiyoruz, direkt olarak gümrük verilerinden falan aldığımız için- 3,2’ye gelmiş. Kısacası, ekonomimiz birdenbire yüzde 29 oranında yatırım yapan, cari açığı yüzde 2 olan güçlü bir ekonomi hâline gelmiş.

Değerli arkadaşlar, millî gelir hesabının muhasebesinde bir denklem vardır, bilirsiniz onu. Toplam yatırımlar, ulusal tasarruflar ve cari açığın toplamına eşittir. Dolayısıyla toplam yatırımlardan cari açığı çıkarırsanız geriye tasarruflar kalır. Biraz önce verdiğim iki rakamdan yani 29,5’tan 3,2’yi çıkardığınız zaman bizim ulusal gelire göre tasarruf oranımız yüzde 26,3 olur. Şimdi, bu durum karşısında biz toplam yatırımlarının millî gelire oranı yüzde 29,5, tasarruf oranı yüzde 26,3, cari açığı yüzde 3,2 olan bir ekonomiyi konuşuyoruz. Hâlbuki eski seriye göre aynı verileri anlatıyor olsak o zaman diyecektik ki: Toplam yatırımların millî gelire oranı yüzde 18 civarında, tasarruf oranı yüzde 14 civarında, cari

açık da yüzde 4. Şimdi, bu ekonomi için yapacağınız düzenlemeler ile biraz önce söylediğim ekonomi için yapacağınız düzenlemeler birbirinden farklı olmak zorundadır çünkü vergilerle getireceğiniz yükü kimin üzerine yıkacağınıza bağlı bir olaydır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, 1,9 trilyon lira olan bu ulusal gelirin nasıl 2,5 trilyon lira dolayına yükseldiğini, bize yeni seriyle ilgili bilgi veren TÜİK yetkililerine sorduk “Ya nasıl oldu, böyle birdenbire 600 milyarlık falan bir gelir artışına sahip olduk?” diye. Dediklerine göre, bizim inşaat yatırımlarımızla ilgili, inşaat gelirlerimizle ilgili vergiler millî gelir hesaplarına meğerse çok iyi yansımamış. Onları tam olarak gerçek değerleriyle koyduğunuz zaman gelir zıplayor. Gerçekten de ulusal gelir içerisinde inşaatın payı yüzde 4’ten yüzde 8’e yani iki katına çıkmış.

Şimdi, bu durumda çok net olarak şu soruyu sormak gerekiyor: Değerli arkadaşlar, eğer ulusal gelirden inşaat gelirlerinin millî gelir hesaplarına doğru yansımaması nedeniyle böyle 600 milyar liralık bir artış olmuş ise bu artış özellikle de inşaatın ve rant gelirlerinden kaynaklanan bir artış ise siz yeni vergi düzenlemesi getirdiğiniz zaman kime getirirsiniz? Bu gelirleri elde edene getirirsiniz. Peki, bu tasarıyla kime getiriyoruz? Motorlu taşıt kullananlara, gazoz içenlere...

Şimdi, bu düzenlemede herhangi bir hakkaniyet görüyor musunuz? Hani bütün göstergeleri uluslararası değerlendirildiği zaman neredeyse dünyanın en gelişmiş birkaç ülkesinin arasına girebilecek kadar iyi olan bir ekonomide bunlarla ilgili düzenlemeler mantıklı düzenlemeler mi oluyor? Katılmadığımız, benimseyemediğimiz olay kesin olarak bu.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir önemli olay daha var, bunların unutulmaması açısından bir daha altını çiziyorum. Bu yüzde 26’lık tasarruf oranına biz fena hâlde takıldık. Ulusal gelirin -yani bu yıl itibarıyla 3 trilyon lirayı geçti- yüzde 26’ları civarında, hadi yüzde 25’i diyelim, yüzde 25’i civarında bir tasarrufu varsa eğer, bizim tasarruflarımızın yaklaşık 700-750 milyar lira arasında olması gerekiyor. O zaman bu tasarrufların bir yerlerde durması lazım; bankacılık sisteminde olacak, finans kesiminde olacak, bir yerde olacak bu olay. Şimdi başlıyorsunuz bunu aramaya. Bunu haklı gösterebilecek tek bir veriyle bile karşılaşmıyorsunuz bizim finans sistemimizin içerisinde, yok böyle bir para. Değişik varsayımlarla bir sürü çalışma yaptık. Eldeki verilerin hepsi sağlıklı olmadığı için, belirli bilgilere ulaşılmadığı için elbette ki bütün düzenlemeleri doğru dürüst yapamıyoruz ama nereden bakarsak bakalım 300-350 milyar lira civarındaki bir veriye kesin olarak ulaşamıyoruz. Bu ne anlama geliyor? İnşaat sektöründe rant gelirlerinden kaynaklanan gelirler nedeniyle millî gelirimiz artmış ancak bu gelirler kayıt dışında kalmış, kayıt dışında, yok ortalıkta.

Şimdi soruyu bir defa daha soruyorum ve işte bunu vicdanlara havale ediyorum. Ulusal geliri rant gelirlerinden kaynaklanır bir şekilde inşaat sektörlerinden artmış, bu kaynağın da aşağı yukarı 300-350 milyar lirası kayıtlarda gözükmüyor. Bu durumda vergilendireceğiniz alan ne olur, bu sektörler mi, kayıt dışı sektörler mi yoksa gazozcular mı ya da özürülülerin muafiyet sınırlarını daraltmak mı? Bunu vicdanınıza havale ediyorum. Bu kanun tasarısındaki temel eleştiri noktalarımızdan bir tanesi budur.

Şimdi değerli arkadaşlar, kanun tasarısının hacmi itibarıyla maddelerini bile saymaya zaman yetmiyor. Ancak, özellikle 2000 krizinden sonra Türkiye’nin haklı olarak övünmüş olduğu bir mali disiplin uygulamaları vardı. Bu mali disiplin uygulamalarının da en önemli ayaklarından bir tanesi Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’du yani artık devletler keyfi bir şekilde istedikleri gibi borçlanıp istedikleri gibi sağa sola bu paraları saçmayacaklardı. Dolayısıyla bütün bütçe harcamalarının hepsi bu çerçeve içerisinde, disiplinli bir şekilde yürütülecekti. Devletin borçlanmasıyla ilgili düzenleme kesinlikle bütçe açığına bağlanmıştı. Bu şu anlama geliyor: Yani sizin bütçenizde ne kadar açık varsa ancak o kadar borçlanabilirsiniz demek. Örneğin, 2007 bütçesinde 47 milyar lira civarında bir açık oluşacaktı, 47 milyar liralık açık için sadece borçlanma yetkisi vardı ancak

yasada bu limitin aşılmasında iki ölçü daha kullanılıyordu. İlk yüzde 5 Maliye Bakanlığının yetkisiydi yani 47 milyar liralık borçlanma yetmediği takdirde, 2'nci yüzde 5'te, 2'nci yüzde 5'te... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Aslında bazen salonun daha boş olmasının daha iyi olacağını da düşünmüyor değilim açık söylemek gerekirse.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bence de...

Sayın Başkan, olmaz ki ya harbiden. 4 kişi Genel Kurulda...

Vallahi dinleyemiyorum ya!

BAŞKAN – Bu tarafta var, burayı niye saymıyorsunuz? Burası Genel Kurul değil mi?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Efendim, sese duvar koyamıyoruz ki Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (Devamla) - Şimdi, bu kanun tasarısıyla birdenbire Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un hükümleri çiğneniyor. Değiştiriliyor mu? Hayır. Onlara uyulmaksızın, bağımsız olarak bir borç yetkisi daha isteniyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bütçe yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir ve bütçe kanunlarıyla verilir, devredilir. Burada yapılacak değişiklikler de, eğer daha önceden yapılmış olan hükümler çerçevesinde uygulamalara yeterli ödenek ayrılmamış, yeni zorunlu giderler ortaya çıkmış ya da olağanüstü durumlar nedeniyle yeni harcamalara gerek duyulmuşsa bu Parlamentonun yapacağı bir tek şey vardır, bir ek bütçe hazırlamak, bu kadar. Bütçe hakkı iktidar partisi tarafından kullanılan bir haktır, Parlamentonundur ama iktidar partisi tarafından kullanılır. Burada “İktidar partisi böyle bir şey kullanmasın, bunu engelleyeceğiz.” diye bir olay yoktur, sadece “Yasalara uygun davranılsın.” vardır.

Şimdi birdenbire, 47 milyar liranın üzerinde, yüzde 5, yüzde 5, 2 defa da limit aşımalarını koyuverin, 52 milyar liranın üzerinde borçlanmaması gereken bir devlete 37 milyar lira ilave borçlanma yetkisi isteniyor. Olabilir, yeni bir ek bütçe kanunu getirilir, denir ki: “Şu, şu, şu alanlarda kullanmak üzere bana yeniden borçlanma yetkisi verin ey Türkiye Büyük Millet Meclisi.” Verilir. Ama “Diğerleriyle bağlantılı olmaksızın 37 milyar lira istiyorum.” deyince bunun adı demokrasi olmaz, bunun adı parlamenter rejim olmaz, bunu adı bütçe hakkının Meclis tarafından kullanılıp iktidar partisine devredilmesi olmaz. Sorun budur. Aslında şimdi bile bu Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası'na ve 5018'e tamamen aykırı bir şekilde devletin borçlandığını görüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, şu gün itibarıyla net borçlanmamız yani 52 milyar lira olması gereken net borçlanmamız 70 milyar lirayı aştı; daha kanun falan bir şey çıkmadı, öyle bir yetki falan vermedik, aştı. Ve “Bu nerede kullanıldı?” diye ister istemez tabii ki bunun peşine düşüyorsunuz çünkü devlette bu tür olayların mutlaka ve mutlaka izlenmesi gerekiyor. Bu fazla borçlanmanın izini Merkez Bankasının kayıtlarında buluyorsunuz. Merkez Bankası kayıtlarında 47 milyar liralık bir kamu mevduatı gözüktüyor. Yani bu, şu anlama geliyor: Devlet borçlanıyor ve Merkez Bankasına 47 milyar lira para koyuyor. Olabilir, yani koyabilir. Koyabilir ama Merkez Bankasına para koymak için devletin borçlanma yetkisi yok çünkü oradan faiz ortaya çıkıyor, faizden gider doğuyor, giderden bütçe sorumluluğu doğuyor, o bütçe sorumluluğundan da uygulayıcıların sorumluluğu doğuyor. Siz, devlete herhangi bir masraf yapmayı, yasası olmadan kesinlikle ve kesinlikle imkân dâhiline sokamazsınız. Bunu dün, Hazine bütçesinin görüşülmesi sırasında ilgili Başbakan Yardımcısına sordum, büyük bir açık yüreklilikle dedi ki: “2018 yılının ilk çeyreğinde bizim 59 milyar liralık bir ödememiz söz konusu olacak. Dolayısıyla bunun için hazırlık yapıyoruz, rezerv biriktiriyoruz.” Hiç karşı çıkmadık, bu doğaldır, bu olur. Yani, devlet gelecekte birtakım yükümlülükleri çıkıyorsa çok net bir şekilde gelir Meclise der ki: “Böyle böyle, önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde böyle bir yükümlülükle karşı karşıya

kalma olasılığımız var, şimdiden bunun önlemini almam konusunda bana yetki verin, ben borçlanayım, faiz ödeyeceğim, bu faizin ödenmesi ve gider yazılması konusunda da sizden izin istiyorum.” O zaman verilir değerli arkadaşlar, verilir. Ama bunu demeden, bunu yapmadan resen kalkıp da “37 milyar lira fazla istiyorum.” deyip sonra da kendiliğinden bu borcu burada biriktirmek kesinlikle ve kesinlikle Anayasa’ya aykırıdır, bütçe hakkına aykırıdır. Siz, 59 milyar lira veya daha fazla bir miktar borçlanıp da bunun faizini yazma konusunda, milletin sırtına yükleme konusunda bir izin aldınız mı, var mı böyle bir kanun? Yok. O zaman bu, bir ek bütçe kanunu tasarısıyla, 2 maddelik bir ek bütçe kanunuyla getirilir, burada hiç kimsenin bir itirazı olmaz; sadece, şimdi yaptığımız gibi, kimsenin dinlemediği konuşmaları yaparız ederiz, oylanır geçer ama hukuka uygun olur, Anayasa’ya uygun olur, demokrasinin temüllerine uygun olur. Bunları müthiş şekilde önemsiyoruz. Dolayısıyla bu şekilde, doğrudan doğruya “4749 sayılı Kanun’un sınırlamalarına tabi olmaksızın 37 milyar lira borçlanma istiyoruz, borçlanma.” dediğiniz andan itibaren bunun uygulanabilir bir tarafı yoktur, yoktur. “Yaptık, oldu.” olmaz. Ha, olur, yapılacak ama bu mutlaka ve mutlaka belirli bir süre sonra sorumluluk doğurur, sıradan bir olay değildir, yapılmaması gerektiği konusu o nedenle ısrarla söylenmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu sene içerisinde -biraz önce Sayın Ayhan da belirtti- daha önceden bütçe içerisinde görülmeyen ve ısrarla buralarda söylediğimiz “Bakın, bunlar şu anda bütçede görülüyor ama gelecekte bütçe yükümlülüğü doğuracak.” dediğimiz olaylarla ilgili olarak 6 milyar liranın üzerinde bir yükümlülükle karşı karşıya kaldık. Önümüzdeki yıllarda bu daha fazla olacak, bu daha fazla olacak. Bütün bunların yasalarından, özellikle de çıkartılacak olan bütçe yasalarından ayrı olarak götürülmesinin doğuracağı sakıncaları ısrarla ve ısrarla belirtiyoruz, altlarını defalarca yeniden çiziyoruz. Özellikle borç üstlenimine ilişkin kredi anlaşmalarında, hazine garantilerinde bütün bu olayların mutlaka dikkate alınması gerekir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısı içerisinde desteklediğimiz, hatta bundan sonra da iyileştirilmesine katkıda bulunmaya çalışacağımız çok madde var çünkü 130 küsur maddeye kadar, dev bir kanun bu, böyle az buçuk bir olay değil, “torba kanun” deyince bu gerçekten bir torba kanun hâline gelmiş bir vaziyette. Onların üzerinde durulacak, onların üzerinde durulacak ama oralarda, topluma gerçek anlamıyla bazı iyileştirmeler getiren hükümlerin içerisinde toplumun büyük bir kısmını rencide edecek, hatta haksız edinimlere yol açabilecek, haklar doğuracak düzenlemeler olduğu gerçeği de var. Umuyoruz ki bu Meclis bu kanunun maddelerinin görüşülmesi sırasında en azından şu konularda bir katkı yapabilecek durumda olur. Bu katkıların yapılmasını müthiş şekilde önemsemek gerekiyor ve burada kimsenin aklına gelmediği konular büyük bir olasılıkla sayın milletvekillerinin aklına gelir çünkü doğrudan doğruya o konulardan mutazarrır olan ya da onlardan rencide olmuş ya da onlar nedeniyle yükümlülüklerle karşı karşıya kalmış mutlaka seçmeni vardır, akrabası vardır, yakını vardır.

Bütçenin içerisinde yıllardan beri karşı çıkılan özel bütçe uygulamalarıyla ilgili olarak hiç değilse başlangıç niteliğindeki bir düzenleme nedeniyle bunu yapanları kutladık Plan ve Bütçe Komisyonunda, buradan da kutluyorum. Gerçekten kangren hâle gelmiş yılların düzenlemeleri de var bu kanunun içerisinde, doğru hükümleri var ancak başlangıçta belirttiğim bu iki konu vicdani bir olay. O nedenle de insanların vicdanlarıyla bu konuyu kararlaştırbilmeleri için konunun üzerine birazcık eğilip incelemelerinde çok yarar görüyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Şimdi şahsı adına yapılacak konuşmalara sıra geldi.

İlk olarak Nevşehir Milletvekili Ebubekir Gizligider konuşacak.

Buyurun Sayın Gizligider. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; 502 sıra sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, tabii, sabah saatlerinde hepimizin yüreğini dağlayan acı bir haber aldık, belki uzun süredir bu kadar yüksek sayıda bir şehit haberi almamıştık. Elbette hemen güvenlik güçlerimiz tarafından gereği yapıldı. Şu anda 30’u aşkın sayıda eşkiya etkisiz hâle getirilmiş durumda. Ama biz bin yıldır bu vatanda yaşamaya gayret ediyoruz, bayrağımızı dalgalandırmaya gayret ediyoruz. Ben ne PKK’sının ne PYD’sinin ne DAESH’inin ne FETÖ’sünün bu bin yıldır yaşadıklarımızdan farklı olduğunu düşünmüyorum. Belki Haçlı Seferleri’nin modifiye edilmiş, Haçlı Seferleri’nin yeni versiyonunu yaşıyoruz ama bu zamana kadar nasıl kazandıysak bundan sonra da Allah’ın izniyle kazanacağız, yeter ki birliğimizi, dirliğimizi muhafaza edelim.

Saygıdeğer milletvekilleri, elbette her birimizin en önemli görevi, hangi partide olursak olalım, bu çatı altında milletimize hizmet etmek, yetkimiz dâhilinde yani kanun çıkarma yetkisi dâhilinde, mevzuat yapma yetkisi dâhilinde milletimizin sıkıntılarını yeni çareler bulabilmek. Torba düzenlemenin tabii eleştirebilecek yönleri olabilir -ki bu noktada muhalefet partilerinin ciddi katkısı oldu- ama bence en güzel yönlerinden birisi, toplumun neredeyse her kesimine dokunmasıdır; sanayiciden, esnaftan tutun da şehit ailelerine, yatırımcıya, öğrenciye, köylüye, yine organize sanayilerine kadar toplumun belli amaçlar doğrultusunda beklentileri olan birçok kesimine dokunuyor ve önemli kolaylıklar getiriyor. Burada, huzurunuzda Sayın Maliye Bakanımıza gerçekten teşekkür ediyorum ve Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin -ki ben de üyelerinden biriyim- iktidar ve muhalefet ayrımı yapmaksızın tamamına teşekkür ediyorum. Çünkü çok ciddi bir katkı sağlandı; muhalefet tarafından da çok ciddi bir katkı sağlandı, iktidar partisi milletvekilleri tarafından da çok ciddi bir katkı sağlandı ve Sayın Maliye Bakanımızın da anlayışıyla ve akla yatkın önerilerin katkısıyla bazı düzenlemeler geri çekildi tasaridan, bazılarında ciddi değişiklikler yapıldı; burada oranlardan tutun da eklenecek toplum birimlerine kadar ciddi değişiklikler yapıldı. Bunu şu anlamda söylemek istiyorum, hep bu torba yasalarla ilgili ya da Hükûmetin getirdiği tasarılarla ilgili yapılan bir eleştiri vardı: “Noktasına, virgülüne bile dokundurmazlar. Hatta bürokratlar yapar, sizin de etkiniz olmaz.” Bunun bu son düzenlemede etkin, doğru olmadığını bizzat kendi gözlemimle sizlerle paylaşmak istiyorum.

Elbette bu tasarı, küreselleşen dünyanın getirdiği birtakım zorlukların aşılması noktasında fayda sağlayacaktır. Ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmeler var; bunlara yeni düzenlemeler getirmeye çalışıyoruz. Burada, vatandaşımızın vergiye gönüllü uyumunu ve vergi tahsilatının etkinliğini artırmayı amaçlıyoruz. Banka ve finans kuruluşları için kurumlar vergisi artırılmakta. Hazine taşınmazlarının ekonomiye kazandırılması ve taşınmaz tahsis edilen işletmecilerin ve yatırımcıların yatırımlarını sürdürmelerine yeni imkânlar getirmeye gayret ediyoruz. Yine, burada, net borç limitini yükselten düzenlemeler var. Çalışma hayatında istihdam, yatırım ve üretimi teşvik etmeye yönelik, savunma sanayisine daha fazla kaynak sağlayacak, tarım arazilerinin kullanımından doğan sorunları çözmeye yönelik pratik çözümler olduğunu düşünüyorum.

Tabii, isterseniz kısaca şöyle özetleyelim: Vatandaşımıza ne kazandırıyor, yani günlük hayatında birtakım sıkıntılarını nasıl bir katkı sağlıyor?

Öncelikle, vergi sisteminde bu gönüllü uyum meselesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Yine, daha etkin bir vergi tahsilatı hedefleniyor ki burada vatandaşımızın da toplamda aslında büyük bir menfaati söz konusu.

Kamu alacaklarının tahsilatındaki gecikmelerin önüne geçmeyi hedefliyoruz. Kamu kurum ve kuruluşlarında biriken atıl tutarların genel bütçeye aktarılması yine yapılan düzenlemeyle hedeflenenlerden biri. Yine, tebligat süreleri var kamu alacaklarında, bunlarda yeni düzenlemeler yapılıyor.

Bakanlar Kuruluna yetkiler veriliyor, özellikle net borçlanma limitini artırma yetkisi önemli, çok da tartışılacak. Gümrük Giriş Tarife Cetveli'ndeki eşyaların gümrük had ve nispetlerini artırma yetkisi yine Bakanlar Kuruluna hak olarak tanınıyor. Damga vergisi oranlarını belirleme yetkisi önemli. Enerji verimliliğiyle ilgili, biliyorsunuz, ileri saat uygulama yetkisi, ki bu konuda bir mahkeme kararı da vardı, bunu getiriyoruz. Devlet desteklerine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisi getiriyoruz.

FATİH Projesi var eğitimde, hepimizin de gururu olan bir proje; KDV, ÖTV ve özel iletişim vergisi, damga ve gümrük vergisi muafiyetleri burada getiriliyor.

Yine, Hazine Müsteşarlığımızın uluslararası fonlara kaynak aktarması gibi önemli bir değişiklik getirilecek.

Yine, çok tartışılan, AK PARTİ iktidarlarının belki ilk günlerinde ilk icraatı olarak ve toplumun neredeyse bütün kesimlerinin desteğini aldığı bir lojmanlar meselesi vardı ki ilk olarak bizzat bizim de üyesi bulunduğumuz Meclisin lojmanlarıyla yani milletvekillerinin lojmanlarıyla harekete geçilmişti ve beklenti bunun devamı noktasındaydı. Burada bu değişikliğin, çoğumuzun da desteklediğini düşündüğüm bu değişikliğin zamanı geldi. Şimdi, kamuya ait lojmanların, öncelik içlerinde oturanlara ait olmak üzere, şüfa hakkı benzeri bir hak tanınarak ekonomiye kazandırılmasını sağlamaya çalışacağız ve şu önemli: Sağlanacak satış gelirinin ilgili kurumun yatırım bütçesine ilave edilmesi burada önemli bir şart.

Yine, Millî Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun oluşturulması hedefleniyor.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, vakıflarla ilgili pratikte bazı sıkıntılar vardı, bu mazbut vakıflar ve temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesiyle ilgili yetkili kılınıyor.

Yine, belediyeler ve bağlı kuruluşların, yüzde 50'sinden fazlası belediyelere ait şirketler ve il özel idarelerinin TEDAŞ'a olan borçları yapılandırılmakta. Şu önemli: Nevşehir için de, Orta Anadolu için de, tahmin ediyorum Güneydoğu Anadolu için de bu tarımsal sulamanın olduğu bölgeler için, inşallah çok önemli bir yenilik olacak. Burada kullanılan elektrik tüketiminden kaynaklanan borçlarda başvuru süresini 2020 yılına kadar uzatacağız, bu önemli bir müjde olacak.

Yine, belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanı sıra eğitim kurumlarına, yurtlara ve hastanelere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesinin önünü açmaya çalışıyoruz, ki bu pratikte, uygulamada doğrusu mevcuttu.

Vatandaşa önemli değişikliklerden biri, bu vergi tarifesi dilimleri meselesi var. Asgari ücretle çalışanın aldığı aylar geçtikçe, buradaki vergi dilimi dolayısıyla asgari ücretin altına düşebilmesi söz konusu, buna bir engel getiriyoruz.

Yine, vergi mükelleflerinin vergi dairelerine gitmeden tüm işlemlerini elektronik yoldan yapmalarını sağlamaya yönelik düzenlemeler var.

Yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumuna ilişkin düzenlemeler var ama vaktim bir yandan azalıyor.

Şu önemli, şehit yakınlarından bunu biz çok duyuyorduk: Şehit anne, baba ve kardeşlerinin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehit çocukları veya şehidin eşi tarafından kullanılabilmesi hakkını getiriyoruz. İstihdam hakkı bulunanlar için de mevcut 45 yaş sınırı vardı, bunu kaldırıyoruz, burada bir rahatlama sağlanıyor.

Yine, araç alımında engelliler için uygulanan ÖTV istisnası vardı. Burada bazı, hakkın kötüye kullanımı, suistimali söz konusuydu. Burada bir rakam konu ve 90 bin TL sınırı getirildi.

Yine, Köy Kanunu'nda bazı değişiklikler yapacağız. Bina yapmak ve taksitlerini ödemek için burada 31/12/2020 tarihine kadar süre vereceğiz köylülerimize.

Öbür taraftan turizmle ilişkin, bizi son derece ilgilendiren, Kapadokya'yı, Antalya'yı, İstanbul'u, İzmir'i, Muğla'yı son derece ilgilendiren ve çok önemli bir gelir kaynağımız olan turizmcilere yönelik bir müjdemiz var. Burada turizmde iki üç yıldır durgunluk yaşandı, inşallah canlılık başlıyor ama bu amaçla bir katkı da, inşallah, bu torba yasada olacak. Turizm işletmecilerinin kamu taşınmazları üzerindeki haklarının kırk dokuz yıla kadar uzatılabilmesi ve yatırım teşvik kanunu kapsamındaki yatırımlarını tamamlamaları için iki yıl ek süre tanıyacağız çünkü kanundaki süre dolmak üzere.

Yine, imalat sanayisi yatırımları 2018 yılında da vergisel yönden desteklenecek.

Organize sanayi siteleriyle ilgili düzenlememiz var, onlara ciddi kolaylıklar getiriyoruz. Burada il özel idarelerine, büyükşehir belediyelerine, sanayi sitesi yapı kooperatiflerine bu yerlerin bedellerinin taksitle ödenmesiyle ilgili yetkiler getiriyoruz.

Yine, madencilik sektöründe ciddi kolaylıklar getiriyoruz. Buradaki teşebbüs sahiplerini, müteşebbisleri rahatlatabilecek ve ekonomiye artı bir değer kazandırabileceğini düşündüğümüz bir düzenleme.

Yine, bankalara borcu olan finansal kiralama ve finansman şirketlerinin taşınmaz ve iştirak hisseleri satışından doğan kazançları kurumlar vergisinden istisna ediyor.

Tabii, tüm bunların milletimiz için hayırlı olmasını ümit ediyoruz ve bütün bu düzenlemelere katkısı olan bütün milletvekillerimize şimdiden teşekkürlerimi sunuyor ve hepinize saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gizligider.

Şimdi Hükümet adına Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal konuşacak.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun çok değerli üyeleri; sözlerimin başında hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerini tamamlayarak Genel Kurula getirmiş olduğumuz bazı vergi kanunları ile diğer bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkında yüce Meclisimizi, Genel Kurulumuzu bilgilendirmek istiyorum.

125 maddeden oluşan bu yasal düzenleme içerisinde çok farklı toplum kesimlerini ilgilendiren, vatandaşlarımızı ilgilendiren, yatırımcılarımızı, üretim yapan işletmelerimizi, sanayicilerimizi, ihracatçılarımızı velhasıl toplumumuzun bütün kesimlerini ilgilendiren çok önemli düzenlemeler var. Ben Plan ve Bütçe Komisyonu aşamasında bu kanun tasarısının daha da gelişmesine katkı veren bütün milletvekillerimize, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyelerine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

İnşallah, Genel Kurulda da yapılacak katkılarla ve önerilerle birlikte bu yasa, hızlı bir şekilde Meclisimiz tarafından kabul edildikten sonra, inşallah, birçok toplum kesimi tarafından beklenen bir düzenleme olması hasebiyle de önümüzdeki dönemde ekonomimize de katkı sağlayacak diye düşünüyorum.

Ben, tasarı içerisinde yer alan düzenlemeler hakkında kısa kısa Genel Kurulumuzu bilgilendirmek istiyorum. Biliyorsunuz, 2017 yılında asgari ücret 1.404 lira. Öncelikle, burada, asgari ücretle çalışan vatandaşlarımızın ücretlerinin hiçbir şekilde 1.404 liranın altına düşmemesini sağlayacak şekilde bir düzenleme yapıyoruz ve vergiden vazgeçmek suretiyle, ki 1 milyar liralık bir vergiden vazgeçiyoruz, böylelikle çalışanlarımızın bu noktadaki beklentilerini de karşılamış oluyoruz.

Yine, 2014 yılından sonra, köy olup da mahalleye dönüşen büyükşehir belediyesi içerisindeki yerlerde esnafılık yapan vatandaşlarımızın esnaf muaflığını da 2020 yılına kadar uzatıyoruz. Bu da özellikle ilk defa büyükşehir belediyesi sınırları içerisine giren, köyden mahalleye dönüşen birçok esnafımızın da vergiyle ilgili meselesini çözmüş olacak.

Yine, bu kanun tasarısı içerisinde, 2018 yılında ödenecek emlak vergisi değerlerine ilişkin önemli bir düzenleme yapıyoruz. Biliyorsunuz, belediyeler, komisyonlar 2018 yılında ödenecek emlak vergisi için hesaplanacak arsa ve arazi metrekaresi değerlerini belirlediler ama vatandaşlarımızdan çok yaygın şikâyetler aldık. Burada, yapılan değerlemelerin çok aşırı derecede yükseltildiği şeklinde şikâyetler gelince, Hükûmet olarak bu kanun tasarısında bir madde düzenlemesi öngördük. Buna göre, 2018 yılında, emlak vergisi hesabında esas alınacak arsa ve arazi metrekaresi değerleri, 2017 yılındaki değerlerin yüzde 50'sinden daha fazla olamayacak. Bu da birçok vatandaşımızın burada emlak vergisindeki sıkıntılarını ortadan kaldıracak.

Yine, 2018 yılında imalat sanayisinde teşvik belgeli yatırımlarda yatırımları teşvik edecek şekilde düzenlemeler getiriyoruz. Bunu 2017 yılı için de yaptık, bu sene için de geçerli. Burada ne yapıyoruz? Eğer teşvik belgesi olan yatırımcılar 2018 yılında yatırım harcaması yaparlarsa kurumlar vergisinden yararlandıkları imkânları artırıyoruz. Burada, öncelikle bölgelere göre farklılaşmakla birlikte, yatırıma katkı oranını 15'er puan artırıyoruz, 2018 yılında eğer bu imkândan yararlanırlarsa hiç kurumlar vergisi ödememe imkânına da kavuşacaklar ve yine 2018 yılında yapılacak bütün yatırım harcamaları üzerindeki KDV'yi de kendilerine iade edeceğiz. Böylelikle yatırımcılarımız 2018 yılında, özellikle teşvik belgeli yatırımlarda büyük bir imkâna da kavuşmuş olacaklar.

Kanun tasarısı içerisinde vergiden muaf kooperatifler lehine de önemli düzenlemeler getiriliyor. Biliyorsunuz, üretim kooperatifleri vergiden muaf ama zaman zaman kooperatiflerimiz ellerinde sermayeleri varsa başka işler de yapmak istiyorlar yani ortakları dışında iktisadi işletmeler kurmak istiyorlar. Burada yapmış olduğumuz yasal düzenlemede, vergiden muaf olan bir kooperatif bir iktisadi işletme kurarsa, başka bir faaliyet yaparsa ortakları dışında veya bir şirkete ortak olursa bu durumda kooperatifin muafiyeti ortadan kalkmayacak, iktisadi işletmeden veya şirketten almış olduğu kârı da ortaklarına transfer edecek, böylelikle kooperatiflerimizin iktisadi hayatta çok daha fazla rol almalarını, ekonomik faaliyetlere katılmalarını da teşvik etmiş olacağız.

FATİH Projesi'yle ilgili önemli vergisel düzenlemeler yapıyoruz, burada vergi istisnalarını genişletiyoruz.

Finans sektörüne dönük düzenlemelerimiz var. Borsada, borsa dışında gerçekleştirilen türev işlemlerde BSMV istisnası getiriyoruz. Finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketlerinin özellikle taşınmaz satış kazançlarına aynı bankalarda olduğu gibi istisnalar getiriyoruz ve yine finansal kiralama şirketleri ile finansman şirketlerinin özel karşılık ayırıp bunu vergi matrahından düşmesine de imkân sağlıyoruz.

Tasarıda vergi mükelleflerine dönük çok önemli iyileştirmeler var. Yaptığımız yasal düzenlemenin sonunda artık vatandaşlarımız hiç vergi dairesine gitmeden, evinde, ofisinde, iş yerinde, nerede olursa olsun, vergi dairesinde mükellef olmak için iş yeri açma başvurusundan işi terk dilekçesine kadar bütün iş ve işlemlerini elektronik ortamda yapacak. Bu konuda bir yetki düzenlemesi yapmak suretiyle bütün vergi dairesi işlemlerini elektronik ortama taşıyoruz.

Yine, vatandaşlarımız artık ikametgâh adresi olarak vergi dairesindeki işlemlerde MERNİS adreslerini kullanabilecekler.

Biliyorsunuz, vergi borcunu süresinde ödemeyen mükelleflerimize borçlarını ödemek için, bugünkü kanunlara göre, yedi gün süre veriyoruz. Burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle bu süreyi on beş güne çıkarıyoruz.

Yine, bu kanun tasarısı içerisinde Hazinesin 2017 yılında yapacağı borçlanma limitini de 37 milyar lira artırıyoruz.

Burada özellikle binek otomobillerin vergilemesinde yeni bir sisteme geçiyoruz. Biliyorsunuz, binek otomobillerin motorlu taşıtlar vergisinin hesabında aracın motor silindiri hacmi, aracın yaşı esas alınarak biz vergi tutarlarını belirliyoruz. Hâlbuki araçların fiyatları birbirinden çok farklı. 50 bin liraya da araba var, 300 bin liraya da araba var; ikisinin de motor silindiri hacmi eğer 1600 cc ise 50 bin liralık araca da 1.294 lira vergi ödüyoruz, 300 bin liralık araca da 1.294 lira vergi ödüyoruz. Aslında vergi adaleti bakımından son derece doğru bir düzenleme yapıyoruz. Aracın değeri eğer daha fazlaysa, o zaman ne yapması lazım, aracın motorlu taşıtlar vergisini artırımlı ödemesi lazım.

Özel iletişim vergisi konusunda önemli bir düzenleme yapıyoruz. Biliyorsunuz, cep telefonlarında özel iletişim vergisi oranı yüzde 25, sabit telefonlarda özel iletişim vergisi oranı yüzde 15. Burada yaptığımız düzenlemeyle özel iletişim vergisi oranını yüzde 7,5'a düşürüyoruz. Dolayısıyla sabit telefon kullanıcıları ve cep telefonu kullanıcıları bakımından bu vergilerde önemli indirimlere gidiyoruz.

Elektronik haberleşme sektörüyle ilgili birçok meseleyi çözen önemli düzenlemeler yapıyoruz. Elektronik haberleşme sektörü birçok kamu kurum ve kuruluşunu ilgilendiren birtakım kamusal yükümlülüklerle sahip. Burada yapmış olduğumuz düzenlemelerde sektörün önünü açacak şekilde belirsizlikleri ortadan kaldırıyoruz. Kamu ile şirketler arasındaki ihtilafları ortadan kaldıracak bir yapılandırma düzenlemesi yapıyoruz ve burada uygulamada kolaylık sağlayacak birçok düzenlemeyi de getiriyoruz.

Genel Kurulumuza özel olarak bilgi arz etmek istediğim bu bağlamdaki husus şudur: Biraz önce de burada ifade edildi, TELEKOM sektörü ile başta Hazine Müsteşarlığı olmak üzere kamu kurumları arasında ihtilaflar var, mahkemelerde devam eden ihtilaflar var, Danıştayda veya idare mahkemelerinde devam eden ihtilaflar var. Bu ihtilaflarla ilgili bu yasal düzenlemede bir maddemiz var. Burada herhangi bir şekilde kimseye af getirmiyoruz; herhangi bir şekilde, kimsenin kamuya ödeyeceği bir paradan, kesinleşmiş bir alaktan vazgeçmiyoruz. Bunu özellikle Genel Kurulumuza bilgi olarak arz etmek istiyorum. Yani bir vergi affından bahsedebilmek için kanunlarla kesinleşmiş, ödenmesi mecburi hâle gelmiş bir verginin veya bir kamusal yükümlülüğün olması lazım. Hâlbuki bizim burada getirdiğimiz düzenlemeyle, henüz kesinleşmemiş, yargıda devam eden ihtilafları aslında bir noktada kanuni sulh yöntemiyle çözmüş oluyoruz.

Burada yaptığımız düzenlemede özellik arz eden bir husus da şudur, bunun da herkes tarafından bilinmesi lazım: Normalde, biz başka yeniden yapılandırma kanunlarında ihtilaflı dosyalarla ilgili yasal düzenleme yaparken bir ihtilaflın sonucunun ne olacağı belli olmadığı için aslında alacağın aslından vazgeçiyoruz önceki düzenlemelerde. Mesela yeniden yapılandırma kanunlarında, vergiyle ilgili bir

ihtilaflı dosya varsa ve vergi mahkemesinde görülüyorsa, bundan önceki çıkardığımız kanunlarda biz ne dedik? Dedik ki: “Alacağın aslının yüzde 50’sini alırsın.” İdare vergi mahkemesinde kaybetmiş, Danıştaya gelmiş, ihtilaf devam ediyor. Yapmış olduğumuz kanunlarda ne dedik? “Bu takdirde yüzde 20’sini alırsın.” dedik.

Değerli arkadaşlar, Genel Kurula getirdiğimiz bu yasal düzenlemede hazine payına ilişkin kamusal yükümlülüklerde, hazineye ödenmesi gereken alacağın aslında hiçbir indirim yapmıyoruz, alacağın aslının tamamını alıyoruz. O açıdan, bu yeniden yapılandırma ile getirdiğimiz düzenleme alacağın aslını tamamen alma üzerine kurulmuş bir sistem. Ne yapıyoruz? Gecikme zammı yerine yurt içi ÜFE oranında hesaplanmış gecikme faizi alıyoruz. Bundan önceki bütün yapılandırma kanunlarında da zaten aynı düzenlemeyi yapıyoruz. Cezalardan vazgeçiyoruz. Bundan önceki bütün yapılandırma kanunlarından da zaten ihtilaflı dosyalarda cezalardan vazgeçiyoruz. O açıdan, biz aslında bir taraftan mahkemelerde devam eden bu ihtilafları ortadan kaldırırken diğer taraftan da hazinenin alacağını bir an önce almasını sağlayacak önemli bir yasal düzenleme yapıyoruz ve buradaki yaptığımız çalışmalara göre, 1 milyar liradan fazla bir hazine alacağını da böylelikle tahsil etmiş olacağız. Kimse bu düzenlemeyi farklı bir yere çekmesin. Bu düzenleme kamunun lehine olan bir düzenlemedir ve burada ihtilafları büyük ölçüde ortadan kaldırıyoruz.

Kayıt dışı tütün ticaretiyle ilgili düzenlemeler yapıyoruz. Burada bir taraftan kayıt dışı tütün ticaretini yapanlar için cezalar getiriyoruz ama tütün üreticilerimizi koruyoruz. Özellikle Adıyaman yöresinde “sarmalık tütün” diye tabir edilen ve bu işin üretimini yapan üreticilerimizin durumunu bugünden daha da iyileştiriyoruz. Onlara bu kanun tasarısıyla bu tütün üretimini yapmalarını, ürettikleri bu tütünün kooperatifler vasıtasıyla ticari olarak değerlendirilmesinin önünü açıyoruz. Bazıları bu kanunun Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi sırasında o bölgedeki insanlarımızın duygularını istismar etmeye kalktı, kanuni düzenlemeyi olduğundan farklı göstermeye çalıştı. Hâlbuki, bizim, hiçbir şekilde üreticimizin aleyhine bir düzenleme yapmamız asla söz konusu değil. Nitekim, bugün Genel Kurulda görüşmesine başladığımız tasarıda üreticilerimizin önünü açacak bir düzenlemenin de ilk noktasını koymuş oluyoruz, bu da son derece önemli.

Hazineye ait taşınmazların ekonomiye kazandırılması konusunda önemli düzenlemelerimiz var. Kamu lojmanlarının içinde oturanlara öncelikli olmak üzere satışının önünü açıyoruz. Turizm sektöründe hazineye ait taşınmazlar üzerinde bulunan turizm tesislerinin kullanıcılarına, irtifak hakkı sözleşmesi lehtarlarına sözleşmelerini kırk dokuz yıla kadar uzatma imkânı getiriyoruz. Bu düzenleme turizm sektörünün önünü açacak, turizm yatırımlarını artıracak, Türkiye’deki turizmi dönüştürecek son derece önemli bir yapısal düzenleme. İnşallah, bu düzenleme sayesinde Türkiye’deki, Akdeniz’de ve Ege Bölgesi’ndeki tesisler başta olmak üzere, bütün bu tesisler yenilenecek, yeni yatırımcılar gelecek ve Türkiye turizmi daha da büyüyecek.

Yine, sanayi sektörüne ilişkin önemli düzenlemeler var. Organize sanayi bölgelerinde, serbest bölgelerde, endüstri bölgelerinde eğer bir genişleme ihtiyacı varsa bu alan içerisinde kalan meralardan ot bedelinin alınmamasını düzenliyoruz. Böylelikle, yatırımlara destek vermiş oluyoruz.

Yine, kamu ihalelerine katılanlardan kesin teminat mektubu yerine geçmek üzere sigorta şirketleri tarafından düzenlenmiş kefalet senedinin de alınmasının önünü açıyoruz.

Yine, burada, Merkez Bankasının döviz riskini takip edebilmesini sağlamak amacıyla bilgi toplamasının önünü açıyoruz. Hazine Müsteşarlığının fonlara kaynak aktarması noktasındaki mevcut düzenlemesindeki alternatifleri artırıyoruz ve özellikle tasarrufların artırılması veya sermayenin tabana yayılması ve özellikle de inovatif yeni girişimlerin önünü açmak amacıyla kitle fonlaması düzenlemesini de mevzuatımıza katacak önemli bir düzenleme yapıyoruz. Sermaye Kanunu’nun birçok düzenlemesine tabi olmaksızın “kitle fonlaması” denilen platformlar üzerinden tasarrufların değerlendirilmesinin de önünü açmış oluyoruz.

Genel aydınlatma giderlerini hazine olarak önümüzdeki üç yıl boyunca da karşılamanın önünü açıyoruz.

Sulama birliklerinin TEDAŞ'a olan borçlarının yeniden yapılandırılmasını sağlayacak önemli bir düzenlemeyi burada madde olarak düzenliyoruz. Genel aydınlatma kapsamındaki şirketlerin eksikliklerini gidermemeleri hâlinde idari para cezalarının uygulamalarının önünü açıyoruz.

Maden sektörüyle ilgili önemli düzenlemeler yapıyoruz; gerek arama ruhsatlarını alanlar gerekse işletme ruhsatlarını alanlar bu ruhsat kapsamında faaliyetlerini gerektiği kadar yapmazlarsa bu konuda birtakım idari düzenlemeleri de getiriyoruz.

Yine, biliyorsunuz, hazineye ait taşınmazlar üzerinde 2003 yılından önce yapılan yapılaşmalarda yapı sahiplerine bu yerleri biz verebiliyoruz. Şimdi, burada yaptığımız düzenlemeyle 2003 olan bu tarihi 2009 yılına çekiyoruz. Burada, belki sizlerin de ortak değerlendirmesiyle bu süreyi daha da ileriye çekme imkânı var. Böylelikle, 2009 yılına kadar hazineye ait taşınmazlar üzerinde yapıları olan vatandaşlarımız da bu yapıları alma imkânına kavuşacaklar.

Yine, biliyorsunuz belediye mücavir alan sınırları içerisinde tarım arazisi olarak kullanılan hazineye ait yerler var. Çok sayıda vatandaşımız hazineye ait olup da tarım arazisi olarak kullandığı yerleri de yapacağımız yasal düzenlemeyle doğrudan satın alma imkânına kavuşuyor. Bu, özellikle belediye mücavir alan sınırları içerisinde bu şekilde tarımsal faaliyette bulunan birçok vatandaşımızın da bu meselesini çözmüş olacak.

Arazi toplulaştırmasıyla ilgili, arazi toplulaştırma faaliyetlerini hızlandıracak, etkinleştirecek, bu anlamda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının taşra teşkilatına vatandaşın yapacağı işleri Bakanlık olarak yapma yetkisi veriyoruz. Bu, toplulaştırma ve sulama alanlarına ilişkin yapılacak çalışmalara çok ciddi anlamda katkı verecek.

Yine, biliyorsunuz, istihdam hakkında 45 yaş sınırı var. Burada yaptığımız düzenlemeyle terörle mücadele kapsamındaki istihdam hakkından yararlanmak için artık 45 yaş sınırı kalmayacak, onu kaldırıyoruz. Böylelikle, vatandaşlarımız bu imkândan yararlanmış olacaklar. Terörle Mücadele Kanunu'na göre, hayatını kaybedenlerin anne-baba ve kardeşlerine tanınan istihdam hakkını kullanmamaları durumunda bu hakkı şehidin eşi veya çocuklarının da kullanmasının önünü açıyoruz; bu da son derece önemli bir düzenleme.

Kanun tasarısında çok farklı sektörleri ilgilendiren düzenlemeler de var.

Burada, elektronik ticaretin düzenlenmesine ilişkin Gümrük ve Ticaret Bakanlığını ilgilendiren düzenlemelerimiz var. Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün elindeki taşınmazları daha uzun süreyle değerlendirebilmesine imkân veren düzenlemelerimiz var. Vakıfların yurt dışındaki aynı amaçla faaliyette bulunan tüzel kişilere yardım yapmasının önünü açan bir düzenlememiz var.

Yine, Kişisel Verileri Koruma Kanunu'na ilişkin olarak, hem uygulamayı kolaylaştıran hem de teşkilat yapısını güçlendiren düzenlemelerimiz var.

Ayrıca, suç ekonomisiyle mücadele, kayıt dışılıkla mücadele, kara para aklamayla mücadele anlamında Mali Suçları Araştırma Kurulunun idari kapasitesini, insani kaynağının kapasitesini artırmaya dönük önemli düzenlemeleri getiriyoruz. Böylelikle, Türkiye'nin uluslararası terörün finansmanı ile mücadelesine önemli bir katkı sağlayacak.

Yine, bu tasarı içerisinde optisyen, gözlükçüler odası ve Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğinin teşkil edilmesine dönük düzenlemeler yapıyoruz.

Böylelikle, 125 maddeyi kapsayan, toplumun çok farklı kesimlerini ilgilendiren ve toplumumuza önemli faydalar sağlayacak bir yasal düzenlemeyi, hep beraber, inşallah, sizlerin de katkısıyla burada birlikte yapacağız.

Ben, şimdiden, bu yasanın ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Şahsı adına, son olarak, Tokat Milletvekili Sayın Kadim Durmaz konuşacak.

Buyurun Sayın Durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

KADİM DURMAZ (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, tabii, yine bir hüznü gün. 8 şehidimiz var. Değerli ailelerine, aziz Türk milletine ve kahraman Silahlı Kuvvetlerimize başsağlığı diliyor, acımızı paylaşıyorum. Yine, yaralılarımıza da Cenab-ı Hak'tan acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 502 sıra sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına bireysel söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Tabii, torba yasa, ivediliği olan, ülkemize ve toplum yararına olan çok önemli konular için kullanılması gereken bir yol ve yöntem. Oysa AKP iktidarları, hükümetler değişse de gelenekleri bozmadan, her aklına geldiğinde, yeteri kadar alt komisyonları kullanmadan, o konuda uzman şahısların görüşlerini alıp olgunlaştırmadan, bu ülkeye çok fazla bir şey katmayacak... Artık bu torba, çuval, hurç, ne derseniz, ona dönüştü ve bugünlerde de gerçekte insanlara böyle tatlı bir sunum yaparak ama özünde uzun vadede hem bu ülkeye çok şey kazandırmayacak hem de insanların cebinden, yaşamından ve günlük yaşamından bir şeyleri alıp götürcek birçok düzenlemeyi bu torbanın içerisinde görmek mümkün.

Başta 132 maddeyle geldi, bir bölümü geri çekildi ama göç yolda düzülür dercesine bu sayıyı yine 126'ya tamamlayarak huzurunza getirmeyi Sayın Maliye Bakanımız ustalıkla başardı. Çalışmalarda gün boyu çalışıp çalışıp akşam baktığımızda, konuştuğumuz, çalıştığımız konularla ilgili bir bölümün çekildiği, hemen yeni bir önerenin geldiği yeni bir tasarıyla karşılaştık.

Sayın Bakan yasa geldiğinde kendisi de bu konuda yeteri kadar yoğunlaşmadıklarını, çeşitli değişiklikler yapacağını söylemişti. Bu bizim de gördüğümüz, Bakanımızın da itirafıdır. Biz, maliye bakanlarımızın bu konuda daha öngörüsü yüksek olmasından, Meclisteki tüm komisyonları çalıştırarak Meclisin yasa yapma tekniğine uygun, bu yüce Meclise saygınlık kazandıracak yasaların çıkarılmasından yanayız. Komisyonlarda saatlerce -yeteri kadar- konuşup bu konudaki eksikleri, düzeltilmesi gerekenleri hep uyararak söyledik ama gördüğümüz manzara ve tablo şu: Bu alışkanlık, iktidardaki yeter sayının olması, maalesef ortak aklı egemen kılmıyor. Güç zafiyeti, birlikte yaşadığımız bu ülkede, ilelebet var edip yaşatacağımız cumhuriyette birlikte yaşamının karşılıklı bize verdiği sorumlulukları hiç dikkate almadan yoluna devam ediyor. Biz yine de Genel Kurulda da -az önce eski maliye bakanlarımızdan Sayın Temizel'in de ifade ettiği gibi- katkı sunmaya devam edeceğiz. Ama dileğimiz, muradımız, artık Sayın Bakanın ve iktidarın bu konuda, lütfen... Bu ülkenin yararına olmayan kanun maddeleri konusunda bir kez ama bir kez daha hepimiz düşünerek doğrudan ortak yolda buluşmamızın gereğine inanıyorum.

Bakın bu yasada, Sayın Bakanımız da saydı, neler yok ki: TELEKOM, haberleşme, köy tüzel kişiliği, batık gemiler, sivil havacılık, Kültür ve Turizm Bakanlığı, vakıflar, şans oyunları, amme alacakları, motorlu taşıtlar vergisi, Kredi ve Yurtlar Kurumu, damga vergisi, Merkez Bankası, gazı ve şehit yakınlarını içeren düzenleme, yine engellileri kapsayan birçok değişiklik var. Bunların hepsinde doğru ve olması gerekenlere biz gerekli önereleri verdik ama o sayısal çoğunlukla bunların hepsi de reddedildi.

Diğer bakanları ve diğer komisyondaki arkadaşları görüp sorduğumuzda, birçoğunun bunu duymadığını, bilmediğini, hatta şu iki yıldır toplanmayan komisyonların olduğunu üzüntüyle öğrendik.

Bu torba yasa içerisinde birçok zammı beraberinde görüyoruz. İşte zor geçinen insanlar ve az önce Sayın Bakanımızın ifade ettiği gibi... Çok büyük lütufmuş gibi, asgari ücretin 1.404 lira olmasını koruma adına hamle yaptığını söylüyor. Sayın Bakanım, 5 kişilik bir aile üç öğün simit yese, o dediğimiz parayla geçinemiyor artık. Bunu da artık Hükümetin görmesi lazım. Halkın millî değerleri, ülkenin bekası sık sık ortaya getiriliyor. İşte bu torba yasa da getirilirken “Ülkemizin ali menfaatleri gereği, alelacele bu yasayı getirmek zorunda kaldık.” diyor. Ben burada bakıyorum, Hükümetin alelacele ortaya getirmek istediği şey, hızlı borçlanmak. Bütçedeki sıcak para açığını kısa sürede geniş kesimlere, halk yığınlarına nasıl yükleyebiliriz, onun çok ustaca bir hesabını yapmışlar. Ama biz burada da itiraz ediyoruz, diyoruz ki sivil toplum örgütlerinin birçoğunun görüşü alınmadan kendilerini ilgilendiren yasalar burada çıktı ve hayata geçecek belki birkaç gün sonra. Sayın Bakanım, çok şey geçmiş değil, gelin, o sivil toplum örgütlerinden yeniden görüş alalım, burada da ortak aklı birlikte yakalayalım. Bu ülkenin bütçesi, bu ülkenin kaynakları, bu ülkenin parası tüyü bitmemiş yetimin hakkı, siz şu anda harcamakla mükellefsiniz ama bunda bir vebal var. Biz diyoruz ki buna katkı sunmaya varız. Bunun da yolu, buradaki düzenlemeleri bu yüce Meclisteki tüm siyasi partilerin görüşlerini önemseyerek, eksikleri düzelterek, gerekiyorsa bir bölümünde de uzlaşıp geri çekerek yolumuza devam edebiliriz.

Bakin, orta vadeli plan dedik, dolara bir öngörü ve tahmin yaptı iktidar, 2018 yılı itibarıyla 3 lira 70 kuruş. Arkadaşlar, 2018 yılına girmedik, dolar o rakamları buldu. Bu, şu demek: Demek ki bizim iktidarımızın uzun vadede planlarında da bir öngörü yok. Bu öngörünün olmamasının temel nedeni, kendi güçlerinden başka bu ülkede yaşayan hiç kimseyi önemsememelerinden kaynaklanıyor. Bunun yolu, mutlak ama mutlak bu ülkedeki sivil toplum örgütlerini önemseyerek, birlikte yaşadığımız insanları... Sık sık da vurguluyorsunuz: “Aynı gemide yolumuza devam ediyoruz.” Eğer aynı gemide yolumuza devam edeceksek işin doğrusunu yapalım, bu ülkeye yaklaşan, bu Parlamente'ya da saygınlık kazandıran yasaları çıkaralım.

Bizim bütçemizin şimdiden açığı belli, farkında olmadan yapılan hataların da bu ülkeye bedeli belli. Çıkıyor Başbakanımız, sağ olsun, bu ülkede artık tasarruf yapmak zorundayız, ülkemiz ekonomisinin tehlike çanları çaldığını söylüyor ama Sayın Cumhurbaşkanı saraydan “İtibarda tasarruf olmaz.” diyor. Tasarrufu kim yapacak? Gariban yapacak, küçük esnaf yapacak, geçinemeyen 11 milyon emekli yapacak, köylü yapacak ya da toprağını satacak gidip İstanbul'a göçecek.

İktidarınız, 3 Kasım 2002'de geldiği zaman, Sayın Bakanım bu ülkede sosyal yardım kuruluşlarından yaşamını devam ettiren ya da oradan para olarak aile bütçesine katkı sunan insan sayısı yaklaşık olarak 2 milyon 850 bindi. Sizin üç yılda bunu 2 milyona, bir beş yıl sonunda 1 milyona, on yıl dendiği zaman da bu ülkede yoksulu bitireceğiz hedefini koymanız gerekirdi ama o rakamlar şimdi 10 milyonların çok üzerine çıktı, daha da çıkacak bu ekonomik ve mali politikalarınızla. Bu ülkedeki farklı mezhep gruplarını, sivil toplum örgütlerini, ortak anlayışı yok saydığınız müddetçe o hedefleriniz yine de tutmayacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, dileğimiz ve muradımız, çok şey geçmeden ortak uzlaşmayı sağlayarak yola devam etmemizdir diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Durmaz.

Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap bölümüne geldik.

On dakikada sayın milletvekillerinin sorularını alacağım, diğer on dakikayı da Sayın Bakana cevaplaması için tanıyacağım.

Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, benim seçim bölgem olan Kocaeli’nin Gebze ilçesinde yaklaşık 10 mahallede ciddi şekilde tapu sorunları olan vatandaşlarımız var. Daha önce de, dün de sormuştum aynı soruyu başka bir bakanımız vardı, “İlgili bakanlıktan bilgi alıp aktaracağım.” dedi. Özellikle Adem Yavuz Mahallesi sakinleri, bugün de ifade etmiştim, uzun zamandır tapu sorunu yaşıyor. Burada yaşayan vatandaşlara ne yazık ki Gebze Belediye Başkanımız “işgalci” ve “müşteri” muamelesi yapıyor. Oranın imar durumlarının değiştirilerek, afet bölgesi ilan edilerek şu anda daha yüksek fiyatlara orayı vatandaşa satmaya çalışıyor ama dar gelirli vatandaşın buraları alma gibi bir durumu yok ne yazık ki. Orada ciddi olarak bir mağduriyet yaşanıyor. Sadece orası değil, Çayırova’da yine 2 mahallemiz var, Emek ve İnönü Mahallesi. Buradaki insanların ciddi desteğe ihtiyacı var. Bu konuda sizlerden, Hükûmetinizden yardım bekliyoruz. “Bu mahallelerdeki sorunlar giderilecek mi?” diye sormak istiyorum size. Bu mağduriyetler önlenecek mi? Sorumsuz davranan belediye başkanlarınız hakkında Hükûmetiniz bir yaptırım uygulayacak mı?

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Maliye Bakanına soruyorum: Ülkemizde temmuz ayının genelinde işsizlik oranı 10,7 çıkmıştır. Özellikle genç işsizliğin önlenmesi için, bu oranın daha aşağılara çekilmesi için bir planınız var mıdır?

İki: Taşeron işçilerin ücretleri zamanında ödenmiyor, ödemeler gecikmeli olarak yapılıyor. Alın teri olan bu işçilerimizin ücretlerinin süresinde ödenmesi için ödeneklerin zamanında yapılmasını düşünüyor musunuz?

Üç: Üretimin ve ihracatın artırılması için üretim reformu yasası çıkardık. Bazı teşvikler ve destekler ortaya koyduk. Şimdi de kurumlar vergisini artırarak sınai işletmelere yeni yükler getiriyorsunuz. Böyle bir anlayış ve düzenleme çerçevesinde piyasanın daha çok tıkanmasına sebebiyet vermeyecek misiniz?

Dört: Sanayicimizin ve ihracatçımızın Bakanlığınızdan KDV alacakları var. Bu konuda yasa çıkarmış, Bakanlığınıza yetki vermiştik. Tekstildeki KDV iadesinin sağlanması için ne zaman genelge göndereceksiniz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sarıhan...

ŞENAL SARIHAN (Ankara) – Sayın Bakan, torbanın, torba tasarının hangi ekonomik ve sosyal gereksinimlerden kaynaklandığı konusunda tasarının gerekçelerinde herhangi bir açıklık bulunmuyor. Biliyorsunuz ki bugüne dek, üretenden geliri kadar, hakkaniyetine uygun vergi alan bir ekonomik düzenimiz zaten yoktu. Ancak bu düzenlemeyle maliye politikası, üst gelir sınıflarına dar ve orta gelirli sınıflardan transferler yapılması yönünde kullanılmış. Bu tutum ekonomiyi orta ve uzun vadede çökertmeyecek mi? Böyle bir kaygı taşıyor muyuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Sarıhan.

Sayın Bektaşoğlu...

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sayın Fatma Betül Sayan Kaya, sağ olsun, soru önergeme kapsamlı bir cevap verdi. Oradan öğreniyoruz ki 2016 yılında ülkemizde 3 milyon 154 bin 69 hanede yaşayan vatandaşlarımıza kamu kaynaklarıyla 32 milyar tutarında sosyal yardım yapılmıştır. İki yıl içinde yoksul hane sayısı 150 bin artmıştır. Aynı yıl sadece Giresun’da ikamet eden 24.250 haneye

yapılan yardım ise 157 milyon 401 bin 406 TL'dir. Geçen yıla ait bu rakamların yoksullaşmaya göre şimdi daha da yükseldiğini biliyoruz. Hanelerde yaşayan yurttaşlarımızın sayısını düşündüğümüzde övünülecek değil utanılacak ve endişe verici bir durum olduğunu görüyoruz. Çünkü devlet yardımı olmadan yaşayamayan yurttaşlarımızın sayısının çoğalması yoksulluğun boyutlarını ve Hükûmetin bununla ilgili mücadele politikasının olmadığını da ortaya koymaktadır. Sosyal devlet de budur. On beş yıldır değişmeyen tek şey yoksulluk ve buna bağlı olarak artan işsizlik sayısıdır.

BAŞKAN – Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Bakanım, Düzce ilimizde hazineye intikal etmesi gereken birçok tapu, Tapu Kanunu'nun 21'inci maddesi uyarınca belediye adına kayıt yapılmakta. Tapu Kanunu'nun 21'inci maddesi der ki: “Çıkamaz yol ve dere kenarı.” Aslında, hem Anayasa'mızda hem tüm kanunlarda dere kenarlarının vesairin hazine adına kayıtlı olması gerekirken belediye adına kaydedilip dışarıya, vatandaşlara satışı yapılmakta, hazineden mal kaçırılmakta ve imara açılmaması gereken yerler imara açılmakta.

Bilemiyorum, Maliye Bakanı olarak hazineye kaydedilmesi gereken bu tapuların takipçisi misiniz? Ne kadar tapu var, bilginiz var mı? Buradan size ihbarda bulunuyorum. Düzce'de en az 500 dönüme yakın yer bu şekilde satılmıştır.

Bilgilerinize arz olunur.

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu...

SAMİ DEDEOĞLU (Kayseri) – Sayın Bakanım, öncelikle çıkaracağımız bu yasa için sizlere çok teşekkür ediyorum. Yapılacak tarım arazilerini toplulaştırmada dededen toruna geçen tapuların intikal harçlarını açarsanız daha iyi olur diyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, imar rantı olmayan yerlerdeki tarım arazilerinin kullanıcılarına süre farkı gözetmeksizin satılmasıyla ilgili bu düzenleme içerisinde bir yasal düzenleme yapılmasını talep ediyorum. Bir komisyon buna karar verebilir, imar rantı olmayan tarım arazilerinin tarih gözetilmeksizin... Yani burada konulan süreler insanları bağlıyor ve tarım arazilerinin birçoğu satılamıyor, devlet buradan istediği kirayı da alamıyor.

Yine, aynı şekilde, üzerine bina yapan... Özellikle, köy yerleşim alanı içerisinde kalan, geçmiş tarihte imar planları bile yapılan... Yalnız, bina yaptığı için, Köy Kanunu'na göre kurayla bunların dağıtılması gerekiyor. Üzerinde bina olan vatandaşlar Köy Kanunu'na göre kuraya giremedikleri için bu binaları satın alamıyorlar. Kuraya da girmesi mümkün değil çünkü vatandaşın üzerinde binası var. Bunun da bu yasal düzenleme içerisinde çözülmesini talep ediyorum. Mevcut Köy Yerleşim Uygulama Yönetmeliği'nde, yasada bu şekilde şu anda. Köy yerleşim planı yapılan yerlerde kurayla arsalar dağıtılıyor, üzerinde bina olan kurayla dağıtılmadığı için hak sahibi tapusunu alamıyor. Bunun düzenlenmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Emir...

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, geçen yıl büyük beklentilerle Varlıkların Millî Ekonomiye Kazandırılması Kanunu çıkarılmıştı ve öylesine beklentiler yaratılmıştı ki kaynağına bakılmaksızın, âdeta, kara paranın dahi sisteme girmesinin önü açılmıştı. Bu bir yıllık süreç içerisinde kaç liralık varlık kazandırıldı bu kanun kapsamında ve gerçek veya tüzel kişi olmak üzere kaç kişi buna başvurdu, bunu öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Unutmayalım ki herkes bir engelli adaydır. Bugün kamuda toplam engelli memur kontenjanı 55.334 olmasına rağmen 32 bini istihdam edilmekte, 23 bin engelli kadrosu boştur. Birinci sorum: Sayın Bakan bu dezavantajlı gruplara 2018 yılı içerisinde kadrolarını vermeyi planlıyor mu?

İkinci sorum: Gazilik kanunu ülkemizde yok ve bunlar arasında da son zamanlarda bir sıkıntının olduğunu hepimiz biliyoruz. Yeni bir düzenlemeyle, ortak bir anlayışla tüm gazileri; doğu, güneydoğu, terör, Kıbrıs, hayatta olan Kore gazileri gibi, 15 Temmuz'u da dâhil edip bunlarla ilgili kapsayıcı bir yasa yapmayı düşünüyor muyuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, az önce sorduğum soruyu biraz daha detaylandırmak istiyorum, aynı zamanda, mahalle isimlerini de söylemek istiyorum. Gebze ilçemizde Adem Yavuz, Kirazpınar, Hürriyet, Yavuz Selim, Ulus, İnönü, Gaziler, Mevlânâ, Arapçeşme, Köşklüçeşme, Mimar Sinan; Çayırova ilçemizde ise Emek ve İnönü Mahallelerimizde yaşayan binlerce insana belediye tarafından ne yazık ki âdeta eziyet ediliyor ve verilen sözler tutulmayarak âdeta dalga geçiliyor. Burada insanların tapu tahsis belgeleri olduğu hâlde tapuları çeşitli bahanelerle verilmiyor ve kendilerine -tekrar söylüyorum- yüksek bedellerle satılmak isteniyor. Biz burada, aslında, bir rant kokusu, rant hikâyesi duyuyoruz, hissediyoruz. Bu konuda -tekrar sormak istiyorum- sorunlar giderilecek mi, mağduriyetler önlenecek mi? Sorumsuz davranan belediye başkanlarınıza Hükûmetinizin bir yaptırımı olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, belediyelerimizde su ve atık su bedelleri alınmıyor. Bu bedellerin alınması doğrudur ve her yıl artırılması da TEFE, TÜFE endeksinde gerçekleştiriliyor. Ne yazık ki bütün şehirler... Şu anda Samsun'da Samsun Büyükşehir Belediyesi su ve atık su bedellerini alırken her ay TEFE, TÜFE uygulanıyor. Bu doğru mudur? Yani her ay yatırım mı yapıyor büyükşehir belediyesi de artırım yapıyor, TEFE, TÜFE endeksli bir endekse bağlıyor su alım fiyatlarını? Doğru olmadığını söylemek istiyorum.

Diğer taraftan, Bütünşehir Yasası'yla beraber köylerimizdeki tüm gayrimenkuller belediyelerin uhdesine geçirildi. Bunların yeniden köy tüzel kişiliklerine verilerek onların, oradaki köylünün kamusal olarak yapabileceği köy konağı, cami, okul, cemevi neyse onların sağlanmasını temenni ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Maliye Bakanına soruyorum: Görüşmekte olduğumuz 502 sayılı torba yasayla MTV'de yüzde 25 zam getiriliyor, kurumlar vergisinde artış, meyveli gazozdan, sigara kâğıdından ÖTV almayı düşünüyorsunuz, velhasıl her alanda yeni vergiler ihdas ediyorsunuz, bazılarının oranlarını da artırıyorsunuz. Halkın üzerine yeni vergiler gelirken Cumhurbaşkanlığına 38 yeni araç alınmasını... Bunun 10 adedinin özel zırhlı olacağı söylenmektedir. Şu anda sarayın garajında 7 özel uçak, 2 helikopter, 268 adet araç olduğu hâlde, yine Diyanete 2018'de 35 yeni araç, kamuya 4.500 araç alınma istemi karşısında... İktidarın tasarruf tedbirlerine uymadan yapılacak bu araç harcamaları bütçemize ve halkımıza yeni yük getirmeyecek midir?

Üç: Bir yandan işletmelerin ve halkın vergi yükünü artırırken gerçekçi bir tasarruf tedbirini ne zaman uygulayacaksınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sarayın lüks ve gereksiz harcamalarını kısmayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Rekabet Kurumumuz 20'nci kuruluş yıl dönümünü kutluyor bildiğim kadarıyla, güzel; bu vesileyle bir uluslararası sempozyum yapması da güzel. Şimdi, Rekabet Kurumunun merkezi Ankara olduğu hâlde İstanbul'da böyle bir sempozyum ve kuruluş kutlaması yapmasının sebepleri nedir? Bu etkinliğe Ankara'dan kurumun hangi statüde kaç personeli taşınmıştır? Kurumla ilgisiz kaç kişi bu etkinliğe götürülmüştür, davet edilmiştir, ağırlandı mı? Bu etkinlik nedeniyle otel, uçak, şehir gezisi masrafları dâhil Rekabet Kurumunun –Ankara dururken, merkezi Ankara'dayken- İstanbul'da böyle bir 20'nci yıl kutlamasının anlamı nedir? Asgari ücreti 10 lira fazla vermemek için bin dereden su getiren devletin böyle bir israfı sizce doğru mudur?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Öncelikle Sayın Hürriyet'in Kocaeli'deki bazı mahallelerle ilgili gündeme getirdiği konular hakkında -takdir ederler ki- şu anda bir bilğim yok ama ilgili belediye başkanıyla da arkadaşlarımız bir görüşsünler, bilgi alırsam ben de burada Genel Kurulumuzu bilgilendiririm.

Sayın Arslan, AK PARTİ olarak her zaman için işsizlikle mücadele ve istihdamın artırılması için yoğun bir gayretimiz olmuştur. Nitekim 2007 yılından bu yana, global krizin de etkilerine rağmen yaklaşık 8 milyon ilave istihdamı bu dönemde ürettik. Aslında Türkiye bu anlamda OECD ülkeleri arasında, global kriz sonrası dönemde hem ekonomik büyümeyi sürekli bir şekilde, kalıcı bir şekilde devam ettiren hem de yine bu dönemde yüksek istihdam sağlayan nadir ülkelerden bir tanesi olmuştur.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Oran niye artıyor Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu ifade ediyorum.

İlave olarak son bir yılda da 1,1 milyon insanımıza istihdam ürettik, aş ürettik, iş ürettik ama buna rağmen işsizlik oranları hepimizin bildiği gibi 10'lar seviyesinde devam ediyor. Bizim tabii Hükümet olarak ortaya koyduğumuz hedef bu oranların daha da aşağılara gelmesi. Bunun için, sürekli bir şekilde ifade ediyoruz, ekonomik büyümeyi kalıcı ve yüksek seviyelerde devam ettirmek durumundayız. Onun için, Hükümet olarak yatırımı, üretimi, ihracatı, istihdamı her zaman destekliyoruz. Nitekim, 2016'daki alçak darbe girişimi sonrası dönemde de Hükümet olarak almış olduğumuz tedbirler sayesinde ekonomide çok hızlı bir toparlanmayı yakaladık. 2017 yılının ilk yarısında yüzde 5'in üzerinde büyüdük; 2'nci yarıda da daha yüksek oranda bir ivmeyle beraber inşallah yıl sonunu çok daha yüksek bir oranda bitireceğiz. Bu, tabii, kendisini istihdamda da önümüzdeki aylarda daha fazla yansıtacak; çünkü ekonomide güven geldikçe, üretimin çarkları döndükçe bu, istihdama daha fazla yansıyacak. Ama biz Hükümet olarak, istihdamı destekleyen aktif iş gücü politikaları başta olmak üzere gerek vergi politikası gerek sosyal güvenlik politikası gerekse yatırım ve üretime destek olan bütün ekonomik veya mali tedbirler çerçevesinde istihdamı destekleyeceğiz ve işsizlik oranlarını aşağı çekeceğiz.

Taşeron firmalarda çalışanların ödemeleriyle ilgili genel bilğim: Bir ödememe sorunu olmaması gerekir.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Var efendim. Şu anda iki ay geriden geliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Burada, özellikle işçi alacaklarının süresinde ödenmesini sağlamak üzere de 2014 yılında bir düzenleme yaptık. Firma sahibi parasını almak istese bile öncelikle biz işçi alacaklarını doğrudan çalışanların hesaplarına yatırıyoruz.

Burada katma değer vergisi iadeleri konusunda bir hususu gündeme getirdiniz. Şunu ifade edeyim: Özellikle 15 Temmuz alçak darbe girişimi sonrası dönemde ekonomide birçok düzenleme yaptık; yatırımı, üretimi, istihdamı destekledik. Ama bu dönemde özellikle hem ihracatçılarımızın hem de indirimli orana tabi işlem yapan firmalarımızın KDV iadelerini hızlandırmak için olağanüstü düzenlemeler yaptık; bu konuda yasalar çıkarttık, yıl içerisinde KDV iadesinin yapılmasının önünü açtık, tebliğ düzenlemeleri yaptık, uygulamayı basitleştirdik, işlemleri hızlandıracak şekilde birtakım prosedürleri ortadan kaldırdık, yine çok sayıda ilimizde KDV iadesi yapmak üzere ihtisas vergi daireleri kurduk.

2 tane rakam vereceğim: 2016 yılının ilk dokuz ayında sadece ihracatta yapılan KDV iadesi tutarı 17,5 milyar liraydı. Şu anda, bu sene ilk dokuz ayda sadece ihracatta yapmış olduğumuz KDV iadesi tutarı 22,6 milyar lira yani ihracatta yaptığımız iadeleri yüzde 30 artırdık. Böylelikle ihracatçımız KDV iadesine hem daha hızlı ulaştı hem de çok daha fazla iade alma imkânına kavuştu. Bugün de ifade ettim yani bir KDV reformu üzerinde çalışıyoruz. 1985 yılında o günün koşullarına göre oluşan bir KDV sistemimiz var. Geldiğimiz noktada bu sistemin baştan aşağıya değiştirilmesi lazım. Bu konuda da yoğun bir çabamız var.

Sayın Sarıhan maliye politikaları konusunda bir değerlendirme yaptı. Tabii ki bütün partilerin ortak düşüncesidir. Maliye politikası bir taraftan gelir dağılımını düzeltmeli, sosyal adaleti sağlamalı, diğer taraftan da ekonomik büyümeye destek olmalı. Yapmış olduğunuz değerlendirmeler son derece kıymetli ve önemli.

Sayın Bektaşoğlu, yoksulluk oranlarıyla ilgili bir değerlendirme yaptı ama kusura bakmasınlar tam sorusunu yakalayamadım.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Tekrar edeyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Tanal imarla ilgili bir mesele sordu ama Bakanlığımı ilgilendiren bir konu olmadığı için kendisine cevap veremeyeceğim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Öbür dilerim, imarla ilgili değil tapu, Bakanlıkla ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Dedeoğlu'na ben de teşekkür ediyorum ifade etmiş oldukları husustan dolayı. Tabii ki Hükûmet olarak nerede bir sorun varsa sonuna kadar üzerine gideceğiz. Sorunları torunlara bırakmayacağız, kendimiz çözeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla da bu konuda da yoğun gayretlerimiz sonuna kadar olacak.

Sayın Şimşek, burada, tarım arazileri için ister belediye mücavir alanı içinde isterse dışında olsun bir tarih belirlemesi yaptık. Burada özellikle kullanıcılarına satışa imkân veren bir düzenleme ama siz köy yerleşim alanlarıyla ilgili bir konuyu gündeme getirdiniz.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Her ikisiyle ilgili. Yani oradaki tarih daha önce de 2009'du. Orada bir yanlış anlaşılma...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Uygun görürseniz onu bir konuşalım, detayları ben sizden alayım, birlikte değerlendirelim, yapılacak bir şey varsa memnuniyetle o konuda biz de yapmak isteriz.

Sayın Emir “Âdeta kara paranın önü açıldı.” diye bir değerlendirme yaptı. Burada Genel Kurulda defalarca söyledim. Bizim yapmış olduğumuz Varlık Barışı Kanunu'nu uluslararası FATF Örgütü değerlendirmeye aldı, bütün uluslararası normlara ve standartlara uygun olduğunu değerlendiren bir rapor ortaya koydu. Hiçbir zaman için Türkiye ekonomisinin ve Türkiye'nin kara paraya zerre kadar

ihtiyacı yok. Bizim yapmış olduğumuz düzenlemeler vatandaşlarımızın, daha fazlası da bankalarda yani bankacılık sisteminde olan varlıklarının Türkiye'ye getirilmesini sağlamaya dönük bir düzenlemeydi. Orada da bence önemli bir başarı yakaladığımızı düşünüyorum.

Sayın Durmaz engellilere kadro verilmesiyle ilgili söyledi. Burada, biliyorsunuz...

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Bakan, o hâlde kaç lira geri geldiğini neden söylemiyorsunuz, neden cevaplamıyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Emir, lütfen, bakan cevap veriyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...Sayın Başbakanımız açıkladı, burada 5 bin tane kadro verilecek.

Gazilerle ilgili konuyu da Aile Bakanımıza iletceğim.

Sayın Hürriyet tekrar aynı konuyu gündeme getirdi.

Sayın Zeybek atık su bedelleriyle ilgili Samsun Belediyesi özelinde bir konuyu gündeme getirdi. Bu konunun detaylarına vâkıf değilim.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Cevaplardan bir şey anlayamadık, çok hızlı gidiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Büyükşehir Belediyesi kapsamındaki köyden mahalleye dönüştürülen yerlerdeki mülkiyet meselesi önemli bir mesele, hepimizin tartıştığı bir mesele. Köy tüzel kişiliğine ait olan bu yerlerin belediyeye geçtikten sonra o köy halkı yani yeni hâliyle mahalle halkı tarafından kullanımını sağlayacak bir imkân üretmek lazım. Bu konuda bir çalışma zaten var, onu hep beraber değerlendireceğiz.

Sayın Arslan vergi artışları ile tasarruf konularını gündeme getirdi. 2 tane rakam vereceğim. Sene 2002, bu bütçenin yüzde 43'ü nereye gidiyordu? Faize. Sene 2018, bu bütçenin kaç faize gidiyor?

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Borca gidiyor şimdi de.

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Yine faize gidiyor Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 10'dan daha düşüğü. Yani tasarrufu da yapan biziz, yatırımı da yapan biziz, refahı da sağlayan biziz, hizmet bütçesini de yapan biziz. Onun için bize tasarrufu da vergiyi de hiç söylemeyin. O konuda sıkıntı çekersiniz.

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Ne gerek var bu kadar arabaya?

KAZIM ARSLAN (Denizli) – On beş sene içinde ödediğiniz faizi bir açıklayın Sayın Bakan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Anlamıyoruz Sayın Başkan, müdahale eder misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Altay, Rekabet Kurumuyla ilgili konuda bilgi alayım olur mu? Bilgi yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bu sempozyum bu millete kaç liraya mal oldu merak ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bilgi alayım memnuniyetle... Aynı hassasiyeti hepimiz paylaşıyoruz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İstanbul'un en pahalı otelinde yapılıyor bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınızı sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben biraz önce açık ve net şunu ifade ettim, Sayın Bakana herhâlde yanlış bilgi verildi: Kamuya ait olan taşınmazların, bunun değerlendirmesini Maliye Bakanlığı yapması gerekirken bunlar...

BAŞKAN – Sayın Bakana söyleyebilirsiniz yanına gelip Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, anladım ama bu kamuyu ilgilendiren bir sorun. Bunları belediye kendi adına tescil ediyor. Tapu Kanunu’nun 21’inci maddesi açık ve net Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani internete bakarsanız bunun Maliye Bakanlığına ait olduğu açık ve net.

BAŞKAN – Sayın Tanal, Sayın Bakanın yanına gelip anlatsanız daha sağlıklı olmaz mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama bu Meclisi ilgilendiren bir şey, Türkiye’yi ilgilendiren bir sorun Sayın Başkanım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu konuyu konuştuk, lütfen gündeme devam edelim.

BAŞKAN - Zaten talep ettiniz, zaten tutanaklara geçti. Bir anlaşmazlık varsa onu gelip konuşun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ama biz burada vergilerle uğraşıyoruz, kamu gelirlerinin artmasıyla uğraşıyoruz. İşte kamu gelirlerini burada azaltıyor belediye.

BAŞKAN - Şimdi, birinci bölüm üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ile 27’nci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Konya Milletvekilimiz Sayın Mustafa Kalaycı konuşacak.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle yüksek heyetinizi hürmetle selamlıyorum.

Öncelikle, şehitlerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum. Şehit ailelerinin ve milletimizin başı sağ olsun.

Değerli milletvekilleri, 125 asıl ve 2 geçici maddeden oluşan bu tasarı, 63 ayrı kanun ve kanun hükmünde kararnamenin çeşitli maddelerinde değişiklikler yapmaktadır. Tasarıda her şey var ama vatandaş yoktur. Milyonların umutla beklediği düzenlemeler, maalesef, yoktur. 127 madde içinde doğrudan vatandaşa hitap eden madde sayısı parmakla sayılabilecek kadardır. Tasarıda Milliyetçi Hareket Partisi olarak muhalefet ettiğimiz madde sayısı da azdır, bazılarını şimdi değineceğim.

Tasarıda Zonguldak için hayati önemi bulunan ve Zonguldak ekonomisinin can damarı olan taş kömürü konusunda Zonguldaklının fikri bile sorulmaksızın düzenleme yapılmaktadır. Düzenlemede Türkiye Kömür İşletmeleri ve Türkiye Taşkömürü Kurumuna ait maden ruhsatları bölünerek yeni

ruhsat talep etme ve bu ruhsatları ihale etme yetkisi verilmektedir. Yani, ruhsat sahası parçalara bölünüp satılabilecektir. Havza madenciliğinden uzaklaşılması ve ruhsatların parçalanması öncelikle iş sağlığı ve güvenliği risklerini artıracak, ayrıca rezervlerin yeterince değerlendirilmemesine yol açacaktır. Taş kömürü işletmeciliğinde risk oranı yüksektir. O nedenle, her önüne gelen bu işletmeciliğin altından kalkamaz. Hâlen sürdürülen redevans usulü ve taşeron şirketler eliyle işletmecilikten beklenen sonucun alınmadığı açıktır. Ölümlü iş kazaları artmış, kaçak ocak çalışmaları önlenememiştir. Zonguldak havzasında milyonlarca ton kömür üretileceği ve binlerce kişi çalıştırılacağı sözleri de hep lafta kalmış, bu sözleri verenler maalesef 1 ton kömür dahi çıkarılmadan ya da hazır kömürü alıp belli bir kâr ettikten sonra orayı bırakıp gitmişlerdir.

Dolayısıyla geçmişte yaşananlar ile konunun ekonomik, sosyal ve teknik boyutları dikkate alınarak, Zonguldak'taki sendika ve diğer sivil toplum kuruluşları ile üniversite, işletmeciler ve Enerji Bakanlığı bir araya gelmek suretiyle bütün ilgili tarafların görüşleri alınmalı ve bölge gerçekleriyle bağdaşacak, taş kömürü üretimine özel bir düzenleme yapılmalıdır. O nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak tasarının 51'inci maddesinin tasarısı metninden çıkarılmasını istiyoruz. "Ben yaptım, oldu." anlayışıyla Zonguldak'ın, Zonguldaklının kaderiyle oynamamalıdır.

Tasarıda geniş kesimlerin vergi yükünü artıracak ağır vergi düzenlemeleri getirilirken bazı sektörlerle ve iktisadi faaliyet kollarına vergi indirimi, istisnası ve borçlarına örtülü af getirilmektedir. Bir yandan vergilerde yüksek oranda artışa gidilirken, bir yandan da üç firmaya ait alacağın silinmesini içeren bir düzenleme yapılması vicdanları sızlattmakta, tasarının gerekçesi ve ruhuna da aykırılık teşkil etmektedir. Bu konuda, söz konusu alacakların yeniden yapılandırıldığı gerekçesine sığınılmamalı, özelliği nedeniyle benzer kamu alacaklarıyla birlikte daha önce çıkarılan yapılandırma kanunları kapsamına alınmadığı da dikkate alınmalıdır. Dolayısıyla, tasarının 2'nci maddesi tasarısı metninden çıkarılmalıdır.

Diğer taraftan, tasarıyla sabit telefon görüşmelerinde yüzde 15, cep telefonlarında yüzde 25, data ve internette yüzde 5 olan özel iletişim vergisi oranı yüzde 7,5 olarak tek oranda birleştirilmektedir. Telefon için vergi indirimi olumlu olmakla birlikte, interneti ucuzlatmak lazım gelirken daha pahalı hâle getirmek uygun değildir. Ayrıca, sabit ve cep telefonları görüşmeleri için yapılan vergi indiriminin faturalara yani vatandaşa yansıtılması da sağlanmalıdır.

Tasarıda motorlu taşıtlar vergisinin yüzde 50'ye kadar varan oranlarda artırılması öngörülmektedir. Buna göre motorlu taşıtlar vergisi artış oranı, 31 Aralık 2017 tarihinden önce tescil edilmiş taşıtlarda 1300 cc altındaki taşıtlar için yüzde 15, üstündeki taşıtlar için yüzde 25 olarak belirlenmiş; 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren tescil edilecek taşıtlarda ise motor silindiri hacminin yanı sıra katma değer vergisi matrahı olarak belirlenen taşıt değerine göre kademeli olmak üzere yüzde 15 ila yüzde 50 arasında değişen oranları içermektedir. Yüzde 15 yeniden değerlendirme oranı dikkate alınmasa dahi vergi artış oranının yüksek olduğu ortadadır.

Vergileri artırmak, kayıtlı mükelleflere yeni yükler getirmek yerine ekonominin ihtiyacı olan alanlarda yapısal reformlar hızlı ve kararlı bir şekilde başlatılmalı, vergi reformu hemen gündeme alınmalıdır. Bu çerçevede, herkesin mali gücüne göre vergi ödediği adaletli bir vergi sistemi tesis edilmelidir. Yine, haksız rekabete ve çalışanların sosyal haklardan yoksun kalmasına yol açan kayıt dışı ekonomi ve kayıt dışı istihdamla mücadelede daha etkili yöntemler benimsenmeli, kamu harcamalarında tasarrufa gidilmeli, israf ve savurganlığın önlenmesi için tedbirler alınmalıdır.

Değerli milletvekilleri, tasarının 16'ncı maddesinde 2017 yılına dair asgari ücretin 1.404 liranın altına düşmemesi yönünde düzenleme yapılmaktadır. Bu yıl eylül ayından itibaren yaşanan düşme sonucu oluşacak kaybın ilave asgari geçim indirimi yoluyla telafi edilmesi öngörülmektedir. Bu düzenlemeyle, ücretlinin bekâr veya evli olmasına ve çocuk sayısına göre belirlenmiş asgari geçim indiriminin amacına ve mantığına uygun olmayan sonuç ortaya çıkmaktadır. Esasen, çalışanlar üzerinde adaletsiz ve ağır vergi yükü bulunmaktadır. Vergi kesintileri nedeniyle çalışanların aylığı yıl içinde aydan aya giderek azalmaktadır. Görüyorsunuz, asgari ücretlinin bile vergi dolayısıyla yıl içinde ücreti azalmaktadır ki bu düzenlemeyi azalmaması için yapıyoruz. Bu durum vergideki adaletsiz yapıyı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Hükûmet, çalışanların vergi yükünü azaltmak yerine yeniden değerlendirme oranında artırılması gereken gelir vergisi tarife dilimlerini daha düşük artırıp ya da hiç artırmayarak acımasızca daha fazla vergi kesmektedir. Nitekim, 2017 yılı için yeniden değerlendirme oranı yüzde 3,83 iken, gelir vergisi tarifesinin ilk dilimi yüzde 3,17 oranında artırılmış, diğer gelir dilimleri aynı kalmıştır. Bu nedenle çalışanlar daha fazla vergi ödemek zorunda kalmıştır.

Çalışanların vergi yükü mutlaka hafifletilmeli, asgari ücret vergi dışı bırakılmalı ve asgari ücret çalışanlara insanlık onuruna uygun bir yaşayış sağlayabilecek düzeyde olmalıdır. Biliyorsunuz, 2017 yılında asgari ücrete yüzde 7,9 oranında zam verilmiştir. Hükûmetin enflasyon tahmini yüzde 9,5; Merkez Bankasının enflasyon beklentisi ise yüzde 9,8'dir ki bunlar iyimser rakamlar. Buna göre, asgari ücrete yapılan zam enflasyonun altında kalmaktadır. Çalışanlar enflasyona ezdirilmemeli, enflasyon kayıpları telafi edilmelidir.

Çalışanlar ve emekliler geçim sıkıntısı çekmektedir. Motorlu taşıtlar vergisinde yüzde 50'ye varan artış yapan Hükûmet, umarız, çalışanlara ve emeklilere de kesenin ağzını açacaktır. Hiç olmazsa öngördükleri vergi artış ortalaması oranında zam verilmelidir.

Tasarıda, kamuda çalışan taşeron işçilerle ilgili de bir düzenleme bulunmaktadır. 68'inci maddede kamu idarelerince personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılmadan önce çalıştırılacak personel sayısı ile ücret ve diğer mali ödemelere ilişkin tavanların tespiti için de uygun görüş alınması zorunlu kılınmaktadır. Maddenin yıl başında yürürlüğe girmesi öngörülmüş olup yardımcı işlerde taşeron işçisi çalıştırılmasına devam edileceği anlaşılmaktadır. Ne oluyor, taşeron işçileri ketenpereye mi getirilmek isteniyor? Bir defa, Hükûmet 4734 sayılı Kanun'da yetki almasına rağmen hangi işlerin yardımcı iş olduğunu dahi üç yıldır belirleyememiştir. Ayrıca, buradan soruyorum: Taşeron işçilerle ilgili söz vermeyen Başbakan ve bakan kaldı mı acaba? Ne olacak şimdi? Bakınız, Adalet ve Kalkınma Partisinin 22 Mart 2016 TBMM Meclis Grubu Toplantısı'nda o günkü Genel Başkan ve Başbakan aynen şunları söylemiştir: "İster asıl iş olsun ister yardımcı iş olsun dışarıda kalan tek bir taşeron işçisi kalmayacak inşallah."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir dakika ek süre veriyorum Sayın Kalaycı.

Buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – "Biz söz verdik mi böyle söz verir, icraat yaptık mı böyle icraat yaparız Allah'ın izniyle. Önümüzdeki günlerde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunacağımız yasa tasarısıyla kamuda hem asıl işlerde hem de yardımcı işlerde sürekli olarak çalışıp emeklilik hakkını elde etmemiş olanları da kamuya alacağız. Buradan bütün emekçilerimize selam olsun. Onların nasırlı ellerine, terli alınlarına selam olsun. Emekçilerimize hayırlı, mübarek olsun."

E, söz verirken iyisiniz, coşuyorsunuz, icraata gelince öyle kaçmak yok. Ya söz vermeyecektiniz ya da verdiğiniz sözleri tutacaksınız. Taşeron işçileri oyalamayı artık bırakın. Taşeron işçileriyle oyun oynamayı artık bırakın. Sürekli “Çalışıyoruz.” diyorsunuz, üç dört yıldır ne çalışmasıdır bu? Konu vergileri artırmaya gelince hiç çalışmıyorsunuz, yüksek oranlara varan vergileri hemen koyuveriyorsunuz. Hükûmet taşeron işçilere verdiği sözü artık tutmalıdır. Bu torba kanun tasarısı görüşmelerinde Genel Kurulda verilecek önergeyle gerekli düzenlemeyi yapabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz burada destek ve katkı vermeye hazırız.

Hayır olsun diyorum, saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.30

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.46****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.
502 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde

Hükûmet? Yerinde.

Sayın Kerestecioğlu, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, 9’u Halkların Demokratik Partisinden olmak üzere 10 milletvekilinin yasama faaliyetlerine katılamadığına ve Hakkâri Milletvekili Selma İrmak’ın Genel Kurula ilettiği mektubunu okumak istediğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Daha önce de bugün içerisinde ilettik ama partimizin 9, Meclisin de 10 milletvekilinin yasama faaliyetlerine katılamadığını bir kez daha Genel Kurulun bilgisine sunarak, Hakkâri Milletvekilimiz Sevgili Selma İrmak’tan az önce ulaşan bir kısa iletiyi Genel Kurula iletmek istiyorum:

“Bugün, haksız ve hukuksuz bir şekilde cezaevinde âdeta birer siyasi rehin olarak alıkonuluşumuzun yıl dönümü. Millet Meclisinin üçüncü büyük siyasi partisi olan HDP’nin eş genel başkanları ve vekiller olarak Hükûmetin 4 Kasım siyasi darbesiyle tutuklanmış bulunmaktayız.

15 Temmuz darbe girişimini karşı darbeye bastıran AKP Hükûmeti bu durumu kendisi için bulunmaz bir nimet olarak tarif etmiştir. Olağanüstü hâlin ilanıyla yasamanın askıya alındığı, hukukun rafa kaldırıldığı bir süreci bütün bir ülke olarak yaşıyoruz. Ülke, âdeta yarı açık cezaevine dönüştürülmüş vaziyettir.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “En ufak demokratik tepkiye dahi tahammül bulunmamaktadır. Bu durum aslında Hükûmetin demokrasi ve hukuktan ne kadar korktuğunun da göstergesidir. Türkiye’nin tarihi tekerrürün tarihidir. Kürt sorununda yüz yıldır hep aynı yöntem denenerek sonuç alınmaya çalışılmıştır. Şiddet ve baskıdan başka yol denemek akıllara zarar olarak algılanmaktadır.

Yanı başımızdaki bölgesel gelişmelere bakın. Suriye-Irak özelinde Orta Doğu patlamaya hazır barut fıçısı gibi şu an. Türkiye’nin bu süreçteki tek ve biricik politikası “Kürtler irade sahibi olmasın ve mevcut inkâr politikası sürsün.” şeklindedir. Ama maalesef şunu net bir şekilde belirtelim ki, Birinci Dünya Savaşı’nın eski düzeni yıkılırken yeni kurulacak düzende Orta Doğu’nun bütün halkları kendi renginde temsil imkânı bulacağı bir sisteme kavuşacaklardır. Tek tipleştirici ve hakları yok sayan köhnemiş rejimler bu yüzyılda kaybedeceklerdir.

Türkiye’yi yönetenlerin bu gerçeği görmesi ve çoğulculuğu esas alarak Kürt fobisinden kurtulması bu coğrafya için hayırlı karar olacaktır. AKP Hükümetini uyguladığı baskı rejiminden dönmeye ve demokrasiye işlerlik kazandırmaya çağırıyoruz. Demokratik cephe’nin üzerine düşen tarihî rolünü oynaması gerektiğine olan inancımızı belirterek baskı rejiminin geçici olduğu inancımızı paylaşıyoruz. Biz cezaevinde ve her yerde direnmeye devam edeceğiz.

Selma Irmak
Hakkâri Milletvekili”

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

XII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 Sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 502) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Ertuğrul Kürkcü konuşacak.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; bugün gündemdeki torba yasa üzerine konuşmak için bir aradayız ama hepiniz görüyorsunuz tabloya baktığınızda, aslında bir yasama ikliminde değiliz. Bu kadar önem verilen, bu kadar haftalar boyu üzerinde çalışılan yasa üzerinde tartışmak için, şu an Mecliste aslında toplanmak için bile yeterli sayı yok. Ama yasamanın önündeki tek problem bu değil, aslında burada olanların yarısına yakın milletvekilimiz de cezaevindeler şu an; 9 milletvekilimiz, eş başkanlarımız ve 10’uncusu da Cumhuriyet Halk Partili milletvekili arkadaşımız, toplam olarak 10 milletvekilimiz cezaevinde.

Bu öykü 4 Kasım 2016 günü başladı, 4 Kasım 2016’dan beri, Meclis, her gün kendisine yeni bir darbe yapmayı, bir bakıma otodestruktif, kendi kendini yıkan bir Meclis gibi çalışmayı başardı. Dehşet içinde bunu izliyoruz. Geçmişte askerî diktatörlerin, darbelerin meclislere yaptığı her şeyi şimdi Meclis kendisine reva görüyor; milletvekillerini hapse atıyor, onların vekilliklerinin düşürülmesi için, aslında yargıçlardan, savcılklardan ve emniyet güçlerinden daha büyük bir hızla çalışmak için, hızla, telaşla Meclise hem fezleke yetiştiriyor hem bu fezlekelerin sonucu olarak ortaya çıkmış olan kararları icra için bir tek saniye bile beklemiyor. Meclisten HDP’li ayıklamak konusunda Meclisimizin gösterdiği üstün başarıyı, aslında, 12 Eylül rejimi göstermiş değildi doğrusu.

Ben, o nedenle, bugün, burada, bu 4 Kasım darbesinin yıl dönümünde, hapisteki vekillerimizi hem selamlamak hem onları anmak istiyorum. Eminim ya da emin olmak istiyorum ki hiç değilse cezaevinden Meclis oturumunu izleyebiliyorlardır, onlarla benim şahsen temas edebilmemin biricik yolu bu, tek taraflı bir SEGBİS süreci çünkü hapishaneye onları ziyarete bile gidemem, keyfi bir biçimde Adalet Bakanlığı benim hapishanelere gidişimi engeller ama Cumhuriyet Halk Partili vekillerimiz hiç değilse gidiyorlar da onlardan bizim vekillerimizin bir selamını alabiliyoruz. Ama şimdi beni izlediklerini düşündüğüm vekillerimizi buradan tek tek selamlamak istiyorum Türkiye Büyük Millet Meclisinin SEGBİS sistemiyle:

Merhaba Selahattin Başkan, nasılsın? Merhaba Figen Başkan, iyi misin? Merhaba Ferhat.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Konu hakkında konuşsanız...

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sana ne!

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) – Merhaba Çağlar. Merhaba Gülser. Merhaba Selma. Merhaba Abdullah.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Hayali konuşmalar yerine konu hakkında konuşsanız...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) – Merhaba İdris. Merhaba Burcu. Merhaba Sebahat. Merhaba Gültan. Merhaba Aysel.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Ne bu ya, ne bu! Şov yapma yeri mi kürsü ya? Şov yapıyorsunuz sadece.

MİTHAT SANCAR (Mardin) – Niye rahatsız oluyorsun, bir selam gönderiyor. Bundan rahatsız olunur mu? Biraz vicdan, biraz insaf ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) – Hepinize merhaba. Kalbimizdesiniz, yanımızdasınız, sizinle birlikteyiz, yüreklerimiz birlikte çarpmaya devam ediyor. Hiç merak etmeyin, mutlaka ve mutlaka hakkınızı soracağız, hakkınızı alacağız. Bundan emin olun yoldaşlar! (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Bu ne ya!

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) – Ben bu şekilde konuşuyorum.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Bayburt) – Şehitleri de an.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (Devamla) – Bugün buna odaklanıyoruz. Bugün, 4 Kasım darbesinin yıl dönümü. Ondan sonraki üç yüz altmış dört gün her şeyi konuşuruz.

Ve bu arada Ferhat Encu arkadaşımızın yani milletvekilinizin, milletvekilimizin size yolladığı mesajı da okuyorum:

“Halkların ortaya çıkardığı Rakka zaferinin sıcaklığıyla hepinizi selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi, biz halkın seçilmişleri olarak bir yıldır zindanlarda siyasi iktidar tarafından rehin tutulmaktayız. Yürümüş olduğumuz siyaset ve sarf ettiğimiz sözlerden dolayı iktidar güdümlü yargı tarafından bazılarıımıza cezalar verilip bazı arkadaşlarımızın vekilliği düşürüldü. Hâlâ bu politika ve zorbalık devam etmekte. Biz biliyoruz ki halkımızla omuz omuza verip ‘Kral çıplak!’ dediğimiz için cezalandırıldık. Halkımızın özgürlük taleplerini dile getirdiğimiz için, onlara boyun eğmeyip kürdistan ve Türkiye’de yaptıkları hukuksuzlukları, zorbalıkları dillendirip karşılarında durduğumuz için buradayız. Eşitliği, adaleti, demokrasiyi ve özgürlüğü savunduğumuz için rehin alındık.

Dolayısıyla 4 Kasım 2016 tarihinde yapılan operasyon Kürt halkının ve diğer halkların iradesine yapılan faşist bir darbedir. Halkların özgürlük talepleri karşısında korkan zorbalar halkın iradesini gasbederek, rehin tutarak önüne geçmeye çalıştılar ama nafile. Bu kadar bedel ödeyen bu halk bu mücadeleden asla vazgeçmeyecektir. Bizler de onların temsilcileri olarak ödemekte olduğumuz bu bedeli bir onur madalyası olarak görüp onlara layık olmaya devam edeceğiz. Daha özgür ve demokratik bir ülke için tüm halkımızı mücadele etmeye çağırıyorum. Umudumuz ve direncimiz diridir. Biz kazanacağız.

Ferhat Encu

Şırnak Milletvekili”

(HDP sıralarından alkışlar)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Hainler hiçbir zaman kazanamaz.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (Devamla) – Sevgili arkadaşlar, düşünün, cezaevinde olan ve hâlâ yargılanmayı bekleyen, hiç biri hakkında herhangi bir hüküm verilmiş olmayan 10 milletvekilimizi buradan selamladığım için nasıl büyük bir öfke ve nefretle karşılaştım, hepimiz gördünüz.

Şimdi, nasıl olacak da bu ülkede, çeşitli toplum kesimlerinin, birbirlerinden farklı çıkarlara, birbirlerinden farklı düşüncelere, birbirlerinden farklı hakikatlere, tarihlere, kültürlere, hatta ahlaki anlayışlara sahip insanların meclisi olarak bu Mecliste bir araya gelinecek. Demokrasiden söz ediyorsak bu nefret burada kendisine yer bulmamalıdır. Ama eğer demokrasiden başka bir şeyden söz ediyorsak yani beğenmediğimiz fikirlerin ifade edilmesine rıza göstermek, bunlara razı olmak, bunlarla bir arada yaşamak, bunları dinlemeye tahammül etmek zorunda olmak gibi bir terbiyeye sahip olacak isek o zaman bu ne? Sanıyorum gidişat aslında birincisi istikametindedir. Geniş ve büyük manevralarla bu hedefe ilerleniyor olması aslında kalpten geçenin bu olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz. Bütün bunları biliyoruz, bütün bunlarla ilgili bütün tasavvurları her gün takip ediyoruz. 20 Temmuz 2016'dan beri Türkiye'de durumun giderek daha kötüye gidiyor olmasından bütün bunların böyle olduğunu anlıyoruz ama biz Türkiye Büyük Millet Meclisine gelirken halklarımızla yaptığımız anlaşmaya, sözleşmeye sadık kalacağız.

Bakın, bu benim Meclisteki ikinci dönemim. Birinci dönemde konuştuğumdan ya da söylediğimden daha farklı bir şey söyledim mi size? Ne ise o. Biz buyuz, burada duruyoruz, başka yerde duramayız, değişemeyiz, bizi değiştiremezsiniz, bize boyun eğdiremezsiniz, uğraşmayın bununla. Biz size boyun eğdirmeye uğraşıyor muyuz? Ama şairin dediği gibi bârikayı hakikat müsâdemeyi efkârdan doğacaksa; gerçeğin ışığı, şımşığı fikirlerin çarpışmasından doğacaksa burada bir fikir var beğenseniz de beğenmeseniz de. Bu fikir, Türkiye'de üstün millet, üstün ırk ve aşağı millet, aşağı ırk olmadığı fikridir. Bunların hepsinin, Türkiye'de yaşayan bütün halkların eşit hakla temsil edildikleri bir Meclise kavuşmak, Türkiye'nin, hem hakkı hem ihtiyacıdır. Bu ihtiyacın gerçekleştirilmesi için varız, buradayız ve bunun için mücadele etmeye devam edeceğiz. Bunu bu Mecliste sağlayamazsak eğer, bu ihtiyaç ortadan kalkacak değildir. Daha iyisi, Meclisin kendisini bu ihtiyaca uydurabilmesidir; uyduramıyorsanız, buna kabiliyetiniz yoksa...

İnanın, toplum bugüne kadar ne devletler ne meclisler ne liderler ne imparatorlar ne sultanlardan vazgeçti. Bunların hepsi şimdi tarihin bir yerinde duruyorlar ve kendisine yeni bir hayat seçtiler. Bu hayatın içinden biz daha ileriye doğru gitmeye çalışıyoruz. Ama eğer bizi maziye iade etmek için çalışılacaksa yani sultanın bir buyruğuyla dağıtılacak bir Meclis -ki o Meclis bile öyle değildi- sultanın bir buyruğuyla Fizan'a sürgün edilebilecek vekiller, eğer beklenen şey buysa tarihin çarkı geriye dönmeyiz, buna kalkışan herkes tarihin dersleriyle karşılaşır. Bizim tarihten çıkardığımız ders, değişimin tarihin değişmez yasası olduğudur.

Türkiye'yi, tarihi, kendimizi değiştirerek yeni bir toplumu hep birlikte kurmak ümidiyle hoşça kalın yoldaşlar, hapisnede değilsiniz, özgür olan sizsiniz. (HDP sıralarından alkışlar)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) - Hainler tarihin çöplüğüne gömülür.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, “Askerî dönemlerde bile olmayan uygulamalar bu dönemde oldu.” diyerek Hükûmete sataşmışlardır, cevap vermek istiyorum izin verirseniz.

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Hükûmet adına, öyle mi?

Bari siz konuşaymışsınız...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Grubumuza sataştılar Sayın Başkanım.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Az önceki konuşmacıyı büyük bir üzüntüyle dinledim. Bugün 8 şehidimiz var, isterdim ki bir kez olsun o şehitlere rahmet dilesin. Epey uzun zamandan beri devletin, milletin barış süreci talebine rağmen yapılan ihanetlere değinsin. Bu gençlerin şehadetinden üzüldüğünü ifade etsin. Ancak gördük ki “cezaevindeki vekiller” dedi, selam gönderdi, onlara “yoldaşlar” dedi ama şehitler hiç gündemimiz olmadı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dokunulmazlığı her gün 40 defa söylüyoruz, bir daha söylüyorum, “Dokunulmazlığı kaldırın, 80 vekil imza verdik.” diyen sizdiniz. Biz, Meclis olarak, tüm partiler, dokunulmazlığı kaldırdık; AK PARTİ’li vekillerin de dokunulmazlığı kaldırıldı, sizin de kaldırıldı. Ben şahsımın da olmak üzere yargılamalar devam ediyor. Bir partiyi ayıklamak falan değil, tam aksine her vekile yargı önünde eşit muamele etmek var.

Bunun dışında, vekillik, her türlü suçu işleme özgürlüğü vermez kimseye. O selam gönderdiklerinizden birkaç örnek vereyim size. O dediklerinizden biri devlete ve güvenlik güçlerimize “PKK sizi tükürüğüyle boğar.” dedi mi? Dedi. 6-8 Ekim gösterileri için “Sokağa çıkın.” dedi mi? dedi. Köy korucularına “Defolup gideceksiniz, o Keleşler size doğrultulacak.” dedi mi? Dedi. “Hendeklere faşizmin bayrağını gömeceğiz.” dediler mi? Dediler. Değerli arkadaşlar, bunların hiçbirisi vekillik faaliyeti değildir. Terör örgütünün sözcülüğü vekillik olamaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ben de buradan sizin selamınızın ötesinde selam gönderiyorum. Ey Yasin Börü, sana rahmet olsun; ey Kaymakam Muhammet Fatih, sana rahmet olsun; ey Necmettin Öğretmen, sana rahmet olsun; ey Aybuke Öğretmen, sana rahmet olsun; ey Eren Bülbül, sana rahmet olsun diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, özellikle parti eş genel başkanımızı da hedef alarak, partimizi hedef alarak, insanları sokağa çağırarak ve sanki bu ölümlerden partimiz sorumluymuş gibi bir sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Milletvekillerinizin söylediklerini söyledi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İddianame ifadeler Sayın Başkan!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Milletvekillerimiz böyle bir şey söylemediler. Hangisini söylediler?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Cümle âlem biliyor Sayın Başkan!

BAŞKAN – Nasıl söylemedi Sayın Kerestecioğlu!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “Terörün sözcüsü.” dedi, bunun yanı sıra sataşmada bulundu.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Aç bak! Aç bak da öğren, öğren.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, burada değerlendirmeyi...

BAŞKAN – Şimdi, bakın, Sayın Kerestecioğlu, grubunuzu hedef alarak söylediği herhangi bir şey yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – “Terör örgütünün sözcüsü olarak vekillik olmaz.” dedi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Evet, “yalan” deyin, “yalan” deyin hadi.

BAŞKAN – Sadece milletvekillerinizin geçmişte yapmış olduğu, söylemiş olduğu, sarf etmiş olduğu sözlerden bahsetti. Bunlar da doğru olan sözler.

ERTUĞRUL KÜRKÇÜ (İzmir) – Burası mahkeme değil Sayın Başkan.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, terör örgütünün sözcüsü olarak...

BAŞKAN – Buyurun, size de iki dakika vereyim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Siz hangi hakla “Bunlar doğru olan sözler.” diyorsunuz? Siz bir hukukçusunuz. “Terör örgütünün sözcüsü olarak” onu mahkûm ediyor, grup başkan vekili mahkûm ediyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – “Yalan” deyin hadi dediklerine.

BAŞKAN – Ben mahkûm etmiyorum Sayın Kerestecioğlu, benimle tartışmayın.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Burası mahkeme değil.

BAŞKAN - Olan olaydan bahsediyorum, durum tespiti yapıyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Basbayağı mahkûm ediyorsunuz.

BAŞKAN – Mahkûm etmiyorum, durum tespiti yapıyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Nasıl bir tespit?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, durum tespiti yapıyorum. Bunları okuduk.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben “Terör örgütünün sözcüsü olarak vekillik yapılmaz.” sözü nedeniyle sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) - Veriyor musunuz, vermiyor musunuz?

BAŞKAN – Buyurun, iki dakika diyorum.

İkide bir de “hukukçusunuz” “hukukçusunuz...” Denilmedi mi bunlar? Durum tespiti bu. Mahkûm mu ediyorum?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – İnanamıyorum çünkü hukukçu musunuz değil misiniz gerçekten bazen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ben de size inanamıyorum, neyse bu hırsınız.

Buyurun.

7.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Bunu genel olarak hukukçular değerlendiriyorlardır herhâlde Sayın Başkan.

Öncelikle, gerçekten, hani her sözde aynı hamaseti yapmakta ısrar ediyorsunuz ya...

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Sizden öğrendik, hamaseti sizden öğrendik.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - ...bütün gün boyunca burada, Hakkâri'de kaybettiğimiz askerlerimize ve güvenlik görevlilerine olan üzüntümüzü dile getirdik.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ne zaman söyledin? Az önce söylediniz mi?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Siz burada yoktunuz herhâlde, olduğunuz zaman dinleseydiniz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) - Siz hamaseti Avrupa Parlamentosunda nasıl yaptığınızı söyleyin burada!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Gerçekten bir ölü yarışı hâline bu memleketi getirmek esef verici bir şeydir.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Avrupa Parlamentosunda nasıl hamaset yaptığınızı söyleyin burada!

BAŞKAN – Sayın Erdoğan... Sayın Erdoğan... Lütfen...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Şimdi, siz istediğiniz kadar devam edin.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – PKK'yı kınıyor musunuz, PKK'yı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Burada, bu Millet Meclisinde 10 vekil tutukludur ve onların yıl dönümüdür.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Yediğiniz içtiğiniz kaba nasıl tükürdüğünüzü söyleyin!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Biz bu nedenle bir gün içerisinde kalkıp bütün konuşmalarımızı buna vakfediyoruz ve bunu her daim yapıyorsunuz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Terör örgütü PKK'yı kınasanız ya!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Size 28 Şubatta “terörist” denildi, bizler “terörist” mi dedik size?

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Sokağa çıktınız mı?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Şimdi, bunu demeyi hak ediyor musunuz siz? Hayır, hak etmiyorsunuz.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Biz hak ihlaline uğradığımızda neredeydiniz siz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bir dakika...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Her şeye rağmen hak etmiyorsunuz çünkü burası yargı makamı değil ama siz yargıyı da kendinize bağladınız...

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Biz hak ihlaline uğradığımızda siz nerelerdediniz, bir söyley misiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - ...ve vekillerimiz hakkında aslında sadece ifade ettiklerinden ve dokunulmazlık kapsamında olan sözlerinden dolayı yargılandıkları hâlde, burada yargı yerine geçmeyi kendinize hak görüyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Sen nasıl hak görüyorsun?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Gerçekten, bunu hak görmenizi ben esefle karşılıyorum Sayın Bülent Turan.

LEYLA ŞAHİN USTA (Konya) – Sen ne yapıyorsun?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Size sataşma olarak bunu adlandırıyorsunuz, sataştığımı ifade edeyim ama bu bir sataşma değil.

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – Milleti silahla tehdit etmek ne zaman vekilin vazifesi oldu?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Bu, gerçekten, buraya gelmeyi hak etmiş olan, milletin oy verdiği insanların başka bir düzeyde tartışmasını istemektir. Sayın Ertuğrul Kürkcü bunu yaptı, “Bunu yapmayın.” dedi. Bu Mecliste gerçekten hak edilen bir tartışma ortamı olmalı. Biz bunu istiyoruz sadece ve vekillerimizle ilgili olarak da düzgün bir üslup kullanılmasını istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Terör örgütüne yaslanmaktan vazgeçin!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Burası yargı makamı değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Terör örgütüne yaslanmaktan vazgeçin, vazgeçin!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Niye PKK’yı kınamıyorsun?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben neyi kınayıp kınamayacağımı sizin sözlerinizle yapacak değilim!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Niye kınamıyorsun?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

AHMET GÜNDOĞDU (Ankara) – O zaman bizim ne deyip ne demeyeceğimize de sen karışma.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Arkadaşlar...

Sayın Başkan, usul ekonomisi gereği kürsüye çıkmayı talep etmiyorum ancak hamasetse, buradan el sallayarak cezaevine selam göndermek hamasetin en önde gidenidir.

İkincisi...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Göndereceğiz tabii, bizim vekillerimiz.

ERTUĞRUL KÜRKÜ (İzmir) – Sen beni görüştürseydin vekille ben de el sallamazdım.

BAŞKAN – Ben sizi dinliyorum Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, isterdik ki Kıymetli Grup Başkan Vekili kürsüye çıktığında, vekillerin ifade ettiği terör örgütüne yataklık yapma iddiasındaki iddianame ifadelerinin “Hiçbiri doğru değil.” deseydi ama hepsini okudum tek tek.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Abdullah Zeydan’ın mektubunu okuduk, dedi kendisi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O ifadeler maalesef, vekillik göreviyle bağdaşmayan kişilerin söylediği ifadeler. Biz de bu ülkenin demokratik rejim içerisinde her türlü konuşmasının, fikrinin, ideolojisinin burada tartışılmasını isteriz elbette ama bir daha söylüyorum, vekillik “O bayrağı buraya gömün.” “Onu oraya vurun.” deme hakkı vermez kimseye. Her demokratik ülkede benzer ifadeler varsa gereği yapılır.

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Bu sizin algı operasyonunuz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Amerika’da El Kaide mensubu bir adam bu tartışmayı yaparsa ne olur? Fransa’da benzer bir terör örgütü mensubu o ifadelerin yarısını kullansa ne olur? Siz şunu diyorsunuz: “Her türlü eylemin içerisinde olacağız. Her türlü terör eyleminin ifadelerini kullanacağız ama biz vekiliz, hiçbir şey yapılmayacak.” Bu hiçbir yerde olmaz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de aslında “Her türlü terör örgütünün ifadelerini kullanacaksınız.” lafları için satışmadan söz isteyebilirim ama gerçekten, bu Meclisin bu hâlinde gereksiz buluyorum bu tartışmayı.

BAŞKAN – Hakaret etmeyin Türkiye Büyük Millet Meclisine lütfen.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Grup Başkan Vekili, size cevap vermek için değil sadece tutanağa geçmesi için iki söz söyleyeceğim.

BAŞKAN – Ben şu anda bu Genel Kurulu yöneten Meclis Başkan Vekiliyim, Türkiye Büyük Millet Meclisinin şu andaki itibarını korumakla mükellefim, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – “O ifadeler yalan.” desin, sevinelim biz de.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, vekillerimiz terörle ilgili, bayrakla ilgili vesaire herhangi bir söz kullanmamıştır, özellikle, bayrakla ilgili.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Ya, bizim askerimizi, polisimizi tükürükle boğmak neyin ifadesidir ya; bir söylemeniz bize.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Kimsenin bayrakla, cumhuriyetle vesaireyle bir sorunu yoktur. Bunlar bu şekilde tutanağa girsin lütfen.

BAŞKAN – E, güzel tabii, ne güzel bir şey.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sizin takdirinize mazhar olmak için söylemiyoruz hiçbir sözümüzü. Bu da tutanağa geçsin.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Bir söylemeniz bize, güvenlik güçlerini tükürükle boğmak ne demektir?

DİRAYET TAŞDEMİR (Ağrı) – Sen bu kadar bağırıyorsun, kesin senin bir derdin var, derdin.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Haddinizi bilin, haddinizi!

XII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 Sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 502) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Bülent Kuşoğlu konuşacak.

Sayın Kuşoğlu, sizin şahsınız adına da bir konuşmanız olduğu için süreniz on beş dakika.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

502 sıra sayılı -adı çok uzun olduğu için açıklamayacağım- Kanun Tasarısı’yla ilgili Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, her ülkenin sıkıntıları olur, sorunları olur. Özellikle, ekonomiyle ilgili olarak da sıkıntı her zaman için söz konusu olabilir. Bu dönem de birçok konuda sıkıntıları var Türkiye’nin ama ekonomiyle ilgili olarak çok önemli sıkıntıları var, sorunları var. Bu sorunları, sıkıntıları geleneği olan devletler bir şekilde hallederler. Kendi yapıları içerisinde, geleneksel yapıları içerisinde, kurumsal yapıları içerisinde bunları hallederler, çözerler. Sorunu önce teşhis eder, ondan sonra da gereken önlemi alırlar. Kurumsallaşma diye bir hadise var. Bu, devletler için de geçerli; kurumsallaşma, şirketler için olduğu kadar devletler için de geçerli. Kurumsallaşmayı becermiş, hem kadrolarıyla, ekonomi kadrolarıyla hem kurumlarıyla, bürokrasisiyle sorunu, gelecekteki sorunları da teşhis edip önlem alırlar devletler, almaya çalışırlar.

Türkiye’ye geleyim. Türkiye’nin sorunları yapısal. Özellikle ekonomiyle ilgili sorunlarımız yapısal sorunlar, basit sorunlar değil. Ekonomi deyince de yanlış anlaşılabilir, kimin sorunu ekonomiyle ilgili? Devletin ekonomisi mi, vatandaşın ekonomisi mi? Devletin ekonomisi farklı. Devletin ekonomi anlayışıyla ilgili kendi perspektifinden sorunları farklı. Devlet, öncelikle kendi içerisindeki bu borçlanma sorununu çözmek zorunda, çok önemli sıkıntıları var, yatırım yapmak zorunda, tasarruf yapmak zorunda, döviz bulmak zorunda, devletin aşağı yukarı her alanda sıkıntısı var ekonomiyle ilgili. Ama vatandaşa bakıyorsun, vatandaşın da benzeri şekilde... “Vatandaş” deyince tabii, adını koymak lazım. İşçi, esnaf, emekli, memur, iş adamı, herkesin sorunu var, sıkıntısı var, özellikle de işsizlerin. Bunların sorunları da daha farklı. Bunlar, zaman zaman devletin ekonomideki sorunlarıyla bu saydığımız vatandaş kesimlerinin sorunları da birbirleriyle çelişebiliyor.

Şimdi, bu 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı, Hükûmet tarafından bir sıkıntı döneminde, ekonomiyle ilgili olarak bildiğimiz bir sıkıntı döneminde getirildi. Bu torba kanun tasarısının biraz önce Sayın Maliye Bakanımız çıktı bu kürsüden tek tek maddeleriyle ilgili yirmi dakika bir bilgi verdi, kendisini tebrik ediyorum. Geçen torba kanun tasarısında bu kürsüye çıkıp bilgi vermemişti, bu sefer çıktı, bilgi verdi, onun için kendisini kutluyorum. Bu Meclise bilgi verilmesi lazım, doğrusu Maliye Bakanlarının görevi o. Geçen sefer bilgi vermedi nedense, ben de buradan eleştirdim, bu sefer –sağ olsun- geldi, bilgi verdi. Yalnız, şöyle bir şey var: Bu sefer bilgi verdi de ne anladı milletvekillerimiz?

Değerli arkadaşlar, bu kanun tasarısı Türkiye’nin ekonomik sorunlarının, bu yapısal sorunlarının hangilerini çözüyor? Devletin sorunlarını çözüyor mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - Devletin borçlanma sorununu, sıkıntısını çözüyor mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çözmüyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - Vatandaşın sorunlarını çözüyor mu? Esnafın sorununu çözüyor mu, artırıyor mu?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Artırıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - İş adamının, işçinin, işsiz, çiftçinin, memurun, bunların sorunlarını çözüyor mu? Hangi kesimin sorunlarını çözüyor?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Zenginlerin sorununu çözüyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - Yani bu torba kanun tasarısı -tamam, getirildi, anlatılıyor, önümüzdeki hafta da bunun detayına gireceğiz- hangi sorununu çözüyor vatandaşın? “Şu sorunlarını çözüyor.” diyebilen birisi var mıdır Sayın Maliye Bakanı da dâhil olmak üzere?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var, faizcinin sorununu çözüyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Şöyle söyleyebilirim Sayın Tanal, bu kanun tasarısı aslında sadece iktidara biraz zaman kazandırıyor, hiçbir sorununu çözmiyor. Bir süre zaman kazandırıyor, bir süre sorunları halının altına süpürüyor, erteliyor sorunları, daha sonra yeni sorunlarla karşılaşmak üzere sıkıntıları artırıyor.

Bu torba kanun tasarısı değerli arkadaşlar, bilin ki vergi demek, ilave vergi demek. Bu torba kanun tasarısı bilin ki ilave zam demek. Şimdi, normal olarak Sayın Maliye Bakanının sunumunda bize ne kadarlık bir vergi ve zam getirdiğini bir etki analiziyle... Ki kendi iktidarının çıkardığı bir kanuna dayanıyor etki analizinin yapılması, her kanunun ona dayanması, etki analizine dayanması ama o etki analizini vermedi sağ olsun bize, ısrarlarımızla küçük bir not gönderildi. Buna göre 40 milyar mı vatandaştan, farklı kesimlerden vergi alıyoruz, zam alıyoruz; 50 milyar mı, tam olarak bilmiyoruz ama vatandaşın sırtına vergi ve zam yüklediği kesin. Vergi ve zam yüklüyor, vatandaş daha da sıkıntılı hâle sokuyor ama ne oluyor? Devlete bir süre daha kazandırıyor, daha doğrusu iktidara bir süre daha kazandırıyor.

Etki analizi yapılmadığı için biz de Hükûmetten aldığımız, iktidardan aldığımız rakamlara güvenerek burada eleştiriler yapamadığımız için tam olarak bilmiyoruz. Ama şunu söyleyebilirim. Bu torba kanun tasarısı bu anlamda etik de değil, bu anlamda insan odaklı da değil. Vatandaşın ve ekonominin sorunlarını çözebilen bir şey değil, özellikle bunu belirtmek istiyorum.

Peki, kime ne kadar yük getiriyor, hangi kesimlere ne kadar yük getiriyor bunu da rakamlandırıyoruz bu etki analizi yapılmadığı için. Hükûmetin gerçek anlamda ne kadar kazancı olacak onu da tam olarak bilemiyoruz. Ya, o kadar garip ki, bu meşhur MTV var biliyorsunuz, önce “yüzde 40” diye Sayın Bakan açıkladı, tepkiler olunca sanki iktidarın, Cumhurbaşkanımızın ve AK PARTİ Genel Başkanının haberi yokmuş gibi o 40’ı 25’e düşürdü, hâlbuki yüzde 40 yapılırken kendi bilgisi dâhilinde yapılmıştı. Ama, güzel bir manevrayla sanki bilgisi yokmuş gibi, sadece bütün suç Hükûmette ya da Sayın Maliye Bakanındaymış gibi “Yüzde 40 indirildi, 25’e düşürdük.” dediler; hiç ilgisi yok tabii. Aslında, Sayın Cumhurbaşkanı konuyu en baştan biliyordu, onun talimatıyla bu şekilde yapılmıştı, “indirildi” dedi.

Bir de şu durum var: Sayın Başbakan da bir açıklama yaptı, bu torba kanun ve bütçeyle ilgili olarak dedi ki: “Bundan sonra deşbebe ve şaşaa dönemi bitmiştir, bundan sonra tasarruf dönemine giriyoruz Hükûmet olarak. Bundan sonra bilin ki kemerleri sıkacağız.” Şaşırdım hakikaten yani Sayın Başbakan bunu söylüyor ama bu tasarruf nasıl yapılacak, kim tasarruf yapacak, Hükûmet mi tasarruf yapıyor? Baktım, şimdi, biz Plan ve Bütçe Komisyonunda, yukarıda bütçeyi görüşüyoruz, geçen yılın bütçesine yani içinde bulunduğumuz yılın bütçesine göre yüzde 30’dan fazla bir artış yapılmış bütçede, yüzde 30’dan fazla. Şimdi tasarruf yapıyorsan bütçeni küçültürsün, nasıl bir anlayıştır daha büyük bir bütçe yapıyorsun, daha fazla vergi topluyorsun, daha fazla harcama yapıyorsun; tasarrufa yönelik bir bütçe değil bu. Bu torba kanun da tasarrufa yönelik değil. Nasıl bir tasarruf anlayışı var? Sayın Başbakanının dediğini ben burada bulamadım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Söylediğinin tersini yapıyorlar, ondandır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Bu biraz önce anlatmaya çalıştığım konuya da tekrar geleyim. MTV’de yüzde 40 denildi, tepkiler oldu, “Düşürüldü, yüzde 25 yapıldı.” dendi, biraz sonra anlatacağım onu ama... Orada tam bir hesaplama yapılamadan hemen torbada Hükûmet tasarısında olmayan bir hüküm getirildi, kurumlar vergisine yüzde 10 zam yapıldı. Ya, daha beş altı ay önce “Kurumlar vergisini biz yüzde 5’e indireceğiz.” demişlerdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Ne oldu? Birdenbire yüzde 10 zam yapıldı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, demedik öyle bir şey.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) - Evet, iktidarın bazı mensupları “Yüzde 5’e kadar indireceğiz.” dediler Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıklamaya yetkili olan benim; ben de öyle bir şey demedim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Açıklamaya yetkili olan çok var sizde.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur mu canım, Maliye Bakanı olarak ben açıklarım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, “Kurumlar vergisini düşüreceğiz.” diyorsunuz, sizin getirdiğiniz, Hükûmet olarak bakanların ve Başbakanın imzaladığı tasarıda böyle bir şey yok. MTV, Motorlu Taşıtlar Vergisi güya tabii o da tam öyle değil ama 40’tan 25’e düşürülünce kurumlar vergisine birdenbire zam yapıyorsunuz, yüzde 10 zam yapıyorsunuz. Ee, peki, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu? Bu, tasarrufları mı artırıyor? Bu, debdebe ve şaşaayı mı azaltıyor? Neye hizmet ediyor bunu anlamak mümkün değil, ben anlayamadım.

Sayın Bakan birçok maddeyle ilgili olarak dedi ki anlatmaya çalıştı; işte “Alacağın aslını alıyoruz, 406 sayılı Kanun’la ilgili olarak ihtilafları ortadan kaldırıyoruz.” Sayın Bakanım, bu, Maliyenin bir anlamda pes etmesidir. Yıllardır uğraşıyorsunuz “hazine payı” adı altında bu iletişim şirketlerinden bir şeyler almaya çalışıyorsunuz -bunun tutarı, toplamı milyarları buluyor, birkaç milyarı buluyor- ama kaybediyorsunuz; ondan sonra diyorsunuz ki “Ben bir af çıkarayım, bunu farklı hâlde getireyim.” Ee, bu, Maliye Bakanlığının pes etmesidir doğrudan doğruya maalesef. Bu, bir anlamda başarısızlıktır, itiraftır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gayet başarılıyız alacaklarımızı tahsil etmekte, merak etmeyin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Başarılı olmanızı biz dileriz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ederiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Bu ülke için öyle olması lazım ama başarıyı arıyorum bulamıyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Bak, karıştı; kâğıtlarda bile yok başarı!

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Evet.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O kâğıtlarda nerede başarı? Yok o kâğıtlarda başarı.

MURAT EMİR (Ankara) – Olsaydı orada yazardı emin olun!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O sizin kâğıtlarınız, bizim kâğıtlarda...

MURAT EMİR (Ankara) – Bir rakamı bile söylemediniz, benden esirgediniz Sayın Ağbal.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, devam edin lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, MTV ile ilgili olarak girdik, şöyle bir rakam vereyim: Bakın, vakit kaybetmemek için hemen giriyorum. Çıkarttık, eski oranlarla kıyaslayınca sadece 1300 cc’lik motor hacminin altında olan ve vergisiz değeri 40 bin liranın altında olanlarda yüzde 15’lik bir zam var, ondan sonra 70 bin liranın küçüğüyle başlıyor, 26,5 zam, ondan sonra 38,1’lik, ondan sonra tekrar 26’lık, 37,5’luk, 50’lik zamlar hâlinde devam ediyor yani ortalaması aslında tekrar yüzde 40’a geliyor değerli arkadaşlar. Yani şöyle bir manevra yapılmış: “Biz 40’tan vazgeçiyoruz, tepki geldi, 40’tan vazgeçtik, 25’e indirdik.” Ama görüyorsunuz aslında yine 40 ortalaması ama öyle duyuruluyor, bu arada kurumlar vergisine de yüzde 10 zam yapılıyor. Bu kadar başarılı olunabilir. Yani “başarı” diyorsak işte buradaki manevrayla başarılı olunmuştur ve vatandaş sanki ikna edilerek daha fazla vergi alınmıştır vatandaştan, konu bu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Mehmet Şimşek bile anlamamış beni, televizyonda yanlış anladı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Merak etmeyin, başarımıza devam ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Demin Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir Sayın Bakanımıza bir soru sordu. Varlıkların millî ekonomiye kazandırılmasıyla ilgili bir kanunu burada geçen yıl kabul etmiştik. Yani yurt dışında ve Türkiye’de şu anda kara para dediğimiz ya da kayıtlı olmayan meblağların döviz, altın, varlık, gayrimenkul her tür varlığın ekonomiye kazandırılması gerekiyordu, bir kanun çıkarttık. Sayın Maliye Bakanına soruyorum: Bütçede 2 kere sordum, burada Sayın Emir sordu. Ya, kaç kişi bundan istifade etti, ne kadar para geldi, ne kadar döviz geldi, cevap yok. Bilemiyoruz. Yani bir Maliye Bakanı bunu bilmez mi?

MURAT EMİR (Ankara) – Sarayın muhasebecisi belki biliyordur.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Tamam, bankalara beyanda bulunulmuştur, vergi dairelerine beyanda bulunulmuştur ama Maliye Bakanlığı bunu bilir, bir devlet bunu bilir. Bir devletin bunu bilmemesi mümkün değil. Bir Maliye Bakanının da “Ben bilmiyorum.” demesi züldür.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Devlet tefessüh etmiş Beyefendi, devlet tefessüh etmiş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Maalesef, maalesef... Ne diyeceğimi bilemiyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz “kara para” diyorsunuz, kara para değil ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Gerçekten bu kadar önemli bir konu; varlıklar ekonomiye kazandırılmış, kim ne kadar bir varlık kazandırmış, bundan haberimiz yok ve Maliye Bakanlığının da haberi yok maalesef.

Burada, bir de, birinci bölümde kış saatiyle ilgili çok önemli bir uygulama var, bu kanunlaştıırılıyor Danıştayın iptal ettiği. Hâlbuki onunla ilgili olarak açıklama istedik. Bakanlık yetkilileri bize şöyle bir rapor verdi: “İşte, vücut saati, şu saati, bu saati...” Ya, sonuç olarak geçmiş yıllarda yapılan tasarruf neydi bu yaz saati uygulaması varken, şimdi nedir, bunu bir türlü anlatmıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakikam olabilirse...

BAŞKAN – Peki, ek süre vereyim size bir dakika.

Tamamlayın lütfen Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Devamla) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sonunda EPDK yetkilileri bir rakam verdi. Size çok kısaca okumak istiyorum, bilmemiz lazım: 2012 242 milyar kilovatsaat; 2013 248 milyar kilovatsaat, 6 milyar kilovatsaatlık bir artış var 2012’den 2013’e; 2013’ten 2014’e 9 milyar kilovatsaatlık, 2014’ten 2015’e 6 milyar kilovatsaatlık yani ortalama

6-7 milyar kilovatsaat her yıl bu yaz saati dolayısıyla bir artış oluyor. Biz bu yaz saati uygulamasını yapmadık, ne oldu biliyor musunuz? 15 milyar kilovatsaatlık bir artış var. Ya, bu raporların ne ilgisi var? Ondan sonra da üniversite yazmış, şöyleymiş, böyleymiş, bilmem ne tarifesi, gece tarifesi, gündüz tarifesi... Yok böyle bir şey. İşte, çok basit bir şekilde... Bu nedir biliyor musunuz? Bu elektrik şirketlerine para kazandırmaktır, olay bu.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Turan, söz istemişsiniz buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, 60’a göre bir dakika rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun yerinizden.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce konuşmamda “‘Hendeklere faşizmin bayrağını gömüp özgürlüğün bayrağını dikeceğiz.’ demek vekillik değildir, bu suçtur, cezası gerekir.” demiştim.

BAŞKAN – Evet.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – HDP’nin Grup Başkan Vekili Sayın Kerestecioğlu “Asla böyle bir şey söylenmedi.” demişti. Çok zor değil, internetten baktım, HDP’li vekilin, duyuyorsanız...

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hani bunlar yasaktı, yanılttı bunlar?

MURAT EMİR (Ankara) – Huzur bozucu materyal bu Sayın Başkan. Çıkarılma cezası vermelisiniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Disipline göre işlem yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Bunu söyledik, Sayın Kerestecioğlu çok tepki gösterdi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, dolayısıyla o söylediğimizin doğru olduğunu gösteren ufak bir video kaydıydı. Bundan CHP’nin niye rahatsız olduğunu anlamış değilim yani inanın şaşıyorum bazen.

Şu açıdan söylüyorum: Hiçbir vekilin...

MURAT EMİR (Ankara) – Hayır, İç Tüzük’e ısrarla yazdınız. Biz “Bu olsun.” dedik, siz “Olmasın.” dediniz diye itiraz ediyoruz.

BAŞKAN – Dinliyorum ben sizi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...cezaevinde olmasını hiçbir insan istemez ama bu suçlar, bu ifadeler vekillikle bağdaşan işlemler değildir. Takdir mahkemelerindir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Ben de aynı şeyi söylüyorum: Takdir mahkemelerindir.

BAŞKAN – Ne güzel. “Takdir mahkemenin.” deniliyorsa ne güzel.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Tabii, bağımsız yargının, sizin kuşatmanız altında olan mahkemelerin değil.

BAŞKAN – Ben durum tespiti yaptım yalnız. Bakın, yaptığım durum tespitini Sayın Turan ispat etti. Ben yargısız infaz yapmadım. Lütfen, beni ön yargılı dinlemeyin.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, siz buradan birçok kez vekillere “hain” “katil” “terörist” denmesine hiçbir şekilde itibar zedeleyici olarak bakmadınız. O yüzden, tarafsız yönetmiyorsunuz. Sizi ben hukukçulara havale ediyorum.

BAŞKAN – Ben sizin siyasetinizin veya politikalarınızın aracı olmam. Lütfen...

Sayın Altay, sizi dinliyorum.

Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Vazgeçtim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

XII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 Sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 502) (Devam)

BAŞKAN – Şahsı adına son olarak Bayburt Milletvekili Sayın Şahap Kavcıoğlu konuşacak.

Buyurun Sayın Kavcıoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHAPKAVCIOĞLU (Bayburt) – Sayın Başkan, çok kıymetli Bakanım, değerli milletvekillerimiz; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

502 sıra sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerine söz almış bulunuyorum. Öncelikle, bugün Hakkâri'nin Şemdinli ilçesinde Türkiye'ye sızmak isteyen teröristlerle çıkan çatışmada şehit olan evlatlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Bölgede yapılan operasyonlar çerçevesinde öldürülen teröristlerin üzerinde ABD'nin terörist grup diye nitelendirmediği YPG'ye verdiği silahların çıkması, bu durum, ABD'nin aslında terör örgütlerine ne kadar destek verdiğini gösteren önemli bir olaydır.

Bugün yine burada, dışarıdaki bu güçlerden destek alarak buraya çıkıp Türkiye'de bugün 8 şehidimiz varken bu 8 şehidimizle ilgili bir çift söz söylemeden buradan bu terörist gruplara destek veren ve sözde milletvekili olarak hapiste olan, adalete, mahkemelere güvendiğini söyleyenlerin burada çıkıp buradan onlara selam çakması, meydan okuması doğru değildir. Burası Türkiye Cumhuriyeti'nin Meclisidir. Buradan hiçbir şekilde 8 şehidimizin olduğu gün kimseye meydan okutmayız. Aynı şekilde bunu dünyada, diğer raporlarda da görüyoruz, dışarıdaki güçlerden destek alarak bu şekilde cesaretlenmenizi gerektirecek hiçbir durum yoktur. Bunu da size ifade edeyim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Asın hepimizi rahat edin.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Devamla) – Şimdi, esas konumuza gelince, bugün burada sadece bir torba yasa kanunundan bahsetmiyoruz, torba yasayla ilgili çok eleştiriler geliyor, doğrudur, içinde farklı konularla ilgili yasalar da bulunuyor ama bizim -dün de ifade ettik- Hükümet olarak en önemli özelliklerimizden bir tanesi olabilecek ihtimale karşı, çıkacak krizlere karşı, çıkacak sorunlara karşı önceden ve hızlı ve etkin karar almamızdır. Dolayısıyla, bu torba yasada, biraz önce söylendiği gibi, tam aksine, sosyal sorumluluk katkısı yüksek, insanlarımızın refah düzeyine direkt etkisi olacak bir düzenlemelerden bahsediyoruz. Bakınız, sadece zamanımız kısıtlı olduğu için bazı kalemlerden bahsedeceğim, bu mevcut durumda vergi tarifeleri dolayısıyla 2017 yılında asgari ücretin 1.400 TL'nin altına düşeceği dönemler olacaktır; yapılan düzenlemede sağlanacak asgari geçim indirimiyle bu durum ortadan kaldırılıyor. Yine, reel sektörde organize sanayilerle, küçük sanayi siteleriyle ilgili kronikleşmiş sorunların bu torba yasada giderildiğini görüyoruz. Yine, öğrencilerimizi kapsayan, yine, kira geliri olan vatandaşlarımıza katkı yapacak maddeleri görüyoruz. Yine, ülkemizde on beş yıl öncesinden bugüne kadar refah seviyesi yükselirken tüm halkı kapsayacak internetle ilgili düzenlemeleri görüyoruz.

Yine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'da yapılan değişiklikler, tamamen, vatandaşın normaldeki uygulamalarda yaşadığı sıkıntılarda, özellikle 55, 56, 58'inci maddelerde -detaya girmiyorum zaman kısıtlı olduğu için- yedi günlük sürelerin on beş güne çıkarılarak kolaylıklar sağlandığını görüyoruz.

Yine, birçok değişikliğin yanında, terörle önemli bir mücadele veren Hükümetimizin bu torba yasayla beraber bu vergi gelirleriyle önemli bir destek sağlayacağını görüyoruz.

Şimdi, bu torba yasayla ilgili tabii çok detaylı konuşulacak ama burada zaman kısıtlı olduğu için çok fazla ifade edemiyoruz.

Yine, geçen Tekirdağ Belediye Başkanının ve CHP Sözcüsü Bülent Tezcan'ın Cumhurbaşkanımızla ilgili söylediği “faşist diktatör” kelimesini, ifadesini burada tekrar kınıyorum. Bugün CHP Genel Başkanı tarafından bütün milletvekillerine “Bunun arkasında durun, bunu savunun.” söylemlerini de buradan kınıyorum. Biz halkının yüzde 52 oyuyla gelmiş, benim kendi şehrimde, demokrasiye aşık bir toplum olarak, demokrasinin her zaman yanında olan bir toplum olarak, yüzde 82'yle seçilmiş bir Cumhurbaşkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) – Esad yüzde 92'yle seçildi, haberiniz olsun.

ŞAHAP KAVCIOĞLU (Devamla) – ...yüzde 82 oy verilmiş bir Cumhurbaşkanı “diktatör” denmesini de kınıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 60'a göre söz talep ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden, bir dakika.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu'nun 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Milletvekilimin refleksini anlayışla karşılıyorum. Tekrar altını çiziyorum: Cumhurbaşkanı da Cumhuriyet Halk Partisine bütün olarak, daha önce, Bülent Tezcan'dan önce, bizden önce “faşist” dedi. Cumhurbaşkanı CHP'ye “faşist” dedi diye CHP faşist olmaz ama biz Türkiye'nin yaşadığı şu hâle, OHAL'e, KHK'lere baktığımız zaman, cezaevlerindeki gazetecilere, cezaevlerindeki milletvekillerine baktığımız zaman Türkiye'de bir faşizm rejiminin olduğu kanaatini taşıyoruz, taşımaya da devam edeceğiz.

Saygılar sunarım.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu konuyu bu hafta çok fazla tartıştık. Bir daha diyorum: Demokratik rejim içerisinde, anayasal sistem içerisinde olağanüstü hâl ilan edilmiştir, bunun gereği yerine getiriliyordur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İyi, güzel.

BAŞKAN – Türkiye faşist bir ülke değildir, ben de bunu son nokta olarak söyleyeyim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, sizin bu tartışmalara katılma hakkınız yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yüz kere söyledim size.

BAŞKAN – Sizi dinlemeyeceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dinlemeyin. İşinizi yapın, İç Tüzük'e uyun.

BAŞKAN – Dinlemiyorum zaten, görüyorsunuz.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir hakkınız yok sizin.

BAŞKAN – Var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok.

BAŞKAN – Anayasa'nın 94'üncü, İç Tüzük'ün 64'üncü maddesini oku.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aç, 64'ü oku, 64'ü oku! Bir daha oku.

BAŞKAN – Oku da öğrenirsin var mı yok mu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok, bin kere söyledik yahu, bu hakkınız yok.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu, sizi dinliyorum.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Sakin, sakin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yok ama yahu, her konuya da Başkan müdahil olmaz ki kardeşim. Allah Allah!

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti söz konusu olunca her zaman cevap vereceğim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Türkiye Cumhuriyeti’ni ben senden daha iyi savunurum.

BAŞKAN – Evet, siz “Türkiye Cumhuriyeti’nde faşizm var.” dediniz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen bizi Türkiye Cumhuriyeti aleyhine laf söylemekle itham ediyorsun. Böyle bir hakkın yok senin.

BAŞKAN – Ben de bunu kabul etmediğimi belirtiyorum. Bir daha söyleyin, bir daha kabul etmeyeceğim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne söyledin az önce? Hayret bir şey ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Türkiye’de demokratik bir rejim var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Var, var, tabii var!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ederiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayret bir şey ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Az önce konuşan hatip, sanki, cezaevinde olan milletvekillerimiz hâlen dokunulmazlığı olan, hâlen vekil olan milletvekillerimiz değilmiş de bir örgüt üyesiymiş gibi “Biz buradan kimseye meydan okutmayız, burası Türkiye Cumhuriyeti.” dedi. Biz de bu Türkiye Cumhuriyeti’nin vatandaşlarıyız, sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Kimseye buradan...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet “Meydan okutmayız.” dedi.

BAŞKAN – “Meydan okutmayız.” dedi, siz meydan okumadınız ki size sataşma olarak söz vereyim.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Bize dendi.

BAŞKAN – “Okuduk.” diyorsanız, buyurun iki dakika.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Kime meydan okumuşlar onu söylesin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yerinden konuşmak istiyor Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sataşmadan söz istediler kendileri.

Buyurun.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Meydan mı okudular da daha önceden?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, meydan okuduk.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Az önce meydan mı okudular size de görev addettiniz ya?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Evet, meydan okudular.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir’in, Bayburt Milletvekili Şahap Kavcıoğlu’nun 502 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Şimdi, ne yapıp ne yapmayacağımızın ya da hangi sözü ne şekilde kullanacağımızın ayarını başka partilerden -burada hangi parti olursa olsun- ya da Meclis Başkan Vekilinden alacak değiliz. Hepimiz belli bir eğitimden geçmiştik, gelmişiz buraya, seçilerek gelmişiz, halkımızı temsil ediyoruz, o temsil iradesini hangi sözlerle yansıatacağımızın kararını

da biz veririz. Bu kimsenin haddine değildir. Sonuçta, biz, cezaevindeki vekillerimize selam gönderme hakkına sahibiz. Eğer onlarla görüşmiyorsak hele, selam gönderme hakkına her konuşmamızın başında sahibiz. Burada ikili oynamasın kimse. Kalkıp “Yasama faaliyetine devam ediyorlar.” deyip, ondan sonra onların tek sözünü buraya yansıtmayıp, buradan da bizim onların sözünü yansıtmamızı engellemek ya da onlara selam söylemek meydan okumaksa, meydan okuyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ciddiye almadık meydan okumanızı.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Hani derler ya “Türkiye İşçi Partisine ne yapıldıysa bu memlekette, daha sonra 1990’larda Orhan Doğanlara, Leyla Zanalara ne yapıldıysa şimdi aynı.” Hani, sevgili Selma Irmak’ın dediği gibi “Tekerrürden ibaret olan bir tarihi yaşatmaya çalışıyorsunuz.” Yaşatın, buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hiç alakası yok.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - Ama bu ilerleme değildir, bu gerilemedir, bu başka bir şey değil. Ve nasıl diyorlarsa “Biz halkız, yeniden doğarız ölümlerde.” diye...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Aynen öyle.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - ...biz halkız, yeniden doğarız ölümlerde. Ne kadar yok edilmeye çalışılsak da düşüncemiz, varlığımız hayat bulur, yaşar. Bu ülkede onlarca şair, onlarca yazar, onlarca milletvekili cezaevlerine atılmış olabilir, asılanları olmuş olabilir. Biz insanları “Onu astınız iyi ettiniz, bunu astınız kötü ettiniz.” diye kabul etmedik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kerestecioğlu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - 12 Eylülde, benim tanıdığım Necdet Adalı nasıl üzüntü verdiyse bana...

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu, süreniz bitti, teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) - ...aynı şekilde, Mustafa Pehlivanoğlu da üzüntü vermiştir. Sizi de birazcık buna davet ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hiçbir kimsenin siyasi görüşünden dolayı, vekillik faaliyetinden dolayı dokunulmazlığın muhatabı olmamıştır. Niçin olduğunu anlatmaya çalıştım az önce.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.37

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 20.39****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Emre KÖPRÜLÜ (Tekirdağ)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 17’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.
502 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine devam edeceğiz.

XII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- *Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 Sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 502) (Devam)*

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sıraya alınan 457 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine başlayacağız.

2.- *AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 457)*

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 7 Kasım 2017 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.41

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 3

17'NCİ BİRLEŞİM

2 KASIM 2017 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler”in görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici 1’inci madde dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.04.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- 466 ve 469 Sıra Sayılı Kanun Tasarılarının İhtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

466 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünün 1 ila 16’ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 27’nci maddelerden (25’inci maddenin birinci fıkrası; ikinci fıkrası; üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları; altıncı fıkrası; yedinci fıkrası; Geçici 1’inci madde; Geçici 2’nci madde; Geçici 3’üncü madde; Geçici 4’üncü madde; Geçici 5’inci madde dâhil) oluşması,

469 Sıra Sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünün 1 ila 25’inci maddelerden, ikinci bölümünün 26 ila 49’uncu maddelerden (Geçici 1’inci madde; Geçici 2’nci madde; Geçici 3’üncü madde dâhil) oluşması,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.03.2017 tarihli 81’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- 26’nci Dönem 3’üncü Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri bir saat Sözlü Soruların görüşülmesini müteakip diğer denetim konularının, Çarşamba günleri ise Sözlü Soruların görüşülmemesi ve bugünlerde gündemin Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler Kısımındaki işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 10.10.2017 tarihli 5’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

4.- Genel Kurulun 7, 14, 21 ve 28 Kasım 2017 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 17.10.2017 tarihli 9’uncu Birleşiminde kabul edilmiştir.)

5.- Genel Kurulun 2 Kasım 2017 Perşembe günü saat 24.00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 24.10.2017 tarihli 12’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* Plan ve Bütçe Komisyonu

2.11.2017 Perşembe–Saat: 11.00

3.11.2017 Cuma–Saat: 10.00

* Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu

2.11.2017 Perşembe - Saat: 11.00

* Meclis Araştırması Komisyonu

(Çölyak Hastalığının Teşhis Aşamasının, Sebeplerinin, Sonuçlarının ve Bu Hastalığa Maruz Kalanlara Sağlanabilecek Yardımların Araştırılması)

2.11.2017 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

17'NCİ BİRLEŞİM

2 KASIM 2017 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

1.- **(S. Sayısı: 325)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 479)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Savunma ile İlgili Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Konusunda Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/735) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 142)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 477)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/729) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2017) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 463)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Bakanlar Konseyi Arasında Bilim ve Teknolojide İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/667) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 457)** AB-EFTA Ortak Transit Ortak Komitesinin 20 Mayıs 1987 Tarihli Ortak Transit Rejimine İlişkin Sözleşmeyi Değiştiren 28/04/2016 Tarihli ve 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/745) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 461)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/787) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 464)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/723) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 379)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 382)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

12.- **(S. Sayısı: 384)** Balinacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) **(X)**

() İktüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

13.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 459) Gözden Geçirilen Uluslararası Taşımacılıkta Hayvanların Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/773) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) (X)

16.- (S. Sayısı: 460) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Afet ve Acil Durum Halinde Yardım Sevkiyatının ve Yardım Personeline Ait Eşyanın İthalat, İhracat ve Transitini Hızlandırmaya Yönelik Önlemlerin Alınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/764) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.02.2017) (X)

17.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 5) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

23.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

24.- (S. Sayısı: 102) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

25.- **(S. Sayısı: 103)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 104)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 105)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 108)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 110)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 112)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 111)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 113)** Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 114)** Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 115)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 122)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 125)** Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

38.- **(S. Sayısı: 134)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

39.- **(S. Sayısı: 156)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

40.- **(S. Sayısı: 144)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

41.- **(S. Sayısı: 150)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

42.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

43.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) (X)

44.- **(S. Sayısı: 167)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

45.- **(S. Sayısı: 363)** Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

46.- **(S. Sayısı: 275)** Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

47.- **(S. Sayısı: 262)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

48.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

49.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

50.- (S. Sayısı: 466) Türkiye Uzay Ajansı Kurulması ve Uzaya Yönelik Faaliyetlerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (1/823) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.03.2017) (**) (X)

51.- (S. Sayısı: 469) Yüksek Teknolojiler Araştırma Merkezi ve Bilim, Teknoloji ve Sanayi İcra Kurulu Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/827) ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.03.2017) (**) (X)

52.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

53.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

54.- (S. Sayısı: 307) Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**) (X)

55.- (S. Sayısı: 465) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/763) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.02.2017) (X)

56.- (S. Sayısı: 452) 682 Sayılı Genel Kolluk Disiplin Hükümleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/808) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

57.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

58.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

59.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

60.- (S. Sayısı: 436) 675 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016)

61.- (S. Sayısı: 437) 676 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.11.2016) (X)

62.- (S. Sayısı: 444) 677 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/789) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016)

63.- (S. Sayısı: 445) 678 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/790) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.12.2016) (X)

64.- (S. Sayısı: 448) 679 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/806) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017)

65.- (S. Sayısı: 449) 680 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/805) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) (X)

66.- (S. Sayısı: 450) 681 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Milli Savunma ile İlgili Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/804) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 06.02.2017) (X)

67.- (S. Sayısı: 453) 683 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/809) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017)

68.- (S. Sayısı: 454) 684 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/810) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) (X)

69.- (S. Sayısı: 455) 685 Sayılı Olağanüstü Hal İşlemleri İnceleme Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/811) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 17.02.2017) (X)

70.- (S. Sayısı: 467) 686 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/813) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017)

71.- (S. Sayısı: 468) 687 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/814) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.03.2017) (X)

72.- **(S. Sayısı: 470)** 688 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/830) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 08.05.2017)

73.- **(S. Sayısı: 289 ve 289’a 1’inci Ek)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2016, 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/8, 5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihleri: 24.05.2016 ve 18.05.2017)

74.- **(S. Sayısı: 483)** 689 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/835) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 29.05.2017)

75.- **(S. Sayısı: 484)** 690 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/836) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 29.05.2017) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 481)** Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Moğolistan Hükûmeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/741) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.05.2017) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 487)** Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/816) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2017)

78.- **(S. Sayısı: 488)** Yunus Emre Vakfı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/818) ve Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2017)

79.- **(S. Sayısı: 496)** 691 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/860) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 04.10.2017)

80.- **(S. Sayısı: 498)** 692 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/863) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 12.10.2017)

81.- **(S. Sayısı: 499)** 693 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/869) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma Tarihi: 23.10.2017)

82.- **(S. Sayısı: 500)** 694 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/870) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma Tarihi: 23.10.2017) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 502)** Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi’nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 Sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma Tarihi: 27.10.2017) **(X)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 502

Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/884) ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”, 2981 Sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun” ve 4706 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/588) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/884 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 5
- Madde Gerekçeleri 9

• 2/588 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 41
- Katılma Yazıları.....41
- Genel Gerekçesi 43
- Madde Gerekçeleri 45
- Metni 46

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu 47

• Muhalefet Şerhleri.....80

• Tasarı Metni 222

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....223

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

27/9/2017

Sayı: 31853594-101-1470-1030

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 11/9/2017 tarihinde kararlaştırılan “Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Binali Yıldırım

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/884)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Küreselleşen dünyada, ülkemizle diğer ülkeler arasında ekonomik, sosyal ve teknolojik alanlarda önemli etkileşimler meydana gelmekte ve buna bağlı olarak mevzuatımızda çeşitli alanlarda düzenleme ihtiyacı doğmuş bulunmaktadır.

Bu ihtiyaçlar gözönünde bulundurularak hazırlanan Tasarı ile vergiye gönüllü uyumu artırıcı, vergi uygulamalarını kolaylaştırıcı, tahsilatta etkinliği artırıcı düzenlemelerin yanı sıra kayıt dışılıkla mücadelede etkinliğin devam ettirilmesine hizmet edecek düzenlemeler yapılmaktadır. Ayrıca bazı sektörlerin kamusal yükümlülüklerine yönelik yaşanan sorunlar çözümlenmekte ve süresi biten bazı geçici düzenlemelerin süreleri uzatılmaktadır.

Vergiye gönüllü uyumu sağlamak amacıyla;

-Asgari ücretin vergilendirilmesinde gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir dilimine girilmesi nedeniyle oluşan kayıpların ilave asgari geçim indirimi uygulanması ile giderilmesi,

-Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesine yönelik vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna sağlanması,

-Türev işlemlerine yönelik vergisel yüklerin azaltılması suretiyle uluslararası finansal piyasalarda rekabet gücümüzün artırılması,

-Elektronik haberleşme hizmetlerindeki özel iletişim vergisi oranlarının tekleştirilmesi,

-Özel amaçlı kuruluşlardan temin edilen fonların kamu özel işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen projelerin finansmanında kullanılması şartıyla finansman üzerindeki vergi yükünün kaldırılması,

-Bankalara tanınan vergisel imkânların finansal kiralama ve finansman şirketlerine de tanınması suretiyle bu kuruluşların eşit şartlarla faaliyette bulunmalarının sağlanması,

-Kooperatiflerin vergilendirilme rejiminde değişiklik yapılmak suretiyle ortak dışı işlemlerin kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetine etkisinin kaldırılması, sadece ortak dışı işlemlerden vergi alınması,

-2018 ila 2021 yıllarında ödenmesi gereken emlak vergisi tutarlarının hesaplanmasında esas alınan arsa ve arazi birim metrekare değerlerine sınırlama getirilmesi,

-İmalat sanayinin teşvik edilmesi amacıyla 2017 yılında sağlanan vergi teşviklerinin 2018 yılında da sürdürülmesi,

konularında düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca Tasarı ile vergi uygulamalarını kolaylaştırmak, tahsilatta etkinliği artırmak amacıyla;

-Vergi mükellefiyetine yönelik tüm işlemlerin elektronik ortamda yerine getirilebilmesine imkân sağlanmasına,

-Yurtdışı banka kartlarının vergi ödemelerinde kullanımının yaygınlaştırılmasına,

-Adres kayıt sisteminde yer alan yerleşim yeri adresinin, gerçek kişilere yapılacak tebligatlarda kullanılmasına imkân sağlanmasına,

-Transfer fiyatlandırmasına ilişkin yöntem belirleme anlaşmalarından alınmakta olan başvuru ve yenileme harçları kaldırılarak anlaşmalara başvurunun teşvik edilmesine,

-Vergi borcu bulunmama şartı aranılacak ödemelerin kapsamının genişletilmesi ve ödemelerden vergi borçlarının resen kesilebilmesi, vergi dairelerince yapılacak iadelerin prim borçlarına, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak prim iadelerinin vergi borçlarına resen mahsup edilmesine,

-Elektronik ortamda yurtdışından hizmet alan nihai tüketici gerçek kişilere hizmet sağlayan yurtdışında bulunan işletmelerin katma değer vergisi mükellefi olmaları sağlanarak nihai tüketicilerin vergi sorumluluğuna yönelik muğlaklığın giderilmesine,

-Engellilerin taşıt alımlarında uygulanan özel tüketim vergisi istisnasının yeniden düzenlenmesine,

-Kurumlar vergisinde taşınmaz satışından elde edilen kazançlara yönelik istisnanın azaltılmasına,

ilişkin düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca bazı mallar özel tüketim vergisi kapsamına alınmakta ve motorlu taşıtlar vergisi tarifesinde değişiklik yapılmaktadır.

Kayıt dışılıkla mücadele kapsamında; vergi kayıp ve kaçığının önlenmesi amacıyla tütün mamullerinin kullanımında önemli bir yer tutan makaronların vergilendirilmesi, tütün mamullerinin üretim ve satışının disipline edilmesini sağlayan düzenlemeler yapılmaktadır.

Gelir İdaresi Başkanlığının görevleri arasına vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele edilmesi, vergiye gönüllü uyumun ve tahsilatta etkinliğin artırılması amaçlarıyla mükellefiyet, vergilendirme ve risk analizine yönelik her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle Risk Analizi Sistemi oluşturma ve risk analizi çalışmaları yapma hususları eklenmektedir.

Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerin hesaplanması, tahsili ve takibiyle ilgili yaşanan sorunları gidermek amacıyla gerek vergi kanunlarında gerekse sektörü ilgilendiren diğer kanunlarda mevcut sorunların çözümünün yanı sıra kalıcı çözümleri de içeren düzenlemeler yapılmaktadır.

Hazine taşınmazları mevzuatında öngörülen değişikliklerle;

-On yılını doldurmuş bulunan kamu konutlarının Devlet İhale Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde ihale yoluyla satılması suretiyle ekonomiye kazandırılması ve böylece çoğunluğu ilgili mevzuatı uyarınca gerekli koşulları sağlayamadığı için kat mülkiyetine geçememiş ve konut olarak kullanımı riskli olan bu konutların dönüşümünün sağlanması, kamu konutlarında ikamet eden personele sağlıklı ve güvenli yaşama alanları oluşturulması,

-Belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde yer alan Hazineye ait tarım arazilerinin kiracısı, kullanıcısı ya da paydaşları olan vatandaşlarımıza rayiç bedel üzerinden satılması suretiyle değerlendirilerek ekonomiye kazandırılması,

-Yatırım yapılması amacıyla üzerinde sınırlı ayni hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının yatırımcılara satılması durumunda ve bu taşınmazların satış bedellerinin taksitle ödenmesi halinde taksit sayısının artırılması ve taksit sürelerinin uzatılması suretiyle yatırımcıların desteklenerek daha fazla yatırım yapılmasının sağlanması,

-Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup üzerinde yapılaşma olan Hazine taşınmazlarının belediyelere devri için geçerli süre olan 19/7/2003 tarihinin 31/12/2009 tarihine uzatılması,

-Yatırımların teşviki kapsamında daha önce mülkiyeti Hazineye, özel bütçeli idarelere, belediyelere veya il özel idarelerine ait olan ve yatırım yapılmak amacıyla gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen veya süresiz kullanma izni verilen taşınmazların üzerinde taahhüt ettikleri yatırımları tamamlamalarına imkân sağlamak üzere yatırımcılara 31/12/2017 tarihine kadar başvuru imkânı getirilmesi,

-Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı veya Maliye Bakanlığı tarafından taşınmaz tahsis edilen turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sözleşme sürelerinin, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi, borcunun bulunmaması ve bir yıl içinde talepte bulunulması halinde, süresinin bitmesi beklenilmeksizin yeni bedel üzerinden sözleşme düzenlenerek kırkdokuz yıla kadar uzatılması, ayrıca kesin tahsis yapılan veya irtifak (üst) hakkı tesis edilen taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesi,

amaçlanmaktadır.

Ayrıca 442 sayılı Köy Kanununda yapılan düzenlemeyle köy yerleşim alanlarında bulunan ve köyde ikamet eden ve köy nüfusuna kayıtlı olup evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde 31/12/2020 tarihine kadar çeşitli nedenlerle bina yapmayanlara ya da taksitlerini ödemeyenlere ilave süre vermek suretiyle bu vatandaşlarımızın satın aldıkları taşınmazları üzerinde bina yapmalarına ve taksitlerini ödemelerine imkân sağlanmaktadır.

Tasarıyla;

-2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitinin yükseltilmesi,

-Çok sayıda kişinin ufak meblağlar ile bir girişime/projeje internet siteleri aracılığıyla fon sağlaması veya bağış yapmasına imkân tanıyan kitle fonlaması sisteminin ülkemiz ekonomisine kazandırılması,

-Hazine Müsteşarlığının üst fonların yanı sıra sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman sağlayan fonlara da kaynak aktarabilmesi ve girişimcilerin faizsiz finansmana erişiminin artırılması,

-Elektronik imza ve elektronik alanda ortaya çıkan gelişmeler çerçevesinde, kamu mali yönetimi ve kontrol alanında gerçekleştirilen iş ve işlemlerin bu gelişmelere entegrasyonu, değerli kağıtların Maliye Bakanlığının muvafakati ile, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından da hazırlanıp bastırılabilmesi veya elektronik belge olarak düzenlenebilmesi,

-Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Denetleme Kurulunun kaldırılması ve Bankaya, görevlerini yerine getirebilmek amacıyla bankalar ve mali kuruluşlar dışındaki diğer gerçek ve tüzel kişilerden de doğrudan bilgi isteme yetkisi tanınması,

-Kişisel Verilerin Korunması Kanununda öngörülen değişikliklerle, kişi haklarının korunmasını temel amaç edinen ve ağırlıklı olarak hukuk alanında faaliyet gösteren Kurumda hâkim ve savcılarının geçici görevlendirilmesi, Kurumun gelirleri arasına “veri sorumluları sicil ücreti”nin eklenmesi, Kurumun acil ihtiyaç duyduğu uzman personelin naklen atanmasının sağlanması,

yönünde düzenlemeler yapılmaktadır.

Enerji alanında öngörülen düzenlemelerle;

-Genel arama dönemi sonuna kadar maden aramaya yönelik gerekli faaliyetlerde bulunulmaması halinde arama ruhsatlarının iptal edilmesi,

-Jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune almaya yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren ve çevreye zarar vermeyecek faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaması,

-İşletme ruhsat döneminde idarelerin üç aylık sürede izin sürecini tamamlaması,

-İşletme ruhsatı döneminde yeterli üretim yapılmaması halinde ruhsatın iptali,

-Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdesinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye ve bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınması,

-Genel aydınlatma kapsamından park, bahçe, tarihi ve ören yerleri ile trafik sinyalizasyonun çıkarılması,

-Genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisinin satın alınması işinin TEDAŞ tarafından yürütülmesi, TEDAŞ’ın genel aydınlatma kapsamında elektrik enerjisini TETAŞ’tan tedarik ederek ilgili abonelere fatura etmesi,

öngörülmektedir.

Çalışma hayatına yönelik olarak yapılan düzenlemelerle;

-Mevsimlik tarım işçilerinin, fiilen çalıştıkları alanlarda kimlik bildirimlerinin alınması,

-İşsizlik ödeneğinin halihazırda ayın sonunda yapılması yönündeki uygulamadan vazgeçilerek, ödemenin her ayın beşinde yapılması,

-İlköğretim, ilkökul ve ortaokul mezunu olan ve hizmetli unvanında istihdam edilen gazilerin mağduriyetlerinin giderilebilmesi için “memur” unvanlı kadrolara atanabilmesi,

-Terörle Mücadele Kanunu kapsamında istihdam hak sahipliğinde halihazırda kırkbeş olan yaş sınırının aranmaması, anne, baba ve kardeşlerin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehidin eşi veya çocuklarınca kullanabilmesi,

-Büyük endüstriyel kazaların önlenmesine yönelik olarak ilgili kurumların sorumluluklarının tanımlanması, sağlanmaktadır.

Diğer taraftan Tasarı ile;

-Liman idari sahasında can, mal ve çevresel risk taşıyan veya seyir ve seferin selametine engel olabilecek suret ve vaziyette karaya oturmuş, yarı batık veya batık halde yahut terk edilmiş veya atıl halde bulunan gemilerin kaldırılması,

-Sivil havacılık güvenliğine ilişkin Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun kurulması,

-Havalimanlarında terk edilmiş olan hava araçlarının kaldırılmasının sağlanması,

-Vakıf taşınmazlarının kira sözleşme süresinin on yıla çıkarılması,

-Türk Patent ve Marka Kurumunun, Bakanlar Kurulu kararı ile yurtiçinde veya yurtdışında şirket kurabilmesi, kurulmuş şirketlere ortak olması,

-Organize sanayi bölgesinde bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesislerin sahiplerinin müktesep haklarının korunması,

-Sanayi sitelerinin dönüşümlerinin hızlandırılması, kurulacak sanayi sitelerinin ekonomiye kazandırılması ve sanayi sitelerinin arazi teminlerinin kolaylaştırılması amacıyla Hazine mülkiyetinde bulunan arazilerin değerlendirilmesi,

-Sanayici niteliğindeki bir işletmenin üretimi sonucunda nihai sanayi malı hüviyetine kavuşmuş bir ürünün alım veya satımının ticaret borsası tesciline tabi olmaması ve dolayısıyla muamele tescil ücreti ödenmemesi,

-Vakfiyelerde yer alan hayır şartlarını gerçekleştirmek üzere yurtdışındaki ihtiyaç sahiplerine yardım edilmesini sağlamak için yurtdışında kurulu tüzel kişilere şartlı ve şartsız yardım yapılabilmesi,

-Toplulaştırma uygulamalarında elbirliği mülkiyetin paylı mülkiyete dönüştürülmesi,

-Tapu kayıtlarında yapılan hisse hatalarının uygulayıcı kuruluş tarafından resen düzeltilebilmesi,

-Tarım arazilerinin zorunlu hallerde tarım dışı kullanımına ilişkin mevzuattaki farklılıkların giderilmesi ile yapılan arazi toplulaştırma çalışmalarında yol, kanal gibi ortak kullanım alanı olarak ayrılan yerlerde bulunan mahsul ve mütemmim cüzlerin bedellerinin ödenmesinde karşılaşılan sorunların giderilmesi,

-Bakım ihtiyacı olan engelliler için özel bakım merkezlerinde sunulacak bakım hizmeti karşılığı belirlenecek kişi başı aylık bakım ücreti tutarı ile evde bakımına destek verilecek engelliler için verilecek aylık sosyal yardım tutarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi,

-Tüketicinin korunmasına ilişkin mevzuatta yer alan ceza üst sınırına ilişkin tutar ve oranların ölçülülük ve caydırıcılık ilkeleri gözetilerek azaltılması,

-Belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanısıra eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere de indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi ve kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan su tarifelere sınır getirilmesi, amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun masraflarına katkı payı uygulamasında tereddütlere ve ihtilaflara neden olan hususları çözüme kavuşturacak yeni bir sistem kurulması amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda maddede yapılan düzenlemelerle;

-İmtiyaz sözleşmeleri kapsamında yetkilendirilen işletmecilerin ödemekle yükümlü olduğu Kurum masraflarına katkı payının matrahı, işletmecilerin yıllık net satışları olarak belirlenmiştir.

-Üzerinden mükerrer Hazine payı ödenmesini önlemek maksadıyla, faturanın şeklinde veya içeriğinde (müşteri bilgileri, işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı, gibi) veya hizmetin ilişkin olduğu dönemin belirlenmesinde yapılan hatalar ya da mükerrer düzenlenen faturalar nedeniyle aynı yıl içinde düzeltmeye konu edilen kayıtlarda yer alan bedeller, Hazine payı matrahı dışına çıkarılmıştır.

-Halihazırda, imtiyaz sözleşmelerinin tarafı olmamasına rağmen Hazine Müsteşarlığı tarafından takip ve tahsil edilen Hazine payı, yapılan düzenlemeler neticesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak hesabına ödenecek ve söz konusu hesapta yer alan bakiyenin tamamı, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına aktarılacaktır.

-Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payının süresinde ödenmemesi durumunda, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca söz konusu tutarların ilgili vergi dairesince takip ve tahsil edilebilmesi imkânı sağlanmaktadır.

-Hazine payının süresinde ve tam olarak ödenmesini sağlamak için, uygulanmakta olan ceza 406 sayılı Kanunun ek 37 nci maddesinde düzenlenmiş ve bu kapsamda eksik ödeme halinde eksik ödeme tutarı kadar cezai şart ödenmesi öngörülmektedir.

-Hazine payının matrahı olan “brüt satışlar” tanımından doğan tereddütleri ortadan kaldırmak maksadıyla 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca yayımlanan düzenlemelere atıf yapılmış ve görüş isteyebilme hakkı ile işletmecilerin Hazine payını hesaplamasına yönelik tereddütlerini gidermesinin yolu açılmaktadır.

-Kurum masraflarına katkı payının matrahını oluşturan net satışlar ibaresinde ne anlaşılması gerektiği açıkça tanımlanmaktadır.

-Hazine payının doğru ödenip ödenmediğinin tespitine yönelik denetimlerin Maliye Bakanlığı tarafından yapılması, denetimlerin belli süreler içinde tamamlanması ve denetimler sonucunda tespit edilen Hazine payı ile cezai şart için uzlaşma yapılabilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

-Kurum tarafından tahakkuk ettirilen cezai şartın Kuruma ödeneceği ve süresinde ödenmeyen cezai şartın da 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilerek Kurum hesabına aktarılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 2- Madde ile, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle elektronik haberleşme sektöründe yaşanan ihtilafların giderilmesi ve kamu alacağının bir an önce tahsili amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ile yetkilendirilmiş olan işletmecilerin, gerek ihtilaflı gerekse inceleme aşamasında bulunan Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, telsiz ücretleri ve bu kapsamda taraflar arasında imzalanmış olan sözleşme ve protokoller uyarınca tahakkuk ettirilen cezai şart ve

gecikme zammı ya da gecikme faizi alacakları ile yargılama giderlerine yönelik yapılandırma hükümlerinin düzenlenmesi öngörülmektedir.

Bu kapsamda maddenin;

-Birinci fıkrasında, maddenin kapsamı düzenlenmekte ve maddede yer alan bazı terimler tanımlanmaktadır.

-İkinci fıkrasında, maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilaflı olan Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı ve telsiz ücreti alacakları ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır.

-Üçüncü fıkrasında, maddenin yürürlük tarihine kadar incelemesi devam eden ya da henüz başlanmamış olan dönemlere ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

-Dördüncü fıkrasında, başvuru koşulları ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer ortak hükümlere yer verilmektedir.

-Beşinci fıkrasıyla, maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamı dışında kalmakla birlikte, Kurum tarafından yetkilendirilmiş diğer tüm işletmeci ve hizmet sağlayıcıların, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ve Kuruma olan mali yükümlülüklerine ilişkin olarak da söz konusu Kanun hükümlerinden yararlanmalarına imkân tanınmaktadır.

-Altıncı fıkrasıyla, bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarların bu maddeye dayanılarak red ve iadesinin yapılmayacağı düzenlenmektedir.

-Yedinci fıkrasıyla, bu madde kapsamında tahsil edilecek tutarların hesaplanmasında ilgili idarelerin kayıtlarının esas alınacağı düzenlenmektedir.

-Sekizinci fıkrasıyla, bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında düzenlenen süreleri üç katına kadar uzatmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır.

-Dokuzuncu fıkrasıyla, bu madde kapsamındaki alacakların bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirmeksizin terkin edilmesine Maliye Bakanı, Kurum alacakları bakımından ise Kurum yetkili kılınmaktadır.

-Onuncu fıkrasıyla, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Kurumun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır.

MADDE 3- Madde ile, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun değiştirilerek yeniden düzenlenen ek 37 nci maddesindeki hükümleri içeren ek 36 ncı maddesi yürürlükten kaldırılarak mükerrerliğin önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- 442 sayılı Köy Kanununa eklenmesi öngörülen geçici madde ile, anılan Kanunun ek 13 üncü maddesi uyarınca köy yerleşim alanlarında bulunan ve köyde ikamet eden ve köy nüfusuna kayıtlı olup evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde 31/12/2020 tarihine kadar çeşitli nedenlerle bina yapmayanlara ya da taksitlerini ödemeyenlere ilave süre vermek suretiyle bu vatandaşlarımızın satın aldıkları taşınmazları üzerinde bina yapmalarına ve taksitlerini ödemelerine imkân sağlanmak suretiyle bu vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin önlenmesi ve verilen bu süre içerisinde de bina yapılmaması veya taksitlerin ödenmemesi durumunda bu taşınmazların köy tüzel kişiliği adına, tüzel kişiliğini kaybeden köylerde ise ilgili belediye adına resen tapuda tescil edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, 31/12/2020 tarihinden önce ek 13 üncü maddede belirtilen süreleri dolacak olan hak sahiplerinin bu süreleri de 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmaktadır.

MADDE 5- 618 sayılı Limanlar Kanununda, batık gemilere ilişkin düzenlemeler bulunmasına rağmen, batık olmayan ancak karaya oturmuş, yarı batık halde bulunan gemiler ile terk edilmiş veya atıl halde bulunan gemilerin bulundukları yerden kaldırılması hususunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1386 ncı maddesi, üzerinde haciz bulunan gemilerin tehlike teşkil etmesi durumunda vaktinden evvel satılabilmesi için liman başkanına icra mahkemelerine başvurma yetkisi vermiş olsa da satış işlemlerinin oldukça uzun sürmesi mevcut düzenleme ile öngörülen amaca ulaşmaya engel olmaktadır.

Belirtilen kanuni boşluk ve hacizli gemilerin satış işlemlerinin sonuçlandırılmaması ülkemizde “terk edilmiş gemiler” ya da sahibi belli olsa bile “üzerinde takyidat bulunan terk edilmiş gemiler” sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu gemiler çoğu zaman yıllarca limanlarda beklemekte ve potansiyel olarak çevresel risk taşımaktadır. Bahsi geçen gemilerin, arz ettiği riskler nedeniyle bir an önce satışının sağlanması ve onarılarak veya hurda haline getirilerek tekrar ekonomiye kazandırılması gerekmektedir.

Terk edilmiş gemiler, gemide bulunan gemiadamı sayısının liman başkanlığı tarafından belirlenen asgari gemiadamı sayısından az olan gemileri; atıl gemiler ise emniyete ilişkin tüm belgelerinin süresi geçmiş, havuzlama süresi dolmuş, ticari faaliyette bulunmayan gemileri ifade etmektedir.

Enkaz halde bulunan gemiler bakımından ise 2007 tarihli Enkaz Kaldırmaya Dair Uluslararası Nairobi Konvansiyonu, devletin egemenlik hakkına dayanarak bu enkazların donatanına gemiyi bulunduğu yerden kaldırması, kaldırılmaması halinde ise devlet tarafından kaldırılacağına ilişkin hükümler getirmiştir. Bugün birçok sahil devleti de seyir engel veya tehlike oluşturduğu değerlendirilen hatta böyle bir problem oluşturmaya dahi herhangi bir enkazın kaldırılmasını talep edebilmektedir. Bu talep, genel olarak kanuni bağlayıcılığı olan kaldırma emri şeklinde olmaktadır. Düzenleme ile, uluslararası mevzuatta bulunan yetkinin 618 sayılı Kanunda da yer alması amaçlanmaktadır.

Madde ile, liman başkanı, can, mal ve çevresel risk taşıyan veya seyir ve seferin selametine engel olabilecek suret ve vaziyette bulunan gemiler hakkında, gemi batık veya yarı batık ise çıkarılması, diğer durumlarda ise gemiyi güvenli bir yere kaldırılması için geminin donatanına veya kaptanına kırkbeş güne kadar süre verecek, bu süre içinde talimat yerine getirilmediği takdirde, bu gemileri veya eşyasını çıkarmaya, çıkarttırmaya, bulunduğu yerden kaldırmaya, kaldırtmaya, imha ettirmeye ve satmaya yetkili olacaktır. Liman başkanı tarafından gerçekleştirilecek satışa ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından düzenlenecektir. Satıştan elde edilen gelirden liman başkanlığı tarafından yapılan masraflar düşüldükten sonra artan tutar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi nezdinde açılacak emanet nitelikli hesaplarda izlenecektir. Geminin eşyası ifadesine geminin yükü, yağı ve yakıtı da dahildir.

Düzenlemenin üçüncü fıkrasına göre liman idari sahasında bulunan gemilerin, seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyet bakımından ciddi tehlike oluşturabileceği durumlarda, birinci fıkradaki bildirimler yapılmadan ve süreler beklenmeden, gemi veya deniz aracı hakkında herhangi bir mahkeme kararı, adli veya idari tedbir olsa dahi liman başkanı, her türlü tedbiri almak hususunda yetkili olacaktır. Örneğin, üzerinde ihtiyati veya kesin haciz kararı veya bir başka nedenle seferden men kararı olan gemi, kötü hava şartlarında can, mal, seyir ve çevre güvenliği açısından risk teşkil ediyorsa, tedbiren güvenli bir yere nakli sağlanabilecek yahut terk edilmiş bir geminin yakıtı denize sızıyorsa yakıtının nakli sağlanabilecektir. Liman başkanı, alınan tedbirlerin devamında geminin satışı için birinci ve ikinci fıkra uyarınca gereken işlemleri yapmaya devam edebilecektir.

MADDE 6- Madde ile, 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Atatürk Orman Çiftliği arazilerinin onaylı imar planlarında görülen hayvanat bahçesinin, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının uygun görüşü üzerine Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü ile Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında yapılacak bir protokolle Ankara Büyükşehir Belediyesi lehine tesis edilen intifa hakkı süresinin otuz yıla kadar çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE 7- 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesi ile CD, DVD, ses kaseti gibi taşıyıcı materyaller ile fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarayan her türlü teknik cihazı imal ve ithal eden gerçek ve tüzel kişilerden, yüzde 3'ü geçmemek üzere Bakanlar Kurulu kararı ile belirlenen oranlar çerçevesinde kesinti yapılmakta ve bu tutarların dörtte biri genel bütçeye, dörtte üçü ise Kültür ve Turizm Bakanlığında oluşturulan özel hesaba aktarılmaktadır. Söz konusu özel hesapta biriken tutar, Bakanlıkça fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Madde ile, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ortaya koyduğu temel ilkeler çerçevesinde; Hazine birliğini gerçekleştirmek amacıyla tüm gelir ve giderlerin bütçede yer almasını sağlamak, bütçe dışı harcama alanlarını sınırlandırmak, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak sağlıklı bir hesap verme mekanizması oluşturmak ve kamu mali yönetimini bütçe hakkına uygun bir şekilde yürütmek amacıyla özel hesap uygulaması sonlandırılarak bu kapsamdaki hizmetlerin finansmanının Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden karşılanması amaçlanmaktadır.

MADDE 8- Madde ile, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi yeniden düzenlenmektedir.

6183 sayılı Kanuna 2008 yılında eklenen 22/A maddesi ile kamu alacaklarının tahsilatını hızlandırmak amacıyla bazı ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluğu getirilmesine ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Düzenleme ile 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesinin kapsamında yer alan ödeme ve işlemlere ek olarak kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların istisna kapsamında olanlar dahil mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemeler de kapsama alınmaktadır. Meslek kuruluşları ile vakıf üniversiteleri ise yeni düzenlemenin kapsamı dışında tutulmuştur.

Diğer taraftan, hak sahiplerine yapılacak ödemeler sırasında tahsil dairelerine olan borçların resen kesilmesi yönünde Maliye Bakanına yetki verilmektedir. Bakan bu yetkisini asgari tutar ve/veya oran belirlemek suretiyle de kullanabilecektir.

Madde kapsamında kesinti zorunluluğu getirilen ödemeler için işçi ücreti alacaklarının öncelik hakkı korunmuş ve alacağın devrine ilişkin yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme işlemlerinin, tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade edeceği yönünde düzenleme yapılmıştır.

Ayrıca, yapılacak ödemedan Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları için 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 90 ıncı maddesi uyarınca, tahsil dairesi alacakları için de 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesi gereğince kesinti yapılması gerektiği durumlarda, iki kamu idaresinin alacaklarına karşılık garameten pay ayrılması esası getirilmiştir.

MADDE 9- Madde ile, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 41 inci maddesinde ibare değişiklikleri yapılmaktadır.

Kamu alacaklarının bankacılık sisteminin geliştirdiği araçlarla da ödenmesi imkânı 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde düzenlenmiştir. Mevcut maddede kamu alacaklarının yurtiçi ve yurtdışı bankaların kredi kartlarıyla ödenmesinde bankaların katlanacakları giderlerin karşılanması için komisyon alınabileceği düzenlenmiş olmasına rağmen, banka kartı ve benzeri kartların kullanımı nedeniyle komisyon alınacağı düzenlenmemiştir.

Öngörülen düzenleme ile, kamu alacaklarının yurtdışında bulunan vatandaşlarımız veya yabancı uyruklu kişiler tarafından yurtdışı bankaların banka kartı ve benzeri kartları ile ödenmesinde aracılık yapacak yurtiçi bankaların, katlanacağı giderler için komisyon alabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 10- Madde ile, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun;

-İhtiyati hacze ilişkin dava açma süresinin düzenlendiği 15 inci maddesinde yer alan 7 günlük süre 15 güne çıkarılmaktadır.

-Ödeme emri ile amme borçlusuna borcun 7 gün içerisinde ödenmesi veya mal bildiriminde bulunulması yönünde bildirimde bulunulacağını belirten hükümlerin yer aldığı 55 inci maddesinde öngörülen 7 günlük süre 15 güne çıkarılmaktadır. Ayrıca, borcunu vadesinde ödemeyenlere ait malları elinde bulunduran üçüncü şahıslardan bu malları tahsil dairelerine bildirmeleri için belirlenmiş olan 7 günlük süre de 15 gün olarak yeniden düzenlenmektedir.

-56 ncı maddesinde yer alan teminatlı alacakların paraya çevrilmesinden önce borçluya yapılan tebliğ ile verilen 7 günlük ödeme süresi 15 güne çıkarılmaktadır.

-58 inci maddesinin birinci ve yedinci fıkralarında yer alan ödeme emrine karşı dava açma ve davası reddedilenler için mal bildiriminde bulunma süreleri 7 günden 15 güne çıkarılmaktadır.

-60 ncı maddesinde yer alan mal bildiriminde bulunmayanlar hakkında uygulanacak hapsen tazyik kararı alınması için geçmesi gereken 7 günlük süre 15 güne çıkarılmaktadır.

MADDE 11- 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun mevcut 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının; (a) bendine göre her nevi mobil elektronik haberleşme işletmeciliği kapsamındaki (ön ödemeli hatlara yüklemeler için yapılan satışlar dahil) tesis, devir, nakil ve haberleşme hizmetleri %25, (b) bendine göre radyo ve televizyon yayınlarının uydu platformu ve kablo ortamından iletilmesine ilişkin hizmetler %15, (c) bendine göre kablolu, kablosuz ve mobil internet servis sağlayıcılığı hizmeti %5, (d) bendine göre (a), (b) ve (c) bentleri kapsamına girmeyen diğer elektronik haberleşme hizmetleri %15 oranında özel iletişim vergisine tabidir.

Teknolojik gelişmelere bağlı olarak, başta data (internet) olmak üzere elektronik haberleşme hizmetlerinin kullanımı her alanda artmaktadır. Günümüzde elektronik haberleşme hizmetlerinin (konuşma, internet, yayıncılık gibi) aynı iletişim araçları üzerinden birbirinden ayırtılamayacak şekilde bağlantılı olarak ya da bir paket halinde sunulması yaygın bir uygulama haline gelmiştir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinde yapılan düzenleme ile, özel iletişim vergisi oranları her bir hizmet için %7,5 olarak aynı oranda belirlenmekte ve böylece uygulamada kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 12- Madde ile, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle işlemin yapıldığı yere bakılmaksızın vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri sonucu lehe alınan paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 13- Madde ile, 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle bayiliklere ilişkin ibareler madde metninden çıkarılarak (ç) alt bendine eklenmekte, böylece bayiliklerin verilmesine ilişkin tereddütlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca sabit bayilik verilmesi işlemlerinin özel hukuk tüzel kişilerine yaptırılabilmesi için mevzuat değişikliği yapılarak bayilik verme işlemlerinin tamamının veya bir kısmının Başbayı tarafından gerçekleştirilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 14- Madde ile, 5602 sayılı Kanunda tanımlanan şans oyunları ile gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekişlerde kazanılan ikramiyeler için uygulanan %10 nispetindeki veraset ve intikal vergisi oranının %20 olarak uygulanması amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Madde ile, gayrimenkul sermaye iratlarına yönelik olarak mükelleflerin gerçek giderlerine karşılık olmak üzere hasılatlarının %25'i oranında uygulanmakta olan götürü gider oranı %15'e düşürülmektedir.

Böylece, mükelleflerin gerçek gider yöntemini daha fazla benimsemesi özendirilerek belge düzeninin yerleşmesi teşvik edilmekte ve kayıtlı ekonomiye geçiş hızlandırılmaktadır.

MADDE 16- Madde ile tam mükellef kurumların ilgili hesap dönemlerinde elde ettikleri kurum kazançlarından kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan dağıtılabilir kârlarının sermayeye eklenmesi teşvik edilmekte ve kurumların mali yapılarının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu kapsamda, elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar sermayeye eklenmeyen ve/veya kar dağıtımına da konu edilmeyen dağıtılabilir kurum kazançlarından kurum bünyesinde tevkifat yapılması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Madde ile getirilen düzenleme kapsamında tevkifata tabi tutulduktan sonra söz konusu kazançların; sermayeye eklenmesi halinde, bu düzenleme uyarınca yapılan tevkifatın sermayeye eklenen kazançta isabet eden kısmının red ve iade olunacağı, dağıtımına tabi tutulması halinde ise dağıtılan kazançlar üzerinden bu düzenleme uyarınca yapılan tevkifatın bu kazançlar üzerinden kar dağıtımına bağlı olarak 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının 6/b-i ve 6/b-ii bentleri ile 5520 sayılı Kanunun 15 ve 30 uncu maddeleri gereğince yapılan tevkifata mahsup edileceği, mahsuba konu tutarın kar dağıtımına bağlı olarak hesaplanan vergiden fazla olması halinde fark tutarın veya hesaplanan verginin bulunmaması halinde dağıtılan kazançta isabet eden tevkifat tutarının kuruma red ve iade olunacağı düzenlenmektedir.

MADDE 17- Madde ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan “% 27”oranı “% 30” şeklinde değiştirilmekte ve gelir vergisi tarifesinin dördüncü gelir dilimi buna göre revize edilmektedir.

MADDE 18- Madde ile, hizmet erbabının bir kısmının ücretlerinin 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında 1.404,06 TL'nin altına düşmesi nedeniyle, ücretlerinde meydana gelen azalışı telafi etmek amacıyla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa geçici bir madde ilave edilmesi öngörülmektedir.

2017 yılının Ocak ayından itibaren asgari ücretlilere asgari ücret tespit komisyonunun belirlediği brüt asgari ücret tutarı üzerinden yasal kesintiler yapıldıktan sonra asgari geçim indirimi uygulanmak suretiyle bekâr ve çocuksuz olan asgari ücretliye 1.404,06 TL net ücret ödenmesi sağlanmıştır.

Önerilen düzenlemede, bekâr ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınmak suretiyle, gerek bu durumdaki ücretlilerin gerekse net ücreti 1.404,06 TL'nin altına düşecek diğer ücretlilerin elde edecekleri net ücretleri 1.404,06 TL'ye tamamlayacak şekilde ilave asgari geçim indirimi sağlanmaktadır.

Bu maddenin yayımı tarihinden önce birinci fıkra hükmünde yer alan esaslara göre ilave asgari geçim indirimi uygulanamaması nedeniyle çalışanlarca fazla ödenen vergilerin maddenin yayımı tarihinden sonra verilecek muhtasar beyannameler üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilmek suretiyle çalışanlara ödenmek üzere vergi sorumlularına reddolunması sağlanmaktadır.

Ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şekli ve dönemini belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 19- Madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 101 inci maddesinde yer alan bilinen adresler yeniden düzenlenmekte, işi bırakma bildirimlerinde, vergi mahkemesindeki dava açma dilekçelerinde, cevaplarında ve benzeri belgelerde yer alan adresler bilinen adres olmaktan çıkarılarak mükelleflerin MERNİS kayıtlarında yer alan yerleşim yeri adresleri bilinen adresler arasına alınmaktadır. Ayrıca, tebligatın hangi durumlarda hangi adreslere ve kimlere yapılacağına ilişkin hususlarda düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 20- Madde ile, tebliğ evrakının teslimini düzenleyen 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 102 nci maddesi değiştirilmekte ve geçici ayrılımlar da dahil olmak üzere, tebliğ yapılacak olanların işyerlerinde veya yerleşim yerlerinde bulunamaması halinde tebliğin nasıl yapılacağı hususu düzenlenmektedir.

Bu çerçevede, mükellefin işyeri adresinde bulunamaması halinde MERNİS'te kayıtlı yerleşim yeri adresine gidilmesi esası getirilmekte ve 7201 sayılı Tebligat Kanununda yer alan kapiya yapıştırma usulüyle tebligata ilişkin benzer düzenlemeye 213 sayılı Kanunda da yer verilmektedir.

MADDE 21- Madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 103 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle tebliğin ilanen yapılacağı haller arasına, MERNİS'te kayıtlı yerleşim yeri adresi bulunmaması hali eklenmektedir.

MADDE 22- Madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle vergiye gönüllü uyumun artırılması amacıyla mükelleflere verilen hizmetlerin elektronik ortama taşınmasına ve vatandaşların vergi dairelerine gitmeksizin iş ve işlemlerini elektronik ortamda yapabilmesine, ayrıca kayıt dışılıkla mücadelede etkinliğin artırılması kapsamında elektronik ticaretin kavranmasına yönelik olarak gerekli düzenlemeleri yapma hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

Diğer taraftan madde ile, süresinden sonra verilen bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelere istinaden düzenlenen ihbarnamelerin mükellef, vergi sorumlusu veya

bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 23- MERNİS’te yer alan yerleşim yeri adresinin bilinen adresler arasına alınmasıyla birlikte bu adresin MERNİS üzerinden takibi mümkün bulunduğundan madde ile, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 157 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya ikamet” ibaresi yürürlükten kaldırılmak suretiyle mükelleflerin ikametgâh adresi değişikliklerini vergi dairelerine bildirme zorunluluğu kaldırılmaktadır.

MADDE 24- Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait yurtlarda ihtiyaç sahibi öğrenciler öncelikli olarak barındırılmaktadır. Madde ile, 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle vergi muafiyeti tanınan vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklere ait yükseköğretim yurtlarında barınan öğrenciler ve Kuruma ait yurtlarda barınan öğrenciler ayrıştırılarak ihtiyaç sahibi öğrencilerin eğitimlerini tamamlamaları için Kuruma ait yurtlardaki öğrencilerin barınmalarının önündeki süre kısıtı kaldırılarak barınmalarının devamının sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 25- Madde ile, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesine eklenen hükümle taşıtın teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan değerler taşıt değeri olarak tanımlanmaktadır.

MADDE 26- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerinin vergilendirme usulü değiştirilerek mevcut vergilendirme ölçütlerine taşıt değeri de eklenmektedir. Mevcut tarife, 2017 yılı ve eski model taşıtlar için uygulanmak üzere geçici maddede (I/A) sayılı tarifiede düzenlenmekte, 1.1.2018 tarihinden itibaren kayıt ve tescil edilen taşıtlar için ise (I) sayılı tarifiede yapılan değişiklik uygulamaya konulmaktadır. Diğer taraftan motosikletlerin vergilendirilmesinde ölçütler değiştirilmemekte ve mevcut tarifiede yer alan, “Taşıt Değeri” ve “Satır Numarası” sütunları olmaksızın, vergi tutarları korunmaktadır.

MADDE 27- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerinin vergilendirme usulünün bu Kanunla değiştirilmesine bağlı olarak Kanuna yeni eklenen (I/A) sayılı tarifenin, vergilendirme rejimine ilişkin ilgili maddelerde ibare değişiklikleri yapılmak suretiyle yer alması sağlanmaktadır.

MADDE 28- Madde ile, vergi miktarlarında olduğu gibi taşıt değerlerinin de her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılmasına imkân sağlanmakta, Bakanlar Kuruluna taşıt değerlerini ayrı ayrı veya birlikte yeniden belirleme yetkisi verilmekte; ayrıca, bu hesaplamalardaki kusuratlardan ne kadarının dikkate alınmayacağına ilişkin belirleme yapılmaktadır.

MADDE 29- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerinin vergilendirme usulünün Kanunla değiştirilmesine bağlı olarak mevcut tarifenin, 31/12/2017 tarihinden önce kayıt ve tescil edilmiş taşıtlar için uygulanmasını sağlamak üzere geçici madde düzenlenmektedir.

MADDE 30- Madde ile, 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununun 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle değerli kağıtların Maliye Bakanlığının muvafakati ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından da hazırlanıp bastırılabilmesi veya elektronik belge olarak düzenlenebilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 31- Madde ile, 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun ekinde yer alan gümrük vergilerine ilişkin had ve nispetlerden “muaf” olarak belirlenenler “0” olarak değiştirilmiştir. Ayrıca Bakanlar Kuruluna, söz konusu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50’ye kadar yükseltme, sıfıra kadar indirme veya Cetveldeki had ve nispetleri %50’sine kadar artırma yetkisi verilmektedir.

MADDE 32- Madde ile, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun mükerrer 30 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle maktu ve nispi damga vergilerinin artırılması ve indirilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin, kağıt türleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı kullanılmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE 33- Madde ile, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tabloda değişiklik yapılmak suretiyle fıkra eklemek suretiyle kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymet karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası sağlanmak suretiyle finansman maliyetleri düşürülmektedir.

MADDE 34- Madde ile, 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesine fıkra eklemek suretiyle kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymet karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemlerin yargı harçları dışındaki harçlardan istisna tutulmak suretiyle finansman maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

MADDE 35- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca, transfer fiyatlandırması uygulamasında, ilişkili kişilerle yapılan mal ya da hizmet sunumunda uygulanacak fiyat veya bedelin tespitine ilişkin yöntemler, mükellefin talebi üzerine Maliye Bakanlığı ile anlaşarak belirlenebilmektedir. Madde ile, söz konusu anlaşmaların teşviki amacıyla 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı Tarifede yer alan ve anlaşma sürecinde ödenmesi gereken başvuru harcı ve yenileme harcı kaldırılmaktadır.

MADDE 36- Bir anonim şirket olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının organları mülga Türk Ticaret Kanununun anonim şirketler için öngördüğü zorunlu organlar esas alınarak belirlenmiştir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda ise denetleme kurulu (murakıpları) anonim şirketlerin organları arasından çıkarılmıştır. 6102 sayılı Kanun ile doğan bu hukuki duruma uyum sağlamak amacıyla 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun Denetleme Kuruluna ilişkin hükümleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 37- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının temel amacı olan fiyat istikrarının sağlanması ile finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak gibi birçok görevi; Bankanın sağlıklı, doğru, güncel ve sistemli olarak veri elde edebilmesini zaruri kılmaktadır. Bu bakımdan Bankanın, sadece bankalardan ve mali kuruluşlardan bilgi alması da yeterli olmayabilecektir. Örneğin reel sektörün yabancı parayla borçlanmasından kaynaklanan borçlanma ve kur riskinin bilinmesi, değerlendirilmesi de Bankanın amaç ve görevlerine hizmet edecektir.

Söz konusu nedenlerle madde ile, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun mülga 44 üncü maddesi yeniden düzenlenmek suretiyle Bankaya, görevlerini yerine getirebilmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi tanınmaktadır.

Bilgilerin kapsamı, toplanması ve izlenmesi yöntemi, derlenmesi, saklanması, paylaşılması, doğruluğunun denetimi sürecinde bağımsız denetimin de yer alması, gerektiğinde teknik danışmanlıktan da yararlanılması gibi uygulama ayrıntılarının belirlenmesi hususunda Bankaya yetki verilmektedir. Banka, bu madde gereğince topladığı bilgilerin doğruluğuna ilişkin denetimi doğrudan ilgililer nezdinde yapmayacak, söz konusu işlevi konunun niteliğine uygun olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara göre yapılacak bağımsız denetim vasıtasıyla gerçekleştirecektir.

Ayrıca uygulamada destek hizmeti kuruluşundan yararlanılması durumunda, bu kuruluşların çalışanlarına da Banka çalışanları ile aynı hukuki esaslar dahilinde sır saklama yükümlülüğü öngörülmektedir.

MADDE 38- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilen gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin etkin, doğru, kamu yararına uygun sonuçlar vermesini sağlamak üzere madde ile, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 68 inci maddesine fıkra eklemek suretiyle söz konusu bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi fiilleri adli suç olarak düzenlenmektedir.

MADDE 39- Madde ile, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununa geçici madde eklemek suretiyle maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında görevde bulunan Denetleme Kurulu üyelerinin, başka bir nedenle görevlerinin sona ermesi hali hariç, ilk Genel Kurul toplantısı bitimine kadar görev yapması hüküm altına alınmaktadır. Buna göre ilk Genel Kurul toplantısında Denetleme Kurulu raporunun okunması ve ilgili süreçlerin tamamlanması ile birlikte mevcut Denetleme Kurulu üyelerinin görevleri sona erecektir.

MADDE 40- Madde ile, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun Denetleme Kuruluna ilişkin hükümler içeren 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 23 üncü ve 24 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 41- Madde ile, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa geçici madde eklemek suretiyle takdir komisyonlarınca 2018 yılı için takdir edilen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin, 2017 yılında uygulanan birim değerlerin belirli bir yüzdesini geçmemesi sağlanmaktadır. Takip eden 2019, 2020 ve 2021 yıllarında da bina ve arazi vergi değerlerinin hesabında 2018 yılı için esas alınan birim değerleri üzerinden işlem yapılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, emlak vergi değeri veya asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri esas alınarak uygulanan vergi, harç ve diğer mali yükümlülüklerde de bu düzenleme ile belirlenen değerlerin dikkate alınacağı açıklanmaktadır.

MADDE 42- Mevsimlik Tarım İşçileri Bilgi Sistemi (e-METİP) kurulmasına yönelik çalışmalar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca başlatılmış bulunmaktadır. Mevsimlik tarım işçileri çocukları ile birlikte değerlendirildiğinde Türkiye içinde sürekli olarak hareket eden yaklaşık bir milyon kişidir. Bu kişiler çalışmak amacıyla bulundukları illerde kimlik

bildirimi yapmadığından, oniki ay hareket halinde olmalarına rağmen, kendi ikametlerinde görünmektedirler.

Madde ile, 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 7 nci maddesine fıkra eklemek suretiyle e-METİP'in sürekli ve sağlıklı veri temini için mevsimlik tarım işçilerinin çalışmak amacıyla bulunduğu illerde yerleştiği alanlarda yalnızca kimlik numarasının alınmasının yeterli sayılması, ayrıca işverenin veya aile reisinin yapacağı bir bildirim aranmayarak kimlik bildirimini kolaylaştıracak bir uygulamaya imkân verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 43- Madde ile, 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanunun 5 inci maddesine fıkra eklemek suretiyle Kurumun, Maliye Bakanlığının görüşlerini alarak hazırlayacağı usul ve esaslar çerçevesinde ve maddede düzenlenen esaslar dahilinde münhasıran Kurum alacaklarına (tahsiline aracılık ettiği alacaklar ile Hazine payına ilişkin cezai şart hariç) ve borçlarına ilişkin Kuruma uzlaşma yetkisi verilmektedir. Böylelikle, muhatapların yargısal yollara daha az başvurmasının sağlanması ve Kurum üzerindeki dava/takip yükünün azaltılması ile Kurum alacağının daha hızlı şekilde tahsil edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 44- Madde ile, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle bakıma ihtiyacı olan engellilere özel bakım merkezlerinde sunulacak bakım hizmetinin karşılığı olarak belirlenecek kişi başına verilecek aylık bakım ücreti ile bakıma ihtiyacı olan engellilerin evde bakımına destek için verilecek aylık sosyal yardım tutarının sosyal ve ekonomik gelişmeler de dikkate alınarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi öngörülmektedir.

MADDE 45- 5737 sayılı Vakıflar Kanununa göre vakıflar ayrı ayrı özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir ve her birinin hesabı ayrı tutulmaktadır. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere ait kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesinde Vakıflar Genel Müdürlüğünün yetkilendirilmesi, vakfiye şartlarına ve anılan Kanunun amacına uygun düşmemektedir. Madde ile, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 10 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Vakıflar Genel Müdürlüğünün sadece mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mühlak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi ile yetkili kılınmakta ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesinin 2863 sayılı Kanuna uygun olarak kendileri tarafından sağlanmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 46- 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle birinci ve ikinci fıkrayla, yine anılan maddede düzenlenen hususlara uyumlu olarak daha detaylı ve günün ihtiyaçlarına, uluslararası kurallara ve uygulamaya uygun bir düzenleme getirilmesi ile 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Şikago Sözleşmesinin 17 numaralı eki gereğince oluşturulması gereken Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun kanuni dayanağının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Ayrıca Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü havacılık güvenliği alanında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını muhatap almakla birlikte Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı ve diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde sivil havacılık güvenlik yapılanmasının kurulması amaçlanmaktadır.

Havaalanında görevli bulunan havaalanı mülki idare amirlerinin havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarının İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

Sivil havacılıkta karşılaşılabilecek yasadışı tehditlere karşı güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla seyahat edecek kişilerin bilgilerinin toplanabilmesinin, işlenebilmesinin ve paylaşılmasının yasal dayanağını oluşturmak ve sorumlukları belirlemek amaçlanmaktadır.

Ülkemiz hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulması ve yabancı tescilli sivil hava araçlarında özel eğitilmiş ve silahlı güvenlik görevlileri bulundurulmasına, mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca izin verilmesi öngörülmektedir.

MADDE 47- Madde ile, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa eklenmesi öngörülen ek maddeyle havaalanlarında bekleyen, malikleri ve/veya işleticilerine ulaşılamayan veya terk edilmiş olan hava araçlarının terkin, satışı ve havaalanlarından kaldırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca;

-Kaza durumlarında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulundan, diğer durumlarda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden ve ihtiyaç duyulacak ilgili uzmanlardan oluşan ekip tarafından hava aracının itibarı ya da fiili harabiyete uğradığına dair rapor verilmesi halinde ilgili hava aracı üzerindeki her türlü vergi borcu ve gümrük mevzuatından doğan yükümlülükler ile diğer takyidatlara bakılmaksızın sicilden terkin yapılarak hurdaya ayrılacağı,

-Hurdaya ayrılan hava araçlarının, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ruhsatlandığı havaalanı işleticisi tarafından açık artırma usulü ile satılarak bedelden konma konaklama bedeli alınmaksızın ilan, terkin, satışa ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan bedel bir kamu bankasında açılacak hesaba depo edileceği, hava araçları üzerinde bulunan ipotek, haciz ve mevcut takyidatların bu bedel üzerinden devam edeceği, alacakların tasfiyesinden sonra kalan miktarın satıştan itibaren beş yıl içinde hak sahiplerinin müracaatları halinde ilgililerine iade edileceği, beş yıl içinde herhangi bir müracaatın olmaması halinde söz konusu bedelin Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesine gelir kaydedileceği, düzenlenmektedir.

MADDE 48- Madde ile, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde değişiklik yapmak suretiyle Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisinin, Avrupa Birliği uygulamalarına benzer şekilde, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 49- Madde ile, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle cep telefonu abonelerinin yurtdışında yaptıkları kullanımlara ilişkin yurtdışında bulunan operatör tarafından, yurtiçindeki operatöre verilen roaming hizmetine ilişkin bedel ile bu bedelin yurtiçindeki operatör tarafından aboneye yansıtılması, katma değer vergisinden istisna edilmektedir. Dolayısıyla söz konusu hizmetlere ilişkin bedeller, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesindeki hüküm gereğince özel iletişim vergisinden de istisna olacaktır.

Ayrıca, bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin bankalara devir ve teslimlerinde tanınan katma değer vergisi istisnası, finansal kiralama ve finansman şirketlerine yapılan devir ve teslimlerde de sağlanmaktadır.

MADDE 50- Madde ile, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 37 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle imalat sanayii yatırımları üzerindeki katma değer vergisinden kaynaklı finansman yükünü gidermek amacıyla bu yatırımlar nedeniyle 2017 yılında yapılacak inşaat harcamaları dolayısıyla yüklenilecek katma değer vergisinin iadesi uygulamasının 2018 yılında da sürdürülmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 51- Yurtiçi üretimin ve katma değer artırılması, teknoloji kazanımının sağlanması, daha önce yurtiçinde üretimi bulunmayan ürünlerin üretilmesi, yeni teknoloji ve ürünlere yönelik araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sürdürülmesi ve bilgi toplumuna geçişi amaçlayan Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Millî Eğitim Bakanlığınca yapılacak mal ve hizmet alımlarının maliyetlerinin bir kısmını vergi ve benzeri mali yükümlülükler oluşturmaktadır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici maddeyle, Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin başta katma değer vergisi olmak üzere, diğer vergi ve benzeri mali yükümlülüklerde istisna sağlanmak suretiyle idare ve proje yüklenicilerinin maliyetlerinin düşürülerek, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bu Proje kapsamında yapılacak harcamaların azaltılması amaçlanmaktadır.

MADDE 52- Paylı mülkiyete geçilerek ihtilafların giderilebileceği toplulaştırma sahalarında tarafların talebi, mahkeme kararı veya tebligat yoluyla elbirliğinin giderilmesi toplulaştırma çalışmalarında gecikmeye neden olmaktadır. Madde ile, sürecin hızlandırılabilmesi için 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamındaki toplulaştırma uygulamalarında resen elbirliği mülkiyetin giderilerek paylı mülkiyete geçilmesi öngörülmektedir.

3083 sayılı Kanun kapsamındaki toplulaştırma sahalarında tarafların talebi, mahkeme kararı veya tebligat yoluyla bu hataların düzeltilmesi toplulaştırma çalışmalarında gecikmeye neden olmaktadır. Sürecin hızlandırılabilmesi için toplulaştırma uygulamalarında resen düzeltme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 53- Madde ile, 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamındaki uygulama alanlarında yer alan tarım arazilerinin tarım dışı amaçlarla kullanımı talepleri hakkında 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümlerinin uygulanması öngörülmektedir.

MADDE 54- Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle maden arama faaliyetlerinin daha hızlı yapılması ve maden arama faaliyetleri sonucunda bulunmuş doğal kaynakların ekonomiye hızlı bir şekilde kazandırılması amacıyla bürokratik işlemlerin ivedilikle tamamlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca, bulunmuş maden kaynağının işletmeye alınması sürecinde yaşanan gecikmelerin en aza indirilmesi hedeflenmektedir. Böylelikle, ilgili idarelere makul süre verilerek idari işlemlerin tamamlanmasına olanak sağlanmaktadır. Yapılan düzenlemeyle ayrıca ülkemiz doğal kaynaklarının, gerekli izin süreçleri makul sürede tamamlanarak çevreye de duyarlı olacak şekilde ekonomimize kazandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 55- 3213 sayılı Maden Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, maden sahalarını madenin cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdam, yatırım, ülke ihtiyaçları ve benzeri hususlar dikkate alarak ara ve uç ürün üretmek amacıyla ihale edebilmektedir. Öte yandan aynı Kanunun 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü

tarafından buluculuk hakkı kazanılan maden ruhsat sahaları, bedeli karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına Bakan onayı ile devredilebilmesi mümkün bulunmaktadır. İhtisaslaşmış devlet kuruluşları ve bağlı ortaklıkları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı maden sahalarını ara ve uç ürün üretmek amacıyla ihale edebilmektedir.

Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle söz konusu işlemler için işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması öngörülmek suretiyle, bu türden sahaların ihalesinin ve yatırımlarının cazip hale getirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 56- Maden arama döneminde arama faaliyetlerini yapmadığı halde ruhsatları elinde bulundurup ceza ödemek suretiyle bir sonraki arama dönemlerine geçilebilmektedir. Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 17 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle faaliyet yapılmayan dönemlerin olması halinde ruhsatların iptal edilerek gerçek anlamda madencilik yapmak isteyenlere fırsat verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik ve karot, kırıntı ve numune almaya yönelik sathi hazırlık işlemleri için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaması öngörülmektedir. Madencilik faaliyetleri arama ile başlamakta bu kapsamda ruhsata tabii olarak projeksiyon, jeolojik harita yapma, numune alma, jeolojik araştırma, sondaj küçük çaplı yarma gibi üretime yönelik olmayan kalıcı kirlilik, atık, artık bırakmayan faaliyetlerden oluşmaktadır. Makro düzeyde bir değerlendirme olan ÇED uygulamasında, bu değerlendirmeye esas olacak verileri dahi elde etmeden bir ÇED raporu istemek ve varlığını zorunlu koşturmak devletin sosyal ve ekonomik alanda gelişimi için mali kaynak oluşturma zorunluluğu ödevi karşısında çelişki yaratmaktadır. Madencilik faaliyetlerinin her aşaması 2872 sayılı Çevre Kanununun izin ve lisans süreçlerine dahil olduğundan, sathi maden faaliyetleri için ÇED kararının tüm dünyada olduğu gibi aranmaması amaçlanmaktadır.

MADDE 57- Ülkemizde yaklaşık 13.000 adet maden işletme ruhsatı yürürlükte olup, her birinin işletme projesi ve faaliyeti bulunmaktadır. Ancak ruhsat sahipleri, mevzuat kapsamında sunmuş oldukları projenin çok altında işletme faaliyeti yaparak maden rezervlerimizin ekonomiye kazandırılmasının geciktirilmesine sebep olmaktadır. İşletme döneminde projede öngörülen üretimi yapmadığında ruhsat sahibine idari para ceza verilmekte ve işletme ruhsatında herhangi bir faaliyet olmadan beklenilmekte ve böylece işletme ruhsatları atıl kalabilmektedir. Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 24 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle işletme izin tarihinden itibaren son beş yılın herhangi bir üç yılında yaptığı toplam üretim miktarının projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan az olmaması sağlanarak atıl duran maden sahalarının etkin olarak değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 58- Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri uhdelinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye ve bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınmaktadır. Böylelikle, atıl vaziyetteki sahaların ekonomik, güvenli ve rantabl şekilde değerlendirilmesine olanak sağlanmaktadır. Ayrıca rödovans süreleri kısıtlı olduğundan dolayı iş sağlığı ve güvenliğine yönelik uzun vadeli modern teknolojiye uygun yatırımlar yapılamamaktadır. Düzenleme ile belirtilen gerekçelere göre uzun vadeli yatırım yapılabilmesinin önü açılmaktadır.

MADDE 59- Madde ile, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında istihdam hakkı bulunan hak sahiplerinin yaş sınırı aranmaksızın bu haktan yararlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca baba veya annelerini kaybeden şehit çocuklarımızın kamuda istihdam edilmelerinin; şehit anne, baba ve kardeşlerinin yaş ortalamaları düşünüldüğünde, şehit çocuklarının istihdam hakkından yararlanma yaşı açısından avantajlı olması, birçok şehit kardeşi, annesi ve babasının yaş ortalamasının yüksek olması ve halihazırda iş sahibi olmaları nedeniyle anne, baba ve kardeşlerinin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehit çocukları veya şehidin eşi tarafından kullanılabilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan terörle mücadele esnasında yaralanan vazife malulleri ile 15 Temmuz Darbe Kalkışmasının bastırılması esnasında yaralananlardan ilköğretim, ortaokul ve ilkokul mezunları memur unvanlı kadro ve pozisyonlara atanamamaktadır. Yapılan düzenleme ile bu kişilerin “hizmetli” unvanlı kadro ve pozisyonlar yerine “memur” unvanlı kadro ve pozisyonlara atanmaları sağlanmaktadır.

MADDE 60- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa eklenmesi öngörülen geçici madde ile, maddenin yayımı tarihine kadar geçen sürede hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanda görev yapan gazilerin kadro ve pozisyonlarının memur unvanlı olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 61- Madde ile, 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle endüstri bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ile sanayi sitesi ve bunların ilave alanları için ihtiyaç duyulan alanlar için mera vasfının değiştirilmesi durumunda ödenecek olan ot bedelinden muafiyet sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 62- Madde ile, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle ödeme yapılacak döneme ilişkin işe giriş, emeklilik ve benzeri durumların tespit edilerek yersiz ödemelerin oluşmasını önemli ölçüde engellemek amacıyla, işsizlik ödeneği ödeme tarihinin ayın beşinci gününde yapılması esası getirilmektedir. Ayrıca, gerekli görülen hallerde daha erken ödeme yapılabilmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına yetki verilmektedir. Uygulama birliğini sağlamak amacıyla maddenin yürürlüğe girdiği ayda işsizlik ödeneği ödenenler için de mükerrer ödemeye sebebiyet verilmeden aynı uygulama yapılacaktır.

MADDE 63- Mevcut düzenleme ile, 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu kapsamında yetkilendirilmiş sınav ve belgelendirme kuruluşlarının gerçekleştirdiği sınavlarda başarılı olan kişilerin Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınav ve belge ücretinin 2017 yılının sonuna kadar tamamı, 2018 yılının başından 2019 yılının sonuna kadar da yarısı İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanmaktadır. Madde ile, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun ek 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle 2017 yılındaki uygulamanın 2019 yılı sonuna uzatılarak sınavlarda başarılı olan kişilerin Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınav ve belge ücretinin tamamının Fondan karşılanması öngörülmektedir.

MADDE 64- 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun yürürlüğe girmesinden önce kurulan OSB’lerde kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesisler bulunmaktadır. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa eklenen geçici madde ile, söz konusu tesis sahiplerinin müktesep haklarının korunması ve katılımcıların binalarının tamamını kullanamaması veya kiraya

verememesi sebebi ile boş kalmasının önüne geçilerek üretim ve istihdama katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 65- Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasını teminen 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine eklenmekte olan fıkralarla;

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetleri hariç tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ve on yılını doldurmuş bulunan kamu konutlarından; kat mülkiyeti tesis edilmemiş olanların zemini ve üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, kat mülkiyeti tesis edilenlerin ise bağımsız bölümler halinde ve içinde oturana öncelik tanınmak suretiyle ihale yoluyla satılarak ekonomiye kazandırılması, tahsis kaldırma da dahil bu kapsamda kalan her türlü iş ve işlemin mahalli idarelere ait kamu konutları için ilgili mahalli idarelerce, diğerlerinde Maliye Bakanlığınca yürütülmesi,

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerinde kullanılan ancak ekonomiye kazandırılması uygun görülen kamu konutlarının değerlendirilmesi konusunda Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

-Elde edilen gelirlerin, kamu konutu yapılabilmesi amacıyla ilgili kamu idaresinin yatırım bütçesine kaydedilmesi,

-Böylece on yılını doldurmuş bulunan ve çoğunluğu ilgili mevzuatı uyarınca gerekli koşulları sağlayamadığı için kat mülkiyetine geçememiş ve konut olarak kullanımı riskli olan bu konutların dönüşümünün sağlanması, kamu konutlarında ikamet eden personele sağlıklı ve güvenli yaşama alanları oluşturulması, amaçlanmaktadır.

Ayrıca 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun 12 nci maddesi ile Hazineye ait tarım arazilerinin hak sahiplerine satılabilmesine imkân tanınmış ise de anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte geçerli olan belediye ve mücavir alan sınırları içinde kalan yerlerde bulunan Hazineye ait tarım arazileri bu madde kapsamında hak sahiplerine satılamamaktadır. 6292 sayılı Kanunda yer alan bu hüküm nedeniyle belediye ve mücavir alan sınırları dışında bulunan ve Hazineye ait tarım arazilerini 31/12/2011 tarihi itibarıyla en az üç yıldan beri tarımsal amaçla kiralayan, kira sözleşmesi halen devam eden kiracıları veya bu arazileri aynı süreyle tarımsal amaçla kullanan ve kullanıcılarının halen devam ettiği Bakanlıkça belirlenen kullanıcıları ya da paydaşlarına Hazineye ait tarım arazileri satılabilmekte iken, aynı şartları taşımalarına hatta komşu olmalarına rağmen kiraladıkları, kullandıkları ya da paydaşı oldukları Hazineye ait tarım arazileri belediye ve mücavir alan sınırları içinde olması nedeniyle bu taşınmazları satın alamayan ve bu nedenle mağduriyet yaşayan birçok vatandaşımızın bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu kapsamda 4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine eklenmekte olan fıkra ile;

-6292 sayılı Kanunda da yer alan şartları taşıyan ve Maliye Bakanlığınca yapılan tespitler sonucu hak sahibi olduğu belirlenen vatandaşlarımıza belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan Hazineye ait tarım arazilerinin rayiç bedel üzerinden satılması, bu satış işlemlerinde 6292 sayılı Kanunun tarım arazilerinin satışına ilişkin hükümlerinin kıyasen uygulanması ve böylece, bu vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi,

-Ancak satılan tarım arazilerinin satış tarihinden itibaren yirmi yıl içerisinde imar planında tarım dışı amaca ayrılması halinde, taşınmazın imar planında oluşan değer artışını da içeren güncel rayiç bedeli ile satış tarihinden itibaren Yİ-ÜFE (bir önceki yılın aynı ayına göre değişim) oranında artırılarak güncellenen satışa esas rayiç bedeli arasındaki farkın en son kayıt malikinden tahsil edilmesi ve böylece bu taşınmazların imar değişikliği nedeniyle oluşan değer artışının kamuya aktarılması,

-Ayrıca vatandaşlarımızın uzun süredir kiracı, işgalci veya paydaş olarak kullandıkları Hazine taşınmazlarının maliki olmalarının sağlanarak bu taşınmazlara ilişkin mülkiyet ihtilaflarının giderilmesi ve böylece Hazine taşınmazlarının daha etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması, amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, kamu konutlarının satışından elde edilen gelirlerin, öncelikle kamu konutu yapılabilmesi amacıyla ilgili kamu idarelerinin yatırım bütçesine kaydedileceği ve 6292 sayılı Kanun kapsamında yapılan satış işlemlerinden elde edilen gelirlerden ilgili mahalli idarelere pay verilmediği dikkate alınarak, özellikle arz eden kamu konutlarının ve Hazineye ait tarım arazilerinin satış işlemlerinden elde edilen gelirlerden 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ilgili idarelere pay verilmemesi öngörülmektedir.

MADDE 66- 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesinde yapılması öngörülen değişikliklerle;

-Sınırlı aynı hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının, yatırımcılar tarafından kendi kaynaklarıyla yapı ve tesis yapılmak suretiyle değerlendirildiği de dikkate alınarak, bu taşınmazların yatırımcılara satılması durumunda ve satış bedellerinin taksitle ödenmesi halinde, bu bedelin en az yüzde otuzunun peşin, kalanının ise en fazla beş yılda on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenmesi imkânı getirilerek yani taksit süresi ve sayısının artırılarak yatırımcıların desteklenmesi,

-Ayrıca aynı maddenin altıncı fıkrasında; belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, Maliye Bakanlığınca tespit edilen, Hazineye ait taşınmazlardan, 19/7/2003 tarihinden önce üzerinde yapılanma olanlar; öncelikle yapı sahiplerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilmesi yönündeki düzenlemede yer alan 19/7/2003 tarihinin 31/12/2009 şeklinde değiştirilmesi suretiyle; 19/7/2003 ile 31/12/2009 tarihleri arasında Hazineye ait taşınmazlar üzerinde ev, işyeri gibi yapı yapan vatandaşlarımızın bu amaçla belediyelere devredilen Hazine taşınmazlarını satın almalarına imkân sağlanması,

-Böylece 19/7/2003 ile 31/12/2009 tarihleri arasında vatandaşlarımız tarafından üzerinde ev, işyeri gibi yapı yapılan Hazineye ait taşınmazların bu yapıları yapanlara satılmaları amacıyla belediyelere devri sağlanarak, bu taşınmazların mülkiyet sorunlarına çözüm getirilmesi, vatandaşlarımız ile yaşanan ihtilafların giderilmesi, belediyeler aracılığıyla bu taşınmazların kentsel dönüşüme dâhil edilmesi ve böylece, Hazine taşınmazlarının daha etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması,

Bununla birlikte, Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesine, 19/7/2003 tarihinde yürürlüğe giren 3/7/2003 tarihli ve 4916 sayılı Kanuna eklenen son fıkra da yer alan; bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten yani 19/7/2003 tarihinden sonra Hazineye ait taşınmazlarının üzerinde yapılan her türlü yapı ve tesislerin başka bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal edeceğine ilişkin hüküm uyarınca, 19/7/2003 tarihinden sonra Hazineye ait taşınmazların üzerinde yapılan yapılar Hazineye intikal ettiğinden, bu taşınmazların satış işlemleri sırasında üzerinde bulunan yapılardan da asgari levazım bedeli hariç olmak üzere bedel tahsil edilmesi uygulamasına devam edilmesi ve madde ile yapılan düzenlemede sadece vatandaşlarımızın evleri, işyerleri gibi yapıların bulunduğu Hazine taşınmazlarının belediyeler üzerinden satın alınmasında tarihin 31/12/2009'a kadar uzatılması, amaçlanmaktadır.

MADDE 67- Madde ile, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna iki geçici madde eklenmektedir.

İlgili mevzuatı uyarınca kamu taşınmazları üzerinde turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığınca adına kesin tahsis yapılan, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca adına kesin izin verilen veya Maliye Bakanlığı tarafından lehine irtifak (üst) hakkı tesis edilen yatırımcı ve işletmecilerin bu kesin tahsis, kesin izin veya irtifak (üst) hakları; süreleri sonunda ve yine mevzuatlarında düzenlenen farklı bedel ve şartlarla uzatılabilmektedir.

Bu tesislerin çoğunun sözleşme sürelerinin 49 yıl olduğu ve bu sürenin sonunda tesislerin yıprandığı, ancak yatırımcı ve işletmecilerin sürenin sınırlı olması ve tesisi teminat göstermek suretiyle kredi temin etmede yaşadıkları sorunlar nedeniyle tesisleri yenilemedikleri anlaşılmıştır. Bu kapsamda;

-Turizm sektörünün ve bu sektörde faaliyet gösteren yatırımcı ve işletmecilerin daha fazla desteklenmesi için Kültür ve Turizm, Orman ve Su İşleri veya Maliye Bakanlıklarınca taşınmaz tahsis edilen turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sözleşme sürelerinin ilk sözleşme süresi kadar uzatılarak kredibilitelerinin artırılması suretiyle turizm tesislerinin yenilenmesinin sağlanması,

-Kültür ve Turizm Bakanlığınca kesin tahsis yapılan veya Maliye Bakanlığınca irtifak (üst) hakkı tesis edilen taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesinin sağlanması,

-Bu taşınmazlar üzerinde daha fazla yatırım yapılabilmesi ve istihdamın artırılması, amaçlanmaktadır.

Buna göre geçici 23 üncü madde ile;

-Turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sürelerinin, varsa açılmış davalardan feragat edilmesi, borcunun bulunmaması ve bir yıl içinde talepte bulunulması halinde, süresinin bitmesi beklenilmeksizin yeni bedel üzerinden sözleşme düzenlenerek kırkdokuz yıla kadar uzatılması, bu halde sözleşme süresi ve bedelinin belirlenmesi, hasılat payı, ödeme şekli ve süresi ile uygulamaya ilişkin diğer hususların Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi,

-Kültür ve Turizm Bakanlığınca kesin tahsis yapılan veya Maliye Bakanlığınca irtifak (üst) hakkı tesis edilen taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesi, bu halde satış bedelinin belirlenmesi, yeniden düzenlenecek sözleşmede taşınmaz üzerinde yapılabilecek yapı ve tesislerin nevi ve miktarı ile üst hakkı lehdarı yatırımcı ile tesisi işleten işletmecinin farklı olduğu durumlarda işletmecinin de sözleşmeye ilişkin talep, hak ve yükümlüklerinin dikkate alınması, bedelin peşin ödenmesi halinde ödeme koşulları, bedelin taksitle ödenmesi halinde taksit süresi, sayısı ve taksitlendirmeye dair diğer koşullar ile uygulamaya ilişkin diğer hususların Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi,

öngörülmektedir.

4325 sayılı ve 5084 sayılı kanunlarla getirilen teşvik uygulamaları kapsamında, yatırımcılara anılan kanunlarda belirtilen taşınmazlar bedelsiz olarak devredilirken veya bedelsiz olarak kullanma izni verilmiştir. Ancak yatırımcılar tarafından taahhüt edilen yatırım ve istihdamın gerçekleştirilmesi aşamasında çeşitli güçlüklerle (ekonomik kriz, teknolojik gelişmelere paralel olarak emek yoğun faktörlerden uzaklaşılması, doğal afetler ve benzeri) karşılaşılmaması nedeniyle bu yatırım ve istihdamı tam olarak gerçekleştirememesi sebebiyle 4706 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle yatırımcıların kredi imkânlarından yararlanarak yatırımlarını tamamlamalarına imkân sağlanması ve bu konuda idareler ile yatırımcılar arasında uygulamada ortaya çıkan hukuki ihtilafların giderilmesi amaçlanmıştır.

Bu maddenin uygulanması açısından yatırımcılar tarafından maddenin yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden itibaren altı ay içinde müracaat yapılması ve iki yıl içinde maddede belirtilen koşulların yerine getirilmesi de öngörülmüştür.

Yapılan düzenlemeden bilgisi olunmaması gibi çeşitli sebeplerle bazı yatırımcılar tarafından idareye başvuruda bulunulamadığı veya taahhütlerin yerine getirilmesinde uygulamada bazı sorunların ortaya çıktığı anlaşılmıştır.

Buna göre geçici 24 üncü madde ile; bu yatırımların bir an evvel hayata geçirilerek ekonomiye kazandırılmasını sağlamak bakımından, yatırımcılara geçici 14 üncü madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için, 31/12/2017 tarihine kadar müracaat etmeleri koşuluyla 2 yıl daha ilave süre verilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 68- Yaprak tütün satın alan firmalar, tütün ihtiyaçlarını sözleşmeli üretim ile karşıladığından madde ile, 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle çalışmayan ve yasadışı sarmalık kıyılmış tütün ticaretine kaynak oluşturan açık artırma için tütün üretimi ve açık artırma sistemi kaldırılmaktadır. Ayrıca açık artırma için üretilen tütünün çiftçinin elinde kalması nedeniyle üreticilerin mağdur duruma düşmesi önlenmektedir. Makaron içine tütün doldurulması ve ticareti yasaklanmaktadır.

Tüm tütün mamulleri ölüm, hastalık ve engelliliğe yol açma potansiyeline sahiptir. Buna göre, üretim, dağıtım ve tüketimleri düzenlenmelidir. Yeni tütün ürünleri ile ilgili gelişmelerin izlenmesi ve bu kapsamda düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. 2001/37/EC sayılı Direktifi yürürlükten kaldıran 2014/40/EU sayılı “Üye devletlerin tütün ve ilgili ürünlerin üretimi, sunumu ve satışına ilişkin kanun, ikincil düzenleme ve idari hükümlerinin yakınlaştırılması ile ilgili ve 2001/37/EC sayılı Direktifi kaldıran Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi” 29 Nisan 2014 tarihli ve L.127/1 sayılı AB Resmi Gazetesinde yayımlanmıştır. Dolayısıyla, 2014/40/EU sayılı Direktifte yer alan yeni tütün ürünlerine ilişkin hükümlerin mevzuatımızla uyumlaştırılması gerekmektedir. Söz konusu Direktifte yeni tütün mamulleri kategorisi; sigara, sarma tütün, pipo tütünü, nargile tütünü, puro, sigarillo, çiğneme tütünü, enfiye veya ağızdan kullanım için tütün kategorilerinden hiçbirine girmeyen tütün ürünleri ile piyasaya 19 Mayıs 2014 tarihinden sonra sunulan tütün ürünleri şeklinde tanımlanmıştır. Bu tanıma uygun olarak 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddenin ikinci ve yedinci fıkralarında düzenleme yapılmaktadır.

Ülkemizde yetişen şark tipi tütünün diğer ülkelerde yetişen tütün türlerinden farklı nitelikte olması, tüketici taleplerini karşılayacak şekilde başka ülkelerdeki tütünle ikame edilmesinin zorluğu, tütün tarımı ve ihracatının ülkemiz ekonomisi için büyük önemi haiz olması sebepleriyle; tütün mamulleri üreten şirketlerin yanı sıra tütün işleme faaliyeti gösteren firmalar tarafından da ihracat amaçlı tütün ithalatı yapılabilmesini teminen anılan maddenin beşinci fıkrasında bu yönde düzenleme yapılması amaçlanmaktadır. Kurum, tütün işleme tesisi bulunanlara bu izni verirken söz konusu işletmelerin öncelikle Türkiye’de üretilen tütünü işlemelerini gözetmek, ihracat amacıyla yapılacak ithalatın amacı dışında kullanılmamasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, ithalat ve ihracata ilişkin uygulamayı denetlemekle sorumlu ve yetkili kılınmaktadır.

MADDE 69- Madde ile, 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin birinci ve beşinci fıkralarındaki farklı hukuki yorumları ortadan kaldırmak amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Yeniden düzenlenen mülga ikinci fıkra ile makaron veya yaprak sigara kağıdı içine ticari amaçla tütün veya tütün harici bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduranlara ve nakledenlere adli ceza düzenlenmektedir.

Yeniden düzenlenen mülga üçüncü fıkra ile ticari amaçla yasadışı tütün alan, satan, satışı arz eden, nakleden veya bulunduranlara adli ceza düzenlenmektedir.

Yapılan değişiklikler doğrultusunda beşinci fıkranın (b) bendi yeniden düzenlenmekte ve sözleşmeli olarak ürettiği tütünü alıcısına satmayıp yasadışı yollardan satmak isteyenlere idari para cezası getirilmektedir.

Beşinci fıkranın (h) bendi yeniden düzenlenerek yasal düzenlemelere aykırı olarak tütün üretenlere idari yaptırım öngörülmektedir.

Beşinci fıkranın (o) bendi ile bu fıkroda daha önce kilograma göre değişen miktarda uygulanan idari para cezasının tek kademe olarak uygulanması düzenlenmektedir.

Beşinci fıkraya (ö) bendi eklenerek makaron veya yaprak sigara kağıdı içine ticari amaçla kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde dolduranlara idari yaptırım öngörülmektedir.

Dokuzuncu fıkroda ise yapılan düzenlemelere bağlı olarak atıflar yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 70- Madde ile, 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunda yapılan değişiklikler doğrultusunda Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumuna yönetmelik çıkarma yetkisi veren anılan Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 71- Açık artırmalı tütün satış sistemi kaldırıldığı için madde ile, 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesinde yer alan açık artırma başlangıç fiyatının tanımı yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 72- Madde ile, Hazine Müsteşarlığı tarafından genel şartları hazırlanan kefalet sigortasının banka teminat mektuplarına alternatif sigortacılık ürünü olması nedeniyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesine, teminat mektupları tanımı eklenerek kefalet sigortalarının da teminat mektubu gibi işlem görmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 73- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesine eklenen teminat mektubu tanımı bankalar tarafından verilen teminat mektupları ile kefalet sigortası kapsamında düzenlenen kefalet senetlerini kapsayacak şekilde düzenlendiğinden madde ile, anılan Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde de gerekli değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 74- Madde ile, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ek 8 inci maddesine göre uygun görüş vermenin amacına uygun olarak personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında gördürülen işlerin bütçe ödenekleri ile uyumlu bir şekilde yürütülebilmesini temin etmek üzere, çalıştırılacak olan personel sayısı ile ücret ve diğer mali haklara ilişkin tavanların belirlenmesi, ayrıca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aynı nitelikteki hizmetlerde idareler arasındaki ücret farklılıklarının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 75- Madde ile, 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununun 4/A maddesinde ilan edilmiş endüstri bölge alanlarının plan ve projelendirme süreçleri yeniden düzenlenmektedir. Yapılan değişiklik ile, bu süreçlerin daha hızlı ve kesintisiz sürdürülmesi, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının internet sitesinde ilan edilerek kısa sürede yaygın duyurunun yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 76- İstanbul Finans Merkezi çalışmaları kapsamında yabancı yatırımcıların ülkemizde teşkil edecekleri kurumsal yapılar ile uzun vadeli yatırımlar yapmasının da sağlanması planlanmaktadır. Bu hedefe ulaşılmasını teminen yapılabilecek çalışmalardan birisi de uluslararası fonların ülkemizde faaliyette bulunmasıdır. Bu tür yapılara Hazine Müsteşarlığı tarafından kaynak aktarılması ile ülkemize uluslararası fonların çekilmesine ciddi düzeyde katkı sağlanması hedeflenmektedir. 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin ilk cümlesindeki “tam mükellef” ibaresi çıkarılarak, sadece Türkiye’de değil yurtdışında da yatırım yapma amacıyla kurulan fonlara da ülkemizde yapacakları yatırımlar kapsamında kaynak aktarılabilmesi hususuna açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun mevcut ek 1 inci maddesi gereğince Hazine Müsteşarlığı sadece girişim sermayesi fonlarına veya ortak yatırım fonlarına finansman sağlayan üst fonlara kaynak sağlayabilmektedir. Ancak, konjonktürel gelişmeler, girişim sermayesi fonları başta olmak üzere ülkemizin gelişmesine ve orta gelir tuzağından kurtulmasına fayda sağlayacak fonlara da doğrudan yatırım yapılması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Diğer taraftan, girişimcilerin faizsiz finansmana erişiminin artırılmasını teminen mudaraba-muşaraka benzeri alternatif finansman araçlarının katılım bankaları tarafından uygulanmasında fayda görülmektedir. Bu çerçevede, katılım bankalarının bahsedilen araçlar ile yatırım yapacakları ve bu süreçte tecrübe kazanacakları; dolayısıyla faizsiz finansmanın gelişimine katkı sağlayacak, Hazine Müsteşarlığının da kaynak aktaracağı bir fon kurulmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Madde ile, Hazine Müsteşarlığı tarafından bahsedilen fonlara kaynak sağlanabilmesi amacıyla mezkûr maddenin fonları da kapsayacak şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

MADDE 77- 2017 yılında büyümenin desteklenmesi amacıyla geçici olarak yürürlüğe konulan teşviklerin finansmanı, orta vadeli programda öngörülenin üzerinde gerçekleşen kur artışının borç servisini artırması ve Hazinesinin ihtiyacı nedeniyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna eklenen geçici madde ile, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitinin yükseltilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 78- Madde ile, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle anılan maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentleri kapsamında 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan mallar (otomobil, arazi taşıtı, SUV ve benzeri) için uygulanacak istisna, Bakanlar Kurulunca aynı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendine göre özel tüketim vergisi matrahı esas alınarak fiyat grupları itibarıyla farklı oranlar belirlenmesi halinde, belirlenen en yüksek orana tabi olanların dışındaki taşıtlarla sınırlandırılmaktadır.

Uygulama birliğini sağlamayı teminen, Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan hüküm gereği gümrük vergisi istisnasına bağlı olarak özel tüketim vergisi istisnası kapsamında yurtdışından alınabilecek taşıtlara da benzer sınırlama getirilmektedir.

MADDE 79- Madde ile, Kanunla makaronların 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (B) cetveline dahil edilmesi suretiyle özel tüketim vergisinin kapsamına alınmasına bağlı olarak makaronlara ilişkin vergileme ölçüleri belirlenmektedir.

MADDE 80- Madde ile, Kanunla makaronların 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (B) cetveline dahil edilmesi suretiyle özel tüketim vergisinin kapsamına alınmasına bağlı olarak Bakanlar Kuruluna sigara ve diğer tütün mamulleri için verilen oran, asgari maktu vergi tutarı ve maktu vergi tutarı belirleme yetkileri, makaronları da kapsayacak şekilde genişletilmektedir.

MADDE 81- 4760 sayılı Kanunun ekinde yer alan (III) sayılı listenin; (A) cetveline Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2202.10.00.00.12 GTİP numarasında yer alan “Meyvalı gazozlar” isimli mal eklenerek meyveli gazozların, 2202.10.00.00.19 GTİP numarasında yer alan “Diğerleri” isimli mal eklenerek enerji içecekleri ve meyve suyu özelliği göstermeyen çeşitli içeceklerin (limonatalar hariç) ile (B) cetveline 4813.10.00.80.00 GTİP numarasında yer alan mal eklenerek makaronların özel tüketim vergisinin kapsamına alınması sağlanmaktadır.

MADDE 82- Bölgemizde artan jeopolitik gerginlikler ve küresel terörle mücadele nedeniyle Savunma Sanayii Destekleme Fonunun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır

MADDE 83- Madde ile, 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan değişiklikle Türk Patent ve Marka Kurumunun sınai mülkiyet değerlendirme ve ticarileştirme faaliyetlerini etkin ve kapsamlı bir şekilde yürütmesi ve yönlendirmesi amacıyla şirket kurabilmesine imkân sağlanmaktadır.

MADDE 84- Madde ile, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında yer alan tüm iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesi ve bu kapsamda uygulamaya yönelik olarak Maliye Bakanlığının Sayıştayın uygun görüşünü almak suretiyle belirleme yapabilmesine ilişkin düzenlemeler öngörülmektedir. Böylelikle, elektronik alanda ortaya çıkan gelişmeler çerçevesinde, kamu mali yönetimi ve kontrol alanında gerçekleştirilen iş ve işlemlerin bu gelişmelere entegrasyonu hedeflenmektedir.

MADDE 85- Geçmişte Ticaret Borsaları, ürünlerin alım-satım bedellerini belirlemek üzere bir ortam görevi görürken günümüzün piyasa koşullarında ise artık böyle bir görevi kalmamış olup alım-satım bedelleri alıcı ve satıcı arasında serbestçe ve pazarlık usulü ile belirlenmektedir. Bu husus Ticaret Borsalarının bu anlamda etkinliğinin ve görev alanının daraldığı neticesini doğurmaktadır. Dolayısıyla bir ürünün fiyatının belirlenmesinde Ticaret Borsalarının fonksiyonu veya belirleyiciliği bulunmuyorsa bu ürün borsaya kayıtlı ürün listesinde yer almamalı ve muamele tescil ücretine tabi olmamalıdır. Bu doğrultuda 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 45 inci maddesinde yapılan düzenleme ile sanayici niteliğindeki bir işletmenin üretimi sonucunda nihai sanayi malı hüviyetine kavuşmuş bir ürünün alım veya satımının borsa tesciline tabi olmaması ve muamele tescil ücreti ödenmemesi amaçlanmaktadır.

MADDE 86- Madde ile, 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 11 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Gelir İdaresi Başkanlığının görevleri arasına vergi kayıp ve kaçakçı ile mücadele edilmesi, vergiye gönüllü uyumun ve tahsilatta etkinliğin artırılması amaçlarıyla mükellefiyet, vergilendirme ve risk analizine yönelik her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle Risk Analizi Sistemi oluşturma ve risk analizi çalışmaları yapma hususları eklenmektedir.

MADDE 87- Madde ile, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununa söz konusu Kanun kapsamında tahsil edilen evrensel hizmet katkı payının hesaplanmasında esas alınan “net satış hasılatı” tanımı eklenmektedir.

MADDE 88- 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle aynı zamanda Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna idari ücret ödemekle yükümlü olan işletmecilerin evrensel hizmet katkı payı ödemelerinin takip ve tahsil yetkisinin anılan Kuruma verilmesi ve evrensel hizmet katkı payının beyan ve ödeme süresinin değiştirilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 89- 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamında yapılan arazi toplulaştırma çalışmalarında yol, kanal gibi ortak kullanım alanı olarak ayrılan yerlerde bulunan mahsul ve mütemmim cüzlerin bedellerinin ödenmesinde karşılaşılan problemlerden dolayı projelerin uygulanmasında taşınmaz maliklerinin itirazları ile karşılaşmaktadır. Ayrıca, aynı alanların birkaç yıl ekilememesi sebebi ile ürün kayıplarıyla karşılaşmakta bu ise taşınmaz malikleri ile uygulayıcı kuruluşları karşı karşıya getirmektedir. Bu sıkıntıların giderilmesi için 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunundaki düzenlemeye benzer şekilde 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda da düzenleme yapılması ihtiyacı hâsıl olmuştur.

Paylı mülkiyete geçilerek ihtilafların giderilebileceği toplulaştırma sahalarında tarafların talebi, mahkeme kararı veya tebligat yoluyla elbirliğinin giderilmesi toplulaştırma çalışmalarında gecikmeye neden olmaktadır. Sürecin hızlandırılabilmesi için 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılan toplulaştırma uygulamalarında resen elbirliği mülkiyetinin giderilerek paylı mülkiyete geçilmesi öngörülmektedir.

5403 sayılı Kanun kapsamındaki toplulaştırma sahalarında tarafların talebi, mahkeme kararı veya tebligat yoluyla bu hataların düzeltilmesi toplulaştırma çalışmalarında gecikmeye neden olmaktadır. Sürecin hızlandırılabilmesi için toplulaştırma uygulamalarında resen düzeltme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 90- 5393 sayılı Belediye Kanununun belediyelerin yetki ve imtiyazlarını düzenleyen 15 inci maddesinin altınca fıkrasında belediye ve bağlı idarelerin, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebileceği hüküm altına alınmıştır. Madde ile, isteyen belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanı sıra eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere de indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 91- 5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca su ve atık su tarifeleri belediye meclisleri tarafından belirlenmekte olup tarifeler tüketicinin konut, işyeri, resmi daire olması gibi durumlar gözetilerek farklılık gösterebilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan ücret tarifelerini konutlar için belirlenen tarifeye yakın belirleyen belediyelerin yanı sıra konut tarifesinin iki katı ile altı katı üzerinde uygulayan belediyelerde bulunmaktadır. Madde ile, 5393 sayılı Kanuna eklenen ek maddeyle kamu kurumlarına uygulanan su ve atık su tarifelerinde uygulama birliğinin sağlanması, su tüketim bedellerinin kamuya olan yükünün düşürülmesi ve kamuya uygulanan yüksek artırımlı tarifelerin makul bir düzeye indirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanacak su ve atık su tarifelerine sınır getirilmekte, kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep edilememesi amaçlanmaktadır. Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence

bedeli, katılma payı ve benzeri ödemeler için önceki düzenlemeler çerçevesinde uygulamaların devam edeceği tabiidir.

MADDE 92- 6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi, tahsil edilip de kanuni sebeplerle reddi icabeden amme alacaklarının, istihkak sahiplerinin reddiyatı yapacak olan amme idaresine olan muaccel borçlarına mahsup edilmek suretiyle reddolunacağını hükme bağlamıştır.

Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinde değişiklik yapılarak amme alacaklarının korunması amacıyla reddiyatın Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince yapılacağı hallerde alacaklı amme idaresine olan muaccel borçlardan sonra Sosyal Güvenlik Kurumunun 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen prim ve diğer alacaklarının ödenmesi, reddiyatın Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılması durumunda ise Kurumun muaccel alacaklarının mahsubundan sonra Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarının ödenmesi suretiyle tahsilatın artırılması hedeflenmektedir.

MADDE 93- Madde ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan kooperatiflerle ilgili muafiyet hükmünde değişiklik yapılmaktadır.

Mevcut uygulamaya göre kooperatifler ortak dışı işlem yaptıkları takdirde muafiyetlerini kaybetmekte ve kurumlar vergisi mükellefi olarak vergiye tabi tutulmaktadırlar. Bu durum, kooperatiflerin istisnai nitelikteki ortak dışı işlemleri nedeniyle muafiyetten mükellefiyete geçmelerine sebep olmakla birlikte vergi idaresince yapılan tespitler neticesinde cezalı tarhiyatlara da muhatap olmaları sonucunu doğurabilmektedir.

Yapılan düzenlemeyle kooperatiflerde ortak dışı işlemlerden ne anlaşılması gerektiğine madde metninde yer verilmekte, kooperatiflerin faaliyetlerinin icrasına mahsus olarak iktisap ettikleri demirbaş, makine, teçhizat, taşıt vb. maddi duran varlıklarının ekonomik ömürlerini tamamladıktan sonra elden çıkarılmalarının ortak dışı işlem olarak kabul edilmeyeceği düzenlenmektedir.

Ayrıca kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle muafiyetlerini kaybetmemelerine ve bu işlemlerinden doğan kazançlarının kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme nezdinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde vergilendirilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 94- Madde ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Maddenin birinci fıkrasının;

-(a) bendiyle kurumların iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançlarına uygulanan istisna, bu kazancın %50'si olarak yeniden belirlenmektedir.

-(b) bendiyle 5520 sayılı Kanunun beşinci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan ve bankalara borçlu olanların ve bunların kefillerinin, bu borçlara karşılık olarak taşınmaz ve iştirak hisselerinin bankalara devrinden doğan kazançları ve bankaların bu şekilde elde ettikleri kıymetlerin satışından doğan kazançlarına tanınan kurumlar vergisi istisnası, banka dışı finansal kurumlar olan finansal kiralama ve finansman şirketlerini de kapsayacak şekilde genişletilmektedir. Ayrıca mevcut düzenlemede yer alan %75 istisna oranı taşınmazlar için %50, diğer kıymetler için %75 olarak yeniden belirlenmektedir.

-(c) bendiyle kooperatiflerin muafiyetine ilişkin yapılan yeni düzenleme çerçevesinde, kooperatiflerin ortak içi işlemleri nedeniyle kurumlar vergisi hesaplanması ve ödenmesi gerekmeyeceğinden 5520 sayılı Kanunun beşinci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde düzenlenen rüsturn istisnasında üretim ve kredi kooperatiflerine ilişkin düzenleme yersiz

kalmaktadır. Bu nedenle anılan kooperatiflere ilişkin risturn istisnası hükümleri mevcut düzenlemeden çıkarılmaktadır.

MADDE 95- Madde ile halen yüzde 20 oranında uygulanmakta olan kurumlar vergisi oranı, bazı kurumlar için farklılaştırılmakta ve bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında faaliyette bulunan sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden %22 oranında kurumlar vergisi alınacağı düzenlenmekte ve bu şekilde belirlenen kurumlar vergisi oranını değiştirme hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 96- Madde ile, 6770 sayılı Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen ve 2017 yılında yapılan imalat sanayi yatırımları için 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi kapsamındaki yatırım teşviklerinden daha yüksek oranlarda faydalanılmasına imkân veren anılan Kanunun geçici 9 uncu maddesinde yer alan düzenlemenin 2018 yılında da uygulanmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE 97- 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 20 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle vakıf taşınmaz kiralalarının sözleşme süresinin üç yıl olduğu, ancak bu sürenin on yıla kadar Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Başbakan Yardımcısının onayı ile belirlenebileceği düzenlenerek, kısa süre ile kiralanamayan vakıf taşınmazlarının daha verimli şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Özellikle eğitim tesisleri ve yurt gibi hizmet kalitesinin, verimliliğinin ve sürekliliğinin sağlanmasının önem arz ettiği taşınmazlar ile ticari olarak uzun süreli kiralanma gerekliliği bulunan akaryakıt istasyonu, tarımsal işletmeler gibi taşınmazlar veya daha çok talep olacağı dolayısıyla kira gelirinin artacağı değerlendirilen taşınmaz kiralalarının kira süresinin Başbakan Yardımcısının onayı ile on yıla kadar belirlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

MADDE 98- 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 52 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle vakfiyelerde yer alan hayır şartlarını gerçekleştirmek üzere yurtdışındaki ihtiyaç sahiplerine yardım edilmesini sağlamak için yurtdışında kurulu tüzel kişilere şartlı ve sartsız yardım yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 99- 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yapıtırılması Hakkında Kanunda, ihalenin herhangi bir sebeple yapılamaması, zamanında sonuçlandırılmaması veya sonuçlandırılmış olsa bile zamanında sözleşme imzalanarak işe başlanılamaması durumlarında, oyunların kesintiye uğramadan devam ettirilebilmesi için neler yapılacağı belirtilmediğinden herhangi bir sebeple ihalenin gerçekleştirilememesi halinde oyunların kesintiye uğraması riski bulunmaktadır. Madde ile, ihale sürecinde öngörülemeyen bir kesinti yaşanması durumunda, anılan Kanunda yer alan pazarlıkla temin usulüne göre hizmet alımı yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 100- Madde ile, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 11 inci maddesinde yapılan değişiklikle ilgili mevzuat uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilen işletmecilerden, Kurum giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı sağlanması amacıyla idarî ücret alınarak tüm işletmecilerin yapılan idari masraflara katkı vermesi sağlanmaktadır. Mevcut durumda, elektronik haberleşme sektöründe

net satışları çok düşük olan veya hiç net satışları bulunmayan işletmeciler için de Kurumca idari masraflar yapılmaktadır. Ancak idarî ücret için alt sınırın olmaması nedeni ile söz konusu masraflara anılan işletmecilerden yeterince ya da hiç katkı sağlanamamaktadır. Bu sorunun çözümü için işletmecilerden alınacak yıllık idarî ücretlere alt sınır getirilmektedir. Diğer taraftan madde 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanacak şekilde düzenlenmiş olup, bu tarihten önceki dönemlere ilişkin idari ücretlerin mevcut hükümlere göre ödenmesi sağlanmıştır.

MADDE 101- 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine eklenen hükümler ile, iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli, görsel iletişim veya genel amaçlı internet erişimi için kullanılmayan telsiz cihazları ve aboneliklerine ilişkin telsiz ücretlerine muafiyet sağlanmaktadır. Bilgi toplumuna geçiş ve teknolojik gelişmelerin hayatın her alanında kullanılmaya başlanması ile makineler arası (M2M) haberleşme kullanımında (akıllı sayaçlar dahil) büyük artışlar yaşanmıştır. Gelecekte de bu artışın daha büyük bir hızla devam edeceği öngörülmektedir. M2M kullanımındaki artışın ülkemize sağlayacağı sosyal ve ekonomik faydaların artırılmasını teminen M2M aboneliklerinden alınan Telsiz Ücretlerine muafiyet getirilmektedir. Böylece M2M cihaz üreticilerinin, yabancı menşeli operatörlere ait SIM kartlar yerine ülkemizde yetkilendirilmiş 2N, 3N, 4.5N işletmecilerine ait SIM kartları kullanmaları cazip hale getirilmiş olacaktır.

5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklikle ise telsiz ücretlerinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca takip ve tahsil edilmesine, böylece alacağın daha hızlı ve sağlıklı bir şekilde tahsiline imkân sağlanmaktadır.

Ayrıca, 46 ncı maddeye eklenen yedinci fıkra ile, özellikle yeni nesil mobil haberleşme şebekelerinde kullanımı hızla artan ve gelecekte 5G gibi teknolojilerde kapasite artırımı için daha da büyük bir hızla artacağı beklenen düşük güçlü, dar kapsamlı baz istasyonları dahil olmak üzere mobil şebekelere yapılacak yatırımları teşvik etmek, işletmecilerin hizmet kalitelerini artırırken karşılaştıkları bürokrasinin azaltılmasını sağlamak ve telsiz ücretlerinin tahsilinin ve denetiminin daha etkin şekilde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerine istinaden yetkilendirilen işletmecilerinin telsiz ücretlendirme sisteminde değişiklik yapılmaktadır. Diğer taraftan madde 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanacak şekilde düzenlenmiş olup, bu tarihten önceki dönemlere ilişkin telsiz ücretlerinin mevcut hükümlere göre ödenmesi sağlanmıştır.

MADDE 102- İşletmecinin tüketicilerden haksız olarak ücret tahsil ettiğinin tespiti hâlinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından bu ücretlerin abonelere iadesine karar verilebilmektedir. Söz konusu iade sürecinde, işletmecilerin aboneye ulaşamaması sebebiyle iadenin gerçekleşmediği durumlar ortaya çıkabilmektedir. Madde ile, 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 60 ncı maddesinde yapılan düzenlemeyle belirlenen süre sonunda iadesi sağlanamayan tutarların evrensel hizmet gelirleri olarak genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına aktarımı sağlanmaktadır.

Ayrıca tüm Kurum alacakları için olası fazla ödemeler için gelecek dönemlerde mahsup yönetiminin belirlenmesi sağlanmaktadır.

MADDE 103- Madde ile, 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle devlet desteklerinin bildirim ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna tanınması amaçlanmaktadır.

MADDE 104- Madde ile, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 29 uncu ve 30 uncu maddelerinde yapılan değişiklik doğrultusunda anılan Kanunun 26 ncı maddesinde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 105- İşverenlerce güvenlik raporlarının hazırlanması ile ilgili yükümlülükler referans Avrupa Birliği mevzuatı olan 96/82/EC Seveso II-Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin Direktifi ile 2012/18/EC Seveso III-Tehlikeli Maddeleri İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin Direktiflerinde belirtilmiştir. Söz konusu referans mevzuatlar çerçevesinde madde ile, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 30 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına ilave olarak söz konusu Direktifler ile ilgili yükümlükleri olan resmi yetkili otorite paydaşlarından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının da maddede belirtilen hususlara ilişkin hazırlanacak yönetmelikte yer alması amaçlanmaktadır.

MADDE 106- Madde ile, 6331 Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan değişiklik doğrultusunda anılan Kanunun 29 uncu maddesinde düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 107- Madde ile, uygulama süresi 31/12/2017 tarihinde sona erecek olan 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin uygulama süresi 31/12/2020 tarihine uzatılmaktadır.

MADDE 108- Türkiye’de faaliyette bulunan bankalar, kredi ve diğer alacaklarına ilişkin olarak 5411 sayılı Bankacılık Kanunu çerçevesinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar kapsamında ayırdıkları özel karşılıkları kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapabilmektedirler.

Madde ile, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında finans sektöründe faaliyette bulunan finansal kiralama ve finansman şirketlerinin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre alacakları ile ilgili olarak ayırdıkları özel karşılıkların kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması sağlanmaktadır.

MADDE 109- Kitle fonlaması, girişimcilerin iş fikirlerini veya şahsi projelerini gerçekleştirmek için kitle fonlama platformları üzerinden halktan para toplamak suretiyle iş fikirlerine veya projelerine finansman sağladıkları bir yöntemdir.

Kitle fonlaması ile projeler veya girişim şirketleri kitle fonlama platformları üzerinden belirli büyüklüklerin altında finansman sağlamakta olup bu şekilde sağlanan finansman, ortaklıkların sermaye piyasası aracı ihracı ile elde ettiği finansmana kıyasla oldukça düşüktür. Ayrıca, bu yöntemle finansman sağlayan girişimler genellikle küçük yatırımlarla büyük projelere ulaşma imkânı tanıyan inovatif girişimler olup bu girişimlerin hızlı gelişme gösterebilmesi için maliyetlerin azaltılması önem taşımaktadır.

Kitle fonlaması ile finansman sağlayan ortaklıklar halka açık bir ortaklığa kıyasla oldukça küçük ölçekte olup, bu kapsamda bu ortaklıklardan halka açık bir ortaklığın sahip olduğu kurumsal yapıya sahip olması da beklenmemektedir.

Sayılan sebeplerle, kitle fonlamanın kolaylıkla yapılabilmesi ve hızla gelişmesinin sağlanmasına katkıda bulunmak amacıyla kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar, halka açık ortaklık ve ihraççı tanımı dışında bırakılarak girişimcilerin kitle fonlaması işlemi sonucunda maruz kalabilecekleri maliyetlerin azaltılması ve dolayısıyla 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda halka açık ortaklıklar ve ihraççılar için öngörülen yükümlülüklerle tabi olmamaları amaçlanmıştır.

Madde ile ayrıca “Kitle fonlaması” tanımı eklenerek bir finansman türü olan kitle fonlaması sermaye piyasası mevzuatı kapsamına alınmış ve kitle fonlamasına ilişkin esasları belirlemek üzere Sermaye Piyasası Kurulu yetkilendirilmektedir.

MADDE 110- Madde ile, kitle fonlaması suretiyle halktan para toplanması durumunda 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun izahname ya da ihraç belgesi hazırlama yükümlülüğüne ilişkin hükümlerinin uygulanmaması öngörülmektedir.

MADDE 111- Madde ile, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 16 ncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan ortaklıkların, ortak sayısının beşyüzü aşması halinde dahi paylarının halka arz olunmuş sayılmayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 112- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 37 nci ve 38 inci maddelerinde yatırım hizmetleri ve bu hizmetlere ilişkin faaliyetler belirlenmiştir. Sermaye Piyasası Kanununa eklenmesi öngörülen kitle fonlaması, bu faaliyetler arasında yer almamakta olup, kitle fonlamanın elektronik ortamda hizmet veren kitle fonlama platformları aracılığıyla yapılacağı düzenlenmektedir. Bu kapsamda, esas itibarıyla küçük ölçekli şirketlere fon sağlama amacıyla kurulan ve genel hükümler kapsamında sorumluluk addedilen kitle fonlaması faaliyetinin, gerek bu faaliyeti yürütecek şirketlerin niteliği, gerekse fonun elde edilmesinde kolaylık sağlanması bakımından sadece yatırım kuruluşları tarafından nispeten sınırlı koşullar altında yürütülebilecek yatırım hizmet ve faaliyeti ya da yan hizmet kapsamına dâhil edilmeyerek esnek bir yaklaşım izlenmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, kitle fonlaması faaliyeti, kitle fonlamasına aracılık eden ve elektronik ortamda hizmet veren kitle fonlama platformları tarafından borsa ve diğer teşkilatlanmış piyasalar haricinde ve bunlara ilişkin faaliyetlerden ayrı olarak gerçekleştirilecektir. Bu bakımdan yurtdışı uygulamalara benzer şekilde, kitlesel fonlama faaliyetinin yürütüleceği elektronik ortam için platform ifadesi kullanılmakla birlikte, bu platformların 6362 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinde teşkilatlanmış diğer pazar yerlerinin bir alt türü olarak geçen “sistem ve platformlar” ve “çok taraflı işlem platformları” ile ilgisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla yapısı itibarıyla borsacılık faaliyetlerinden farklı olan ve daha serbest bir anlayışla düzenlenmesi gereken kitle fonlama platformlarının 6362 sayılı Kanunun borsalar, piyasa işleticileri ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri ile ilgili Dördüncü Kısım Birinci Bölüm hükümlerine tabi olmadığının açıkça belirtilmesinde yarar görülmektedir.

MADDE 113- Madde ile, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 99 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin internet aracılığıyla yürütülmesine veya Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik internet aracılığıyla yurtdışında kaldıraçlı işlemler yaptırılmasında olduğu gibi Kuruldan izin alınmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplandığı bilgisinin edinilmesi halinde de Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunca ilgili internet sitesine erişimin engellenmesi suretiyle, platformların kanuni sınırlar içerisinde faaliyet göstermelerine ve işlemlerin güvenli bir ortamda devamına imkân tanınmaktadır.

MADDE 114- Madde ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle genel aydınlatma tanımı yeniden düzenlenmektedir.

MADDE 115- Madde ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 9 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisi satın alınması, dağıtım şirketlerinin faaliyet alanından çıkarılmaktadır.

MADDE 116- Madde ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisi satın alınmasının, TEDAŞ tarafından yürütülmesinin sağlanması öngörülmektedir.

MADDE 117- Madde ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 27 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle TEDAŞ tarafından genel aydınlatma kapsamında TETAŞ'tan elektrik enerjisi temin edilmesine yönelik düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 118- Genel aydınlatma giderleri, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa eklenen geçici madde kapsamında 31/12/2017 tarihine kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanmaktadır. 6446 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek madde ile, söz konusu uygulamanın devamı sağlanmaktadır.

Yapılan düzenlemeyle halkın ücretsiz kullanımına açık ve kamuya ait park, bahçe, tarihi ve ören yerlerinin aydınlatılması genel aydınlatma tanımından çıkarılarak bu tesislerin aydınlatma giderlerinin ilgili kamu kurum kuruluşlarınca ödenmesi amaçlanmaktadır. TEDAŞ, genel aydınlatma kapsamında elektrik enerjisini TETAŞ'tan tedarik ederek, ilgili abonelere fatura edecek ve söz konusu bedellerin bir kısmı Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten ve maddede belirtilen oranlarda ilgili belediye ve il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanacaktır. Madde ile, TEDAŞ'ın satış fiyatının enerji bedelinin yüzde birini aşmayacak şekilde EPDK tarafından belirlenmesi ve bu kapsamda TEDAŞ tarafından yürütülecek hizmetlerin karşılığı olarak dağıtım şirketlerine herhangi bir bedel ödenmesinin önüne geçilmektedir. Yine TEDAŞ tarafından dağıtım bedeli ile vergi ve fonlar ilgili kurum ve kuruluşlara aktarılacaktır. Ayrıca, aydınlatma komisyonunun, vali yardımcısı başkanlığında, dağıtım tesislerinin mülkiyetinin sahibi olan TEDAŞ temsilcilerinin de katılımıyla çalışması öngörülmektedir. Sınır aydınlatmalarına ait tesis, işletme ve tüketim giderlerinin İçişleri Bakanlığı tarafından, ibadethanelerin genel aydınlatmasına ilişkin tüketim giderlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından karşılanması hususu daha açık bir şekilde ifade edilmektedir. Ayrıca belediyeler ve il özel idareleri tarafından süresi içinde ödenmeyen park ve bahçelere ait elektrik tüketim bedellerinin ne şekilde tahsil edileceğine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 119- Madde ile, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle anılan Kanunun geçici 6 ncı maddesi kapsamında olup 1/1/2018 tarihinden önceki döneme ait iş ve işlemlerin anılan madde hükümlerine göre sonuçlandırılacağı düzenlenmektedir.

MADDE 120- Madde ile, 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş.'nin doğrudan kamu hizmet yükümlüsü olarak öngörülen süresinin 31/12/2020 tarihine kadar uzatılması amaçlanmaktadır.

MADDE 121- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ikincil düzenlemelerin uygulanması neticesinde hak ve menfaat ihlali ile idari yaptırım arasında ceza hukukunun temel gerekçelerinden olan ölçülülük ve caydırıcılık ilkeleri ile güncel ekonomik şartlar da gözetilerek, kanunda yer alan ceza üst sınırına ilişkin tutar ve oranlar aşağıya çekilmek suretiyle yeniden düzenlenmektedir. Bankalar, tüketici kredisi veren finansal kuruluşlar ve kart çıkaran kuruluşlar için kamuya açıklanan finansal tablolardan tüketici işlemi niteliği taşımayanlardan sağlanan tutarların idari para cezasının tespitinde dikkate alınmaması için “konsolide olmayan” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 122- Madde ile, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci maddesinde yapılan değişikliklerden önce verilmiş olan idari para cezalarının değişikliklerden nasıl etkileneceğine açıklık getiren geçici düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 123- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereğince ülkemizde veri sorumlularının, Kurumca tutulacak olan “Veri Sorumluları Sicili”ne kayıt yaptırımları gerekmektedir. Benzer otoritelere sahip olan İngiltere, İrlanda gibi birçok Avrupa ülkesinde bu sicil için bir kayıt ücreti alınmaktadır. Madde ile, “Veri Sorumluları Sicili”ne kayıt yaptıranlardan ücret alınmasına yönelik düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 124- Kişisel Verilerin Korunması Kurumu, kişi haklarının korunmasını temel amaç edinen ve ağırlıklı olarak hukuk alanında faaliyet gösteren bir kurumdur. Kuruma gelebilecek başvurular ve ortaya çıkabilecek hukuki uyuşmazlıklarda belirli bir mesleki deneyim ve bilgi birikimine sahip bulunan hâkim ve savcılarının görevlendirilmesi uygun olacaktır. Bu da ancak ilgili Kanunda hâkim ve savcılarının çalıştırılmasına dair hüküm bulunması ile mümkün olmaktadır. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 27 nci maddesinin dördüncü fıkrasında, Kurumda muhtelif personelin geçici görevlendirilmesi düzenlenmekte ise de, bunlar arasında hâkim ve savcılar yer almamaktadır. Bu çerçevede 6698 sayılı Kanunun 27 nci maddesinde yer alan geçici görevlendirilebilecekler arasına hâkim ve savcı da eklenmektedir. Yapılan düzenlemeyle, Kurumda hâkim ve savcılarının geçici görevlendirme suretiyle çalıştırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 125- Madde ile, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 29 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Kişisel Verileri Koruma Kurumunun gelirleri arasına “veri sorumluları sicil ücreti”nin de eklenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 126- Kişisel Verilerin Korunması Kurumunda, geçici görevlendirme kadrosunun sınırlı olması ve ilgili Kanunda uzman unvanlı kadro için naklen geçişe olanak sağlayacak bir genel veya geçici madde bulunmadığı için naklen uzman alımı yapılamamaktadır. 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununda, uzman personel nakline ilişkin herhangi bir kanuni düzenleme bulunmadığından, anılan Kanuna eklenmesi öngörülen geçici madde ile kariyer mesleklerden ve öğretim üyelerinden Kurumun acil ihtiyaç duyduğu uzman personelin naklen atanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 127- 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile yerleşim alanları içerisinde kalmış sanayi siteleri için taşınma kredi desteği getirilmiştir. Madde ile, plansız ve denetimsiz bir şekilde yapılaşmış, yerleşim alanlarında dağınık bir şekilde faaliyet gösteren, ekonomik ömrünü tamamlamış, çalışanların ve hizmet alanların ihtiyaçlarını karşılayacak teknik, idari ve sosyal donatılara sahip olmayan, kent

estetikliğini bozan, çevre, ulaşım ve sağlık sorunlarına yol açan sanayi sitelerinin dönüşümünün hızlandırılması ve kurulacak sanayi sitelerinin ekonomiye kazandırılması ve sanayi sitelerinin arazi teminlerinin kolaylaştırılması amacıyla Hazine mülkiyetinde bulunan arazilerin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 128- Madde ile, 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle ihracata yönelik Devlet yardımları kapsamında Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) verilen krediler ile destek ödemelerinden yapılan fazla ve/veya yersiz ödemelerin destekten yararlanan kişilerden 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- 492 sayılı Kanun veya özel kanun hükümleri gereğince yargı harcı ödememesi gerekmesine rağmen mahkemelerce kamu idareleri aleyhine yargı harcına hükmedilebilmekte olup, madde ile bu şekilde istisna veya muafiyet hükümlerine istinaden yargı harcı ödememesi gereken kamu idareleri aleyhine bu maddenin yürürlük tarihine kadar hükmedilmiş olan yargı harçlarının tahsil edilmeyeceği, tahsil edilmiş bulunan yargı harçlarının red ve iade edilmeyeceği yönünde düzenleme yapılmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 2- Maliye Bakanlığına bağlı Kefalet Sandığı 2489 sayılı Kanunla kurulmuş ve 2/6/1934 tarihinde faaliyete başlamıştır. Sandığın zimmet suçları dolayısıyla Devlet Hazinesini sigorta altına alan bir kuruluş gerekçesi ve çalışma şekli bulunmaktadır. Sandıktan bugüne kadar değişik vesilelerle ayrılan mükeffellere memurların (gerekli işlemleri tamamlayanların) Sandıktan alacakları nemaları ile birlikte tamamen ödenmiştir. Gerekli işlemleri tamamlayarak Sandıktan ayrılan bu kişilerin Sandıktan herhangi bir hak ve alacağı kalmamıştır. Öte yandan hala Sandık bünyesinde bulunan mükeffellere memurların Sandıktan ayrılmalari halinde nemaları ile birlikte hak edecekleri tutarlar kendilerine ödenmesi halinde dahi Sandık bünyesinde atıl kalan bir nakit fazlası bulunmaktadır. 31/12/2017 tarihi itibarıyla, Sandığın bankadaki hesap mevcudundan Sandık yükümlölükleri, ihtiyat payı ve sandığın bütün mali sorumlulukları karşılandıktan sonra atıl olarak kalan nakit fazlası 480 milyon TL tutarın Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılmak suretiyle genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmesi amaçlanmaktadır. 31/12/2017 tarihi itibarıyla Sandığın bankadaki mevcudunun 588 milyon TL olacağı, buna karşılık 56 milyon TL aidat iadeleri, 6 milyon TL tahmini zimmet tutarı ve 11 milyon TL aidata verilecek faizler olmak üzere toplam 73 milyon TL gider gerçekleşmesi öngörülmektedir. Sandığın tahmini görev giderleri toplamı, ihtiyat yaklaşık %50 oranında artırılarak genel bütçeye aktarılacak tutar tespit edilmiştir. Yapılan düzenleme, Sandığın yükümlölüklerine ve mükeffellere memurların Devlet güvencesine herhangi bir hanel getirmemektedir.

5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanununun ortaya koyduğu temel ilkeler çerçevesinde; Hazine birliğini gerçekleştirmek, tüm gelir ve giderlerin bütçede yer almasını sağlamak, bütçe dışı harcama alanlarını sınırlandırmak, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak sağlıklı bir hesap verme mekanizması oluşturmak ve kamu mali yönetimini bütçe hakkına uygun bir şekilde yürütmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde bulunan özel hesap uygulaması sonlandırılarak bu kapsamdaki hizmetlerin finansmanının Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden karşılanması öngörülmektedir. Ayrıca, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın özel hesabın borç ve taahhütleri ile hak ve alacaklarının Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine devrolunacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Türk Patent ve Marka Kurumuna ait banka hesaplarında bulunan ancak Kurumun giderleri için kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan 150 milyon TL tutarın genel bütçeye aktarılması amaçlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 3- Madde ile, Kanunun 4 üncü maddesiyle 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yapılan düzenlemenin 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilen ücret gelirleri için uygulanacağı, dolayısıyla anılan maddeyle yapılan değişikliğin 2017 yılında elde edilen ücret gelirleri için uygulanmayacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca ölüm veya memleketi terk halleri nedeniyle Kanunun yayımı tarihinden önce beyan edilmesi gereken gelirlerin vergilendirilmesinde, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yer alan tarifenin değişiklik öncesi hükümlerinin uygulanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 129- Yürürlük maddesidir.

MADDE 130- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24.08.1984 tarih ve 2981 sayılı “İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu’nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun”, 29.06.2001 tarih ve 4706 sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” ile 16.05.2012 tarih ve 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Akif Hamzaçebi

İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/588 Esas Numaralı, 6306 Sayılı ‘Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’, 2981 Sayılı ‘İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun’ ve 4706 Sayılı ‘Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifine katılıyoruz. Gereğini bilgilerinize saygıyla arz ederiz.

<i>Orhan Sarıbal</i>	<i>Veli Ağbaba</i>	<i>Nihat Yeşil</i>
Bursa	Malatya	Ankara
<i>Onursal Adıgüzel</i>	<i>Vecdi Gündoğdu</i>	<i>Ünal Demirtaş</i>
İstanbul	Kırklareli	Zonguldak
<i>Mehmet Göker</i>	<i>Candan Yüceer</i>	<i>Kadim Durmaz</i>
Burdur	Tekirdağ	Tokat
<i>İrfan Bakır</i>	<i>Mehmet Bekaroğlu</i>	<i>Mahmut Tanal</i>
Isparta	İstanbul	İstanbul
<i>Muharrem Erkek</i>	<i>Hüseyin Çamak</i>	<i>Mevlüt Dudu</i>
Çanakkale	Mersin	Hatay
<i>Yakup Akkaya</i>	<i>Kemal Zeybek</i>	<i>Niyazi Nefi Kara</i>
İstanbul	Samsun	Antalya
<i>Gaye Usluer</i>	<i>M. Hüsnü Bozkurt</i>	<i>Ali Haydar Hakverdi</i>
Eskişehir	Konya	Ankara
<i>Ali Akyıldız</i>	<i>Haydar Akar</i>	<i>Bülent Öz</i>
Sivas	Kocaeli	Çanakkale
<i>Elif Doğan Türkmen</i>	<i>Nurhayat Altaca Kayışoğlu</i>	<i>Musa Çam</i>
Adana	Bursa	İzmir

<i>Kazım Arslan</i>	<i>Barış Yarkadaş</i>	<i>Murat Emir</i>
Denizli	İstanbul	Ankara
<i>Okan Gaytancıoğlu</i>	<i>Erkan Aydın</i>	<i>Nurettin Demir</i>
Edirne	Bursa	Muğla
<i>Çetin Arık</i>	<i>Mehmet Gökdağ</i>	<i>Ali Şeker</i>
Kayseri	Gaziantep	İstanbul
<i>Hüseyin Yıldız</i>	<i>Şafak Pavay</i>	<i>Akıf Ekici</i>
Aydın	İstanbul	Gaziantep
<i>İlhan Kesici</i>	<i>Haluk Pekşen</i>	<i>Özkan Yalın</i>
İstanbul	Trabzon	Uşak
<i>Mazlum Nurlu</i>	<i>Tur Yıldız Biçer</i>	<i>Tekin Bingöl</i>
Manisa	Manisa	Ankara
<i>Serdal Kuyucuoğlu</i>	<i>Dursun Çiçek</i>	<i>Ali Yiğit</i>
Mersin	İstanbul	İzmir
<i>Türabi Kayan</i>	<i>Tahsin Tarhan</i>	<i>Barış Karadeniz</i>
Kırklareli	Kocaeli	Sinop
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>İbrahim Özdiş</i>	<i>Ömer Fethi Gürer</i>
İstanbul	Adana	Niğde
<i>Bülent Y. Bektazoğlu</i>	<i>Mustafa Tuncer</i>	<i>Didem Engin</i>
Giresun	Amasya	İstanbul
<i>Melike Basmacı</i>	<i>Özcan Purçu</i>	<i>Mustafa Ali Balbay</i>
Denizli	İzmir	İzmir
<i>Ceyhun İrgil</i>	<i>Sezgin Tanrıkulu</i>	<i>Gülray Yedekci</i>
Bursa	İstanbul	İstanbul
<i>K. Enis Berberoğlu</i>	<i>Erdin Bircan</i>	<i>Devrim Kök</i>
İstanbul	Edirne	Antalya
	<i>Fatma K. Hürriyet</i>	
	Kocaeli	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR
(2/588)

ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu İçişleri Komisyonu

GEREKÇE

24.08.1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile imar ve gecekondu mevzuatına aykırı yapıların mülkiyet ve imar sorunlarının çözülmesi amaçlanmıştır. 16.05.2012 tarih ve 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 23'üncü maddesiyle ise 2981 Sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür.

24.08.1984 tarih ve 2981 sayılı Kanun kapsamında hak sahibi olan on binlerce vatandaşımız, aradan geçen 31 yıllık süreye rağmen tapularına kavuşamamış, tapu tahsis belgeleri tapuya dönüştürülmemiş, şartları taşıdıkları halde tapu tahsis belgeleri düzenlenmemiş yapıların üzerinde bulunduğu kamu taşınmazlarının mülkiyeti belediyelere devredilmemiştir. Teklif ile söz konusu tapu devirleri için bağlayıcı sürelerin getirilmesi ve belediyelere tapu tahsis belgesi başvurusunun yapılması ardından geçen bir yıllık süre içerisinde tapuların düzenlenmesi ve hak sahiplerinin tapularının teslim edilmesi amaçlanmaktadır.

4706 Sayılı Kanunun 5'inci maddesinin altıncı fıkrasında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve Bakanlar Kurulunca tespit edilecek alanlarda bulunan; üzerinde toplu yapılanma olan Hazineye ait taşınmaz malların, yapı sahipleri ile bunların kanuni ve akdi haleflerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 63'üncü maddesinde yer alan harca esas metrekare birim değeri üzerinden belediyelere devredilmesi öngörülmüştür. Madde hükmüne göre, anılan alanların belediyelere devredilebilmesi için söz konusu toplu yapılanmanın 31.12.2000 tarihinden önce meydana getirilmiş olması şarttır.

Öte yandan, uygulanan ekonomi ve kentleşme politikaları sonucunda köyden kente göç olanca hızıyla devam etmekte, bu da konut ihtiyacını artırmak suretiyle kamu arazilerinin plansız bir şekilde yapılaşmaya açılmasıyla sonuçlanmaktadır. Bu durum, söz konusu alanların imar ve mülkiyet sorunlarının çözülmesi zorunluluğunu gündeme getirmektedir. 4706 Sayılı Kanun ile bu sorunları çözmek amacıyla bir düzenleme yapılmış ve bu çerçevede 31.12.2000 tarihi hak sahibi olmak için nihai bir tarih olarak belirlenmişse de devam eden göç dalgası, bu tarihlerde bir değişiklik yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Teklifte, 31.12.2000 olarak belirlenmiş olan söz konusu tarihin 31.12.2010 tarihine çekilerek 2000-2010 yılları arasında meydana getirilmiş olan yapıların da Kanun kapsamına alınması amaçlanmıştır.

4706 Sayılı Kanun ile belediyelere intikal edecek arazilerin parselasyon ve suyulandırma işlemleri için ilgili belediyeler yetkili kılınmış fakat bu işlemler için belirli bir süre öngörülmemiştir. Teklifte, bu işlemlerin gerçekleştirilmesi için iki yıllık bir sürenin getirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca, 03.07.2003 tarih ve 4916 Sayılı Çeşitli Kanunlarda ve Maliye Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla 4706 Sayılı Kanunda değişiklik yapılmış, bu değişikliğin yürürlüğe girdiği tarih olan 19.07.2003 tarihinden sonra Hazineye ait taşınmazlar üzerinde yapılan her türlü yapı ve tesislerin başka bir işleme gerek kalmaksızın Hazineye intikal edeceği hükme bağlanmıştır.

Öteden beri uygulanmakta olan politikalar nedeniyle önüne geçilememiş olan göç, söz konusu taşınmazlara ilave tesis ve yapılar ile katların yapılması sonucunu yaratmıştır. Bu durum, mülkiyet sorununun daha da karmaşık bir hal almasına yol açmıştır. Teklifte, Hazinece belediyelere devredilecek taşınmazlar ile belli bir tarihten sonra bedelsiz olarak Hazineye intikal edecek taşınmazlara ilişkin tarihler paralel hale getirilerek bu tarihin de 31.12.2010 olması önerilmektedir.

Teklifin üçüncü maddesiyle, 4706 Sayılı Kanun kapsamında, maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önce belediyelere intikal etmiş olan araziler üzerinde ilgili belediyelerce yerine getirilecek olan parselasyon ve şuyulandırma işlemlerinin tamamlanması için de iki yıllık sürenin verilmesi önerilmektedir.

Ayrıca, Teklifin 1'inci maddesinde belirtilen işlemlerin tamamlanabilmesi için 2981 sayılı Kanun'un yürürlük süresinin uzatılması öngörülmektedir. Her ne kadar 2981 sayılı Kanun'un yürürlükten kaldırılmasını düzenleyen 6306 sayılı Kanun'un 23'üncü Maddesi'nin yürürlük tarihi, maddenin yayımı tarihinden üç yıl sonrası olarak belirlenerek sorunların çözümü için bir süre öngörülmüşse de bu süre sorunların çözümünde yetersiz kalmıştır. Nitekim söz konusu üç yıllık sürenin dolmasına 2 ay kala, 27.03.2015 tarihinde kabul edilen 6639 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 38'inci maddesiyle üç yıllık bir süre daha belirlenmiştir. Anılan yasa kapsamında hak sahibi olarak tanımlanan ve tapu tahsis belgesi almış olup da mülkiyet sorunu hala çözülmemiş, yani tapularını alamamış olan on binlerce vatandaşımızın olduğu gerçeğinden hareketle, söz konusu üç yıllık ek sürenin beş yıla yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 24.08.1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun kapsamında hak sahibi olanlardan, bugüne kadar tapularını almak için tapu tahsis belgesini almış olanlara ve gerekli şartları taşıdığı halde tapu tahsis belgesi düzenlenmemiş hak sahiplerinin tapularının başka bir işleme gerek kalmaksızın düzenlenerek bir yıl içerisinde teslim edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Madde ile 4706 Sayılı Kanun kapsamında belediyelere devredilecek taşınmazlar ile Hazine'ye intikal edecek ilave tesis ve yapıların 31.12.2000 tarihinden önce yapılmış olması şartı 31.12.2010 olarak değiştirilmektedir. Ayrıca, 4706 Sayılı Kanun ile belediyelere intikal edecek arazilerin parselasyon ve şuyulandırma işlemleri için yetkili kılınan ilgili belediyelere bu işlemlerin gerçekleştirilmesi için iki yıllık bir sürenin getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Madde ile 4706 Sayılı Kanun kapsamında, maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önce belediyelere intikal etmiş olan araziler üzerinde ilgili belediyelerce yerine getirilecek olan parselasyon ve şuyulandırma işlemlerinin tamamlanması için de iki yıllık sürenin verilmesi önerilmektedir.

MADDE 4- Madde ile 2981 sayılı Kanunun yürürlükten kaldırılması beş yıl ertelenmiş, böylece ilgili idarelere anılan Kanunun yurttaşlarımıza kazandırdığı hakların gereklerini yerine getirmeleri için zaman tanınmıştır.

MADDE 5- Yürürlük maddesidir.

MADDE 6- Yürütme maddesidir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ’NİN TEKLİFİ (2/588)

6306 SAYILI “AFET RİSKİ ALTINDAKİ ALANLARIN DÖNÜŞTÜRÜLMESİ HAKKINDA KANUN”, 2981 SAYILI “İMAR VE GECEKONDU MEVZUATINA AYKIRI YAPILARA UYGULANACAK BAZI İŞLEMLER VE 6785 SAYILI İMAR KANUNU’NUN BİR MADDESİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ HAKKINDA KANUN” VE 4706 SAYILI “HAZİNEYE AİT TAŞINMAZ MALLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN”DA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 24.08.1984 tarihli ve 2981 sayılı İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 sayılı İmar Kanunu’nun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun’a aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**Geçici Madde-** Tapu tahsis belgesi verilen yapılar ile başvuru yaptığı ve gerekli şartları taşıdığı halde bu maddenin yayınlandığı tarihe kadar Tapu Tahsis Belgesi düzenlenmemiş yapıların üzerinde bulunduğu kamu taşınmazlarının mülkiyeti başkaca bir işlem yapılmaksızın bir yıl içerisinde ilgili belediyeye devredilir. Belediyeler, tapu tahsis belgesi sahipleri ile tapu tahsis belgesi başvurusu yaptığı ve gerekli şartları taşıdığı halde tapu tahsis belgesi düzenlenmemiş yapıların sahiplerinin haklarını koruyacak şekilde mülkiyetin kendilerine devrini takiben bir yıl içerisinde imar planlarını yaparak tahsis belgelerini tapuya dönüştürerek hak sahiplerinin tapularını verirler.

Bu şekilde kendilerine tapu verilenlerden 2.000 TL’lik başvuru bedelini ödemiş olmaları şartıyla, ayrıca herhangi bir bedel veya harç tahsil edilmez.”

MADDE 2- 29.06.2001 tarih ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 5’inci maddesinin;

a) Altıncı fıkrasında yer alan “31.12.2000” ibaresi “31.12.2010” olarak,

b) Onbirinci fıkrasında yer alan “Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten” ibaresi “31.12.2010 tarihinden” olarak değiştirilmiş, maddenin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde kapsamında belediyelere intikal eden arazilerin parselasyon ve şuyulandırma işlemleri, 09.05.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunundaki kısıtlamalara tabi olmaksızın iki yıl içinde tamamlanır.

MADDE 3- 29.06.2001 tarih ve 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

“**Geçici Madde:** Bu Kanunun 5’inci maddesinin son fıkrasındaki iki yıllık süre, bu maddenin yayımı tarihinden önce anılan madde uyarınca belediyelere intikal etmiş olan taşınmazlarla ilgili olarak yapılacak işlemlerde de uygulanır.”

MADDE 4- 16.05.2012 tarih ve 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun”un 24’üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 24:** Bu Kanunun;

a) 19 uncu maddesinin (a) bendi ile değiştirilen 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2’nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi yayımı tarihinden altı yıl sonra,

b) 23’üncü maddesi yayımı tarihinden sekiz yıl sonra,

c) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.”

MADDE 5- Bu Kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

26/10/2017

Esas No: 1/884, 2/588

Karar No: 27

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1/884 esas numaralı ‘*Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*’ ve İstanbul Milletvekili Mehmet Akif HAMZAÇEBİ’nin 2/588 esas numaralı “6306 Sayılı ‘*Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun*’, 2981 sayılı ‘*İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun*’ ve 4706 Sayılı ‘*Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*’da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” İçtüzüğü’nün 35 inci maddesi uyarınca birbirleriyle ilgili görülerek birleştirilmiş ve görüşmelerde 1/884 esas numaralı Kanun Tasarısı esas alınmıştır. Söz konusu Tasarı ve Teklif, Komisyonumuzun 05/10/2017, 10/10/2017, 11/10/2017, 12/10/2017, 13/10/2017, 16/10/2017, 17/10/2017, 18/10/2017, 19/10/2017, 20/10/2017 ve 23/10/2017 tarihlerinde yaptığı 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci birleşimlerinde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

1. GİRİŞ

1/884 esas numaralı “*Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı*”, 27/09/2017 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve Başkanlıkça 01/10/2017 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, İçişleri Komisyonuna, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

2/588 esas numaralı “*6306 Sayılı ‘Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’, 2981 Sayılı ‘İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun’ ve 4706 Sayılı ‘Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi*” ise 31/12/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş ve esas komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir. Ancak, söz konusu teklif adı geçen Komisyonun talebi üzerine İktüzüğün 34’üncü maddesi uyarınca Başkanlıkça 05/10/2017 tarihinde Genel Kurul’un bilgisine sunularak Komisyonumuza esas komisyon olarak havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 05/10/2017 tarihinde yaptığı 1 inci birleşiminde 1/884 esas numaralı Kanun Tasarısının görüşmelerine başlanmıştır. Görüşmeler sırasında verilen bir önerge doğrultusunda Komisyonumuzun portföyünde bulunan 2/588 esas numaralı Kanun Teklifi, İktüzüğün 26 ncı maddesi uyarınca gündeme alınmış ve İktüzüğün 35 inci maddesi uyarınca ilgili görülerek 1/884 esas numaralı Kanun Tasarısı ile birleştirilmiş ve görüşmelerde 1/884 esas numaralı Kanun Tasarısının esas alınması kararlaştırılmıştır.

Kanun Tasarısı ve Teklifi, Komisyonumuzun 05/10/2017, 10/10/2017, 11/10/2017, 12/10/2017, 13/10/2017, 16/10/2017, 17/10/2017, 18/10/2017, 19/10/2017, 20/10/2017 ve 23/10/2017 tarihlerinde yaptığı 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 inci birleşimlerinde; Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Naci AĞBAL, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Jülide SARİEROĞLU, Kalkınma Bakanı Lütfi ELVAN, Milli Eğitim Bakanı İsmet YILMAZ ile Maliye Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Sayıştay Başkanlığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Hazine Müsteşarlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanı İşletmeleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Güvenlik Kurumu, Gelir İdaresi Başkanlığı, Türkiye İş Kurumu, Devlet Personel Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu, Kamu İhale Kurumu, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türk Patent ve Marka Kurumu, Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü, Milli Piyango İdaresi, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ), Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü, Spor Toto Teşkilat Başkanlığı, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TİSK), Türkiye Belediyeler Birliği, Türkiye İhracatçıları Meclisi,

Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD), Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED), Türkiye Harp Malulü, Gaziler, Şehit, Dul ve Yetimleri Derneği, Türkiye Engelliler Konfederasyonu, Türkiye Sakatlar Konfederasyonu, Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (Pankobirlik), Türkiye Bankalar Birliği, Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB), Türkiye Madenciler Derneği, Tüketiciyi Koruma Derneği (TÜKODER), Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK), Beylikdüzü Organize Sanayi Bölgesi, Ankara İvedik Organize Sanayi Bölgesi, Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği (TÜMMER), Tüketici Hakları Derneği, Borsa İstanbul A.Ş., Finansal Kurumlar Birliği, Türk Ekonomi Bankası, Türk Telekom, Turkcell ve Vodafone şirketleri ile Ankara Tüm Optisyenler ve Gözlükçüler Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 1/884 ESAS NUMARALI KANUN TASARISINDA ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

Tasarının gerekçesinde; küreselleşen dünyanın getirdiği ekonomik, sosyal ve teknolojik gelişmelerin yeni düzenlemeler gerektirdiği, dolayısıyla, Tasarının bu ihtiyaçlara cevap vermek üzere hazırlandığı ifade edilmiştir.

Tasarının metni ve gerekçesi incelendiğinde; vatandaşların vergiye gönüllü uyumunu ve vergi tahsilatının etkinliğini artırmayı amaçlayan; banka ve finans kuruluşları için kurumlar vergisini artıran ve taşınmaz satışındaki istisnaları daraltan; hazine taşınmazlarının ekonomiye kazandırılmasına ve taşınmaz tahsis edilen işletmeciyi ve yatırımcıların yatırımlarını sürdürmelerine olanak tanıyan; 2017 Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borç limitini yükselten; kitle fonlaması sisteminin alt yapısını oluşturan, Hazine Müsteşarlığının sermaye şirketlerine ve projelere finansman sağlayan fonlara da kaynak aktarabilmesine imkan sağlayan; enerji alanında madencilik sektörünün faaliyetlerine yönelik işletme ruhsatına ilişkin; çalışma hayatında istihdam, yatırım ve üretimi teşvik etmeye yönelik; savunma sanayine daha fazla kaynak sağlayacak; tarım arazilerinin kullanımından doğan sorunları çözmeye yönelik ve kaçak tütün ticaretinin önüne geçmeyi hedefleyen düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

Tasarıda yer alan düzenlemeler daha ayrıntılı değerlendirildiğinde; vergi mükelleflerine yönelik olarak;

- Gelir vergisi tarifesinin ikinci dilimine geçilmesinden dolayı net asgari ücretin 1.404 Türk lirasının altına düşmemesi için ilave asgari geçim indirimi uygulanması,

- Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesine yönelik muhtelif KDV, ÖTV, ÖİV, damga vergisi ve gümrük vergisi muafiyetleri tanınması ve çeşitli mali yükümlülüklerle ilişkin istisna sağlanması,

- Elektronik haberleşme hizmetlerinde her hizmete yönelik olarak farklı belirlenmiş özel iletişim vergisi oranının cep telefonu, sabit telefon görüşmeleri ve internet hizmetleri için %7,5 olarak düzenlenmesi,

- Vergi mükelleflerinin vergi dairelerine gelmelerine gerek kalmaksızın tüm işlemlerini elektronik ortamda yapabilmelerine olanak verilmesi,

- Ortak dışı işlemleri vergiye tabi tutulup muafiyetini kaybeden kooperatiflere yönelik ortak dışı işlemin tanımlanması, hangi işlemlerin ortak dışı işlem sayılmayacağının düzenlenmesi, bu sayede kooperatiflerin muafiyetlerini kaybetmemeleri ve sadece ortak dışı işlemlerin vergilendirilmesi,

- Göttürü gider yöntemini seçen mükelleflerin kira gelirlerinden istisna tutarını düştüktükten sonra kalan tutarın % 25'i oranındaki göttürü giderin %15'e düşürülmesi,

- Mükelleflerin MERNİS kayıtlarında yer alan yerleşim yeri adreslerinin kanunda tanımlanan adreslerden sayılması, mükelleflerin iş yeri adresinde bulunamaması halinde MERNİS'te kayıtlı adrese tebligat yapılabilmesi, tebliğin ilan edilmiş olduğu haller arasında MERNİS'te kayıtlı adresinin bulunmaması durumunun eklenmesi, mükelleflerin ikametgâh adresi değişikliklerinin vergi dairelerine bildirme zorunluluğunun kaldırılması,

- İmalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamında 2017 yılında yapılan inşaat harcamalarında KDV iadesi uygulamasının 2018 yılında da devam etmesi,

- Kamu alacağı nedeniyle oluşan ihtiyati hacze yapılacak itiraz süresi, kamuya borcu bulunanlara tebliğ edilen ödeme emrinden sonra ödeme süresi, borçlunun mallarını elinde bulunduran üçüncü kişilerin mal bildirim yükümlülüğünün süresi, teminatlı alacakların paraya çevrilmesinden önce borçluya yapılan tebliğ ile verilen süre, ödeme emrine karşı dava açma ve davası reddedilenler için mal bildiriminde bulunma sürelerinin 7 günden 15 güne çıkarılması,

- Tüzel kişiliği kaldırılan köylerden alınması gereken vergi ve harçlara ilişkin muafiyet ve istisnaların 31/12/2020 tarihine kadar uzatılması,

- Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun ekinde yer alan gümrük vergilerine ilişkin had ve nispetlerden “muaf” olarak belirlenenlerin “0” olarak değiştirilmesi, Bakanlar Kuruluna, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50’ye kadar yükseltebilme yetkisinin verilmesi,

- Damga vergisi oranlarına ilişkin olarak kâğıt türleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte olmak üzere; maktu vergileri on katına, nispi vergileri ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu vergileri yarısına kadar, nispi vergileri ise sıfıra kadar indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

- Özel amaçlı kuruluşlardan temin edilen fonların kamu-özel işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen projelerin finansmanında kullanılması şartıyla, fonların kullanılmasına ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanması,

- Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymet karşılığında fon temin etmek için kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemlerin yargı harçları dışında kalan harçlardan istisna tutulması,

- Transfer fiyatlandırması ile ilgili yöntem belirleme anlaşmalarının başvuru ve yenileme harçlarının kaldırılması,

- Takdir komisyonları tarafından 2018 yılı için belirlenecek emlak vergisi oranlarının 2017 yılında belirlenen orana göre en fazla %50 artırılabilmesi, 2019, 2020 ve 2021 yılları için emlak vergisi oranlarının 2018 yılı değerleri üzerinden hesaplanması,

- Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanların, KDV mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunduğu hizmetlerde KDV’nin hizmeti sunanlar tarafından beyan edilerek ödenmesi,

- Cep telefonu abonelerinin yurt dışında yaptıkları kullanımlara ilişkin yurt dışında bulunan operatörlerin yurt içindeki operatöre yansıttığı ve yurtiçi operatörün de aboneye yansıttığı dolaşım (roaming) hizmetine ilişkin bedelin KDV istisnası kapsamına alınması,

- Bankalara borçlu olanların ve kefillerinin borçlarına karşılık taşınmaz ve iştirak hisselerinin bankalara devir ve teslimlerinde tanınan KDV istisnasının kapsamının finansal kiralama ve finansman şirketlerine yapılan devir ve teslimleri de içine alacak şekilde genişletilmesi,

- Hâlihazırda bankaların alacakları ile ilgili olarak ayırdıkları özel karşılıkların vergi matrahında gider olarak kabul edilmesi uygulamasının, finans sektöründe faaliyette bulunan finansal kiralama ve finansman şirketlerini de kapsamı,

- Nihai sanayi malının borsaya tabi maddeler arasından çıkarılması, böylelikle bu ürünlerin alım-satımının borsa tesciline tabi olmaması ve muamele tescil ücreti ödenmemesinin sağlanması,

- Devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisinin Devlet Desteklerini İzleme ve Denetleme Kurulundan alınarak Bakanlar Kuruluna verilmesi,

öngörülmektedir.

Tasarıda yer alan kamu mali yönetimi kapsamındaki düzenlemeler ile gelir getirici düzenlemeler kapsamında;

- Bankalara tanınan vergisel imkânların finansal kiralama ve finansman şirketlerine de tanınması suretiyle bu kuruluşların eşit şartlarda faaliyette bulunmalarının sağlanması,

- Bankalar ve diğer finansal kurumlar için kurumlar vergisinin %20'den %22'ye çıkarılması, oranı %20'ye indirmek için Bakanlar Kurulu'na yetki verilmesi,

- Meyvalı gazozlar, enerji içecekleri ve meyve suyu özelliği göstermeyen içeceklerin özel tüketim vergisi kapsamına alınması,

- Gelir vergisi tarifesinin üçüncü dilimi için %27 olarak uygulanmakta olan vergi oranının %30'a çıkarılması,

- Şans oyunları ile yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler için uygulanan %10 oranındaki veraset ve intikal vergisi oranının %20'ye yükseltilmesi,

- Motorlu taşıtlar vergisi (MTV) tarifesine eklenecek 'taşıt değeri' unsurunun tanımlanması, yeniden değerlendirme oranına göre artırılan vergi miktarlarının taşıt değeri için de uygulanmasına olanak sağlanması ve 2018'den itibaren trafiğe çıkacak araçlar için taşıt değerinin vergileme ölçütü olması,

- Terörle mücadele ve küresel gerilimler göz önüne alınarak Savunma Sanayi Destekleme Fonu'na aktarılabacak payların artırılarak yeniden düzenlenmesi; Fon'a gelir ve kurumlar vergisinden ayrılan payın %3,5'ten %6'ya yükseltilmesi, MTV'den %18 ve veraset ve intikal vergisinden %25 oranında pay ayrılması,

- 2017 yılında büyümenin desteklenmesi amacıyla yürürlüğe konulan teşviklerin finansmanı, OVP'de öngörülen kur artışının borç servisini artırması ve Hazinesin ihtiyacını karşılamak üzere 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitinin 37 milyar Türk Lirası kadar artırılması,

- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa eklenmesi öngörülen ek madde ile, bu Kanun kapsamında yürütülen tüm iş ve işlemlerin elektronik ortamda yapılabilmesi, buna ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığının Sayıştayın görüşünü alarak belirlemesi,

- Vergi kayıp ve kaçığı ile mücadele edilmesi, vergiye gönüllü uyumun ve tahsilatta etkinliğin artırılması amaçlarıyla mükellefiyet, vergilendirme ve risk analizine yönelik her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle Risk Analizi Sistemi oluşturma ve risk analizi çalışmaları yapma görevlerinin Gelir İdaresi Başkanlığına verilmesi,

- Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş.'nin doğrudan kamu hizmet yükümlüsü olarak öngörülen süresinin 31/12/2020 tarihine kadar uzatılması ve TCDD A.Ş.'nin yatırım finansmanları ile bütçesinde yer alan finansman açıklarının TCDD sermayesinden karşılanması, öngörülmektedir.

Hazine taşınmazlarının değerlendirilmesine yönelik düzenlemelerde;

- Kamuya ait lojmanlarda kat mülkiyeti tesis edilmemiş olanların zemini ve üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, kat mülkiyeti tesis edilenlerin ise bağımsız bölümler halinde ve içinde oturana öncelik tanınmak suretiyle ihale yoluyla satılmasına olanak tanınması; satışlardan elde edilecek gelirlerin ilgili idarenin yatırım bütçesine kaydedilmesi ve öncelikli olarak personel için konut yapımında kullanılması,

- İstisna tutulan savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerinde kullanılan konutların ekonomiye kazandırılması konusunda ise Maliye Bakanlığı teklifi ile Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

- 6292 sayılı Kanunda da yer alan şartları taşıyan ve Maliye Bakanlığınca yapılan tespitler sonucu hak sahibi olduğu belirlenen vatandaşlara belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan Hazineye ait tarım arazilerinin rayiç bedel üzerinden satılması, bu satış işlemlerinde 6292 sayılı Kanunun tarım arazilerinin satışına ilişkin hükümlerinin kıyasen uygulanması,

- Sınırlı aynı hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının satışında, satış bedelinin en az %30'unun peşin, kalanının ise en fazla beş yılda on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenmesi,

- 19/7/2003 ile 31/12/2009 tarihleri arasında Hazineye ait taşınmazlar üzerinde ev, iş yeri gibi yapı yapan vatandaşların bu amaçla belediyelere devredilen Hazine taşınmazlarını satın almalarına olanak tanınması,

- Kültür ve Turizm Bakanlığınca adına kesin tahsis yapılan, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca adına kesin izin verilen veya Maliye Bakanlığı tarafından lehine irtifak (üst) hakkı tesis edilen yatırımcı ve işletmecilerin bu kesin tahsis, kesin izin veya irtifak haklarına ilişkin olarak varsa açılan davalardan tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilmesi, ödenmesi gereken herhangi bir borcunun bulunmaması ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde başvurulması halinde, kesin tahsis, kesin izin veya irtifak hakkı sürelerinin yeni bir sözleşme yapılarak 49 yıla kadar uzatılabilmesi,

- Teşvik uygulamaları kapsamında, bedelsiz olarak yatırımcılara devredilen taşınmazlar ile bedelsiz verilen kullanım izinlerine ilişkin olarak taahhüt edilen yatırım ve istihdam miktarına erişilememesi durumunda, 31/12/2017 tarihine kadar başvurulması halinde taahhütlerin yerine getirilmesine yönelik iki yıl daha ek süre tanınması,

- Köy Kanununa göre evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde bina yapmak ve taksitlerini ödemek için 31/12/2020 tarihine kadar süre verilmesi,

- Sanayi sitesi gelişim alanı içerisindeki Hazine mülkiyetinde bulunan arazilerin, 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci

maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki illerde bedelsiz, diğer illerde ise bedelleri peşin veya taksitle ödenmek üzere sanayi sitesi yapı kooperatiflerine, belediyelere, il özel idarelerine ve büyükşehir belediyelerine devredilmesi,

- Yargı harcından muaf tutulan kamu idareleri aleyhine hükmedilmiş yargı harçlarının tahsil edilmeyeceği, tahsil edilmiş olanları içinse başkaca bir işlem yapılmayacağı,

- Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan verilen krediler ile destek ödemelerinden yapılan fazla ve/veya yersiz ödemelerin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilmesi,

öngörülmüştür.

Tütün piyasası ile tarım arazilerine yönelik düzenlemelerde;

- Kayıt dışıyla mücadele etmek üzere makaron (içinde tütün bulunmayan filtreli boş sigara) özel tüketim vergisi kapsamına alınması,

- Tütün üretimindeki açık artırma sisteminin kaldırılması,

- AB direktiflerinde tanımlanan yeni tütün mamullerinin (sigara, sarma tütün, pipo tütünü, nargile tütünü, puro, sigarillo, çiğneme tütünü, enfiye veya ağızdan kullanım için tütün kategorilerinden hiçbirine girmeyen tütün ürünleri) mevzuatımıza aktarılması,

- Makaron içine tütün doldurularak satışının ve ticaretinin yasaklanmasına koşut olarak, makaron veya yaprak sigara kağıdı içine ticari amaçla tütün veya tütün harici bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduranlara ve nakledenlere adli ve idari cezaların düzenlenmesi,

- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu'nun yönetmelik çıkaracağı konuların yeniden düzenlenmesi,

- Arazi toplulaştırma uygulamalarında, elbirliği mülkiyet olarak tescilli parsellerin paylı mülkiyete geçişinin uygulayıcı kuruluş tarafından resen gerçekleştirilebilmesi, bu uygulamaların gerçekleşmesi esnasında tapuya kayıtlı olup tescile esas belgesine aykırılığı tespit edilen hisse hataların da yine uygulayıcı kuruluş tarafından resen düzeltilebilmesi,

- Tarım arazilerinin tarım dışı amaçlarla kullanılmasına ilişkin taleplerin 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümlerinin kapsamında değerlendirilmesi,

öngörülmüştür.

Enerji ve haberleşme sektörü alanlarında Tasarı'da yer alan düzenlemelerde;

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından imtiyaz sözleşmeleri ve yetkilendirme belgeleriyle görevlendirilen operatörlerin yıllık net satışlarının on binde 35'ini katkı payı olarak ödemesi, mükerrerliğin ve hataların Hazine payı ödemelerinde dikkate alınması ve Hazine paylarının Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabı yerine BTK'nın TCMB'deki hesabına yatırılması, Hazine payının doğru ödenip ödenmediğinin denetimi ve distribütör ile bayiler nezdinde inceleme ve denetim yapma yetkisinin Hazine Müsteşarlığından Maliye Bakanlığına geçirilmesi,

- İhtilaflı Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı ve telsiz ücreti alacaklarının asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu tutara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yeniden yapılandırılması, ayrıca BTK tarafından imtiyaz sözleşmesi ile yetkilendirilen işletmecilerin dışında kalan ve BTK tarafından yetkilendirilen diğer tüm işletmecilerin yapılandırma hükümlerinden faydalanmaları,

- Madencilik faaliyetlerindeki izinler kapsamında gerçekleştirilen çevresel etki değerlendirmesi işlemlerinin en geç üç ay içinde bitirilmesi, bu süre içerisinde bitirilememesi halinde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin başvuruları ile ilgili olumlu karar verilmiş sayılması, ayrıca jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik ve karot, kırıntı ve numune almaya yönelik sathi hazırlık işlemleri için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaması,

- Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından ihale edilebilen maden sahaları ile ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına Bakan onayı ile devredilebilen buluculuk hakkı kazanmış maden ruhsat sahalarından işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması,

- Genel arama dönemi sonuna kadar ön arama ve genel arama faaliyetlerinin yapılmaması ve raporlarının Genel Müdürlüğe verilmemesi halinde ruhsatların iptal edilmesi,

- Maden işletmesinin izin tarihinden itibaren beş yılın herhangi üç yılında beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan az olması durumunda 50.000 TL'lik idari para cezası verilmesi ve cezasının uygulanmasından itibaren takip eden üçer yıllık dönemde yapılan toplam üretim miktarının projede beyan edilen yıllık üretim miktarının %30'undan daha az olması durumunda ruhsatın iptal edilmesi,

- Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdelelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye ve bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkilendirilmesi,

- Halkın ücretsiz kullanımına açık ve kamuya ait park, bahçe, tarihî ve ören yerleri ile trafik lambaları, “genel aydınlatma” tanımından çıkarılmakta ve buraların aydınlatma giderlerinin artık genel bütçeden değil belediyeler veya ilgili kuruluşlar tarafından ödenmesi, sınır aydınlatmalarına ait tesis, işletme ve tüketim giderlerinin İçişleri Bakanlığı tarafından, ibadethanelerin genel aydınlatmasına ilişkin tüketim giderlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından karşılanması,

- Genel aydınlatmaya yönelik elektrik satın alınması dağıtım şirketlerinin faaliyet alanından çıkarılması, genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisi satın alınmasının, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş'nin (TEDAŞ) sorumluluğuna verilmesi, TEDAŞ'ın satış fiyatının EPDK tarafından belirlenmesi, TEDAŞ'ın genel aydınlatma için elektrik ihtiyacını Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş'den (TETAŞ) karşılaması,

- Elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerden tahsil edilen evrensel hizmet katkı payının hesaplanmasında esas alınan ‘net satış hasılatı’ tanımının 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunu kapsamına alınması,

- Evrensel hizmet katkı payının beyan ve ödeme süresinin değiştirilmesi ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna (BTK) idari ücret ödeyen işletmecilerin evrensel hizmet katkı payı ödemelerinin takip ve tahsil yetkisinin Kuruma verilmesi, BTK'ya kurum alacak ve borçlarına ilişkin olarak uzlaşma yetkisi verilmesi,

- BTK tarafından yetkilendirilen ve elektronik haberleşme sektöründeki faaliyet işletmecilerden, BTK Kurumunun masraflarına katkı sağlamak amacıyla alınmakta olan idari ücretlere alt sınır getirilmesi, Kurumca yapılan idari masraflardan yarar sağlamakla beraber net satışları çok düşük veya hiç net satışı olmadığı için idari ücret alınmayan veya çok az alınan işletmecilerden asgari düzeyde bir katkının sağlanması,

- Makineler arası haberleşme aboneliklerinden alınan telsiz ücretlerine muafiyet getirilmesi, mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerinin aylık net satışlarının yüzde beşini aylık dönemler itibarıyla hesaplanması suretiyle, ilgili olduğu ayı izleyen ayın son işgünü mesai bitimine kadar telsiz ücreti olarak ödemeleri,

- Elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerin tüketicilerden haksız olarak tahsil ettiği ücretlerin işletmecilerin aboneye ulaşamaması sebebiyle iadesinin yapılamadığı durumlarda, bu iade bedellerinin iki yıl sonunda evrensel hizmet geliri olarak Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesine gelir kaydedilmesi, ayrıca BTK alacaklarının, işletmeler tarafından yapılan fazla ödemelerin eksik ödenen alacaklara mahsup edilerek tahsil edilmesi,

öngörülmektedir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına ilişkin Tasarı’da yer alan düzenlemelerde;

- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda denetleme kurulunun anonim şirketlerin organları arasından çıkarılması düzenlemesine uyum sağlamak amacıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu’nda Bankanın organları arasında yer alan ‘Denetleme Kurulunun’ çıkarılması, Denetleme Kurulu üyelerinin ilk Genel Kurul toplantısına kadar görevlerine devam etmeleri,

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi tanınması, istenecek bilgi ve belgelerin kapsamı, toplanma ve denetimi hususlarının usul ve esasları konusunda Merkez Bankasının yetkili kılınması; uygulamada destek hizmeti kuruluşundan yararlanılması durumunda, bu kuruluşların çalışanlarına da Banka çalışanları ile aynı hukuki esaslar dahilinde sır saklama yükümlülüğü getirilmesi; bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi fiillerinin adli suç kapsamına alınması,

öngörülmektedir.

Tasarı’da yer alan diğer düzenlemelerde ise;

- Liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında bulunan gemilerin, seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyet bakımından ciddi tehlike oluşturabileceği durumlarda, gemi veya deniz aracı hakkında herhangi bir mahkeme kararı, adli veya idari tedbir olsa dahi, liman başkanının her türlü tedbiri almaya yetkili kılınması,

- Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun kurulması, sivil havacılıkta karşılaşılabilecek tehditlere karşı güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla seyahat edecek kişilerin bilgilerinin toplanabilmesi ve işlenebilmesi ve bunların talep halinde havayolu işletmeleri veya kurumlar tarafından üçüncü ülkelerle İçişleri Bakanlığının uygun görüşü alınarak paylaşılması,

- Havaalanı mülki idare amirlerinin havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarının İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenmesi, ülkemiz hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulması ve yabancı tescilli sivil hava araçlarında özel eğitilmiş ve silahlı güvenlik görevlileri bulundurulmasına, İçişleri Bakanlığınca mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde izin verilmesi,

- Havaalanlarında bekleyen hava araçlarının malikleri/işleticilerine ulaşamaması ya da terk edilmiş olması durumunda terkin, satışı ve havaalanlarından kaldırılmasının sağlanması, kaza durumlarında hava aracının itibarı ya da fiili harabiyete uğradığına dair maddede ifade edilen yetkili kurumlardan rapor verilmesi halinde ilgili hava aracının sicilden terkinin yapılarak hurdaya ayrılabilmesi, hurdaya ayrılan hava araçlarının Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ruhsatlandırdığı havaalanı işleticisi tarafından açık artırma usulü ile satılabilmesi,

- AOÇ Hayvanat Bahçesi üzerinde, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı lehine tesis edilmiş olan irtifak hakkının; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının da uygun görüşü alınarak 10 yıldan 30 yıla çıkarılması,

- Bakıma ihtiyacı olan engellilere özel bakım merkezlerinde sunulacak bakım hizmetinin karşılığı olarak belirlenecek kişi başına aylık bakım ücreti tutarının üst limitine ilişkin katsayı ile aylık sosyal yardım tutarına ilişkin katsayının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi ile yetkili kılınması, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yanında gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesinin yöneticileri tarafından sağlanması,

- Şehit anne, baba ve kardeşlerinin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehit çocukları veya şehidin eşi tarafından kullanılabilmesi, istihdam hakkı bulunanlar için mevcut 45 yaş sınırının kaldırılması,

- Terörle mücadele esnasında yaralanan vazife malulleri ile 15 Temmuz Darbe Kalkışmasının bastırılması esnasında yaralananlardan ilköğretim, ortaokul veya ilkokul mezunu olanların hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlar yerine memur unvanlı kadro ve pozisyonlara atanabilmeleri, ayrıca hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanda görev yapan gazilerin kadro ve pozisyonlarının memur unvanlı olarak değiştirilmesi,

- Mera, yaylak ve kırsakların tahsis amacının; endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler ile sanayi sitesi ve bunların ilave alanları için değiştirilmesi durumunda ödenecek olan ot bedelinden muafiyet sağlanması, ayrıca kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesislerin birden fazla kiracıya kiralanabilmesi,

- İşsizlik ödeneği ödemelerinin ayın beşinci gününde yapılması, gerek görülen durumlarda daha erken ödeme yapılabilmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yetki verilmesi, Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınavın ücretinin tamamının İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanması, organize sanayi bölgelerinde bağımsız bölüm oluşturulmak suretiyle kiraya verilen tesislerin şartları sağlaması koşuluyla birden fazla kiracıya kiralanabilmesi,

- Kefalet sigortalarının da teminat mektubu gibi işlem görmesi, teminat mektuplarının teminat gösterilebilecek değerler arasında sayılması,

- Personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerin alımında gerekli olan Maliye Bakanlığı veya Özelleştirme İdaresi Başkanlığından alınan uygun görüşün içinde ücret ve benzeri mali ödemelere ilişkin tavanların yer alması,

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının internet sitesinde yayımlanan Endüstri bölgeleri için imar ve parselasyon planları ile değişikliklerinin bir hafta içerisinde itiraz görmemesi halinde yürürlüğe girmesi,

- Kişisel verilerin korunması kapsamında veri sorumlularından, 'veri sorumluları siciline' kayıt ücreti alınması, Kişisel Verileri Koruma Kurumunda hâkim ve savcıların geçici görevlendirme suretiyle çalıştırılabilmesi, Kuruma kariyer meslek memurları ve öğretim üyelerinden azami on beş uzman personelin naklen atanması,

öngörülmüştür.

3. 2/588 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

‘6306 Sayılı ‘Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’, 2981 sayılı ‘İmar ve Gecekondu Mevzuatına Aykırı Yapılara Uygulanacak Bazı İşlemler ve 6785 Sayılı İmar Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun’ ve 4706 Sayılı ‘Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinde’, tapu tahsis belgesi almış olanlar ile bu belgeyi almak için gerekli şartları taşıyanlara, başka bir işleme gerek kalmaksızın tapularının bir yıl içinde teslim edilmesi, 4706 sayılı Kanun ile belediyelere intikal edecek arazilerin parselasyon ve şuyulandırma işlemleri için yetkili kılınan belediyelere bu işlemlerin gerçekleştirilmesi için iki yıllık bir sürenin getirilmesi öngörülmüştür.

4. KOMİSYONUMUZDA TASARININ GENELİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Tasarısının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Tasarıda, kamu maliyesiyle ilgili önemli sonuçlar doğuracak değişiklikler öngörülmesine rağmen bunların muhtemel olumlu ve olumsuz etkilerinin ve bu etkilerin toplumun çeşitli kesimleri arasındaki dağılımının sistematik bir biçimde irdelendiği bir düzenleyici etki analizinin yapılmadığı, bilimsellikten uzak ve keyfiyete dayalı makro ekonomi politikalarının uzun vadede ciddi problemlere yol açacağı,

- 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna eklenmesi öngörülen maddeyle net borçlanma limitinin 37 milyar TL arttırılmasının söz konusu olduğu, oysa esasen bu düzenlemenin adı geçen Kanunun kendisine aykırı olduğu, zira Kanunda, Hazine’nin ancak bütçe açığı kadar borçlanabileceği ve borçlanma limitinin değiştirilemeyeceğinin ifade edildiği, ek borçlanmanın hangi kaynaklardan temin edilip ve ne şekilde harcanacağına dair bir bilginin sunulmadığı, böyle bir ihtiyaç hasıl olmuş ise de bu borçlanmanın bütçe disiplini içinde ve bütçe hakkının sahibi olan TBMM’ye usulünce sunulması gerektiği,

- Gelir Vergisi ve Motorlu Taşıtlar Vergisinde (MTV) öngörülen artışların dar gelirli ve orta sınıf üzerine ölçsüz bir yük getirdiği, öte yandan büyük şirketlere özel imtiyazlar ve vergi muafiyetlerinin verilmeye devam edildiği, bu tablonun vergi yükünün adil dağıtılması ilkesiyle bağdaştırılamayacağı,

- Mevcut ekonomi yönetiminde zaafiyetlerin ortaya çıkmaya başladığı, özellikle son yıllarda hazırlanan Orta Vadeli Program (OVP) hedeflerinin gerçekçilikten uzak olduğu, bütçe dengesi ve mali disiplinin bozulmaya başladığı, cari açığın sürdüğü, enflasyonun ve faizlerin dünya ortalamasının üzerinde seyrettiği, reel sektörün faiz borçluluğunun çok yüksek seviyelere geldiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ve buna bağlı olarak dış ticaret açığının arttığı, dolar bazında kişi başına düşen milli gelirin 2009’dan beri yükselmediği, ekonomik büyümenin istihdama yansımayan ve hane halkının refahına hizmet etmeyen çarpık bir yapıda olduğu, halihazırda yarıdan fazlası inşaat sektörüne ait olan sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşandığı, bununla birlikte mevcut inşaat sektörüne dayalı ekonominin üretken ve katma değerli yatırımlar üzerinde dışlama etkisi yarattığı, bunun bir tezahürünün de makine-tesisat yatırımlarındaki %8’lik küçülme olduğu, oysa Türkiye’nin sürdürülebilir ve yüksek büyüme kapasitesini ortaya çıkartacak, yatırım, istihdam ve ihracatı arttıracak, gelir dağılımının düzeltecek, üretim ve ihracat yapısını değiştirecek, dış ticaret dengesinin sağlanmasını gözetecek yeni bir modele ihtiyaç duyulduğu,

- Tasarıda yer alan, telekomünikasyon şirketlerinden alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerin hesaplanması ve tahakkuk etmiş borçların yapılandırılmasına ilişkin maddenin vergi affı niteliğinde bir düzenleme olduğu, nitekim şirketlerin Hazine paylarını süresinde ödememeleri veya eksik

ödemeleri halinde uygulanacak üç kat ceza tutarının bir kata indirildiği, oysa tarafların karşılıklı kabul ettiği sözleşmelerden doğan hukuki ihtilaflarda Vergi Usul Kanununun pişmanlık hükümlerinin işletilemeyeceği, düzenlemeyle Maliye Bakanlığı'na şirketlerle uzlaşma yetkisinin verilerek sonuçlanan uzlaşmalarla ilgili şikayet ve dava açma hakkının ortadan kaldırıldığı, bu düzenlemeye konu olan meblağın Hazine Müsteşarlığının verilerine göre 2013 yılı itibarıyla 345 milyon TL'si anapara olmak üzere, *-idari davaların Hazine lehine sonuçlanması halinde-* muhtemel ceza ve faiziyle birlikte toplamda 2.2 milyar TL olduğu, buna 2013'den günümüze kadar incelenmesi tamamlanmamış dosyalar da dahil edilirse tutarın tahmini olarak 5 milyar TL'ye ulaşacağı, bütün bu sebepler göz önüne alındığında bahsi geçen düzenlemelerin tasarıdan çıkarılması gerektiği,

- İnternet ve data hizmetleri bedeli üzerinden yüzde 5 olarak alınan ÖTV'nin yüzde 50'lik bir artışla yüzde 7,5 seviyesine çekilmesinin doğru olmadığı, teknolojinin bu denli geliştiği dünyada internet hizmetlerine olan ihtiyacın da giderek arttığı, dolayısıyla bu zammın bilgiye ulaşma hakkını kısıtladığı,

- Köy Kanununun kabul edildiği 1924 yılından bu tarafa çeşitli ekonomik ve siyasi saiklerle birçok kez tadil edildiği, dönemsel ve geçici düzenlemeler yapmak yerine Köy Kanununun ülkemizin demografik ve ekonomik gerçekleri de göz önüne alınarak güvenlik, yatırım ve istihdam perspektifinden sistematik bir şekilde ele alınması gerektiği, tasarıda getirilen düzenlemeyle 2020 yılına kadar köylerdeki arazilerinin taksitlerini ödemeyen veya üzerine bina yaptıramayan vatandaşların arazilerinin elinden alınacağı, zaten geçim sıkıntısı içinde olan köylülerin böyle bir ödeme gücünün olmadığı, diğer taraftan 2012 yılında kabul edilen 6360 sayılı Kanun sonrasında 16 bin köyün kaldırılarak mahalle yapıldığı, bu sebeple bu köylerde yaşayan vatandaşların ekonomik durumunda hiçbir iyileşme olmadığı halde birdenbire şehir merkezindeki bir mahallede yaşayan vatandaşla aynı oranda vergiye muhatap kalma durumunun ortaya çıktığı, tasarıda yer alan diğer bir düzenlemeyle bu köylerde yaşayanlar vatandaşlara daha önce tanınan esnaf muafiyetinin 2020'ye kadar uzatılmasının problemin ötelenmesinden başka bir şey olmadığı, 6360 sayılı Kanunun bu zamana kadar birçok probleme yol açtığı ve üzerinde tekrar düşünülmesi gerektiği,

- Özellikle ev kiralارının yüksek olduğu büyükşehirlerde bulunan kamuya ait lojmanların satışının buralardan yararlanan kamu görevlileri için bir mağduriyet oluşturacağı, zira sürekli rotasyona tabi işlerde çalışan kamu görevlileri için lojmanların zaruri bir ihtiyaç olduğu, kamu personelinin konut ihtiyacını karşılamanın sosyal devlet anlayışının bir gereği olduğu, bunun yanında lojmanların kendi içinde memuriyet alanına ait bir kültür oluşturduğu ve bunun muhafaza edilmesi gerektiği,

- Daha önce kesin tahsis veya irtifak hakkı tesis edilen kamu taşınmazlarının getirilen düzenlemeyle turizm yatırımı yapan yatırımcı ve işletmecilere satılabileceği, bunun sektör için olumsuz sonuçlar doğurabileceği zira turizmcilerin turizm bölgelerinde müşterek giderleri ve yatırımları olduğu, düzenlemeyle önu açılan münferit satışlarla beraber bu taşınmazların kullanımı ile ilgili gelecekte kontrolün elden çıkma riski olduğu, zira turizmciler açısından irtifak hakkının devam etmesinin daha ekonomik olduğu dolayısıyla buraları satın alacak kişilerin daha yüksek gelir getireceğini öngördüğü anda otelcilik faaliyetlerini durdurup satma ve plan değişikliği yoluna gitmeyi tercih edebilecekleri, oysa Türkiye'nin otelcilikte dünyada örnek oluşturacak bir ülke hâline geldiği ve bunun sürdürülmesi gerektiği,

- Tasarıda kamu-özel iş birliği projelerinin yurt dışı finansmanına yönelik harç muafiyeti getirildiği, bununla birlikte son dönemlerde yol, havalimanı, şehir hastaneleri gibi büyük projelerde kamu-özel işbirliği modelinin kullanılmasının Hazine garantisi nedeniyle bütçe dengesi açısından risk oluşturduğu, ayrıca kamu-özel işbirliği modelinin kamu yararına sonuç doğurmadığını gösteren uluslararası raporların bulunduğu ve gelişmiş ülkelerin bu modeli terk ettiği,

- Para politikasını yürütmekle görevli Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının sıradan bir anonim şirket gibi değerlendirilemeyeceği, bu açıdan bakıldığında Banka bünyesindeki halen faaliyet gösteren denetim kurulunun muhafaza edilerek etkin ve verimli bir şekilde çalıştırılmasının Bankanın itibarı ve kredibilitesi için son derece önemli olduğu, ayrıca Bankaya gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin verilmesi konusundaki sınırların hak ihlallerine ve rasyonel tercihlere zarar vermeyecek şekilde çizilmesi gerektiği,

- Ulusal ve kültürel varlıklarımızdan olan mazbut ve mülhak vakıfların azami ölçüde korunması gerektiği, bu çerçevede Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Kültür ve Turizm Bakanlığının koordineli bir şekilde çalışmasının önemli olduğu, bunun yanında gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde olan eski eserleri onarma sorumluluğunun sadece mülkiyet sahibi kişilere bırakılmasının vakıf ruhuna aykırılık teşkil ettiği,

- Yakın gelecekte ticari ilişkilerin ağırlıklı kısmının internet üzerinden olacağı, bu açıdan elektronik ortam üzerinden yapılan mal ve hizmet ticaretinin vergilendirilmesiyle ilgili kapsamlı düzenlemeler yapılmasının elzem olduğu, bununla birlikte söz konusu düzenlemelerin uluslararası bir anlaşma sağlanmadan yapılmasının çeşitli riskler doğurabileceği,

- 2010 yılında başlayan FATİH Projesine bugüne kadar farklı yollarla kaynak aktarılmasına ve teşvik verilmesine karşın Projede arzulanan seviyeye gelinemediği, özellikle planlama ve kullanılan teknolojik araçların yeterliliği konusunda ciddi tereddütlerin bulunduğu,

- Son yıllarda sanal ortamlarda bahis ve kumar oynatan sitelerde ve bahislere konu edilen para hacminde hızlı bir artış olduğu, ülkemizde de özellikle gençlerin bu tür sitelerde kumar oynama oranlarının hızla arttığı ve bunun aileleri de içine alacak şekilde toplumsal bir sorun olmaya başladığı, bu kapsamda tasarıda öngörülen şans oyunları ile yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler için veraset ve intikal vergisi oranı artışının yasadışı bahis ve kumar platformlarına olan temayülü artırabileceği,

- Mükelleflerin, gayrimenkul sermaye iratlarına yönelik genellikle götürü gider usulünü tercih ettiği ve bu oranın %25'ten %15'e düşürülmesinin ciddi etkileri olacağı ve bu tip düzenlemelerin servet, gelir ve ölçek esasına göre yapılması gerektiği, öte yandan bu düzenlemeyle kira gelirlerinden ödenen vergi artmış olacağı ve bunun kiraya verenler tarafından kiracılara yansıtılacağı dolayısıyla orta gelir grubuna dahil kesimlerin bundan olumsuz etkilenebileceği,

- Sigorta şirketleri tarafından kefalet sigortası kapsamında sunulacak kefalet senetlerinin ilave likidite oluşturmaya dönük bir politika olduğu, bununla birlikte söz konusu sistemin risklerini azaltmak için bankacılık sektöründe olduğu gibi sıkı bir gözetim, denetim ve düzenlemeye tabi olması gerektiği,

- Taşeron işçilerin hakları konusunda uzun yıllardır iyileştirici bir düzenleme yapılmadığı, bu konunun en kısa sürede kapsayıcı bir düzenleme yapılarak çözülmesi gerektiği, bunun yanında Maliye Bakanlığının temizlik, güvenlik gibi personele dayalı hizmet alımında yaklaşık maliyet hesabında personel için öngörülen ücret düzeyleriyle ilgili vize işlemleri yapmasının kaynakların etkin ve verimli kullanılması adına olumlu karşılanmakla birlikte ücret belirleme politikasının çalışanların lehine olacak şekilde yapılması gerektiği,

- Hazinesinin inovatif yatırımları artırma amacıyla fonlara kaynak aktarmasına yönelik düzenlemenin sadece girişimci sermaye için değil her türlü proje için kullanılmasına imkan sağladığı, ayrıca Varlık Fonuna da herhangi bir sınırlama olmadan kaynak aktarabileceği, söz konusu esnekliklerin hazine birliği ilkesine ve mali disipline aykırılık teşkil ettiği,

- Sosyal devlet ilkesinin gereği olarak dezavantajlı durumda olan vatandaşlarımızın refahı ve toplumsal yaşama uyumu için daha fazla kaynak tahsis edilmesi gerektiği, bu kapsamda engelli ve malul vatandaşlarımızın araç alımındaki ÖTV istisnasının kimseyi mağdur etmeyecek şekilde uygulanması gerektiği, mevcut düzenlemeyi istismar eden küçük bir kesim bulunmakla birlikte engelli vatandaşlarımıza verilmiş hakkın korunması gerektiği,

- 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun 2010 yılında çıkmasına karşın geçen sürede işlerlik kazanamadığı, bu çerçevede Devlet desteklerinin kullanımına yönelik denetimlerle ilgili yönetmeliğin daha önce de ertelendiği, Bakanlar Kuruluna söz konusu yönetmeliğin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisinin verilmesinin bu alandaki sıkıntıları daha da artırabileceği,

- Devletin kontrolü altında faaliyet gösteren bir kitle fonlama sisteminin ekonomik hayata olumlu katkı sağlayacağı, bununla birlikte dünyada ve ülkemizde söz konusu sisteme ilişkin kötü tecrübelerin de yaşandığı, bu açıdan kitle fonlama sisteminin etkin ve düzgün bir şekilde işleyebilmesi için sistemin ayrıntılı bir şekilde düzenlenmesine ve ayrı bir kanuna ihtiyaç duyulduğu,

- Tasarıdaki organize sanayi bölgeleriyle ilgili konunun esasında yakın zaman önce yasalaşan 7033 sayılı Kanun görüşmeleri sırasında Sanayi Komisyonu tarafından ele alınmış olması gerektiği, fakat sorunun ötelenerek uzmanlık alanı olmamasına rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun önüne getirildiği, organize sanayinin bölgelerine ilişkin uygulamadaki temel problemin 4562 sayılı Kanunun geçici 5. Maddesi kapsamında şehrin içinde kalan ve kooperatifler aracılığıyla kurulmuş beş adet küçük sanayi sitesinin organize sanayi bölgesi hâline getirilmesi olduğu, bunların müktesep haklarının korunmasının doğru olduğu ve bu maddenin de filli durumu çözmüş olacağı, fakat geçici 1 ve 2. Maddeler kapsamındaki OSB’lerde kiralama oranlarının zaten çok düşük olduğu ve maddenin bu haliyle geçmesi durumunda buradaki eski sanayicilerin yatırım yapmak yerine mevcut bağımsız bölümleri yeniden bölerek kiralama yoluna gidebileceği ve nihayet OSB’lerin kuruluş mantığı dışında bir rant kapısına dönüşebileceği,

- Türkiye’deki tesislerde 240 bin ton oryantal tütün işleme kapasitesinin olduğu fakat reel üretimin mevcut durumda 75 bin tonda kaldığı, bilhassa tütün üretimine kota konulması ve TEKEK’in özelleştirilmesinden sonra üretimin sürekli geriye gittiği, dahilde işleme rejimi yerine kotanın kaldırılarak yurtiçi tütün üretiminin artırılması gerektiği, öte yandan Hükümetin aşırı vergilendirme politikasının, çok uluslu şirketler lehine Türkiye’deki yerli tütün üreticilerini hedef aldığı, yabancı şirketlerin ürettikleri sigaralarda %85 oranında ithal tütün kullandığı, yerli üreticiyi korumak adına bu şirketlere en az yüzde 50 yerli tütün kullanmaları koşuluyla ruhsat verilmesine yönelik bir düzenlemenin yapılabileceği, sonuç olarak tütün üretiminin yurdun doğu kesiminde birçok bölgede tek geçim kaynağı olduğu ve tütünle ilgili her türlü yasal düzenlemenin bu sosyoekonomik gerçekleri gözetmesi gerektiği,

- Türkiye’de mera, kışlak ve yaylak alanlarında büyük kayıplar olduğu, bunun sonucunda da tarımda kendi kendine yeten bir ülke konumundan birçok ürünü ithal eden bir duruma gelindiği, sanayinin hiçbir kural veya kaideye bağlı olmaksızın geliştirilmesinin yanlış olduğu, mera, yaylak ve kışlakların tahsis amacının kolayca değiştirilmesine cevaz veren Mera Kanununun 14 üncü maddesinin değiştirilmesi gerektiği,

- Düzenleyici ve denetleyici kurumların ancak yararlanma esası kapsamında özel gelirlerinin olabileceği, bu açıdan veri sorumlularının Kişisel Verileri Koruma Kurumunun siciline kanuni zorunluluktan dolayı kayıt yaptırması dolayısıyla Kurumun tahsil edeceği ücretin karşılığı olması gerektiği, ayrıca bu şekilde alınacak ücretin Kurumun inisiyatifine bırakılmasının doğru olmayacağı, bunun yanında kayıt ücretinin şirketlerin ticari büyüklüklerine göre belirlenmesinin daha uygun olabileceği,

- Maden arama ve işletme faaliyetleri esnasında hazırlanması zorunlu olan çevresel etki düzenlemesi (ÇED) raporlarının hazırlık sürecinde kamu idarelerinden talep edilen bilgilerin geç gelmesi ya da hiç verilmemesi nedeniyle bu raporların düzenlenemediği, tasarıda getirilen maddeyle üç ay içinde kurumlardan istenilen idari görüşlerin gelmemesi durumunda bunların olumlu görüş vermiş sayılacağı, oysa verilmeyen bilginin veya görüşün olumlu mütaala edilmesi gibi bir uygulamanın hiçbir hukuk sisteminde yeri olmadığı ve başta Anayasa olmak üzere Çevre Kanununa ve taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelere aykırı olduğu, bu düzenlemenin telafisi mümkün olmayan ve sosyal hayatı etkileyecek çevresel sonuçlar doğuracağı, süresi içinde görüş vermeyerek görevini ihmal eden kamu idarelerine ve görevlilerine cezai müeyyideler uygulanması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Hükümet adına yapılan açıklamalarda;

- 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna ve 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa göre Hazine Müsteşarlığına verilen borçlanma limiti yeterli olmadığı için borçlanma limitinde artışın öngörüldüğü, Tasarıda yer alan 37 milyar liralık limitin tek başına 2017 yılındaki bütçe açığına ilişkin artıştan kaynaklanmadığı, 2018-2020 yılına ilişkin Orta Vadeli Program ile 2017 yılına ilişkin makro büyüklüklere ve kamu maliyesi büyüklüklerine ilişkin revizeler yapıldığı ve yıl sonunda bu açığın 61 milyar lira civarında olacağının tahmin edildiği, ayrıca Hazine Müsteşarlığının nakit yönetiminin doğası gereği sadece merkezi yönetim bütçesinin nakit gelir gider dengesine dayanmadığı, bunun yanında emanet nakit yönetiminden ve merkezi yönetim bütçesi dışında olan yükümlülüklerden de sorumlu olduğu, borçlanma limitindeki farkın söz konusu diğer yükümlülüklerden ve görevlerden kaynaklandığı, bununla birlikte borçlanma limiti artışının kaynaklarının paylaşılabileceği,

- Hükümetin geçmiş AK Parti Hükümetlerinde olduğu gibi 2018-2020 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda da önümüzdeki üç yılda da bütçe disipliniinden taviz vermeyen bir kamu maliyesi politikası çerçevesi oluşturduğu, keza 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrası yaşanan olumsuzluklara rağmen bütçe dengesinin korunduğu ve ekonomide hızlı bir toparlanma sürecine girildiği, Hükümetin genişlemeci maliye politikası çerçevesi üzerinden yatırımı, üretimi, ihracatı ve tüketimi destekleyerek ekonomik büyümeye katkı sağlamayı amaçladığı, bunun yanında 2017 yılı sonunda gerçekleşecek olan 61 milyar TL'lik açığın oluşmasında jeopolitik risklerin getirdiği yüklerin de gözardı edilemeyeceği,

- Ülkemizin birliği ve güvenliği için yapılacak harcamalardan kaçınılmadığı, bunun yanında, bu süreçte ortaya çıkan riskleri yönetmek için kamu kurumlarımızın harcamalarının kontrol altına alınması, yönetilmesi ve yeni gelir kaynaklarının üretilmesi için büyük bir çaba ve gayret gösterildiği, 2017 yılı sonunda da yeni risklerin gelmemesi durumunda bütçe açığının daha düşük seviyede gerçekleşebileceği,

- Ekonomik göstergelere bakıldığında gerek istihdam, gerek ihracat, gerekse büyüme rakamlarının olumlu karşılandığı, 2017 yılı sonunda ekonominin yüzde 5'in üzerinde büyümesinin beklendiği, bununla birlikte önümüzdeki dönemlerde özellikle yatırım tarafında makine teçhizat harcamalarına özel olarak birtakım imkanlar sunulabileceği,

- Tasarı ile istihdamı, yatırımı ve üretimi teşvik etmeye yönelik düzenlemelerin hayata geçirileceği, bu kapsamda bazı vergilerde artış öngörülmekle birlikte bazı alanlarda vergi muafiyeti, istisnası ve teşvikine yönelik düzenlemelerin de yer aldığı, yapılması amaçlanan düzenlemelerle birlikte ekonomik büyümenin ve mali disiplinin sağlanacağı,

- Mevcut sistemde telekomünikasyon hizmeti veren şirketlerin, Hazine Müsteşarlığına, Ulaştırma Bakanlığına, Maliye Bakanlığına ve Bilgi Teknolojileri Kurumuna çeşitli adlar altında ödemeler yaptığı, bunun olası bir hukuki ihtilafta yetki ve davaya taraf olma bakımından karışıklığa yol açtığı,

sektörde teknolojinin hızla gelişmesi ve verilen hizmetlerin gittikçe karmaşıklaşması sebebiyle mevcut sözleşmelerin ve kanunların uygulanmasında problemler ortaya çıktığı, düzenlemeyle sektör ve kamu idareleri arasında süren çok sayıda idari davada -belli tutarda ödemelerin yapılması halinde sulh yoluna gidilmesinin ve ileriye dönük olarak daha basit, anlaşılır ve uygulamada ortaya çıkacak sorunları asgariye indirecek ve yargının yükünü de azaltacak bir sisteme geçilmesinin amaçlandığı, bu cihetle ÖTV dışındaki bütün kamusal yükümlülüklerin Bilgi Teknolojileri Kurumu tarafından takip ve tahsil edileceği, öte yandan bunun bir vergi affı veya telekomünikasyon şirketleri lehine bir kolaylık olarak değerlendirilmesinin gerçekleri yansıtmadığı, bazı komisyon üyeleri tarafından hesap edilen 5,5 milyar TL’lik alacak tutarının tamamen kamuoyunda algı yaratmaya dönük bir çaba olduğu, oysa tahakkuk etmiş, kesinleşmiş 5 milyar TL’lik bir alacağın söz konusu olmadığı, oran olarak bakıldığında ihtilafa konu olan tutarın toplam ödemeler içindeki payının yalnızca yüzde 3 olduğu, bu düzenlemeyle muhataplara kamu idareleriyle uzlaşmaya gidebilecekleri ihtiyari bir seçenek verildiği, davaların şirketler lehine sonuçlanması halinde hem anaparanın hem de buna bağlı fer’i alacakların zaten ortadan kalkacağı, üstelik davaların tamamına yakınının “brüt satışlar” tanımındaki belirsizlikten doğan matrah tespitine ilişkin davalar olduğu ve şu ana kadar Hazine Müsteşarlığı’nın taraf olduğu 9 tahkim davasının aleyhte sonuçlandığı, buradaki asıl amacın geçmişten yürüyen, uzun yıllardır devam eden ve önümüzdeki yıllarda da bitmesi beklenmeyen davaların çözülerek amme alacağının bir an önce tahsil edilmesi olduğu, düzenlemede yer alan “dava açılmayacağı” şeklinde ibarenin de ülkemizdeki cari uzlaşma müessesesine ilişkin teknik bir detay olduğu; burada anlatılmak istenilenin; muhatap, uzlaşma tutanağının altına imza attığı anda artık o uzlaşmanın hem kendisi hem de ilgili idare açısından kesinleşmesi olduğu,

- Halihazırda ÖTV, mobil telefon hatlarında konuşma bedeli üzerinden yüzde 25, sabit telefon hatlarında konuşma bedeli üzerinden yüzde 15 ve internet ve data hizmetleri bedeli üzerinden de yüzde 5 alındığı, bu çoklu vergileme yapısını ortadan kaldırmak ve teknolojinin getirdiği hizmetler arasındaki farklılığı ortadan kaldırarak şekilde bir vergilendirme sistemi kurmak amacıyla bütün bu vergi oranlarını yüzde 7,5 olarak yeniden belirlendiği, dolayısıyla bunun internet hizmetleri üzerinden alınan vergide bir artış olmasına rağmen mobil ve sabit telefon konuşmaları üzerinden alınan vergide önemli bir indirim anlamına geldiği ve net etki olarak bakıldığında bu düzenlemenin faturada kullanıcı lehine bir sonuç doğuracağı,

- Köy Kanunu ile ilgili düzenlemeyle 2017 yılı itibarıyla arsa taksitlerini ödeyememiş veya bina yaptıramamış vatandaşlara ek süre verilerek mağduriyetlerinin giderilmeye çalışıldığı, esasen burada kanunen hakkı elinden zaten gitmiş durumda olanlara bir fırsat daha verildiği, benzer şekilde 6360 sayılı Kanuna eklenen geçici maddeyle mahalleye dönüşmüş köylerden alınması gereken vergi ve harçlara getirilen muafiyetin 2020 yılına kadar uzatıldığı, böylece buralardaki esnafın birdenbire ağır bir vergi yüküyle karşı kaşıya kalmasının önüne geçildiği, diğer taraftan İçişleri Bakanlığının 6360 sayılı Kanunla ilgili kapsamlı bir çalışma içerisinde olduğu,

- Lojman satışına ilişkin projenin kamunun elindeki kaynakların en rasyonel şekilde değerlendirilmesi ile ilgili olduğu, buradan hareketle Maliye Bakanlığının mevcut bütün lojmanları depreme dayanıklılık, kat irtifakı, şehir merkezine uzaklık ve bina yaşı gibi parametrelerle değerlendirilerek rasyonel bir karar vereceği, öte yandan lojman satışından elde edilecek gelirlerin öncelikle yeni lojman inşasında kullanılacağı, düzenlemeye konu olacak takriben 50 bin lojmanın bulunduğu, bu lojmanların satışının normal ihale usulüyle yapılacağı,

- Tasarıda yer alan turizm yatırımcı ve işletmecilerine yönelik düzenlemelerle esasında turizm tesislerinin yenilenmesi ve turizmde ortaya çıkan ihtiyaçlara uygun olarak yatırımların süratle yapılmasının hedeflendiği, satılması planlanan taşınmazlarda Turizm Kanununda öngörülen amaçların dışına çıkacak bir uygulamaya müsaade edilmeyeceği, mülkiyetin kamudan özel sektöre geçecek olmasının turizm bölgelerindeki yapılaşmadan veya o bölgedeki planlamadan ari tutuldukları anlamına gelmeyeceği, yine de komisyon üyelerinin dile getirdiği bazı haklı endişeler doğrultusunda satış aşamasında tapuya da şerh koyarak belirli amaçların gerçekleştirilmesine bağlı olarak şartlı bir satış işlemi öngörülebileceği,

- Kamu-özel işbirliği modeli ile özel sektörün finansmanından ve tecrübelerinden yararlanarak vatandaşların ihtiyaç duyduğu hizmetin kaliteli ve hızlı bir şekilde sağlanmasının amaçlandığı, bu kapsamda önemli yatırımlar yapıldığı, bununla birlikte bu modeli uygulayan başarılı ülke örnekleri olduğu gibi başarısız ülke örneklerinin de bulunduğu ve Hükümetin söz konusu tecrübelerden istifade ettiği, muhtemel risklerin ileriye dönük olarak yönetilebilmesinin son derece önemli olduğu, bu doğrultuda 2015 yılında bu projelerin uluslararası standartlara uygun bir şekilde muhasebeleştirilmesini sağlamak üzere bir tebliğ düzenlemesi yapıldığı, bununla birlikte Maliye Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığıyla birlikte Türkiye’de şu ana kadar uygulamaya konulmuş kamu-özel iş birliği projelerinin ileriki yıllara muhtemel yüklenimlerine ilişkin kapsamlı bir rapor hazırlandığı,

- Merkez Bankasında denetim ilkesinden taviz verilmediği, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu kapsamında lağvedilmesi öngörülen denetim kurulu yerine kurumsal yönetim ilkelerine uygun bir şekilde doğrudan Banka Meclisinin görevlendirdiği ve Banka Meclisine hesap veren bir Denetim Komitesi yapısının oluşturulacağı, ayrıca özellikle türev işlemlerden kaynaklanan kur riski işlemlerini ve döviz pozisyonu yaratan işlemleri de kapsayacak şekilde reel sektörden veri toplayabilmenin finansal istikrarı sağlamak açısından önem arz ettiği,

- Vakıfların kamu yararı adına topluma büyük faydalar sağladığı ve bunların korunması açısından Vakıflar Genel Müdürlüğünün önemli çalışmaları olduğu, ayrıca özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan ve korunması gereken eserlerin bakım ve onarımının öncelikli olarak mülkiyet sahibi tarafından sağlanmasının öngörüldüğü, bunun yanında söz konusu eserlerin bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığının yardım yapmasının önünde herhangi bir hukuki engel bulunmadığı, bununla birlikte bu tür eserlerin korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması konusunda alternatif çözüm önerilerinin tartışılmasının faydalı olacağı,

- Meri mevzuatta KDV’nin nihai tüketiciden alınması gerektiği ancak elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin KDV’nin ödenmesinde böyle bir durumun gerçeklikle uyuşmadığı, dolayısıyla nihai tüketiciye hizmet sunan asıl kişinin mükellef yapılmasının vergi tahsilatı açısından faydalı olacağı,

- Ekonomik büyümeyi hızlandırmak adına verilen teşviklerin birçoğunun süresi dolduktan sonra devam ettirilmediği, ancak 2018 yılında özellikle özel sektör imalat sanayiindeki yatırımların artarak devam etmesinin önemsendiği, bu açıdan, hem KDV bakımından hem de kurumlar vergisi bakımından firmalarımıza 2018 yılında yapacakları yatırımlar için önemli teşvikler getirildiği, zira imalat sanayi sektöründe bir yatırım yapıldığı zaman önce fabrikanın inşa edileceği, sonra içine makine teçhizat yatırımının yapılacağı,

- FATİH Projesi kapsamında bugüne kadar 1,6 milyar TL harcama yapıldığı, 400 bin öğretmene eğitim verildiği, 432 bin akıllı tahta ve tablet dağıtıldığı, söz konusu elektronik araçların kullanımında olağandışı bir aksaklık yaşanmadığı, projenin niteliğinin değişmesi nedeniyle bitiş tarihinin uzadığı,

- Veraset ve intikal vergisinde yapılacak oran artışı neticesinde bütçeye 290 milyon TL ilave gelir gelmesinin beklendiği, sanal ortamda oynatılan müşterek bahisler konusunun çok ciddi boyutlara geldiği, bu konuda İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı ve Gençlik ve Spor Bakanlığı ile müşterek bir çalışma grubu kurulduğu, hem yasal ve idari düzenlemelerin hem de teknolojik gelişmelerin araştırılarak sanal bahisle mücadele amacıyla bir eylem planı geliştirildiği, bu kapsamda en acil tedbir olarak sanal bahislerde kullanılan paralara adli kanallarla el konulacağı, suç gelirlerinin transferinin önlenmesi noktasında bankalara da önemli sorumluluklar düştüğü, yasa dışı bahsi cazip kılan faktörlerle ilgili teknik bir çalışma yürütüldüğü ve ilk etapta ikramiye oranlarının arttırılmasının gündemde olduğu,

- Götürü gider usulünü seçip seçmemenin mükellefin inisiyatifinde olduğu, dolayısıyla gayrimenkul iradını elde ederken daha fazla gider yapanlar açısından beyan usulünün devam ettiği, mükellefin gayrimenkul sermaye iratlarının vergilendirilmesinde stopaj usulünün vergi güvenliğini ve tahsilat yetkinliğini artıran bir yöntem olduğu fakat bu yolla gayrimenkul kiralama işlemlerinde vergi yükünün tamamen kiracıya transfer edilmesi gibi bir durumun ortaya çıktığı, Gelir Vergisi Kanununda yapılması öngörülen değişiklikle bu konuyla ilgili olarak da çalışma yapılacağı,

- MTV ile ilgili olarak herhangi bir yasal düzenleme yapılmaması durumunda 2018 yılında ödenecek motorlu taşıtlar vergisinin yeniden değerlendirme oranı kadar zaten artacağı ve bu oranın ise yüzde 15 olduğu, 1300 cc üstündeki araçlar için ilave yüzde 10 oranında bir artış öngörüldüğü, bununla birlikte 1.1.2018'den sonra satılacak araçlarda motor silindir hacminin yanında aracın değerinin de vergi matrahına dâhil edilmesinin artan oranlı vergi sistemi ve vergi adaleti açısından uygun olduğu,

- Bankalar tarafından sunulmakta olan teminat mektuplarına ilave olarak sigorta şirketleri tarafından kefalet sigortası kapsamında sunulacak kefalet senetlerinin de kamu ihalelerinde teminat olarak kabul edilecek değerler arasına eklenmesinin reel sektörün teminat ihtiyacının karşılanmasında ilave kapasite oluşturacağı, söz konusu sistemin diğer gelişmiş ülkelerde de uygulandığı, ayrıca ülkemizde faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin de bankalarda olduğu gibi kamu otoriteleri tarafından gözetim ve denetime tabi tutulduğu, bu açıdan ilave bir risk oluşturmadığı,

- Taşeron işçilere yönelik çalışmaların ciddiyetle devam ettiği, bunun yanında personel çalıştırmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinin bütünüyle ortadan kalkmayacağı, aynı mahiyetteki işleri yapan personel için yaklaşık maliyet hesabında farklı kurumlarda farklı ücret düzeylerinin esas alındığı, kamu kaynaklarının etkin kullanılması ve ücret eşitsizliğinin giderilmesi adına kamuda yapılacak personele dayalı hizmet alımı ihalelerinde alınacak personel sayısı ve ücreti konusunda Maliye Bakanlığından önceden izin alınmasına yönelik düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu,

- Ülkemizdeki girişim sermayesi ekosisteminin desteklenmesi ve inovatif yatırımların artması için sadece üst fonlara değil ulusal ve uluslararası fonlara da kaynak aktarabilmesinin Türkiye'de girişimci sermayesinin gelişimi adına önemli olduğu, fonlara aktarılacak miktarın merkezi yönetim bütçesine konulacak ödenekle sınırlı olacağı, düzenlemeyle Varlık Fonuna kaynak aktarılmasının amaçlanmadığı,

- Anayasamızda sosyal devlet ilkesinin gereği olarak dezavantajlı gruplarla ilgili devletin görev ve sorumluluğu maddesi bulunduğu, bu kapsamda yakın geçmişte birçok önemli imkanlarla birlikte engelli aracı alımı bakımından da 2008 yılında yüzde 90 ve üzeri engeli olan vatandaşlarımıza da bir kolaylık sağlandığı, bununla birlikte kamu maliyesi çerçevesinde belirli imkânlar sağlanırken birtakım şartlar ve sınırlamalar da getirildiği, bunun yanında engelli ve malul vatandaşlarımızın araç alımında ÖTV muafiyetiyle ilgili herhangi bir mağduriyetin oluşmayacağı, getirilen sınırlamanın engelli

vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılayacak özellikte araçlar almalarına engel teşkil etmeyeceği, zira önceki yıllarda alınan araçların yüzde 84'ünün aynı imkanlarla alınabileceği, söz konusu sınırın ilgili düzenlemenin suistimal edilmesinin önlenmesi amacıyla konulduğu,

- 6015 sayılı Kanunun 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararının rekabet kurallarıyla ilgili mevzuatın uyumlaştırılması çerçevesinde çıkarılan bir kanun olduğu, ötelenen tüm yönetmeliklerin Avrupa Birliğiyle ortak rekabet kurallarına uyum sağlanmasına yönelik hükümler olduğu, dolayısıyla devlet desteklerine ilişkin olarak iç hukuk kapsamında yapılacak denetimlerin devam edeceği,

- Özellikle genç girişimcilerin önünü açmak suretiyle yenilikçi fikirlerini hayata geçireceği kitle fonlama sisteminin halihazırda arzulanan seviyede faaliyet gösteremediği, öngörülen sistemde Takasbank'ın ve Merkezi Kayıt Kuruluşunun da yer aldığı, SPK'nın toplanan fonların amacı doğrultusunda kullanımına ilişkin tedbirleri alacağı, ayrıca yerindelik ve uygunluk testlerinin de bulunduğu, bu açıdan yeni düzenlemeyle birlikte yatırımcılar için risklerin en aza indirilmesinin amaçlandığı,

- OSB'lerle ilgili maddenin 4562 sayılı Yasa kapsamında kurulan ve kanun çıktıktan sonra 15 Nisan 2000 tarihinden sonra intibak işlemleri yapılan ve anılan Kanunun Geçici 1, 2 ve 5. Maddeleri kapsamındaki 134 sanayi bölgesinin mevcuttaki parsellerinin sorununu çözmek üzere hazırlandığı, son çıkarılan 7033 sayılı Yasayla bu organize sanayi bölgelerinde bir parselde birden fazla katılımçıya yer verilemeyeceğinin düzenlendiği fakat daha öncesinde planları onaylanmış veya ruhsatları verilmiş olan bazı parseller ve işletmelerin müktesep haklarının olduğu ve bunların haklarını korumak üzere bir defaya mahsus geriye dönük olarak bu düzenlemenin yapıldığı, diğer bir ifadeyle bahse konu OSB'lere geleceğe dönük olarak kiracılık hakkı verilmediği, zaten mer'i mevzuata göre bir sanayi parselinin 3 bin metrekareden daha düşük olamayacağı ve bir parselde en fazla bir tahsis veya bir kiracı olabileceği,

- Tasarıda yer alan tütün üretimi ve satışı ile ilgili düzenlemelerdeki temel çıkış noktasının tütünün yasal kurallara uygun olmayan şekilde üreticiden alınması ve kayıt dışı olarak satışa sunulmasıyla mücadele etmek olduğu, ayrıca düzenlemeyle yılın büyük bir bölümü atıl kalan tütün işleme fabrikalarının dâhilde işleme rejimi kapsamında yurtdışından getirdikleri tütünü işleyerek doğrudan yurt dışına ihraç etmelerine olanak sağlandığı, öte yandan hâlihazırda paketlenmiş tütünden ÖTV alındığı ve tasarıyla Türkiye'de üretilen makarondan da ÖTV alınmaya başlanacağı ve paketlenmiş tütün ile makaronun ayrı ayrı satılma zorunluluğunun getirildiği, buradaki amacın ürünler arasındaki vergi yükünün denkleştirilmesi ve kaçakçılıkla mücadelenin kolaylaştırılması olduğu,

- Hükümetin meraların korunması, geliştirilmesi konusunda hassasiyet sahibi olduğu, burada getirilen düzenlemenin teknik mahiyette olduğu, OSB'lerde yer seçimi aşamasında meralık vasıflı parsellerin çıkması hâlinde yer seçiminin kesinleştirilebilmesi için meralık vasfının kaldırılmasının gerektiği, meralık vasfının kaldırılması için de mera komisyonunun karar alması ve yirmi yıllık ot bedelinin yatırılmasının gerektiği, ancak OSB tüzel kişiliği kurulamadığı için burada ot bedelini yatıracak veya sahiplenecek kimsenin olmadığı, bu sebeple maddede organize sanayiye desteklemek üzere, organize sanayi, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ve şehir dışına taşınacak organize sanayi bölgeleri için mera alanındaki genişleme nedeniyle veya yer değişikliği nedeniyle ot bedelinin alınmamasının öngörüldüğü, böylelikle sanayi üzerindeki maliyetlerin aşağı çekileceği, geçmiş dönemde Komisyonda benzer saiklerle OSB'lerin emlak vergisi ödeme yükümlülüğünün kaldırılmasının da kabul edildiği,

- Kişisel Verileri Koruma Kurumunun kişisel verileri muhafaza etmeyeceği, ancak bankalar, sigorta şirketleri, hastane gibi yerlerde elde edilen kişisel verilerin nasıl işleneceği ve korunacağıyla ilgili düzenleyici işlemler yapacağı, bunun yanında herhangi bir mağduriyet ortaya çıktığında Kurumun üst şikâyet merci olduğu, Kurumun sicile kayıt olan şirketleri akredite etmiş olacağı, veri sorumlusu siciline kayıt yaptıracak tüzel kişi sayısının 400 bin olarak öngörüldüğü, sicil kayıt işlemi yaptırılmasının iş hacmi ile doğrudan bir bağlantısının olmadığı, bu nedenle kayıt için sabit bir ücretlendirme yapılabileceği, ancak ücret sınırının kanunla çizilmesi gerektiği,

- Mevcut durumda maden arama ve işletme alanında gerekli izinleri alamayan 1717 adet ruhsatın olduğu, bu sorunun ÇED Genel Müdürlüğünden kaynaklı bir durum değil görüş alınması gereken diğer kamu idareleriyle koordinasyonda yaşanan aksaklıklar ile ilgili olduğu, bu sebeple yatırımcının müracaatını yaptıktan sonra uzun süreler beklemek zorunda kaldığı, düzenlemenin bürokratik işlemlerin hızlandırılarak yatırım ortamının iyileştirilmesine dönük olduğu, diğer taraftan bu maddenin, olumsuz görüş vermesi gerektiği halde görüş vermeyen kamu idaresinin veya bürokratin sorumsuz olacağı anlamına gelmeyeceği, böyle bir işlemde zarar gören herkesin dava açma ve zararını talep etme hakkının saklı olduğu,

ifade edilmiştir.

5. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir. Tasarı metni aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1

Tasarının Çerçeve 1 inci maddesi; Hazine payının hesabında, işletmecinin altyapı tesislerinin paylaşımı nedeniyle diğer işletmecilerden elde ettiği gelirlerin de matrahtan indirilmesine imkan sağlanmasını; denetimler sonucu tespit edilen Hazine payı ve buna bağlı cezai şartın 213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre de uzlaşma konusu yapılabilmesini; Hazine payı ve buna bağlı cezai şart, evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payının takip ve tahsilatına ilişkin imtiyaz sözleşmeleri ve yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümlerin uygulanmaya devam edilmesini; Maliye Bakanlığınca “Brüt Satışlar” hesap grubuna ilişkin izahat taleplerinin talep tarihinden itibaren iki ay içerisinde sonuçlandırılmasının sağlanmasını; ilgili döneme ilişkin denetim başlamadan önce ve haklarında herhangi bir resmi makama ihbar yapılmamış olması kaydıyla Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payını ödenmesi gereken tarihten itibaren hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte ödemeleri halinde, kendilerine cezai şart uygulanmamasını temin edecek şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 2

Tasarının Çerçeve 2 nci maddesi; yapılandırmanın kapsamına idari ücret alacaklarının da dahil edilmesini; Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, idari ücret ve telsiz ücretlerine yönelik yapılandırmada taksitle ödeme imkanının sağlanmasını; taksitlendirmeye ilişkin teknik düzenlemelerin yapılmasını; ihtilaflı alacaklarda yapılandırma kapsamında asıl alacağa ilişkin gecikme zammı, gecikme faizi gibi fer’ilerin de tahsilinden vazgeçilmesini; yapılandırmanın bozulması durumunda uygulanacak tahsilat yönteminin belirlenmesini; Kurumun GSM operatörleri dışında

muhatap olduğu diğer işletmecilerinden olan alacakları açısından da madde hükmünden yararlanma imkanının getirilmesini; maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmeyen işletmeciler ve hizmet sağlayıcıların yapılandırma kapsamında yapması gereken ilk ödeme süresinin üç aydan dört aya uzatılmasını; maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesiyle ilgili hususun, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanla birlikte Maliye Bakanının da yetkili olmasını teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 3 ve 4

Tasarının Çerçeve 3 ve 4 üncü maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 5

Tasarının Çerçeve 5 inci maddesi; liman başkanının geminin satışı için Tasarı ile değiştirilmesi öngörülen maddenin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca gereken işlemleri yapabilmesini sağlayacak şekilde değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 6

Tasarının çerçeve 6 ncı maddesi, Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Yeni Madde

Bakanlar Kuruluna bir saati aşmamak kaydıyla ileri saat uygulaması yapma yetkisinin verilmesini öngören bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 6 ncı madde olarak eklenmiştir.

Madde 7

Tasarının Çerçeve 7 nci maddesi; 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesi uyarınca %3'ü geçmemek üzere Bakanlar Kurulu kararınca belirlenen oranlar çerçevesinde CD, DVD, ses kaseti gibi taşıyıcı materyaller ile fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarayan her türlü teknik cihazı imal ve ithal eden gerçek ve tüzel kişilerden tahsil edilen ve özel gelir olarak kaydedilen tutarların karşılığını, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde açılacak tertiplere özel ödenek olarak ve tutarlardan harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetme yetkisinin Kültür ve Turizm Bakanına verilmesini teminen değiştirilmesi suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15

Tasarının Çerçeve 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ve 15 inci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 16

Tasarının Çerçeve 16 ncı maddesi; tam mükellef kurumların kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan dağıtılabilir kârlarının sermayeye eklenmesiyle ilgili mevcut uygulamanın devamını teminen metinden çıkartılmıştır.

Madde 17

Tasarının Çerçeve 17 nci maddesi; gelir vergisinin üçüncü dilimiyle ilgili uygulanmakta olan oranın uygulanmasının devamını teminen metinden çıkartılmıştır.

Madde 18, 19, 20 ve 21

Tasarının Çerçeve 18, 19, 20 ve 21 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 16, 17, 18 ve 19 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 22

Tasarının Çerçeve 22 nci maddesi; elektronik ortamda beyanname gönderilebilmesinin yanında bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin de elektronik ortamda alınabilmesi ve bu belgeler üzerinde idare tarafından yapılacak geri bildirimlerin mükellefe ve gönderme yetkisi verdiği kişilere yapılabilmesini teminen değiştirilmesi ve maddenin redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 20 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 23 ve 24

Tasarının Çerçeve 23 ve 24 üncü maddeleri; Çerçeve 21 ve 22 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 25

Tasarının Çerçeve 25 inci maddesi; taşıtın vadeli alınması durumunda oluşan vade farkının taşıt değerine dahil edilmemesini teminen değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 23 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 26

Tasarının Çerçeve 26 ncı maddesi; 1/1/2018 tarihinden itibaren kayıt ve tescil edilecek taşıtlarda, taşıt değerinin de vergilendirme ölçütü olarak değerlendirilmesini ve bu çerçevede 1300 cc'nin altındaki taşıtlar için yeniden değerlendirme oranında, diğer taşıtlar için ise yeniden değerlendirme oranının 10 puan üzerinden başlamak üzere belli bir artırma oranında uygulanmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 24 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 27 ve 28

Tasarının Çerçeve 27 ve 28 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 25 ve 26 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 29

Tasarının Çerçeve 29 uncu maddesi; motorlu taşıtlar vergisinin 31/12/2017 tarihinden önce kayıt ve tescil edilen taşıtlarda; 1300 cc'nin altındaki taşıtlar için yeniden değerlendirme oranında, diğer taşıtlar için ise yeniden değerlendirme oranına ilave olarak 10 puan artırılarak uygulanmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 27 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 30, 31, 32, 33, 34 ve 35

Tasarının Çerçeve 30, 31, 32, 33, 34 ve 35 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 28, 29, 30, 31, 32 ve 33 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 36

Tasarının Çerçeve 36 ncı maddesi, Tasarı metninden çıkartılmıştır.

Madde 37

Tasarının çerçeve 37 nci maddesi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi isteme yetkisinin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla sınırlandırılmasını teminen değiştirilmek suretiyle Çerçeve 34 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 38

Tasarının Çerçeve 38 inci maddesi; hükmün doğru anlaşılmasını teminen “Bankaca” ibaresinin fıkradaki yeri değiştirilmek suretiyle redaksiyona tabi tutularak Çerçeve 35 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 39

Tasarının Çerçeve 39 uncu maddesi, Tasarı metninden çıkartılmıştır.

Madde 40

Tasarının Çerçeve 40 ıncı maddesi, Tasarı metninden çıkartılmıştır.

Madde 41, 42 ve 43

Tasarının Çerçeve 41, 42 ve 43 üncü maddeleri; sırasıyla Çerçeve 36, 37 ve 38 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 44

Tasarının Çerçeve 44 üncü maddesi; Tasarı metninden çıkartılmıştır.

Madde 45

Tasarının Çerçeve 45 inci maddesi; Çerçeve 39 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 46

Tasarının çerçeve 46 ncı maddesi; maddenin son fıkrasında anlatıma açıklık kazandırılması suretiyle redaksiyona tabi tutularak Çerçeve 40 ıncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 47 ve 48

Tasarının Çerçeve 47 ve 48 inci maddeleri; Çerçeve 41 ve 42 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 49

Tasarının Çerçeve 49 uncu maddesi; finansal kiralama ve finansman şirketlerinin, alacaklarına karşılık borçlulardan veya kefillerden edindiği taşınmaz ve iştirak hisselerinin, bu şirketler tarafından devir ve teslimlerinin de istisna edilmesi suretiyle finansal kiralama ve finansman şirketlerinin bankalar ile eşit şartlara tabi olmasının sağlanmasını teminen değiştirilmek suretiyle Çerçeve 43 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 50

Tasarının Çerçeve 50 nci maddesi; Çerçeve 44 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 51

Tasarının Çerçeve 51 inci maddesi; FATİH Projesi kapsamında ihale yüklenicilerinin proje ile ilgili faaliyette bulunmak üzere alt yüklenici olarak özel amaçlı şirket kurmaları halinde; bu şirketlerin de maddede sayılan; özel iletişim vergisi ve telsiz ücreti istisnasından faydalanabilmeleri ve aynı firmaların Proje bileşenleriyle ilgili temin edilecek bilgisayar, tablet bilgisayar ve etkileşimli tahta alımlarında uygulanacak istisnalardan da faydalanmalarını teminen değiştirilerek Çerçeve 45 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 52

Tasarının Çerçeve 52 nci maddesi; hükmün doğru anlaşılmasını teminen “resim veya harçtan” ibaresinin “resim ve harçtan” ibaresi şeklinde değiştirilmesi ve madde kapsamında tanınan muafiyetlerin, mükelleflerin veraset ve intikal vergisine ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmamasını teminen redaksiyona tabi tutularak Çerçeve 46 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 53

Tasarının Çerçeve 53 üncü maddesi; Çerçeve 47 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 54

Tasarının çerçeve 54 üncü maddesi, madencilik faaliyetlerindeki izinler kapsamında gerçekleştirilen çevresel etki değerlendirmesi uygulamasının devamını teminen metinden çıkarılmıştır.

Madde 55

Tasarının Çerçeve 55 inci maddesi;

- 3213 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ihale edilecek II. Grup ve IV. Grup maden sahaları ile ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları, bunların bağlı ortaklıklarına devredilen maden sahaları, bu kuruluşlar ile bunların bağlı ortakları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihale edilecek maden sahalarının işletilmesinin daha cazip hale getirilmesi amacıyla işletme izni tarihinden itibaren 10 yıl süreyle ağaçlandırma bedeli hariç herhangi bir bedel alınmaması,

- IV. Grup işletme iznli maden ruhsat sahalarından; ara ve uç ürün üretmeyi teşvik etmek amacıyla maden ruhsat sahalarının cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, istihdam, yatırım, ülke ihtiyaçları ve benzeri hususlar dikkate alınarak ağaçlandırma bedeli hariç diğer bedellerinin alınıp alınamaması hususunda Bakanlar Kurulunun yetkili kılınmasını,

- Yukarıda sayılan maden sahalarına girmeyen maden sahalarından alınacak arazi bedelinin işletme izni düzenlendiği tarihten itibaren ilk 10 yıl süreyle yüzde 50'sinin alınmasını,

teminen değiştirilmesi ve ilk 10 yıl süreyle arazi bedelinin yüzde 50'sinin alınması öngörülen maden sahalarının kapsamının net olarak belirlenmesi amacıyla 3123 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine eklenen son fıkranın redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 48 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 56

Tasarının Çerçeve 56 ncı maddesi; ön ve genel arama döneminde faaliyet yapmayan, raporunu ve harcama belgelerini Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğüne vermeyen, eksiklerini verilen sürede tamamlamayan, arama faaliyetinin yapılmasına yönelik diğer kurumlardan alınması gereken izinlerin ruhsat sahibinden kaynaklanan nedenler ile alınamaması durumlarında, arama ruhsatının iptal edilebilmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 49 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 57

Tasarının Çerçeve 57 nci maddesi; maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yılın herhangi üç yılında projede sunulan üretim miktarının en az yüzde otuzu kadar bir üretim yapma zorunluğunu, bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi durumunda idari para cezasının verilmesini, geriye doğru devam eden üçer yıllık sürelerde bu üretim miktarının projedeki yıllık üretimin yüzde otuzundan az olması halinde ise ruhsatın iptal edilebilmesi yönünde işlem yapılmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 50 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 58, 59 ve 60

Tasarının Çerçeve 58, 59 ve 60 ncı maddeleri; sırasıyla Çerçeve 51, 52 ve 53 üncü maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ile 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde

Kararname kapsamında yerleşim alanları içerisinde bulunan sanayi sitelerinin kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulan alanlar için tahsis amacının değiştirilebilmesini ve ot bedeli alınmamasını öngören bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 54 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 61

Tasarının Çerçeve 61 inci maddesi; endüstri bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, yerleşim alanları içerisinde bulunan sanayi sitelerinin ve münferit sanayi işletmelerinin kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulacak alanlar için tahsis amacının değiştirilmesi durumunda ödenecek ot bedelinden muafiyet sağlanmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 55 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 62 ve 63

Tasarının Çerçeve 62 ve 63 üncü maddeleri; sırasıyla Çerçeve 56 ve 57 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 64

Tasarının Çerçeve 64 üncü maddesi; kaynakların etkin kullanılması, organize sanayi bölgeleri içinde yer alan sanayi tesislerinde maksimum üretimin sağlanabilmesi, sanayi tesislerinin atıl kalmasının önüne geçilmesi amacıyla sanayi parsellerinde yer alan tesislerin kiralanabilmesine imkan sağlanması ve kiralamaya ilişkin şartların belirlenmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 58 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 65 ve 66

Tasarının Çerçeve 65 ve 66 ncı maddeleri; sırasıyla Çerçeve 59 ve 60 ncı maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 67

Tasarının Çerçeve 67 nci maddesi ile 4706 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici 23 üncü maddenin; turizm yatırımlarında bütünlüğün sağlanması amacıyla başta otel ötü iskeleler, turizm amaçlı yat limanları ve marinalar da dâhil olmak üzere kıyı yapılarının kullanma izinlerini de kırk dokuz yıla uzatılabilmesini teminen değiştirilmesi ve mevzuat hazırlamada uyulması gereken usul ve esaslar çerçevesinde, Tasarıyla 4706 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen geçici 23 ve geçici 24 üncü maddelerin redaksiyona tabi tutularak ayrı çerçeve maddeler olarak düzenlenmesi suretiyle Çerçeve 61 ve 62 ncı maddeler olarak kabul edilmiştir.

Madde 68

Tasarının Çerçeve 68 inci maddesi; 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinde yapılması öngörülen ve açık artırma usulünü kaldırmaya yönelik değişiklik ile yeni tütün mamullerine ilişkin düzenlemelerin maddeden çıkartılmasını, tek başına kıyılıp içilebilen tütün çeşitlerinin üretildiği kurum tarafından belirlenen merkezlerdeki tütün üreticilerinin kuracakları kooperatifler aracılığıyla sarmalık kıyılmış tütün tesisi kurabilmelerini, üretimini ve ticaretini yapabilmelerini teminen değiştirilerek Çerçeve 63 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 69

Tasarının Çerçeve 69 uncu maddesi; tütün üreticilerinin açık artırma usulüyle yapacakları üretime ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 64 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 70

Tasarının Çerçeve 70 inci maddesi; Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumuna açık artırma usulüyle yapılacak tütün üretimine ilişkin verilen yetkilerin korunmasının sağlanmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 65 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 71

Tasarının Çerçeve 71 inci maddesi; tütün üreticilerinin açık artırma usulüyle üretim yapabilmesine ilişkin yöntem korunacağından 4733 sayılı Kanunun 1 inci maddesindeki “açık artırma başlangıç fiyatı” tanımının mevzuatta kalmasını teminen metinden çıkartılmıştır.

Madde 72, 73 ve 74

Tasarının Çerçeve 72, 73 ve 74 üncü maddeleri; sırasıyla Çerçeve 66, 67 ve 68 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz dağıtılan ders ve çalışma kitabı ile öğretmenlere ücretsiz dağıtılan kılavuz kitaplara ilişkin mal ve hizmet alımlarının 31/12/2019 tarihine kadar 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 20 nci maddesinin birinci ve beşinci fıkrası hükümlerine göre gerçekleştirilmesine imkan sağlayan bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 69 uncu madde olarak eklenmiştir.

Madde 75, 76 ve 77

Tasarının Çerçeve 75, 76 ve 77 nci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 70, 71 ve 72 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 78

Tasarının Çerçeve 78 inci maddesi; araç alımında engellilere yönelik uygulanacak ÖTV istisnasına yönelik matrahın, 90 bin TL’yi aşmayacak şekilde yeniden belirlenmesini, bu tutarın her yıl yeniden değerlendirilmesinde artırılmasını ve Bakanlar Kuruluna bu şekilde tespit edilen tutarı %50 oranına kadar artırmaya ilişkin yetki verilmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 73 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 79 ve 80

Tasarının Çerçeve 79 ve 80 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 74 ve 75 inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 81

Tasarının Çerçeve 81 inci maddesi; “Meyveli Gazozlar” ve “Diğerleri” isimli mal grupları için öngörülen yüzde 25’lik özel tüketim vergisi oranının yüzde 20’ye indirilmesini; alkolsüz bira isimli mal grubunun özel tüketim vergisi kapsamına alınmasını ve vergi oranının yüzde 20 olarak belirlenmesini ve “Diğerleri” isimli mal grubuna dahil olan ancak özel tüketim vergisinden istisna edilen malların kapsamının “yalnız ambalajlanmış olan ve/veya toptan teslim edilen mallar” ile limonatanın yanı sıra “doğal mineralli doğal maden suyu ile üretilmiş, tatlandırılmış, aromalandırılmış meyvalı gazlı içecekler” olarak genişletilmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 76 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 82

Tasarının Çerçeve 82 nci maddesi; motorlu taşıtlar vergisi tahsilatından Savunma Sanayi Destekleme Fonuna aktarılacak payın yüzde 20 oranında uygulanmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 77 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 83 ve 84

Tasarının Çerçeve 83 ve 84 üncü maddeleri; sırasıyla Çerçeve 78 ve 79 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 85

Tasarının Çerçeve 85 inci maddesi; sanayi tesislerinde işlem görerek mamul haline gelmiş nihai ürünlerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından borsaya tabi mallar kapsamı dışına çıkarılmasına imkan verilmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 80 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Optisyenlerin ve gözlükçülerin mesleki faaliyetlerini geliştirip kolaylaştırmak, meslektaşlar arasında yardımlaşma ve iş birliğini sağlamak, mesleki ahlak ve disiplini tesis edip korumak üzere kamu kurumu niteliğinde müstakil optisyen-gözlükçüler odaları ve Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğinin kurulmasını öngören bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 81 inci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Halihazırda mesleki faaliyetlerini sürdüren optisyen ve gözlükçülerin kurulacak meslek odalarına kayıt olma süresine ve buna ilişkin yaptırımlara yönelik bir geçici madde düzenlemesi, Komisyon metnine yeni Çerçeve 82 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 86, 87 ve 88

Tasarının Çerçeve 86, 87 ve 88 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 83, 84 ve 85 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 89

Tasarının Çerçeve 89 uncu maddesi; hükmün doğru anlaşılmasını teminen “resim veya harçtan” ibaresinin “resim ve harçtan” ibaresi ile değiştirilmesi ve madde kapsamında tanınan muafiyetlerin mükelleflerin veraset ve intikal vergisine ilişkin yükümlülüklerini değiştirmeyeceğini belirtmek suretiyle redaksiyona tabi tutularak Çerçeve 86 ncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 90

Tasarının Çerçeve 90 ıncı maddesi; Çerçeve 87 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 91

Tasarının Çerçeve 91 inci maddesi; kamu kurum ve kuruluşları için su ve atık su tarife ücretinin konutlar için belirlenen en düşük su ve atık su tarife ücretinin yüzde 50 fazlasını geçmemesini teminen değiştirilerek Çerçeve 88 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 92

Tasarının Çerçeve 92 nci maddesi; Çerçeve 89 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 93

Tasarının Çerçeve 93 üncü maddesi; kooperatiflerin tam mükellefiyete tabi kurumların sermayesine iştirak etmelerinin, bu iştiraklerinden ve ortak dışı işlemler nedeniyle oluşan iktisadi işletmelerinden kazanç elde etmelerinin ve ayrıca bu kazançların ortaklara dağıtılmasının muafiyetlerini etkilememesini teminen değiştirilerek Çerçeve 90 ıncı madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 94

Tasarının Çerçeve 94 üncü maddesi; kiracının temerrüdü nedeniyle kanuni takipteki finansal kiralama alacakları karşılığında ihtilafın tarafların karşılıklı mutabakatıyla ve kiracının 6361 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasından kaynaklanan hakların mahsup edilmesi suretiyle sonlandırılarak her türlü tasarruf hakkı kiralayan tarafından devralınan finansal kiralama işlemlerine konu taşınmazların, daha sonra kiralayan tarafından üçüncü kişilere satılmasından doğan kazançların da istisna kapsamına alınmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 91 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 95

Tasarının Çerçeve 95 inci maddesi; kurumlar vergisi oranına yönelik Komisyon metnine yeni çerçeve 93 üncü madde olarak eklenen düzenlemenin yapılması nedeniyle Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 96

Tasarının Çerçeve 96 ncı maddesi; Çerçeve 92 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları üzerinden yüzde 22 oranında kurumlar vergisi ve geçici vergi alınmasını, kendilerine özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için bu düzenlemenin anılan yıllar içinde başlayan hesap dönemlerine ait kurum kazançlarına uygulanmasına ve Bakanlar Kuruluna bu oranı yüzde 20'ye kadar indirebilmesi konusunda yetki verilmesine yönelik bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 93 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Malî Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığında çalışmak üzere kamu idarelerinin merkez teşkilatlarında görev yapan denetim elemanları ile uzman kadrolarında görevli personel arasından yapılacak sınavda başarılı olanların naklen maliye uzmanı olarak atanabilmelerine olanak sağlayan bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 94 üncü madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Kaçakçılıkla ilgili cezai fiillerin 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda cezai yaptırıma bağlanmış olması sebebiyle, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla makaron veya yaprak sigara kağıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere yönelik cezai hükümlerin 5607 sayılı Kanunda yer almasına yönelik bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 95 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 97

Tasarının Çerçeve 97 nci maddesi; Çerçeve 96 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 98

Tasarının Çerçeve 98 inci maddesi; meri mevzuattaki ifade bütünlüğünün korunmasına istinaden “başbakan yardımcısının” ibaresinin “ilgili başbakan yardımcısının” şeklinde değiştirilerek redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 97 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 99 ve 100

Tasarının Çerçeve 99 ve 100 üncü maddeleri; sırasıyla Çerçeve 98 ve 99 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 101

Tasarının Çerçeve 101 inci maddesi; işletmeciler ile gerçek ve tüzel kişilerce zamanında ödenmeyen tüm telsiz ücretlerinin 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilmesinin sağlanmasını teminen değiştirilmek suretiyle Çerçeve 100 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 102

Tasarının Çerçeve 102 nci maddesi; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yapılacak mahsup işlemlerine ilişkin hesaplamalarda, işletmecilerce aynı veya farklı dönemlerde yapılmış olan fazla ödemelerin dikkate alınacağına ilişkin bir tereddütün oluşmamasını teminen değiştirilmek suretiyle Çerçeve 101 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 103

Tasarının Çerçeve 103 üncü maddesi; Çerçeve 102 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 104

Tasarının Çerçeve 104 üncü maddesi; Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 105

Tasarının Çerçeve 105 inci maddesi; anlama açıklık kazandırılmasına istinaden “işin durdurulması ve işin devamına izin verilmesi” ifadesindeki “ve” ibaresinin “veya” olarak değiştirilmesi suretiyle redaksiyona tabi tutularak Çerçeve 103 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Büyük endüstriyel iş yerlerinin güvenlik raporlarını hazırlamaları için 31/12/2018 tarihine kadar süre verilmesine yönelik geçici madde düzenlemesi, Komisyon metnine yeni Çerçeve 104 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 106

Tasarının Çerçeve 106 ncı maddesi; Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 107

Tasarının Çerçeve 107 nci maddesi; 6360 sayılı Kanunla tüzel kişiliği kaldırılan köylerde uygulanması öngörülen vergi, resim, harç, katılım payı ve ücretlere ilişkin istisnaların uygulama sürelerinin uzatılmasını teminen değiştirilmek suretiyle Çerçeve 105 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 108, 109, 110 ve 111

Tasarının Çerçeve 108, 109, 110 ve 111 inci maddeleri; sırasıyla Çerçeve 106, 107, 108 ve 109 uncu maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 112

Tasarının Çerçeve 112 nci maddesi; kitle fonlamasına ilişkin toplanacak fonların amacına uygun kullanıldığının denetiminin sağlanması ve bu denetimin Sermaye Piyasası Kurulunun belirleyeceği esaslara göre yapılmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 110 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 113

Tasarının Çerçeve 113 üncü maddesi; Çerçeve 111 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 114, 115, 116, 117 ve 118

Tasarının Çerçeve 114, 115, 116, 117 ve 118 inci maddeleri; Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Yeni Madde

Elektrik dağıtım şirketlerinin denetimleri haricinde genel aydınlatma kapsamında tespit edilen yanmayan, yerinde olmayan armatürlerde ve elektrik direklerinde oluşan arıza ve eksikliklerin giderilmesi için belli bir süre verilmesi ve verilen süreler içerisinde piyasada faaliyet gösteren ilgili tüzel kişi tarafından giderilmemesi halinde uygulanacak yaptırımlara ilişkin bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 112 nci madde olarak eklenmiştir.

Madde 119

Tasarının Çerçeve 119 uncu maddesi, genel aydınlatma giderlerinin karşılanmasına ilişkin sürenin uzatılmasını teminen değiştirilerek Çerçeve 113 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Yeni Madde

TCDD’ye finansman desteği sağlanmasına ilişkin süresinin 2020 yılı sonuna kadar uzatılmasını ve TCDD’nin finansman açıklarının tamamının kalıcı bir biçimde karşılanmasına imkan sağlayan bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 114 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 120

Tasarının Çerçeve 120 nci maddesi; Çerçeve 115 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 121

Tasarının Çerçeve 121 inci maddesi; tüketici hukuku mevzuatına uzlaşma müessesesinin kazandırılmasını ve uzlaşma komisyonlarının, üyelerinin ve çalışma esaslarının belirlenmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 116 nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 122

Tasarının çerçeve 122 nci maddesi; Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Yeni Madde

Elektronik ticaretin gelişiminin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve diğer tüzel ve gerçek kişilerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bildirimde bulunmasına ve istenmeyen elektronik ticari ileti gönderiminin engellenmesine yönelik bir elektronik sistem oluşturulmasına imkan sağlayan bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 117 nci madde olarak eklenmiştir.

Yeni Madde

Elektronik ticaretin gelişiminin izlenmesi ve değerlendirilmesi kapsamında kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve diğer tüzel ve gerçek kişilerin Gümrük ve Ticaret Bakanlığına bildirimde bulunmaması durumunda uygulanacak yaptırımlara ilişkin bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 118 inci madde olarak eklenmiştir.

Madde 123

Tasarının Çerçeve 123 üncü maddesi; veri sorumluları sicil ücretinin kimlerden ve hangi tutarda alınacağına açıklık getirilmesini teminen değiştirilerek Çerçeve 119 uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 124, 125 ve 126

Tasarının Çerçeve 124, 125 ve 126 ncı maddeleri; sırasıyla Çerçeve 120, 121 ve 122 nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Yeni Madde

Belediyeler ve bağlı kuruluşları ile yüzde ellisinden fazlası belediyelere ait şirketler ve il özel idarelerinin TEDAŞ’a borçlarının tasfiyesine ve 6824 sayılı Kanunla yapılandırılan TEDAŞ alacakları için başvuru ve ödeme sürelerinin uzatılmasına yönelik bir düzenleme, Komisyon metnine yeni Çerçeve 123 üncü madde olarak eklenmiştir.

Madde 127

Tasarının Çerçeve 127 nci maddesi; mevcut uygulamanın devamını teminen metinden çıkarılmıştır.

Madde 128

Tasarının Çerçeve 128 inci maddesi; mevcut uygulamanın devamını teminen metinden çıkarılmıştır.

Geçici Madde 1

Tasarının Geçici 1 inci maddesi; aynen kabul edilmiştir.

Geçici Madde 2

Tasarının Geçici 2 nci maddesi; Tasarının Çerçeve 7 nci maddesinde yapılan değişikliğe koşut olarak düzenlenmesini teminen değiştirilerek kabul edilmiştir.

Geçici Madde 3

Tasarının Geçici 3 üncü maddesi; Tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madde 129

Tasarının yürürlüğe ilişkin Çerçeve 129 uncu maddesi; ihdas edilen ve çıkarılan maddelere istinaden yapılan değişiklikler doğrultusunda yeniden düzenlenmek suretiyle değiştirilerek Çerçeve 124 üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 130

Tasarının yürütmeye ilişkin Çerçeve 130 uncu maddesi; Çerçeve 125 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; Tasarının başlığı ve metni kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uyulan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmış, madde numaraları yeni eklenen maddeler çerçevesinde teselsül ettirilmiştir.

6. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45 inci maddesi uyarınca Tasarının Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere; Antalya Milletvekili İbrahim AYDIN, Aydın Milletvekili Mustafa SAVAŞ, Balıkesir Milletvekili Kasım BOSTAN, Bayburt Milletvekili Şahap KAVCIOĞLU, Elazığ Milletvekili Ejder AÇIKKAPI, Erzurum Milletvekili İbrahim AYDEMİR, Eskişehir Milletvekili Emine Nur GÜNAY, Gaziantep Milletvekili Abdullah Nejat KOÇER, Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK, İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL, Kars Milletvekili Yusuf Selahattin BEYRİBEY, Kırşehir Milletvekili Mikail ARSLAN, Kocaeli Milletvekili Sami ÇAKIR, Nevşehir Milletvekili Ebubekir GİZLİGİDER, Niğde Milletvekili Alpaslan KAVAKLIOĞLU, Ordu Milletvekili Ergün TAŞCI, Rize Milletvekili Hikmet AYAR, Şanlıurfa Milletvekili Mehmet Ali CEVHERİ, Trabzon Milletvekili Salih CORA ve Zonguldak Milletvekili Faruk ÇATUROĞLU özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Süreyya Sadi Bilgiç</i>	<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>Abdullah Nejat Koçer</i>
Isparta	Adana	Gaziantep
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip	Üye	Üye
<i>Emine Nur Günay</i>	<i>Bülent Kuşoğlu</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
Eskişehir	Ankara	Antalya
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi)	(Bu raporun özel sözcüsü)
(Son toplantıya katılmadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Savaş</i>	<i>Kasım Bostan</i>	<i>Şahap Kavcıoğlu</i>
Aydın	Balıkesir	Bayburt
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Lale Karabıyık</i>	<i>Emin Haluk Ayhan</i>	<i>Ejder Açıkkapı</i>
Bursa	Denizli	Elazığ
(Muhalefet şerhi ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
(Son toplantıya katılmadı)		
Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Aydemir</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Cemal Öztürk</i>
Erzurum	Eskişehir	Giresun
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Bekaroğlu</i>	<i>Aykut Erdoğan</i>	<i>Erkan Kandemir</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz ektedir)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Son toplantıya katılmadı)
(Son toplantıya katılmadı)	(Son toplantıya katılmadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>Garo Paylan</i>	<i>Bihlun Tamaylıgil</i>	<i>Şirin Ünal</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Muhalefet şerhi eklidir)	(Muhalefet şerhimiz eklidir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Musa Çam</i>	<i>Hamza Dağ</i>	<i>Zekeriya Temizel</i>
İzmir	İzmir	İzmir
(Muhalefet şerhi ekte)	(Son toplantıya katılmadı)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
(Son toplantıya katılmadı)		

Üye	Üye	Üye
<i>İbrahim Mustafa Turhan</i>	<i>Yusuf Selahattin Beyribey</i>	<i>Mikail Arslan</i>
İzmir	Kars	Kırşehir
(Son toplantıya katılmadı)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Sami Çakır</i>	<i>Mustafa Kalaycı</i>	<i>Ebubekir Gizligider</i>
Kocaeli	Konya	Nevşehir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi eklidir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Alpaslan Kavaklıoğlu</i>	<i>Ergün Taşcı</i>	<i>Hikmet Ayar</i>
Niğde	Ordu	Rize
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Cevheri</i>	<i>Kadim Durmaz</i>	<i>Salih Cora</i>
Şanlıurfa	Tokat	Trabzon
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	
<i>Bedia Özgökçe Ertan</i>	<i>Faruk Çaturoğlu</i>	
Van	Zonguldak	
(Muhalefet şerhi ektedir)	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

(1/884) Esas sayılı **"Bazı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"**na karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

I.Teklifin geneli hakkındaki değerlendirme.

Hükümet tarafından 130 madde olarak TBMM'ye sevk edilen torba yasa tasarısının hangi ekonomik ve sosyal gereksinimlerden kaynaklandığı konusunda gerek tasarının gerekçesinde gerekse madde gerekçelerinde somut olarak bilgi sunulmamıştır.

Bulunulan durum itibarıyla ülkenin bu tür düzenlemelere ihtiyacı olup olmadığı veya önceliklerin ne olduğu konusunda saptamalarda bulunmak için ekonomimizin durumunu net olarak tanımlamak gerekmektedir.

Ancak bu konuda temel başvuru kaynağı olan TÜİK istatistiklerinin eski ve yeni seri baz rakamları milli gelir, büyüme, cari açık, tasarruf oranı, açısından açıklanması gereken büyük farklılıklar içermektedir.

TÜİK tarafından yapılan son güncelleme ile 2015 itibarıyla milli gelirimiz eski seriye göre görece % 19.7 artarak 2 trilyon 338 milyar TL'ye ulaşmış bulunmaktadır.

Eski seri ile yeni seri arasında 2012 yılı itibarıyla oluşan % 10.79'luk farkın % 7.97'sinin "ölçüm sorunlarından kaynaklanan farklılıklardan" doğduğu, özellikle inşaat verilerinin milli gelire yansıtılmamasından kaynaklandığı ifade edilmektedir. (Eski seride milli gelir içindeki payı %4.4 olan inşaat sektörünün payı % 8.2 olarak revize edilmiştir.) Bu yeni hesaplama yöntemiyle ülkemizin 2009 krizi sonrası 2010-2015 yılları arasında yıllık ortalama büyüme hızı eski serideki %4.9 yerine, %7.9 'a, Türkiye'nin toplam yatırımlarının milli gelire oranı %28.6'ya, (Eski seriye göre bu oran % 18.3 idi), Türkiye'nin yeni tasarruf oranı da %24.6 ya, (eski seriye göre bu oran %14 dür.) yükselmiş bulunmaktadır.

Bu verilere göre Türkiye, birdenbire milli gelirinin yaklaşık üçte birini yatırıma ayıran, yüksek tasarruflu, yüksek büyüme hızı bir ekonomi görünümüne yükselmiş bulunmaktadır.

Bu durumda yapılacak düzenlemeler için ekonomide hangi bazdaki rakamlar dikkate alınacaktır.

Konuya OECD vergi yükü rakamlarını kullanarak açıklık getirelim: OECD ülkeleri ortalama vergi yükü %25 tir.

Yeni seriye göre Ülkemizin vergi yükü, yani vergi gelirlerinin Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranı %17'dir.

Eski seriye göre ise vergi gelirlerinin Gayri Safi Yurtiçi Hasılaya oranı %21 olmaktadır.

Bu durumda vergi düzenlemelerimizi hangi seriye göre yapacağız. Programımızı ve düzenlemelerimizi OECD ortalamasına ulaşmak için 4 puan üzerinden mi, yoksa 8 puan üzerinden mi yapacağız.

Ayrıca bu verilerden hareketle; yeni seriye göre milli gelir artışının temel nedeni olan inşaat sektörü verilerinin milli gelir hesaplarına yeterince yansıtılmadığı kabul edilirse, milli gelir hesaplarında dikkate alınmayan veya gözden kaçan inşaat sektörünün vergilendirme açısından da dikkatlerden kaçtığı ortaya çıkmaktadır. Bu somut tespit, yapılacak vergi düzenlemelerinin rant gelirlerine yönelik olması gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Bu durumda vergi düzenlemelerinin orta gelir bandında bulunan mükelleflerin gelir vergisi tarifelerinde yapılacak artışlara veya Motorlu Taşıtlar Vergisi tarifelerinin aşırı yükseltilmesine yönelik olmamasının anlamı anlaşılamamaktadır.

Kaldı ki, yeni seriye göre ekonomik sıkıntıları aşılmış bir ekonomi için, uygulamada borç limitlerinin yasalara aykırı olarak aşılmasının yanında, borçlanma yasasına aykırı olarak ayrıca 37 milyar liralık ek borçlanma yetkisi istenmesine de bir anlam verilememektedir.

Anayasaya göre TBMM'ne verilen "bütçe hakkı"nın çiğnenerek, borçlanma limitleri aşılmakta, ancak ek bütçe ile yapılacak işler sıradan torba kanun hükmü ile yapılmaya çalışılmaktadır.

2017 yılının başında öngörülen 47,4 milyar TL'lik bütçe açığına bağlı borçlanma limitine karşın, bu limit aşılmış, ayrıca bu torba yasa teklifi ile 37 milyar TL ilave borçlanma yetkisi istenilmiştir.

Bu durum 2017 yılı bütçesinin samimiyeti konusunda çok önemli kuşku yaratmaktadır.

Borçlanılacak miktar; bütçeleştirilemeyen bazı giderleri karşılamak, bitmiş bulunan ancak nakit sıkıntısı nedeniyle ödemesi yapılamayan bazı yatırımlara ilişkin bütçe emanetlerinde biriken tutarları karşılamak veya bütçeleştirilemeyen muhtemel risklerden kaynaklanan tutarları ödemek için mi kullanılacaktır? Tasarının gerekçesi arasında yer alan güvenlik harcamalarına kaynak tahsis edileceği savı anlamlı görünmemektedir.

Oysa, gerekli olan sadece gelir bütçesine yönelik önlemlerin alınması değil, bunun yanında tasarrufa dönük ve harcamalarda disiplin sağlayan önlemlerin de bu düzenlemelere eşlik etmesi gerekmektedir.

2018 ve daha sonraki yıllar bütçelerinin bütçeye yoğun baskı yapacak kalemleri de tespit edilerek kapsamlı düzenlemelerin yapılması ve bütçe disiplini sağlayacak önlemlerin alınması zorunluluğu bulunmaktadır. Tasarrufun merkezi idare kurumlarının yanı sıra diğer kamu idarelerinin, belediye ve özel idarelerin bünyesinde de gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Torba kanun tasarısında yer alan bazı konulardaki düzenlemelerin kod kanunlar üzerinde yapılması gerekir. İlgili yasalarında sorunu çözücü düzeltmeler yapılmadan gerçekleştirilecek düzenlemeler (örneğin; turizm bölgelerindeki irtifak hakkı tesisi

suretiyle işletilen tesislerin satışı) sektörde çözümü olanaksız sorunlara neden olabilecektir.

Söz konusu yasa teklifinin torba yasa olmasına dair eleştirilerimizin yanı sıra bu yasama döneminde T.B.M.M.'ye sunulan torba yasalar arasında da en karmaşık ve karışık torba yasa olduğunun da altını çizmemiz gerekir. Yasamanın iktidar tarafından çökertilen kurumsal yapıdan nasibini aldığını gördüğümüz örneklerden birisini daha bu yasa teklifinin komisyona getirilişi, komisyonda iktidarın yasaya dair yaptığı değişikliklerin yapılaş biçiminde çok net bir biçimde görüyoruz.

Torba Yasanın bütününe değerlendirilmesinden çıkan sonuç ise, Türkiye'nin makroekonomik çerçevesinin tamamen çökertilmesidir. *Hukuk, demokrasi, devletin kurumsal yapısı ve mali disiplin* bu makroekonomik çerçevenin bu torba yasada zedelenen temel yapıtaşlarıdır.

Ayrıca bu torba yasa tasarısında iktidar tarafından açık bir sınıfsal tercih de yapılmaktadır: Bu tasarı ile maliye politikasının tüm araçları üst gelir sınıflarına dar ve orta gelirli sınıflardan transferler yapılması yönünde kullanılmaktadır. Üretenden geliri kadar vergi alan, hakkaniyetli bir ekonomik düzen zaten yoktu, bu değişikliklerle buradan daha da uzaklaşmaktadır.

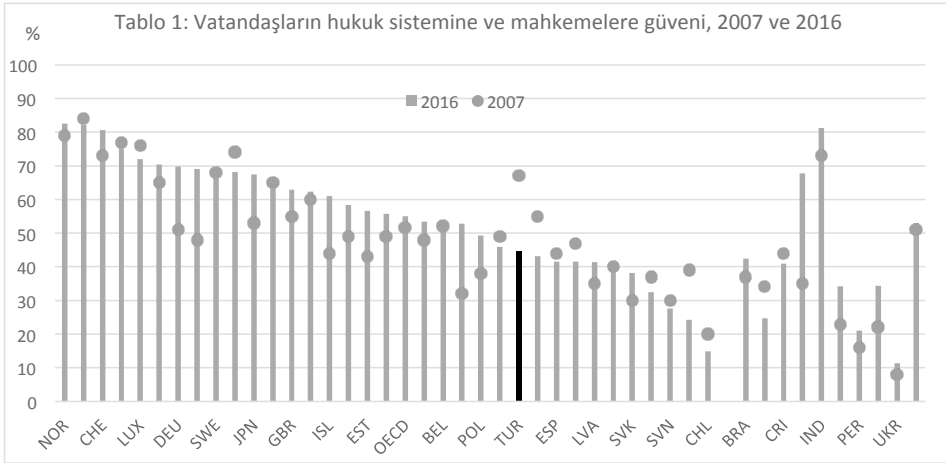
Bir kez daha günü kurtaran, orta ve uzun vadede ekonomiyi tamamen çökertecek adımlar atılmaktadır: İş yapma ortamının ve verilecek nihai ekonomik kararların sürdürülebilirlik boyutunda iflası da bu yasayı tarif eden bir çerçevedir. Kurallı işleyen bir ekonomi yani keyfiliğe dayanmayan, hangi düzenlemenin ülkenin hangi sorununa çare olduğunun etki analizi ile değerlendirildiği, partizanca değil bilim temelli ekonomi politikası üretilen bir çerçeve de tamamen devre dışı bırakılmaktadır.

Bilimden, rasyonel düşünceden tamamen uzaklaşmış bir iş yapma biçimi ile yazıldığı her halinden anlaşılan bu torba yasanın hiçbir şekilde Türkiye ekonomisinin yaşadığı sorunlara çare olması mümkün değildir. Torba yasanın komisyonda tartışıldığı süreçte yasanın içindeki bazı düzenlemelere dair ortaya konulan yaklaşım ve hakiki etki analizlerinin noksanlığı yasama kalitesini çok düşürmektedir. Bütün bunlar iktidarın bilimi ve yasal düzeni yok sayan, Meclisi yok sayan ve en temelinde de vatandaşı yok sayan siyaset anlayışını ortaya koymaktadır.

Makroekonomik çerçevenin çöküşü:

-Hukuk: Ekonominin kurallı ve hakkaniyetli işleyişinin teminatı olacak hukuk düzeni iktidar tarafından tamamen ortadan kaldırılmıştır. İktidarın hukukun üstünlüğünü yok eden anlayışı sebebiyle Türkiye'de yargıya güven her geçen gün daha da zayıflamaktadır. OECD'nin 2017 "*Bir Bakışta Devlet Yönetimi (Government at a Glance)*" başlıklı raporunda vatandaşların hukuk sistemine ve mahkemelere güvenine dair sunduğu veri bu zayıflamayı gözler önüne sermektedir. 2007 yılında toplumun yüzde 67'si hukuka güvenirken bu oran 2014 yılında yüzde 47'ye, 2016 yılında yüzde 45'e erimiştir. Türkiye'nin diğer OECD ülkelerine kıyasla da kötüleşen konumunu aynı rapordan alıntılarladığımız Tablo 1'de de görmek mümkün. Bu torba yasanın yapılaş biçimi de, içeriğinde barındırdığı maddeler de iktidarın hukuku yok sayan yaklaşımını perçinleyerek bu güven erimesine katkıda bulunacaktır. Bu

sebeple de ekonominin temel taşlarından birisi olan hukukun çöküşüne katkıda bulunarak makroekonomik çerçevenin de temeline kuvvetli bir dinamit koymaktadır.

Kaynak: OECD, Government at a Glance, 2017. (veriye internet erişimi 21 Ekim 2017: http://www.oecd-ilibrary.org/governance/government-at-a-glance-2017/citizen-confidence-with-the-judicial-system-and-the-courts-2007-and-2016_gov_glance-2017-graph168-en).

Adalet duygusunun olmadığı yerde kurallı işleyen bir ekonomik düzenin olması mümkün değildir. Anayasaya ve kod yasalara aykırı maddeler içeren bu torba yasa adalet duygusunu zayıflatmak suretiyle de ekonominin çöküşüne katkıda bulunmaktadır. Mesela, Hazine'ye ek bütçe getirmeksizin 37 milyar TL'lik ek borçlanma yetkisi verilmesi açık bir hukuk ihlalidir ve torba yasada bu maddenin varlığı da hukukun çökertilmesine bu yasanın katkısını somutlaştıran maddelerden sadece birisidir.

Demokrasi: İktidar hukukla beraber demokrasiyi de yok etmeye devam etmektedir. Demokraside bireyi dâhil eden, ortak akılı üretmek için birlikte düşünen, kimi zaman birbirine itiraz eden ama sonunda da ortak bir hedef için ortak iş yapan bir kültür mevcuttur. Torba yasalar bu demokrasi kültürünü zedeleyen yasama araçlarıdır. Bu torba yasa sadece yapılış biçimiyle değil içeriği ile de katılımcı demokrasiyi zedeleyen unsurlar barındırmaktadır. Mesela toplumun yarınlarını etkileyecek yatırımlarda Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) süreçlerini etkisiz kılmayı öneren maddeler katılımcı demokrasiyi yok etmeye katkıda bulunarak da ekonominin makroekonomik çerçevesini çökertmeye katkıda bulunmaktadır.

Devletin kurumsal yapısı: Yasalar da Orta Vadeli Program (OVP) da artık ekonomiye yön verme özelliklerini yitirmiştir. Makroekonomik çerçevenin üzerine inşa edilecek ekonomik yön normalde orta vadeli programlarda detaylandırılırlar. Oysa bu torba yasanın kendisi bundan sonra orta vadeli programlara neden güvenilemeyeceğini bir kez daha ortaya koymaktadır. Yasalara aykırı ek borçlanma yapılan bir yasama 2018-2020 OVP'sinde öngörülen bütçe açıklarını bugün itibarıyla artık geçersiz kılmıştır. Bundan sonra OVP'lerdeki makroekonomik öngörü

rakamlarının bir torba yasa ile hem de yasalara aykırı değişebileceğini gören ekonomik karar vericilerin bu OVP'leri yol gösterici harita olarak değerlendirmesini beklemek hiç gerçekçi değildir. Bu torba yasa ile iktidar ekonomiye yön veren bütün ana çerçeveleri yıkmaktadır. Yön gösterici olma gücünü yitirmiş bir yönetimin ülkenin sorunlarına çare olması beklenemez.

Mali disiplin: Mali disiplin tamamen yok edilmektedir. Türkiye ekonomisi 1990'ların sonu, 2000'lerin başında yapılan yasal düzenlemelerle makroekonomik çerçevesini üç temel yapıtaşı üzerine kurmuştu: bağımsız merkez bankası, mali disiplin ve bankacılık sektörünün sağlamlığını arttıran bağımsız denetleyici ve düzenleyici kurum/kurullar. Bugün ne bağımsız bir Merkez Bankası'ndan, ne gerçek bir mali disiplinden ne de bağımsız düzenleyici ve denetleyici kurum/kurullardan bahsetmek mümkün değildir. Bu torba yasada yasal olmayan bir biçimde Hazine'ye sağlanan ek borçlanma imkanı ile artık kurallı bir işleyişe dayanan samimi bir mali disiplinden bahsetmek asla mümkün değil. Aynı şekilde Hazine kaynaklarının projelere finansman sağlayacak fonlara aktarılmasına imkan vererek bütçe dışı ve denetlenmeyecek araçlarla iş yapmayı maliye politikasının temeline yerleştiren maddelerle bu torba yasa mali disiplini tamamen ortadan kaldırmaktadır.

Eşitlikçi ve hakkaniyetli bir ekonomik düzenden her geçen gün daha da uzaklaşmaktadır. Eşitlikçi bir ekonomik düzen hedeflense idi bu torba yasa tasarısındaki vergi düzenlemelerinin dar gelirli toplum kesimi dikkate alınarak yapılması gerekirdi. Bu torba yasada olduğu gibi hem doğrudan hem dolaylı tüm vergi yükünü dar ve orta gelirli sınıfların üzerine yıkan yeni düzenlemeler getirilmemesi gerekirdi. İktidar bu torba yasa ile bir kez daha rantçı sermayeden taraf, emek karşıtı politikalarını perçinlemektedir.

Keyfiliğe dayanan, bir yarın yokmuşçasına yapılan değişikliklerle ekonominin temelleri sarsılmaktadır. Keyfiliğe dayalı düzenlemeler bu torba yasa ile bir kez daha çok açık şekilde ortaya konulmaktadır. Kamu kaynaklarını bir yarın yokmuş gibi vatandaşının önünden kaçırmak için ÇED süreçlerini bozan, kişisel veri kullanımının suiistimaline imkan yaratan, kentlerin tarihlerini hiçe sayan bir yaklaşımla kamu taşınmazlarını elden çıkartmayı ön gören bu torba yasanın perçinleyeceği keyfilik ekonomiyi çökertmektedir. Çöken ekonomi 80 milyona maliyet yaratmaktadır, bu artan maliyetler kaynak ihtiyacını da derinleştirmektedir.

Özetle; makroekonomik çerçeve çökertildikçe, ülkenin tüm kaynakları pervasızca har vurup harman savruldukça ekonomi daha da derin bir kısır döngünün içine itilmektedir. Kaynak ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Demokrasi yok edildiği ve bu yok ediş kamu kaynaklarının partizanca kullanıldığı gayri meşru bir referandumda sınırsızca harcandığı, hukuk ortadan kaldırıldığı, tüm demokratik itirazlara rağmen "kamu-özel iş birliği" adı altında müthiş bir borç yükü yaratıldığı için bugün yönetim bu kadar derin ve acil kaynak arayışına girmek zorunda kalmıştır. Bu torba yasayla o kısır döngüyü besleyen yeni bir adım daha atılmaktadır.

Türkiye bu pervasızlığı ve ekonominin zemininin tamamen yıkılmasını hak etmemektedir. Türkiye'nin müthiş bir potansiyeli vardır Kurallı işleyen bir ekonomiyle, kurallı işleyen bir kurumsal yapıyla gerçekten bu ülkede kısa sürede çok iyi işler

başarılabilir. Ancak iktidarın siyasi anlayışı ve o anlayışın bir sonucu olan bu torba yasanın içeriği maalesef bunun önünde engel oluşturmaktadır.

II. Anayasa'ya aykırılık savlarımız değerlendirilmemiştir.

Kanun tasarısının geneli üzerindeki görüşmelere başlarken tasarının 1. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak aykırılık savına yönelik itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

Kanun tasarısının geneli üzerindeki görüşmelere başlarken ve tasarının maddelerinin görüşülmesi sırasında; tasarının 1, 2, 48 ve 72, maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu görüşü ileri sürülmüş, ancak bu itirazımız Komisyon Başkanlık Divanınca dikkate alınmamıştır.

Geçmiş yıllarda GSM şirketleri ile idare arasında imzalanan sözleşmelerde yer alan bazı tanım ve kavramların farklı yorumlanması üzerine ortaya çıkan ihtilafların giderilmesi amacıyla yapıldığı belirtilen tasarının 1 ve 2. maddelerindeki düzenlemeler; şirketler ve idare arasında devam eden ve yargı sürecine intikal eden bazı kavram ve tanımlarının içeriğinde anlaşılabilmesinden kaynaklanan sorunların çözümü için geçmişe yönelik yargılama sonuçlarını da etkileyen, bir ölçüde anlamsız kılan düzenlemeler olup erkler ayrılığı ilkesi ile anayasal sisteme uygun düşmemekte, Anayasanın 6., 7., 8. ve 9'uncu maddelerine aykırı içerik taşımaktadır..

Tasarının 72. maddesiyle; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununa geçici bir madde eklenerek söz konusu limit 01.01.2017 tarihinden itibaren 37 Milyar TL artırılarak 89.2 milyar TL'ye çıkarılmaktadır.

Bu düzenleme ile borçlanma limiti konusunda yıllık bütçe kanunu ve ilgili 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunla yürütme organına verilen yetki; bütçenin gider ve gelir rakam ve tahminleri ile ilişkilendirmekten çıkarılmaktadır

Söz konusu düzenlemenin aslında TBMM'ye “Ek Bütçe” tasarısı ekinde sunulması gerekmektedir. Ayrıca bu konunun “Ek bütçe” tasarısı ile düzenlenmesi aynı zamanda anayasal bir zorunluluktur. Konunun ek bütçe yasası ile çözümlenmemesi TBMM.'nin elinden bütçe hakkının alınması anlamına gelmektedir.

Söz konusu tasarı metninde yer alan düzenleme TBMM.'nin bütçe hakkının devri niteliğini taşıdığından Anayasanın 2, 87, 160, 163. maddelerine de aykırı bulunmaktadır

Tasarının, madencilik yatırımlarında işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması, hususunu düzenleyen 48. maddesinde yer alan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihale edilecek maden sahaları için işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere on yıl süreyle Orman Kanunu kapsamında bir bedel alınmaz hükmü, aynı durumda bulunan şirketler arasında ayrımcılık yaratan ve Anayasa'nın 10. maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı düzenleme niteliğindedir.

Bu maddeler ile getirilen düzenlemeler hakkında Anayasanın yukarıda belirtilen ilgili maddelerine aykırılık yönündeki iddiamız komisyon görüşmeleri sırasında ileri sürülmüş, ancak bu durum dikkate alınmayarak iç tüzük gereği gereken işlem yapılmamıştır

Oysa Meclis İç Tüzüğü'nün 38. Maddesi “ Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder. “hükmünü taşımakta olup bu sorun bu madde uyarınca çözüme bağlanmadan tasarı görüşmelerine geçilemez.

Buna karşın Anayasa'ya aykırılık iddiası karara bağlanmadan görüşmelere geçilmesi içtüzüğe aykırıdır.

III. Birbiriyle ilgili olmayan ve 61 ayrı yasayı ilgilendiren düzenlemelere aynı tasarıda yer verilerek bunu da genel kurulda Temel Yasa olarak görüşme alışkanlığı yaratılması iç tüzük aykırılığı olarak görülmektedir.

Son dönemlerde, içeriğinde birbiriyle hiçbir ilişki bulunmayan çok sayıda kanunda değişiklik yapılmasını öngören ve "Torba Kanun" olarak adlandırılan kanun tasarıları ve tekliflerinin gündeme getirilerek aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline gelmiştir. Söz konusu “torba yasalar”, aynı zamanda içtüzüğü'nün 91. maddesi uyarınca da temel kanun olarak görüşülmek üzere genel kurula indirilmektedir.

Kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmakta hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemez sıkıntıların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bunun sonucunda, TBMM'den ilgili ihtisas

komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlenmeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gereği doğmaktadır.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, bütçe dengesini, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntem, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının kanunların hazırlık aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılamamasına ve tartışılamamasına neden olmaktadır. Son dönemlerdeki kanun teklif ve tasarıları, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmakta dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamakta ve bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olunmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 14'üncü maddesi, kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tasarılarının getireceği malî yüke ilişkin hesaplamalarla, Maliye Bakanlığı ile ilgisine göre Kalkınma Bakanlığı veya Hazine Müsteşarlığı'nın görüşlerinin de bu çalışmalara eklenmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

5018 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde açıklanan düzenleyici etki analizlerine ilişkin hesaplamalar ile ilgili kamu idarelerinin görüşlerinin eksik olduğu hallerde öncelikle bu eksikliklerin giderilmesi daha sonra kanun tekliflerinin ve tasarılarının Komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tasarıları ve tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Tasarıda yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Söz konusu tasarı 27.09.2017 tarihinde TBMM. Başkanlığına sunulmuş, TBMM. Başkanlığı tarafından da 01.10.2017 tarihinde Esas Komisyon olarak Bütçe Plan

Komisyonuna, tali komisyonlar olarak Bayındırlık İmar, Ulaştırma ve Turizm, Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu İçişleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonun Komisyonlarına sevk edilmiştir

TBMM İçtüzüğü'nün 23 üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İçtüzüğü'nün 34 üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak tasarı veya teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, tasarı veya teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona havale edilmiş bir tasarı veya teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o tasarı veya teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir.

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tasarı ve tekliflerin ilgili komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de İçtüzükle uygun olacaktır.

Söz konusu tasarı 27.09.2017 tarihinde TBMM. Başkanlığına sunulmuş, TBMM. Başkanlığı tarafından da 01.10.2017 tarihinde Esas Komisyon olarak Bütçe Plan Komisyonuna, tali komisyonlar olarak Bayındırlık İmar, Ulaştırma ve Turizm, Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu İçişleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonun Komisyonlarına sevk edilmiş olmasına rağmen kanun tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmeye başlandığı 05.10.2017 tarihine kadar geçen yaklaşık dört günlük sürede tali komisyonlarda işlerin yoğunluğu gerekçe gösterilerek gündeme dahi alınmamıştır.

Ancak söz konusu komisyonların gündemleri, komisyon toplantıları, komisyon tutanakları, komisyon raporlamalarına ilişkin veriler dikkate alındığında söz konusu yoğunluk gerekçesinin yerinde olmadığı anlaşılmaktadır.

130 (yüzotuz) asıl 3 geçici maddeden oluşan torba yasa niteliğindeki söz konusu kanun tasarısının Plan ve Bütçe Komisyonunun 05.10.2017 günlü birleşiminde gündeme alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine görüşmelerden sadece iki gün

önce 03.10.2017 tarihinde bildirilmiş ve tasarı metni de aynı tarihte komisyon üyelerine gönderilmiştir.

05.10.2017 tarihinde gündeme alınan yaklaşık 61 adet Kanun ve Kanun Hükmünde Değişiklik Yapılmasını öngören tasarıdaki yürürlük ve yürütme hariç 128 madde ve 3 geçici maddenin; 50'si i Maliye Bakanlığını, 5'i İçişleri Bakanlığını, 5'i Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığını, 1'i Kültür ve Turizm Bakanlığını, 6'sı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını, 5'i Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını, 2'si Gençlik ve Spor Bakanlığını, 4'ü Gümrük ve Ticaret Bakanlığını, 1'i Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, 11'i Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını, 2'si Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını, 3'ü Hazine Müsteşarlığını, 3'ü Vakıflar Genel Müdürlüğünü, 5'i Sermaye Piyasası Kurumunu, 5'i Merkez Bankasını, 4'ü Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunu, 1' i Savunma Sanayi Müsteşarlığını, 4'ü Kişisel Verileri Koruma Kurumunu, 1'i Türkiye Patent Enstitüsü Kurumunu, 3'ü Kamu İhale Kurumunu, 9'u Bilgi Teknolojileri İletişim Kurumunu, 1'i Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini ilgilendiren hususlardan oluşmakta idi.

130 (yüzotuz) asıl 3 geçici maddeden oluşan torba yasa niteliğindeki söz konusu Kanun tasarısı;

-Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerin hesaplanmasına ilişkin bazı yeni tanım ve kavramlara yer verilmesi,

-Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin tahakkuk etmiş borçların yeniden yapılandırılarak bir kısmının affını,

-Elektronik haberleşme sektöründen alınan Özel iletişim vergisi oranlarının her bir hizmet için %7,5 olarak belirlenmesi,

-Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna; kurum alacaklarına ve borçlarına ilişkin uzlaşma yetkisinin verilmesi,

-Cep telefonu abonelerinin yurtdışında yaptıkları kullanımlar hakkında verilen roaming hizmetine ilişkin bedelin KDV'den istisna tutulması,

-Evrensel hizmet katkı payının (EHKP) hesaplanmasında esas alınan "net satış hasılatı" tanımının Evrensel Hizmet Kanuna eklenmesi,

-Evrensel hizmet katkı payı ödemelerinin takip ve tahsil yetkisinin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna verilmesi ve Evrensel Hizmet Katkı Payının beyan ve ödeme süresinin değiştirilmesi,

-Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilen işletmecilerden, Kurum giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı sağlaması amacıyla idarî ücret alınması,

-Telsiz ücretlerine çeşitli muafiyetler sağlanması,

-Haberleşme şirketlerince tüketiciden haksız olarak tahsil edilen tutarların iki yıl içinde iade edilememesi durumunda genel bütçeye gelir kaydedilmesi,

-Köy Kanununa göre evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde bina yapmak ve taksitlerini ödemek için 31/12/2020 tarihine kadar süre verilmesi,

-Tüzel kişiliği kaldırılan köylerden alınması gereken vergi ve harçlara ilişkin muafiyet ve istisnaların 31/12/2020'ye kadar uzatılması,

-Liman idari sahasında bulunan batık ve atıl gemilerin kaldırılması,

-Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun oluşturulması,

-Havaalanlarında bekleyen, sahiplerine ulaşılamayan ve terk edilmiş olan hava araçlarının satışının ve havaalanlarından kaldırılmasının sağlanması,

-31/12/2020 tarihine kadar TCDD Taşımacılık AŞ'nin doğrudan kamu hizmet yükümlüsü olarak sayılması ve finansman açıklarının TCDD sermayesinden karşılanması,

-AOÇ Hayvanat Bahçesinin, Ankara Büyükşehir Belediyesi lehine tesis edilen intifa hakkı süresinin 30 yıla kadar çıkarılması,

-Fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasında kullanılan cihazları imal ve ithal edenlerden yapılan kesintilerin aktarıldığı Kültür ve Turizm Bakanlığındaki özel hesabın kaldırılması,

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetleri hariç tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ve on yılını doldurmuş bulunan kamu konutlarından; kat mülkiyeti tesis edilmemiş olanların zemini ve üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, kat mülkiyeti tesis edilenlerin ise bağımsız bölümler halinde ve içinde oturana öncelik tanınmak suretiyle ihale yoluyla satılması,

-6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Taran Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda da yer alan şartları taşıyan ve Maliye Bakanlığınca yapılan tespitler sonucu hak sahibi olduğu belirlenen vatandaşlara belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan Hazineye ait tarım arazilerinin rayiç bedel üzerinden satılması,

-Sınırlı aynı hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının, yatırımcılara satılması durumunda ve satış bedellerinin taksitle ödenmesi halinde, bu bedelin en az yüzde otuzunun peşin, kalanının ise en fazla beş yılda on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenmesi,

-Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, üzerinde yapılanma olduğu Maliye Bakanlığınca tespit edilen, Hazineye ait taşınmazların öncelikle yapı sahiplerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili

belediyelere bedelsiz olarak devredilmesi ilgili olarak geçmişte yapılan düzenlemede yer alan tarihin 31/12/2009 şeklinde değiştirilmesi,

-Kültür ve Turizm, Orman ve Su İşleri veya Maliye Bakanlıklarınca taşınmaz tahsis edilen veya irtifak hakkı tesis edilen turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sözleşme sürelerinin uzatılması ve bu taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesi,

-4325 ve 5084 sayılı teşvik uygulamaları kapsamına giren turizm yatırımcılarına, yatırımlarını tamamlayabilmeleri için 2 yıl daha ek süre verilmesi,

-3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlemesine Dair Tarım Reformu Kanunu kapsamındaki toplulaştırma uygulamalarında resen elbirliği mülkiyetin giderilerek paylı mülkiyete geçilmesi,

-Tarım arazilerinin tarım dışı amaçlarla kullanımı taleplerinde 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümlerinin uygulanması,

-5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu kapsamındaki toplulaştırma uygulamalarında resen elbirliği mülkiyetinin giderilerek paylı mülkiyete geçilmesi ve toplulaştırma uygulamalarında resen düzeltmenin yapılması,

-Endüstri bölgeleri, Organize Sanayi Bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ile sanayi sitesi ve bunların ilave alanları için ihtiyaç duyulan alanlar için mera vasfının değiştirilmesi durumunda ödenecek olan ot bedelinden muafiyet sağlanması,

-Organize Sanayi Bölge Kanunundan önce kurulan OSB’lerde kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesis sahiplerinin müktesep haklarının korunması, ve katılımcıların binalarının tamamını kullanamaması veya kiraya verememesi sebebi ile boş kalmasının önüne geçilmesi için, 15.04.2000 tarihinden önce OSB’lerde bağımsız bölüm oluşturularak birden fazla kiracıya kiralanan tesislerin, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmış ve kat mülkiyeti tesis edilmiş bulunması ve OSB’ce uygun görülmesi şartıyla birden fazla kiracıya kiralınmasına olanak tanınması,

-Endüstri bölge alanlarının plan ve projelendirme süreçlerinin yeniden düzenlenmesi,

-Sanayi sitesi gelişim alanı içerisindeki Hazine arazilerinin ilgili kooperatif veya belediyelere devredilmesi,

-6183 sayılı Kanunun 22/A maddesinin kapsamında yer alan kamu alacaklarının tahsilatını hızlandırmak amacıyla bazı ödeme ve işlemler sırasında Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge arama zorunluğu getirilmesine ilişkin düzenlemenin kapsamının genişletilmesi,

-Kamu alacaklarının yurtdışı bankaların banka kartları ile ödenmesinde aracılık yapacak yurtiçi bankaların, katlanacağı giderler için komisyon alabilmelerine imkân sağlanması,

-6183 sayılı Kanunda öngörülen çeşitli ödeme ve tebligat sürelerinin 7 günden 15 güne çıkarılması,

- Kanuni sebeplerle reddi icap eden amme alacaklarının reddiyatında önce Maliye Bakanlığı alacaklarının, ardından SGK prim ve alacaklarının ödenmesine olanak verilmesi,

-Vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri sonucu lehe alınan paraların Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisinden istisna edilmesi,

-Gayrimenkul sermaye iratlarına yönelik götürü gider oranının %25'den %15'e düşürülmesi,

-Tam mükellef kurumların kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan dağıtılabılır kârlarının sermayeye eklenmesi,

-Gelir vergisi 3. tarife dilimi oranının %27'den %30'a yükseltilmesi,

-Asgari ücretin vergilendirilmesinde gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir dilimine girilmesi nedeniyle oluşan kaybın ilave asgari geçim indirimi uygulanması ile giderilmesi,

-Gelir Vergisi tarifesindeki değişikliklerin 2018 yılından itibaren uygulanması, ölüm veya memleketi terk halleri nedeniyle Kanunun yayımı tarihinden önce beyan edilmesi gereken gelirlerin vergilendirilmesinde eski tarifenin dikkate alınması,

-Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan kooperatiflerle ilgili muafiyet hükümlerinin değiştirilmesi, risturn istisnasının mevcut metinden çıkarılması,

-Kurumlar vergisi mükelleflerinin, taşınmaz satışından doğan kazançlarına uygulanan istisna oranlarının değiştirilmesi,

-Kurumlar vergisi oranının bazı kurumlar (bankacılık ve finans kurumları vb.) için %22 olarak belirlenmesi,

-İmalat sanayii yatırımlarını teşvikine yönelik düzenlemenin 2018 yılında da uygulanması,

-Finans sektöründe faaliyette bulunan finansal kiralama ve finansman şirketlerinin, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre alacakları ile ilgili olarak ayırdıkları özel karşılıkların kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılmasının sağlanması,

-Vergi mükelleflerinin MERNİS kayıtlarında yer alan yerleşim yeri adreslerinin kanunda tanımlanan bilinen adreslerden sayılması,

-Vergi mükellefin işyeri adresinde bulunamaması halinde MERNİS'te kayıtlı yerleşim yeri adresine tebliğat yapılabilmesi,

-Tebliğin ilanen yapılacağı haller arasına, MERNİS'te kayıtlı adresinin bulunmaması durumunun eklenmesi,

-Mükelleflere verilen hizmetlerin elektronik ortama taşınmasına ve elektronik ticaretin kavranmasına yönelik olarak Maliye Bakanlığına gerekli düzenlemeleri yapma hususunda yetki verilmesi,

-Mükelleflerin ikametgâh adresi değişikliklerinin vergi dairelerine bildirme zorunluluğunun kaldırılması,

-Şans oyunları ile yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler için Veraset ve İhtikal Vergisi oranının %10'dan %20'ye çıkarılması

-MTV uygulamasında taşıt değerinin ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan oluşması,

-01.01.2018 tarihinden sonra tescil edilecek araçlar için uygulanacak MTV tarifesı,

-MTV uygulamasında vergi miktarlarında olduğu gibi taşıt değerlerinin de her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılması,

-31.12.2017 tarihinden önce tescil olunan araçlar için 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanacak MTV tarifesı,

-Değerli kâğıtların kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından da hazırlanabilmesine olanak sağlanması,

-474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun ekinde yer alan gümrük vergilerine ilişkin had ve nispetlerden "muaf" olarak belirlenenlerin "0" olarak değiştirilmesi,

-Bakanlar Kuruluna, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi oranlarını değiştirme yetkisinin verilmesi,

-Damga vergisi oranlarına ilişkin Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin, kâğıt türleri itibarıyla birlikte veya ayrı ayrı kullanılmasına imkân sağlanması,

-Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnasının sağlanması,

-Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanına ilişkin işlemlerin yargı harçları dışındaki harçlardan istisna tutulması,

-Transfer fiyatlandırması ile ilgili yöntem belirleme anlaşması sürecinde ödenmesi gereken başvuru harcı ve yenileme harcının kaldırılması,

-Emlak Vergisi Kanunu uygulamasında, takdir komisyonlarınca 2018 yılı için takdir edilen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin, 2017 yılında uygulanan birim değerlerin belirli bir yüzdesini (%50'sini) geçmemesinin sağlanması,

-Türkiye'de ikametgâhı, kanuni iş merkezi bulunmayanlar tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin Katma Değer Vergisinin, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenmesi,

-İmalat sanayii yatırımı kapsamındaki inşaat harcamalarında KDV iadesi uygulamasının 2018 yılında da sürdürülmesi,

-Milli Eğitim Bakanlığında sürdürülen FATİH Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarının vergi ve benzeri mali yükümlülüklerden istisna tutulması,

-Otomobil, arazi taşıtı, SUV vb. araçlar için engellilere yönelik uygulanacak Özel Tüketim Vergisi istisnasında yeni sınırlar belirlenmesi,

-Meyveli gazozların, enerji içecekleri ve limonatalar hariç meyve suyu özelliği göstermeyen çeşitli içeceklerin ve makaronların ÖTV'ye tabi olması,

-GİB'e Risk Analizi Sistemi oluşturma ve risk analizi çalışmalarını yapma görevlerinin verilmesi,

-Savunma Sanayii Destekleme Fonuna çeşitli vergilerden aktarılan tutarların artırılması,

-Sadece yurtiçinde değil yurtdışında da yatırım yapma amacıyla kurulan fonlar ile faizsiz finans sisteminde mudaraba-muşaraka finansal araçlarıyla işlem yapan fonlara sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman sağlayan fonlara da kaynak Hazine Müsteşarlığı tarafından kaynak aktarılabilmesinin sağlanması,

-2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitinin yükseltilmesi,

-Kamu ihalelerinde kefalet sigortaları kapsamında düzenlenen kefalet senetlerin de teminat mektupları gibi işlem görmesinin sağlanması,

-4734 sayılı Kamu İhaleleri Kanunu kapsamında yapılan personel çalıştırılmasına yönelik hizmet alımları kapsamında çalıştırılacak olan personel sayısı ile ücret ve diğer mali haklara ilişkin tavanların belirlenmesi,

-Devlet desteklerine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi,

-Destekleme Fiat İstikrar Fonundan verilen krediler ile destek ödemelerinden yapılan fazla ödemelerin 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilmesi,

-Sarmalık kıyılmış tütün ticaretine kaynak oluşturan açık artırma için tütün üretimi ve açık artırma sistemi kaldırılması ve makaron içine tütün doldurulması ve ticaretinin yasaklanması,

-Makaron veya yaprak sigara kağıdı içine ticari amaçla tütün veya tütün harici bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduranlara ve nakledenlere verilecek adli ve idari para cezaları,

-Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumuna yönetmelik çıkarma yetkisinin verilmesi,

-Açık artırma başlangıç fiyatı tanımının yürürlükten kaldırılması,

-Makaronun (sarmalık tütün kağıdı) ÖTV'ye tabi olması,

-Bakanlar Kuruluna, makaronları da kapsayacak şekilde sigara ve diğer tütün mamulleri için asgari maktu ÖTV tutarlarını belirleme yetkisinin verilmesi,

-Engellilere bakım hizmeti kapsamında aylık bakım ücreti ile aylık sosyal yardım tutarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi,

-E-METİP'e veri temini için mevsimlik tarım işçilerinin çalışmak amacıyla bulunduğu illerde kimlik bildirimlerinin alınmasının sağlanması,

-Vakıflar Genel Müdürlüğünün sadece mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi ile yetkili kılınması,

-Vakıf taşınmazlarının kira sürelerinin yeniden belirlenmesi ve bazı vakıf taşınmazları için kiralama süresinin artırılması,

-Vakıfların, yurtdışında kurulu tüzel kişilere şartlı ve şartsız yardım yapabilmesinin sağlanması,

-Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait yurtlardaki öğrencilerin barınmalarının önündeki süre kısıtının kaldırılması,

-Bahis ve şans oyunları bayiliklerinin verilmesine ilişkin yeni kriterlerin saptanması,

-Spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunları ihale sürecinde öngörülemeyen bir kesinti yaşanması durumunda, pazarlıkla temin usulüne göre hizmet alımı yapılabilmesi,

-Merkez Bankası Kanununun Denetleme Kuruluna ilişkin hükümlerinin yürürlükten kaldırılması,

-Hali hazırda görevde bulunan Merkez Bankası Denetleme Kurulu üyelerinin, ilk Genel Kurul toplantısı bitimine kadar görev yapması,

-Merkez Bankasına gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin tanınması, bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi fiillerinin adli suç sayılması,

- İşsizlik ödeneği ödeme tarihinin ayın beşinci gününde yapılması ve daha erken ödenebilmesi için ÇSG Bakanına yetki verilmesi,

- Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınav ve belge ücretinin tamamının 2019 yılı sonuna kadar İşsizlik Fonundan karşılanması,

-6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında AB Direktifleriyle ilgili yönetmeliklerin hazırlanmasında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yanısıra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının da görev almasının sağlanması,

-3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında istihdam hakkı bulunanlar için yaş sınırının aranmaması, anne, baba ve kardeşlerin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehidin eşi veya çocuklarınca kullanabilmesi, İlköğretim, ilkokul ve ortaokul mezunu olan gazilerin memur olabilmesi,

- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında geçmiş dönemde hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanda görev yapan ilköğretim, ilkokul ve ortaokul mezunu olan ve halen hizmetli kadrolarında çalışan gazilerin memur unvanlı kadrolara atanmış sayılması,

-Türk Patent ve Marka Kurumunun şirket kurabilmesinin sağlanması,

-Nihai sanayi malı bir ürünün alım veya satımının borsa tesciline tabi olmaması ve muamele tescil ücretinin ödenmemesi,

-Kitle fonlamasına yönelik yasal altyapının oluşturulması,

-Kitle fonlamasında izahname ya da ihraç belgesi hazırlama yükümlülüğünün uygulanmaması,

-Kitle fonlamasıyla kurulan ortaklıkların, ortak sayısının 500'ü aşması halinde dahi paylarının halka arz olunmuş sayılmaması,

-Elektronik ortamda hizmet veren kitle fonlama platformlarına yönelik kurallar,

-SPK'dan izin almadan kitle fonlama platformlarınca para topladığı tespit edilen internet sitelerinin BTK tarafından kapatılması,

-5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında yapılan tüm iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesi,

-Maden arama faaliyetlerinde çevresel etki değerlendirme işlemlerinin ve diğer izin işlemlerinin en geç üç ay içerisinde bitirilmesi, aksi takdirde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin işlemleri hakkında olumlu görüş verilmiş olduğunun kabul edilmiş sayılacağı,

-Madencilik yatırımlarında işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması,

-Madencilik sektöründe faaliyet yapılmayan dönemlerin olması halinde ruhsatların iptal edilmesi ve sathi hazırlık işlemleri için ÇED kararının aranmaması,

-İşletme izin tarihinden itibaren son 5 yılın herhangi bir 3 yılında yaptığı toplam üretim miktarının, projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan az olması durumunda ruhsat sahibine 5.000 TL idari para cezası verilmesi ve ruhsatın iptalinin sağlanması,

-Türkiye Taş Kömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdelelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işlettermeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınması,

-Belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanı sıra eğitim kurumlarına, yurtlara ve hastanelere de indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi,

-Belediyelerce kamu kurumlarına uygulanan su ve atık su tarifelerine sınır getirilmesi, belediyelerin kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep etmemelerinin sağlanması,

-Elektrik Piyasası Kanununda yer alan “Genel aydınlatma” tanımının değiştirilmesi,

-Genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisi satın alınmasının, dağıtım şirketlerinin faaliyet alanından çıkarılması,

-Genel aydınlatma amaçlı elektrik enerjisi satın alınmasının, TEDAŞ'ın sorumluluğuna verilmesi,

-TEDAŞ'ın genel aydınlatma ile ilgili elektrik ihtiyacının TETAŞ tarafından sağlanması,

-Genel aydınlatma giderlerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bütçesine konulan ödenek ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanması, sınır aydınlatmalarına ait tesis, işletme ve tüketim giderlerinin İçişleri Bakanlığı tarafından, ibadethanelerin genel aydınlatmasına ilişkin tüketim giderlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından karşılanması, genel aydınlatmaya ilişkin 1/1/2018 tarihinden önceki iş ve işlemlerin nasıl sonuçlandırılacağı,

-Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ikincil düzenlemelerin uygulanması ile ilgili olarak yer alan ceza üst sınırına ilişkin tutar ve oranların aşağıya çekilmesi, ceza üst sınırına ilişkin değiştirilen tutar ve oranların önceden verilmiş idari para cezalarına uygulanmaması,

-Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında Veri sorumluları siciline kayıta ücreti alınması,

- Kişisel Verilerin Korunması Kurumda hâkim ve savcılarının geçici görevle çalıştırılabilmesine olanak sağlanması,

- Kişisel Verileri Koruma Kurumunun gelirleri arasına veri sorumluları sicil ücretinin eklenmesi,

-Kişisel Verilerin Korunması Kurumuna kariyer meslek memurları ve öğretim üyelerinden azami 15 uzmanın atanması,

--Kefalet Sandığı banka hesabı artışı olan (480.000.000,00TL'nin), 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44'üncü maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmü uyarınca oluşturulan özel hesabın kasa ve banka bakiyesinin, Türk Patent ve Marka Kurumunun 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının yüzelli milyon Türk Liralık tutarının bütçeye gelir kaydının yapılması,

-Yargı harcından muaf tutulan kamu idareleri aleyhine hükmedilmiş yargı harçlarının tahsil edilmemesi, tahsil edilmiş olanları içinse başkaca bir işlem yapılmaması

konularında ilgili kanunlarda veya Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler içermekte idi.

Söz konusu düzenlemelerden bazıları komisyondaki görüşmeler sırasında veya daha görüşmelere geçilmeden eleştirilerimiz veya kamuoyu baskısı dikkate alınarak tasarı metninden çıkarılmıştır.

Tasarı metninden çıkarılan düzenlemeler,

-Merkez Bankası Kanununun Denetleme Kuruluna ilişkin hükümlerinin yürürlükten kaldırılması,

-Hali hazırda görevde bulunan Merkez Bankası Denetleme Kurulu üyelerinin, ilk Genel Kurul toplantısı bitimine kadar görev yapması,

-Tütünde açık artırma başlangıç fiyatı tanımının yürürlükten kaldırılması,

-Tam mükellef kurumların kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan dağıtılabilir kârlarının sermayeye eklenmesi,

-Gelir vergisi 3. tarife dilimi oranının %27'den %30'a yükseltilmesi,

-Gelir Vergisi tarifesindeki değişikliklerin 2018 yılından itibaren uygulanması, ölüm veya memleketi terk halleri nedeniyle Kanunun yayımı tarihinden önce beyan edilmesi gereken gelirlerin vergilendirilmesinde eski tarifenin dikkate alınması,

-Engellilere bakım hizmeti kapsamında aylık bakım ücreti ile aylık sosyal yardım tutarının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenmesi,

-Kurumlar vergisi oranının bazı kurumlar (bankacılık ve finans kurumları vb.) için %22 olarak belirlenmesi,¹

- Sanayi sitesi gelişim alanı içerisindeki Hazine arazilerinin ilgili kooperatif veya belediyelere devredilmesi,

- Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda yer alan ceza üst sınırına ilişkin değiştirilen tutar ve oranların önceden verilmiş idari para cezalarına uygulanmaması

-AOÇ Hayvanat Bahçesinin, Ankara Büyükşehir Belediyesi lehine tesis edilen intifa hakkı süresinin 30 yıla kadar çıkarılması,

-Elektrik Piyasası Kanununda yer alan “Genel aydınlatma” tanımının değiştirilmesi,

-Genel aydınlatmaya yönelik elektrik enerjisi satın alınmasının, dağıtım şirketlerinin faaliyet alanından çıkarılması,

-Genel aydınlatma amaçlı elektrik enerjisi satın alınmasının, TEDAŞ'ın sorumluluğuna verilmesi,

-TEDAŞ'ın genel aydınlatma ile ilgili elektrik ihtiyacının TETAŞ tarafından sağlanması,

-Genel aydınlatma giderlerinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bütçesine konulan ödenek ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanması, sınır aydınlatmalarına ait tesis, işletme ve tüketim giderlerinin İçişleri Bakanlığı tarafından, ibadethanelerin genel aydınlatmasına ilişkin tüketim giderlerinin Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından karşılanması,

--Destekleme Fiat İstikrar Fonundan verilen krediler ile destek ödemelerinden yapılan fazla ödemelerin 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilmesi,

-İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanununun 29 ve 30. Maddelerinde yapılması önerilen değişiklik ile ilgili olarak mevzuatta ilintili değişikliklerin yapılması,

-Maden arama faaliyetlerinde çevresel etki değerlendirme işlemlerinin ve diğer izin işlemlerinin en geç üç ay içerisinde bitirilmesi, aksi takdirde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin işlemleri hakkında olumlu görüş verilmiş olduğunun kabul edilmiş sayılacağı,

konularında ilgili kanunlarda veya Kanun Hükmünde Kararnamelerde değişiklik yapan düzenlemelerdir.

Daha komisyon aşamasında veya komisyonun üzerinde görüşmeye dahi başlamadığı bazı maddelerin (19 adet) tasarı metninden çıkarılması, birçok problemi torba yasa ile çözme veya düzenleme anlayışının ne kadar yanlış olduğunu ortaya

¹ Kurumlar vergisi oranının bazı kurumlar (bankacılık ve finans kurumları vb.) için %22 olarak belirlenmesine ilişkin düzenleme tasarı metninden çıkarılırken aynı zamanda komisyonda verilen bir önerge ile Kurumlar Vergisi Kanununa geçici bir madde eklenerek kurumlar vergisi oranı tüm mükellefler için 2018-2019-2020 vergilendirme dönemlerindeki kazançları için %22'ye çıkarılmıştır.

koymakta, aynı zamanda söz konusu torba yasanın hazırlık çalışmalarının gereğinin yeteri ölçüde yerine getirilmediğini göstermektedir.

Komisyonunda ayrıca verilen önergelerle 14 adet yeni madde ihdasları yapılmıştır

Birbiriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 61 ayrı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklikler yapan ve mevcut sistemi değiştiren söz konusu maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonunda ayrıntılı bir şekilde görüşmeye tabi tutulmadan yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Birbiriyle ilgili bulunmayan 61² adet Kanun ve Kanun Hükmünde kararname metninde değişiklik yapan veya ek ve geçici madde ekleyen, komisyonunda kabul edilen söz konusu tasarı torba yasa tasarısı hüviyetindedir. Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır. Çok sayıda Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değişiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "torba yasa"daki bazı hükümler bir önceki "torba yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılamaması, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İctüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu torba kanun tasarısı da birbirinden farklı ve farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun tasarısının komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

Hükümetin torba yasa hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılamamaktadır. Biri biriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 61 ayrı Kanunda ve Kanun Hükmünde Kararnamede mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu

² Komisyonunda verilen önergelerle ihdas edilen maddeler dolayısıyla bu sayı 67'ye ulaşmıştır.

değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artırdığı ve yasama faaliyetinin kalitesini esastan etkilediği gözlemlenmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan torba kanunlarla sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilerek yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Torba Kanun Tasarısının" bütününe karşıyız.

IV. Kanun tasarısının maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Tasarının komisyonda görüşülmesi konu ve ilgili kuruluş bazında yapıldığından, tasarının maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize konu başlıkları itibarıyla aşağıda yer verilmiştir.

1. Tasarının Elektronik haberleşmeye ilişkin maddeleri hakkında değerlendirme:

Tasarıda elektronik haberleşme konusunu ve sektörünü ilgilendiren toplam on bir madde (1, 2, 3, 11, 43, 49, 87, 88, 100, 101 ve 102 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 1. maddesi; Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerin hesaplanmasına ilişkin bazı yeni tanım ve kavramlara yer verilmesi,

Tasarının 2. maddesi; Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin tahakkuk etmiş borçların yeniden yapılandırılarak bir kısmının affını,

Tasarının 11. maddesi; Elektronik haberleşme sektöründen alınan Özel iletişim vergisi oranlarının her bir hizmet için %7,5 olarak belirlenmesi,

Tasarının 43. maddesi; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna; kurum alacaklarına ve borçlarına ilişkin uzlaşma yetkisinin verilmesi,

Tasarının 49. maddesi; Cep telefonu abonelerinin yurtdışında yaptıkları kullanımlar hakkında verilen roaming hizmetine ilişkin bedelin KDV'den istisna tutulması,

Tasarının 87. maddesi; Evrensel hizmet katkı payının (EHKP) hesaplanmasında esas alınan “net satış hasılatı” tanımının Evrensel Hizmet Kanuna eklenmesi,

Tasarının 88. maddesi; Evrensel hizmet katkı payı ödemelerinin takip ve tahsil yetkisinin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna verilmesi ve Evrensel Hizmet Katkı Payının beyan ve ödeme süresinin değiştirilmesi,

Tasarının 100. maddesi; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilen işletmecilerden, Kurum giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı sağlaması amacıyla idarî ücret alınması,

Tasarının 101. maddesi; Telsiz ücretlerine çeşitli muafiyetler sağlanması,

Tasarının 102. maddesi; Haberleşme şirketlerince tüketiciden haksız olarak tahsil edilen tutarların iki yıl içinde iade edilememesi durumunda genel bütçeye gelir kaydedilmesi,

konularında düzenlemeler içermekte idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında Tasarının elektronik haberleşme konusunu ve sektörünü ilgilendiren toplam on bir tane maddesinden 5'i (1,2,43,101 ve 102. maddeler) iktidar partisi milletvekillerince verilen önergelerle değişikliğe uğramıştır.

Tasarının, Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerin hesaplanmasına ilişkin bazı yeni tanım ve kavramlara yer verilmesi ile ilgili 1'nci maddesinin gerekçesinde;

“406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun masraflarına katkı payı uygulamasında tereddütlere ve ihtilaflara neden olan hususları çözüme kavuşturacak yeni bir sistem kurulması amaçlanmaktadır.

Üzerinden mükerrer Hazine payı ödenmesini Önlemek maksadıyla, faturanın şeklinde veya içeriğinde (müşteri bilgileri, işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutan, gibi) veya hizmetin ilişkin olduğu dönemin belirlenmesinde yapılan hatalar ya da mükerrer düzenlenen faturalar nedeniyle aynı yıl içinde düzeltmeye konu edilen kayıtlarda yer alan bedeller, Hazine payı matrahı dışına çıkarılmıştır.

-Halihazırda, imtiyaz sözleşmelerinin tarafı olmamasına rağmen Hazine Müsteşarlığı tarafından takip ve tahsil edilen Hazine payı, yapılan düzenlemeler neticesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak hesabına ödenecek ve söz konusu hesapta yer alan bakiyenin tamamı, 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai birimine kadar Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına aktarılacaktır.

-Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payının süresinde ödenmemesi durumunda, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca söz konusu tutarların ilgili vergi dairesince takip ve tahsil edilebilmesi imkânı sağlanmaktadır.

-Hazine payının süresinde ve tam olarak ödenmesini sağlamak için, uygulanmakta olan ceza 406 sayılı Kanunun ek 37 nci maddesinde düzenlenmiş ve bu kapsamda eksik ödeme halinde eksik ödeme tutan kadar cezai şart ödenmesi öngörülmektedir.

-Hazine payının matrahı olan "brüt satışlar" tanımından doğan tereddütleri ortadan kaldırmak maksadıyla 213 sayılı Yergi Usul Kanunu uyarınca yayımlanan düzenlemelere atıf yapılmış

ve görüş isteyebilme hakkı ile işletmecilerin Hazine payını hesaplamasına yönelik tereddütlerini gidermesinin yolu açılmaktadır.

-Kurum masraflarına katkı payının matrahım oluşturan net satışlar ibaresinde ne anlaşılması gerektiği açıkça tanımlanmaktadır.

-Hazine payının doğru ödenip ödenmediğinin tespitine yönelik denetimlerin Maliye Bakanlığı tarafından yapılması, denetimlerin belli süreler içinde tamamlanması ve denetimler sonucunda tespit edilen Hazine payı ile cezai şart için uzlaşma yapılabilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır.

-Kurum tarafından tahakkuk ettirilen cezai şartın Kuruma ödeneceği ve süresinde ödenmeyen cezai şartın da 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilerek Kurum hesabına aktarılacağı düzenlenmektedir.”

denilmektedir.

Tasarının, Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin tahakkuk etmiş borçların yeniden yapılandırılarak bir kısmının affını amaçlayan 2'nci maddesinin gerekçesinde ise;

“Madde ile, 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle elektronik haberleşme sektöründe yaşanan İhtilafların giderilmesi ve kamu alacağının bir an önce tahsili amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ile yetkilendirilmiş olan işletmecilerin, gerek ihtilaflı gerekse inceleme aşamasında bulunan Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, telsiz ücretleri ve bu kapsamda taraflar arasında imzalanmış olan sözleşme ve protokoller uyarınca tahakkuk ettirilen cezai şart ve gecikme zammı ya da gecikme faizi alacakları ile yargılama giderlerine yönelik yapılandırma hükümlerinin düzenlenmesi öngörülmektedir. Bu kapsamda maddenin;

-Birinci fıkrasında, maddenin kapsamı düzenlenmekte ve maddede yer alan bazı terimler tanımlanmaktadır.

-İkinci fıkrasında, maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilaflı olan Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı ve telsiz ücreti alacakları ile bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümler yer almaktadır.

-Üçüncü fıkrasında, maddenin yürürlük tarihine kadar incelemesi devam eden ya da henüz başlanmamış olan dönemlere ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

-Dördüncü fıkrasında, başvuru koşulları ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer ortak hükümlere yer verilmektedir.

-Beşinci fıkrasıyla, maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamı dışında kalmakla birlikte, Kurum tarafından yetkilendirilmiş diğer tüm İşletmeci ve hizmet sağlayıcıların, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ve Kuruma olan mali yükümlülüklerine ilişkin olarak da söz konusu Kanun hükümlerinden yararlanmalarına imkân tanınmaktadır.

-Altıncı fıkrasıyla, bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarların bu maddeye dayanılarak red ve iadesinin yapılmayacağı düzenlenmektedir.

-Yedinci fıkrasıyla, bu madde kapsamında tahsil edilecek tutarların hesaplanmasında ilgili idarelerin kayıtlarının esas alınacağı düzenlenmektedir.

-Sekizinci fıkrasıyla, bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında düzenlenen süreleri üç katına kadar uzatmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır.

-Dokuzuncu fıkrasıyla, bu madde kapsamındaki alacakların bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirmeksizin terkin edilmesine Maliye Bakanı, Kurum alacakları bakımından ise Kurum yetkili kılınmaktadır.

-Onuncu fıkrasıyla, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Kurumun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkili kılınmaktadır."

açıklamasına yer verilmiştir.

Tasarının, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna; kurum alacaklarına ve borçlarına ilişkin uzlaşma yetkisinin verilmesini amaçlayan 2'nci maddesinin gerekçesinde ise;

"Madde ile, 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanunun 5 inci maddesine fıkra eklemek suretiyle Kurumun, Maliye Bakanlığının görüşlerini alarak hazırlayacağı usul ve esaslar çerçevesinde ve maddede düzenlenen esaslar dahilinde münhasıran Kurum alacaklarına (tahsiline aracılık ettiği alacaklar ile Hazine payına ilişkin cezai şart hariç) ve borçlarına ilişkin Kuruma uzlaşma yetkisi verilmektedir. Böylelikle, muhatapların yargısal yollara daha az başvurmasının sağlanması ve Kurum üzerindeki dava/takip yükünün azaltılması ile Kurum alacağının daha hızlı şekilde tahsil edilmesi amaçlanmaktadır."

denilmiştir.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu maddelere duyulan ihtiyacın daha çok geçmiş yıllarda GSM şirketleri ile idare arasında imzalanan sözleşmelerde yer alan bazı tanım ve kavramların farklı yorumlanması üzerine ortaya çıkan ihtilafların giderilmesi ile ilgili olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu hizmetler önceki yıllarda devletin bu konudaki imtiyazlarını gerçekleştirmiş bulunduğu ihalelerle belirli şirketlere aktarmasından dolayı bu şirketler tarafından yerine getirilmektedir.

Söz konusu imtiyazın devri sırasında gerçekleştirilen ihale süreci sırasında ve sonrasında düzenlenen belgelerde, ihale şartnamelerinde, sözleşmelerde ve Danıştay'ın da onayından geçen imtiyaz sözleşmelerinde, bu hizmetin ne şekilde yerine getirileceği, imtiyaz hakkının devri dolayısıyla bazı kamu kuruluşlarına ödenmesi gereken pay ve ücretlerin nasıl saptanacağı vb. hususlar düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu konuda imtiyazın devredildiği dönemde gerekli olan ihale sürecinde tüm taraflar tarafından bilinen ve daha sonra imtiyaz sözleşmelerinde de kayıt altına alınan parametrelerle ilgili olarak sonradan yasa ile yapılacak değişikliklerin hukuki bazı problemlere neden olması kaçınılmazdır. Halen idare ve ilgili şirketler arasında yargıda devam eden veya yargılama sonucu kesinleşmiş ihtilafların da bu yöntemle çözüme kavuşturulması anayasal hükümler açıdan da sakıncalar içermektedir.

Hukuk devletinde sözleşmelerle bağlanmış olan bir akdin koşullarını sözleşme dışında değiştirilmesi imkânı bulunmamaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu düzenlemelerde bu derece ısrarla aceleci davranılmasının bütçe uygulamaları bakımından ihtiyaç duyulan gelirlerin bir an öce

tahsil olunarak bütçe hesaplarına kazandırılması isteğinden kaynakladığı anlaşılmaktadır. Hatta komisyon görüşmeleri sırasında hazine lehine sonuçlanan bir dava ile ilgili olarak ana para ve faiziyle mahkeme kararı ile kesinleşen 2.2 milyar TL alacağın olduğu beyan edilmiştir. Ancak aynı durumda bulunan diğer davalar veya geçmiş yıllara sari olarak yapılacak inceleme sonucunda ortaya çıkması muhtemel kamu alacağı konusunda kesin bir rakam komisyonumuza sunulmamıştır.

Tasarının ilgili maddelerinde 6183 sayılı Yasa'ya göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilerek kurum hesabına aktarılacak olan kısım, komisyonda tarafımda yapılan eleştirir ve uyarılar neticesinde "İmtiyaz sözleşmeleri veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilerek kurum hesabına yatırılır." şeklinde değiştirilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 176'ncı maddesi "Anayasanın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten kısmı (başlangıç kısmı) Anayasa metnine dahildir." kuralını öngörmüştür. Anayasa'nın Başlangıç bölümünde ve 6. maddesinde, Millet iradesinin mutlak üstünlüğü ve egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Ulus'unun olduğu; Türk Ulus'unun egemenliğini, Anayasa'nın koyduğu ilkelere göre, yetkili organları eliyle kullanacağı; hiçbir kimse ya da organın kaynağını Anayasa'dan almayan bir Devlet yetkisi kullanamayacağı belirtilmiştir.

Devlet organları Türk Ulusu adına egemenliği kullanırken karmaşa yaratılmaması ve düzenin bozulmaması için, tüm çağdaş parlamenter demokrasilerde olduğu gibi, erkler ayrılığı ilkesi benimsenmiş; erkler ayrılığının, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı uygar bir iş bölümü olduğu vurgulanmış; egemenliği kullanan Devlet organları arasında üstünlük bulunmadığı, üstünlüğün Anayasa ve Anayasa'ya uygun olmak koşuluyla yasalarda olduğu ifade edilmiştir.

Anayasamıza göre, egemenliği Türk Ulusu adına kullanacak üç erk, yasama, yürütme ve yargıdır. Bu erklerden her biri Ulus egemenliğini kendi görev alanı ile sınırlı biçimde kullanacaktır. Nitekim Anayasa'nın 7, 8 ve 9. maddelerinde yasama, yürütme ve yargı organlarının görev ve yetki alanı net olarak belirlenmiştir.

Anayasa'nın 7. maddesinde, yasama yetkisinin Türk Ulusu adına Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin olduğu, bu yetkinin devredilemeyeceği, 8. maddesinde, yürütme yetki ve görevinin Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu'nca, Anayasa ve yasalara uygun olarak kullanılıp yerine getirileceği, 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Ulusu adına bağımsız mahkemelerce kullanılacağı, belirtilmiştir.

Devlet organları olan yasama, yürütme, yargı organları arasındaki ilişkinin üstünlük sıralaması olmayıp belli Devlet yetki ve görevinin kullanılmasından ibaret,

bununla sınırlı medeni bir iş bölümü ve iş birliği olduğu, üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda olduğu görüşünü benimsemiş olması nedeniyle Anayasada gösterilen organların işlev, ödev ve sorumluluklarını aşarak kendi alanı dışında diğer organın yetkisini üstlenerek veya onun yetkisine giren bir konuda düzenleme yapması, erkler ayrılığı ilkesi ile anayasal sisteme uygun düşmemekte, Anayasanın 6., 7., 8 ve 9’uncu maddelerine aykırı içerik taşımaktadır.

Geçmiş yıllarda GSM şirketleri ile idare arasında imzalanan sözleşmelerde yer alan bazı tanım ve kavramların farklı yorumlanması üzerine ortaya çıkan ihtilafların giderilmesi amacıyla yapıldığı belirtilen tasarının 1ve 2. maddelerindeki düzenlemeler; şirketler ve idare arasında devam eden ve yargı sürecine intikal eden bazı kavram ve tanımlarının içeriğinde anlaşılamamasından kaynaklanan sorunların çözümü için geçmişe yönelik yargılama sonuçlarını da etkileyen, bir ölçüde anlamsız kılan düzenlemeler olup erkler ayrılığı ilkesi ile anayasal sisteme uygun düşmemekte, Anayasanın 6., 7., 8. ve 9’uncu maddelerine aykırı içerik taşımaktadır.

Öte yandan tasarının 2’nci maddesiyle 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununa geçici madde eklenmek suretiyle elektronik haberleşme sektöründe yaşanan ihtilafların giderilmesi ve kamu alacağının bir an önce tahsili amacıyla Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ile yetkilendirilmiş olan işletmecilerin, gerek ihtilaflı gerekse inceleme aşamasında bulunan Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, telsiz ücretleri ve bu kapsamda taraflar arasında imzalanmış olan sözleşme ve protokoller uyarınca tahakkuk ettirilen cezai şart ve gecikme zammı ya da gecikme faizi alacakları ile yargılama giderlerine yönelik yeniden yapılandırma adı ile kısmi af getirilmekte, kanunların genel ve kapsayıcı niteliği göz ardı edilerek, geçmişteki işlem ve fiilleri ile bu tür inceleme ve maddi yükümlülöklere muhatap kalmış olan bazı mükellefler kayırlmış olmaktadır

Af niteliğinde hükümler içermesi nedeniyle; söz konusu maddenin TBMM Genel Kurulunda görüşölmesi sırasında kabulü için Anayasanın 87’nci maddesinin son fıkrası gereğince üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun aranması gerekmektedir.

Tasarının 1, 2, 3, 11, 38, 43, 84, 85, 99, 100 ve 101’nci maddelerinde yer alan Elektronik haberleşme sektörünü ilgilendiren hükümlerin tüm ayrıntısı ile ayrı bir yasada düzenlenerek Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda ve Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşöldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşölüp değeriendirilmesinin daha uygun olacağını düşünöyoruz.

2. Tasarının Köy Yerleşim Yerlerine ilişkin maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda köy yerleşim yerlerini ilgilendiren iki madde (4 ve 107. maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 4'ncü maddesi; Köy Kanununa göre evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde bina yapmak ve taksitlerini ödemek için 31/12/2020 tarihine kadar ek süre verilmesi,

Tasarının 105'nci maddesi; tüzel kişiliği kaldırılan köylerden alınması gereken vergi ve harçlara ilişkin muafiyet ve istisnaların 31/12/2020'ye kadar uzatılması,

konularında düzenlemeler içermektedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında Tasarının Köy yerleşim bölgelerini ilgilendiren toplam iki maddesinden biri olan 105'nci maddesi muhalefet partilerinden gelen uyarı ve eleştiriler üzerine iktidar partisi milletvekillerince verilen önergelerle değişikliğe uğramıştır.

Tasarının, Köy Kanununa göre evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde bina yapmak ve taksitlerini ödemek için 31/12/2020 tarihine kadar ek süre verilmesi, ile ilgili 105'nci maddesinin gerekçesinde;

“442 sayılı Köy Kanununa eklenmesi öngörülen geçici madde ile, anılan Kanunun ek 13 üncü maddesi uyarınca köy yerleşim alanlarında bulunan ve köyde ikamet eden ve köy nüfusuna kayıtlı olup evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde 31/12/2020 tarihine kadar çeşitli nedenlerle bina yapmayanlara ya da taksitlerini ödemeyenlere ilave süre vermek suretiyle bu vatandaşlarımızın satın aldıkları taşınmazları üzerinde bina yapmalarına ve taksitlerini ödemelerine imkân sağlanmak suretiyle bu vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin önlenmesi ve verilen bu süre içerisinde de bina yapılmaması veya taksitlerin ödenmemesi durumunda bu taşınmazların köy tüzel kişiliği adına, tüzel kişiliğini kaybeden köylerde ise ilgili belediye adına resen tapuda tescil edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, 31/12/2020 tarihinden önce ek 13 üncü maddede belirtilen süreleri dolacak olan hak sahiplerinin bu süreleri de 31/12/2020 tarihine kadar uzatılmaktadır.”

denilmektedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu maddeden tüm Türkiye ölçeğinde yararlanacak ihtiyaç sahibi kişilerin sayısı konusunda, komisyonu tatmin edici bir bilgi sunulmamıştır.

Tasarının, tüzel kişiliği kaldırılan köylerden alınması gereken vergi ve harçlara ilişkin muafiyet ve istisnaların 31/12/2020'ye kadar uzatılması, ile ilgili 105'nci maddesinin gerekçesinde;

“Uygulama süresi 31/12/2017 tarihinde sona erecek olan 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin uygulama süresi 31/12/2020 tarihine uzatılmaktadır”

şeklinde kısa bir açıklamaya yer verilmiştir.

Söz konusu maddedeki düzenleme; Gelir Vergisi Kanununda mevcut bulunan köyde icra edilen faaliyetler ile ilgili olarak tanınan esnaf, ücret, ve serbest meslek faaliyetleri, vb için tanınan muafiyetlerle ilgili olarak 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1. maddesiyle tanınan hali hazırda köy olup anılan kanunla mahalleye dönüştürülen yerler için 31.12.2017 tarihinde dolacak uygulama süresinin 31.12.2020 tarihine kadar uzatılması ile ilgili bulunmaktadır.

Köyleri ve köylüyü ilgilendiren kanuni düzenlemelerin bazı torba yasalar içinde biri birinden kopuk parçalar halinde gerçekleştirilmesi bu yerleşim merkezlerinde gözlemlenen sorunların çözümünü gittikçe zorlaştırmaktadır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun uygulamada ortaya çıkardığı sorunların Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığının da katılımıyla bir bütün halinde ele alınarak çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Söz konusu madde tarafımızca yapılan eleştiri ve uyarılar sonucunda söz konusu geçici birinci maddedeki muafiyet ve istisnaların ve tümünün içme ve kullanma suları için farklı indirimli tarife uygulanma tarihi 31.12.2020 tarihine kadar uzatılmıştır.

Tasarının 4 ve 105'nci maddelerinde yer alan Köy yerleşim bölgelerini ilgilendiren hükümlerinin, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun uygulamada ortaya çıkardığı sorunların tespiti ve çözümünü hedefleyen ayrı bir yasada düzenlenerek Tarım, Orman ve Köyışleri ve İçişleri Komisyonlarında etrafıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşölüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünöyoruz.

3. Tasarının Ulaşım Sektörüne (Batık ve Atıl Gemiler-Sivil Havacılık-TCDD Taşımacılık A.Ş.) ilişkin maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda ulaşım sektörünü ilgilendiren toplam dört madde bulunmakta idi.

Tasarının 5'nci maddesi; Liman idari sahasında bulunan batık ve atıl gemilerin kaldırılması,

Tasarının 46'ncı maddesi; Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun oluşturulması,

Tasarının 47'nci maddesi; Havaalanlarında bekleyen, sahiplerine ulaşılamayan ve terk edilmiş olan hava araçlarının satışının ve havaalanlarından kaldırılmasının sağlanması,

Tasarının 120'nci maddesi; 31/12/2020 tarihine kadar TCDD Taşımacılık AŞ'nin doğrudan kamu hizmet yükümlüsü olarak sayılması ve finansman açıklarının TCDD sermayesinden karşılanması,

konularında düzenlemeler içermekte idi.

Tasarının; liman idari sahasında bulunan batık ve atıl gemilerin kaldırılması ile ilgili 5'nci maddesinin gerekçesinde;

"618 sayılı Limanlar Kanununda, batık gemilere ilişkin düzenlemeler bulunmasına rağmen, batık olmayan ancak karaya oturmuş, yarı batık halde bulunan gemiler ile terk edilmiş veya atıl halde bulunan gemilerin bulunduktan yerden kaldırılması hususunda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1386 ncı maddesi, üzerinde haciz bulunan gemilerin tehlike teşkil etmesi durumunda vaktinden evvel satılabilmesi için liman başkanına icra mahkemelerine başvurma yetkisi vermiş olsa da satış işlemlerinin oldukça uzun sürmesi mevcut düzenleme ile öngörülen amaca ulaşmaya engel olmaktadır.

Belirtilen kanuni boşluk ve hacizli gemilerin satış işlemlerinin sonuçlandırılmaması ülkemizde "terk edilmiş gemiler" ya da sahibi belli olsa bile "üzerinde takyidat bulunan terk edilmiş gemiler" sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu gemiler çoğu zaman yıllarca limanlarda beklemekte ve potansiyel olarak çevresel risk taşımaktadır. Bahsi geçen gemilerin, arz ettiği riskler nedeniyle bir an önce satışının sağlanması ve onarılarak veya hurda haline getirilerek tekrar ekonomiye kazandırılması gerekmektedir....

Enkaz halde bulunan gemiler bakımından ise 2007 tarihli Enkaz Kaldırmaya Dair Uluslararası Nairobi Konvansiyonu, devletin egemenlik hakkına dayanarak bu enkazların donatanına gemiyi bulunduğu yerden kaldırması, kaldırılmaması halinde ise devlet tarafından kaldırılacağına ilişkin hükümler getirmiştir. Bugün birçok sahil devleti de seyir engel veya tehlike oluşturduğu değerlendirilen hatta böyle bir problem oluşturmaya dahi herhangi bir enkazın kaldırılmasını talep edebilmektedir. Bu talep, genel olarak kanuni bağlayıcılığı olan kaldırma emri şeklinde olmaktadır. Düzenleme ile, uluslararası mevzuatta bulunan yetkinin 618 sayılı Kanunda da yer alması amaçlanmaktadır.

Madde ile, liman başkanı, can, mal ve çevresel risk taşıyan veya seyir ve seferin selametine engel olabilecek suret ve vaziyette bulunan gemiler hakkında, gemi batık veya yarı batık ise çıkarılması, diğer durumlarda ise gemiyi güvenli bir yere kaldırılması için geminin donatanına veya kaptanına kırkbeş güne kadar süre verecek, bu süre içinde talimat yerine getirilmediği takdirde, bu gemileri veya eşyasını çıkarmaya, çıkarttırmaya, bulunduğu yerden kaldırmaya, kaldırtmaya, imha ettirmeye ve satmaya yetkili olacaktır. Liman başkanı tarafından gerçekleştirilecek satışa ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından düzenlenecektir. Satıştan elde edilen gelirden liman başkanlığı tarafından yapılan masraflar düşüldükten sonra artan tutar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi nezdinde açılacak emanet nitelikli hesaplarda izlenecektir. Geminin eşyası ifadesine geminin yükü, yağı ve yakıtı da dahildir.

Düzenlemenin üçüncü fıkrasına göre liman idari sahasında bulunan gemilerin, seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyet bakımından ciddi tehlike oluşturabileceği durumlarda, birinci fıkradaki bildirimler yapılmadan ve süreler beklenmeden, gemi veya deniz aracı hakkında herhangi bir mahkeme kararı, adli veya idari tedbir olsa dahi liman başkanı, her türlü tedbiri almak hususunda yetkili olacaktır. Örneğin, üzerinde ihtiyati veya kesin haciz kararı veya bir başka nedenle seferden men kararı olan gemi, kötü hava şartlarında can, mal, seyir ve çevre güvenliği açısından risk teşkil ediyorsa, tedbiren güvenli bir yere nakli sağlanabilecek yahut terk edilmiş bir

geminin yakıtı denize sızıyorsa yakıtının nakli sağlanabilecektir. Liman başkam, alman tedbirlerin devamında geminin satışı için birinci ve ikinci fıkra uyarınca gereken işlemleri yapmaya devam edebilecektir.”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu durumda bulunan gemi sayısının 150 civarında olduğu bilgisi verilmiştir.

Maddenin görüşülmesi sırasında maddenin hazırlık çalışmalarında sektör temsilcilerinin görüşüne başvurulmadığı anlaşılmıştır. Uluslararası denizcilik mevzuatında yer almayan ancak ulusal mevzuatta kendisine yer bulan “hacizle seferden men etmek” müessesesinin sektörün günümüzdeki konumu açısından yeniden değerlendirilmesi yönündeki talebimiz de karşılık bulmamıştır. Madde içeriğinde yer alan ve batık, karaya oturmuş veya terk edilmiş gemilerin tasfiyesi ile ilgili olan bazı sürelerin hızlandırılmasının bazı anayasal ve hukuki sınırlar açısından uygulamada problem yaratabileceği düşünülmektedir.

Söz konusu madde iktidar partisi milletvekillerinin verdiği önerge doğrultusunda aynen kabul edilmiştir.

Tasarının; Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun oluşturulması ile ilgili 40’ncı maddesinin gerekçesinde;

”2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle birinci ve ikinci fıkrayla, yine anılan maddede düzenlenen hususlara uyumlu olarak daha detaylı ve günün ihtiyaçlarına, uluslararası kurallara ve uygulamaya uygun bir düzenleme getirilmesi ile 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Şikago Sözleşmesinin 17 numaralı eki gereğince oluşturulması gereken Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunun kanuni dayanağının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Ayrıca Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü havacılık güvenliği alanında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığım muhatap almakla birlikte Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı ve diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli bir şekilde sivil havacılık güvenlik yapılanmasının kurulması amaçlanmaktadır. Havaalanında görevli bulunan havaalanı mülki idare amirlerinin havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumluluklarının İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenmesi öngörülmektedir.

Sivil havacılıkta karşılaşılabilecek yasadışı tehditlere karşı güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla seyahat edecek kişilerin bilgilerinin toplanabilmesinin, işlenebilmesinin ve paylaşılmasının yasal dayanağım oluşturmak ve sorumluktan belirlemek amaçlanmaktadır.

Ülkemiz hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulması ve yabancı tescilli sivil hava araçlarında özel eğitimli ve silahlı güvenlik görevlileri bulundurulmasına, mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde İçişleri Bakanlığınca izin verilmesi öngörülmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Tasarının; Havaalanlarında bekleyen, sahiplerine ulaşılamayan ve terk edilmiş olan hava araçlarının satışının ve havaalanlarından kaldırılmasının sağlanması ile ilgili 41’nci maddesinin gerekçesinde;

“Madde ile, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa eklenmesi öngörülen ek maddeyle havaalanlarında bekleyen, malikleri ve/veya işleticilerine ulaşamayan veya terk edilmiş olan hava araçlarının terkin, satışı ve havaalanlarından kaldırılmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca;

•Kaza durumlarında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve inceleme Kurulundan, diğer durumlarda Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden ve ihtiyaç duyulacak ilgili uzmanlardan oluşan ekip tarafından hava aracının itibari ya da fiili harabiyete uğradığına dair rapor verilmesi halinde ilgili hava aracı üzerindeki her türlü vergi borcu ve gümrük mevzuatından doğan yükümlülükler ile diğer takyidatlara bakılmaksızın sicilden terkin yapılarak hurdaya ayrılacağı,

-Hurdaya ayrılan hava araçlarının, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ruhsatlandığı havaalanı işleticisi tarafından açık artırma usulü ile satılarak bedelden konma konaklama bedeli alınmaksızın ilan, terkin, satışa ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan bedel bir kamu bankasında açılacak hesaba depo edileceği, hava araçları üzerinde bulunan ipotek, haciz ve mevcut takyidatların bu bedel üzerinden devam edeceği, alacakların tasfiyesinden sonra kalan miktarın satıştan itibaren beş yıl içinde hak sahiplerinin müracaattan halinde ilgililerine iade edileceği, beş yıl içinde herhangi bir müracaatın olmaması halinde söz konusu bedelin Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesine gelir kaydedileceği, düzenlenmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Komisyon görüşmeleri sırasında bu durumda bulunan uçak sayısının 25 civarında olduğu bilgisi verilmiştir.

Söz konusu iki maddenin de görüşülmesi sırasında maddenin hazırlık çalışmalarında sektör temsilcilerinin görüşüne başvurulmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca komisyon da maddenin görüşülmesi sırasında, söz konusu sektör temsilcilerinin görüşlerine başvurmamıştır.

Tasarının 5, 40, 41 ve 120'nci maddelerinde yer alan Ulaştırma Sektörünü ilgilendiren hükümlerinin, sektör temsilcilerinin de görüşlerinin alınması suretiyle ayrı bir kod yasada düzenlenerek Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

4. Tasarının Kültür ve Turizm Bakanlığını ve Turizmi teşvik mevzuatını ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Kültür ve Turizm Bakanlığını ve Turizmi teşvik mevzuatını ilgilendiren toplam iki madde (7 ve 67 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 7'nci maddesi; Fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasında kullanılan cihazları imal ve ithal edenlerden yapılan kesintilerin aktarıldığı Kültür ve Turizm Bakanlığındaki özel hesabın kaldırılması,

Tasarının 4706 sayılı Kanuna Geçici 23. madde ekleyen 67'nci maddesinin ilk bölümü, Kültür ve Turizm, Orman ve Su İşleri veya Maliye Bakanlıklarınca taşınmaz tahsis edilen turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sözleşme sürelerinin uzatılması ve bu taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesi,

Tasarının 4706 sayılı Kanuna Geçici 24. madde ekleyen 67'nci maddesinin ikinci bölümü, turizm yatırımcılarına, yatırımlarını tamamlayabilmeleri için 2 yıl daha ek süre verilmesi

hususlarında bazı düzenlemeler içermekte idi. Komisyonda yapılan görüşme sırasında bu madde iki ayrı madde haline dönüştürülmüştür.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan eleştiriler de dikkate alınarak verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilen tasarının; Fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasında kullanılan cihazları imal ve ithal edenlerden yapılan kesintilerin aktarıldığı Kültür ve Turizm Bakanlığındaki özel hesabın kaldırılması ile ilgili 7'nci maddesinin gerekçesinde;

“5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesi ile CD, DVD, ses kaseti gibi taşıyıcı materyaller ile fikir ve sanat eserlerinin çoğaltılmasına yarayan her türlü teknik cihazı imal ve ithal eden gerçek ve tüzel kişilerden, yüzde 3'ü geçmemek üzere Bakanlar Kurulu karar ile belirlenen oranlar çerçevesinde kesinti yapmakta ve bu tutarların dörtte biri genel bütçeye, dörtte üçü ise Kültür ve Turizm Bakanlığında oluşturulan özel hesaba aktarılmaktadır. Söz konusu özel hesapta biriken tutar, Bakanlıkça fikri mülkiyet sisteminin güçlendirilmesi ile kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütülmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Madde ile, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ortaya koyduğu temel ilkeler çerçevesinde; Hazine birliğini gerçekleştirmek amacıyla tüm gelir ve giderlerin bütçede yer almasını sağlamak, bütçe dışı harcama alanlarını sınırlandırmak, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak sağlıklı bir hesap verme mekanizması oluşturmak ve kamu mali yönetimini bütçe hakkına uygun bir şekilde yürütmek amacıyla özel hesap uygulaması sonlandırılarak bu kapsamdaki hizmetlerin finansmanının Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden karşılanması amaçlanmaktadır.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu düzenlemenin kamu maliyesinde bütçe dışı tutulan tüm diğer özel hesaplar için de hazine birliğini gerçekleştirmek ve tüm gelir ve giderlerin bütçede yer almasını sağlamak amacıyla gecikmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca söz konusu özel hesabın bütçe içerisine alınmasının hak sahiplerine dağıtılması gereken fikri emekler sonucu eser meydana getirene ait bir telif tazmin bedellerinin ödenmesinde herhangi bir aksamaya neden olmaması için gerekli tedbirlerin alınması icap etmektedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında yapılan eleştiriler de dikkate alınarak verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilen tasarının Kültür ve Turizm, Orman ve Su İşleri veya Maliye Bakanlıklarınca taşınmaz tahsis edilen turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sözleşme sürelerinin uzatılması ve bu taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesi ile ilgili 61'nci maddesinin gerekçesinde;

“İlgili mevzuatı uyarınca kamu taşınmazları üzerinde turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığınca adına kesin tahsis yapılan, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca adına kesin izin verilen veya Maliye Bakanlığı tarafından lehine irtifak (üst) hakkı tesis edilen yatırımcı ve işletmecilerin bu kesin tahsis, kesin izin veya irtifak (üst) hakları; süreleri sonunda ve yine mevzuatlarında düzenlenen farklı bedel ve şartlarla uzatılabilmektedir.

Bu tesislerin çoğunun sözleşme sürelerinin 49 yıl olduğu ve bu sürenin sonunda tesislerin yıprandığı, ancak yatırımcı ve işletmecilerin sürenin sınırlı olması ve tesisi teminat göstermek suretiyle kredi temin etmede yaşadıkları sorunlar nedeniyle tesisleri yenilemedikleri anlaşılmıştır. Bu kapsamda;

-Turizm sektörünün ve bu sektörde faaliyet gösteren yatırımcı ve işletmecilerin daha fazla desteklenmesi için Kültür ve Turizm, Orman ve Su İşleri veya Maliye Bakanlıklarınca taşınmaz tahsis edilen turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sözleşme sürelerinin ilk sözleşme süresi kadar uzatılarak kredibilitelerinin artırılması suretiyle turizm tesislerinin yenilenmesinin sağlanması,

-Kültür ve Turizm Bakanlığınca kesin tahsis yapılan veya Maliye Bakanlığınca irtifak (üst) hakkı tesis edilen taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesinin sağlanması,

-Bu taşınmazlar üzerinde daha fazla yatırım yapılabilmesi ve istihdamın artırılması, amaçlanmaktadır.

Buna göre geçici 23 üncü madde ile;

-Turizm yatırımcı ve işletmecilerinin sürelerinin, varsa açılmış davalardan feraat edilmesi, borcunun bulunmaması ve bir yıl içinde talepte bulunulması halinde, süresinin bitmesi beklenilmeksizin yeni bedel üzerinden sözleşme düzenlenerek kırkdokuz yıla kadar uzatılması, bu halde sözleşme süresi ve bedelinin belirlenmesi, hasılat payı, ödeme şekli ve süresi ile uygulamaya ilişkin diğer hususların Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi,

-Kültür ve Turizm Bakanlığınca kesin tahsis yapılan veya Maliye Bakanlığınca irtifak (üst) hakkı tesis edilen taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere satılabilmesi, bu halde satış bedelinin belirlenmesi, yeniden düzenlenecek sözleşmede taşınmaz üzerinde yapılabilecek yapı ve tesislerin nevi ve miktarı ile üst hakkı lehdarı yatırımcı ile tesisi işleten işletmecinin farklı olduğu durumlarda işletmecinin de sözleşmeye ilişkin talep, hak ve yükümlüklerinin dikkate alınması, bedelin peşin ödenmesi halinde ödeme koşulları, bedelin taksitle ödenmesi halinde taksit süresi, sayısı ve taksitlendirmeye dair diğer koşullar ile uygulamaya ilişkin diğer hususların Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığınca müştereken belirlenmesi, -
öngörülmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Maddenin görüşülmesi sırasında Turizm alanında olup da Turizm Bakanlığı tarafından verilen 525 tane, Orman Bakanlığı tarafından verilen 86 tane, Maliye Bakanlığınca da doğrudan verilen 78 tane olmak üzere 689 adet turizm tesisinin bu kapsamda olduğu ifade edilmiştir.

Madde metninde yer alan “Kesin tahsis yapılan veya irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar yatırımcı ve işletmecilere satılmak suretiyle de değerlendirilebilir.” şeklindeki düzenlemenin söz konusu sektör için zararlı sonuçlara neden olabileceği düşünülmektedir. Söz konusu kesin satış işlemleri sonrası sürecin takip edilmesi, bütün adımların Turizm Kanunu ve ilgili mevzuat, turizm master planları çerçevesinde yürütülmesi gerekir. Aksi bir tutumun Türkiye’de turizm sektörünün çöküşüne zemin hazırlayacağı gözden ırak tutulmamalıdır.

Kiralama süresinin uzatılmasının ve satış işleminin yapılacak yatırımlarla doğrudan doğruya ilişkilendirilmesi, bunların tapu siciline konulacak şerhlerle gerçekleştirilmesi gerekir

Anayasanın “Ormanların Korunması” başlıklı 169. maddesi;

“Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz...”

Anayasanın “Kıyılardan yararlanma” başlıklı 43. maddesi;

“ Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.

Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir

.Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkan ve şartları kanunla düzenlenir.”,

hükmünü içermektedir.

Söz konusu tesis ve işletmelerin orman- deniz-kıyı kombinasyonunda inşa edildiği de göz önünde bulundurularak, orman ve kıyılarla ilgili olarak Anayasadan kaynaklanan sınırlamaların dikkate alınması söz konusu düzenlemenin torba yasa yerine sektörü ilgilendiren ana kod kanunların içinde belirli bir mantık içerisinde gerekli bağlantılar da kurularak gerçekleştirilmesi gerekir.

Tasarının, 4325 ve 5084 sayılı teşvik uygulamaları kapsamına giren turizm yatırımcılarına, yatırımlarını tamamlayabilmeleri için 2 yıl daha ek süre verilmesi ile ilgili 62’nci maddesinin gerekçesinde;

“4325 sayılı ve 5084 sayılı kanunlarla getirilen teşvik uygulamaları kapsamında, yatırımcılara anılan kanunlarda belirtilen taşınmazlar bedelsiz olarak devredilirken veya bedelsiz olarak kullanma izni verilmiştir. Ancak yatırımcılar tarafından taahhüt edilen yatırım ve istihdamın gerçekleştirilmesi aşamasında çeşitli güçlüklerle (ekonomik kriz, teknolojik gelişmelere paralel olarak emek yoğun faktörlerden uzaklaşılması, doğal afetler ve benzeri) karşılaşılmaması nedeniyle bu yatırım ve istihdamı tam olarak gerçekleştirememesi sebebiyle 4706 sayılı Kanunun geçici 14 üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle yatırımcıların kredi imkânlarından yararlanarak yatırımlarını tamamlamalarına imkân sağlanması ve bu konuda idareler ile yatırımcılar arasında uygulamada ortaya çıkan hukuki ihtilafların giderilmesi amaçlanmıştır.

Bu maddenin uygulanması açısından yatırımcılar tarafından maddenin yürürlüğe girdiği 12/7/2012 tarihinden itibaren altı ay içinde müracaat yapılması ve iki yıl içinde maddede belirtilen koşulların yerine getirilmesi de öngörülmüştür.

Yapılan düzenlemeden bilgisi olunmaması gibi çeşitli sebeplerle bazı yatırımcılar tarafından idareye başvuruda bulunulamadığı veya taahhütlerin yerine getirilmesinde uygulamada bazı sorunların ortaya çıktığı anlaşılmıştır.

Buna göre geçici 24 üncü madde ile; bu yatırımların bir an evvel hayata geçirilerek ekonomiye kazandırılmasını sağlamak bakımından, yatırımcılara geçici 14 üncü madde hükümlerinden yararlanabilmeleri için, 31/12/2017 tarihine kadar müracaat etmeleri koşuluyla 2 yıl daha ilave süre verilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Maddenin görüşülmesi sırasında komisyona verilen bilgilerden, söz konusu düzenlemenin kapsamında 40 civarında yatırımcının girdiği anlaşılmıştır.

Tasarının 7, 61 ve 62’nci maddelerinde yer alan Kültür ve Turizm Bakanlığını ve Turizmi teşvik mevzuatını ilgilendiren hükümlerinin, sektör temsilcilerinin de görüşlerinin alınması suretiyle ayrı bir kod yasada düzenlenerek Milli Eğitim Gençlik, Spor ve Kültür Komisyonu ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

5.Tasarının bazı kamu konutları ve hazine arazilerinin satışını ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Bazı kamu konutlarının ve hazine arazilerinin satışını ilgilendiren toplam iki madde (65 ve 66 no.lu maddeler) bulunmaktadır.

Tasarının 59’ncu maddesi;

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetleri hariç tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ve on yılını doldurmuş bulunan kamu konutlarından; kat mülkiyeti tesis edilmemiş olanların zemini ve üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, kat mülkiyeti tesis edilenlerin ise bağımsız bölümler halinde ve içinde oturana öncelik tanınmak suretiyle ihale yoluyla satılması,

--6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunda da yer alan şartları taşıyan ve Maliye Bakanlığınca yapılan tespitler sonucu hak sahibi olduğu belirlenen vatandaşlara belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan Hazineye ait tarım arazilerinin rayiç bedel üzerinden satılması,

Tasarının 60’ncı maddesi;

-Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, üzerinde yapılanma olduğu Maliye Bakanlığınca tespit edilen, Hazineye ait taşınmazların öncelikle yapı sahiplerine satılmak ya da genel hükümlere göre değerlendirilmek üzere ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilmesi ilgili olarak geçmişte yapılan düzenlemede yer alan tarihin 31/12/2009 şeklinde değiştirilmesi,

-Sınırlı aynı hak tesis edilen Hazine taşınmazlarının, yatırımcılara satılması durumunda ve satış bedellerinin taksitle ödenmesi halinde, bu bedelin en az yüzde otuzunun peşin, kalanının ise en fazla beş yılda on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenmesi,

hususlarında düzenlemeler içermektedir.

Tasarının 59'ncu maddesinin gerekçesinde;

"Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasını teminen 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine eklenmekte olan fıkralarla;

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetleri hariç tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ve on yılını doldurmuş bulunan kamu konutlarından; kat mülkiyeti tesis edilmemiş olanların zemini ve üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, kat mülkiyeti tesis edilenlerin ise bağımsız bölümler halinde ve içinde oturana öncelik tanınmak suretiyle ihale yoluyla satılarak ekonomiye kazandırılması, tahsis kaldırma da dahil bu kapsamda kalan her türlü iş ve işlemin mahalli idarelere ait kamu konutları için ilgili mahalli idarelerce, diğerlerinde Maliye Bakanlığınca yürütülmesi,

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerinde kullanılan ancak ekonomiye kazandırılması uygun görülen kamu konutlarının değerlendirilmesi konusunda Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

-Elde edilen gelirlerin, kamu konutu yapılabilmesi amacıyla ilgili kamu idaresinin yatırım bütçesine kaydedilmesi,

-Böylece on yılını doldurmuş bulunan ve çoğunluğu ilgili mevzuatı uyarınca gerekli koşulları sağlamadığı için kat mülkiyetine geçememiş ve konut olarak kullanımı riskli olan bu konutların dönüşümünün sağlanması, kamu konutlarında ikamet eden personele sağlıklı ve güvenli yaşama alanlarının oluşturulması,

amaçlanmaktadır.

Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasını teminen 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 4 üncü maddesine eklenmekte olan fıkralarla;

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetleri hariç tüm kamu kurum ve kuruluşlarına ait olan ve on yılını doldurmuş bulunan kamu konutlarından; kat mülkiyeti tesis edilmemiş olanların zemini ve üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, kat mülkiyeti tesis edilenlerin ise bağımsız bölümler halinde ve içinde oturana öncelik tanınmak suretiyle ihale yoluyla satılarak ekonomiye kazandırılması, tahsis kaldırma da dahil bu kapsamda kalan her türlü iş ve işlemin mahalli idarelere ait kamu konutları için ilgili mahalli idarelerce, diğerlerinde Maliye Bakanlığınca yürütülmesi,

-Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerinde kullanılan ancak ekonomiye kazandırılması uygun görülen kamu konutlarının değerlendirilmesi konusunda Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunun yetkili kılınması,

-Elde edilen gelirlerin, kamu konutu yapılabilmesi amacıyla ilgili kamu idaresinin yatırım bütçesine kaydedilmesi,

-Böylece on yılını doldurmuş bulunan ve çoğunluğu ilgili mevzuatı uyarınca gerekli koşulları sağlamadığı için kat mülkiyetine geçememiş ve konut olarak kullanımı riskli olan bu konutların dönüşümünün sağlanması, kamu konutlarında ikamet eden personele sağlıklı ve güvenli yaşama alanları oluşturulması,

amaçlanmaktadır.

....4706 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine eklenmekte olan fıkra ile;

-6292 sayılı Kanunda da yer alan şartları taşıyan ve Maliye Bakanlığınca yapılan tespitler sonucu hak sahibi olduğu belirlenen vatandaşlarımıza belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan Hazineye ait tarım arazilerinin rayiç bedel üzerinden satılması, bu satış işlemlerinde 6292 sayılı

Kanunun tarım arazilerinin satışına ilişkin hükümlerinin kıyasen uygulanması ve böylece, bu vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi,

-Ancak satılan tarım arazilerinin satış tarihinden itibaren yirmi yıl içerisinde imar planında tarım dışı amaca ayrılması halinde, taşınmazın imar planında oluşan değer artışı da içeren güncel rayiç bedeli ile satış tarihinden itibaren Yİ-ÜFE (bir önceki yılın aynı ayına göre değişim) oranında artırılarak güncellenen satışa esas rayiç bedeli arasındaki farkın en son kayıt malikinden tahsil edilmesi ve böylece bu taşınmazların imar değişikliği nedeniyle oluşan değer artışının kamuya aktarılması,

-Ayrıca vatandaşlarımızın uzun süredir kiracı, işgalci veya paydaş olarak kullandıkları Hazine taşınmazlarının maliki olmalarının sağlanarak bu taşınmazlara ilişkin mülkiyet ihtilaflarının giderilmesi ve böylece Hazine taşınmazlarının daha etkin ve verimli kullanılmasının sağlanması, amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, kamu konutlarının satışından elde edilen gelirlerin, öncelikle kamu konutu yapılabilmesi amacıyla ilgili kamu idarelerinin yatırım bütçesine kaydedileceği ve 6292 sayılı Kanun kapsamında yapılan satış işlemlerinden elde edilen gelirlerden ilgili mahalli idarelere pay verilmediği dikkate alınarak, özellik arz eden kamu konutlarının ve Hazineye ait tarım arazilerinin satış işlemlerinden elde edilen gelirlerden 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ilgili idarelere pay verilmemesi öngörülmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyon görüşmelerinde söz konusu satış kapsamına giren kamu konutu sayısının yaklaşık 50.000 olduğu bu konuda herhangi bir gelir tahmininde bulunulmadığı anlaşılmıştır.

Çok düşük ücretlerle görev yapmakta olan kamu çalışanlarının dönüşümlü olarak kullanmış oldukları bir nevi sosyal konut mahiyetinde bulunan kamu konutlarının bu yöntemle tasfiye edilmesi doğru değildir.

Kamu konutlarının genç Türkiye Cumhuriyetinin inşasından bu yana özellikle Anadolu'nun ırak bölgelerinde, sürekli rotasyona tabi asker-yargı ve emniyet mensubu haricindeki kamu personeli için ne tür bir ihtiyacı giderdiği gözetilmeden, lojmanların sosyal ve ekonomik yönü değerlendirilmeden, büyük kentlerdeki kira giderlerindeki fahiş fiyatlar dikkate alınmadan kamu konutlarının dönüşümü adı altında üstelik içinde oturana sanki % 10 indirimle satışının bir avantaj olarak sunulması üstelik tescilli kültür varlığı olan bazı kamu konutlarının dönüşüme tabi tutulma adı altında satış kapsamı içinde değerlendirilmesini doğru bulmamaktayız.

6. Tasarının Kamu özel ortaklığı ve işbirliği ile ilgili projelere yönelik maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Kamu özel ortaklığı ve işbirliği ile ilgili projelere yönelik toplam iki madde (33 ve 34 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 31'nci maddesi; Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnasının sağlanması,

Tasarının 32'nci Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanına ilişkin işlemlerin yargı harçları dışındaki harçlardan istisna tutulması,

hususunda Damga Vergisi Kanununda ve Harçlar Kanununda yapılan bazı istisna düzenlemelerini içermektedir.

Tasarının; Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnasının sağlanması ile ilgili 31'nci maddesinin gerekçesinde;

“Madde ile, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tabloda değişiklik yapılmak suretiyle fıkra eklemek suretiyle kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymet karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmak suretiyle finansman maliyetleri düşürülmektedir.”

Kamu özel işbirliği projelerinin finansmanına ilişkin işlemlerin yargı harçları dışındaki harçlardan istisna tutulması ilgili 32'nci maddesinin gerekçesinde

“Madde ile, 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesine fıkra eklemek suretiyle kamu özel işbirliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymet karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri Ödenmesine ilişkin işlemlerin yargı harçları dışındaki harçlardan istisna tutulmak suretiyle finansman maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Kamu yatırımlarının dünyanın hemen bütün ülkelerinde bütçe olanakları ile yapılması esastır. Kamu yatırımlarının bütçe dışı yöntemlerle yapılması mali disipline ve bütçe prensiplerine aykırı kabul edilmektedir. Ülkemizde ilk olarak enerji ve ulaştırma alanlarında uygulamaya konulan kamu-özel işbirliği modellerinin AKP döneminde eğitim ve sağlığı da kapsayarak giderek yaygınlaştığı ve mali portresinin yükseldiği gözlenmektedir.

Bu durumun temel nedeni, geçmişte kamunun yaptığı fiziki ve sosyal altyapı yatırımlarının kamu-özel işbirliği (KOİ) modeliyle gittikçe artan bir biçimde özel sektöre devredilmesidir. Özellikle fiziki ve sosyal altyapı yatırımlarının kamu yatırım programı çerçevesinde yapılmasının olanakları mevcut olduğu halde kamunun altyapı yatırımlarından hızlı bir biçimde çekildiğini göstermektedir.

Diğer taraftan, kamu altyapı yatırımlarının KOİ modeliyle gittikçe artan bir biçimde özel sektöre yaptırılmaya başlanması, Türkiye ekonomisinin makroekonomik dengeleri ve orta-uzun dönem büyüme potansiyelleri açısından da ciddi problemler

ortaya çıkarmaktadır. Özel sektörün esas itibarıyla “dış ticarete konu olan sektörler” dediğimiz üretim ve ihracatı artıracak imalat sanayi sektörlerinde yoğunlaşması beklenirken, ülkemizde kamunun altyapı yatırımlarından çekilmesi sonucu bu alana özel sektörün girmesi ciddi bir zafiyet oluşturmaktadır. Bu açıdan da kamunun kendi asli görevine dönmesine ve özel sektörün kamu sektörü ile bir ikame ilişkisi içinde değil, tamamlayıcılık ilişkisi içinde çalışmasına ihtiyaç vardır.

Öte yandan, AKP döneminde yap-işlet, yap-işlet-devret ve yap-kirala yöntemlerinin uygulandığı kamu-özel işbirliği modelinin kullanımının, ilgili kanunda da yer alan, ileri teknoloji gerektiren veya hizmetin istisnai özelliklerinden kaynaklanan tercihlerin çok ötesine taşındığı ve adeta belli sermaye gruplarına kaynak aktarım mekanizmaları olarak kullanıldığı görülmektedir

Türkiye ekonomisinin bütçe açıkları verdiği hepimizin malumudur. Bu çerçevede, söz konusu altyapı yatırımlarının KOİ modeli yerine bizzat kamu tarafından yapılması doğal olarak bütçe açığını artıracak ve bu kapsamda Hazine daha fazla borçlanacaktır. Bununla birlikte, özellikle dış borçlar açısından, Hazinenin bizzat borçlanması ile KOİ modeli çerçevesinde özel sektör tarafından borçlanılmasının getireceği yükün ülke ekonomisi açısından karşılaştırılması uygun olacaktır. Hazinenin daha düşük faizlerle ve daha uzun vadelerle borçlanma imkânlarına sahip olduğu düşünüldüğünde bu konu büyük önem kazanmaktadır.

Diğer taraftan, kamu-özel işbirliği modeli ile yapılan yatırımlar geleceğe yönelik bir koşullu hükümlülük yaratmaktadır. Bu koşullu yükümlülük, KOİ modeli ile yapılan yatırımlar için sözleşmelere konulan Hazine garantisi imkânı ile ortaya çıkmış bulunmaktadır. Diğer bir ifadeyle, KOİ modeli ile yapılan yatırımlarda, işletme veya kira süresi içinde bazı koşullar olduğu zaman, özel sektör dış borcu Hazine tarafından yüklenilecektir. Bu durumun Türk mali sistemi üzerinde ciddi bir mali risk yaratacağı açıktır. Böyle bir durumda hazinenin borcu-üştenmesi ve kamu borcunun artabilecek olması nedeniyle hazinenin riski yükselecektir.

Diğer bir deyişle, ülkemizde giderek yaygın bir biçimde birçok kamu hizmeti alanında uygulanan KOİ modelleri, koşullu yükümlülükler olarak kısa dönemde bütçe açığının düşük görülmesine neden olurken, yükümlülüklerin uzun vadeye yayılmasına yol açmaktadır. .

Bu belirsizliklerin yanı sıra Hazine garantisinin kullanılmasına yol açacak koşulların gerçekleşmesi, borç yönetimi ve kamu finansmanı açısından Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan ve Merkezi Yönetim Bütçesinin hazırlık safhasında öngörülemeyen ek mali yüklerin doğmasına neden olarak ekonomideki mali disiplini bozucu yönde bir etki yapacaktır.

KOİ modeline ilişkin olarak ortaya çıkan başka bir sorun da, bir yatırımın kamu yatırım programı kapsamında ilgili Bakanlık tarafından yapılmasının maliyetleri ile Yap-İşlet Devret, Yap-İşlet ve Yap-Kirala yöntemlerinden birini kullanarak KOİ modeli çerçevesinde yüklenici firma tarafından yapılmasının maliyetlerinin karşılaştırmalı olarak görmek mümkün olamamaktadır.

Diğer taraftan, KOİ modeli, sadece bir yatırım finansman modeli olmayıp, yatırımın gerçekleşmesi sonrasında kamu hizmetinin nasıl ve kimler tarafından sunulacağından, hizmet alanların hizmetlerden ne şekilde ve hangi koşullarda yararlanacağına kadar birçok alanı yeniden şekillendiren bir modeldir. Bu model ile kamu hizmeti sunumunda AKP döneminde hızla yaygınlaşan taşeron çalışma ilişkileri sürecine de hız kazandırılacak ve böylece ‘kamu hizmetlerinin kamu görevlileri eliyle gördürülmesi’ anlayışı ortadan kaldırılacaktır. Bunun sonucunda, çalışanların iş güvencelerinin olmadığı, çalışma koşullarının ve ücretlerin taşeron şirketler tarafından belirleneceği, sürekliliği olmayan, güvencesiz ve sömürüye açık bir çalışma ilişkisi temel kamu hizmeti alanlarında daha da yaygınlaşacaktır.

Bu nedenlerden ötürü bu modelin fayda ve zararlarının bir kez daha gözden geçirilmesinde yarar bulunmaktadır.

Son dönemde Uluslararası kuruluşların hazırlamış olduğu çok uluslu çalışmalara dayanan bazı raporlar, kamu özel işbirliği ile gerçekleştirilen projelerin finansman modelinin kendi içerisinde önemli sakıncalar taşıdığını somut veriler ortaya koymaktadır.

45 ülkeden 146 sivil toplum örgütünün bir araya gelerek hazırladıkları raporda kamu-özel işbirliği (KÖİ) ile yapılan projelerin hem pahalı olduğu, hem yüksek riskli olduğu hem de yolsuzluğu ve kötü karar vermeyi teşvik ettiği tespit edilmektedir.³ Özetle bu rapor, birçok uluslararası ve Türkiye deneyiminin de gösterdiği gibi kamu özel iş birliğinin kamu yararına sonuç doğurmadığının altını çizmektedir. Rapor bu tespitler sonucunda kamu özel işbirliği ile proje yapma yönteminin dünyada terkedilmeye başlandığını ortaya koymaktadır.

³ <http://www.eurodad.org/files/pdf/1546822-public-private-partnerships-global-campaign-manifesto-1507748444.pdf>

Kamu özel işbirliği projelerini yıllarca desteklemiş olan Dünya Bankası dahi geçen sene yazdığı bir raporda kamu-özel iş birliğinin özellikle bu üç alanda sorun yaratabileceğinin altını çizmektedir.⁴ Kamu özel işbirliği yerine geleneksel yöntemlerin tercih edilmesi gerektiğini artık çok uluslu şirketler dahi dile getirirken bunca kıt kaynağı olan Türkiye'nin bu yolda ısrar etmesi ve KÖİ'leri teşvik etmeye devam eden bu düzenlemeleri getirmesi kamu kaynaklarının yanlış kullanılmasına yol açmaktadır.

Kamu özel ortaklığı ve işbirliği modeli ile son dönemde gerçekleştirilen hastane, otoyol, köprü vb projelerle ilgili sözleşmelere dayalı olarak verilen başta asgari ödeme olmak üzere diğer garantilerin devlet hazinesine ve bütçeye yükü konusunda ortaya çıkan tablonun gerçek boyutunun kesinleşmemesi nedeniyle ve bu projelerden kaynaklanan yükün ileriki yıllarda ulaşabileceği tutarı ve diğer riskler konusunda gerekli projeksiyon hesaplamaları yapılmadan bu müesseseye yönelik bu tip istisna teşviklerinin verilmesini doğru bulmuyoruz.

7. Tasarının Merkez Bankasına yönelik maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Merkez Bankasına yönelik olarak toplam 5 madde (hükümet tasarısında 36, 37, 38, 39, 40 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının eski 36. maddesi; Merkez Bankası Kanununun Denetleme Kuruluna ilişkin hükümlerinin yürürlükten kaldırılması,

Tasarının eski 39. maddesi; Hali hazırda görevde bulunan Merkez Bankası Denetleme Kurulu üyelerinin, ilk Genel Kurul toplantısı bitimine kadar görev yapması,

Tasarının eski 37. Maddesi; Merkez Bankasına gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin tanınması,

Tasarının eski 38. Maddesi; Bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi fiillerinin adli suç sayılması,

Tasarının eski 40. Maddesi; Merkez Bankası Denetleme Kurulunun kaldırılmasına yönelik bazı maddelerin atıfta bulunduğu maddelerin yürürlükten kaldırılması

konusunda Merkez Bankası Kanununda değişiklik yapan bazı düzenlemeler içermekte idi.

01 Temmuz 2012 tarihinden itibaren yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda anonim şirket denetim kurullarının anonim şirket organ yapısından bütünüyle çıkartılmış olması gerekçe gösterilerek Merkez Bankasının Denetleme Kurulunun da kaldırılmasını ve bu konuyla ilgili diğer düzenlemeleri içeren 36, 39 ve 40. maddeler tarafımızca yöneltilen eleştiriler doğrultusunda tasarı metninden çıkarılmıştır.

⁴ Dünya Bankası. 2016. "Benchmarking Public-Private Partnerships Procurement 2017." Dünya Bankası, Washington, DC.

Tasarının, Merkez Bankasına gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin tanınması ile ilgili 34'ncü maddesinin gerekçesinde;

“Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının temel amacı olan fiyat istikrarının sağlanması ile finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak gibi birçok görevi; Bankanın sağlıklı, doğru, güncel ve sistemli olarak veri elde edebilmesini zaruri kılmaktadır. Bu bakımdan Bankanın, sadece bankalardan ve mali kuruluşlardan bilgi alması da yeterli olmayabilecektir, örneğin reel sektörün yabancı parayla borçlanmasından kaynaklanan borçlanma ve kur riskinin bilinmesi, değerlendirilmesi de Bankanın amaç ve görevlerine hizmet edecektir.

Söz konusu nedenlerle madde ile, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun mülga 44 üncü maddesi yeniden düzenlenmek suretiyle Bankaya, görevlerini yerine getirebilmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi tanınmaktadır.

Bilgilerin kapsamı, toplanması ve izlenmesi yöntemi, derlenmesi, saklanması, paylaşılması, doğruluğunun denetimi sürecinde bağımsız denetimin de yer alması, gerektiğinde teknik danışmanlıktan da yararlanılması gibi uygulama ayrıntılarının belirlenmesi hususunda Bankaya yetki verilmektedir. Banka, bu madde gereğince topladığı bilgilerin doğruluğuna ilişkin denetimi doğrudan ilgililer nezdinde yapmayacak, söz konusu işlevi konunun niteliğine uygun olarak Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına, kavramsal çerçevede yer alan muhasebe ilkelerine ve bunların ayrılmaz parçası olan yorumlara göre yapılacak bağımsız denetim vasıtasıyla gerçekleştirecektir.

Ayrıca uygulamada destek hizmeti kuruluşundan yararlanılması durumunda, bu kuruluşların çalışanlarına da Banka çalışanları ile aynı hukuki esaslar dahilinde sır saklama yükümlülüğü öngörülmektedir.”

Tasarının, Bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi fiillerinin adli suç sayılmasıyla ilgili 35'nci maddesinin gerekçesinde ise;

“Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına verilen gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin etkin, doğru, kamu yararına uygun sonuçlar vermesini sağlamak üzere madde ile, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 68 inci maddesine fıkra eklemek suretiyle söz konusu bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi fiilleri adli suç olarak düzenlenmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Tasarının, Merkez Bankasına gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisinin tanınması ile ilgili 34'ncü maddesi de yapılan eleştiri ve öneriler sonucunda verilen bir önerge ile değiştirilerek kabul edilmiştir.

Hükümet temsilcisi tarafından; Merkez Bankasının temel amacı olan fiyat istikrarının sağlanmasıyla finansal sistemde istikrarı sağlayıcı para ve döviz piyasalarıyla ilgili düzenleyici tedbirleri almak gibi birçok görevi olduğu, bu durumun bankanın sağlıklı, doğru, güncel ve sistemli olarak yerli veri elde edebilmesini zaruri kıldığı, bu bakımdan, bankanın sadece bankalardan ve mali kuruluşlardan bilgi alması da yeterli olmayabildiği, bankanın reel, sektörün yabancı parayla borçlanmasından kaynaklanan borçlanma ve kur riskinin bilinmesi, değerlendirilmesi

ile de ilgilendiği belirtilerek, bankaya, görevlerini yerine getirebilmek amacıyla gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi istenildiği ifade olunmuştur.

Söz konusu riske karşılık Merkez Bankasının böyle bir tedbir almasının sebebi, hkmet tarafından 2009 yılında Türk Parasını Koruma Hakkındaki 32 sayılı Kararın 17. Maddesinde yapılan değişiklikten kaynaklanmaktadır. Bu maddede yapılan değişiklikle gerçekte döviz geliri olmayan gerçek ve tüzel kişilerin dövizle borçlanması izin verilmiştir.

Dövizli borçlanmalar veya dövize endeksli borçlanmalar, ülke ekonomisinde yol açtığı makro sorunların yanı sıra borç ilişkisinin tarafları açısından da hem ekonomik hem de hukuki pek çok soruna yol açan bir olgudur.

Dövizli veya dövize endeksli kredilerin hukuki düzeni 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Kanunu'nun verdiği yetkiyle yürürlüğe konulan "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar"ın 17. maddesinde düzenlenmiştir.

2009 yılında 17. maddede bazı değişiklikler yapıldı ve dövizli veya dövize endeksli kredi kullanma esasları yeniden düzenlenmiştir.

16 Haziran 2009 ncesi geçerli olan düzenlemede, kredi kullanan firmalar arasında döviz geliri olanlar olmayanlar ayırımı yapılmaktaydı. Bu ayırıma göre döviz geliri olan firmalar (ihracat yapan, ihracat sayılan satış ve teslimleri olan veya döviz kazandırıcı faaliyetlerde bulunan firmalar) yurtiçi bankacılık sisteminden gerek 18 ay vadeyi aşmayan döviz cinsi gerekse dövize endeksli kredi kullanabilmekteyken döviz geliri olmayan firmalar yurtiçi bankacılık sisteminden döviz cinsi kredi kullanamamakta, ancak dövize endeksli kredi kullanabilmekteydiler. Yurtdışından kullanılacak döviz kredileri içinse herhangi bir sınırlama veya döviz geliri olan-olmayan firma ayırımı söz konusu değildi.

Tteticiler ise yurtiçi bankacılık sisteminden sadece dövize endeksli kredi kullanabilmekteydiler.

Yurtiçinden döviz cinsi kredi kullanmadaki özellikle firmanın döviz geliri olması koşulu ise uygulama bu firmaların döviz kredisini Türkiye'de kurulu bankaların yurtdışı şubelerinden kredi kullanması yolu ile aşılmaktaydı.

Türk Parası Kıymetini Koruma Kararı'nda yapılan değişiklik sonrasında ise döviz geliri olan firmalar eskiden olduğu gibi yurtiçi bankacılık sisteminden yine döviz cinsinden kredi kullanabileceklerdir. Bu tür krediler için daha önce 18 ay olan vade sınırı da kaldırılmıştır.

Yapılan düzenleme ile getirilen en önemli husus, Türkiye'de yerleşik döviz geliri olmayan kişilere de belli limitler çerçevesinde döviz kredisini kullanma olanağının sağlanmasıdır. Gerçek kişilerin de yararlanabileceği bu yeni düzenleme sonucunda kişiler veya şirketler, ortalama vadesi bir yıldan fazla ve tutarı 5 milyon dolardan daha yüksek olmak üzere yurtiçinde yerleşik bankalardan döviz kredisini

kullanabileceklerdir. Bu kredi için belli bir kullanım alanı veya amaç sınırlaması söz konusu değildir.

Öte yandan yeni düzenleme sonucunda herhangi bir alt sınırlama olmaksızın döviz kredisi kullanma olanağı da getirilmiştir. Ancak bu olanak sadece ticari veya mesleki faaliyeti olan gerçek veya tüzelkişilere, kredinin ticari veya mesleki amaçla kullanılması koşulu ile sağlanmıştır. Bu kapsamda döviz kredisi kullanılabilmesi döviz hesaplarının veya OECD üyesi ülkelerin merkezi yönetimleri yahut merkez bankaları veya bunların kefaletiyle ihraç edilmiş yabancı para menkul kıymetlerinin teminat gösterilmesi koşuluna bağlanmıştır. Dolayısıyla bu kapsamdaki krediler, vade sınırlaması olmasa da ancak teminat tutarı kadar olabilecektir.

Türkiye'de bulunan bankalarca Türkiye'de yerleşik kişilere ticari veya mesleki amaçlı dövize endeksli kredi kullandırılmasında ise bu şekilde bir teminat koşulu yoktur.

Döviz geliri ile döviz borcu arasında bir ilişki kurulması ile ilgili mekanizmanın mutlak surette hayata geçirilmesi sistemik riskin kavranması açısından ülke ekonomisi için elzem bulunmaktadır.

Özel sektörün yurtdışı döviz yükümlülükleri ve yurt dışı borçlarının ülke ekonomisi üzerinde oluşturduğu risklerin ölçülmesi, istatistiki bilgi ve veri üretimini, bu tespitlerden hareketle para politikası oluşturulmasını amaçlayan bu düzenleme ile Merkez Bankasına verilen bu yetkinin özellikle ticari sır bağlamında sektörün hassasiyetleri de dikkate alınarak kullanılması gerekir.

8. Tasarının Emlak Vergisi beyan dönemindeki arazi ve arsa metrekare birim değerlerine yönelik maddesi hakkında değerlendirme

Tasarının 36'ncı maddesi ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa geçici madde eklenerek Emlak Vergisi Kanunu uygulamasında, takdir komisyonlarınca 2018 yılı için takdir edilen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin, 2017 yılında uygulanan birim değerlerin belirli bir yüzdesini (%50'sini) geçmemesi sağlanmaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

"Madde ile, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa geçici madde eklemek suretiyle takdir komisyonlarınca 2018 yılı için takdir edilen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin, 2017 yılında uygulanan birim değerlerin belirli bir yüzdesini geçmemesi sağlanmaktadır. Takip eden 2019, 2020 ve 2021 yıllarında da bina ve arazi vergi değerlerinin hesabında 2018 yılı için esas alınan birim değerleri üzerinden işlem yapılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, emlak vergi değeri veya asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri esas alınarak uygulanan vergi, harç ve diğer mali yükümlülüklerde de bu düzenleme ile belirlenen değerlerin dikkate alınacağı açıklanmaktadır."

şeklinde açıklama yer almaktadır.

Maddenin komisyonunda görüşmeleri sırasında söz konusu uygulamanın son dönemde kamuoyuna yansıyan aşırı emlak vergisi arsa ve arazi birim metrekare tespit uygulamaları dikkate alınarak yapıldığı ifade edilmiş olmasına rağmen bu düzenlemeler yapılırken kentsel rantların vergilendirilmesi ile ilgili olarak herhangi bir adım atılmamasının nedeni anlaşılamamaktadır.

Ayrıca bu düzenlemenin bir ölçüde yerel yönetimlerin mali özerkliğine müdahale anlamı taşıdığı da dikkate alınmalıdır.

9. Tasarının METİP'e veri temini için mevsimlik tarım işçilerinin çalışmak amacıyla bulunduğu illerde kimlik bildirimlerinin alınmasının sağlanması yönelik maddesi hakkında değerlendirme

Tasarının 42'nci maddesiyle 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 7. Maddesine fıkra eklenerek, mevsimlik tarım işçilerinin, fiilen çalıştıkları mahallerde kimlik bildirimlerinin doğrudan kolluk birimlerince alınması yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Mevsimlik Tarım İşçileri Bilgi Sistemi (e-METİP) kurulmasına yönelik çalışmalar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca başlatılmış bulunmaktadır. Mevsimlik tarım işçileri çocukları ile birlikte değerlendirildiğinde Türkiye içinde sürekli olarak hareket eden yaklaşık bir milyon kişidir. Bu kişiler çalışmak amacıyla bulunduktan illerde kimlik bildirimini yapmadığından, oniki ay hareket halinde olmalarına rağmen, kendi ikametlerinde görünmektedirler.

Madde ile, 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 7'nci maddesine fıkra eklemek suretiyle e-METİP'in sürekli ve sağlıklı veri temini için mevsimlik tarım işçilerinin çalışmak amacıyla bulunduğu illerde yerleştiği alanlarda yalnızca kimlik numarasının alınmasının yeterli sayılması, ayrıca işverenin veya aile reisinin yapacağı bir bildirim aranmayarak kimlik bildirimini kolaylaştıracak bir uygulamaya imkân verilmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

OECD verilerine göre en büyük kayıt dışı istihdam oranının % 33'e ulaştığı ülkemizde, bu kayıt dışı işçilerin yarısının tarım sektöründe çalışan mevsimlik işçilerden oluştuğu bilinmektedir.

Söz konusu düzenleme sadece Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını kapsamaktadır. Oysa bilindiği üzere başta Suriye vatandaşları(3 milyonu aşkın olduğu belirtilmektedir) olmak üzere, coğrafyamıza bitişik veya Irak çok sayıda ülkeden kaçak işçinin çok düşük ücretlerle, olumsuz çalışma yaşamı koşullarında Türkiye'de kayıt dışı çalıştığı, bunların bir bölümünün de tarım sektöründe istihdam edildiği bilinmektedir. Bu durumun aynı zamanda iş barışını bozucu ve haksız rekabete neden olan sonuçları bulunmaktadır. Bu nedenle söz konusu düzenlemenin yabancı mevsimlik tarım işçilerini de kapsayıcı hale getirilmesi gerekmektedir.

Torba yasalara yerleştirilen son dakika maddeleri yerine, mevsimlik tarım işçileri ile ilgili problemlerin ve çözüm yollarının tüm Sosyal Güvenlik mevzuatı ve diğer ilgili

mevzuat çerçevesinde bir bütün olarak ele alınıp ayrı bir kod kanunda yasalaştırılması gerekmektedir.

10. Tasarının Vakıfları ve Vakıflar Genel Müdürlüğünü ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Vakıfları ve Vakıflar Genel Müdürlüğünü ilgilendiren toplam üç madde (45, 97 ve 98 no.lu maddeler) bulunmaktadır.

Tasarının 39'ncu maddesi; Vakıflar Genel Müdürlüğünün sadece mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi ile yetkili kılınması,

Tasarının 96'ncı maddesi; Vakıf taşınmazlarının kira sürelerinin yeniden belirlenmesi ve bazı vakıf taşınmazları için kiralama süresinin artırılması,

Tasarının 97'nci maddesi; Vakıfların, yurtdışında kurulu tüzel kişilere şartlı ve şartsız yardım yapabilmesinin sağlanması,

ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Tasarının, 39'ncu maddesi ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları değiştirilmekte Vakıflar Genel Müdürlüğünün sadece mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi ile yetkili kılınmaktadır. Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“5737 sayılı Vakıflar Kanununa göre vakıflar ayrı özel hukuk tüzel kişiliğine sahiptir ve her birinin hesabı ayrı tutulmaktadır. Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilere ait kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesinde Vakıflar Genel Müdürlüğünün yetkilendirilmesi, vakfiye şartlarına ve anılan Kanunun amacına uygun düşmemektedir. Madde ile, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 10 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Vakıflar Genel Müdürlüğünün sadece mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mülhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi ile yetkili kılınmakta ve diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesinin 2863 sayılı Kanuna uygun olarak kendileri tarafından sağlanmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında, hükümet temsilcilerince; diğer gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde olan eski eserleri onarma imkânlarının olmadığından bahisle bu değişikliğin önerildiği ifade edilmiştir.

Bu değişikliğin yasalaşması halinde kişilere ait olup ve kültürel varlık olarak da korunması gereken, onlar tarafından da onarılmadığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından da sahip çıkılmadığı için yok olmaya terk edilen çok büyük bir ulusal varlıkla da kültürel varlıkla da karşı karşıya kalınacaktır. Bu artık kişilerin değil ulusal

varlık haline gelmiş bulunan tarihi ve bedii eserlerin devlet tarafından kendi kaderine terk edilmesi anlamına gelmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun kapsam başlıklı 2. maddesinde;

“Bu Kanun; korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile ilgili hususları ve bunlarla ilgili gerçek ve tüzelkişilerin görev ve sorumluluklarını kapsar” hükmü yer almaktadır.

Anılan Kanunun 5. Maddesine göre; *Devlete, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile özel hukuk hükümlerine tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmazlarda varlığı bilinen veya ileride meydana çıkacak olan korunması gerekli taşınır ve taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları Devlet malı niteliğindedir.*

2863 sayılı Kanunun “Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları” başlıklı 6. Maddesinde korunması gerekli kültür ve tabiat varlıkları belirlenmiş bulunmaktadır. Kanunun 6. Maddesi;

“ Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları:

Madde 6 – Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları şunlardır:

- a) Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19 uncu yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar,
- b) Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar,
- c) Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları,
- d) Milli tarihimizdeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tesbit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler.

Ancak, Koruma Kurullarınca mimari, tarihi, estetik, arkeolojik ve diğer önem ve özellikleri bakımından korunması gerekli bulunmadığı karar altına alınan taşınmazlar, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı sayılmazlar.

Kaya mezarlıkları, yazılı, resimli ve kabartmalı kayalar, resimli mağaralar, höyükler, tümülüsler, ören yerleri, akropol ve nekropoller; kale, hisar, burç, sur, tarihi kışla, tabya ve isihkamlar ile bunlarda bulunan sabit silahlar; harabeler, kervansaraylar, han, hamam ve medreseler; kümbet, türbe ve kitabeler, köprüler, su kemerleri, su yolları, sarnıç ve kuyular; tarihi yol kalıntıları, mesafe taşları, eski sınırları belirten delikli taşlar, dikili taşlar; sunaklar, tersaneler, rıhtımlar; tarihi saraylar, köşkler, evler, yalılar ve konaklar; camiler, mescitler, musallalar, namazgahlar; çeşme ve sebiller; imarethane, darphane, şifahane, muvakkithane, simkeşhane, tekke ve zaviyeler; mezarlıklar, hazireler, arastalar, bedestenler, kapalı çarşılar, sandukalar, siteller, sinagoglar, bazilikalar, kiliseler, manastırlar; külliyeler, eski anıt ve duvar kalıntıları; freskler, kabartmalar, mozaikler, peri bacaları ve benzeri taşınmazlar; taşınmaz kültür varlığı örneklerindendir.

Tarihi mağaralar, kaya sığınakları; özellik gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri; taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.”

hükmünü içermektedir.

Tasarının değişiklik yaptığı 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunun “Yetki ve Yöntem” başlıklı 10.maddesi ise;

Madde 10 – Her kimin mülkiyetinde veya idaresinde olursa olsun, taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve bunların her türlü denetimini yapmak veya kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve valiliklere yaptırmak, Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin idare ve kontrolünde bulunan kültür ve tabiat varlıklarının korunması, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca yerine getirilir. Bu korunmanın sağlanmasında, gerektiğinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının teknik yardımı ve işbirliği sağlanır.

Milli Savunma Bakanlığının idare ve denetiminde veya sınır boyu ve yasak bölgede bulunan kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Milli Savunma Bakanlığınca yerine getirilir. Bu korunmanın sağlanması, Milli Savunma Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında düzenlenecek protokol esaslarına göre yürütülür.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde veya denetiminde bulunan mazbut ve mülhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan cami, türbe, kervansaray, medrese, han, hamam, mescit, zaviye, mevlevihane, çeşme ve benzeri kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi koruma kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yürütülür.

Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesi, bu Kanun hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması, bu kuruluşların bütçelerine her yıl bu maksatla konacak ödeneklerle yapılır.

Bu hizmetlerin yerine getirilebilmesi için, Kültür ve Turizm Bakanlığı Bütçesine her yıl yeteri kadar ödenek konur.....”

hükmünü içermektedir.

Tasarının bu maddesiyle “gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan cami, türbe, kervansaray, medrese, han, hamam, mescit, zaviye, mevlevihane, çeşme ve benzeri kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi koruma kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yürütülür.” ibaresi madde metninden çıkarılarak bu durumdaki kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi tamamen bunları mülkiyetinde bulunduran gerçek ve tüzel kişilere ve onların inisiyatifine ve gücüne bırakılmaktadır. Bu konuda herhangi bir kamu kuruluşu da görevlendirilmemektedir.

Söz konusu düzenleme, halihazırda 2863 sayılı Kanunun 12. Maddesinde bulunan; *Özel hukuka tabi gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılır*” hükmünü de bu durumda bulunan varlıklar için uygulanamaz hale getirebilecektir.

Tasarının 39, 96, 97’nci maddelerinde yer alan, Vakıfları ve Vakıflar Genel Müdürlüğünü ayrıca Kültür ve Turizm Bakanlığını da ilgilendirdiği anlaşılan ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Vakıflar Kanununda köklü değişiklikler yapan hükümlerinin, sivil toplum temsilcilerinin de görüşlerinin alınması suretiyle Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu ile Adalet Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

11. Tasarının Motorlu Taşıtlar Vergisini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda değişiklik yapan toplam beş madde (25, 26, 27, 28, 29 ve 30 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 23'ncü maddesi; MTV uygulamasında taşıt değerinin ÖTV hariç, KDV matrahını oluşturan unsurlardan oluşması,

Tasarının 24'ncü maddesi; 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanacak Motorlu Taşıtlar Vergisi Tarifesi,

Tasarının 25'nci maddesi, 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanacak Motorlu Taşıtlar Vergisi tarifesi gereğince ilgili tablolarda yapılması gerekli ibare değişiklikleri,

Tasarının 26'ncı maddesi; MTV uygulamasında vergi miktarlarında olduğu gibi taşıt değerlerinin de her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılması,

Tasarının 27'nci maddesi, 31.12.2017 tarihinden önce tescil olunan araçlar için 01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanacak MTV tarifesi,

ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunun da yapılan değişikliklerle, “taşıt değeri” (taşıtın teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan değer (vade farkları hariç)) kavramı Motorlu Taşıtlar Vergisinin hesaplanmasında sisteme entegre edilmektedir.

Muhalefetin çevre kirliliği ile ilgili olarak “karbon emisyonu”nun bir parametre olarak sisteme yerleştirilmesi önerisi hükümet tarafından kabul edilmemiştir.

Komisyon görüşmeleri sırasında tarafımızdan yöneltilen eleştiriler ve kamuoyunda oluşan hassasiyet nedeniyle söz konusu 5 maddenin üçü verilen önergelerle değiştirilmiş, gerek 31.12.2017 tarihinden önce gerekse 01.01.2018 tarihinden sonra tescil olunacak araçlar uygulanacak vergi oranlarındaki artışlarda indirimle gidilmiştir. Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu vergi tarifelerinde yapılabilen ani değişiklikler, konunun torba yasanın hazırlığı sırasında tüm detaylarıyla tartışılıp değerlendirilemediğini de göstermektedir.

Tasarı metninde yer alan MTV tarifelerinde değişiklik yöntemiyle Motorlu Taşıtlar Vergisi hasılatının artırılmaya çalışılması bütçe dengeleri açısından sıkıntılı bir konumda bulunulduğu yönündeki uyarılarımızın da doğru olduğunu ortaya koymaktadır. Tarafımızca yöneltilen eleştiriler ve kamuoyu baskısı dikkate alınarak Motorlu Taşıtlar Vergisinde yapılan artış oranlarında indirimle gidilmesinin, 2018-2020 Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Planı ne ölçüde etkileyeceği konusunda hükümet temsilcilerince komisyonda tatmin edici cevaplar verilmemiştir.

Kişilerin gereksinimleri için kullanmak zorunda oldukları binek taşıtları ile ilgili olarak uygulanacak Motorlu Taşıtlar Vergisi oranının yeniden değerlendirilme oranları ve belirli katsayıların üzerinde tamamen iktidarın tercihi ile artırılmaktadır. Bu artışın

başka vergilerdeki düzenlemelerle örneğin kent rantlarının vergilendirilmesi gibi düzenlemelerle en azından bir dengelenmesi gerektiğini düşünüyoruz.

12. Tasarının Katma Değer Vergisini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Katma Değer Vergisi Kanununda değişiklik yapan toplam üç madde (48, 50 ve 51 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında Katma Değer Vergisi ile ilgili olmayan ve Kurumlar Vergisi Kanununun 32. maddesinde de değişiklik yapan 92'nci madde de ilgisi nedeniyle bu bölümde görüşülmüştür.

Tasarının 42'nci maddesi; Türkiye'de ikametgâhı, kanuni iş merkezi bulunmayanlar tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin Katma Değer Vergisinin, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenmesi,

Tasarının 44'ncü maddesi, İmalat sanayii yatırımı kapsamındaki inşaat harcamalarında KDV iadesi uygulamasının 2018 yılında da sürdürülmesi,

Tasarının 45'nci maddesi, Milli Eğitim Bakanlığında sürdürülen FATİH Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarının vergi ve benzeri mali yükümlülüklerden istisna tutulması

Tasarının 92'nci maddesi; İmalat sanayii yatırımlarını teşvikine yönelik Kurumlar Vergisi Kanununun 32. Maddesinde yer alan düzenlemenin 2018 yılında da uygulanması,

ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Tasarının 42'nci maddesi ile Türkiye'de ikametgâhı, kanuni iş merkezi bulunmayanlar tarafından elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin Katma Değer Vergisinin, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenmesini sağlamak amacıyla 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9'uncu maddesinin 1 numaralı fıkrasına ilave bir cümle eklenmektedir.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde değişiklik yapmak suretiyle Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisinin, Avrupa Birliği uygulamalarına benzer şekilde, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenmesi amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Son dönemde internet üzerinden yurtiçinde bulunan ve katma değer vergisi mükellefi olmayanlara yurtdışından yapılan hizmet satışları ile ilgili olarak ortaya

çıkan Katma Değer Vergisinin tahakkuk, tahsil ve takibi amacıyla birtakım düzenlemeler getirme amacıyla yapılan bu değişiklik sonucunda yurt dışından bu hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişinin KDV mükellefi olarak addedileceği, bu konuda ayrıca ikincil mevzuatta bazı düzenlemeler yapılacağı, verginin tahakkuk ve tahsili açısından Vergi Usul Kanunu'nun 11'inci maddesiyle ilgili. olarak bankalar üzerinden yapılan parasal hareketlerle ilgili birtakım sorumluluklar getirme yetkisinin kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Avrupa Birliği ülkelerinin bu problemi kendi aralarında kurmuş bulundukları özel bir mahsuplaşma sistemi olan MOSS sistemiyle çözümlmeye çalıştıkları da dikkate alınarak Türkiye'de mukim olmayan, Türkiye'de iş yeri veya bir temsilci bulundurmayan ya da irtibat bürosu olmayan bu tür gerçek ve tüzel kişilerin söz konusu düzenlemelere karşı önlemleri alma veya kaçınma yöntemiyle karşılık verebilecekleri hususunun göz önünde bulundurulması, sorunun uluslararası uzlaşma model arayışı yöntemleriyle de çözümünden kaçınılması gerekir.

Tasarının Milli Eğitim Bakanlığında sürdürülen FATİH Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarının bazı vergi ve benzeri mali yükümlülüklerden istisna tutulması ile ilgili olarak tedvin tekniğine aykırı olarak Katma Değer Vergisine geçici madde ekleyen komisyonda verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilen 45'nci maddesinin gerekçesinde;

“Yurtiçi üretimin ve katma değer artırılması, teknoloji kazanımının sağlanması, daha önce yurtiçinde üretimi bulunmayan ürünlerin üretilmesi, yeni teknoloji ve ürünlere yönelik araştırma-geliştirme faaliyetlerinin sürdürülmesi ve bilgi toplumuna geçişi amaçlayan Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında Milli Eğitim Bakanlığınca yapılacak mal ve hizmet alımlarının maliyetlerinin bir kısmını vergi ve benzeri mali yükümlülükler oluşturmaktadır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa eklenen geçici maddeyle, Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin başta katma değer vergisi olmak üzere, diğer vergi ve benzeri mali yükümlülüklerde istisna sağlanmak suretiyle idare ve proje yüklenicilerinin maliyetlerinin düşürülerek, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bu Proje kapsamında yapılacak harcamaların azaltılması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu madde düzenlemesiyle tedvin tekniğine de aykırı olarak aynı maddede bu projede yapılacak mal ve hizmet alım ve satımları ve diğer ilgili hizmetler için, proje bileşenlerine de dahil olmak üzere;

- Katma değer vergisi
- Özel iletişim Vergisi,
- Damga Vergisi,
- Gümrük Vergisi ve ilgili fonlar
- Özel tüketim vergisi,

-406 sayılı kanun gereğince ödenecek; hazine payı, kurum masraflarına katkı payı, idari kesintiler,

-5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa 44. maddesine göre ödenecek kesintiler,

-3093 sayılı TRT Kurumu Gelirleri Kanununca ödenecek bandrol ücretleri,

-5809 sayılı Kanun uyarınca ödenecek telsiz ruhsatname ve yıllık kullanım ücreti gibi 12 ayrı konuda adet istisna sağlanmaktadır.

Söz konusu istisnanın sağlanmasının gerekçesi idare ve proje yüklenicileri için maliyetlerin düşürülerek, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından FATİH projesi kapsamında yapılan harcamaların azaltılması olarak belirtilse de; söz konusu istisna uygulaması bu projenin tahsis olunan kamu kaynakları açısından gerçek maliyet boyutunun gizlenmesine neden olmaktadır.

Projenin ana amacı MEB'e bağlı okulların teknolojik cihazlarla donatılması, teknik altyapılarının güçlendirilmesi ve MEB'in öğrencilere ulaştırmak istediği tüm dijital eğitim içeriklerine ulaşılabilmesi için gerekli teknik altyapının sağlanması hizmeti ve bu yolla da tüm öğrencilere yurt sathında eşit, etkin ve verimli bir eğitim fırsatı sunmayı hedeflediği belirtilen ve 2010 yılında başlanan, bütçeden bugüne kadar 1.6 milyar TL harcadığı ifade edilen, ancak başka kaynaklardan da aktarma yapıldığı anlaşılan bu projenin, uygulama aşamasında radikal sayılacak bir model, strateji değişikliğinin yapıldığı, bütünsel hizmet alım modeline geçildiği anlaşılmaktadır.

Tasarının bu maddesinin komisyonda görüşülmesi sırasında, asıl ilgili komisyon olunmadığı için 2010 yılından itibaren Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde uygulanmaya çalışılan FATİH projesi ile ilgili olarak hedef-sonuç konusunda detaylı değerlendirme çalışması yapılamamıştır.

Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde yaklaşık 7 yıldır uygulamaya konulan ve eğitim sisteminde köklü dönüşüm ve değişimi amaçladığı iddia olunan FATİH projesi ile ilgili bazı vergi ve katkı payı, aidat, harç, fon vb. istisna getiren tasarının bu maddesinin; projenin performansının da değerlendirileceği, ilgili sivil toplum temsilcileri, akademisyenler, öğretmen camiasının temsilcilerinin de katılacağı, Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda düzenlenecek oturumlarda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

13. Tasarının İşsizlik Sigortası Kanununu ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda İşsizlik Sigortası Kanununda değişiklik yapan toplam iki madde (62 ve 63 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 56'ncı maddesi; İşsizlik ödeneği ödeme tarihinin ayın beşinci gününde yapılması ve daha erken ödenebilmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanına yetki verilmesi,

Tasarının 57'nci maddesi, Mesleki Yeterlilik Belgesine ilişkin sınav ve belge ücretinin tamamının 2019 yılı sonuna kadar İşsizlik Fonundan karşılanması,

ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Aslında söz konusu düzenlemelerin öncelikle bütün boyutuyla Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda ele alınarak İşsizlik Fonu açısından değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir. Ancak bu çalışma ilgili komisyonda yapılmadığından İşsizlik Fonu ile ilgili aşağıdaki değerlendirmelerin tarafımızca yapılması zorunluluğu ortaya çıkmış bulunmaktadır.

4447 Sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu gereği Ülkemizde işsizlik sigortası zorunludur. Bu Kanunun 01.06.2000 tarihinde yürürlüğe girmesi ile çalışmakta olanlar ve çalışmaya başlayanlar zorunlu olarak işsizlik kanunu kapsamına girmişlerdir.

Kanunun 47. maddesine göre; Bir işyerinde çalışırken, çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, herhangi bir kasıt ve kusuru olmaksızın işini kaybeden sigortalıların işsiz kalmaları nedeniyle uğradıkları gelir kaybı, belli süre ve ölçüde işsizlik sigortası ile karşılanmaktadır.

İşsizlik sigortasının kapsamı 4447 sayılı kanunun 46. maddesinde yer almaktadır. Bu maddeye göre kapsamda olanlar; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası kapsamında olanlardan bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan sigortalılar, 4857 sayılı Kanuna göre kısmi süreli iş sözleşmesi ile çalışanlardan 5510 sayılı Kanunun 52'nci maddesinin birinci fıkrası kapsamında işsizlik sigortası primi ödeyen isteğe bağlı sigortalılar ile aynı Kanunun ek 6'ncı maddesi kapsamındaki sigortalılar ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 20'nci maddesinde açıklanan sandıklara tabi sigortalılardır.

İşsizlik sigortası primleri 5510 Sayılı Kanuna göre hizmet akdi kapsamında çalışan sigortalıların aylık brüt kazançları üzerinden alınmaktadır. Primler, brüt kazanç üzerinden %1 sigortalı, %2 işveren ve %1 Devlet payı olarak hesaplanır. 5510 Sayılı Kanunun isteğe bağlı sigortalılarından da (işsizlik primini ödeyenlerden) %1 sigortalı ve %2 işveren payı alınır.

İşverenlerin, işsizlik sigortası primlerini, sigortalının prime esas kazancının toplamı üzerinden yüzde 1 sigortalı ve yüzde 2 işveren olmak üzere toplam yüzde 3 oranında tahakkuk ettirerek ilgili olduğu ayı takip eden ayın sonuna kadar Sosyal Güvenlik Kurumu'na ödemeleri gerekmektedir.

Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, Kurumca sigortalı işsizlere yapılacak ödemelerin ve sağlanacak hizmetlerin karşılanması amacıyla; İşsizlik sigortası primleri ile bu primlerin değerlendirilmesinden elde edilen kazanç ve iratların, Devlet tarafından yapılacak katkı ve yardımların, ayrıca Kanun gereğince işçi ve işverenlerden alınacak ceza, gecikme zammı ve faizler ile diğer her türlü gelir ve kazançların toplandığı, Devlet güvencesinde olan “İşsizlik Sigortası Fonu” oluşturulmuştur

Bu sistem, sigortacılık tekniğiyle faaliyet gösteren, zorunlu ve primli bir sistemdir. İşsizlik Sigortası Fonunun amacı, çalıştıkları süre içerisinde işsizlik sigortası primi ödemiş olan işçilerin, işsiz kaldıkları sürede işsizlik ödeneğinden yararlanmaları, böylece bu dönemde kendilerine bir gelir desteğinin sağlanmasıdır. Başka bir anlatımla; İşsizlik ödeneği, sadece, karşılığı olan işsizlik sigortası primlerini daha önceden ödemiş olan işçilerin (kanunda yazılı usul ve esaslara göre) hak ettiği bir ödenektir. Bu ödeneğin, sosyal yardım ve hizmet niteliği bulunmamaktadır.

Nitekim; 4447 sayılı Kanunun 48. Maddesinde, “... Sigortalı işsizin, bu maddede belirtilen ödeme ve hizmetlerden yararlanabilmesi için işten ayrılma bildirgesi ile birlikte hizmet akdinin feshedildiği tarihi izleyen günden itibaren otuz gün içinde Kuruma doğrudan veya elektronik ortamda başvurması gerekir... .Sigortalı işsizlere, bu Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, Kurumca aşağıda belirtilen ödemeler yapılır ve hizmetler sağlanır...” denilmekte, 47.madesinde ise “Sigortalı işsiz: Bu Kanun kapsamına giren bir işyerinde bir hizmet akdine dayalı ve sigortalı olarak çalışırken bu Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen nedenlerle işini kaybeden ve Kuruma başvurarak çalışmaya hazır olduğunu bildiren kimse..” şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanunun, 01.06.2000 tarihinde yürürlüğe giren 48. maddesinin ilk halinde, kanunun amaç ve sistematiğine uygun şekilde, sigortalı işsizlere yapılacak ödemeler ve sağlanacak hizmetler olarak; İşsizlik ödeneği, Hastalık ve analık sigortası (genel sağlık sigortası) primleri, yeni bir iş bulma, meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi sayılmaktadır.

13.02.2011 tarih, 6111 sayılı Kanunun 69. Maddesi ile 4447 sayılı Kanunun 48. Maddesi yedinci fıkrası, “Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin %30’u; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak amacıyla kullanılabilir. Bu oranı %50’ye kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Ancak, işsizlik ödeneğinden yararlanmakta olanlara yönelik hizmetler için bu sınırlama dikkate alınmaz. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.” şeklinde değiştirilmiş, %30’luk oran,

16.03.2015 tarih, 2015/7437 sayılı B.K.K ile önce %42'ye, 01.10.2015 tarih, 2015/8112 sayılı ve 13.02.2017 tarih, 2017/9920 sayılı BKK² ları ile de daha sonra (2015-2018 yılları için) üst limit olan %50'ye çıkarılmıştır.

4447 sayılı Kanunun 53. Maddesinde yer alan; **“...Bu fon bütçe kapsamı dışında olup, gelirlerinden hiçbir şekilde kesinti yapılamaz ve Genel Bütçeye gelir kaydedilemez..”** hükmüne karşın, İşsizlik Sigortası Kanununda yapılan değişiklik ve ilavelerle, işsizlik ödeneği dışında, aşağıda yer alan bazı ödemeler ve sağlanan hizmetler karşılığı giderlerin finansmanın da İşsizlik Sigortası Fonundan yapılması imkanı getirilmiştir.

- ✓ İşsizlik sigortası hizmetlerinin yerine getirilebilmesi için İŞKUR Yönetim Kurulunun onayı üzerine İŞKUR tarafından yapılan giderler ile hizmet binası kiralanması, hizmet satın alınması, bilgisayar, bilgisayar yazılım ve donanım alım giderleri,⁵
- ✓ 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri,⁶
- ✓ Ücret Garanti Fonu (İşverenin ödeme güçlüğüne düştüğü hallerde, işçilerin iş ilişkisinden kaynaklanan üç aylık ödenmeyen ücret alacaklarını karşılamak amacı ile İşsizlik Sigortası Fonu kapsamında ayrıca oluşturulan Fon),⁷
- ✓ Kısa Çalışma Ödeneği (Ekonomik kriz ve zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerinin geçici olarak önemli ölçüde azaltılması veya işyerinde faaliyetin tamamen veya kısmen geçici olarak durdurulması hallerinde, işyerinde üç ayı aşmamak üzere geçici çalışma yapılabilmektedir.),⁸
- ✓ Fonun nema gelirlerinden 2008 yılı için 1.300.000.000 T.L lik, 2009 ve 2010 yılları için dörtte üçlük, 2011 ve 2012 yılları için dörtte birlik kısmının GAP kapsamındaki yatırımlara öncelik verilerek ekonomik kalkınma ve sosyal gelişmeye yönelik altyapı yatırımlarında kullanılması,⁹
- ✓ İlave genç ve kadın işçi çalıştıran işverenlere sosyal sigorta prim desteği,¹⁰
- ✓ Mevcut çalışan sayısına ilave olarak istihdam edilen işçiler için sosyal sigorta prim desteği,¹¹
- ✓ Soma ve Ermenek'teki işçiler ve hak sahipleri için yapılan aylık ve ücret ödemeleri,¹²

⁵ 25.06.2003 tarih, 4904 sayılı Kanunun 30.maddesi,

⁶ 17.04.2008 tarih, 5754 sayılı Kanunun 90.maddesi

⁷ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanunun 17.maddesi

⁸ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanunun 18. Maddesi, 13.02.2011 tarih, 6111 sayılı Kanunun 73. Maddesiyle değişik

⁹ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanunun 19. Maddesi, 11.08.2009 tarih, 5921 sayılı Kanunun 2.maddesi

¹⁰ 15.05.2008 tarih, 5763 sayılı Kanunun 20.maddesi

¹¹ 11.08.2009 tarih, 5921 sayılı Kanunun 1. Maddesi

¹² 03.04.2013 tarih, 6456 sayılı Kanunun 33.maddesi, 18.06.2014 tarih, 6545 sayılı Kanunun 102. Maddesi

- ✓ Fondan ödenmek üzere vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanlar ile bunlardan ilgili mevzuatına göre İŞKUR kadrolarına atanan ve İŞKUR'da çalışmaya devam eden personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeler,¹³
- ✓ İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çok tehlikeli sınıfta yer alıp ondan fazla çalışanı bulunan ve üç yıl içinde ölümlü veya sürekli iş göremezlikle sonuçlanan iş kazası meydana gelmeyen işyerlerine işsizlik sigortası primi teşviki,¹⁴
- ✓ 18-29 yaşları arasında olup, İŞKUR tarafından 31.12.2016 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayanları işe alan özel sektör işverenlerine sosyal sigorta prim desteği,¹⁵
- ✓ Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışanlar için Mesleki Yeterlik Kurumu belge ve sınav ücreti,¹⁶
- ✓ Aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki kurs ve programların ücretleri, İŞKUR'a kayıtlı işsizlere ve öğrencilere yönelik düzenlenecek İşbaşı Eğitim Giderleri,¹⁷
- ✓ 31.12.2020 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere işverenlere belirli sürelerde sosyal sigorta prim desteği,¹⁸
- ✓ 4857 sayılı İş Kanunun 74. maddesi uyarınca haftalık çalışma süresinin yarısı kadar verilen ücretsiz izin süresince doğum ve evlat edinme sonrası yarım çalışma ödenekleri,¹⁹
- ✓ 31.12.2017 tarihine kadar işe alınan her bir sigortalı için geçerli olmak üzere, 01.02.2017 tarihinden itibaren özel sektör işverenlerince Kuruma kayıtlı işsizler arasından işe alınanlarla ilgili aylık prim ödeme gün sayısının 22,22 TL ile çarpılması sonucunda bulunacak tutar kadar işverenlere yapılacak destek ödemeleri,²⁰

EYLÜL/2017 ayı itibariyle İşsizlik Sigortasının nakit fon varlığı **112.847.374.557 TL**'dir.²¹

İşsizlik sigortasının uygulanmaya başladığı Mart/2002 tarihinden 30.09.2017 tarihine kadar olan dönemde; 8.849.220 kişi başvuruda bulunmuş, 5.647.021 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. Mart 2002 tarihinden 30.09.2017 tarihine kadar toplam 17.518.579.747 TL ödemede bulunulmuştur.²²

¹³ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanunun 23. Maddesi

¹⁴ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanunun 25.maddesi

¹⁵ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanunun 28. Maddesi

¹⁶ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanunun 24. Maddesi

¹⁷ 04.04.2015 tarih, 6645 sayılı Kanunun 23. Maddesi, 29.01.2016 tarih, 6663 sayılı Kanunun 19. Maddesi

¹⁸ 13.02.2011 tarih, 611 sayılı Kanunun 74. Maddesi, 21.12.2015 tarih, 2015/8321 sayılı B.K.K. eki kararın 1. Maddesi

¹⁹ 29.01.2016 tarih, 6663 sayılı Kanunun 20. Maddesi

²⁰ 09.02.2017 tarih, 687 sayılı KHK'nın 3. Maddesi.

²¹ İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni (Eylül/2017)

²² İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni.(Eylül/2017)

Fondan sadece Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) ve diğer kalkınma projeleri için Hazineye aktarılan tutarın 11.511.523.477 TL²³ olduğu dikkate alındığında, bu tutarın bile fonun asıl amacı doğrultusunda yapılan işsizlik ödeneklerine yakın olduğu dikkat çekmektedir.

İşsizlik sigortasından ödenek alma koşullarının ağırlığı, işsizlik ödeneği verilen sürenin kısalığı, ödeneye getirilen üst sınır nedeniyle, ücreti yüksek çalışandan daha yüksek prim kesilmesine karşın ilgiliye daha yüksek ödenek verilmesinin söz konusu olmaması gibi nedenlerle işsizlik sigortası fonunda önemli miktarda para birikmiştir.

Ancak, işsizlik sigortasının uygulanmaya başladığı Mart/2002 tarihinden 30.09.2017 tarihine kadar olan dönemde sadece işsizlik ödeneği almaya hak kazanmış olan 5.647.021 işsize, toplam 17.518.579.747 TL ödenek verilmiştir. Böylece, 15 yıllık bir sürede fonda biriken paranın yalnızca (yaklaşık) yüzde 15'i nin gerçek sahiplerine ödenebildiği ortaya çıkmaktadır.

Asgari ücretteki artışa paralel olarak işsizlik ödeneklerinde meydana gelen artışlar ile işsizlik ödeneği verilen işsiz sayısında son yıllarda görülen artışlar, işsizlik sigortası Kanununda özellikle Hükümet tarafından zorlama yol ve yöntemlerle, kanunun tekniğine / sistematığına aykırı ve işsizlik fonunun amaç dışı kullanımına yönelik olarak yapılan ilave ve değişiklikler fon varlıklarının giderek erimesine yol açmıştır.

İşsizlik sigortası fonunda, çalışanların alın terleri ile elde ettikleri ücretlerinden kesilen primlerle biriken paralar, Hükümetin iştahını kabartmakta, her vesile ile fonun gerçek amacı dışında kullanılması için özel bir çaba harcanmaktadır.

Bu fonlar; Aktif İşgücü Hizmetleri, Mesleki Eğitim Kursları, İşbaşı Eğitim Programları, Girişimcilik Eğitim Programları, Toplum Yararına Programlar, İş ve Meslek Danışmanlığı Faaliyetleri, Diğer Kurs, Program, Proje ve Özel Uygulamalar gibi popolist faaliyetlerle, iş ve meslek danışmanları, kura veya mülakat yöntemiyle seçilen kursiyerler için yandaş yüklenicilerden Kamu İhale Kanunu'nun doğrudan temin yöntemiyle hizmet alımı ve işbirliği yapılması suretiyle kullanılmaktadır.

Aktif İşgücü Programları kapsamında; 2014 yılında 1.358.883.085 TL, 2015 yılında 3.026.360.569 TL, 2016 yılında ise 4.912.228.761 TL tutarında fon kaynağının kullanılmış olması ve kullanılan kaynak tutarında her yıl gözlenen ciddi artışlar, fon kaynaklarının kısa sürede eriyeceğinin habercisi olarak değerlendirilmektedir.²⁴

Söz konusu programlardan, 18 yaşını tamamlamış, işsizlik kaydı olan, aylık ve nakdi sosyal yardım almayan, öğrenci olmayanlar (açık öğretim öğrencileri hariç), her bir program için en fazla 9 ay süreyle yararlanmaktadırlar.

²³ 01.01.2014-31.12.2014 dönemi İşsizlik Sigortası Fonu Bağımsız Denetim Raporu

²⁴ İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni (Eylül/2017)

Program süresinin kısa tutulması, bir yandan ilgililerin kıdem tazminatı talep edememeleri sonucunu doğurmakta, diğer yandan ise hemen seçim ya da referandum öncesi başlatılan bu programlar, geçici iş bağılılığına dayalı oy avcılığı projesine dönüşmektedir. Bu projelerle kısa süreli geçici iş olanakları yaratılarak iktidarın oy tabanı genişletilmektedir.

Öte yandan; Önceki bölümde sözü edildiği üzere; 18-29 yaşları arasında olup, İŞKUR tarafından 31.12.2016 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayanları işe alan özel sektör işverenlerine sosyal sigorta prim desteği de sağlanmaktadır.

İşsizlik ödeneği gibi iş bulma ve meslek eğitimi hizmetleri de önemli işsizlik sigortası hizmetlerinden olmakla birlikte, işsizliğin tazminine yönelik işsizlik sigortası politikaları ile işsizliğin önlenmesine yönelik aktif istihdam politikalarının birbirinden bağımsız olarak ele alınması gerekmektedir.

Toplum Yararına Çalışma Programlarını, işçinin parasıyla finanse edilen, ön plana çıkarılmaya çalışılmasına karşın, kurs niteliği olmayan, yoksul kesimin düşük ücretle ve güvencesiz (iş güvencesi, sendika, kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, yıllık izin hakkı gibi yasal haklardan yoksun) olarak vasıfsız işlerde çalıştırıldığı, iktidarın oylarının arttırılmasına yönelik yeni bir çalışma rejimi şeklinde tanımlayabiliriz.

Bu bakımdan, Toplum Yararına Programların; Ne işsizlikle, nede yoksullukla mücadeleye katkısı olmamakta, aksine bu programların uygulamaya konulmasıyla, işsizlik fonu kaynağından geçici işler yaratılmakta ve sürekli kadrolara atanan kişilerce yürütülmesi gereken bazı kamu hizmetleri devlet eliyle geçici hale getirilmektedir. Böylece, örtülü bir taşeronlaşmaya yol açılmaktadır.

Bu nedenle Tasarının 56 ve 57'nci maddelerinde yer alan İşsizlik Fonu mevzuatını ilgilendiren hükümlerinin, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

14. Tasarının Kurumlar Vergisini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yapan toplam dört madde (93, 94, 95 ve 96 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 95'nci maddesi; Kurumlar vergisi oranının bazı kurumlar (bankacılık ve finans kurumları vb.) için %22 olarak belirlenmesi,

Tasarının 96'ncı maddesi, İmalat sanayii yatırımlarını teşvikine yönelik düzenlemenin 2018 yılında da uygulanması,

Tasarının 93'ncü maddesi, Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan kooperatiflerle ilgili muafiyet hükümlerinin değiştirilmesi, risturn istisnasının mevcut metinden çıkarılması

Tasarının 94'ncü maddesi, Kurumlar vergisi mükelleflerinin, taşınmaz satışından doğan kazançlarına uygulanan istisna oranlarının değiştirilmesi,

ile ilgili düzenlemeleri içermekte idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında, Kurumlar vergisi oranının bazı kurumlar (bankacılık ve finans kurumları vb.) için %22 olarak belirlenmesine ilişkin düzenleme tasarı metninden çıkarılırken aynı zamanda komisyonda verilen bir önerge ile Kurumlar Vergisi Kanununa geçici bir madde eklenerek kurumlar vergisi oranı tüm mükellefler için 2018-2019-2020 vergilendirme dönemlerindeki kazançları için %22'ye çıkarılmıştır. Söz konusu maddenin tasarı metnindeki numarası 93 olarak yer almaktadır.

Komisyon görüşmeleri sırasında hükümet temsilcileri, tasarıda yer alan sadece banka ve finans kurumlarını ilgilendiren kurumlar vergisi oranının artışını öngören düzenlemeyi neden geri çekip yerine tüm kurumlar vergisi mükelleflerini kapsama alan böyle bir düzenlemenin getirilmesi, bu ani değişikliğin gerekçesi, ve söz konusu değişikliğin 2018-2020 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Planı ne ölçüde etkileyeceği, mevcut ekonomik göstergelere yansımaları konularında tatmin edici açıklamalarda bulunamamışlardır.

Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu kurumlar vergisi tarifelerinde verilen önergelerle yapılabilen ani değişiklikler, konunun torba yasanın hazırlığı sırasında tüm detaylarıyla tartışılıp değerlendirilemediğini de göstermektedir.

Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan kooperatiflerle ilgili muafiyet hükümlerinin değiştirilmesi, risturn istisnasının mevcut metinden çıkarılması ile ilgili düzenlemenin yer aldığı, tasarının komisyonda verilen önerge ile değiştirilen 90. Maddesi;

“13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan parantez içi hüküm yürürlükten kaldırılmış ve aynı bendin sonuna aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Kooperatiflerin ortakları dışındaki kişilerle yaptıkları işlemler ile kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda ortakları ile yaptıkları işlemler “ortak dışı” işlemlerdir. Kooperatiflerin faaliyetin icrasına tahsis ettikleri ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan demirbaş, makine, teçhizat, taşıt ve benzeri amortismanına tabi iktisadi kıymetleri elden çıkarmaları ile yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz. Kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme oluşmuş kabul edilir. Kooperatiflerin, iktisadi işletmelerinden ve tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından kazanç elde etmelerinin ve bu kazançların daha sonra ortaklara dağıtılmasının muafiyete etkisi yoktur. Ortak dışı işlemlerden elde edilen kazançların vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.)”

hükümünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan kooperatiflerle ilgili muafiyet hükmünde değişiklik yapılmaktadır.

Mevcut uygulamaya göre kooperatifler ortak dışı işlem yaptıktan takdirde muafiyetlerini kaybetmekte ve kurumlar vergisi mükellefi olarak vergiye tabi tutulmaktadırlar. Bu durum, kooperatiflerin istisnai nitelikteki ortak dışı işlemleri nedeniyle muafiyetten mükellefiyete geçmelerine sebep olmakla birlikte vergi idaresince yapılan tespitler neticesinde cezalı tarhiyatlara da muhatap olmaları sonucunu doğurabilmektedir.

Yapılan düzenlemeyle kooperatiflerde ortak dışı işlemlerden ne anlaşılması gerektiğine madde metninde yer verilmekte, kooperatiflerin faaliyetlerinin icrasına mahsus olarak iktisap ettikleri demirbaş, makine, teçhizat, taşıt vb. maddi duran varlıklarının ekonomik ömürlerini tamamladıktan sonra elden çıkarılmalarının ortak dışı işlem olarak kabul edilmeyeceği düzenlenmektedir.

Ayrıca kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle muafiyetlerini kaybetmemelerine ve bu işlemlerinden doğan kazançlarının kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme nezdinde Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde vergilendirilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu maddede yer alan düzenlemeler tarafımızca da olumlu görülmüştür. Komisyonunda madde metni, tarafımızca da yapılan eleştiri ve öneriler dikkate alınarak değiştirilerek kabul edilmiştir.

15. Tasarının Gelir Vergisini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapan toplam dört madde (15, 16, 17, 18 ve Geçici 3 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 15'nci maddesi; Gayrimenkul sermaye iratlarına yönelik götürü gider oranının %25'den %15'e düşürülmesi,

Tasarının 16'ncı maddesi, Tam mükellef kurumların kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan dağıtılabilir kârlarının sermayeye eklenmesi,

Tasarının 17'nci maddesi, Gelir vergisi 3. tarife dilimi oranının %27'den %30'a yükseltilmesi,

Tasarının 18'nci maddesi, Asgari ücretin vergilendirilmesinde gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir dilimine girilmesi nedeniyle oluşan kaybın ilave asgari geçim indirimi uygulanması ile giderilmesi,

Tasarının Geçici 3'ncü maddesi, Gelir Vergisi tarifesindeki değişikliklerin 2018 yılından itibaren uygulanması, ölüm veya memleketi terk halleri nedeniyle Kanunun yayımı tarihinden önce beyan edilmesi gereken gelirlerin vergilendirilmesinde eski tarifenin dikkate alınması,

ile ilgili düzenlemeleri içermekte idi.

Komisyonadaki görüşmeler sırasında, Gelir Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapan 5 maddeden 3'ü maddeler üzerinde görüşmelere geçildiği sırada verilen önergeler ile tasarı metninden çıkarılmıştır.

Bu durum Gelir Vergisi Kanununda bazı hükümlerde değişiklik yapan;

-Tam mükellef kurumların kurumlar vergisi ödendikten sonra kalan dağıtılabilir kârlarının sermayeye eklenmesi,

-Gelir vergisi 3. tarife dilimi oranının %27'den %30'a yükseltilmesi

-Gelir Vergisi tarifesindeki değişikliklerin 2018 yılından itibaren uygulanması, ölüm veya memleketi terk halleri nedeniyle Kanunun yayımı tarihinden önce beyan edilmesi gereken gelirlerin vergilendirilmesinde eski tarifenin dikkate alınması,

ile ilgili hususların torba yasanın hazırlığı sırasında tüm detaylarıyla tartışılıp değerlendirilemediğini de göstermektedir.

İlave ek gelir beklentisiyle yapıldığı hükümet yetkililerince ifade edilen Gayrimenkul sermaye iratlarının beyanına yönelik olarak götürü gider oranının %25'den %15'e düşürülmesi uygulamasının hali hazırda ev sahiplerince kira bedellerine yansıtılacağı hususunun göz ardı edilmemesi gerekir.

Bir ölçüde kentsel rantların vergilendirilmesine yönelik olarak; gayrimenkul sermaye iratlarının beyanında kira hasılatı artıkça götürü gider oranının kademeli olarak düşürülmesi yönündeki muhalefet önerisi kabul edilmemiştir.

Asgari ücretin vergilendirilmesinde gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir dilimine girilmesi nedeniyle oluşan kaybın ilave asgari geçim indirimi uygulanması ile giderilmesi için Gelir Vergisi Kanununa Geçici 87. Maddenin ilavesi ile ilgili olan tasarının 16'ncı maddesinin gerekçesinde,

“Madde ile, hizmet erbabının bir kısmının ücretlerinin 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında 1.404,06 TL'nin altına düşmesi nedeniyle, ücretlerinde meydana gelen azalışı telafi etmek amacıyla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa geçici bir madde ilave edilmesi öngörülmektedir.

2017 yılının Ocak ayından itibaren asgari ücretlilere asgari ücret tespit komisyonunun belirlediği brüt asgari ücret tutan üzerinden yasal kesintiler yapıldıktan sonra asgari geçim indirimi uygulanmak suretiyle bekâr ve çocuksuz olan asgari ücretliye 1.404,06 TL net ücret ödenmesi sağlanmıştır.

Önerilen düzenlemede, bekâr ve çocuksuz bir asgari ücretlinin durumu esas alınmak suretiyle, gerek bu durumdaki ücretlilerin gerekse net ücreti 1.404,06 TL'nin altına düşecek diğer ücretlilerin elde edecekleri net ücretleri 1.404,06 TL'ye tamamlayacak şekilde ilave asgari geçim indirimi sağlanmaktadır.

Bu maddenin yayımı tarihinden önce birinci fıkra hükmünde yer alan esaslara göre ilave asgari geçim indirimi uygulanamaması nedeniyle çalışanlarca fazla ödenen vergilerin maddenin yayımı tarihinden sonra verilecek muhtasar beyannameler üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilmek suretiyle çalışanlara ödenmek üzere vergi sorumlularına reddolunması sağlanmaktadır.

Ayrıca, maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şekli ve dönemini belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu düzenleme ile 2017 yılında da asgari ücretin ocak ayında belirlenen net ücret olan 1.404,06 kuruşun altına düşmemesi için eylül, ekim, kasım ve aralık aylarına ilişkin ilave Asgari Geçim İndirimi verilmesi öngörülmektedir.

Asgari ücretin vergi dışı bırakılması, asgari geçim tutarının yükseltilmesi veya gelir vergisinde ilk basamağın asgari ücretin yıllık tutarına denk getirilmesi ile çözümlenebilecek bu problemin her yıl torba yasalara konulan son dakika düzenlemeleri ile çözümlenmeye çalışılması arayışını doğru bulmuyoruz.

16. Tasarının Gümrük Vergisi oranları ile ilgili maddesi hakkında değerlendirme

Tasarının 29'ncü maddesi ile 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanununda değişiklik yapılarak; Bu Kanunun ekinde yer alan gümrük vergilerine ilişkin had ve nispetlerden "muaf" olarak belirlenenlerin "0" olarak değiştirilmesi ve Bakanlar Kuruluna Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi oranlarını değiştirme yetkisi veren bir düzenleme yapılmaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

"Madde ile, 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun ekinde yer alan gümrük vergilerine ilişkin had ve nispetlerden "muaf" olarak belirlenenler "0" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca Bakanlar Kuruluna, söz konusu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50'ye kadar yükseltme, sıfıra kadar indirme veya Cetveldeki had ve nispetleri %50'sine kadar artırma yetkisi verilmektedir."

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu değişikliğin başta uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan uluslararası yükümlülüklerle hale getirilmeden uygulanması şarttır. Ayrıca söz konusu değişikliğin atıfta bulunduğu anılan kanununa ekli Gümrük Tarife Cetvelinin ilgili bölümünün içeriğinin ileride birtakım problemlere neden olmaması için gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle Tasarının 29'ncü maddesinde yer alan gümrük tarife cetvelleri ile ilgili olarak radikal bir düzenleme yapan hükümlerin tüm boyutuyla öncelikle Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

17. Tasarının Endüstri ve organize sanayi bölgelerini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Endüstri ve Organize Sanayi Bölgelerini ilgilendiren toplam dört madde (61, 64, 75 ve 127 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 54'ncü maddesi; Endüstri bölgeleri, Organize Sanayi Bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ile sanayi sitesi ve bunların ilave

alanları için ihtiyaç duyulan alanlar için mera vasfının değiştirilmesi durumunda ödenecek olan ot bedelinden muafiyet sağlanması,

Tasarının 58'nci maddesi, Organize Sanayi Bölge Kanunundan önce kurulan OSB'lerde kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesis sahiplerinin müktesep haklarının korunması, ve katılımcıların binalarının tamamını kullanamaması veya kiraya verememesi sebebi ile boş kalmasının önüne geçilmesi için, 15.04.2000 tarihinden önce OSB'lerde bağımsız bölüm oluşturularak birden fazla kiracıya kiralanan tesislerin, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmış ve kat mülkiyeti tesis edilmiş bulunması ve OSB'ce uygun görülmesi şartıyla birden fazla kiracıya kiralınmasına olanak tanınması,

Tasarının 70'nci maddesi, Endüstri bölge alanlarının plan ve projelendirme süreçlerinin yeniden düzenlenmesi,

Tasarının eski 127'nci maddesi, Sanayi sitesi gelişim alanı içerisindeki Hazine arazilerinin ilgili kooperatif veya belediyelere devredilmesi

ile ilgili düzenlemeleri içermekte idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında, bu düzenlemeleri yapan maddelerden birisi tasarı metninden çıkarılmış, bu konuya ilişkin maddelerin ikisi değiştirilerek kabul edilmiş, bir madde de söz konusu bölüme ilave edilmiştir.

Organize Sanayi Bölge Kanunundan önce kurulan OSB'lerde kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesis sahiplerinin müktesep haklarının korunması ile ilgili madde komisyonda en çok tartışılan maddelerden birisi olmuş, birkaç kez önerge ile değişikliğe uğramıştır.

Bu maddenin gerekçesinde;

“4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun yürürlüğe girmesinden önce kurulan OSB'lerde kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesisler bulunmaktadır. 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa eklenen geçici madde ile, söz konusu tesis sahiplerinin müktesep haklarının korunması ve katılımcıların binalarının tamamını kullanamaması veya kiraya verememesi sebebi ile boş kalmasının önüne geçilerek üretim ve istihdama katkı sağlanması amaçlanmaktadır”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu problemin 7033 sayılı Kanunun Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşülmesi sırasında da gündeme geldiği, ancak bu konuda bir düzenleme yapılamadığı anlaşılmıştır. Komisyonda hükümet temsilcilerinin açıklamalarından bu düzenlemenin yaklaşık 134 organize sanayi bölgesini ilgilendirdiği anlaşılmaktadır.

Organize sanayi bölgelerinin kuruluşundaki amacın, buralarda sınai üretim yapacak olan kuruluşların ve de tesislerin özellikle de sağlıklı bir yerleşime, iş

güvenliği açısından güvenli bir yapıya kavuşturulmaları açısından altyapısının ortak olarak yapıldığı parsellerden oluşan bölgeleri yaratmak olduğu bilinmektedir. Ancak son dönemde yapılan gözlemler, bu durumun belirli bir süre sonunda bazı bölgelerde tamamen bir gayrimenkul sermaye iradı gelirine dönük yapılandırmaya dönüştüğünü göstermektedir.

Organize sanayi bölgesi kurulması için bedelsiz veya sembolik bedellerle satışı yapılan hazine arazilerinin bir süre sonra gayrimenkul sermaye iradı sağlanacak bir işletme mantığı ile üçüncü şahıslara kiralanması organize sanayi bölgesi kurma ve yapılanma mantığına aykırı bulunmaktadır. Geçmiş dönemlerden kaynaklanan problemlerin çözümü için yapılacak geçici madde düzenlemelerinde; kiralayanların yanı sıra asıl olarak üretimi üstlenen ve istihdamı yaratan kiracıların da hakkını koruyan hususlara yer verilmesi gerekir.

Endüstri bölgeleri, Organize Sanayi Bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ile sanayi sitesi ve bunların ilave alanları için ihtiyaç duyulan alanlar için mera vasfının değiştirilmesi durumunda ödenecek olan ot bedelinden muafiyet sağlanması ile ilgili olarak tasarının 54'ncü maddesindeki düzenleme komisyon görüşmeleri sırasında verilen önerge ile değiştirilmiş, ayrıca bu madde ile ilgili olarak verilen ikinci bir madde 55'nci madde olarak tasarı metnine eklenmiş bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemenin gerekçesi;

“Madde ile, 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle endüstri bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, serbest bölgeler ile sanayi sitesi ve bunların ilave alanları için ihtiyaç duyulan alanlar için mera vasfının değiştirilmesi durumunda ödenecek olan ot bedelinden muafiyet sağlanması amaçlanmaktadır.”

şeklinde açıklanmaktadır.

Daha önce başka bir tasarının Sanayi ve Ticaret Komisyonunda iktidar ve muhalefet partisi milletvekillerinin ortak girişimleri sonucunda tasarı metninden çıkarılan bu düzenlemenin yine bir torba yasa maddesi ile yasalaştırılmaya çalışılmasının nedeni anlaşılamamıştır.

4342 sayılı Mera Kanununun 30. maddesinin (e) bendinde; bir yerin, zaruret halinde, mera vasfının kaldırılması için yirmi yıllık ot bedelinin ilgili kuruluşa ödenmesi gerekmektedir. Aynı bent de hangi hallerde 20 yıllık ot bedelinin ödenmeyeceği düzenlenmektedir. Yapılan değişiklikle 20 yıllık ot bedeli ödemekten hariç tutulacak kuruluşların sayısı artırılmaktadır. Diğer bir ifadeyle, bundan böyle endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri, Organize sanayi bölgeleri, Serbest bölgeler, sanayi siteleri için ihtiyaç duyulan meraların meralık vasfı kaldırılırken 20 yıllık ot bedeli tahsil edilmeyecektir.

Yukarıda adları sayılan bölgelerin ülke kalkınmasındaki yeri tartışmasıdır. Ancak, alınan bu bedeller meraların ıslahı için harcandığı düşünülürse buradaki gelir kaybı nasıl telafi edilecektir. Bu konunun izahı gerekir.

Öte yandan, ot bedeli ödemesi meraların başka amaçlarla kullanımına caydırıcı etki yapmakta olduğundan sanayi sitelerinin yer seçiminde ilgili kuruluşlar kıraç arazilere yönelmekteydi. Maddede sayılan sanayi sitelerinin yer seçiminde mutlak zaruret olmadıkça mera alanlarının kullanılmaması için de bazı tedbirlerin de alınması gerekir. Ot bedeli uygulaması, kamu dahil yer seçiminde, mecbur kalınmadıkça meraların tercih edilmesi için getirilmiştir. Saman ithal eden bir ülke durumuna getirildiğimiz de dikkate alınarak bu düzenlemenin hayvancılığın geliştirilmesi açısından da taşıyacağı sakıncaların göz ardı edilmemesi gerekir.

Sanayi sitesi gelişim alanı içerisindeki Hazine arazilerinin ilgili kooperatif veya belediyelere devredilmesi ile ilgili olarak tasarının 127'nci maddesindeki düzenleme daha muhalefet tarafından yöneltilen eleştiriler üzerine daha sonra verilen önerge ile tasarı metninden çıkarılmıştır.

Bu nedenlerle, Tasarının 54, 55, 58, ve 70'nci maddelerinde yer alan hükümlerinin tüm boyutuyla öncelikle Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

18. Tasarının Tütün üretimi, dağıtımı, vergilemesi ile ilgili maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda tütünün üretimi, dağıtımı ve vergilenmesi ile ilgili düzenlemeleri içeren toplam altı madde (68, 69, 70, 71, 79 ve 80 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 68'nci maddesi; Sarmalık kıyılmış tütün ticaretine kaynak oluşturan açık artırma için tütün üretimi ve açık artırma sistemi kaldırılması ve makaron içine tütün doldurulması ve ticaretinin yasaklanması,

Tasarının 69'ncü maddesi, Makaron veya yaprak sigara kağıdı içine ticari amaçla tütün veya tütün harici bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduranlara ve nakledenlere verilecek adli ve idari para cezaları,

Tasarının 70'nci maddesi, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumuna yönetmelik çıkarma yetkisinin verilmesi,

Tasarının 71'nci maddesi, Açık artırma başlangıç fiyatı tanımının yürürlükten kaldırılması,

Tasarının 79'ncü maddesi, Makaronun (sarmalık tütün kağıdı) ÖTV'ye tabi olması,

Tasarının 80'nci maddesi Bakanlar Kuruluna, makaronları da kapsayacak şekilde sigara ve diğer tütün mamulleri için asgari maktu ÖTV tutarlarını belirleme yetkisinin verilmesi,

konularında 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda değişiklik yapan düzenlemeleri içermekte idi.

Söz konusu düzenlemeler üzerinde yapılan eleştiriler ve kamuoyu hassasiyeti bir ölçüde dikkate alınarak; ilişkin bu 6 maddeden; 1'i tasarı metninden çıkarılmış, 3'ü verilen önergelerle değiştirilerek, diğer ikisi aynen kabul edilmiş, ayrıca verilen önerge ile yeni bir madde ilavesi yapılmıştır.

Komisyonunda tasarı maddeleri üzerinde yapılan değişikliklerden en önemlisi açık ürün artırma usulü ile üretim şekline getirilen yasak uygulamasının geri çekilmesidir.

Mevcut 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanundaki hükümlerle, tütünün üretimi, fiyatlandırılması, alımı, satımı, dış satımı vb. hususlarda sektörün tamamen serbest rekabete açılmıştır. Söz konusu kanun yerli tütün üretimini ve üreticilerini koruyan ve bu konuda ortaya çıkan sorunları çözme perspektifinden uzak bir kanundur.

Tütünün geçmiş dönemlerde ileri ve geri bağlantılarla ülke ekonomisi ve istihdam açısından önemi herkes tarafından kabul edilmektedir. Bu konularda gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek regülasyonlarda bu hususlara dikkat edilmesi gerekir. O yüzden sadece tütünü bir vergi, bir gelir mekanizması üzerinden değil, insanların bulundukları bölgelerdeki iklim koşulları, toprak yapısı, demografik yapı üzerinden bir sosyal mesele olarak da görmek zorundayız.

Komisyonunda verilen bilgilerden Türkiye’de yerli oryantal tütün üretiminin 75 bin ton, olduğu, bunun yaklaşık %15’inin üretimde kullanıldığı, 50 bin tonunun ihraç edildiği, 2016 yılı sonu itibarıyla, 101 bin ton ithalat yapıldığı, oysa ülkemizde 240 bin ton tütün işleme kapasitesinin bulunduğu, ifade edilmiştir.

Hükümetin bu işleme kapasitesi açığının yasaya konulan hükümle Dahilde İşleme Rejimi kapsamında yurt dışından getirilip işlenip sonra tekrar yurtdışına çıkarılacak oryantal tütünlerle giderileceği yönündeki beklentisinin isabetli olmadığını düşünüyoruz.

Dahilde İşleme Rejiminin şeker, un, tekstil vb ürünlerde ülkemizde ifa ettiği rol tartışmalıdır, bu malların dışarıya ihraç edilmek yerine iç pazarda satışa sunulduğu bilinmektedir. Bu konuda kontrol, izleme ve denetim yetkisinin ilave olarak TAPDK’ya verilmesinin sorunu çözemeyeceği aşikardır.

Ürün işleme kapasitesinin yerli oryantal ürünlerle belli bir asgari oranın yasaya konulacak hükümler dahilinde çözülmesi gerekir.

Açık artırma üretim modelinin kooperatifler vasıtasıyla organize edilmeye çalışılması olumlu bir adım olmakla birlikte, burada uygulanacak vergi oranının işin başlangıcında farklılaştırılmasında yarar bulunmaktadır. Zira bu kooperatiflerin şirketlerle rekabet gücü ve kooperatif şeklinde örgütlenme konusundaki kültürel alt

yapıdan kaynaklanan isteksizlik bu modelin başarısızlıkla sonuçlanmasına neden olabilir.

2010 yılından sonra açık artırmalı tütün üretim ve satış seyrindeki yükselme, makaron sektöründeki gelişme tütün ürünlerine uygulanan aşırı oranlı vergilemeden kaynaklanmaktadır. Makarona konulacak yüksek oranlı ÖTV bu sektörün de kayıt dışı olarak çalışmasına ve istenilmeyen sonuçların elde edilmesine neden olabilecektir. Komisyonadaki görüşmeler sırasında ilgili sektör temsilcilerinin görüşlerine başvurulmadan söz konusu madde metninin hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Kooperatif şeklindeki örgütlenmenin yerli oryantal tütüne dayalı sigara üretimi açısından da desteklenmesi gerekir.

Tütünün üretimi, dağıtımı, fiyatlandırması, satışı, ithal ve dış satımı, nakli, kurallara uymayanlara verilecek adli ve idari para cezaları konusunda karmaşık düzenlemeler içeren tasarının söz konusu madde hükümlerinin, öncelikle tüm sosyal tarafların ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu, Adalet Komisyonu ve Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

19. Tasarının Kamu İhale Kanunu ile ilgili maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda 4733 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili düzenlemeleri içeren toplam üç madde (72, 73 ve 74 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Komisyonlardaki görüşmeler sırasında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve ilgili öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz kitapların temininde Kamu İhale Kanunu'nun 20. maddesinin bazı hükümlerine tabi olmaması ile ilgili düzenleme konusunda verilen önerge ile madde eklenmesi yapılmıştır.

Tasarının 66'ncı maddesi; Kamu ihalelerinde kefalet sigortaları kapsamında düzenlenen kefalet senetlerinin de teminat mektupları gibi işlem görmesinin sağlanması,,

Tasarının 67'nci maddesi, Kamu ihalelerinde kefalet senetlerin de teminat mektupları gibi işlem görmesi ile ilgili kanunun diğer maddelerine uyum sağlanması,

Tasarının 68'nci maddesi, 4734 sayılı Kamu İhaleleri Kanunu kapsamında yapılan personel çalıştırılmasına yönelik hizmet alımları kapsamında çalıştırılacak olan personel sayısı ile ücret ve diğer mali haklara ilişkin tavanların belirlenmesi,

Tasarının 69'ncü maddesi, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve ilgili öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz kitapların temininde Kamu İhale Kanununun 20. maddesinin bazı hükümlerine tabi olmaması

ile ilgili düzenlemeleri kapsamaktadır.

Kamu ihalelerinde kefalet sigortaları kapsamında düzenlenen kefalet senetlerinin de teminat mektupları gibi işlem görmesinin sağlanması ile ilgili düzenlemenin yapıldığı tasarının 66'ncı maddesinin gerekçesinde;

“Madde ile, Hazine Müsteşarlığı tarafından genel şartlar hazırlanan kefalet sigortasının banka teminat mektuplarına alternatif sigortacılık ürünü olması nedeniyle 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Tanımlar" başlıklı 4 üncü maddesine, teminat mektupları tanımı eklenerek kefalet sigortalarının da teminat mektubu gibi işlem görmesi amaçlanmaktadır.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Kefalet sigortası en temel ifadeyle borçlunun, yükümlünün alacaklı tarafa karşı yükümlülüğünü yerine getirememesi riskine karşı teminat sunan bir sigorta sözleşmesidir.

Kamu İhale Kanununun 4. Maddesine eklenen bu son fıkranın amacı, ilk aşamada bankaların gayrinakdi kredileriyle ilgili olarak sınırlarının genişletilmesidir. Bir başka anlatımla, bu düzenleme banka sistemi açısından genişletici etki yaratacaktır. Yani eğer teminat mektupları sigorta şirketleri tarafından verilirse banka teminat mektuplarında kullanılacak banka kaynaklarının başka amaçlarla kullanılması söz konusudur. Kısacası bu düzenleme likidite yaratmaya dönük bir faaliyetin önünün açılacağı anlamına gelmektedir.

Türkiye'de finans sektörünün yapısının farklı olduğu, yani banka sistemi ile sigorta şirketlerinin daha farklı boyutlarda olduğunun göz önüne alınması gerekir.

Bu durum bir politika olarak da düşünülebilir elbette ama devlete verilecek olan teminat mektuplarının aynen bankalar tarafından verilenler kadar güvenceli olduğunun da çok somut olarak ortaya konması gerekir.

Bankacılık sistemine ilişkin tüm rasyo ve oranların, likidite oranlarının, kaynak oranlarının, borç oranlarının hatta vadeleri itibarıyla alacaklarının yapılarının sürekli olarak inceleme hâlinde olduğu bilinmektedir.

Ancak aynı durumun sigortacılık sistemi açısından da sağlanması gerekir. Aksi bir durumda sigortalar açısından bunların ödenmemesi ister istemez devlet için de bir risk oluşturmaya başlayacaktır. İlgili güvenceleri almadan devletin teminat

mektuplarıyla güvence altına alacağı risklerin birdenbire güvencesiz hâle getirme ihtimali çok yüksektir. Sistemin teminatsız bir teminat mektubu sistemi haline getirilmemesi gerekmektedir.

Bu nedenle bu yeni ürün çıkarılırken de bu ön çalışmalarının, bunun sağlıklı bir şekilde işlemesi için gerekli olan düzenlemelerin de yapılması, en azından bu sigorta şirketlerinin, daha doğrusu teminatları verme koşullarının çok net olarak belirlenmesi gerekmektedir.

Maddenin görüşülmesi sırasında sistemin nasıl regüle edileceğine dair net bilgiler verilmemiştir. Bu düzenleme sonucunda makro ekonomik göstergeler açısından, banka ve sigorta şirketleri arasındaki yatay ilişkiler açısından sistemik risk anlamında, ortaya çıkması olası durumların göz önünde bulundurulması icap etmektedir.

4734 sayılı Kamu İhaleleri Kanunu kapsamında yapılan personel çalıştırılmasına yönelik hizmet alımları kapsamında çalıştırılacak olan personel sayısı ile ücret ve diğer mali haklara ilişkin tavanların belirlenmesine ilişkin olarak anılan Kanunun Ek:8. Maddesinde değişiklik yapan tasarının 68’nci maddesinin gerekçesinde;

“Madde ile, 4734 sayılı Kamu ihale Kanununun ek 8 inci maddesine göre uygun görüş vermenin amacına uygun olarak personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında gördürülen işlerin bütçe ödenekleri ile uyumlu bir şekilde yürütülebilmesini temin etmek üzere, çalıştırılacak olan personel sayısı ile ücret ve diğer mali haklara ilişkin tavanların belirlenmesi, ayrıca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aynı nitelikteki hizmetlerde idareler arasındaki ücret farklılıklarının ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Mevcut 4734 sayılı Kanun’un ek 8’inci maddesinde 62’nci madde kapsamında hizmet alımı suretiyle personel çalıştırılmasında sayılar yönünden Maliye Bakanlığından uygun görüş alma uygulamasının yanı sıra, Maliye Bakanına bu kapsamda sayılara ilave olarak hizmet türleri, işin yapıldığı yer gibi ücret ve diğer mali ödemelerin tavanını da saptayıcı yönde yetki verilmektedir.

Söz konusu yetkinin; işin içeriği, iş ortamı, çalışılan mahal, yöre vb. unsurlar da dikkate alınarak ücretleri baskılama, kontrol altına alma ve dondurma aracı olarak kullanılmaması gerekir.

01.01.2018 tarihinden sonra yürürlüğe girecek olan yukarıda belirtilen kanun maddesi düzenlemesini yapılmasını öneren bir hükümetin, 01.01.2018 tarihine kadar taşaron işçileri ile ilgili sorunları kalıcı bir şekilde çözecek kanun tasarısını TBMM’de yasalaştıracağı iddiasında bulunmasını hayretle karşılamaktayız.

Komisyonlardaki görüşmeler sırasında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve ilgili öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz

kitapların temininde Kamu İhale Kanununun 20. maddesinin bazı hükümlerinin uygulanmamasını sağlayacak bir geçici madde ilavesi verilen bir önerge gerçekleştirilmiştir.

Tasarının söz konusu 69. Maddesi;

“MADDE 69- 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve ilgili öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz kitaplara ilişkin 31/12/2019 tarihine kadar yapılacak mal ve hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanunun diğer hükümlerine tabi olmaksızın 20 nci maddenin birinci ve beşinci fıkraları uygulanmak suretiyle yapılabilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kurumun görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenir.”

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu madde komisyon çalışmalarının son gününde ilave bir madde olarak komisyon gündemine verilen bir önerge ile alınmıştır. Komisyonda yapılan ısrarlı itirazlar neticesinde bilahare verilen bir önerge ile geçici madde haline getirilerek uygulamanın 31.12.2019 tarihine kadar sürdürülmesi kararlaştırılmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve ilgili öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz kitapların temininde Kamu İhale Kanununun 20. maddesinin bazı hükümlerinin uygulanmamasını haklı kılacak herhangi bir somut tespit ve gerekçe komisyon çalışmaları sırasında ortaya konulamamıştır.

Bu durumun son dönemde kamuoyunda tartışmalı hale gelen müfredat değişikliğine yetiştirilemeyen veya yanlış basılan bazı yayınların tekrar basım ve dağıtımının sağlanması amacıyla yapıldığı anlaşılmaktadır.

Kamu harcamalarında şeffaflık ve hesap verilebilirliğin sağlanması açısından söz konusu düzenlemenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

20. Tasarının Hazine Müsteşarlığını ile ilgili maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarının Hazine Müsteşarlığını ilgilendiren bölümünde. 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda değişiklik yapan toplam iki madde (76 ve 77 nolu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 71'nci maddesi; Sadece yurtiçinde değil yurtdışında da yatırım yapma amacıyla kurulan fonlar ile faizsiz finans sisteminde mudaraba-muşaraka finansal araçlarıyla işlem yapan fonlara, sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman sağlayan fonlara da Hazine Müsteşarlığı tarafından kaynak aktarılabilmesinin sağlanması,

Tasarının 72'nci maddesi, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitinin yükseltilmesi,

ile ilgili düzenlemeleri kapsamaktadır.

Tasarının 71. Maddesi;

“MADDE 71- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Sermaye şirketlerine finansman sağlayan tüzel kişi ve girişim sermayesi fonları ile bireysel katılım yatırımcılarının yatırım yaptığı girişim şirketlerine eş finansman sağlayan ortak yatırım fonlarına kaynak sağlamak amacıyla kurulan üst fonlara veya sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman sağlayan fonlara Müsteşarlık tarafından taahhüt edilecek kaynağın üst sınırını ve niteliğini, kaynak aktarılacak üst fonların veya fonların, üst fonlara bağlı alt fonların ve ortak yatırım fonlarının seçim kriterlerini, yatırım yapılabilecek alanları, denetimi, taahhüt edilen tutardan kaynaklanan her türlü ücret ve masrafin üst sınırlarını ve uygulamaya ilişkin diğer hususları Bakanlar Kurulu belirler.

Taahhüt edilen tutardan dönemler itibarıyla üst fona veya fona ödenecek miktarı belirlemeye ve aktarmaya Bakan yetkilidir. Kaynak taahhüdüne ilişkin ödeme Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

Üst fonun, alt fonun ve fonların tasfiyesi veya sona ermesi durumunda Müsteşarlık tarafından üst fona veya fona aktarılan kaynakların bakiye tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu kurumları tarafından üst fonlara veya fonlara hibe olarak aktarılan paylardan kaynaklanan bakiye tutarlar da üst fon veya fonlar tarafından genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Müsteşarlığın ilgili hesabına aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Bakan yetkilidir.”

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“İstanbul Finans Merkezi çalışmaları kapsamında yabancı yatırımcıların ülkemizde teşkil edebilecekleri kurumsal yapılar ile uzun vadeli yatırımlar yapmasının da sağlanması planlanmaktadır. Bu hedefe ulaşılmasını teminen yapılabilecek çalışmalardan birisi de uluslararası fonların ülkemizde faaliyette bulunmasıdır. Bu tür yapılara Hazine Müsteşarlığı tarafından kaynak aktarılması ile ülkemize uluslararası fonların çekilmesine ciddi düzeyde katkı sağlanması hedeflenmektedir. 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin ilk cümlesindeki “tam mükellef ibaresi çıkarılarak, sadece Türkiye’de değil yurtdışında da yatırım yapma amacıyla kurulan fonlara da ülkemizde yapacakları yatırımlar kapsamında kaynak aktarılabilmesi hususuna açıklık getirilmesi amaçlanmaktadır.

Ayrıca Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun mevcut ek 1 inci maddesi gereğince Hazine Müsteşarlığı sadece girişim sermayesi fonlarına veya ortak yatırım fonlarına finansman sağlayan üst fonlara kaynak sağlayabilmektedir. Ancak, konjonktürel gelişmeler, girişim sermayesi fonları başta olmak üzere ülkemizin gelişmesine ve orta gelir tuzağından kurtulmasına fayda sağlayacak fonlara da doğrudan yatırım yapılması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Diğer taraftan, girişimcilerin faizsiz finansmana erişiminin artırılmasını teminen mudaraba-muşaraka benzeri alternatif finansman araçlarının katılım bankaları tarafından uygulanmasında fayda görülmektedir. Bu çerçevede, katılım bankalarının bahsedilen araçlar ile yatırım yapacakları ve bu süreçte tecrübe kazanacakları; dolayısıyla faizsiz finansmanın gelişimine katkı sağlayacak, Hazine Müsteşarlığının da kaynak aktaracağı bir fon kurulmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Madde ile, Hazine Müsteşarlığı tarafından bahsedilen fonlara kaynak sağlanabilmesi amacıyla mezkûr maddenin fonları da kapsayacak şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu düzenleme ile Hazine Müsteşarlığının taam mükellef sermaye şirketlerine finansman sağlayan tüzel kişi ve girişim sermayesi fonları ile bireysel katılım yatırımcılarının yatırım yaptığı girişim şirketlerine eş finansman sağlayan ortak yatırım fonlarına kaynak sağlamak amacıyla kurulan üst fonlara kaynak sağlama yetkisi, doğrudan fonlara kaynak aktarma yetkisi haline getirilerek genişletilmekte, bu fonlara iştirak zorunluluğu kaldırılmakta doğrudan kaynak aktarma biçimine geçilmektedir. Burada “tam mükellef sermaye şirketlerini” ibaresi madde metninden çıkarılmakta, sadece Türkiye’de kurulmuş fonlara değil, yurt dışında fonlara da kaynak aktarabilme imkânını getirilmektedir.

İktidar temsilcileri böyle bir modelin Türkiye’deki girişim sermayesine katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir.

Muhalefet tarafından komisyon görüşmeleri sırasında bu modelin Türkiye’de gerçekleştirilmek üzere ihale olunan veya Kamu Özel Sektör İşbirliği modeli ile gerçekleştirilen projelerin dolaylı yoldan yurt içi kaynaklarla finanse edilebileceğine olanak tanıdığı, bu yöntemle Varlık Fonu bünyesinde kurulan alt fonlara ve şirketlere hazineden kaynak aktarılabilceği yönünde endişe ve eleştiriler dile getirilmiştir.

İktidar temsilcileri bu konuda yöneltilen eleştiri ve sorulara tatmin edici cevaplar verememişlerdir.

Madde Türkiye Varlık Fonu’na (TVF) direkt olarak kaynak aktarılması olanağı doğmaktadır. Bu madde ile TVF’nin bir nevi paralel hazine olması yasallaştırılmak istenilmektedir.

Bu maddede hazine’den kaynak aktarımı yapılacak fonların arasında “sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman fonlarına” aktarım yetkisi veriliyor olması mali disiplin ve kaynakların etkin kullanımı açısından çok sakıncalıdır.

Bu ibare hazine’nin doğrudan mega projeleri finanse edecek fonlara kaynak aktarımı yapmasına imkan vermektedir. Bu ibare akla Ağustos 2016 tarihinde kurulmuş olan ve kuruluşunda “mega projelere kaynak aktarma” amacı ifade edilmiş olan Türkiye Varlık Fonu’nu (TVF) getirmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Türkiye Varlık Fonu kurulurken bu fonun bir ipotek fonu olarak işleyeceği ve hazine’ye paralel bir hazine kurarak mali disiplini bozacağına dair uyarılarını defalarca dile getirmiştir.. Torba yasanın bu maddesi ile TVF’nin paralel bir hazineye dönüşmesi, hazine’den doğrudan kaynak alması yoluyla yasalaşmaktadır.

Komisyon görüşmeleri esnasında iktidar gerekçelendirmeyi “girişimcileri finanse edecek yabancı fonlara Türkiye’den kaynak aktarımı” olarak ifade etmiş, bu

borçlanma döngüsünü anlamlı kılacak herhangi bir ekonomik dayanak veya gerekçe sunamamıştır.

Bu tarif edilen yöntemin ne kadar sakıncalı ve kendi içinde tutarsız olduğunun altını bir kez daha çizmeliyiz.

Tasarının bir sonraki maddesinde hazine'nin borç ihtiyacının arttığını itiraf eden iktidar, yurtdışından borçlanacak Hazine'nin dönüp yurtdışındaki aynı yatırımcılara başka fonlarda ortak olacağını ifade etmektedir. Yani Hazine önce borç alacak, sonra aldığı o borcu kendisine borç verenlere ortak olmak için kullanacaktır. Bu döngünün izahı bulunmamaktadır.

Bu borç döngüsünün kamu kaynaklarının israfı olacağı açıktır. Ekonomik olarak herhangi bir temeli olmayan böyle bir işlemin yapılmasının faizleri arttıracığı ve bu faiz yükünün dar ve orta gelirli borçlu sınıfın omuzlarına yükleneceği açıktır.

Maddenin komisyonda tartışmaları esnasında Avrupa Birliği ile ortak oluşturulan bazı havuz fonları ile bu maddede bahsedilen Hazine ve yabancı fon ortaklıklarının benzerliği iktidar tarafından dile getirilmiştir. Ancak gerçek o ki AB ile ortaklıklar devletler arası iken, bu maddede sağlanacak altyapı ile TC devletinin hazinesinin yabancı özel fonlarla ortaklaşmasının altyapısı hazırlanmaktadır.

Hazine'nin kendisi de borçlanma piyasasında talep eden konumda olan fonlara kaynak aktarması (Türkiye Varlık Fonu gibi) Türkiye'nin yurtdışından fon bulurken daha yüksek faizle borçlanması anlamına gelecektir. Artan faizler ise faizden gelir elde eden ve iktidarın "faiz lobisi" olarak adlandırdığı kesime kazanç, borç yükü altında ezilen milyonlarca tüketici, çiftçi, küçük ve orta ölçekli üretici için ise artan maliyet ve ekonomik yük anlamına gelecektir. Bugün Türkiye'de her yüz kişiden 68'i borçludur. Tüketiciler Eylül 2017 sonu itibarıyla 82 milyar TL kredi kartı ve 385 milyar TL tüketici kredisinin ekonomik yükünü taşımaktadırlar. Türkiye, 80 milyon, yurtdışına borçludur. Artan faizler tüm bu kesimlerin ekonomik maliyetlerinin ve yükünün artması anlamına gelecektir. Bu sebeplerle torba yasanın bu maddesi çok sakıncalı bulunmaktadır.

Tasarının 72. Maddesi ise;

*"**MADDE 72-** 4749 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.*

"GEÇİCİ MADDE 29- 5 inci maddede düzenlenen net borç kullanımı tutarı 2017 yılı için, 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan ve Bakanlar Kurulu tarafından artırılan net borç kullanım tutarına otuzyediy milyar Türk Lirası ilave edilerek uygulanır."
hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

"MADDE 77- 2017 yılında büyümenin desteklenmesi amacıyla geçici olarak yürürlüğe konulan teşviklerin finansmanı, orta vadeli programda öngörülenin üzerinde gerçekleşen kur artışının borç servisini artırması ve Hazinesinin ihtiyacı nedeniyle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin

Düzenlenmesi Hakkında Kanuna eklenen geçici madde ile, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitinin yükseltilmesi hedeflenmektedir.”

açıklamasına yer verilmiştir.

İktidar temsilcisi, bu ilave borçlanma yetkisi istenilmesinin nedenini; geçen yıl sonundan itibaren ekonomiyi canlandırma amacıyla alınan tedbirlerin (mali aflar, borç ertelemeleri, vergi ve prim desteği, prim ödemelerinin ötelenmesi, bazı sektörlerde yapılan uzun süreli vergi indirimleri, Kredi Garanti Fonu uygulamaları, özelleştirme gelirlerinin düşüklüğü vb.) bütçeye yansımından kaynaklandığını, yıl başında 47 milyar olarak öngörülen bütçe açığının 61 milyar TL'ye revize edildiğini, bu nedenle ilave 14-15 milyar bir borçlanma ihtiyacı doğduğunu ifade etmiştir.

Bütçe açığından daha fazla bir miktarda borçlanma talebinin nedeni; hazinenin nakit ve borç yönetim işlemlerinin sadece merkezî yönetim bütçe açığının finansmanından ibaret olmaması, bunun dışında Hazine Müsteşarlığının yine kendisine verilen görevler çerçevesinde diğer kamuyla ilgili olarak yapmak durumunda olduğu birtakım ödemeler ve birtakım yükümlülüklerinin olduğu, bu yükümlülüklerle birlikte bakıldığında özellikle Savunma Sanayi Fonu'ndan Hazine Müsteşarlığının emanet olarak tuttuğu yükümlülüklerin kullanımının bulunduğu, yapılan projeksiyonlar neticesinde 2018 yılında da kamu borç yönetiminde hazinenin güçlü bir şekilde yeni yıla girmesi gereksiniminin bulunması, ,hazinenin borçlanma ihtiyacını da 2018 yılı içerisinde dengeli bir şekilde yürütmesi gerektiği şeklinde izah edilmiştir.

Bu açıdan bakıldığında 37 milyar liralık rakamla bütçe açığı arasındaki dengeye bakıldığı zaman buradaki ilave olarak istenilen tutarın bütçe açığından daha yüksek olmasının temel sebebi; iktidar temsilcisi tarafından hazinenin daha güçlü bir nakit yönetimi ihtiyacının temini, bütçe dengeleri dışındaki birtakım ilave ihtiyaçların ve kaynak kullanımlarının söz konusu olması olarak izah olunmaktadır.

Tasarının bu maddesinde yer alan hükümle 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna eklenen geçici madde ile, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limiti yükseltilmektedir.

6767 sayılı 2017 Yılı Merkezi Bütçe Kanununun;

“Gider

MADDE 1 – (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine **634.176.488.900 Türk lirası,**

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere **79.433.539.000 Türk lirası,**

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara **4.216.853.000 Türk lirası,** ödenek verilmiştir.

Gelir ve finansman

MADDE 2 – (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri **586.696.152.000 Türk lirası**,
 - b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 9.777.075.350 Türk lirası öz gelir, 70.286.212.900 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 80.063.288.250 Türk lirası,
 - c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 4.186.853.000 Türk lirası öz gelir, 30.000.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 4.216.853.000 Türk lirası, olarak tahmin edilmiştir.
- (2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 49.222.000 Türk lirası olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3 – (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 ncimaddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.”

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5. Maddesi;

“Borçlanma, ikraz ve garanti limiti

Madde 5 - Malî yıl içinde 1 inci Maddede belirtilen ilkeler ve malî sürdürülebilirlik de dikkate alınarak yılı bütçe kanununda belirtilen başlangıç ödenekleri toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir.

Borçlanma limiti değiştirilemez. Ancak borç yönetiminin ihtiyaçları ve gelişimi dikkate alınarak, bu limit yıl içinde en fazla yüzde beş oranında artırılabilir. Bu miktarın da yeterli olmadığı durumlarda, ilave yüzde beş oranında bir tutar, ancak Müsteşarlığın görüşü ve Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile artırılabilir. Bütçenin denk olması durumunda da borçlanma, anapara ödemesinin en fazla yüzde beşine kadar artırılabilir. Vadesinde nakden ödenenler hariç, çeşitli kanunlara dayanılarak ikrazen ihraç olunan özel tertip Devlet iç borçlanma senetleri bu limitin hesaplanmasında dikkate alınmaz. Malî yıl içerisinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limiti her yıl bütçe kanunlarıyla belirlenir.

Mali yıl içinde sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti, yılı bütçe kanunuyla belirlenir.”

hükümünü içermektedir.

Söz konusu hükümlerden de anlaşılacağı üzere, borçlanma limiti konusunda yıllık bütçe kanunu ve ilgili 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunla yürütme organına verilen yetki; bütçenin gider ve gelir rakam ve tahminleri ile ilişkilendirilmiştir. Bu durum 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununun gerekçesinde de yer almaktadır.²⁵

²⁵ 4749 sayılı kanunun 5.maddesinin gerekçesi: Madde 5. - Malî yıl içerisinde yapılacak net borçlanma tutarı bütçe kanunlarına göre belirlenir. Madde ile, bütçe kanunlarında belirtilen ödenekler toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark tutarı kadar net borçlanma limitinin yıl içerisinde en fazla % 5 oranında artırılabilceği ve malî yıl içerisinde ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar çerçevesinde ek ödenek alınması koşuluyla özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı hariç, bu limitin ek bütçe kanunlarıyla değiştirilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Ancak, özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı için ek ödenek alınması ve doğal afetler ile ağır ekonomik kriz halinde borçlanma limiti ek bütçe kanunuyla artırılabilir.

Öte yandan, malî yıl içerisinde, ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihracı, ilgili yıl bütçe kanunlarında belirlenecek limitle sınırlandırılmış olup bu ihraçlar net borçlanma limitinin dışında tutulmuştur.

Bu maddelere göre borçlanma limitinin 2017 yılı için hesaplanması:

Giderler.....634.176.488.900,00 TL.

Giderler.....586.696.152.000,00 TL.

Fark.....47.480.336.900,00 TL.

4749 sayılı Kanunda belirtilen ilave limit artırımları (% 5+%5) dikkate alındığında bu tutar üst limit olarak; 52.3 milyar TL'ye ulaşmaktadır.

Yani Yürütme organına (Bakana ve Bakanlar Kuruluna) tanınan üst borçlanma limiti 2017 yılı için 52.3 milyar TL'dir.

Tasarının bu maddesiyle; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununa geçici bir madde eklenerek söz konusu limit 01.01.2017 tarihinden itibaren 37.000.000.000,00 TL artırılarak 89.228.370.590,00 TL'ye çıkarılmaktadır.

Bu düzenleme ile borçlanma limiti konusunda yıllık bütçe kanunu ve ilgili 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanununla yürütme organına verilen yetki; bütçenin gider ve gelir rakam ve tahminleri ile ilişkilendirmekten çıkarılmaktadır.

Üstelik söz konusu düzenlemede yer alan 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olarak uygulanabilir şeklindeki ibare bu konudaki limitlerin yıl içerisinde aşılmış olabileceği konusunda kuşku ile karşılanmaktadır.

Ayrıca bazı kamu kuruluşlarının aylık bültenlerindeki bazı rakamlar net borçlanma rakamının bu tutarı aştığını göstermektedir.

Hükümet temsilcisinin bu konuda kendisine yöneltilen eleştiri ve soruları;

“Yıl sonu itibarıyla bakıyoruz ya ona biz, rakamlar yıl sonu itibarıyla. Yıl içinde dalgalanma gösterebilir ama yıl sonu bakiyesi, son rakam.....Hayır ama kanundaki tavan yıl sonu itibarıyla...”

diye yanıtlaması bu konudaki kuşkulara haklılık payı kazandırmaktadır.

Hükûmetin bütçe uygulaması sırasında ek ödeneğe ihtiyaç duyması, bütçede ön görmediği harcamaları karşılamak üzere yeniden finansman sağlamak üzere borçlanmayla bu finansmanını sağlayacağını belirtmesi, böylece de borçlanma yetkisi alması çok doğal bir olaydır. 2017 yılı bütçesinde sizin bu Meclisten hükûmete verilen borçlanma yetkisi 52,3 milyar liradır. Bu sınırın aşılması gerekir.

Bütün kuralların hepsini atlayarak., bu yasal düzenlemeleri atlayarak “37 milyar lira ek borçlanma yetkisi istiyorum”un yasal bir dayanağı yoktur. Bu işlemin geçmiş yıllarda 2009 yılında da yasa ile yapılmış olması bu yeni düzenlemeye örnek olarak gösterilemez.

Bu düzenlemenin ortaya çıkarttığı en önemli sonuç mali disiplini tamamen ortadan kaldırıyor olmasıdır. Mali disiplinin tarifi sadece rakamsal olarak bir bütçe açığı tutturmak değildir. Mali disiplinin tarifi, kurallarını ortaya koyduğunuz şekilde işler kılmaktır. Bu madde ile yapılan hukuksuzluk, kuralsızlığı, kuralsızlık da mali disiplinsizliği getiriyor. Mali disiplin hem 37 milyar liralık ek borçlanma ile hem de bu borçlanma yetkisini ek bütçe getirmeden hukuksuz bir biçimde yapılması sebebiyle ortadan kalkmaktadır.

Bu hukuksuzluk ve bu ortaya çıkan güvensizlik mali disiplinin de ortadan kalkmasıyla yüksek faiz olarak ekonomimize geri dönmektedir. Bu yüksek faiz de 467 milyar liralık borç yükü altında olan bu toplumun yüzde 68’lik vatandaş kesimini ezmektedir. Bir kez daha gelir dağılımını bozucu bir adım atılmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun “ Merkezi Yönetim Bütçesinin Görüşülmesi” başlıklı 19. maddesi;

“Merkezî yönetim bütçe kanun tasarısının görüşülmesi

Madde 19- Türkiye Büyük Millet Meclisi, merkezî yönetim bütçe kanun tasarısının metnini maddeler, gider ve gelir cetvellerini kamu idareleri itibarıyla görüşür ve bölümler halinde oylar. Merkezî yönetim bütçe kanunu mali yıl başından önce Resmî Gazetede yayımlanır.

Kamu yatırım programı, merkezî yönetim bütçe kanununa uygun olarak Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanır ve anılan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on beş gün içinde Bakanlar Kurulu kararıyla Resmî Gazetede yayımlanır.

Zorunlu nedenlerle merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir. Geçici bütçe uygulaması altı ayı geçemez. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulaması sona erer ve o tarihe kadar yapılan harcamalar ve girilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler cari yıl bütçesine dahil edilir.

Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülmemiş hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek kaydıyla, kanunla ek bütçe yapılabilir.”

hükümünü taşımaktadır.

Bu nedenle söz konusu düzenlemenin aslında TBMM’ye “Ek Bütçe” tasarısı ekinde sunulması gerekmektedir. Ayrıca bu konunun “Ek bütçe” tasarısı ile düzenlenmesi aynı zamanda anayasal bir zorunluluktur. Konunun ek bütçe yasası ile çözümlenmemesi T.B.M.M.’nin elinden bütçe hakkının alınması anlamına gelmektedir.

Anayasa, siyasal iktidarın yapısını, işleyişini, siyasal kurumların statülerini, görev ve yetkilerini belirleyen, vatandaşların hak ve özgürlüklerini tespit eden ve bunların hukuki güvencelerini içeren bir *"Toplum Sözleşmesidir"*. Kişilerin hak ve özgürlüklerinin güvence altına alınabilmesi için yasama ve yürütme organlarının yetkilerinin sınırlanması ihtiyacı sadece temel hak ve özgürlükler alanında değil, kamu harcamalarına ilişkin düzenlemeler alanında da gerekli olup, bu bağlamda çeşitli kurallar anayasalarda yer alır. Demokrasilerde kamu harcamalarının büyüklüğü ve kapsamı ile bu harcamaların yapılabilmesi için vatandaşlara getirilecek yükümlülükler halk karar verir ki buna **"Bütçe Hakkı"** denilmektedir. Halk sahip olduğu ve sahip olmak üzere yüzyıllarca mücadele ettiği "Bütçe Hakkı"nı seçtiği temsilcileri aracılığıyla kullanır.

Kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanım meşruiyeti, parlamentoların varlık sebebiyle özdeş tutulan ulusal egemenliğin bütçe hakkına dayanır. Bütçe hakkı, dünya tarihinde demokrasi için vazgeçilmez bir kurum olarak çetin mücadelelerin ürünüdür. Öncelikle vergi toplanması temsil yeteneği sınırlı çevrelerin iznine tabi tutulmuştur. Daha sonra harcamaların yapılması temsil yeteneği kısmen güçlenen zeminlerce izne tabi kılınmış ve nihayet gelir ve harcamaların birlikte bütçe olarak her yıl için izin ve onaya tabi tutulması ve gerçekleştirmelerin denetimi suretiyle bütçe hakkı bugünkü çehresine kavuşmuştur. 19-20. yüzyılın ilk yarısında bütçe hakkı hem birçok bütçe ilkesinin (önceden izin ilkesi, yıllık olma ilkesi, bütçe birliği ilkesi, genellik ilkesi, gelir ve giderlerin gayrisafılığı ilkesi) oluşması ve yerleşmesiyle güçlenmiş, hem de tedrici olarak diğer devletlerce de bütçe hakkı benimsenen evrensel bir değer haline gelmiştir. Her ülke, kendi tarihsel koşulları içinde bütçe hakkının kurumsallaşma sürecine farklı bir uyarlanma deneyimi yaşamıştır.

Çağdaş demokrasilerde hükümetler politika önceliklerini amaç ve hedefler seti, kaynak-harcama yapısı, uygulama adımları ve benzeri açılardan ortaya koyarak Parlamenteoya sunarlar ve Parlamenteodan izin/onay isterler. İlgili dönemin sonunda Milletin Meclisince döneme ilişkin gerçekleştirmeler ve yürütülen faaliyetler, bütçenin amaç ve hedeflerine ulaşma derecesi açısından değerlendirilir. Böylece, hükümetin performansı; bütçenin amaç ve hedefleri ile gerçekleştirmeler arasındaki açıklık ve meydana gelen sapmalar üzerinden müzakere edilir ve hesap verme sorumluluğu çerçevesinde hükümetten hesap sorulur.

Ülkemizde 1982 Anayasası'nın 87, 160, 161, 162, 163 ve 164. maddelerinde Bütçe Hakkı çeşitli yönleri ile hüküm altına alınmıştır. Bu anayasal normlar, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu gibi kod düzenlemelerle somut ve uygulanabilir kılınmıştır.

5018 sayılı Kanun, benzer dünya örneklerinde olduğu gibi bütçe hakkının kullanılmasında TBMM'nin konumunu güçlendirmiş, getirdiği yeni mali yönetim sistemi düzenlemeleri ile Bütçe Hakkının daha etkin kullanımının alt yapısını oluşturmuştur.

5018 sayılı Kanunun amacı, katılımcılığı esas alan; hukuka uygun, verimli, etkili ve tutumlu çalışan; mali saydamlık ile yönetsel ve siyasal hesap verebilirliğe dayanan; saydamlık ve hesap verebilirliğin sağlanması için yetkileri kamu idarelerine devreden ve TBMM'nin “bütçe hakkı”na güvence oluşturan bir kamu mali yönetimi kurmaktır

Kamu idarelerinin bütçeleri, kalkınma planı – stratejik plan - orta vadeli program ve orta vadeli mali plan – performans programı (ve performans programında yer alan performans hedefi/göstergesi) - bütçe gibi birbirine bağlı ve birbirini tamamlayan ve yukarıdan aşağıya hiyerarşik bir yapı oluşturan bütünsel bir süreç olarak tasarlanmıştır.

Buna göre, kamu idareleri, kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve belirledikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin olarak temel görev ve görüşleri ile stratejik amaç ve ölçülebilir hedeflerini saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla uzun süreli stratejik plan (md. 9/1) ile stratejik plana göre yürütecekleri faaliyet ve projeleri ve bunların kaynak ihtiyacı ile performans hedef ve göstergelerini içeren yıllık performans programı hazırlamak (md. 9/4) ve kamu hizmetlerini istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmek için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini, stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar (md. 9/2). Bütçeler kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanacak, uygulanacak ve kontrol edilecek (md. 13/1-c); kamu idareleri gelir ve gider tekliflerini hazırlarken; orta vadeli program ve mali planda belirlenen temel büyüklükler ile ilke ve esasları, kalkınma planı ve yıllık program öncelikleri ile stratejik planı

çerçevesinde belirlenmiş ödenek tavanlarını, stratejik planı ile uyumlu çok yıllık bütçeleme anlayışını ve performans hedeflerini dikkate alacaklardır (md. 17).

İdarelerce her yılın sonunda hazırlanacak idare faaliyet raporları ise, kullanılan kaynaklar, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenleri, stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetler ile performans bilgilerini içerir şekilde hazırlanacak (md. 41/4); Sayıştay söz konusu raporları değerlendirerek değerlendirme sonuçları ile birlikte TBMM'ye sunacak, TBMM ise bu raporlar ve değerlendirmeler ile Sayıştay'ın düzenlilik ve performans denetimleri sonucunda ulaştığı denetim bulguları temelinde, kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşecektir (md. 41/3).

Böylece, yasama organının “bütçe hakkı”nın gereği olarak yürütmeyi sadece ödenek miktarları ile faaliyetlerin mevzuata uygunluğu açısından değil, ayrıca ölçülebilir somut hizmet göstergeleri temelinde denetlemesi de sağlanmış olacaktır.

Verimli, etkili, ekonomik ve mevzuata uygun çalışan bir kamu mali yönetiminin kurulması ile kamu idarelerinin hesap verebilirliğinin sağlanmasının, kamu idarelerinin bütçe ödenek tahsislerinin stratejik plan ve performans programlarına dayandırılmasını, faaliyet ve projelere tahsis edilen ödeneklerin performans göstergelerine bağlanmasını, stratejik plan ile performans programında yer almayan ve performans göstergesine bağlanmayan alanlara harcama yapılmamasını gerektirmesi nedenleriyle, 1050 sayılı Kanunun Maliye Bakanlığına verdiği yetkilere 5018 sayılı Kanunla son verilmiş; 23. maddesinde, *“bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmemeyen hizmetler için”* Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak “Yedek Ödenek” miktarı, genel bütçe ödeneklerinin yüzde ikisi ile sınırlandırılmış ve bir yandan 5. maddesinin (d) bendinde, kamu malı yönetiminin Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği kamu mali yönetiminin temel ilkeleri arasında sayılırken, diğer yandan 19. maddesinin son fıkrasında merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerindeki ödeneklerin yetersiz kalması halinde veya öngörülemeyen hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla, karşılığı gelir gösterilmek şartıyla ek bütçe yapılacağı kurallaştırılarak TBMM'nin “bütçe hakkı” güvence altına alınmıştır

Anayasa'nın 2. maddesinde “hukuk devleti” ilkesine yer verilmiştir. Anayasa'nın 2. maddesindeki hukuk devleti, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan,

insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayıp yargı denetimine açık olan devlettir.

Anayasa'nın 87. maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri arasında *“kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak”* yanında *“bütçe kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek”* görev ve yetkisine de ayrıca yer verilmiştir.

Yasama organının, halk adına kamu gelirlerini toplama ve yine halk adına bu gelirleri harcama konusunda yürütme organına sınırları belirleyerek yetki vermesi ve sonuçlarını denetlemesine bütçe hakkı denilmektedir. *“Bütçe hakkı”*, vergi ve benzeri gelirlerle kamu harcamalarının çeşit ve miktarını belirleme ve onaylama hakkıdır. Bu hak, halk tarafından seçilen temsilcilerden oluşan yasama organına aittir. Bütçe, hükümetin Meclis'e karşı temel sorumluluk mekanizmasıdır. Meclis, bütçe ile hükümete gelir toplama ve gider yapma yetkisi vermekte, bu yetkinin uygun kullanılmasını da bütçe sürecinin bir parçası olan kesin hesap kanunu ile denetlemektedir.

Anayasanın *“Bütçenin Hazırlanması ve uygulanması”* başlıklı 161. Maddesi;

Bütçenin hazırlanması ve uygulanması

Madde 161 – *Devletin ve kamu iktisadi teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır.*

Mali yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.

Kanun, kalkınma planları ile ilgili yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller koyabilir.

Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.”

Anayasanın *“Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları”* başlıklı 163. Maddesi ise;

Madde 163 – *Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek miktarın sınırını gösterir. Harcanabilecek miktar sınırının Bakanlar Kurulu kararıyla aşılabileceğine dair bütçelere hüküm konulamaz. Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname ile bütçe/de değişiklik yapmak yetkisi verilemez. Cari yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik tasarılarında ve cari ve ileriki yıl bütçelerine mali yük getirecek nitelikteki kanun tasarı ve tekliflerinde, belirtilen giderleri karşılayabilecek mali kaynak gösterilmesi zorunludur.”*

Söz konusu tasarı metninde yer alan düzenleme Anayasanın 2, 87, 160, 163. maddelerine de aykırı bulunmaktadır.

21. Tasarının Özel Tüketim Vergisini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli listelerdeki oran ve miktarlarda değişiklik yapan toplam iki madde (78 ve 81 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 73'ncü maddesi; Otomobil, arazi taşıtı, SUV vb. araçlar için engellilere yönelik uygulanacak Özel Tüketim Vergisi istisnasında yeni sınırlar belirlenmesi,

Tasarının 81'nci maddesi, meyveli gazozların, enerji içecekleri ve limonatalar hariç meyve suyu özelliği göstermeyen çeşitli içeceklerin ve makaronların ÖTV'ye tabi olması,

ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Otomobil, arazi taşıtı, SUV vb. araçlar için engellilere yönelik uygulanacak Özel Tüketim Vergisi istisnasında yeni sınırlar belirlenmesi ile ilgili düzenlemeleri içeren tasarının 78'nci maddesinin gerekçesinde;

“Madde ile, 4760 sayılı özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle anılan maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentleri kapsamında 87.03 G.T.İ.P. numarasında yer alan mallar (otomobil, arazi taşıtı, SUV ve benzeri) için uygulanacak istisna, Bakanlar Kurulunca aynı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendine göre özel tüketim vergisi matrahı esas alınarak fiyat grupları itibarıyla farklı oranlar belirlenmesi halinde, belirlenen en yüksek orana tabi olanların dışındaki taşıtlarla sınırlandırılmaktadır.

Uygulama birliği sağlamayı teminen, Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan hüküm gereği gümrük vergisi istisnasına bağlı olarak özel tüketim vergisi istisnası kapsamında yurtdışından alınabilecek taşıtlara da benzer sınırlama getirilmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu maddede yer alan düzenlemeler, muhalefetin eleştiriler ve kamuoyu baskısı nedeniyle verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilmiştir.

Mevcut uygulamada Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na göre malul ve engelliler belli şartlar dâhilinde ÖTV ödemeksizin araç alabilmektedirler. Şu an, malul ve engellilere ilişkin tek sınırlandırma 1,6 motor silindir hacmini geçmemek üzere olan otomobillerle ilgilidir. 1,6'nın üzerinde olmamak kaydıyla otomobil fiyatına bakılmaksızın malul ve engelliler tarafından ÖTV istisnası kapsamında iktisap edilebilmektedir. 2016 yılının Kasım ayı itibarıyla özel tüketim vergisi matrahında

silindir hacminin yanı sıra matraha göre de oran belirleme konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir, Bakanlar Kurulu bu yetkiyi taşıtların değerine göre kullanmıştır. Şu an itibarıyla vergisiz satış fiyatı 40 bin lirayı geçmeyen arabalar için ÖTV oranı yüzde 45; 40 bin ila 70 bin arasındaki otomobiller için yüzde 50; 70 bin liranın üzerinde olan otomobiller için ise yüzde 60'tır.

Bu ihtiyaç daha çok, özellikle yabancı markaların 1,6'nın altında sadece ülkemize yönelik araba üretmesi neticesinde alınmış bir karardır.

Netice itibarıyla, gelinen noktada kanun tasarısıyla engellilerin alabileceği arabalar matrahı 90 bin lirayı geçmeyen arabalarla sınırlandırılmaktadır. Bu şu an itibarıyla vergili satış fiyatı 169.920 liraya kadar olan arabalar alınabilir anlamına gelmektedir. Maddede yine önergede yapılan değişiklikle bu tutarın her yıl yeniden değerlendirilmesine göre artırılacağı ve Bakanlar Kuruluna da yine bu artırılmış tutarı artırma noktasında bir yetki verilmektedir.

Yıl başından geçerli olmak üzere yapılacak değerlemeyle bu rakamın vergisiz fiyatı 103.500 lira, vergili fiyatı yani iki ay sonra yaklaşık 195 bin lira olan arabalara kadar alınabileceği anlamına gelmektedir.

Sivil toplum kuruluşu temsilcileri komisyondaki tartışmalar sırasında madde metnindeki sınırlamaların kaldırılması yönünde istekte bulunmuşlardır.

Hükümet yetkilileri; istisna kapsamında; 2012, 2013, 2014, 2015, 2016 2017 (Ekim) dönemi itibarıyla sırasıyla, 20700, 29000, 32.000, 40.800, 46.000, 40.500 araba satıldığını, sırasıyla yılında bu istisna kapsamında 300 milyon 445 milyon , 665 milyon, 1 milyar 1,2 milyar 1,7 milyar toplam vergiden vazgeçilmiş olduğunu ve trendin artarak devam ettiğini, 2012 yılında satılan arabaların yüzde 4'ünün lüks araç olduğunu, bu oranın 2016 yılında yüzde 24 olarak gerçekleşmiş, 2017 yılı 16 Ekim itibarıyla satılan engelli arabalarının yüzde 33'ünün lüks araç statüsünde olduğunu ifade etmişlerdir.

Prensip olarak engellilere, şehit ailelerine, gazilerimize verilen bir hakkı geri almanın ya da kısıtlamanın doğru olmayacağı kanaatindeyiz.

Bu konuda bir istismar var ise istismarın önleyecek tedbirlerin alınması lazımdır.

Anayasanın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10. maddesinde; “ Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.” Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir.

Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz....”hükmüne yer verilmiş bulunmaktadır.

Harp malulü gaziler, şehit, dul ve yetimlerini ayrı düşünmemiz gerekiyor. 5-6 bin kişilik bir grup, bu insanların bu ülke için, namus için, şeref için, vatan için gerçekten canlarını, her şeylerini ortaya koyup vücutlarının belli uzuvlarını kaybeden insanları da farklı bir konseptte değerlendirmemiz gerekmektedir.

Suistimal edenleri takip etmek devletin görevidir. Sosyal devlet anlayışına ters düşmeyecek ancak kontrol, denetim ve izlemeyi de ihmal etmeyecek bir sistemin kurulması gerekmektedir.

Meyveli gazozların, enerji içecekleri ve limonatalar hariç meyve suyu özelliği göstermeyen çeşitli içeceklerin ve makaronun ÖTV'ye tabi olması, ile ilgili düzenlemelerin yer aldığı tasarının 76'ncı maddesinin gerekçesinde;

“MADDE 81- 4760 sayılı Kanunun ekinde yer alan (III) sayılı listenin; (A) cetveline Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 2202.10.00.00.12 GTİP numarasında yer alan "Meyvalı gazozlar" isimli mal eklenerek meyveli gazozların, 2202.10.00.00.19 GTİP numarasında yer alan "Diğerleri" isimli mal eklenerek enerji içecekleri ve meyve suyu Özelliği göstermeyen çeşitli içeceklerin (limonatalar hariç) ile (B) cetveline 4813.10.00.80.00 GTİP numarasında yer alan mal eklenerek makaronların özel tüketim vergisinin kapsamına alınması sağlanmaktadır”

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu maddede yer alan düzenlemeler, muhalefetin eleştiriler ve kamuoyu baskısı nedeniyle verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilmiştir. Bu önergede kapsam değişikliği ve oran azaltımı yapılmıştır. Daha çok ithal edilen limon konsantresi, şeker, boya, kimyasal maddeler karıştırılarak piyasada limonata diye satılan ürünlerin de vergiye tabi olması yönündeki muhalefet önerisi hükümet tarafından değerlendirmeye alınmamıştır.

22. Tasarının Savunma Sanayi Destekleme Fonunu ilgilendiren maddesi hakkında değerlendirme

Tasarının komisyonda önerge verilerek değiştirilip kabul edilen 77'nci maddesi Savunma Sanayii Destekleme Fonuna çeşitli vergilerden aktarılan tutarların artırılması ile ilgili düzenlemeyi içermektedir.

Tasarının 77. maddesi;

“MADDE 77- 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- Savunma Sanayii Destekleme Fonuna;

Gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden % 6,

Veraset ve intikal vergisi tahsilat toplamı üzerinden %25,

Motorlu taşıtlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden %20,

Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden % 2,8,
pay verilir.

Bu paylar aylık olarak hesaplanır, tahsil edilen ayı takip eden ayın sonuna kadar fonlar adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan hesap veya hesaplara yatırılır.

Yukarıdaki oranları sıfıra kadar indirmeye ve tekrar kanunî oranına kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Maliye Bakanlığı fon payı uygulaması ile ilgili usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

hükmünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

“Bölgemizde artan jeopolitik gerginlikler ve küresel terörle mücadele nedeniyle Savunma Sanayii Destekleme Fonunun güçlendirilmesi amaçlanmaktadır”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyonadaki görüşmelerde iktidar temsilcileri; Savunma Sanayii Fonu'nun ihtiyaçları çerçevesinde bu sene Savunma Sanayii Fonu'na ilave olarak 8 milyar liralık bir gelir aktarmayı planladıklarını ifade etmişlerdir.

Bu torba yasa ile yaratılacak kaynağın nereye harcanacağı konusunda iktidar yetkilileri komisyonda tatmin edici bir açıklamada bulunmamıştır. Ancak sözlü açıklamalarda iktidar “Savunma Sanayii Destekleme Fonu'na para aktaracağız” beyanlarında bulunmuştur.

Bu durumda Türkiye Varlık Fonunun kurulumunda KHK'dan alınan yetki ile Savunma Sanayii Destekleme Fonu'ndan aktarılan 3 milyar TL'lik kaynağın aktarıldığını anımsatmak gerekli bulunmaktadır.

Madem ki, iktidar savunma sanayi destekleme fonuna kaynak aktarılması ihtiyacını duymaktadır. O zaman Türkiye Varlık Fonuna 'ye 3 aylığına verildiği söylenen bu 3 milyarlık kaynağın Türkiye Varlık Fonundan Savunma Sanayi Destekleme Fonuna geri aktarılıp aktarılmadığı sorusu önem kazanmaktadır.

Daha önce SSDF'den TVF'ye 3 milyar TL aktaran iktidarın bu torba yasa ile vatandaştan toplayacağı ek vergiyi SSDF'ye aktarıldıktan sonra denetimsiz bir biçimde kullanılacak TVF'na aktarılmayacağının garantisi bulunmamaktadır.

23. Tasarının Çeşitli Kamu kurum ve kuruluşlarının banka vakasa hesaplarında biriken tutarlarının genel bütçeye gelir kaydedilmesi ile ilgili düzenlemenin değerlendirmesi

Tasarıda yer alan ve komisyonda verilen önerge doğrultusunda değiştirilerek kabul edilen Geçici 2. Madde;

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Maliye Bakanlığına bağlı Kefalet Sandığının 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının dörtyüzseksen milyon Türk Liralık tutarı, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde 2018 yılı içerisinde Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutarlar genel bütçenin (B) işaretili cetveline gelir kaydedilir.

(2) 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmü uyarınca oluşturulan özel hesabın kasa ve banka bakiyesi, 2018 yılı içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılarak özel hesap kapatılır ve yatırılan bu tutarlar genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilir. Özel gelir kaydedilen tutarlar karşılığını, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Kültür ve Turizm Bakanı yetkilidir. Özel hesabın borç ve yükümlülükleri ile hak ve alacakları, başkaca herhangi bir işleme gerek kalmaksızın Kültür ve Turizm Bakanlığına devrolunur.

(3) Türk Patent ve Marka Kurumunun 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının yüzelli milyon Türk Liralık tutarı, 31/1/2018 tarihine kadar Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutar genel bütçenin (B) işaretili cetveline gelir kaydedilir”

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“GEÇİCİ MADDE 2- Maliye Bakanlığına bağlı Kefalet Sandığı 2489 sayılı Kanunla kurulmuş ve 2/6/1934 tarihinde faaliyete başlamıştır. Sandığın zimmet suçları dolayısıyla Devlet Hazinesini sigorta altına alan bir kuruluş gerekçesi ve çalışma şekli bulunmaktadır. Sandıktan bugüne kadar değişik vesilelerle ayrılan mükteffal memurların (gerekli işlemleri tamamlayanların) Sandıktan alacakları nemaları ile birlikte tamamen ödenmiştir. Gerekli işlemleri tamamlayarak Sandıktan ayrılan bu kişilerin Sandıktan herhangi bir hak ve alacağı kalmamıştır. Öte yandan hala Sandık bünyesinde bulunan mükteffal memurların Sandıktan ayrılmaları halinde nemaları ile birlikte hak edecekleri tutarlar kendilerine ödenmesi halinde dahi Sandık bünyesinde atıl kalan bir nakit fazlası bulunmaktadır. 31/12/2017 tarihi itibarıyla, Sandığın bankadaki hesap mevcudundan Sandık yükümlülükleri, ihtiyat payı ve sandığın bütün mali sorumlulukları karşılandıktan sonra atıl olarak kalan nakit fazlası 480 milyon TL tutarın Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılmak suretiyle genel bütçenin (B) işaretili cetveline gelir kaydedilmesi amaçlanmaktadır. 31/12/2017 tarihi

itibarıyla Sandığın bankadaki mevcudunun 588 milyon TL olacağı, buna karşılık 56 milyon TL aidat iadeleri, 6 milyon TL tahmini zimmet tutarı ve 11 milyon TL aidata verilecek faizler olmak üzere toplam 73 milyon TL gider gerçekleşmesi öngörülmektedir. Sandığın tahmini görev giderleri toplamı, ihtiyaten yaklaşık %50 oranında artırılarak genel bütçeye aktarılacak tutar tespit edilmiştir. Yapılan düzenleme, Sandığın yükümlülüklerine ve mükeffel memurların Devlet güvencesine herhangi bir halel getirmemektedir. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun ortaya koyduğu temel ilkeler çerçevesinde; Hazine birliğini gerçekleştirmek, tüm gelir ve giderlerin bütçede yer almasını sağlamak, bütçe dışı harcama alanlarını sınırlandırmak, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlayacak sağlıklı bir hesap verme mekanizması oluşturmak ve kamu mali yönetimini bütçe hakkına uygun bir şekilde yürütmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde bulunan özel hesap uygulaması sonlandırılarak bu kapsamdaki hizmetlerin finansmanının Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinden karşılanması öngörülmektedir. Ayrıca, başkaca bir işleme gerek kalmaksızın özel hesabın borç ve taahhütleri ile hak ve alacaklarının Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine devrolunacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Türk Patent ve Marka Kurumuna ait banka hesaplarında bulunan ancak Kurumun giderleri için kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan 150 milyon TL tutarın genel bütçeye aktarılması amaçlanmaktadır.”

açıklamasına yer verilmiştir.

İlgili kurumların mali yapı ve özerklikleri de düşünülerek söz konusu düzenlemenin kamu maliyesinde bütçe dışı tutulan tüm diğer özel hesaplar için de hazine birliğini gerçekleştirmek ve tüm gelir ve giderlerin bütçede yer almasını sağlamak amacıyla gecikmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir

24. Tasarının Devlet Destekleri ve Destekleme Fiyat İstikrar Fonunu ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarının Devlet Destekleri ve Destekleme Fiyat İstikrar Fonunu ilgilendiren toplam 2 maddesi (103 ve 104 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Komisyon görüşmeleri sırasında verilen önerge ile metinden çıkarılan Tasarının eski 104'ncü maddesi; Destekleme Fiyat İstikrar Fonundan verilen krediler ile destek ödemelerinden yapılan fazla ödemelerin 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde tahsil edilmesi

ile ilgili konularda düzenlemeler içermekte idi.

Devlet desteklerine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna verilmesi ile ilgili düzenlemeleri içeren tasarının 102'nci maddesi;

“MADDE 102- 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “devlet

desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Kurul tarafından 31/12/2014 tarihine kadar yürürlüğe konulur. Bu tarihi birer yıllık sürelerle iki defa ertelemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir” ibaresi “devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Bakanlar Kurulunca alınacak karar üzerine yürürlüğe konulur” şeklinde değiştirilmiştir.”

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmeliklerin yürürlüğe konulmasına ilişkin tarih belirleme yetkisinin Bakanlar Kuruluna tanınması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Maddeyle 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanun’a bağlı olan yönetmeliklerin yürürlüğünün tekrar ertelenmesi öngörülmekte, bu kapsamda hazırlanan taslakta yürürlüğü erteleme yetkisi Bakanlar Kuruluna tanınmaktadır. .Bakanlar Kurulunun öngöreceği tarihte yönetmeliklerin yürürlüğe girmesi hususu düzenlenmektedir.

Devlet desteklerinin kullanımıyla ilgili olarak, kamuoyunda çok ciddi şaibeler bulunmaktadır. Dolayısıyla, bunların denetimiyle ilgili olarak yönetmeliğin sürekli olarak ertelenmesi, bu konudaki sıkıntıları çok daha fazla artıracak anlamına gelmektedir.

Daha önceden Bakanlar Kurulu ertelese ertelese 2 defa erteleyebilir diye yasa düzenlenmişken, şimdi yapılan değişiklikle Bakanlar Kurulu isterse hiçbir şekilde bunu düzenlemeyebilir hâline getirilmektedir.

Bu yönetmeliklerin yürürlüğe girmesindeki erteleme AB sürecindeki kesintilerle ilgili olduğu, burada ertelenen hükümlerin, iç hukuktaki devlet desteklerinin kendi bünyemizde yapacağımız değerlendirmesi, etkinlik, verimlilik analizi ile ilgili olmadığı, ortak rekabet kurallarına uyum konusunun ötelenmesi ile ilgili olduğu hükümet temsilcisiince ifade olunmuştur.

Eğer bu erteleme AB uyum süreci içerisinde yapılmış bir uygulamanın ertelenmesi ise, düzenlemenin “Bu hükümler yeniden uyum süreciyle ilgili görüşmelerin işlerlik kazanmasına kadar ertelenir” şeklinde yapılmasında yarar görülmektedir.

25. Tasarının İş Sağlığı ve Güvenliğini ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarının iş sağlığını ve güvenliğini ilgilendiren bölümünde 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda değişiklik yapan biri ile bağlantılı toplam üç madde bulunmakta idi.

Bu toplam üç maddeden ikisi verilen önergelerle tasarı metninden çıkarılmıştır. Ayrıca 6331 sayılı kanuna bir adet geçici madde(Madde 104) eklenmiştir.

Tasarının komisyonda verilen önerge eklenen 104'üncü maddesi;

“MADDE 104- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde halen faaliyette bulunan işletmelere getirilen güvenlik raporlarının hazırlanması yükümlülüğü 31/12/2018 tarihine kadar tamamlanır.”

Tasarının 103. Maddesi ise;

“MADDE 103- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ğ) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile müştereken, büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için alınacak tedbirler, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerlerinin belirlenmesi ve sınıflandırılması, yeni kurulacak veya halen faaliyette bulunan işyerleri için büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporunun hazırlanması, incelenmesi, güvenlik raporu olmaması durumunda işin durdurulması veya işin devamına izin verilmesi ve büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına ilişkin diğer hususlar.”

hükümünü taşımaktadır.

Söz konusu düzenlemenin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının işyerlerinde, organizasyon, personel, büyük kazaların belirlenip değerlendirilmesi, risk analizleri, işletmenin kontrolü, sürdürülebilir önlemler alınıp alınmaması, acil durumlar için planlama, performans sistemlerinin organizasyon olarak uyumlu olup olmaması, değişim yönetimi, işletmelerin şartlarıyla alakalı yaşanan değişimlere ilişkin uyum kapasitesi gibi konularda denetimlerle ilgili olduğu, önerilen düzenlemeyle ilgili olarak güvenlik raporu konusunun da bu düzenlemeler içerisinde var olduğu, yapılan denetimlerden farklı olarak meydana gelebilecek olan büyük kazalarda endüstriyel işyerlerini kapsam itibarıyla geniş alanlarını etkileyecek riskte kazaların olma ihtimali olan yerlerde AFAD'ın sürece dâhil edilmesi ile ilgili olduğu; değişiklikle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak üçlü bir yapıda bu süreçleri incelemek, takip etmekle ilgili bir düzenleme gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.

Komisyonadaki bilgilendirmelerden ve tartışmalardan, iş yerleri, endüstriyel kazalar olabilecek iş yerlerinin güvenlik raporlarını zamanında hazırlamamış oldukları, bunlara geçici maddeyle de 31/12/2018 tarihine kadar ek süre verildiği, anlaşılmaktadır.

Bu maddelerde yapılan düzenlemeler büyük endüstriyel kazalarla ilgilidir, referans olarak da Avrupa Birliği mevzuatı olan (96/82) Seveso II yani Tehlikeli Maddeler İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin Direktif ile Seveso III yani Tehlikeli Maddeler İçeren Büyük Kaza Risklerinin Kontrolüne İlişkin Direktifi alınmaya çalışılmıştır. Ülke mevzuatımızda 201 yılında çıkarılan yönetmeliğin uygulama süresi

sürekli 2019 yılı sonuna kadar ertelenmiştir. Yönetmelik uygulamasının 9 yıl süre ile ertelenmesinin herhangi bir izahı bulunmamaktadır.

Büyük endüstriyel kazalar sadece iş sağlığı ile ilgili değildir, bunların çevreye ekosisteme verdikleri zararlar da söz konusu bulunmaktadır.

Tasarının 103 ve 104. maddelerinde yer alan İş sağlığı ve iş güvenliği konusunda yapılacak düzenlemeleri içeren hükümlerinin torba yasalar içerisine yerleştirilen son dakika maddeleri ile düzenlenmesi yerine öncelikle Sağlık, Aile ve Sosyal İşler Komisyonlarında ilgili sosyal tarafların katılımıyla tartışılarak bir kod yasa içinde ele alınması, bu hükümlerin bilahare sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

26. Tasarının Kitle Fonlaması ile ilgili maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarının kitle fonlaması ile ilgili olarak 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununda değişiklik yapan biri ile bağlantılı toplam beş madde (109, 110, 111, 112, 113 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 107'nci maddesi, Kitle fonlamasına yönelik yasal altyapının oluşturulması,

Tasarının 108'nci maddesi, Kitle fonlamasında izahname ya da ihraç belgesi hazırlama yükümlülüğünün uygulanmaması,

Tasarının 109'ncü maddesi, Kitle fonlamasıyla kurulan ortaklıkların, ortak sayısının 500'ü aşması halinde dahi paylarının halka arz olunmuş sayılmaması,

Tasarının 110'ncü maddesi, Elektronik ortamda hizmet veren kitle fonlama platformlarına yönelik kurallar,

Tasarının 111'nci maddesi, SPK'dan izin almadan kitle fonlama platformlarınınca para topladığı tespit edilen internet sitelerinin BTK tarafından kapatılması

ile ilgili düzenlemeleri içermektedir.

Tasarının bir maddesi verilen tekriri müzakere önergesi ile diğerleri aynen kabul edilmiştir.

Girişimcilerin bir fikri hayata geçirmesi ya da bağış alması için internet üzerinden çok sayıda kişiden fon çağırısı yapması kitle fonlaması olarak ifade edilmektedir.

2008 küresel ekonomik krizi ile birlikte bankalara güvenin azalması ile yeni fonlama platformları ortaya çıkmaya başlamıştır. 2008 yılı öncesinde bağış modelleri ile görülen kitle fonlamasının 2008 yılından itibaren fon talep eden kişi ile fon sağlayıcısını direkt buluşturan kredi platformları aracılığı ile kullanılmaya başlanmıştır.

Kitle fonlaması günümüzde bağış amaçlı, ödül amaçlı, borçlanma ve hisse bazlı olmak üzere dört amaç için kullanılmaktadır. Kitle fonlaması platformlarının gelişmiş ülkelerde son yıllarda hızlı şekilde yayıldığı görülmektedir. Dünya Bankası kitle fonlamasının gelişen ülkelerde girişimciliğin yayılması ve fikirlerin hayata geçmesinde önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Kitle fonlaması, internet devriminin popülerleştirdiği bir fonlama modeli olarak finansal literatürde yer almaktadır. Bu model ile proje veya vaatler için gereken kaynak, küçük paylar halinde tasarruf sahiplerinden toplanmaktadır.

Kitle fonlaması “Bir projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla SPK tarafından belirlenecek esaslar dahilinde Sermaye Piyasası Kanunun yatırımcı tazminine ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplanması” olarak tanımlanmaktadır.

Kitle fonlamasının karşımıza çıkaracağı risklerin başında dolandırıcılık niyeti ile bu kaynakların ve yaratılan hukuki alt yapının suistimal edilmesidir. Küçük miktarlarda da olsa birçok kişiden toplanan kaynakların yöntemi ne olursa olsun projeye aktarılıp aktarılmayacağı veya öncesinde vaat edilmesi suretiyle belirlenen süre sonunda aranılan kaynak sağlanamaması halinde iade edilip edilmeyeceği yatırımcılar için önemli bir risk oluşturmaktadır. Bununla birlikte, özellikle internet platformlarında sunulan proje ve iş fikirlerine karşı olası patent ihlalleri ve fikri mülkiyet haklarına tecavüz teşebbüsleri de gerek girişimciler gerekse de yatırımcılar için önemli bir sorun teşkil edebilecektir. Bu sebeple hak sahipliğinin tescil edildiği projelere yatırım sağlanması hiç şüphesiz ki yatırımcıların öncelikli tercihi olacağından girişimcilerin projelerini kitlesel fonlama platformlarına sunmadan önce bu gereklilikleri yerine getirmesi gerekmektedir.

Kitlesel fonlamadan faydalanmak üzere internet platformları aracılığı ile kaynak arayışında olan şirketlerin özellikle hisse ve borçlanma karşılığı fonlama sisteminde finansal durumlarına ilişkin hazırladıkları raporların sermaye piyasası düzenlemelerine uygun standartlarda olmaması halinde ise bu durum yatırımcılar için belirsiz ve teyit edilmesi süreç alacak enformasyon kirliliğine yol açacağından kaynak sağlanması sürecini olumsuz etkileyebilecektir.

Bu noktada kitlesel fonlama platformlarınca kaynak sağlanacak projelerin değerlemesi çok önemlidir. Ülkemizde geçmişte yaşanan saadet zincirleri uygulamalarının yarattığı mağduriyetler kayıtlarda yer almaktadır.

Ayrıca TBMM arşivinde izinsiz halka arz işlemi ile özellikle yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın, milli ve dini hassasiyetlerini kullanarak para toplayan adı holding olan tabela şirketlerin yaşattığı ekonomik olumsuz sonuçların tespitlerini içeren araştırma komisyonu raporu güncelliğini korumaktadır. Tarih ders alınmadığı takdirde tekrür edecektir. Bu maddeler içeriğinde gerçekleşecek işlemlerde özellikle Sermaye Piyasası Kurulu'na düzenleme ve denetleme çerçevesinde önemli

sorumluluk düştüğünü vurgulamak şarttır. Maddelerin içeriğinde düzenlemede boşluk olduğu görülmektedir.

Kitlesel Fonlama platformlarındaki işlemlere konu olacak projelerin doğru ve objektif kriterlerde değerlendirilmesi şarttır. Projelerin hayali, abartılı değerlerle fonlamaya konu olması durumunda haksız kazançlar ve/veya yatırımcı mağduriyetleri ile karşılaşmak sürpriz olmayacaktır.

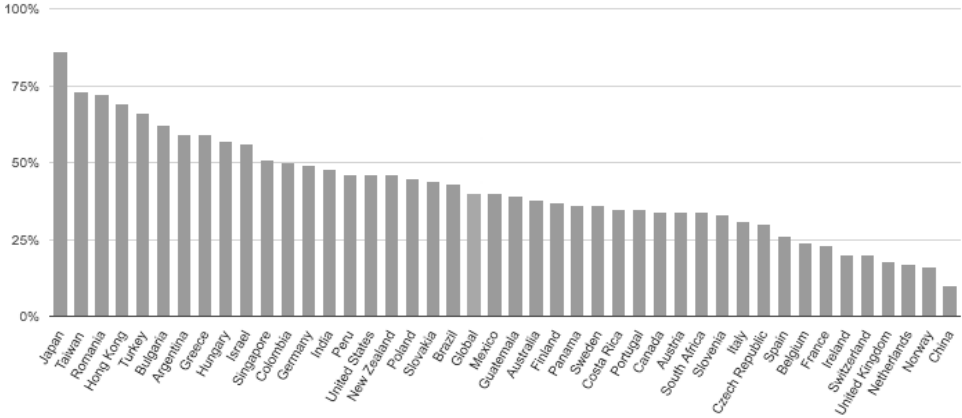
Kitlesel fonlamaya aracılık edecek platformların pazarlama ve iş geliştirme stratejilerinde alacak kararlarda bu kaynaklardan yararlanacak kişiler ile yatırımcılar açısından önem arz etmektedir. Yatırım projelerinin yanlış veya eksik lanse edilmesine sebep olacak pazarlama yöntemleri ve içeriklerden sakınılması gerekmektedir. Her türlü yatırım aracında hiç şüphesiz yatırım karşılığı ve olası risklerin değerlendirilmesinin önceden yapılması asıldır. Yatırımcının olası risklerinin önceden belirsiz olduğu bir projede, özellikle hisse veya borçlanma karşılığı kitlesel fonlama yönteminde, alınacak yatırım kararlarında azami kaybına ilişkin öngörülebilir değerlendirmelere ve bilgilere yer verilmemesi de sistemin işleyişine sekte vuracaktır.

Ülkemizde yatırımcı profilleri ve sayıları açısından yıllar itibarı ile ortaya çıkan değişim, karşılaştırmalı olarak incelendiğinde özellikle küçük yatırımcı açısından sayı ve yatırım hacimleri açısından önemli oranda geriye gidiş söz konusudur. Bunun temelinde, yatırımcı eğitim-bilgi eksikliği ve sağlıksız temellerde suistimale açık yatırım platformlarının neden olduğu yanlış süreç yönetimleri görülmektedir.

Aktörler beklentileri karşılamayan yanlış tercihlerin neden olduğu hayal kırıklıklarıyla karşılaşabilirler.

Bugün ülkemizde girişimciler sadece finansman kısıtı ile karşı karşıya değiller. Girişimcilik ekosistemi olumsuz yönde değişmeye devam etmektedir. Girişimciliğin gelişebilmesi için önce fikirlerin gelişebileceği özgür ve bilimsel ortamın olması gerekir. Bu torba yasanın dahi hazırlık safhası hem özgürlüklerden hem de bilimsellikten Türkiye'nin ne kadar uzaklaştığının bir örneğidir. Bugün üniversitelerde bilimsel üretim gittikçe zayıflıyor, baskıcı rejimin ortaya çıkarttığı tehditkar ortam özgür düşüncenin önüne duvar örüyor. Özgürlükler ve bilimsellikte yaşanan bu yıkım yeni finansman araçları yaratarak parayla çözülebilir bir sorun olmanın çok ötesinde birer yapısal sorun olarak karşımıza çıkıyorlar. Girişimci ekosistemi için özgürlük gerekir, hukuk gerekir, kurallı işleyen bir ekonomik düzen gerekir, bununla beraber de insan kaynağı gerekir. Şekil 2'de insan kaynağı açısından Türkiye ekonomisinin karşılaştırmalı durumu ortaya konuyor. 47 ülke arasında yapılan analizde Türkiye

insan kaynağı açısından en kötü 5'inci ülke konumundadır. Bu ortamda kitle fonlamasından çok şey beklememek gerekir.

Kaynak: Manpower Group (2017) (internetten erişim tarihi 20 Ekim 2017
<http://www.manpowergroup.com/talent-shortage-explorer/#.WeuOSkLN6-8.>)

Özetle, ekosistemde girişimcinin ürettiği bir fikri üretime dökecek beceri ve insana erişimi mümkün değil. Bu torba yasayla iktidar bu yapısal sorunu parayla çözebilmeyi vadediyor. Oysa tüm veriler ekonominin salt parayla halledilebilen sorunların çok ötesinde sıkıntılarla can çekiştiğine işaret ediyor. Bu torba yasa bu yapısal sorunları çözmek yolunda herhangi bir adım atmıyor, atmadığı gibi sürdürülebilir bir ekonomi politikası çerçevesinden yoksunluğu ortaya koyan “her sorunun parayla halledilebilir olduğu anlayışının” da açıkça ortaya konduğu bir yasa olarak karşımıza çıkmaktadır. Kitle fonlaması yeni jenerasyonun talepleri doğrultusunda yapılan bir düzenleme olup, bunun normal sermaye piyasası işlemleri gibi tümüyle devletin güvence ve kontrolünde olduğu izleniminin de kamuoyuna verilmemesi gerekir.

Kitle fonlaması hakkında tüm yetki Sermaye Piyasası Kuruluna verilmektedir. Aslında bazı çerçeve hususların kanuna konulması gerekmektedir. Vatandaş nezdinde güvenin oluşması için de bu düzenlemelerin kanunda yer alması gerekir.

Kitle fonlaması gibi önemli bir konudaki düzenlemelerin bir kod kanun yerine acele ile torba yasa tasarısına konulan hükümlerle yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz. Konuyla ilgili tüm tarafların ve sivil toplum kuruluşlarının da katılımıyla tüm detaylarının tartışıldığı bir çalışma sonucunda yasalaştırılması gerektiğini düşünüyoruz.

27. Tasarının Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile ilgili maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Kişisel Verilerin Korunması Hakkında Kanunda değişiklik yapan biri ile bağlantılı toplam dört madde (123, 124, 125 ve 126 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 119'ncu Maddesi ile, Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında veri sorumluları siciline kayıta ücreti alınması,

Tasarının 120'nci maddesi ile, Kişisel Verilerin Korunması Kurumunda hâkim ve savcıların geçici görevle çalıştırılabilmesine olanak sağlanması,

Tasarının 12'nci Maddesi ile, Kişisel Verileri Koruma Kurumunun gelirleri arasına veri sorumluları sicil ücretinin eklenmesi,

Tasarının 122'nci Maddesi ile, Kişisel Verilerin Korunması Kurumuna kariyer meslek memurları ve öğretim üyelerinden azami 15 uzmanın atanması

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında veri sorumluları siciline kayıta ücreti alınması hususunu düzenleyen maddesi komisyondaki eleştirirler dikkate alınarak verilen önerge doğrultusunda, diğerleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının değiştirilerek kabul edilen ve veri sorumluları siciline kayıta ücreti alınması hususunu düzenleyen 119'ncu maddesinin gerekçesinde;

“6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gereğince ülkemizde veri sorumlularının, Kurumca tutulacak olan "Veri Sorumluları SicilP'ne kayıt yaptırmaları gerekmektedir. Benzer otoritelere sahip olan İngiltere, İrlanda gibi birçok Avrupa ülkesinde bu sicil için bir kayıt ücreti alınmaktadır. Madde ile, "Veri Sorumluları Sicili"ne kayıt yaptıranlardan ücret alınmasına yönelik düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen veri kayıt sistemini kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek ve tüzel kişiler kanunda veri sorumlusu olarak tanımlanmıştır.

Komisyon görüşmelerinde veri sorumlusu kapsamında değerlendirilecek gerçek veya tüzel kişi sayısının 400.000 kişi civarında olduğu, kurumda bir alt yapı, bir sicil sistemi oluşturulmaya çalışıldığı, ilgili kişi ve kurumların verdikleri bilgi karşılığında o firmaların aslında akredite edilmiş olacağı, bu düzenlemenin amacının Türkiye’de veri işlemeyi disiplin altında almak temel hak ve hürriyetleri korumak olduğu ifade olunmuştur.

Mali kurumların bağımsızlıklarıyla ilgili mali özerkliğini tanıırken o kurumlara gelirlerini belirleme konusunda sınırsız bir yetkinin verilmemesi yönündeki eleştirimiz dikkate alınarak söz konusu maddede tahsil edilecek tutar konusunda bir sınır getirilmesi kabul edilmiştir.

Tasarıda yer alan Kişisel Verileri Koruma Kanununda değişiklikler içeren söz konusu maddelerin Adalet Komisyonunda etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

28. Tasarının Şehit ve gazi yakınlarının istihdam hakkını ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda şehit ve gazi yakınlarının istihdam hakkını ilgilendiren ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Hakkında Kanunda değişiklik yapan iki maddesi (59 ve 50 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 52'nci maddesi ile, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında istihdam hakkı bulunanlar için yaş sınırının aranmaması, anne, baba ve kardeşlerin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehidin eşi veya çocuklarınca kullanabilmesi, İlköğretim, ilkokul ve ortaokul mezunu olan gazilerin memur olabilmesi,

Tasarının 53'ncü maddesi ile, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında geçmiş dönemde hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanda görev yapan ilköğretim, ilkokul ve ortaokul mezunu olan ve halen hizmetli kadrolarında çalışan gazilerin memur unvanlı kadrolara atanmış sayılması,

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının ,3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun ek 1 inci maddesi kapsamında istihdam hakkı bulunanlar için yaş sınırının aranmaması, anne, baba ve kardeşlerin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehidin eşi veya çocuklarınca kullanabilmesi, İlköğretim, ilkokul ve ortaokul mezunu olan gazilerin memur olabilmesi, konusunda düzenleme yapan 52. maddesinin gerekçesinde;

“Madde ile, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamında istihdam hakkı bulunan hak sahiplerinin yaş sınırı aranmaksızın bu haktan yararlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca baba veya annelerim kaybeden şehit çocuklarımızın kamuda istihdam edilmelerinin; şehit anne, baba ve kardeşlerinin yaş ortalamaları düşünüldüğünde, şehit çocuklarının istihdam hakkından yararlanma yaşı açısından avantajlı olması, birçok şehit kardeşi, annesi ve babasının yaş ortalamasının yüksek olması ve hali hazırda iş sahibi olmaları nedeniyle anne, baba ve kardeşlerinin istihdam hakkını kullanmaması durumunda bu hakkın şehit çocukları veya şehidin eşi tarafından kullanabilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan terörle mücadele esnasında yaralanan vazife malulleri ile 15 Temmuz Darbe Kalkışmasının bastırılması esnasında yaralananlardan ilköğretim, ortaokul ve ilkokul mezunları memur unvanlı kadro ve pozisyonlara atanamamaktadır. Yapılan düzenleme ile bu kişilerin "hizmetli" unvanlı kadro ve pozisyonlar yerine "memur" unvanlı kadro ve pozisyonlara atanmaları sağlanmaktadır.”

Tasarının 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamında geçmiş dönemde hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanla görev yapan ilköğretim, ilkököl ve ortaokul mezunu olan ve halen hizmetli kadrolarında çalışan gazilerin memur unvanlı kadrolara atanmış sayılması konusunda düzenleme yapan 53. Maddesinin gerekçesinde;

“3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununa eklenmesi öngörülen geçici madde ile, maddenin yayımı tarihine kadar geçen sürede hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanla görev yapan gazilerin kadro ve pozisyonlarının memur unvanlı olarak değiştirilmesi amaçlanmaktadır”

açıklamalarına yer verilmiştir.

Yapılan düzenlemeler tarafımızca uygun görmekle beraber burada birinci derece şehit ve gazi yakınları için sayı sınırlamasının muhafaza edilmesini anlamsız bulmaktayız.

29. Tasarının Belediyelerin tahsil edecekleri su ve atık su bedellerinin ilgili maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Belediyelerin tahsil edecekleri su ve atık su bedelleri ile ilgili olarak toplam iki madde (90 ve 91 no.lu maddeler) bulunmaktadır.

Tasarının 87’nci maddesi ile, Belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanı sıra eğitim kurumlarına, yurtlara ve hastanelere de indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi,

Tasarının 88’nci maddesi ile, Belediyelerce kamu kurumlarına uygulanan su ve atık su tarifelerine sınır getirilmesi, belediyelerin kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep etmemelerinin sağlanması,

konularında düzenleme yapılmaktadır.

Tasarının, Belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanı sıra eğitim kurumlarına, yurtlara ve hastanelere de indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi konusunda düzenleme yapan 87. maddesinin gerekçesinde;

“5393 sayılı Belediye Kanununun belediyelerin yetki ve imtiyazlarını düzenleyen 15 inci maddesinin altıncı fıkrasında belediye ve bağlı idarelerin, meclis kararıyla mabetlere indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebileceği hüküm altına alınmıştır. Madde ile, isteyen belediyelerin meclis kararıyla mabetlerin yanı sıra eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere de indirimli bedelle ya da ücretsiz olarak içme ve kullanma suyu verebilmesi amaçlanmaktadır.”

Tasarının, Belediyelerce kamu kurumlarına uygulanan su ve atık su tarifelerine sınır getirilmesi, belediyelerin kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep etmemelerinin sağlanması konusunda düzenleme yapan 88. maddesinin gerekçesinde;

“5393 sayılı Belediye Kanunu uyannea su ve atık su tarifeleri belediye meclisleri tarafından belirlenmekte olup tarifeler tüketicinin konut, işyeri, resmi daire olması gibi durumlar gözetilerek farklılık gösterebilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan ücret tarifelerini konutlar için belirlenen tarifeyle yakın belirleyen belediyelerin yanı sıra konut tarifesinin iki katı ile altı katı üzerinde uygulayan belediyelerde bulunmaktadır. Madde ile, 5393 sayılı Kanuna eklenen ek maddeyle kamu kurumlarına uygulanan su ve atık su tarifelerinde uygulama birliğinin sağlanması, su tüketim bedellerinin kamuya olan yükünün düşürülmesi ve kamuya uygulanan yüksek artırımlı tarifelerin makul bir düzeye indirilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanacak su ve atık su tarifelerine sınır getirilmekte, kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep edilememesi amaçlanmaktadır. Maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş olan abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri Ödemeler için önceki düzenlemeler çerçevesinde uygulamaların devam edeceği tabiidir”

açıklaması yer almaktadır.

Komisyonunda yapılan eleştiriler sonucunda Tasarının 88. Maddesi verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilmiştir.

87. maddeye yönelik olarak düzenlemede belediye meclisleri üzerindeki baskıyı azaltmak için madde metninde özel ve kamu ayırımı yapılması yönündeki Belediyeler Birliği temsilcisinin talebi kabul görmemiştir.

30. Tasarının Bahis oyunları ihale sürecini ilgilendiren maddesi hakkında değerlendirme

Tasarının 98’nci maddesinde, Spor müsabakalarına dayalı sabit ihtimalli ve müşterek bahis oyunları ihale sürecinde öngörülemeyen bir kesinti yaşanması durumunda, pazarlıkla temin usulüne göre hizmet alımı yapılabilmesine olanak sağlayan düzenlemeler bulunmaktadır.

Söz konusu madde;

*“**MADDE 98-** 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.*

“Pazarlıkla temin usulünün uygulanabileceği haller

MADDE 26- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak ihalenin herhangi bir sebeple gerçekleştirilememesi, sözleşmenin imzalanamaması, yüklenicinin imzalanmış son sözleşmenin bitim tarihi itibarıyla işe başlayamayacağının anlaşılması veya yapılmış olan ihaleye ilişkin sözleşmenin feshedilmesi veya iptali hâllerinde, 3 üncü madde kapsamında

yapılan iş ve hizmetler İdare tarafından pazarlıkla temin usulüyle, özel hukuk tüzel kişilerine süresi bir yılı geçmeyen sözleşmeyle yaptırılabilir.”
hükmünü içermektedir.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müsterek Bahis Oyunlarının özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunda, ihalenin herhangi bir sebeple yapılamaması, zamanında sonuçlandırılmaması veya sonuçlandırılmış olsa bile zamanında sözleşme imzalanarak işe başlatılmaması durumlarında, oyunların kesintiye uğramadan devam ettirilebilmesi için neler yapılacağı belirtilmediğinden herhangi bir sebeple ihalenin gerçekleştirilememesi halinde oyunların kesintiye uğraması riski bulunmaktadır. Madde ile, ihale sürecinde öngörülemeyen bir kesinti yaşanması durumunda, anılan Kanunda yer alan pazarlıkla temin usulüne göre hizmet alımı yapılabilmesi amaçlanmaktadır.”

denilmektedir.

Komisyon görüşmeleri sırasında söz konusu uygulamanın tekrarlanabilen pazarlık usulü ile ihale yönteminin önünü açabileceğinden bahisle, madde metnine bunu engelleyici yönde ibare konulması gerektiği biçimdeki eleştirimiz kabul görmemiştir.

31. Tasarının Madencilik sektörünü ilgilendiren maddeleri hakkında değerlendirme

Tasarıda Madencilik sektörünü ile ilgili olarak toplam beş madde (54, 55, 56, 57, ve 58 no.lu maddeler) bulunmakta idi.

Tasarının 54'ncü maddesi ile, Maden arama faaliyetlerinde çevresel etki değerlendirme işlemlerinin ve diğer izin işlemlerinin en geç üç ay içerisinde bitirilmesi, aksi takdirde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin işlemleri hakkında olumlu görüş verilmiş olduğunun kabul edilmiş sayılacağı,

Tasarının 55'nci maddesiyle ile, Madencilik yatırımlarında işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması,

Tasarının 56'ncı maddesi ile, Madencilik sektöründe faaliyet yapılmayan dönemlerin olması halinde ruhsatların iptal edilmesi ve sathi hazırlık işlemleri için ÇED kararının aranmaması,

Tasarının 57'nci maddesi ile, İşletme izin tarihinden itibaren son 5 yılın herhangi bir 3 yılında yaptığı toplam üretim miktarının, projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30'undan az olması durumunda ruhsat sahibine 5.000 TL idari para cezası verilmesi ve ruhsatın iptalinin sağlanması,

Tasarının 58'nci maddesi ile Türkiye Taş Kömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdelelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınması,

konularında düzenleme yapılmakta idi.

Tasarının, Maden arama faaliyetlerinde çevresel etki değerlendirme işlemlerinin ve diğer izin işlemlerinin en geç üç ay içerisinde bitirilmesi, aksi takdirde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin işlemleri hakkında olumlu görüş verilmiş olduğunun kabul edilmiş sayılacağı hususunu düzenleyen maddesi komisyonda en fazla tartışılan maddelerden biri olmuştur.

Anayasa'nın 56'ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkrasında "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir." hükmü yer almaktadır. Anayasa maddesinin gerekçesinde ise yurttaşların korunmuş çevre şartlarında beden ve ruh sağlığı içinde yaşamını sürdürmesini sağlamanın devletin ödevi olduğu, devletin hem kirlenmenin önlenmesi hem de çevrenin korunması ve geliştirilmesi için gerekli tedbirleri alması gerektiği belirtilmiştir.

Maden arama faaliyetlerinde çevresel etki değerlendirme işlemlerinin ve diğer izin işlemlerinin en geç üç ay içerisinde bitirilmesi, aksi takdirde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin işlemleri hakkında olumlu görüş verilmiş olduğunun kabul edilmiş sayılacağı, yönündeki düzenleme Anayasa'ya aykırı düzenlemelerdir.

Ayrıca, Çevre Kanunu'nun 10'uncu maddesi de: "Çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı veya ÇED gerekli değildir kararı alınmadıkça projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez." hükmünü taşımaktadır.

Bu maddedeki düzenleme; idarenin çevresel kirliliği, çevresel zararları ve üçüncü kişilere verilecek zararları önleme görevini ortadan kaldırmaktadır ki bu da Anayasamızın 56. Maddesinin ruhuna ve Çevre Kanunu'nun önlemeye ilişkin ilkesine de aykırı bulunmaktadır.

Söz konusu madde komisyonda yöneltilen eleştiriler dikkate alınarak tarafımızca da imzalanan önerge ile tasarı metninden çıkarılmıştır.

Madencilik yatırımlarında işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması, hususunu düzenleyen tasarının 48'nci maddesi de değiştirilerek kabul edilmiştir.

Söz konusu madde;

"MADDE 48- 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Bu Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ihale edilecek II. Grup (c) bendi ve IV. Grup maden sahaları, 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına devredilen maden sahaları, bu kuruluşlar ve bunların bağlı ortaklıkları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihale edilecek maden sahaları için işletme izni düzenlendiği tarihten başlamak üzere, ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında ağaçlandırma bedeli hariç herhangi bir bedel alınmaz.

IV. grup işletme izinli maden ruhsat sahalarının cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdamı, yatırım ve ülke ihtiyaçları dikkate alınarak ara ve uç ürün üretmek şartıyla,

bu ruhsatlardan işletme izni düzenlendiği tarihten başlamak üzere, 10 yıl süreyle 6831 sayılı Kanun kapsamında ağaçlandırmaya bedeli hariç diğer bedellerin alınıp alınmayacağını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Yukarıdaki fıkra kapsamı dışındaki sahalardan işletme izni düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk 10 yıl süreyle 6831 sayılı Kanuna göre alınan arazi izin bedelinin % 50'si alınır. Alınan arazi izin bedeli her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı nispeti artışı dışında başkaca bir artış yapılmaz."

hükümünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde;

"3213 sayılı Maden Kanununun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü, maden sahalarını madenin cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdam, yatırım, ülke ihtiyaçları ve benzeri hususlar dikkate alarak ara ve uç ürün üretmek amacıyla ihale edebilmektedir. Öte yandan aynı Kanunun 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından buluculuk hakkı kazanılan maden ruhsat sahaları, bedeli karşılığında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına Bakan onayı ile devredilebilmesi mümkün bulunmaktadır. İhtisaslaşmış devlet kuruluşları ve bağlı ortaklıkları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı maden sahalarını ara ve uç ürün üretmek amacıyla ihale edebilmektedir.

Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle söz konusu işlemler için işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaması öngörülmek suretiyle, bu türden sahaların ihalesinin ve yatırımlarının cazip hale getirilmesi ve yatırım ortamının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır"

açıklamasına yer verilmiştir.

Ülkemizdeki toplam orman arazisinin 22,5 milyon hektar. Maden ruhsatlarının orman arazileri içerisinde kalan kısmının ise yaklaşık 12 bin hektar olduğu da ifade edilmiştir

Söz konusu madde metninde yer alan; Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihale edilecek maden sahaları için işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere on yıl süreyle Orman Kanunu kapsamında bir bedel alınmaz hükmü aynı durumda bulunan şirketler arasında ayrımcılık yaratan ve Anayasa'nın 10. Maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırı düzenleme niteliğindedir. Bu aynı zamanda evrensel hukuk ilkelerine de aykırı bulunmaktadır. İki tane işletmenin, yan yana ruhsat almış işletmenin işletme maliyetleri arasında fark yaratılamaz. Bu durum özelleştirme İdaresinin yapacağı ihalelerde satış bedelini artırıcı yönde bir etki sağlayacaktır savıyla da savunulamaz.

Madde metni üzerindeki görüşmelerde bu uygulama nedeniyle Orman Genel Müdürlüğü'nün kendi öz gelirlerinde ciddi bir kayba uğrayacağı, anılan Genel Müdürlüğü'nün ağaçlandırma ve yangınla mücadele yatırımlarının etkileneceği, bu etkiyi giderecek ölçüde Merkezi Bütçeden kaynak tahsisinin yapılması gerektiği, ancak bu konuda düşünülen bir mekanizma olmadığı anlaşılmıştır. Bu nedenlerle bu maddenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Tasarının Madencilik sektöründe faaliyet yapılmayan dönemlerin olması halinde ruhsatların iptal edilmesi ve sathi hazırlık işlemleri için ÇED kararının aranmaması hususunu düzenleyen ve komisyon görüşmeleri sırasında verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilen 49. Maddesi;

“3213 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası ile altıncı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel arama dönemi süresi sonuna kadar maden arama projesinde belirtilen maden kaynağına ilişkin bilgilerin ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını da gösteren genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Genel arama dönemi sonuna kadar ön arama ve genel arama faaliyet raporları ile yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin Genel Müdürlüğe verilmemesi halinde arama ruhsatı iptal edilir. Genel Müdürlüğe verilen ön arama ve genel arama raporlarının veya yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde 20.000 TL idari para cezası verilir ve eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden itibaren eksikliklerin verilen sürede tamamlanmaması veya verilen ön arama ve genel arama faaliyet raporları ile yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde arama ruhsatı iptal edilir. İlgili mevzuat kapsamında diğer kurumların, ruhsat sahibinin gerekli izinlere ilişkin başvurusunu olumsuz sonuçlandırması veya bu izinlerin ruhsat sahibinden kaynaklanan nedenlerle alınamaması halinde arama ruhsatı iptal edilir. Bu fıkradaki yükümlülükleri yerine getirilen arama ruhsatı, IV. Grup madenlerde dört yıl detay arama dönemine hak sağlar. II. Grup (b) bendi, III. ve V. Grup ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması hâlinde ruhsat iptal edilir.”

“IV. Grup maden ruhsatlarında detay arama dönemi sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilen raporların ve yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir.”

“Jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz.”

hükmünü taşımaktadır.

Maddenin gerekçesinde ise;

“Maden arama döneminde arama faaliyetlerini yapmadığı halde ruhsatları elinde bulundurup ceza ödemek suretiyle bir sonraki arama dönemlerine geçilebilmektedir. Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 17 net maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle faaliyet yapılmayan dönemlerin olması halinde ruhsatların iptal edilerek gerçek anlamda madencilik yapmak isteyenlere fırsat verilmesi amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik ve karot, kırıntı ve numune almaya yönelik sathi hazırlık işlemleri için çevresel etki değerlendirmesi karan aranmaması öngörülmektedir. Madencilik faaliyetleri arama ile başlamakta bu kapsamda ruhsata tabii olarak projeksiyon, jeolojik harita yapma, numune atma, jeolojik araştırma, sondaj küçük çaplı yarma gibi üretime yönelik olmayan kalıcı kirlilik, atık, artık bırakmayan faaliyetlerden oluşmaktadır. Makro düzeyde bir değerlendirme olan ÇED uygulamasında, bu değerlendirmeye esas olacak verileri dahi elde etmeden bir ÇED raporu istemek ve varlığını zorunlu koşturmak devletin sosyal ve ekonomik alanda gelişimi için mali kaynak oluşturma zorunluluğu ödevi karşısında çelişki yaratmaktadır. Madencilik faaliyetlerinin her aşaması 2872 sayılı Çevre Kanununun izin ve lisans süreçlerine dahil olduğundan, sathi maden faaliyetleri için ÇED kararının tüm dünyada olduğu gibi aranmaması amaçlanmaktadır.”

açıklaması yer almaktadır.

Madde metninde yer alan özellikle “Jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune almaya yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz.” düzenlemesinin çevre ve doğa katliamlarına neden olabileceği düşünülmektedir. Bu bölümün özellikle tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Tasarının İşletme izin tarihinden itibaren son 5 yılın herhangi bir 3 yılında yaptığı toplam üretim miktarının, projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30’undan az olması durumunda ruhsat sahibine 5.000 TL idari para cezası verilmesi ve ruhsatın iptalinin sağlanması hususunu düzenleyen ve komisyon görüşmeleri sırasında verilen önerge ile değiştirilerek kabul edilen 50.maddesi,

“**MADDE 50-** 3213 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin on ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Beş yıllık dönemde, üretimin en az olduğu herhangi üç yılında yaptığı toplam üretim miktarı projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30’undan az olması durumunda, ruhsat sahiplerine 50.000-TL idari para cezası verilir. İdari para cezasının uygulanmasından başlamak üzere, geriye doğru üç yıllık dönemlerde yaptığı toplam üretim miktarı projede beyan edilen yıllık üretim miktarının %30’undan daha az olması durumunda ruhsat sahiplerine 50.000-TL idari para cezası verilir. Bu fıkra kapsamında beş yıl içerisinde iki defa idari para cezası uygulanması halinde ruhsat iptal edilir. Yılların belirlenmesi, takvim yılı hesabına göre yapılır. Dönemlerin hesaplanmasında, işletme izninin verildiği yıl ile üretime ilişkin tespitin yapıldığı yıl dikkate alınmaz. Ancak mücbir sebepler, beklenmeyen haller veya Genel Müdürlük tarafından kabul edilen işletme projesi ve termin planına göre madene ulaşmak amacıyla galeri, kuyu ve/veya dekapaj için geçirilen süreler, projede beyan edilen yıllık üretim miktarı ile orantılı olarak dikkate alınır. Bu fıkarda geçen idari para cezası hariç diğer oranları iki katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye ve ruhsat türlerine göre farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

hükmünü taşımaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde;

“Ülkemizde yaklaşık 13.000 adet maden işletme ruhsatı yürürlükte olup, her birinin işletme projesi ve faaliyeti bulunmaktadır. Ancak ruhsat sahipleri, mevzuat kapsamında sunmuş oldukları projenin çok altında işletme faaliyeti yaparak maden rezervlerimizin ekonomiye kazandırılmasının geciktirilmesine sebep olmaktadır. İşletme döneminde projede öngörülen üretimi yapmadığında ruhsat sahibine idari para ceza verilmekte ve işletme ruhsatında herhangi bir faaliyet olmadan beklenilmekte ve böylece işletme ruhsatları atıl kalabilmektedir. Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 24 üncü maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle işletme izin tarihinden itibaren son beş yılın herhangi bir üç yılında yaptığı toplam üretim miktarının projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30’undan az olmaması sağlanarak atıl duran maden sahalarının etkin olarak değerlendirilmesi hedeflenmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Söz konusu düzenlemelerin madencilik sektöründe iş yaşamı koşulları, iş kazaları, ocak yatırımlarının modernizasyonu vb. hususlar dikkate alınarak yapılması

gerekir. Üretimin zorlama ile artırılmak istenmesinin madençilik sektöründe son dönemde gözlemlediğimiz ölümlü iş kazalarının en büyük nedenlerinden biri olduğu gözden ırak tutulmamalıdır.

Tasarının Türkiye Taş Kömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmelerinin uhdelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınması hususunu düzenleyen 51'nci maddesi ise;

“MADDE 51- 3213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri, uhdelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkilidir.”

hükmünü taşımaktadır.

Anılan maddenin gerekçesinde;

“Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun ek 1 inci maddesinde değişiklik yapılmak suretiyle Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri uhdelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletletmeye ve bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınmaktadır. Böylelikle, atıl vaziyetteki sahaların ekonomik, güvenli ve rantabl şekilde değerlendirilmesine olanak sağlanmaktadır. Ayrıca rödovans süreleri kısıtlı olduğundan dolayı iş sağlığı ve güvenliğine yönelik uzun vadeli modern teknolojiye uygun yatırımlar yapılamamaktadır. Düzenleme ile belirtilen gerekçelere göre uzun vadeli yatırım yapılabilmesinin önü açılmaktadır.”

açıklamasına yer verilmiştir.

Söz konusu maddenin görüşülmesi sırasında tarafımızca yapılan eleştiriler ve öneriler hükümet yetkililerince dikkate alınmamıştır. Zonguldak kentini ve ekonomisini yakından ilgilendiren söz konusu maddenin görüşülmesi sırasında maddenin hazırlık çalışmalarına sosyal tarafların ve sivil toplum kuruluşlarının katılımının sağlanmadığı görülmüştür.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun bazı maddelerinde değişiklik yapılarak Türkiye Kömür İşletmelerinin özelleştirmesinin önünü açan ilgili madde içeriğinde" Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri, uhdelerinde bulunan maden ruhsat sahalarını işletmeye, işletletmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkilidir" denilmektedir.

Madde gerekçesinde; Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri uhdelerinde bulunan maden ruhsat sahalarını işletmeye, işletletmeye ve bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye yetkili kılınarak böylelikle; atıl vaziyetteki sahaların ekonomik, güvenli ve rantabl şeklinde değerlendirilmesine olanak sağlanacağı belirtilmektedir. Ayrıca rödovans süreleri kısıtlı olduğundan dolayı iş sağlığı ve güvenliğine yönelik uzun vadeli modern teknolojiye uygun yatırımların yapılamadığı, bu düzenleme ile belirtilen gerekçelere göre uzun vadeli yatırım yapılabilmesinin önünün açılacağı savunulmaktadır.

Zonguldak kömür havzası 170 yıllık üretim kültürüne sahiptir. Havzada 1848–1940 yılları arasında yerli, yabancı ve özel işletmeciler tarafından değişik adlar

altında kesintisiz olarak üretim yapılmıştır. 1924 yılı sonrası kamu işletmeciliği artarak havza 1940'dan sonra tamamen devletleştirilmiştir.

Taşkömürü, sadece Zonguldak bölgemizde olup bilinen rezerv 1,3 milyar tondur. Türkiye Taşkömürü Kurumunun yıllık üretim kapasitesi 5 milyon ton olup ülkemizin taşkömürü ihtiyacının önemli bir kısmını Zonguldak havzasından karşılamak mümkündür. Taşkömürü, koklaşabilir özelliği ile demir-çelik sektörünün ana girdisi olup sadece bu bölgede bulunmaktadır.

Taşkömürü havzasında üretim jeolojik koşullardan dolayı emek yoğun olarak yapılmaktadır. Ancak son yıllarda mekanize üretimle ilgili Amasra ve Üzülmüş Müesseselerinde mekanize/yarımekanize üretim çalışmaları sürdürülmektedir.

Türkiye Taşkömürü Kurumu; özellikle 1990 sonrasında uygulanan ekonomik politikalar neticesinde üretim yapılamaz hale getirilmiştir. Türkiye Taşkömürü Kurumu'na en son 2009 yılında alınan işçiler, üretim ve verimliliğe katkı sağlayarak üretimi 1 milyon 700 bin tona çıkartmış ancak yaşanan emeklilikler üretimin düşmesine neden olmuştur.

Kurum mevcut durumda işçi eksikliği nedeniyle, 2016 yılındaki 911 bin ton üretimiyle ve 7 bin 625 işçi sayısı ile üretim yapamaz hale getirilmiştir.

TTK'ya 2009-Ağustos 2017 döneminde toplam 4 bin 292 işçi alınırken 6 bin 101 çalışan da eksilmiştir. Türkiye Taşkömürü Kurumu, işçi eksikliğinden dolayı çalışabilecek hazır ayak boylarının ancak yüzde 39'unu çalışabilmektedir.

Zonguldak kömürle var olmuş bir şehir olup halen kömür madenciliği ekonomide belirleyici öneme sahiptir. TTK küçüldükçe şehir göç vermektedir. Halen işsizlerin en önemli istihdam umudu Türkiye Taşkömürü Kurumu'dur. TTK'ya işçi alınması, istihdam yaratılması Zonguldak ekonomisi ve sosyal politika açısından da büyük önem arz etmektedir.

Kurumda yaşanan işçi eksikliği, işçi sağlığını ve iş güvenliğini tehdit eder noktaya gelmiştir.

Bugün rödovans usulü üretim yapan özel sektör işletmeleri ve kaçak üretim yapan ocaklar bulunsun da, havza kömürlerinin tamamına yakını kamu eliyle TTK tarafından işletilmektedir.

Türkiye'de son 15 yılda yaşadığımız büyük kazaların tamamı özel sektörde meydana gelmiştir.

2004 yılında Kastamonu Küre'de 19, 2005 yılında Kütahya Gediz'de 18, 2006 yılında Balıkesir Dursunbey'de 17, 2009 yılında Bursa Mustafakemalpaşa'da 19, 2010 yılında Balıkesir Dursunbey'de 14, Zonguldak Karadon'da 30, 2011 yılında Kahramanmaraş Elbistan'da 11, 2013 yılında Zonguldak Kozlu'da 8, 2014 yılında Manisa Soma'da 301, Karaman Ermenek'te 18, 2016 yılında Siirt Şirvan'da 16 işçi

yaşanan maden kazalarında hayatlarını kaybetmişlerdir. Bu kazaları unutmak mümkün değildir.

Riski yüksek kömür havzaları devlet tarafından işletilmelidir. Havza madenciliği uygulanmalı, sahalar küçük parçalara bölünmemelidir.

Kendi doğal kaynaklarımızın en etkin şekilde değerlendirilebilmesi ve sağlıklı çalışma koşullarında üretim yapılabilmesi için, madencilik tecrübesinin-kültürünün korunması için, Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK), Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve Maden Tetkik Arama (MTA) gibi madencilik sektöründe deneyimli kurumlar parçalanmamalı aksine korunmalı ve geliştirilmelidir. Bu nedenlerle söz konusu madde tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Tasarının madencilik sektörünü ilgilendiren söz konusu maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda tüm sosyal tarafların, sektör temsilcilerinin ve sivil toplum kuruluşlarının katılacağı toplantı ve oturumlarda ana kod yasa çalışması kapsamında etraflıca tartışılıp görüşüldükten sonra sadece hazineye mali külfeti açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüp değerlendirilmesinin daha uygun olacağını düşünüyoruz.

Sonuç olarak II nci Bölümde açıklanan nedenlerle “anayasaya aykırılık savlarımız değerlendirilmediği” III bölümünde açıklanan nedenlerle “torba kanun” şeklinde hazırlandığı için tasarının bütününe; IV nci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de “Bazı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”nın bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Zekeriya Temizel
İzmir

Bülent Kuşoğlu
Ankara

Bihlun Tamaylıgil
İstanbul

Musa Çam
İzmir

Aykut Erdoğan
İstanbul

Utku Çakırözer
Eskişehir

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul

Lale Karabıyık
Bursa

Kadim Durmaz
Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

1/884, 2/588 esas numaralı “Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”na ilişkin muhalefet şerhimiz aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarız.

Genel Değerlendirmesi

Plan ve Bütçe Komisyonu'nda 5 Ekim 2017 tarihi itibarıyla görüşülmeye başlanan ve görüşmeleri 23 Ekim 2017 tarihinde tamamlanabilen 1/884, 2/588 esas numaralı “Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, neredeyse kabinedeki tüm bakanlıkların çalışma alanına giren çok sayıda konu başlığını onlarca yasa maddesinde değişiklik yapmak suretiyle ele almıştır.

Tasarı ilk görüşüldüğü halinde; Telgraf ve Telefon Kanunu, Evrensel Hizmet Kanunu, Köy Kanunu, Limanlar Kanunu, AOÇ Müdürlüğü Kuruluş Kanunu, Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Değerli Kâğıtlar Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Kimlik Bildirme Kanunu, Sosyal Hizmetler Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, Vakıflar Kanunu, Türk Sivil Havacılık Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanunu, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, Maden Kanunu, Terörle Mücadele Kanunu, Mera Kanunu, Endüstri Bölgeleri Kanunu, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, İşsizlik Sigortası Kanunu, Özel Tüketim Vergisi Kanunu, Kamu İhale Kanunu, Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu, Belediye Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Kanunu, Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanun, Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu gibi sadece kanun isimlerinin bir sayfayı bulduğu yasama faaliyetlerinin ciddiyetine denk düşmeyen ve başka komisyonlarda etraflıca görüşülmesi gerektiği halde, apar topar geçirilmek istenen ve TBMM’yi hataya zorlayan yaklaşık 65 kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik öngören bir tasarı şeklindedir.

Vergiler ve sermaye piyasası ile ilgili düzenlemeler dışında, tasarıdaki düzenlemelerin neredeyse tamamı, komisyonumuzun ihtisasına girmeyen konuları içermektedir. Her torba yasa uygulamasında komisyonumuzun ilgisi dışındaki konuların, ilgili komisyona sevk edilerek o komisyonlarda görüşülmesini defaatle ifade ettiğimiz halde, AKP iktidarı birbirinden alakasız konuları torba yasa ile tek komisyonda görüşme yaklaşımından vazgeçmemektedir. Uygulamada ortaya çıkan sorunlar, yasal düzenlemelerin ilgili ihtisas komisyonlarında görüşülmemesi, konunun uzmanlarının görüşü ve önerilerinin alınmaması ve iktidarın anlık ihtiyaçları veya politikalarına göre apar topar çıkan torba yasalar yüzündendir. Getirilen ve 65 kanunda değişiklik öngören düzenlemeler, ilgili ihtisas komisyonlarında teknik çalışmalar yapılarak komisyonumuza getirilen düzenlemeler değildir. Bu durum, kanun koyucu olarak yaptığımız yasama faaliyetlerinin ruhuna uygun olmamakla birlikte, yasama organı olarak topluma karşı üstlendiğimiz ağır sorumluluk ile de bağdaşmamaktadır. İçerisinde çok tartışmalı ve yakın gelecekte çok büyük problem alanları yaratacak düzenlemeler olan bu torbada ayrıca çok sayıda teknik değişiklik yapılmaktadır. Ancak meclis ihtisas komisyonlarında, detaylı ve teknik incelemeler yapılmadan, tamamen mevcut iktidarın “günü kurtarayım” mantığıyla yaptığı değişiklikler de benzer şekilde uygulamada birçok sorunu ortaya çıkaracak ve yeniden düzenleme yapmayı zorunlu kılacaktır. Bu durum, yasa

koyucu olarak bizlerin de, toplumsal yaşama dair kanunları yaparken ciddi yanlışların içerisine sürüklemektedir.

Söz konusu tasarının ele alınış yöntemi her açıdan sıkıntılı olmuştur. Öncelikle komisyon üyesi milletvekillerinin tasarının komisyona gönderilmesinden bu kadar kısa sürede uzmanlıkları olmayan bu denli farklı maddeyi inceleyip değerlendirmelerini beklemek büyük bir haksızlıktır. Keza komisyon görüşmeleri esnasında tasarı maddelerinin ilgili kurum temsilcilerinin dahi konularına hâkim olmadıkları böylesi bir yasa yapma tekniğinin ortaya çıkardığı sorunu bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Daha önceki deneyimler ve 1/884, 2/588 esas numaralı tasarının birbiriyle ilintisiz çok sayıda değişikliği içermesi yakın dönemde benzer minvalde konuları Plan ve Bütçe Komisyonu’nun yeninden ele alacağını göstermektedir. Zira alelacele yapılan düzenlemeler hükümetin içinde bulunduğu yapısal sorunları kısa vadeli çözebilmekte ve yapılan değişiklikler bir süre yeninden ele alınmaya ihtiyaç duymaktadır.

Komisyonunda ele alınan tasarıdaki maddelerin kimi oturumlarda henüz görüşülmeye dahi açılmadan iktidar milletvekillerince değişiklik önergesiyle beraber değiştirilerek tartışılmaya sunulması ve bizlerden henüz görüşülmeden değiştirilen maddeler hakkında görüş beklenmesi; hatta kamuoyunun itirazlarına neden olan kimi düzenlemelerin tartışılmaya dahi mahal verilmeden paket halinde tasarıdan çıkarılmaları AKP’nin bir ciddiyet sorunudur.

Bizlerin Plan ve Bütçe Komisyonu’nun muhalif milletvekillerinin tasarıları, iktidar partisinin bakış açısıyla değerlendirmesi beklenemez. Dolayısıyla tartışmalar esnasında kamu yararını gözetmemizin, alınmak istenen kararları idare hukukunun temel ilkelerine göre değerlendirmemizin yadırganması anlaşılabilir değildir. HDP, demokratik siyaseti Meclis çatısı altında sürdüren, komisyonları işlevsel şekilde kullanarak halkın yararına yasalar çıkarmayı hedefleyen bir siyasi oluşumdur. Bu bakımdan bizlerin Plan ve Bütçe Komisyonu’ndaki rolü bu şekilde anlaşılmalı ve oturumlar esnasında yaptığımız değerlendirmeler böyle görülmelidir.

7 Haziran 2015’teki seçim sonuçlarının tanınmaması nedeniyle işlevsiz kalan ara dönem saymadığımızda 1 Kasım 2015’ten bu yana Plan ve Bütçe Komisyonu kalitesiz torba yasaları tartışmış ve çoğunluk oylarıyla geçirmiştir. Bu şekilde çıkarılan yasaların “bürokratik hantallığı aşmakla” yahut “verimlilikle” bir ilgisi bulunmamaktadır.

Anımsanacaktır ki bizlerin bu bakış açısının düzeltilmesi yönündeki çağrılarına iktidar partisinin bir yanıtı olmuştur. 16 Nisan Referandumu’nun getireceği sistem değişikliği Parlamento’yu güçlendirecektir. Keza referandumu takiben yapılan İltüzük değişikliğine temel gerekçelerden biri olarak da “kaliteli yasaların çıkarılabilmesi adına komisyonlar güçlendirilecek tasarı ve teklifler olgunlaşana dek görüşülebilecek” ifadesi sunulmuştur.

Lakin 26. Dönemin 3. Yasama yılının daha ilk Plan ve Bütçe Komisyonu toplantısına, ki 2018 yılı Bütçe görüşmelerine çok az bir zaman kalmıştı, değil olgunlaşmak içeriğine dahi tam anlamıyla hâkim olamadığımız bir torba tasarıyla gelmiş olduk.

Dolayısıyla iktidar partisinin iddialarının sözde kaldığı ve pratikte yine tek merkezden, kısa vadeli ihtiyaçları gidermeye dönük bir çalışmayı tartışmak durumunda kaldık. Bu anlamda iktidar partisi, bir parlamentonun temel karakteristiği olan uzlaşi kültürünü yok etmiş, sadece bugüne değil yasama geleneğinin geleceğine büyük zararlar vermiştir. Üstelik bunu “torba yasaların faydalı olduğuna” inanan bir Maliye Bakanı aracılığıyla yapmıştır.

16 farklı bakanlığı, 7 ayrı ihtisas komisyonunu, 65 yasayı ilgilendiren 130 maddelik değişikliği kısa bir sürede komisyonun görüşüne sunmak tam da bu zararın sonuçlarını görmemiz açısından etkili olmuştur. Maalesef bu kısa süre içinde mesleki donanımı yeterli olmayan bürokratların getirilmek istenen değişikliklerin gerekçelerine de hakim olamadıkları ve bizlerin sorularına somut yanıtlar veremediklerini görmüş olduk.

1/884, 2/588 esas numaralı tasarının görüşmeleri esnasında bir diğer dikkat çekici husus ise muhalif milletvekillerinden bilgi saklanması olmuştur. Maddelerin etki analizini yapabilmek adına talep ettiğimiz sayısal verilerin hemen hiçbirisi karşılanmamış ve bizlerin soyut, tahmini olasılıklar üzerinden değerlendirme yapmamız beklenmiştir. Buna karşılık bizlerin bu kafa karışıklığına son vermek adına torba tasarının geri çekilmesi önerisi görüşülmeden reddedilmiş ancak az evvel de değinildiği üzere olası kamuoyu tepkilerine yol açacak kimi düzenlemeler ise paket halinde iktidar partisince gündeme alınmadan paketten çıkarılmıştır.

Esasında bu tutum dahi bizlerin yapıcı, kamu yararını gözeten eleştirileri dikkate alındığında komisyonun çok daha işlevsel olabileceğini göstermektedir.

Bu uzlaşma kültürünün aksinin yani dayatılan torba tasarıların büyük siyasi hatalar olduğunu ve bu hataların iktisadi keza sosyolojik sonuçları olduğunu mutlaka dile getireceğiz. Bizlerin misyonu bu tür hataların halkın parasına el koymak, ekonominin darbe yediğini göstermektir. Ancak bu misyonu yerine getirdiğimizde muhalif üye olmanın gereğini yerine getirmiş oluruz.

Plân ve Bütçe Komisyonu'nda görüştüğümüz 1/884, 2/588 esas sayılı tasarı da yanlış politikaların ekonomiye verdiği zararların bir sonucudur. 2002 yılından bu yana izlediği ekonomi politikalarında AKP hükümetlerinin en sıklıkla sözünü ettiği husus sıkı politikalarla mali disiplinin sağlanması; cari açığa rağmen bütçe disiplininin korunması olmaktadır.

Lakin içeride ve dışarıda hasmane politikaların benimsenmesi, barış görüşmelerinden güvenlik politikalarına savrulmanın sonuçlarını iç ve dış politikada olduğu gibi ekonomi alanında da gördük. Öyle ki ekonominin içinde bulunduğu açmazı ve güvenlik politikaları izlemenin sonuçlarını Orta Vadeli Programın sunuşunda Sayın Mehmet Şimşek'in savunma giderlerini borçlanarak değil vergi salarak karşılayacaklarını söylemesiyle şahit olduk.

Orta Vadeli Programa yönelik eleştirilerimizi bu sene de aynıları geçerli olmak üzere geçtiğimiz yıl yapmıştık. Salt Kredi Garanti Fonu gibi ekonomik tedbirlerin sorunun çözümüne yardımcı olmayacağını ifade etmemize rağmen geçtiğimiz yıl siyasi çözüm yerine siyasi çözümsüzlüğe gidilmiştir.

Fakat siyasi sorunlar ekonomik tedbirlerle çözülmez, siyasi tedbirlerle çözülür. Plan ve Bütçe Komisyonu, derhal gündemine alması gerekirken kanun hükmünde kararnamele görüşmemektedir.

Mali disiplinden ayrılmanın sonucu olarak bütçede ortaya çıkan devasa açığa yönelik iktisadi tedbir alınması anlaşılabilir bir husustur. Ancak komisyon görüşmeleri esnasında ilgili bürokratlara düzenlemenin tebliğ ve genelgeyle de yapılabileceğine yönelik sorularımıza yanıt verilememiştir. Çünkü bürokratlar yasa maddesi düzenlemelerinin üç sayfa tutmaması gerektiğini, kısa vadeli bu çözümlerin yeni bir değişikliğe neden olacağını bilmektedirler.

Komisyon görüşmelerinde 1/884, 2/588 sayılı tasarıyla ilgili Bakanlık sunuşunun uzunluğu dahi yine aynı sorunu gözler önüne sermiştir. Özet ve mümkün mertebe en hızlı şekilde yapılan sunuş bir saat sürmüş, çoğu husus detaylandırılmaya muhtaç kalmıştır.

Ne yazık 5-23 Ekim 2017 tarihleri arasında toplam 11 kez bir araya gelen Plan ve Bütçe Komisyonu'nda 1/884, 2/588 sayılı tasarıya dair yaptığımız görüşmelerin nihai sonucu Türkiye ekonomisinin popülist politikalara kurban edildiği ve faturanın yoksul halk kesimlerine çıkarıldığıdır. Aksi takdirde komisyon görüşmelerine katılan Maliye Bakanı'nın bir yandan ekonominin çok iyi bir yerde olduğunu ve büyüme rakamlarının suni olmadığını iddia ederken diğer yandan bütçeye ek gelir sağlamak adına; bütçe açığını kapatmak adına toplum tabanına yani gelir vergisi mükelleflerine yeni vergiler koyması, vergi tarifelerini arttırması anlaşılamazdı.

1/884, 2/588 esas numaralı tasarinın görüşmeleri bu minvalde sürerken ve 2017 yılı için net borçlanma limitine ulaşılmışken Maliye Bakanına 37 milyarlık yeni borçlanma yetkisi verilmiş ve meclisin bütçe hakkı gasp edilmiş, ayrıca Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasası'na aykırı hareket edilmiştir. AKP iktidarının bütçe konusunda anayasal sınırları dahi aşması artık dikişlerin tutmadığını 2017 yılı için toplamda 89,2 milyarlık borçlanma bir kez daha göstermiştir.

Son olarak Türkiye ekonomisi halkın lehine olacak şekilde dengeli olarak büyümelidir. Son üç yıldır izlenen politikaların bu amaca hizmet etmediği ortadayken üzerine görüştüğümüz son torba tasarinın kısa vadede dahi çözüm üretemeyeceği açıktır. Kamuoyun siyasal ortamın gerginliğini taşımakta ve bu çözümsüzlükten bir çıkış noktası aramaktadır. Çözüm yollarına izin verilmemesinin ise sadece ekonomiye değil demokrasi kültürümüze çok büyük zararları olacaktır. Yasama organının temsilcileri olan bizlerin bu tasarıya dair hesap vermesi beklenirdi. Henüz yılın ortasındayken bütçe dengelerinin bozulmasını, hükümetin neden yeniden borçlanmaya ihtiyaç duyduğunu Plan ve Bütçe Komisyonunun açıklaması gerekirdi. Maliye Bakanı'nın bu ihtiyacın sadece savunma gideri olmadığını, Hazine garantili sözleşmelerin boyutunu, adeta bir karadeliğe dönüşen şehir hastanelerinin fonlanma gereksinimini halka anlatması beklenirdi fakat bu görüşmeler sırasında bu beklenti maalesef gerçekleşmemiştir.

Maddelere İlişkin Değerlendirmeler

Komisyonun birbiriyle ilgili maddelerin dahi farklı sıralarda yer almalarından kaynaklı olarak komisyon başkanının takdiriyle görüşmeleri ilgili konular sırasıyla yani madde sıralamalarını takip etmeksizin görüşmesi de torba tasarıya dair eleştirilerimiz haklı çıkarmıştır. 10 iş günü boyunca devam eden görüşmelerde defaatle farklı maddelere atlamanın sadece komisyon üyelerini değil ilgili kurum bürokratlarını da zorladığı komisyonu takip eden herkesin şizofrenik hatta daha doğru bir tanımla psikozmanik depresif bir hal aldığı söylenebilir.

Tabanın ihtiyaçlarını karşılamayan hatta yoksul halk kesimlerine yeni yükler getirirken büyük sermaye sahiplerine yeni teşvik ve indirimler getiren 1/884, 2/588 esas numaralı Torba Tasarı'da yer alan ve değiştirilmesini yahut tasarıdan çıkarılmasını talep ettiğimiz maddelere yönelik değerlendirmeler ise aşağıdaki gibidir.

Elektronik Haberleşme Alanına Yönelik Düzenlemeleri İçeren Madde 1, 2, 3, 11, 38, 43, 84, 85, 99, 100, 101:

Elektronik haberleşme ile ilgili düzenleme yapılan bu maddelerde, devasa kâra ve gelirlere sahip, vatandaştan vergi alan üç büyük şirketin lehine bir düzenleme yapılarak, vergi affı getiriliyor. Tek kalemde bu şirketlerin borçlarının silinmesi yalnızca sermaye sahipleri

koruyacak ve işin bütün vebalini vatandaşa yükleyecek bir düzenlemedir çünkü özel iletişim vergisinin yüzde 7,5’a sabitlenmesi, internet kullanımı vergisinin %50 artışı anlamına gelmektedir. Bu durum vergi adaleti açısından yine dar gelirli-zengin ayrımı yapılmadığını göstermektedir. Vatandaşın cebine, emekçinin gelirine göz koyan bir düzenleme söz konusudur.

Vergi adaleti sağlanmayan bu sistem sürekli yozlaştırılmaktadır. Vergi adaleti, toplumsal barış sağlanmak yerine hep sermaye kesimleri korunmakta ve yaşam alanının her alanına bu yozlaşma yayılmaktadır. Devletin asli geliri vergilerdir ve sağlıklı, adil bir vergi sistemi toplumsal barış ve adaletli bir yaşam için elbette ki en temel dinamiktir. Vergi sisteminin adaletli olmasının biricik koşulu ödeme gücü ilkesidir.

Az kazananın az çok kazananın çok vergi alarak toplumsal ihtiyaçların karşılanması, bu sayede kamusal hizmet aracılığıyla toplumsal eşitsizliklerin giderilmesi, toplumun geleceğinin güvenli bir şekilde biçimlenmesi, sağlıklı bir büyüme arzulan bir şeydir. Bu bağlamda, bu maddenin geri çekilmesi ve vergi adaleti çerçevesinde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Madde 4, 105:

Bu maddelerin uygulamaya geçmesi ile birlikte özellikle 2014 yılında, büyükşehir kanunu sonrası mahalle statüsüne geçen köylerde ikamet eden yurttaşlar şartları yerine getiremezse taşınmazları elden çıkarılmış olacaktır. Hükümet bu düzenlemeyi kanunlaştırırken, bu durumda olan taşınmaz miktarını belirtmemiştir. Ayrıca, hangi kentlerde, ne kadar taşınmazın devrinin öngörüldüğü, bu uygulamadan kaç kişinin yararlanacağı, köylünün elinden çıktığı anda belediyelere devredilince bu taşınmazlara ne olacağı soruları da komisyon sürecinde yanıtız kalmıştır.

Düzenleme hazırlanırken bölgesel farklılıklar göz önünde bulundurularak herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Özellikle büyükşehir belediyelerinin sınırları içerisinde kalan alanların bu şekilde belediyelere devredilmesinin rantın da önünü açacağı açıktır.

Bu uygulama kapsamındaki taşınmazların hak sahiplerine, özellikle de maddi durumu yeterli olmayan köylülere bedelsiz tahsis edilmesi gerekmektedir. Kötü kullanımın ve rantın da önüne geçmek için bu taşınmazların satışında daha geniş sınırlamalar getirilerek madde yeniden düzenlenmelidir.

Madde 5, 40, 41, 114, 115:

Batık gemilerin ve bunlara ait donatı ve eşyanın bulunduğu yerden çıkarılması ve sivil havacılıkta havaalanlarında, hava meydanlarında bekleyen uçaklar için de benzer bir düzenleme içeren diğer maddelerle ilgili temel sorun, bu maddelerin bu komisyonun uzmanlık alanı olmamasıdır. Bu kanun yapımından doğrudan etkilenecek sektör üzerindeki etki dereceleri hakkında komisyon sürecinde herhangi bir bilgilendirme yapılmamıştır. Bu konuda yasal düzenleme yapan 2007 tarihli, Enkaz Kaldırmaya Dair Uluslararası Nairobi Konvansiyonu adlı uluslararası bir sözleşme mevcutken Türkiye henüz bu sözleşmeye taraf olmamıştır.

Ayrıca, bu 40. maddedeki düzenlemeler ile Türkiye’de, silahlı güvenlik kuvvetlerinin silahlarıyla sivil uçaklarda yer alması mümkün kılınmaktadır. Bu düzenleme, Şikago sözleşmesinin gereklerine yönelik yasal dayanak olarak açıklansa da bu değişiklik güvenlikçi politikaların bir tezahürüdür. Silahlı kişilerin uçağa binmesi seyahat edenlerin güvenliğini tehlikeye atmakla beraber, toplumda “tehdit olan unsurlar” olduğu algısını yaymaktadır.

Madde 7:

Bu değişiklikle hak sahiplerine ait olan ve onlara dağıtılması gereken “özel çoğaltma istisnası tazminatı” bedellerinin tamamı genel bütçe gelirine dönüştürölmektedir. Türkiye Yayıncılar Birliği ile Yayıncılar Telif Hakları ve Lisanslama Meslek Birliği “uzun fikri emekler sonucu eser meydana getirene ait bir telif tazmin bedelinin bütçe geliri olarak düzenlenmesi ve hakkın sahiplerine dağıtılmaması kabul edilemez” ifadeleriyle bu düzenlemeye karşı çıkmaktadır.

Nihai kullanıcıların kişisel çoğaltımların sayısı ve kullanım amacını takip edebilmek mümkün olmadığından; telif hakkı sahipleri olan sanatçıların uğradıkları zararı telafi etme amacı taşıyan bu harç dünyada çok büyük oranda hak sahipleri eliyle toplanmakta ve hak sahiplerine yani sanatçılara dağıtılmaktadır.

Söz konusu harcın kamu mali yönetimi kapsamında değerlendirilmemesi gerekmektedir. Nitekim Avrupa Birliği üye ölkelerindeki düzenlemeler ve Avrupa Adalet Divanı İlgili İçtihatları ile de özel kopyalama harcı hak sahipleri olan sanatçılara dağıtılmaktadır.

Ölkemizde sinema sektöründe hiçbir hak sahibinin ve özellikle oyuncuların hakları olan teliflerini ve özel kopyalama harcını alamadıkları bilinmektedir. Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü bünyesinde Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda hak sahiplerinin telif hakkına kavuşabilmesi için kapsamlı bir değişiklik yapılmasıyla gerekmektedir. Hak sahibi sanatçıların telif ve uzun yıllardır yasada yer aldığı haliyle özel kopyalama harcını alabilmeyi umarlarken, özel kopyalama harcı haklarının elinden alınması hakkaniyete, adalete, özel kopyalama harcının doğasına aykırıdır.

Bu düzenlemenin geri çekilmesi, aksine sanatçıların uzun yıllardır mahrum oldukları haklarının sanatçılara verileceği bir düzenleme yapılması gerekmektedir.

Madde 8:

Düzenlemenin yasalaşması sonrasında Bakanlığın kendisine verilen yetkiyi kullanması durumunda, belirtilen kurum ve kuruluşlar, ödeme yapmadan önce alacaklıdan vergi borcu bulunmadığına ilişkin belge isteyecektir. Bu düzenlemeyle şirketlere keyfi olarak istisna getirebilmesi gibi bir tehlike söz konusudur.

Madde 13:

7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da değişiklik öngörölmüş ve komisyonda kabul edilmiştir. Söz konusu düzenlemeyle bahis oyunlarında bayilikler ve başbayiliklerin kura usulüyle dağıtımı öngörölmüştür. Ancak maddeye ilişkin görüşmeler sürerken konuyu açıklayan ilgili kurum temsilcisi kura çekiminin hangi koşullarda gerçekleştirildiğini, sürecin nasıl yürütöldüğünü, kuraya hangi firmaların hangi şartlar altında katılabildiğine yönelik sorularımıza net açıklamalar yapmamış, geçmiş döneme dair sayısal bilgi talebimiz ise karşılanmamıştır. Keza bahis ve şans oyunlarının kullanım hakkını alacak başbayı olacak olan firmanın çekilişleri mutlak surette noter önünde yapmasına yönelik bir zorunluluk, yapılan tüm itirazlara karşın düzenlemeye getirilmemiş ve bu şartın daha sonra sağlanacağı iddia edilmiştir.

Madde 14:

7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu’nda yapılan değişiklikle bütçeye gelir sağlama amacına dönük olarak çekilişle kazanılan ikramiyelerden alınan intikal vergisi oranı %10’dan %20’ye çıkarılmaktadır. Maddenin görüşmeleri esnasında talihlilerin bir anda

zenginleşmesine neden olan şans oyunlarının mutlaka vergilendirilmesi gerektiğine dikkat çekildi ancak bunun yasadışı bahis ve şans oyunlarında ya da internet üzerinden denetimsiz oyunlarda artışa neden olacağı riskine karşılık idarenin sıkı kontrolünün gerektiğine vurgu yapılmıştır. Ayrıca yurtdışı örneklerinde olduğu gibi büyük meblağlı ikramiyelerin talihliye ya da talihlilere tek seferde ödenmesi yerine belirli aralıklarla taksitlendirilerek ödenmesi; talihlinin tek seferde ödeme yapılmasını talep etmesi halinde yüksek vergiye tabi tutulması önerisi ise kabul edilmemiştir.

Madde 15:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nda yapılan değişiklikle gayrimenkul sermaye iratlarında götürü gider oranı %25'ten %15'e düşürülmüştür. Bu noktada ilgili yasanın 74. maddesinin tartışılması gerekmektedir. Çünkü gayrimenkul sahiplerinin kiraladıkları taşınmazlar açısından götürü gideri göstermesinde herhangi bir belge talep edilmemekte ve belirttikleri miktar vergilerinden doğrudan düşürülmektedir. Ancak gösterilebilecek giderlerin çoğu tüm mükellefler açısından birbirine yakın miktarlar iken bir belge talep edilmemesine bağlı olarak rantı yüksek bölgelerde gayrimenkul sahiplerinin yaptıkları harcamadan daha yüksek bedel göstererek vergilerinden düşürme olasılığı vardır. Komisyon görüşmelerinde götürü gider oranının %25'ten %15'e düşürülmesinde hiçbir ölçek getirilmediği anlaşılmış ve maddeye gayrimenkul sahiplerinin harcamalarına yönelik belge sunmaları şartının eklenmesi önerimiz sistemde var olan yapısal sorun Maliye Bakanı'nca onaylanmasına rağmen kabul edilmemiştir. Bakanlık söz konusu hususa ilişkin Gelir Vergisi Kanunu'na yönelik çalışmalarda dikkat edileceğini açıklamıştır.

Madde 23, 24:

MTV'de yapılan değişiklikle taşıt değeri ve silindir hacminin dışında, çevre faktörü düşünülerek emisyon üzerinden de bir vergilendirme getirilmesi uygun olacaktır.

Ayrıca, otomobil sanayisinin karbon emisyonu mevzusu üzerine desteklenmesi gerekir. Çevreyi koruyan araçlar için bir teşvik olması o yönde inovasyonları geliştirecektir. Düzenleme hem servetin vergisi hem de çevre boyutuyla yeniden değerlendirilmelidir.

Madde 27:

MTV'de yapılan bu düzenleme, arabası olan herkesi aynılaştıran ve araba tespiti üzerinden vergi salarak kolay vergileme yöntemine yaslanmaktadır. Burada yeninde vergi adaletsizliği karşımıza çıkmaktadır. Bu düzenleme, diğer düzenlemelerde olduğu gibi serveti vergilendirmemektedir. Artan oranlı vergilendirmeyi daha etkin yapacak bir düzenleme gerekmektedir.

Madde 29:

474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunu'nda ve kanunun eki olan Gümrük Giriş Tarife Cetveli'nde değişikliğe gidilmiş ve maddenin komisyonda kabul edilmesiyle cetvelde yer alan eşyalardan gümrük vergi had ve nispetleri "muaf" olanların gümrük vergisi had ve nispetleri "0" olmuştur. Değişiklikle Bakanlar Kurulu'nun cetvelde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50'ye kadar yükseltebilmesinin ya da sıfıra kadar indirebilmesinin cetveldeki had ve nispetleri %50'ye artırılabilmesinin önü açılmıştır. Maddenin görüşmeleri esnasında bahsi geçen cetvelde yer alan ürünlerin listesine fırsat sunulmamış ve 1964 tarihli yasayla muafiyet tanınan bu ürünlerin hangi ihtiyaca binaen

muafiyetlerinin kaldırıldığı açıklanmamış; kimi ürünlerin muafiyetlerinin devamı halinde kamu yararı olup olmadığının incelenmesine dair öneri kabul edilmemiştir.

Madde 34:

Merkez Bankası'nın bilgi isteme yetkisi düzenleyen bu tasarıyla geniş bir yetki tanımlanmaktadır. Düzenlemede yer alan *"Banka, gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkilidir"* ifadesi temin edilecek bilgi ve belge anlamında ve bunların kimlerle paylaşılacağı hususunda kesinlikle kısıtlanmalıdır.

Madde 36:

Emlak Vergisi Kanununa getirilen geçici madde ile yeniden rantın önünü açacak bir düzenleme yapılmaktadır. Rantın ve servetin hiçbir şekilde vergilendirilmediği, vergi adaletine kesinlikle uymayan bir düzenleme söz konusudur. Rant vergilendirilmediği sürece bu para inşaata, ranta doğru akmaya devam edecektir. Maddenin, rantın vergilendirileceği bir şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

Madde 37:

Bu madde ile yıl boyunca hareket halinde olan mevsimlik tarım işçilerinin bulundukları illerde kayıt altına alınmaları düzenlenmektedir. Mevsimlik tarım işçilerinin her anlamda dezavantajlı grupta olduğunu, nefret suçlarına maruz kaldıkları ve kolluk kuvvetlerinin de kendilerini kollamadığı ortadayken, düzenlemeyle yapılması talep edilen kayıtlar kolluk görevlileri tarafından alınmaktadır. Oysa bu kayıtların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından alınması gerekmektedir.

Mevsimlik tarım işçilerinin hiçbir sorununa dair gerekli düzenlemeler yapılmamışken, sadece e-METİP kurularak kayıt işlemi gerçekleştirilmesi, mevsimlik tarım işçilerinin temel ihtiyaçlarının giderilebilmesi, çocuklarının okula gidebilmesi gibi sorunları çözmezken, daha çok denetim altında tutma gayretli bir güvenlik politikası olarak görünmektedir.

Ayrıca, Türkiye Cumhuriyet vatandaşı olmayan, özellikle Suriyeli mevsimlik tarım işçileriyle ilgili nasıl bir uygulama yapılacağı komisyon sürecinde belirsizliğini koruduğundan, Suriyeli işçilerle ilgili de ivedilikle bir çalışma yürütülmesi gerekmektedir.

Madde 39:

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda yapılan bu düzenlemede, maalesef Anadolu'da çokça varolan tüzel kişilere ait tarihi yapıların korunması hususunda yetki tüzel kişilerin kendilerine bırakılmaktadır. Bu noktada, Vakıflar Genel Müdürlüğü haricinde Kültür Bakanlığı'nın devreye girerek, ortak tarihi nasıl koruyacağı yönünde bir devlet politikası ortaya koymalıdır. Tabii bu politika, yalnızca merkezden yürütülecek bir şey olmamalı, yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde, özellikle tüzel kişilere ait tarihi yapıların korunması yönünde bir vizyon geliştirmelidir.

Madde 45:

Katma Değer Vergisi Kanununa yapılan eklemeyeyle FATİH projesi olarak bilinen MEB uygulamasına vergi istisnaları ve muafiyetleri getirilmektedir. Projenin uygulamaya konulduğu dönemden bu yana Türkiye'deki eğitimin hali göz önünde bulundurulduğunda söz konusu muafiyetlerin hangi amaçla yapıldığı sorusu ortada kalmaktadır.

Çocuklara yaratıcılık kazandıracak, onları hayata alıştırarak, muhakeme düşüncesine, bilimsel, eleştirel düşünceye nasıl sahip olabilecekleri yönünde çalışmalar yapılması gerekirken, Evrim Teorisi'nin müfredattan kaldırıldığı bir eğitim sisteminin teknolojiyle donatılmasını sağlayacak bu düzenlemenin eğitim seviyesini yukarıya çekecek bir şekilde yeniden hazırlanması ve ilgili bütçenin eğitim alanında daha verimli kullanılması için yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Madde 48-49-50

Kamuoyunun tepkisine yol açan bu düzenlemeler doğrultusunda her ne kadar bir madde çıkarılmış olsa da komisyon görüşmeleri sonunda kabul edilen maddelerle 3213 sayılı Maden Kanunu'nda yapılan değişikliklerle madenlerin doğayı talan etmelerinin önü açılmıştır.

Bu bağlamda yeni bir fıkra eklenerek, orman alanlarında yapılacak madencilik faaliyetleri için ilk 10 yıl için herhangi bir bedel alınmayacağı düzenlemesi getirilmiştir. Bir diğer değişiklik ve ekleme ile altın gümüşü nikel gibi IV. grup madenlere ilişkin ek arama süresi tanınmış, ayrıca "jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune almaya yönelik faaliyetler için ÇED kararı aranmayacağı hükmüne bağlanmıştır.

Bu değişikliklerin ekolojiye vereceği tahribatın geri dönülemez boyutlarda olacağından dolayı maddelerin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 51:

Maden Kanununda yapılan değişiklikle TTK ve TKİ maden işletme ruhsatı vermede yetkili tek yetkili kılınmaktadır. Kömür işletmeleri ve taş kömürü kurumlarına maden ruhsatı verme, işletme, işletme ve ihale etme yetkisi verilerek bu kurumların özelleştirilmelerinin önü açılmaktadır.

Türkiye'nin tek taş kömürü havzası Ereğli Kömür Havzasıdır. Yıllardır bu havzaya dair denenen özelleştirme girişimlerinin son hamlesi getirilen taslak ile gerçekleştirilmeye çalışılmaktadır. Öyle ki bu defa Türkiye Taşkömürü Kurumu'nun yanına Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun elinde kalan son birkaç sahada eklenmektedir.

İktidarı boyunca TKİ'nin neredeyse bütün işletmelerini özelleştiren AKP hükümetinin bu politikaları kamu yararına olmamış; özelleştirmeler sonrasında örneğin linyit üretiminde bir artış meydana gelmediği gibi, çok ciddi bir azalma gerçekleşmiştir. Bu süreç içerisinde yaşanan tek değişiklik hükümetler eliyle devletten özel sektöre sermaye transfer edilmesinin ötesine geçmemiştir.

AKP'nin 2002'den bu yana yürütmüş olduğu maden/kömür politikası, kömür sektöründe üretimi artıramadığı gibi istihdam edilen işçi sayısını da sürekli olarak azaltmıştır. Üretim açısından kârlı olan TKİ uhdesinde bulunan sahalar yıllar içerisinde özel sektöre devredilmiştir. Hazırlanan tasarı ile ise kalan son kömür sahaları yine özel sektöre ihale edilecektir.

TTK ise iş yaptırılmaz hale getirilmiş ve bilinçli şekilde “zarar eden kurum” olarak gösterilmiştir. İşçi istihdamı engellenmiş ve kurum üretim yapamaz duruma gelmiştir. Fiili olarak zarar eder hale getirilen kurumun bünyesinde bulunan, tek taş kömürü rezervi ise kanunun gerekçesinde belirtilen rantabl şeklinde işletilebilmesi için değil rant için özelleştirilmek istenmektedir. Öyle ki fiili olarak özelleştirileceği açık olan kanun metninde durumun gizlenmesi ve gelecek olan tepkilerden korunmak için "özelleştirme kelimesi

yerine", "ihale etme yetkisi" adı altında yeni kavramlar üretilerek Kanun metni TBMM'nden geçirilmeye çalışılmaktadır.

Sonuç olarak üretime ve istihdama hiçbir katkısı olmayan özelleştirme ve madencilik politikalarından derhal vazgeçilmeli; madde tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Madde 54-Madde 70:

4342 sayılı Mera Kanunun'da değişikliğe gidilmiş ve daha önce Üretim Reformu Yasası'nın görüşmeleri esnasında gündeme gelen fakat kamuoyu baskısıyla geri çekilen meraların Organize Sanayi Bölgeleri'nin kullanımına açılmasına neden olacak konu tekrar görüşülmüştür. Komisyonun iktidar partisine mensup üyelerinin oylarıyla geçen madde sonucu meralar ve yaylalar sanayi sektörünün talanına açılmıştır.

Böylelikle söz konusu alanların demografik yapısına müdahale edebilmek ve gerekli durumlar bölgenin yapısını değiştirme imkânı elde edilmek istenmekte üstelik bu esnada ot parası dahi ödenmemektedir. Meralar ıslah edilip bölgenin hayvancılık alanında gelişmesini sağlamak yerine meraların bu şekilde sanayiye açılması, ileride bölgede hayvancılığın bitmesi gibi telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğuracaktır.

Üretim Reformu Yasa Tasarısı'nda da karşımıza çıkan bir önceki düzenlemede görece daha insafli davranılarak 20 yıllık ot parasının ödenmesi öngörülmüştü ancak şimdi, 61. madde düzenlemesinde bu şart da kaldırılmaktadır. Meralar yaylak ve kışlaklar sanayiye teknoloji alanı olarak ot bedeli de olmadan işletmelere açılmaktadır.

AKP iktidarının "vahşi" sanayileşme ve büyüme politikaları uğruna düşük ücretli işçi çalıştırmaya, telafisi mümkün olmayacak şekilde ucuza çevreyi kirletmeye ve bunların doğal bir sonucu olarak meraları fabrika bacalarına feda etmeye dayanmıştır. 15 yıldır izlenen bu politika nedeniyle küçük üreticiler hayvancılıktan çekilmek zorunda bırakılmıştır. Çünkü otlakların azalmasıyla maliyetler artmış fakat buna bağlı olarak gelirler artmamıştır. En nihayetinde ise yem ithalinin, saman ithalinin yapıldığı bir Türkiye manzarasıyla karşılaşmış olduk.

Bu nedenlerle hayvancılığın desteklenmesinin sağlanması, köylünün, küçük aile çiftliklerinin canlanması, meraların, mera vasfını yitirmiş yerlerin yeniden mera olarak kazanılmasına yönelik düzenlemeler talep ettiğimiz için söz konusu maddelerin tasarı metninden çıkarılmaları gerekmektedir.

Madde 58: 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu'nda değişikliğe gidilmiştir. Organize Sanayi Bölgeleriyle ilgili yasal düzenlemeye gidildiğinde ihtiyaç ve amaçlanan üretim yapacak olan kuruluşları daha sağlıklı, iş güvenliğinin olduğu bir ortama kavuşturmak. Ancak bir süre sonra bu bölgelerdeki hazine arazilerinin çok düşük bedeller karşılığında rant amaçlı satın alındığı ve parçalanarak kiraya verildiği görülmüştür. Komisyonda uzun tartışmalara yol açan bu düzenlemede ise OSB Kanunu'ndan önce kurulan sanayi bölgelerinde yukarıda bahsi geçen hususa ilişkin "mağduriyet giderme" çabasına dair kötüye kullanımın önüne geçmek adına bahsi geçen arazilerin satın alınma tarihlerini daha eskide tutma önerisi kabul edilmemiştir. Şehir içinde kalan ve çok yüksek metrekare fiyatına oluşan bu arazilere yönelik düzenlemede talep edildiği üzere Kanunun yürürlük tarihi değil çok daha yakın bir tarih olan 2017 yılı Temmuz ayı esas alınmıştır. Ayrıca madde görüşmeleri esnasında aslında konu alanına dair Sanayi Komisyonu'nda görüşülen ve henüz 3 ay önce 7033 sayılı Yasa ile bir düzenleme yapılmışken bu hususun göz ardı edilmesi daha önce dile

getirilen özensiz yasa yapmaya yeni bir örnek olmuştur. Sonuç olarak düşük bedellerle tahsis edilen devlet arazilerinin farklı amaçlarla kiralanarak rant ekonomisi oluşacağına yönelik kaygıların giderilmemiş olmasından; ayrıca bir başka komisyonun tam uzlaşısı halinde düzenlemekten vazgeçtiği bir konuyu çalışma alanı olamayan bir komisyona getirerek düzenleme yolunun tercih edilmesinden dolayı OSB Kanunu açısından ranta dayalı bir çıkar sağlayan bu maddenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 59, 60:

Düzenlemeyle, Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna yapılan eklemeye kamu konutlarının satışlarının önü açılmaktadır. Arsa rant değerleri göz önünde bulundurulduğunda özellikle büyükşehirlerde yeni sermaye akışlarının ortaya çıkması olasıdır.

Ayrıca Mimarlar Odası Ankara Şubesi, tescilli kültür varlığı olan kamu konutlarının bu satış kapsamı içerisinde değerlendirilmesini doğru bulmadığını komisyon sürecinde beyan etmiştir. Lojmanların büyük bir kısmı kentin kültürüyle kendi içinde o memuriyet alanına ait bir kültür de oluşturmaktadır. Dolayısıyla, bunların satışından murat edilenin rant olma olasılığı yüksektir.

Düzenlemenin gerekçesinde lojmanların depreme dayanıksız olduğu belirtilmektedir. Depreme dayanıklı olmayan binaların içinde insanların zaten yaşamaması gerekirken, halihazırda memurlar bu depreme dayanıksız olduğu belirtilen lojmanlarda yaşamaktadırlar. Bu uygulama her haliyle, yine emekçiye, yoksula, maaşıyla çalışana yüklenen bir faturadır. Bu faturanın nedeninin bütçedeki açık olduğu, bu sebeple kamu mallarının elden çıkartılmaya çalışıldığı ortadadır.

Madde 63-64-65-74-75-95:

Kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan ve tütün üreticilerine ağır yaptırımlar getirmeyi öngören düzenleme esas itibarıyla yerli tütün üretimini uzun vadede uluslararası şirketlere karşı zayıflatacak bir karakter taşımaktadır. Madde düzenlemeleriyle 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'da; 4760 sayılı ÖTV Kanunu'nda; 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nda değişiklik yapılmış ve küçük tütün üreticilerinin üretim yapmaları zorlaştırılmış, yapmaları halinde cezai müeyyideler sertleştirilmiş, ürettikleri tütünü birlikte sattıkları ürünlere yeni vergiler getirilmiştir.

Şu bir gerçektir ki alınan vergilerin yüksekliği yurttaşları böyle bir tüketime itmektedir. Örneğin yurtiçinde üretimi yapılabilen makarona çok yüksek oranda vergi getirilmesi bu kâğıdın yeniden kaçak yollarla getirilmesine neden olabilir. Esas itibarıyla TEKEL'in kapatılması, üretime kota getirilmesi, yerli üreticinin teşvik edilmemesi bugünkü sorunların kaynağıdır. Kurulacak kooperatiflerin uluslararası tekellerle rekabet şansı olamayacağı için kooperatiflerin batması, üreticilerin üretim yapamayarak metropollere yeni bir göç dalgası yaratmaları riski vardır.

Konuya genel hatlarıyla bakacak olursak, alım yapabildiği 2009 yılı ve öncesinde TEKEL'in Sarmalık Kıyılmış Tütün Üretimi ve Ticareti yapan özellikle doğu ve güneydoğu illerindeki üreticiler ve tüccarlar TEKEL'in vermiş olduğu Nakliye Belgeleri sayesinde sarmalık tütünleri kısmen de olsa sorunsuz bir şekilde taşıma işini yapabiliyorlardı.

Ancak; 4733 sayılı kanunda yer alan ilgili hükümler ve TAPDK tarafından çıkarılan “Sarmalık Kıyılmış Tütün Mamulünün Üretilmesi, Ambalajlanması ve Piyasaya arzına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik” ve “ Tütün Mamullerinin Üretim ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında, Kurumdan Tesis Kurma ve Üretim ve Faaliyet Uygunluk Belgesi Alanlar Tarafından Üretilir ibaresiyle birlikte özellikle, sarmalık kıyılmış tütünlerin taşınması yasal engellere takılmıştır.

Sarmalık Kıyılmış Tütün üretimi yapılan alanlarda farklı bir tarımsal faaliyet olmadığı gibi, kırsal bölgelerin önemli geçim kaynaklarından olan hayvancılığın da ekonomik bir kaynak yaratacak etkinlikte bulunmamasından dolayı üreticilerin başka bir gelir kaynağı ve/veya mesleki yeterlilikleri bulunmamaktadır. Bahse konu bölgelerin dağlık yapısı ve engebeli olmasından dolayı tarıma elverişli alanların oldukça sınırlı olması, hane başına düşen arazi miktarını sadece 1 ile 5 dekar arası olması, tütüne alternatif bir bitkisel ürün yetiştirme imkânı ve teknik bilgi/alt yapısının olmaması ve üreticilerin % 87,5 ‘inin tütün dışında bir gelir elde etme imkânının bulunmaması üreticilerin tütün üretimini tercih nedenleri arasında sayılabilir.

Ayrıca bölge ekonomisinde bugün olduğu kadar geçmişte de en önemli gelir kaynağının her zaman için tütün üretimi olduğu yapılan alan çalışmasından anlaşılmıştır. Bölge tütününün süreklilik arz eden talebe dayanan pazar yapısı, tütün üreticilerinin hiçbir zaman farklı bir tarımsal ürün ya da ekonomik faaliyet geliştirmek gibi bir zorunlulukları olmamasını da beraberinde getirmiştir. Bu bakımdan kıt kanaat geçimini sağlayan bu ailelere yeni şartlar dayatmak esasında üretici aileleri tütün alanından çıkmaya zorlamaktır.

Ayrıca herkesçe bilinen bir gerçek vardır ki, bölge tütünlerinin sahip olduğu aromatik özellikler ve fakat bundan daha da önemlisi sigaralara uygulanan yüksek vergilerden dolayı, özellikle Adıyaman, Malatya, Gaziantep, Şanlıurfa illeri başta olmak üzere ülkemizin birçok yerinde ve hatta Suriye’de bu tütünün önemli bir içici kitlesi vardır.

Sigarayla mücadele başka bir konudur fakat bu madde paketiyle yapılmak istenenin kamuoyunda tek bir karşılığı vardır, küçük tütün üreticilerini Pazar dışına çıkarmak, açlığa mahkûm etmektir. Dolayısıyla mevcut sorunları gidermeyen, üreticilerin taleplerini karşılamayan bu düzenlemelerin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 61, 62:

Düzenleme ile kirada olan taşınmazlara, taşınmazın satılarak gelir elde edilmesi planlanmaktadır. Eğer lojmanlar bu kapsama girerse devlet kamu çalışanına karşı sağlamış olduğu bir sosyal devlet politikasından daha vazgeçmektedir. Bu düzenleme hiçbir şekilde kamu yararı içermemektedir. Önerimiz kamuya ait arazilerin kesinlikle satılmaması, kirada kalmasını sağlayacak bir düzenlemedir. Lojmanlar yenilenmeli ve kamu yararına tekrar tahsis edilmelidir. Kira süresi gerekirse uzatılabilir ama mülkiyet hakkı kesinlikle değişmemeli, kamu yararına gözetmiyor devam edilmelidir.

Ayrıca, turizmin geliştirilmesi sadece ve sadece kiralama, satma vesaireyle ilgili değil ülkenin politik, demokratik seviyesiyle de ilgilidir. Bugün turizmimizin yaşadığı en ciddi sorunlardan bir tanesi ülkemizin önündeki ciddi demokrasi eksiklikleridir.

Turizm önemli bir sektördür, ciddi istihdam yaratmaktadır ama turizmde bir seviyeye gelebilmesinin yolu ülkenin daha fazla demokrasiden, daha fazla barıştan, daha fazla insan haklarından geçmektedir. Bu anlamda, düzenlemeler yapılırken bunların da değerlendirilmesi, ele alınması gerekmektedir.

Madde 66-67:

Maddeler ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na eklemeler yapılmış ve sigorta şirketlerinin kefalet sigortalarının da teminat mektubu gibi işlem görmesi amaçlanmıştır.

Fakat sigorta şirketleri açısından yeni bir fonksiyon olması ve sermayelerinin son derece kısıtlı olması nedeniyle, bu şirketlerin Türkiye'de kefalet vermeye başladıklarında bu kefaletlerin karşılığını nasıl oluşturacakları konusuna komisyon görüşmelerin açıklık getirilememiştir.

2017 yılında Kredi Garanti Fonu'nun devreye sokulmasıyla birlikte bu düzenleme ele alındığında iktisadi açıdan genişlemeci politikaların orta vadede makro ekonomik olumsuz sonuçlar doğuracağı bilinmektedir. Dolayısıyla örneğin Kanal İstanbul gibi büyük projelere teminat bulunmadığı gibi güncel konularla birlikte bu madde değerlendirildiğinde ekonomiye başta enflasyon olmak üzere pek çok olumsuz etkisinin olacağı düşünülmektedir.

Bu kaygılar dile getirilmesine ve kurulan yeni sisteme dair detaylı bilgi talebine karşın hükümetten aydınlatıcı bir bilgi gelmemiştir.

Böylesi büyük bir düzenlemeyle sigorta şirketlerine hem de üstelik kamu ihalelerinde bu yetkinin verilmesi ayrıca kendiliğinden potansiyel riskin kamu tarafından üstleniyor olması kırılğan bir yapıya sahip Türkiye ekonomisi için risk taşıması bakımından maddenin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Madde 68:

Taşeron işçilerin ücretlerine yönelik tavan fiyat belirleme yetkisi Maliye Bakanına verilmiştir. Taşeron işçilerin istihdamı yaygın ve genel bir kural haline getirilmişken; hükümet adına açıklama yapan yetkililerin her defasında taşeron işçi sorununu çözeceklerine dair açıklamaları artık seçim vaadi olmaktan öteye gidemiyorken bu düzenleme toplum açısından kangren olmuş taşeron işçilik sorununun çözümünü yeniden bir başka bahara bırakmaktadır. Sorundan bağımsız yalnızca bu madde üzerinden ele alındığında ise bu yetkinin bütçe açığını kapatılmaya çalışıldığı bir dönemde Bakanın, ücretleri görece daha iyi olan kimi taşeron işçilerin ücretlerini bakanın ifadesiyle asgari ücret seviyesine kadar düşürme riski barındırması nedeniyle maddenin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Madde 71:

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da değişikliğe gidilmiştir. Tasarının genelinde hâkim olan karmaşık ve üstü kapalı cümleler bu maddede kendini göstermektedir. Nihai olarak ise madde sahibi ya da ortağı olmamasına rağmen Hazine'nin, bütçeye konulacak ödenekten, Bakanlar Kurulunca belirlenecek alt ve üst sınırlara bağlı olarak, Varlık Fonu'na parasal destek sağlayacağını hükme bağlamaktadır. Yani Hazine'nin, kendisine ait olmayan bir kuruma borç olarak dahi yazılmayacak şekilde parasal finansman desteği sağlamaktadır. Dünyadaki örnekleri itibarıyla Hazine'ye destek olması beklenen Türkiye Varlık Fonu tam tersi bir uygulamayla Hazine'den destek alacak, Hazine'ye yük olacaktır.

Türkiye ekonomisi son dönemde kamu mali disiplininin ciddi kopuşlar yaşanması nedeniyle büyük bir sıkıntı içerisinde. Gündemde olan büyüme rakamları ise sorunu öteleyen suni bir olumluluk arz etmektedir. İçinde bulunduğumuz sıkıntının temel kaynaklarının kimi

unsurlarını örneğin şehir hastaneleri projesi ya da Hazine garantili KÖİ projeleri oluşturmaktadır.

Bir kamu projesinin bütçe dışında örneğin yap-işlet-devret modeliyle finanse edilmesinin gerekçesi bütçeye yük getirmemesi, projenin kendi kendini finanse etmesi düşüncesidir. Fakat bu projelere Hazine garantisi getirilmesi bu işin mantığına aykırı ve kamu kaynaklarının kötüye kullanımıdır.

Madde de yer alan “ve/veya” ifadesi dolayısıyla sadece girişimciler için değil, “proje” diye tarif ettiğimiz ve içine son dönemde 2018 yılında çalışmalarına başlanacağı ve finansman arayışlarının sürdüğü Kanallstanbul gibi mega projelerin de girdiği projelere kaynak aktarmak için bir imkân yaratılmaktadır. Bununla beraber düzenleme, Bakanlar Kurulunun tamamen kendi tasarrufunda olacak şekilde isterse 1,5 milyar, isterse 15 milyar ve hatta isterse 150 milyar aktarmasına olanak sağlayabilecek şekilde yetki vermektedir.

Madde düzenlemesinin lafzından kaynaklı ortaya çıkacak sınırsız bir yetkiye binaen bahsedilen finansman ihtiyacına yönelik kullanılabileceği yönündeki endişeler giderilememiş olmasından maddenin tasarından mutlaka çıkarılması; ayrıca KÖİ projelerine Hazine garantisi verilmesi uygulamasına son verilmesi gerekmektedir.

Madde 72

4749 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenerek net borçlanma limitine otuzyediy milyar Türk Lirası ilave getirilmiştir. Ancak Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’da devletin kurumlarının borçlanma kriterleri belirlenmiştir. Bu kanunun (4749 sayılı kanun) 5. maddesinde borçlanma limiti ve garanti ile ilgili düzenleme belirlenmiştir. 5. maddede 2008 yılında yapılan bir düzenleme de “borçlanma limiti değiştirilemez” ifadesi vardır. Ancak mevcut torba yasa ile getirilen Geçici Madde 2017 yılı için belirlenen miktarı aşma hakkı tanınıyor. Dolayısıyla yasa yapma tekniği açısından önce bu hükmün kaldırılması gerekmektedir. Bu durum kendi başına kamu mali disiplinin ne kadar bozuk, plansız gittiğinin en büyük göstergesidir. Bu madde iktidarın artık bir yıllık planlama dahi yapamadığını göstermektedir.

Düzenleme borçlanma limitini yaklaşık 89 milyar liraya çıkarmaktadır. Oysa OVP’ye göre bütçe açığı 62 milyar lira olarak öngörülmüştü. Kamu disiplininin kopmuş ve halka yüklenen bu denli yüksek harcamaların doğrudan güvenlik politikalarıyla ilgili bulunmaktadır.

Ayrıca maddenin gerekçesinde limit aşma miktarı olan 37 milyar TL’nin hangi hesaplama teknikleri, kriterleri ile belirlendiğine dair de hiçbir veri yoktur ve komisyon görüşmelerinde buna dair açıklama da getirilmemiştir.

Öte yandan Hükümete verilecek bu “borçlanma yetkisi” aynı zamanda bir Anayasa ihlalidir. Zira Hükümetin en temel görevlerinden biri bütçe yapmaktır ve bu husus Anayasa’nın 161. Maddesinde; “Devletin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzelkişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır” hususu açıktır. Hükümet eğer ek bir bütçeye ihtiyaç duyuyorsa, bunu 4749 sayılı kanunu ve Anayasa’yı ihlal edip borçlanma ile değil, ek bütçe getirerek yapması gerekir ki “bütçe hakkı”nın en temel ilkelerinden biri olan şeffaflık ilkesine uysun ve Meclis’in denetimine tabi olsun. Dolayısıyla bu madde, hem Anayasa’nın 167. maddesini, hem de 4749 sayılı Kanunun 5. maddesindeki “borçlanma limiti” hükmünü ihlal ettiğinden tasarından çıkarılması, eğer varsa böyle bir talebin Meclisin bütçe hakkına saygılı bir

şekilde ek bütçeyle düzenlenmesi gerekmektedir. Fakat hepsinden de önemlisi ek bütçeye gerek duyulmayacak politikaların izlenmesi, güvenlikçi politikalardan vazgeçilmesi; OHAL'in kaldırılması gerekmektedir.

Madde 73:

4760 sayılı ÖTV Kanununda yapılan değişiklikle engelli yurttaşların ÖTV'siz araç almalarına 90 bin TL üst sınır şartı getirilmiştir. Düzenleme engelli bireylerin aleyhine bir uygulama getirmektedir.

Öncelikle engelliler arasında yoksulluk oranı çok fazladır, engelliler arasında fiyatı yüksek araçları alabilecek varlıklı insan sayısı son derece azdır. Dolayısıyla neden bu sınırlama yoluna gidilmiştir, anlaşılamamaktadır.

Çünkü özellikle tertibatlı araç kullanan engelliler açısından belirlenen limitlerin sınırlayıcı olması olasıdır.

Zira bu araçlara kimi hallerde tekerlekli sandalye koymaktalar eğer kişi ağır engelliye asansör sistemi kurmak zorunda kalıyor. Dolayısıyla araçların fiyatı artmaktadır. Düzenleme özellikle bedensel engelliler açısından büyük bir sorun oluşturacağından maddenin tasarıdan çıkarılması ve hükümetin maddeye gerekçe olan “istismarları engelleme” konusuna engelli yurttaşları mağdur etmeyecek bir düzenleme getirmesi gerekmektedir.

Madde 77:

Madde ile 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 38. maddesi değiştirilerek Savunma Sanayii Destekleme Fonunun gelirleri arttırılmıştır.

Bu madde ile içeriği muamma olan ama bir kara delik gibi bütçeleri emen Savunma Sanayi Destekleme Fonu'nun daha da büyütülmesi planlanmaktadır. Önceden sadece gelir vergisinden yüzde 3,5 olan payı mevcut düzenleme ile yüzde 6'ya çıkarılması planlanmaktadır. Ayrıca gelir ve kurumlar vergisinden aldığı pay dışında toplam MTV'den yüzde 18, Veraset ve İhtikal Vergisinden yüzde 25 pay verilmesi planlanmaktadır. Sosyal yardımlaşma ve dayanışma teşvik fonunun aldığı pay ise değişmemektedir.

Bu madde ile hiçbir kurumun denetleyemediği savunma harcamalarına ayrılan pay başka bir elden daha arttırılmaktadır. Bu artış bütçe dengesini tamamen bozacak bir uygulamadır. Torba tasarının esas amacı olan bu madde dolayısıyla pek çok vergi kaleminde artışa gidilmiştir. Madde, önümüzdeki yıllarda hazırlanacak olan savaş (savunma) eksenli/endeksli bütçelerin ilk adımı niteliğindedir. Dolayısıyla mali disiplinden kopmamak adına maddenin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Madde 93:

Komisyon sürecinde eklenen bu yeni madde ile torba tasarıdaki vergi tedbirlerinin çoğu değiştirilmiştir. Burada eleştirilmesi gereken temel husus, kanun yapma pratiğiyle ilgilidir. Komisyon sürecinde vergiyle ilgili maddelerin birçoğu ya yasadan çıkartılmış ya da değiştirilmiştir. “Ekonomi yönetimi”nin belli kuralları vardır ve kanun yapılırken de bu kurallar göz önünde bulundurulması elzemdir.

Madde 98:

5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanun'da yapılan değişikliğe “özel hukuk

tüzel kişilerine süresi bir yılı geçmeyen” ifadesinden gelmek üzere “tek seferlik” ifadesinin eklenmesi gerekmektedir.

Madde 103-104:

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu değiştirilerek Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile müştereken, büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için alınacak tedbirler, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerlerinin belirlenmesi ve sınıflandırılması, yeni kurulacak veya halen faaliyette bulunan işyerleri için büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporunun hazırlanması, incelenmesi, güvenlik raporu olmaması durumunda işin durdurulması veya işin devamına izin verilmesi ve büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına ilişkin diğer hususların belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Düzenlemeyle güvenlik raporu olmayan işyerlerine yaptırım olarak faaliyetin durdurulmasının getirilmesinin özellikle çok büyük firmalar açısından uygulanabilirliği olmayacağından, maddelerin işin durdurulması yerine yaptırım olarak cirodan belirli bir yüzde kesilmesi olarak değiştirilmesi amaca uygun bir değişiklik olacaktır.

Madde 107-108-109-110-111

Maddeler ile 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’nda değişikliğe gidilmiştir. Yapılan değişikliğin sermaye piyasasında köklü bir yenilik getirmesi dolayısıyla, konunun muhataplarının görüş sunabildiği, kamuoyunun tartışma olanağı bulabildiği bir çerçevede temel kanun olarak görüşülmesi gerektiği kanaatiyle maddelerin tasarıdan çıkarılması gerekmektedir.

Madde 116:

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’a yapılan eklemeyeyle tüketicilere yönelik mağduriyet yaratan firmaların aldığı cezalara indirim gelmektedir. Konunun muhatabı örgütlerin görüşleri doğrultusunda bankaların, finans kuruluşlarının, firmaların tüketiciler aleyhinde yarattığı hak ihlallerinde tüketicinin mağduriyeti karşısında uygulanan cezaların neden aşağı çekildiği anlaşılmadığından; tüketiciyi korumak yerine her açıdan daha güçlü olan firmaların korunmasından dolayı cezalarda indirim sağlayan bu maddenin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 119-120-121-122

Maddeler ile 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nda değişiklikler yapılmıştır. HDP grubu olarak yasamanın her alanında yanlış olduğunu vurguladığımız AKP iktidarının yasa yapma yönteminin sonucunu maalesef 6698 sayılı yasaya dair değişiklik talebinde de görmüş olduk. Çünkü 6698 sayılı yasanın yürürlük tarihi 24 Mart 2016’dır. Henüz 15 ay önce çıkarılan teşkilat yasasında değişiklik istenmesinin nedeni iktidarın özensiz, eleştirileri dikkate almayan, uzman görüşlerine başvurmayan tutumudur. Komisyon aşamalarında değişikliği gerekçelendirmeye çalışan kurul üyesinin yetersizliği ise bir başka eleştiri noktasıdır.

Dolayısıyla henüz çok yeni olan bir temel yasada değişiklik istenmesi, 15 aydır kuruluşunu tamamlamaya çalışan ve bu anlamda 191 kişi istihdam eden kurumun “uzman istihdamı”na ihtiyaç duyması anlaşılır olmadığı için maddelerin tasarı metninden çıkarılması gerekmektedir.

Garo Paylan
İstanbul

Bedia Özgökçe Ertan
Van

MUHALEFET ŞERHİ

1/884 esas numaralı “Bazı Vergi Kanunlarında ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı”; 125 asıl ve 2 geçici maddeden oluşmakta olup, 63 ayrı kanun ve kanun hükmünde kararnamenin çeşitli maddelerinde değişiklikler yapmaktadır. Tasarı, Plan ve Bütçe Komisyonunda 5-23/10/2017 tarihleri arasındaki birleşimlerde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Usul Yönünden Değerlendirme

Son yıllarda sıklıkla getirilen torba yasalar, yasama faaliyetlerinin düzensiz ve eksik bir yapıda yürütülmesine neden olmuş, yasama kalitesini bozmuştur.

Torba Kanun uygulaması sonucu, yasalar için aranan öngörülebilir, anlaşılabilir ve ulaşılabilir olma özellikleri tamamen yok edilmektedir. Hukuki güvenlik ilkesi, yürürlükte bulunan ve herkes için bağlayıcı olan kuralların açık, ulaşılabilir ve öngörülebilir olmasını gerekli kılmaktadır. Ülkemizde son yıllarda yaygınlaşan yasa yapım tarzı, hukukun bu genel ilkesini, dahası hukukun kendisini altüst etmiş bulunmaktadır.

Komisyonunda görüşülen Torba Kanun Tasarısı, motorlu taşıtlar vergisi, kurumlar vergisi, gümrük vergisi, gelir vergisi, özel iletişim vergisi, katma değer vergisi, damga vergisi, harçlar kanunu, hazine borçlanma limitinde artış, iletişim sektöründeki bazı firmalar için vergi ve ceza alacaklarına ilişkin af düzenlemesi, köy yerleşim yerlerine ilişkin düzenlemeler, batık ve atıl gemi ve sivil hava taşıtlarına ilişkin düzenlemeler, turizm teşvik düzenlemeleri, fikir ve sanat eserleri, amme alacakları, vakıflar, bahis ve şans oyunları, madencilik sektörü, enerji sektörü, organize sanayi bölgeleri, Merkez Bankası ve bankacılık, yaz saati uygulaması vb pek çok farklı alanda farklı kanunları değiştiren düzenlemeler içermektedir.

3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanunun uyarınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 19/12/2005 tarihli ve 2005/9986 sayılı Kararı ile uygulamaya konulan Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’te “konu itibarıyla aralarında bağlantı bulunması sebebiyle birden fazla mevzuatta düzenleme yapılmasını gerektiren haller dışında, bir çerçeve taslak ile birden fazla düzenlemenin hükümlerinde değişiklik yapılamaz. Yapılacak değişiklikler her düzenleme için ayrı ayrı çerçeve taslaklar ile yapılır.” denilmektedir. Tasarı hazırlanırken bu hükme uyulmadığı açıktır.

Esasen bu düzenlemelerin pek çoğu TBMM bünyesinde kendi ihtisas Komisyonlarında ele alınarak gerekli teknik değerlendirilmenin yapılması ihtiyacı olan düzenlemelerdir. Kanun Tasarısında yer alan maddelerin pek çoğunun ayrı bir kanun düzenlemesi şeklinde kendi ihtisas Komisyonlarında değerlendirilmesi gerekirken torba kanun içine atılmıştır.

Geçmişte acil ihtiyaç duyulan konularda arızî bir düzenleme olarak getirilen Torba Kanun Tasarıları, maalesef son dönemde iktidarın rutin bir kanun yapma şekline dönüşmüştür. Komisyonadaki görüşmelerde Sayın Bakan da bu yöntemi savunarak yürütmenin başka bir şekilde etkin olarak çalışamayacağını ifade etmiştir.

Sonuç itibariyle, son yıllarda sıklıkla çıkartılan Torba Kanunların mevzuat yapma tekniği ve yöntemini hasara uğratmakta, yasama faaliyetlerinin eksiz ve düzensiz bir yapıda sürdürülmesine neden olmaktadır. Gelineen noktada, Torba düzenlemelerin idare bakımından bir tercih değil, adeta bir zorunluluk haline gelmiş olduğu gözlenmektedir.

Diğer taraftan, yasal zorunluluk olmasına ve gerek ekonomiye, gerek bütçeye, gerekse geniş toplum kesimlerini ve iş alemini etkileyecek ekonomik yük doğuracak hükümler içermesine rağmen, Kanun Tasarısının Komisyon görüşmelerinde ayrıntılı bir etki analizi sunulmamış, Tasarının bütçeye ve ekonomiye etkisi üzerinde detaylı bilgi verilememiştir. Komisyondaki ısrarlı talepler üzerine Maliye Bakanı tarafından verilen rakamlar bütünlük ve netlik, orta vadeli perspektif ve dinamik analiz içermemekte, anılan düzenlemenin bugünkü ve önümüzdeki yıllardaki mali boyutunu net bir şekilde ortaya koymamaktadır.

Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 10 ve 24 üncü maddelerine göre, hazırlanan düzenlemelerin düzenleyici etki analizi (DEA)nin bulunması zorunlu olup, düzenleyici etki analizinde, düzenlemenin muhtemel fayda ve maliyetlerinin analizi, düzenlemenin sosyal, ekonomik ve ticarî hayata, çevreye ve ilgili kesimlere etkileri ile izlenen danışma ve görüş alma süreçlerine ilişkin ayrıntılı bilgi ve değerlendirmelere yer verilmesi öngörülmüştür. Buna karşın, bu Tasarının Düzenleyici Etki Analizi hazırlanmamıştır.

5018 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi: “Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri; kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun Tasarılarının getireceği malî yükü, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplar ve Tasarılarla eklerler.” Hükmüne haizdir. Mevcut Tasarı bu yönüyle de mevzuat hazırlama usullerine aykırılık teşkil etmektedir.

Genel Değerlendirme

Tasarının Genel Gerekçesinde Küreselleşen dünyada meydana gelen gelişmelerden kaynaklanan ihtiyaçların karşılanmasının hedeflendiği, vergiye gönüllü uyumu artırıcı, vergi uygulamalarını kolaylaştırıcı, tahsilatta etkinliği artırıcı düzenlemelerin yanı sıra kayıt dışılıkla mücadelede etkinliğin devam ettirilmesine hizmet edecek düzenlemeler yapıldığı da belirtilmektedir.

Ayrıca bazı sektörlerin kamusal yükümlülüklerine yönelik yaşanan sorunların çözümlenmekte ve süresi biten bazı geçici düzenlemelerin süreleri uzatılmakta olduğu belirtilmiş Tasarının gerçekte ekonominin hangi ihtiyaçlarından kaynaklandığı, ekonomide yaşanan gelişmeler ışığında OVP hedefleri ve bütçe büyüklüklerinin sağlanması için yaşanan kaynak ihtiyacına ve hazine borçlanma limitlerinin artırılması gerekliliğinden bahsedilmemektedir.

Ayrıca, Komisyona sunulan Tasarı maddelerinde görüşmeler sırasında AKP grubu önergeleriyle kapsamlı değişikliğe gidilmiştir. Kamuoyu baskısı ile özellikle MTV vergi oranlarındaki artış kademeli olarak azaltılmıştır. Gelir vergisinin üçüncü dilimine yönelik vergi oranının yüzde 27’den, yüzde 30’a yükseltilmesine ilişkin maddeler Tasarıdan çıkartılmıştır. Buna mukabil mali kurumlara yönelik kurumlar vergisi artışı öngören maddenin kapsamı genişletilerek tüm şirketlerin kurumlar vergisi yüzde 20’den yüzde 22’ye yükseltilmiştir. Bu unsurlar orijinal Tasarının ilk metni için yapılmış olan etki analizinin tamamen yeniden ele alınmasını gerektirecek niteliktedir.

Tasarıda vergiye gönüllü uyumu sağlamak amacıyla;

-Asgari ücretin vergilendirilmesinde gelir vergisi tarifesinin ikinci gelir dilimine girilmesi nedeniyle oluşan kaybın ilave asgari geçim indirimi uygulanması ile giderilmesi,

-Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesine yönelik vergi ve diğer mali yükümlülöklere ilişkin istisna sağlanması,

-Türev işlemlerine yönelik vergisel yüklerin azaltılması suretiyle uluslararası finansal piyasalarda rekabet gücümüzün artırılması,

-Elektronik haberleşme hizmetlerindeki özel iletişim vergisi oranlarının tekleştirilmesi, - Özel amaçlı kuruluşlardan temin edilen fonların kamu özel işbirliği çerçevesinde gerçekleştirilen projelerin finansmanında kullanılması şartıyla finansman üzerindeki vergi yükünün kaldırılması,

-Bankalara tanınan vergisel imkânların finansal kiralama ve finansman şirketlerine de tanınması suretiyle bu kuruluşların eşit şartlarla faaliyette bulunmalarının sağlanması,

-Kooperatiflerin vergilendirilme rejiminde değişiklik yapılmak suretiyle ortak dışı işlemlerin kooperatiflerin kurumlar vergisi muafiyetine etkisinin kaldırılması, sadece ortak dışı işlemlerden vergi alınması,

-2018 ila 2021 yıllarında ödenmesi gereken emlak vergisi tutarlarının hesaplanmasında esas alınan arsa ve arazi birim metrekare değerlerine sınırlama getirilmesi,

-İmalat sanayinin teşvik edilmesi amacıyla 2017 yılında sağlanan vergi teşviklerinin 2018 yılında da sürdürölmesi,

konularında düzenlemeler yapılmaktadır.

Tasarıda geniş kesimleri ve iş alemini yakinen ilgilendiren MTV artışları, kurumlar vergisi artışları, gelir vergisi, diğer vergisel düzenlemeler ise gerekçede vergi uygulamasını kolaylaştırmak ve tahsilatta etkinliği arttırmak gibi tamamen zıt hedefler arkasında gizlenmeye çalışılmıştır. Zaten bizzat Sayın Başbakan tarafından Tasarının kamuoyu ile paylaşıldığı günlerde vergi artışlarına ilişkin "Zam yapmak, çok makbul bir şey değil ama gerekli" diye beyanatlar verilmişti.

Kamuoyu ile paylaşılan bilgilerde ayrıca, Tasarı ile bütçeye 28 milyar ilave gelir elde edilmesinin beklendiği, bununla ülkemizin savunma yatırım ve harcamalarının finansmanı başta olmak üzere bütçe dengesinin OVP hedefleri çerçevesinde korunması için harcanacağı söylenmekte idi. Gerekçede ise bu hususlara yer verilmemektedir.

Torba düzenlemede, geniş kesimlerin vergi yükünü arttıracak ağır vergi düzenlemeleri getirilirken, bazı sektörlerle ve iktisadi faaliyet kollarına vergi indirimi, istisnası ve borçlarına örtülü af getirilmektedir. Özellikle iletişim sektöründe yapılan düzenlemelerle sektörlerde çalışan 3 firmanın yaklaşık hükümetin iyimser tahminlerine göre 1,3 milyar TL gerçekte ise 4-5 milyar TL tutarına ulaşabilecek mali yükümlülüklerine ilişkin tahakkuk eden borçlarına örtülü af getirilmesi ve yapılandırılması gibi bütçe disiplini tehdit eden tedbirler içermektedir.

Kanun Tasarısının ekonomik etkilerine ilişkin olarak Maliye Bakanı tarafından Komisyona yazılı olarak sunulan belgelerden yapılan hesaplamalarda Tasarı ile getirilen maddelerin bütçeye 6,5 milyar TL yük getirdiği, buna mukabil yaklaşık 15,8 milyar ilave gelir yaratılabileceği hesaplanmaktadır. Dolayısıyla, Tasarının bütçeye net katkısının 9,2 milyar TL seviyesinde olacağı, bununun 8 milyar TL gibi büyük bir bölümünün savunma sanayi fonuna aktarılması öngörülmektedir.

Tasarı ile ayrıca, hazine borçlanma limitinde 37 milyar TL’lik artış görülmekte, dolayısıyla 2018 yılı bütçesinde ortaya çıkması öngörülen açığın borçlanma ile karşılanma yaklaşımının benimsendiği görülmektedir

Tasarının hazırlanmasına yol açan ekonomik koşullar değerlendirildiğinde;

AKP hükümetlerinin 14 yıllık iktidarın arkasından; ekonomide hızla artan ikiz açık dönemine girildiği, geçmiş torba yasalarla çıkartılan afların, verilen hesapsız ve verimsiz teşviklerin, önceliği dikkate alınmadan yapılan büyük kamu yatırımlarına odaklanmanın, kamunun hesapsız israfı varan harcamalarının, kamu binaları, makam arabaları vb. kamu tüketimine harcanan kaynakların, uzun vadeli katma değer, yüksek teknolojiye yatırımı özendirmek yerine, ekonomiyi sıcak para, inşaat ve ithalat bağımlılığına hapsedmenin, ağır faturası ile karşı karşıya kalındığı görülmektedir.

Ekonomi yönetimi bir süredir ekonomiyi yönetmekten ziyade olağanüstü tedbirlerle idare etmek durumunda kalmaktadır. Ekonomide Üretim gelir dengelerinin bozulması, Bütçede gelir, harcama, dış ticarete ithalat, ihracat dengesinin bozulmasına yol açmış, bütçe gelirlerini mali disiplini etkileme noktasına gelmiştir.

Ücretliler ve tüketiciler üzerine yığılmış adaletsiz ve bozuk vergi düzeni reforme edilememiştir. Bugün geline nokta ülkemizin en temel ihtiyacı olan savunma yatırımlarını ve harcamalarını finanse etmek, bütçe açığında hızlı artışın önüne geçebilmek için olağanüstü vergiler salınmak yada daha fazla borçlanmak zorunda kalınmıştır.

Kamuoyu hassasiyeti nedeniyle gelir vergisi artış düzenlemeleri Tasarıdan çıkartılmış, Motorlu Taşıtlar Vergisinde öngörülen artışlar kısmen törpülenmişti. Geline nokta bütçe

açığındaki artış, vergilerde yüksek artışlar yerine daha fazla borçlanma ile telafi edilmeye çalışılmaktadır. Tasarıda 2017 yılı Merkezi Yönetim Bütçe kanununda ile belirlenen hazine net borçlanma limiti 37 milyar TL artırılmaktadır.

Makro Ekonomik Gelişmeler

Büyüme rakamları hernekadar olumlu görünse de, Büyümenin kimyası hala bozuktur. Dolar bazında milli gelir arttırılamamaktadır. TÜİK tarafından açıklanan veriler 2017 ikinci çeyreğinde GSYH'nin yüzde 5,1 büyüdüğünü ortaya koyuyor. 2017 birinci çeyrekte yüzde 5,2'lik büyüme gerçekleşmişti. Üçüncü çeyrekte de geçen yılki baz etkisinden dolayı daha yüksek yüzde 7'ye yakın bir büyüme beklentisi mevcuttur.

Ne var ki dolar bazında hesaplandığında GSYH küçülmeye devam etmektedir. Dolar bazında GSYH 2016 yılının birinci ve ikinci çeyreğine göre sırasıyla yüzde -8,8 ve yüzde -5,6 azalmaya devam etmiştir.

Esasen, son 10 yıl içinde dolar bazında kişi başına gelirden bir yükselme görülmemiştir. 2008 yılında 10.434 dolar seviyesinde olan kişi başına gelir, 2016 yılında 9.300 dolara gerilemiş, milli gelir hesaplarında yapılan revizyonlarla 2017 yılında tekrar 10.344 dolar seviyesine gelebilmiştir.

İkinci çeyrekte büyümenin bileşenlerine baktığımızda; Hanehalkı tüketiminin yüzde 3,2 arttığı, devletin tüketim harcamalarının yüzde -4,3 azaldığı, yatırımların yüzde 9,5, ihracatın ise yüzde 10,5 arttığı görülüyor. Burada birinci çeyreğe kıyasla kamu ve özel tüketim artışının azaldığı, ihracat ve yatırımların artışının giderek büyümeye daha fazla yansıdığını gözlemliyoruz.

İkinci çeyrek rakamlarında yatırımlarda kıpırdanma olduğu görülüyor. Gayrisafi sabit sermaye yatırımı ikinci çeyrekte yüzde 9,5 artmış. Geçen yıl bu oran yüzde 2 seviyesini aşamamıştı. Ancak yatırımlardaki artışın yarından fazlasının inşaat sektöründe görülmekte, bu sektörün cari fiyatlara ikinci çeyrekte gayrisafi sabit sermaye oluşumu içindeki payı yüzde 60'a ulaşmaktadır.

Bu sektördeki sabit sermaye oluşumunda ikinci çeyrekte sabit fiyatlarla yüzde 25 artış olurken, ekonominin genelinde makine ve teçhizat yatırım malı ithalatının yüzde -8,6 gerilemeye devam ettiğini görülmektedir.

Zira birinci çeyrekte makine teçhizat yatırımları yüzde -12 düzeyinde azalmıştı. İkinci çeyrek rakamları Ekonomide büyümenin ihracat ve inşaat yatırımlarına ve vergi teşvikleri ile ivmelenen dayanıklı tüketim harcamalarına, kredi garanti fonu ile artan kredi hacmine dayalı olarak sürdüğünü göstermektedir.

Bu durum büyümenin iç dinamiklerle sağlıklı ve sürdürülebilir olması konusunda endişeleri de beraberinde getirmektedir. Üretken ve katma değerli yatırımların ve istihdam arttıracak büyüme sürecinin başlatılmasıdır. OVP'de maalesef buna ilişkin bir emare göremiyoruz.

Öte yandan, İhracatta canlanma devam etmekte, büyümeye katkısı artmakta, ancak bu noktada ihracat artışından daha hızlı bir dış ticaret artışı ortaya çıkmaktadır.

Nitekim, Eylül ayına ilişkin Gümrük Ticaret Bakanlığı verilerine göre ihracat yüzde 8,7 artarken, ithalat yüzde 30 oranında artıyor. Dış Ticaret Açığı ise yüzde 85 oranında büyümüştür. Eylül ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 59'a kadar gerilemiştir. 2016 eylül ayında bu oran 71,3 idi. Bu uzun yıllardır ulaşılan en düşük seviyedir. Ocak-eylül dokuz aylık döneme baktığımızda, İhracat yüzde 10,5, artarken dış ticaret açığı yüzde 27,7 yükselmiş durumdadır.

Sanayi üretimindeki artışa paralel ara malları ithalatını yüzde 26,6 artıttığı, sermaye ve yatırım malı ithalatında ise yılın ilk dokuz ayında yüzde 13,2 oranında düşüş yaşandığı görülmektedir. Dış ticarete açık üretme dinamikleri devrededir ve dikkatle izlenmelidir.

Merkezi yönetim bütçe gelişmeleri kaygı verici olmaya devam etmektedir. Ocak - eylül bütçe gerçekleştirmeleri incelendiğinde, geçen yıl ocak –eylül 12 milyar TL açık veren bütçenin, bu yıl ocak ağustos 31,6 milyar TL açık verdiği, faiz dışı fazlanın 29,6 milyar TL'den, 15 milyar TL'ye gerilediği görülmektedir. Nitekim 2017 yılına ilişkin bütçe gerçekleştirme tahminlerinde bütçe açığının yıl sonunda 61,2 milyar TL'ye ulaşması, faiz dışı dengenin 4,2 milyar açık vermesi beklenmektedir.

Kamu kesimi borçlanma gereği 2016 yılında GSYH'nin yüzde 1'i seviyesindeyken 2017 yılında 2,5 kat artarak yüzde 2,4 seviyesine yükselmiştir. Hazine nakit dengesi ise eylül ayı itibariyle toplam 40 milyar TL açık vermekte finansman ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Tasarıda 2017 yılında mali kuraldan vaz geçilerek hazine borçlanma limitlerinin 37 milyar TL yükseltilmesi de esasen bu ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır.

Enflasyon eylül ayında da çift haneli seviyesini korumakta ve yüzde 11,2 seviyesinde bulunmaktadır. Çekirdek enflasyon düşürülememektedir. Üretici fiyatlarındaki artış yüzde 16 seviyesinde bulunmaktadır.

Geçmiş yıllarda enflasyonu düşürerek, mali disiplini koruyarak, büyüme performansı gerçekleştirebilen Türkiye Ekonomisi maalesef bu vasıflarını yitirmiş görülmektedir. Ekonomi yönetiminin gözden kaçırmaması gereken tablo budur.

Ekonomideki en büyük açmazımız maalesef cari açık, dış ticaret açığı ve enflasyon üretmeden büyümenin sağlanamıyor olmasıdır. Bir de buna yüksek kamu açığı eklenmiştir.

Bütçe açığı önümüzdeki yıllarda önceki yıllara kıyasla genişlese de diğer emsal ülkelere kıyasla kabul edilebilir ve yönetilebilir seviyelerde kalması önemlidir. Ancak bunu yaparken ekonomide yükün adil dağıtılması vergilemede ölçüsüz, gelir dağılımını bozucu uygulamalardan kaçınılması elzemdir.

OVP'deki büyüme ve yatırım hedefleri ile örtüşmeyen vergi uygulamalarının hayata geçirilmesi, vergi tahsilatını artırmak yerine vergiden kaçınmayı ve vergi ödemeyi ertelemeyi

özendirecek af ve yapılandırma düzenlemelerinin son bulması, vergi kaçığının ve kayıt dışılığın önlenmesi gerekmektedir.

Son iki yılda hızlı yükselen merkezi yönetim bütçe açığı ve kamu kesimi nakit açıkları, kamu maliyesi yönünde tedbir almayı bir anlamda zorunlu kılıyor. Ancak alınacak tedbirlerin adaletli ve uygulanabilir olması zorunluluğu bulunmaktadır.

Sonuç olarak, Bütçe dengesinin bozulmasında AKP hükümetlerinin son dönemdeki maliye politikası uygulamaları, her yıl yapılmak zorunda kalınan vergi affı ve yapılandırma, belirli sektörlerde getirilen KDV, ÖTV indirimi ve muafiyetleri gibi tedbirlerin payının ihmal edilemeyecek düzeyde olduğu görülmektedir. Hükümetin kamu maliyesinde açılan gediği, geçici ve yüksek düzeyli vergi artışları ve borçlanma yerine, harcama ve vergi reformu ile kalıcı bir biçimde, zamana yayarak, iyileştirmek gibi daha yerinde ve sürdürülebilir bir yaklaşım benimsemesi gerekmektedir.

Ekonomide yaşanan sıkıntıların çözümüne yönelik güçlü bir irade sergilemek kaçınılmazdır. Bunun geçici, tutarsız ve çelişkili Torba düzenlemelerle değil, bütünlük arz eden bir strateji çerçevesinde, gerçekçi bir gündem ve yol haritası oluşturarak uygulamaya konulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Maddeler Üzerinde Değerlendirme

Kanun Tasarısı 130 asıl madde ve 3 geçici madde olarak Komisyona sunulmuş, görüşmeler sırasında AKP grubu önermeleri ile 21 madde Tasarıdan çıkartılmış, 16 yeni madde ilave edilmiş nihayetinde 125 asıl madde ve 2 geçici madde olarak kabul edilmiştir. Tasarıda 35 madde önerge ile değiştirilmek suretiyle, 5 ise madde redaksiyonla, 85 madde ise aynen kabul edilmiştir.

Bu çerçevede, Kanun Tasarısı çok kapsamlı ve çok sayıda maddeden oluştuğundan ve maddelerin dağınık bir şekilde numaralanmasından dolayı Komisyon görüşmelerinde tematik gruplandırma yapılarak görüşülmüştür.

Tasarı maddelerinin bir kısmı tarafımızdan desteklenmekte ve ekonominin ve idarenin ihtiyaçlarına cevap vermesi için gerekli katkı, redaksiyon ve değişiklik önerisi ile destek verilmiş bulunmaktadır.

Komisyonunda görüşülme sırası ve gruplandırmaya göre; Tasarı ile ilgili itirazlarımızın bildirildiği bazı önemli maddelere ilişkin değerlendirmelerimiz aşağıda sunulmaktadır.

Elektronik Haberleşme Sektörüne İlişkin Düzenlemeler: (1, 2, 3, 11, 38, 43, 84, 85, 99, 100, 101. Maddeler)

Tasarının birinci maddesinde elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerin hesaplanmasına matraha ilişkin yeni düzenleme getirilmektedir.

2. maddede ise, Elektronik haberleşme sektöründen alınan vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin tahakkuk etmiş borçların yapılandırılması ve silinmesi söz konusudur.

Komisyonunda yapılan açıklamalarda ihtilaf konusu olan, mahkemelerde bekleyen, alacakların anapara toplamı 345 milyon TL, faiziyle birlikte 666 milyon TL olduğu ifade edilmiştir. 345 Milyon TL anapara üzerinden üç kat cezai şart uygulanmakta, bunun da 1,1 Milyar olduğu ifade edilmiştir. Buna ilave olarak 2014 yılından buyana oluşan meblağ dahil değildir. Maliye Bakanlığı tarafından Komisyona sunulan etki analizine ilişkin tabloda ikinci maddenin toplam bütçeye yükünün 1,3 milyar dolar olacağı belirtilmiştir. İncelenmesi yapılmayan dönemlerde oluşacak ihtilaflar da ilave edildiğinde bu büyüklüğün faizleri ile birlikte 4-45 milyar TL'ye ulaşabileceği görülmektedir.

Hükümetin bir yandan gelir vergisi, MTV ve Kurumlar Vergisinde artışa giderken, bir yandan da belirli firmaların (üç firmanın) borçlarının silinmesi anlamına gelebilecek bir düzenleme yapmasının, Tasarının gerekçesi ve ruhuna aykırılık teşkil ettiği ve Bütçe ve Orta Vadeli Plan hedefleri ile çelişki içinde olduğu, sosyal adalet ve vergi adaletine aykırı olduğu değerlendirilmekte ve Tasarıdan çıkartılması gerektiği düşünülmektedir.

Tasarının 11. Maddesi ile Özel iletişim vergisi oranlarının her bir hizmet için yüzde 7,5 olarak belirlenmesi öngörülmektedir. Bir başka deyişle, cep telefonlarında yüzde 25, sabit telefonlarda yüzde 15, data ve internet hizmetlerinde yüzde 5 olan özel iletişim vergisi oranı yüzde 7,5 olarak tek oranda birleştirilmektedir.

Cep telefonundan alınan vergilerin yüzde 15den yüzde 7,5e düşürülmesine olumlu yaklaşmakta, ancak Kanun Tasarısındaki tanımıyla kablolu, kablosuz ve mobil internet servis sağlayıcılığı hizmetinin yüzde 5'ten yüzde 7,5'a çıkarılmasını internet kullanımının yaygınlaştırılması hedef ve realitesi ile çeliştiği, interneti ucuzlatmak lazım gelirken, daha pahalı hâle getirme yönünde adım atılmaması gerektiği düşünülmektedir.

Tasarıda yer alan sektörle ilgili diğer maddeler;

38.madde ile, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunu ilişkin Kanunda değişikliğe gidilerek, Kurum alacaklarına ilişkin uzlaşma yetkisi verilmektedir.

43. madde ile cep telefonu abonelerinin yurtdışında yapmış oldukları kullanımlar için uluslararası dolaşım (roaming) hizmetine ilişkin bedellerin KDV'den istisna tutulması hedeflenmektedir.

84. madde ile, Evrensel hizmet katkı payının(EHKP) hesaplanmasında esas alınan "net satış hasılatı" tanımının Kanuna eklenmesi

85. madde ile, EHKP ödemelerinin takip ve tahsil yetkisinin BTK'ya verilmesi ve EHKP'nin beyan ve ödeme süresinin değiştirilmesi,

99.madde ile BTK tarafından yetkilendirilen işletmecilerden, Kurum giderlerinden kaynaklanan masraflara katkı sağlaması amacıyla idarî ücret alınması

100. madde, telsiz ücretlerine çeşitli muafiyetler sağlanmasına yönelik düzenlemeler,

101. madde ile haberleşme şirketlerince tüketiciden haksız olarak tahsil edilen tutarların iki yıl içinde iade edilememesi durumunda genel bütçeye gelir kaydedilmesi,

konuları düzenlenmektedir. Bu düzenlemelerin Tasarı gerekçesinde açıklanan hususlar çerçevesinde uygun olabileceği değerlendirilmektedir.

Köy Yerleşim Yerlerine İlişkin Düzenlemeler (4. ve 105. Maddeler):

Tasarının 4. Maddesi ile, Köy kanuna göre evi bulunmayan ihtiyaç sahiplerine satılan taşınmazlar üzerinde bina yapmak ve taksitlerini ödemek için 31/12/2020 tarihine kadar süre verilmektedir. Ödemelerin 5 yıl içinde 10 eşit taksitte yapılıyor. 2020'ye kadar süreleri dolanlara üç yıl ilave süre verme işlemi düzenlenmektedir.

Ancak, kapsam hakkındaki, Hazine arazilerinin miktarı ve büyüklükleri bilinmemekte, Bu süre içinde ne kadar arazi için işlem yapıldığı konusunda, Bu arazilerin ne kadarı büyükşehir belediye sınırları içinde yer aldığı Komisyonda net bir bilgi sunulamamıştır.

105. Madde ile, Tüzel kişiliği kaldırılan köylerden alınması gereken vergi ve harçlara ilişkin muafiyet ve istisnaları 31/12/2020 tarihine kadar uzatılması öngörülmektedir. Tasarıda esnaf muafılığı dışında ihmal edilen benzeri muafiyetin diğer alanlara sağlanması hususuna ilişkin uyarılarımız üzerine Komisyonda önerge hazırlanmış, maddede gereken değişiklik yapılmıştır. Böylelikle emlak vergileri ile belediye vergi ve harçlarına ilişkin muafiyet de uzatılmıştır.

İlgili kanun görüşülürken de ifade ettiğimiz üzere, uzatmalarla bir yere varılamayacağı aşikardır. Uygulamada Köy yerleşim yerlerine Büyükşehir statüsü verilip vergi yükü arttırılmaktadır. Sonra da uzatma verilmesi düzenlenmektedir.

6360 sayılı kanunun geçici birinci maddesine göre tüzel kişiliği kaldırılan Köylere ve beldelere eski statüsünü geri verip vergileri eski haline getirilmesinin daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Batık ve Atıl Gemiler /Sivil Havacılık ile ilgili düzenlemeler (5, 40, 41 ve 115. Maddeler) :

Madde 5 ile Liman idare sahasında bulunan terk edilen batık ve atıl gemilerin kaldırılması düzenlenmektedir.

Terkedilmiş gemilere ilişkin düzenleme yoktu. Bunların satışına ilişkin mevzuat olamaması sıkıntı yaratıyor. Donatan gemilerin kaldırılmasına yanaşmamaktadır. Bu düzenlemeyle gerek Türk siciline kayıtlı gemilerle ilgili bildirim yapılıyor. Gerekli işlemleri verilen süre içinde yerine getirmekse liman başkanlığı liman dışına almaya yetkili batık olanların hurdasını satmaya yetkili kılınıyor.

Halihazırda bu kapsamda, batık yarı batık ve hukuki ihtilaflı olarak yaklaşık 150 adet geminin bulunduğu dolayısıyla bu düzenlemenin bir ihtiyaçtan kaynaklandığı görülmektedir.

Madde 40 ile, Milli Sivil Havacılık güvenlik kurulunun oluşturulmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 41 ile, Havaalanlarında bekleyen sahibine ulaştırılamayan hava taşıtları için benzer düzenleme yapılmaktadır.

Son olarak, Madde 115 ile, 31/12/2020 tarihine kadar TCDD Taşımacılık AŞ'nin doğrudan kamu hizmet yükümlüsü olarak sayılması ve finansman açıklarının TCDD sermayesinden karşılanması hedeflenmektedir. Bahsekonu maddelerin pratik ihtiyaçlardan kaynaklanan bir düzenleme olduğu değerlendirilmektedir.

Yaz Saati Uygulamasına ilişkin düzenleme (6. Madde)

Tasariya Komisyonda eklenen 6. maddeyle, "Günün Yirmi Dört Saate Taksimine Dair Kanun'da", "Başlangıç ve bitiş tarihleri belirtilmek ve 1 saati aşmamak şartıyla yaz saati uygulamaya Bakanlar Kurulu yetkilidir" hükmü, "Bakanlar Kurulu, 1 saati aşmamak kaydıyla ileri saat uygulaması yapmaya yetkilidir" şeklinde değiştirilmiştir.

Bakanlar Kurulunca yapılacak değerlendirmede, yapılan uygulamanın enerji tüketimine etkisi ve özellikle öğrenciler olmak üzere kişilerin okullarına ve işlerine gün ağarmadan çıkmak durumunda kalması gibi hususların dikkate alınması gerekli görülmektedir.

Gelir Vergisi ile ilgili düzenlemeler (15 ve 18. Maddeler):

Tasarının görüşmeleri sırasında gelir vergisi ile ilgili düzenlemelerin pek çoğu Tasarı metninden çıkartılmıştır. Özellikle kamuoyunun da dikkatini gelir vergisi üçüncü dilimine uygulanacak vergi oranının yüzde 27'den yüzde 30'a yükseltilmesine ilişkin madde Tasarı metninden çıkartılmıştır.

Tasarının 15. Maddesinde 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunun 74. Maddesinde değişiklikle gayrimenkul sermaye iratlarına yönelik götürü gider oranının yüzde 25 den yüzde 15e indirilmesi öngörülmektedir.

Tasarının 18. Maddesi ile net asgari ücretin yılsonuna doğru düşmesinin önlenmesine yönelik düzenleme olarak 2017 yılına ilişkin Eylül, Ekim, Kasım, Aralık asgari 1404 TL'nin altına düşmemesi için düzenleme yapılmaktadır.

Motorlu Taşıtlar Vergisi İle ilgili düzenlemeler (23,24,25,26 ve 27. Maddeler):

Tasarıda 197 sayılı Motorlu taşıtlar vergisi 2, 5, 9 ve 10. maddelerinde değişiklik yapılmış Komisyonda getirilen önergelerle vergi oranlarındaki yüksek artışlar bir miktar düşürülmüş ve araç değerine ve motor hacmine bağlı olarak kademeli bir yapıya kavuşturulmuştur. Bu

kapsamda ayrıca 193 sayılı Kanuna yeni geçici madde 8 eklenmesiyle motorlu taşıtların vergilendirmesindeki artışın 31.12.2007 tarihinden önce tescil edilmiş taşıtlar için de uygulanabilmesine yönelik tarife benimsenmiştir. Yeniden değerlendirme oranında (yüzde 15), 1300 cc üzeri için kademeli olarak ilave yüzde 10 puandan başlamak üzere artış öngörülmüştür.

Araç değerine göre kademeli atışlar 1300cc motor hacmi- 40 bin TL'ye kadar yüzde 15, 40-70 bin TL arası yüzde 25, 70 bin TL üzeri araçlarda yüzde 45 artış öngörülmektedir. 1300cc üstü araçlarda ise yine araç değerine bağlı olarak kademeli daha yüksek artış getirilmektedir.

MTV'nin yeniden değerlendirme oranında öngörülen artışlara ilave artışların ve kurumlar vergisinde gerçekleştirilen artışın Orta Vadeli Program hedefleri ile uyumlayacağı tüketim ve yatırımlar üzerinde olumsuz yansımaları olacağı düşünülmektedir. Bu yönüyle anılan maddelerle getirilen vergi artışlarından vaz geçilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Merkez Bankası ile ilgili düzenlemeler (34. ve 35. maddeler):

Tasarı'ya göre, Merkez Bankası'nın, gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ile tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi isteyebilmesi düzenlenmektedir.

İstenen bilgi ve belgelerin verilmemesi, gerçeğe aykırı verilmesi ya da usule uygun olmayan biçimde verilmesi, adli suç olarak düzenlenmekte, bu suçu işleyen kişiler ile tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bin günden iki bin güne kadar adli para cezası uygulanması öngörülmektedir.

Merkez Bankası'na böyle bir yetki verilmesinin gerekçesi yeterince izah edilememiştir.

Tasarıda yer alan Merkez Bankası'nın Denetim Kurulunun kaldırılmasını içeren madde eleştirilerimiz üzerine Tasarıdan çıkartılmıştır.

Madencilik Sektörü ile ilgili düzenlemeler (48, 49, 50, 51. Maddeler):

Tasarının 48. Maddesinde orman sahası içinde yer alan maden sahalarının kullanımında orman arazi bedeli veya herhangi bir bedelin işletme döneminin ilk on yılı için alınmaması öngörülmektedir. Bu düzenlemenin, orman alanlarını olumsuz etkileyeceği düşünülmekte olup, bu madde Tasarıdan çıkarılmalıdır.

Tasarının 49 ve 50. Maddelerinde, maden arama ve işletme ruhsatı alınmakla birlikte fiilen bir arama faaliyeti yapılmamışsa veya belli düzeyde üretim yapılmıyorsa idari para cezası ve takibinde de ruhsat iptaline giden bir süreç düzenlenmektedir.

50. Maddede ayrıca, jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaması düzenlenmektedir. Arama faaliyetlerinde de çevreye zarar

verilmesi sözkonusu olabileceğinden, bu faaliyetler için de ÇED kararı aranmalıdır. Bu itibarla yapılan düzenleme madde metninden çıkarılmalıdır.

Esasen ÇED işlemleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, diğer izinlere ilişkin işlemler de ilgili Bakanlıklar ve ilgili kamu kuruluşlarınca, ÇED sürecinde en geç üç ay içinde bitirilecek. Aksi takdirde ÇED ve diğer tüm izin başvurularıyla ilgili olumlu karar verilmiş sayılarak, buna göre işlem yapılacaktır.

Tasarının 51. Maddesinde, Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri, uhdelerinde bulunan maden ruhsatlarını bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkili kılınmaktadır. Havza madenciliğinden uzaklaşılması ve ruhsatların parçalanması, öncelikle iş sağlığı ve güvenliği risklerini artıracak, rezervlerin yeterince değerlendirilememesine yol açacaktır.

TTK ve TKİ bünyesindeki bazı maden sahaları redevans usulü ve taşeron şirketler eliyle işlettilmektedir. Bu uygulamadan beklenen sonucun alınmadığı açıktır. Ölümlü iş kazaları artmış, kaçak ocak çalışmaları önlenememiştir. Zonguldak havzasında milyonlarca ton kömür üretileceği ve binlerce kişi çalıştırılacağı sözleri de hep lafta kalmış, maalesef bir ton kömür dahi çıkarmadan ya da hazır kömürü alıp belli bir kâr ettikten sonra orayı bırakıp gitmişlerdir.

Ayrıca, taş kömürü üreticiliğinin risk oranı çok yüksektir. O nedenle her önüne gelen bu işletmeciliğin altından kalkamaz. Dolayısıyla bu düzenlemede birkaç kişinin arzusu değil, bugüne kadar ağır bedeller ödeyen Zonguldaklının onayı alınmalıdır. Unutulmamalıdır ki taşkömürü Zonguldak ekonomisinin can damarı olup, Zonguldak için hayati öneme sahiptir.

Bu nedenlerle 51. Madde Tasarıdan çıkarılmalı, Zonguldak havzasına uygun, taş kömürü üretimine özel bir düzenleme yapılmalıdır. Bu amaçla konunun Zonguldak'taki ekonomik, sosyal ve teknik boyutları dikkate alınarak, işletmeciler, üniversite, sendika ve diğer sivil toplum kuruluşları ile Bakanlık bir araya gelmek suretiyle bütün tarafların görüşleri alınmalı, yeni bir tasarı hazırlanmalı ve bölge gerçekleriyle bağdaşacak bir düzenleme yapılmalıdır.

Gaziler ve Şehit Aileleri ile ilgili düzenlemeler (52. ve 53. maddeler):

Tasarı'nın 52. Maddesi ile Terörle Mücadele Kanunu'nda da değişiklik yapılarak Kanun kapsamında istihdam hakkı bulunan hak sahiplerinin, yaş sınırı aranmaksızın bu haktan yararlanması düzenlenmektedir. Mevcut 45 yaş sınırı kaldırılmaktadır. Ana, baba veya kardeşlerin istihdam hakkını kullanmaması durumunda eş veya çocuklardan toplam iki kişi bundan yararlanabilecek.

MHP olarak şehitlerimizin emanetleri olan çocuklarının tümüne istihdam hakkı verilmesini savunuyoruz. Ayrıca, Gazilerimizin çocukları için iş hakkı taleplerini de karşılayacak bir düzenleme yapılmalıdır.

Tasarı'nın 53. Maddesi ile de terörle mücadele sırasında yaralanan maluller ile 15 Temmuz FETÖ darbe girişiminin bastırılmasında yaralananların, kısacası gazilerin, hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlar yerine memur unvanlı kadro ve pozisyonlara atanması

düzenlenmekte, hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara ataması yapılan ve halen bu unvanda görev yapan gazilerin kadro ve pozisyonlarının, memur unvanlı olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

MHP olarak şehit yakınlarının da bu kapsama alınması gerektiği görüşündeyiz. Komisyon bu yöndeki talebimiz dikkate alınmamıştır.

Endüstri bölgeleri ve OSB ile ilgili düzenlemeler (54., 55., 58., 70. Maddeler):

Tasarının 54. Maddesinde OSB olacak mera alanlarının tahsis amacının valilik tarafından değiştirilmesi öngörülmektedir.

55. madde ile de endüstri bölgeleri, OSB vb. bölgelerin kurulacağı alanların, mera vasfının değiştirilmesi durumunda ödenecek ot bedelinden muaf sayılması düzenlenmektedir.

58. madde ile 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa Yeni Geçici Madde 17 ilave edilerek OSB Kanunundan önce kurulan OSB’lerde kat mülkiyeti sağlanmış olanlar başta olmak üzere bağımsız bölüm oluşturularak kiraya verilen tesis sahiplerinin müktesep haklarının korunması için düzenleme yapılmaktadır.

54 ve 55. Maddelerde yapılan düzenlemeler endüstri bölgeleri, teknoloji gelişme bölgeleri, organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeleri şehir dışına çıkarma esnasında mera tahsisine imkân veren bir düzenleme bir düzenleme olduğu görülmektedir. Tarım alanlarının bu tür bölgelere tahsisine imkân veren sözkonusu düzenlemelerin ilgili Komisyon daha önce görüşülüp red edildiği Komisyon görüşmelerinde ifade edilmiştir. Konunun bu kez torba yasa içinde düzenlemeye çalışılmasının yerinde bir yaklaşım olmayacağı ve konunun ilgili Komisyon görüşülerek karara varılması gerekli bir düzenleme olması dolayısıyla Tasarıdan çıkartılmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Lojmanlar ve Hazine Taşınmazlarıyla ilgili düzenlemeler (59, 60, 61 ve 62. Maddeler) :

Tasarının 59. Maddesi ile savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerini yürüten personel tarafından kullanılanlar hariç olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan kamu konutlarından 10 yılını dolduranların ihaleyle satılması düzenlenmektedir. İhale yapıldığı tarihte görev, sıra ve hizmet tahsisli ve kat mülkiyeti kurulan kamu konutlarında oturanların, ikamet ettikleri kamu konutunu öncelikli olarak satın alma hakkına sahip olmaları öngörülmektedir.

Ayrıca, Hazineye ait olup belediye mücavir alan sınırları içinde tarımsal amaçlı kullanılan arazilerin kullanıcılarına doğrudan satışının önü açılmaktadır. Tarımsal amaçlı yapılar ile esaslı unsuru tarımsal faaliyet olması koşuluyla üzerinde sürekli ikamet amacıyla konut bulunan tarım arazileri de bu kapsamında değerlendirilmektedir. Bu arazilerin, rayiç bedelin tamamı üzerinden doğrudan satılması, rayiç bedelin taksitle ödenmesi halinde, bu bedelin yüzde 20’si en geç üç ay içinde, kalanı ise en fazla 5 yılda 10 eşit taksitte kanuni faizi ile birlikte ödenmesi düzenlenmektedir.

Tasarının 60. Maddesi ile Belediye ve mücavir alan sınırları içinde olup, Maliye Bakanlığınca tespit edilen ve üzerinde yapı olan Hazineye ait taşınmazların öncelikle yapı sahiplerine satılması ya da belediyeye bedelsiz devredilmesi öngörülmektedir. Bunun için, yapının 19.7.2003'ten önce yapılmış olması şartı 31.12.2009 olarak değiştirilmektedir.

Tasarının 60. Maddesi ile, 4706 sayılı kanuna ilave edilen yeni geçici madde 23 uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığınca kesin tahsis yapılan veya Maliye Bakanlığınca irtifak(üst) hakkı tesis edilen taşınmazların yatırımcı ve işletmecilere tahsisi süresinin 49 yıl süre ile uzatılabilmesi ve satılabilmesini öngörülmektedir.

Bahsekonu düzenleme ile özellikle yatırımcı ve işletmecilere satışı imkânı verilmesinin Türk turizmi için ciddi sıkıntılar doğurabileceği değerlendirilmektedir. Özellikle satılan yerlerin kullanımının sınırlandırılması, satın alınan yerlerin Turizm kanunu amaçları dışında emlak, ticaret vb. diğer faaliyetler için kullanılmasının engellenmesi gerektiği düşünülmektedir. Dolayısıyla satışa izin veren hükümlerin Tasarıdan çıkartılması gerektiği düşünülmektedir.

Satış yapılan yerlerde düzenleme yetkisi Turizm bakanlığının uhdesinde bulunmakta olup. Bu alanların turizm faaliyetleri dışında kullanılmaması da önem arz etmektedir.

62. madde ile, 4706 sayılı kanunun geçici 24. Madde değişikliği ile de, yatırımcılara geçici 14. Madde hükümlerden yararlanabilmeleri için 31.12.2017 tarihine kadar müracaat etmeleri koşuluyla 2 yıl daha ilave süre verilmesi düzenlenmektedir.

Süre uzatımı hususuna karşı olmamakla birlikte, satış konusunun Tasarıdan çıkartılmasını daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Tütün Piyasası ile ilgili Düzenlemeler (63., 64., 65. ve 95. Maddeler):

Tasarının 63. Maddesinde 4733 sayılı Kanun Madde 6 değişiklik getirilerek Yasadışı sarmalık kıyılmış tütün ticaretine kaynak oluşturan açık artırma için tütün üretimi ve açık artırma sisteminin kaldırılması öngörülmektedir. Ayrıca tütün ihracatı amaçlı tütün ithalinin kolaylaştırılması düzenlenmektedir.

Tasarının 64. Maddesinde 4733 sayılı Kanun Madde 8 değişikliğe gidilerek, Yasa dışı tütün ve tütün mamullerini satanlara ve bulunduranlara adli ve idari cezaların verilmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Tasarının 65. Maddesinde Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumuna yönetmelik çıkarma yetkisinin verilmektedir.

Tasarının 95. Maddesinde Yetki belgesi almadan tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla makaron vb. kağıdın içine tütün koymak suretiyle satanlara ve bulunduranlara 3 ila 6 hapis cezası verilmesi öngörülmektedir.

Özellikle 63. Maddede, 4733 sayılı kanunun 6. Maddesine ilave edilen ihracat amaçlı olarak tütün ithalatına imkân sağlayan hükümlerin, yerli tütün üreticileri aleyhine sonuç doğurabileceği değerlendirildiğinden anılan maddelerden tütün ithalatını kolaylaştıran hükümlerin çıkartılması, bunun yerine yurtiçinde yerli tütün üretimi ve yerli tütün işlenmesini arttıracak ve teşvik edecek tedbirlerin alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu İhale Kanunu ile ilgili düzenlemeler (66, 67, 68, 69. maddeler):

Tasarının 66. Maddesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 4.maddesinde değişiklik yapılarak kamu ihalelerinde kefalet sigortaları kapsamında düzenlenen kefalet senetleri de teminat mektupları gibi işlem görmesi sağlanmaktadır. 67. Madde ise 66. Maddeye uyum düzenlemesidir.

Tasarının 68. Maddesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu 8. Maddesine yapılan ilave ile Personel çalıştırılmasına yönelik hizmet alımları kapsamında çalıştırılacak olan personel sayısı ile ücret ve diğer mali haklara ilişkin tavanların belirlenmesi yetkisi tanınmaktadır.

Söz konusu düzenleme kamuda taşeron işçi çalıştırılmasının maddenin yürürlüğe gireceği 1.1.2018 tarihinden sonra da devam edeceği anlamına gelmekte olup, AKP'nin gerek seçim beyannamelerine gerekse Başbakan ve bakanların kamuda taşeron işçi çalıştırılmasına 2017 yılında son verileceğine ilişkin beyanlarına aykırılık teşkil etmektedir. Söz konusu düzenlemenin kamuda taşeron işçi çalıştırılmasına ilişkin yapılacağı sözü verilen düzenleme kapsamında ele alınması ve Tasarıdan çıkartılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.

Tasarının 69. Maddesinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa Geçici 19. Madde ilavesi ile Milli Eğitim Bakanlığınca öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz kitaplara ilişkin 31/12/2019 tarihine kadar yapılacak mal ve hizmet alımlarının, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanunun diğer hükümlerine tabi olmaksızın 20 nci maddenin birinci ve beşinci fıkraları uygulanmak suretiyle yapılabilmesi düzenlenmektedir.

Önce ek madde olarak önerilen düzenleme geçici maddeye dönüştürülmekle birlikte, bu düzenlemenin 2019 yılı sonuna kadar uygulanması öngörülmüştür. Ayrıca yapılan düzenlemede belirtilen mal ve hizmet alımları Kamu İhale Kanununun sadece 20 nci maddenin birinci ve beşinci fıkralarına göre yapılacak, diğer maddelere tabi olunmayacaktır.

Bu düzenlemeye göre yapılacak ihalelerde saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenilirlik gibi temel ilkeler çiğnenmekte, kamuoyu denetimi engellenmektedir. Böylesi bir düzenlemeye olumlu bakılması mümkün değildir.

4734 sayılı Kanun delik deşik olmuştur. Neredeyse her Tasarıda kamu ihale sisteminden çıkmayı öngören bir düzenleme yapılmaktadır. 69. Madde Tasarı metninden çıkarılmalıdır.

Hazine Müsteşarlığı ile ilgili düzenlemeler (71. ve 72. maddeler):

Tasarının 76. Maddesi ile 4749 sayılı Kanun Ek Madde 1 ilavesiyle, Yurtdışında yatırım yapma amacıyla kurulan fonlar ile faizsiz finans sisteminde mudaraba-muşaraka finansal araçlarıyla işlem yapan fonlara Hazinesin kaynak aktarılabilmesi sağlanmaktadır

Tasarının 77. Maddesi ile 4749 sayılı Kanunda yeni geçici madde 29 ilave edilerek, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile belirlenen net borçlanma limitine 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan ve Bakanlar Kurulu tarafından artırılan net borç kullanım tutarına otuzyedı milyar Türk Lirası ilave edilmesi öngörülmektedir.

Madde ile 4749 sayılı kanunda getirilen en mühim mali kural kaldırılmaktadır. Bilindiğı üzere, bu limit yıl içinde en fazla yüzde beş oranında artırılabilmekte, bu miktarın da yeterli olmadığı durumlarda, ilave yüzde beşlik bir tutar Bakanlar Kurulu kararı ile artırılabilir. 2009 yılında 5917 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile net borç kullanımı miktarı konusunda 4749 sayılı Kanunda belirlenen kural ortadan kaldırılmıştır. Bu Tasarı ile 2009 yılından bu yana ilk kez daha artırıma gidilmektedir. Böylelikle 2002 yılında bir reform niteliğinde uygulamaya konulan kamu finansmanı ve borç yönetimine ilişkin hükümler geçersiz hale getirilmektedir.

Yılın ilk dokuz aylık ayında gerçekleşen bütçe açığı 31,9 milyar TL'ye ulaşmış geçen yıla göre yaklaşık 3 kat büyümüştür. Hazine Müsteşarlığı verilen Hazine nakit dengesinde Ağustos ayında 40 milyar TL açık bulunmaktadır. Halihazırda bütçe açığı ötesinde bir borçlanma ihtiyacı olacağı anlaşılmaktadır. Bütçe, devletin gelecek belirli bir dönem içindeki gelir-giderlerini tahmin eden ve bunların yürütölüp uygulanmasına izin veren hukuki bir tasarruftur. Bütçe hakkı, Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindir. Kamu mali yönetiminin, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütölmesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 5 inci maddesinde de yer verildiğı üzere kamu maliyesinin temel ilkelerindendir. Mevcut duruma göre 2018 yılı bütçesinin de gelir-gider tahminlerinin gerçeklerden uzak olduğı açıktır.

Dolayısıyla bu tür düzenlemenin ek bütçe ile yapılmasının daha uygun olacağı düşünülmekte ve Kanun Tasarısından çıkartılması gerektiğı değerlendirilmektedir.

Kurumlar Vergisi ile İlgili Düzenlemeler (90, 91, 92. Maddeler):

Tasarının 91. Maddesi ile getirilen Kurumlar vergisi mükelleflerinin, taşınmaz satışından doğan kazançlarına uygulanan istisna oranlarına yönelik düzenlemelere olumlu yaklaşılmaktadır.

Tasarının 92. Maddesi ile, imalat sanayii yatırımlarının teşvikine yönelik düzenlemenin 2018 yılında da devam etmesi sağlanmaktadır.

Tasariya eklenen 93. Madde ile, tüm sektörlerle yönelik kurumlar vergisinde oranın 2018-2019-2020 yılları için yüzde 20 den, yüzde 22' ye yükseltilmesi öngörülmektedir. Başlangıçta sadece mali sektörde faaliyet gösteren mükellefler için öngörölün bu artış Tasarı maddesinin önerge ile değıştirilmesi neticesinde tüm mükelleflere yönelik hale getirilmiştir. Tasarının bu

maddesinin OVP hedefleri doğrultusunda özel sektör yatırımlarına dayalı büyüme hedefi ile uyumlu olmadığı yatırımlar ve ülkemize doğrudan sermaye girişleri üzerinde olumsuz etki yaratacağı değerlendirilmekte ve kanun Tasarısından çıkartılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili düzenlemeler (103 ve 104. Maddeler):

Tasarı'yla; büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için alınacak tedbirler, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerlerinin belirlenmesi ve sınıflandırılması, yeni kurulacak veya halen faaliyette bulunan işyerleri için büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporunun hazırlanması, incelenmesi, güvenlik raporu olmaması durumunda işin durdurulması veya işin devamına izin verilmesi ve büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına ilişkin diğer hususların Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile müştereken, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenmesi düzenlenmektedir.

İşletmelere getirilen güvenlik raporlarının hazırlanması yükümlülüğünün de 31/12/2018 tarihine kadar tamamlanması öngörülmektedir.

Büyük önem arz eden bu konuda öngörülen tarihe kadar iş ve işlemler artık bitirilmelidir.

Kitle Fonlaması ile ilgili düzenlemeler (107, 108, 109, 110 ve 111. Maddeler):

Tasarı'yla, projesi olan ancak kaynağı bulunmayan girişimcilere finansman sağlanması amacıyla kitle fonlaması uygulaması hayata geçirilmektedir.

Temeli internet ortamında oluşturulan Kitle Fonlama Platformu'nda proje anlatılarak yatırımcı çekmeye yarayan sistem kapsamında, 2015 yılında dünya genelinde 5 milyar dolarlık işlem hacmine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

Tasarı ile kitle fonlamasının kolaylıkla yapılabilmesi ve hızla gelişmesi için, kitle fonlama platformları aracılığıyla para toplayanlar, halka açık ortaklık ve ihraççı tanımı dışında bırakılmaktadır.

Kitle fonlama platformlarının kuruluşlarına, ortaklarına, pay devirlerine, çalışanlarına, her bir fon sağlayıcısı tarafından yatırılacak veya proje sahipleri ile girişim şirketleri tarafından toplanabilecek paranın azami limitine ve faaliyetleri sırasında uymaları gereken diğer ilke ve esaslar ile toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanıldığının kontrolü ve denetimine ilişkin esasların SPK tarafından belirlenmesi öngörülmektedir.

Sisteme gerekli güvenin sağlanabilmesi ve olası istismarlara meydan verilmemesi açısından temel ilke ve esaslara kanunda yer verilmesi ve başta denetim gibi konuların kanunda daha ayrıntılı yer alması gerekli görülmektedir.

Sonuç olarak;

“Bazı Vergi Kanunlarında ve Kanun Hükmündeki Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı”; idarenin ve ekonominin bazı ihtiyaçlarını giderecek düzenlemeler içermekle birlikte, usul yönünden ve yukarıda açıklanan hususlarda gerekli düzeltmelerin yapılması gerektiği düşüncesiyle Tasarıya muhalefet etmekteyiz.

Mustafa Kalaycı
Konya

Emin Haluk Ayhan
Denizli

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

BAZI VERGİ KANUNLARI İLE KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 37- Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere;

a) İmtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerine istinaden yetkilendirilen işletmeciler aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.

b) Yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmeciler, bu yetkilendirme kapsamında doğan aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.

c) İmtiyaz sözleşmeleri kapsamında yetkilendirilen işletmeciler, yıllık net satışlarının onbinde 35’ini Kurum masraflarına katkı payı olarak öderler.

Kurum tarafından hava taşıtlarında GSM ve/veya IMT-2000/UMTS standartlarında veya bu standartlar temel alınarak geliştirilen standartlar çerçevesinde kurulacak ve işletilecek şebekeler üzerinden mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler, söz konusu hizmet kapsamındaki aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.

Hazine payının hesabında, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelere tahakkuk ettirilen gecikme faizi, vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler ve faturanın şeklinde veya içeriğinde (müşteri bilgileri, işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı gibi) veya hizmetin ilişkin olduğu dönemin belirlenmesinde yapılan hatalar ya da mükerrer düzenlenen faturalar nedeniyle aynı yıl içinde düzeltmeye konu edilen kayıtlarda yer alan bedeller ile raporlama amacıyla muhasebeleştirilen tahakkuk tutarları dikkate alınmaz.

Aylık dönemler itibarıyla hesaplanan paylar, ilgili olduğu ayı izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar Kurumun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak hesabına ödenir. İlgili hesapta yer alan bakiyenin tamamı, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına aktarılır.

Süresinde ödenmeyen Hazine payı, 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında ödenen evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payı tutarları ile bunlara bağlı gecikme zammı Kurumun bildirimi üzerine 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilerek Kurum hesabına aktarılır. Söz konusu tutarlar yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar ilgili idarelerin hesabına gönderilir.

Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler tarafından, Hazine payının süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, Kurumca, eksik ödenen veya süresinde ödenmeyen Hazine payının bir katı tutarında cezai şart uygulanır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI VERGİ KANUNLARI İLE DİĞER BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 37- Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere;

a) İmtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerine istinaden yetkilendirilen işletmeciler aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.

b) Yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen diğer işletmeciler, bu yetkilendirme kapsamında doğan aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.

c) İmtiyaz sözleşmeleri kapsamında yetkilendirilen işletmeciler, yıllık net satışlarının on binde 35’ini Kurum masraflarına katkı payı olarak öderler.

Kurum tarafından hava taşıtlarında GSM ve/veya IMT-2000/UMTS standartlarında veya bu standartlar temel alınarak geliştirilen standartlar çerçevesinde kurulacak ve işletilecek şebekeler üzerinden mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler, söz konusu hizmet kapsamındaki aylık brüt satışlarının yüzde 15’ini Hazine payı olarak öderler.

Hazine payının hesabında, süresinde ödenmeyen bedeller için abonelere tahakkuk ettirilen gecikme faizi, vasıtalı vergiler, harç ve resim gibi mali yükümlülükler, işletmecinin mobil baz istasyonunun bulunduğu tesisin kurulum ve işletilmesine ilişkin diğer mobil işletmecilerden elde ettiği bedeller ve faturanın şeklinde veya içeriğinde (müşteri bilgileri, işin nevi, miktarı, fiyatı ve tutarı gibi) veya hizmetin ilişkin olduğu dönemin belirlenmesinde yapılan hatalar ya da mükerrer düzenlenen faturalar nedeniyle aynı yıl içinde düzeltmeye konu edilen kayıtlarda yer alan bedeller ile raporlama amacıyla muhasebeleştirilen tahakkuk tutarları dikkate alınmaz.

Aylık dönemler itibarıyla hesaplanan paylar, ilgili olduğu ayı izleyen ayın yirminci günü akşamına kadar Kurumun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak hesabına ödenir. İlgili hesapta yer alan bakiyenin tamamı, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına aktarılır.

Süresinde ödenmeyen Hazine payı, 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ödenen evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payı tutarları ile bunlara bağlı gecikme zammı Kurumun bildirimine üzerine imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilerek Kurum hesabına yatırılır. Söz konusu tutarlar yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar ilgili idarelerin hesabına gönderilir.

Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmeciler tarafından, Hazine payının süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, Kurumca, eksik ödenen veya süresinde ödenmeyen Hazine payının bir

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Brüt satışlardan maksat, işletmecinin faaliyetleri çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında alınan veya tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsayan ve gelir tablosu hesaplarından, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yapılan düzenlemelerle belirlenen “60. Brüt Satışlar” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarların toplamıdır.

İşletmeciler, Hazine payının hesaplanması açısından “60. Brüt Satışlar” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarlara ilişkin müphem ve tereddütü mucip gördükleri hususlar hakkında Gelir İdaresi Başkanlığından yazı ile izahat isteyebilir. İzahat talepleri, 213 sayılı Kanunun 413 üncü maddesi kapsamında Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre cevaplandırılır ve bu cevaplar anılan madde kapsamında verilen özelgeler ile aynı hukuki sonuçları doğurur.

Net satışlar, “60. Brüt Satışlar” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarlardan “61. Satış İndirimleri” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarların düşülmesi sonucu kalan tutarı ifade eder.

Maliye Bakanlığı; Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerden Hazine payı ödemesine ilişkin her türlü açıklama isteme ve bilgi ve belgeyi talep etme hakkına sahip olduğu gibi, yetkilendirme ve bu Kanundan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi konularında istemde bulunabilir. Maliye Bakanlığı, söz konusu işletmeciler ile bunların distribütörleri ve bayileri nezdinde, bilgi sistemleri dahil, her türlü inceleme ve denetim yapmaya yetkilidir.

İlgili döneme ilişkin denetime, dönemi takip eden üç ay içerisinde başlanır ve başlanıldığı tarihten itibaren altı ay içerisinde tamamlanır. 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinde yer alan tarhiyat öncesi uzlaşma hükümleri, bu fıkra kapsamındaki denetim sonucu ortaya çıkacak tutarlar ve buna bağlı cezalar için de uygulanır. Uzlaşmaya varılması halinde tutanağın bir örneği işletmeciye uzlaşma anında verilerek tebliğ edilir, tutanakla tespit edilen bu husus hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz. Üzerinde uzlaşılan tutarlar, tutanağın tebliğinden itibaren bir ay içerisinde Kuruma ödenir. Uzlaşma talep edilmesi durumunda, üzerinde uzlaşma sağlanamasa dahi bu tutarlar için tekrar uzlaşma talep edilemez. Denetime ve uzlaşmaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Denetim sonucu düzenlenen rapor ve varsa uzlaşma tutanakları Kuruma gönderilir. Kurum tarafından, raporda tespit edilen ve uzlaşma talep edilmeyen veya sağlanamayan Hazine payı ile bu tutar üzerinden uygulanan cezai şart tutarı işletmeciye bildirilir ve bu tutarlar bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

Süresinde ödenmeyen cezai şart tutarları ile fer’ileri, Kurumun bildirimine üzerine 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilerek Kurum hesabına aktarılır. Süresinde ödenmeyen Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payı tutarları ile bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve cezai şart tutarları ile ilgili olarak, vergi dairesi uygulamaları hariç olmak üzere uluslararası tahkim de dahil her türlü yargı organında açılacak davalarda husumet, münhasıran Kuruma yöneltilir.

Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

katı tutarında cezai şart uygulanır. İşletmecilerin, ilgili döneme ilişkin denetime başlanmadan önce ve haklarında herhangi bir resmi makama ihbarda bulunulmamış olması kaydıyla süresinde ödemedikleri ya da eksik ödedikleri Hazine payını ve evrensel hizmet katkı payını, ödenmesi gereken tarihten itibaren hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte ödemeleri halinde cezai şart uygulanmaz.

Brüt satışlardan maksat, işletmecinin faaliyetleri çerçevesinde satılan mal ya da hizmetler karşılığında alınan veya tahakkuk ettirilen toplam değerleri kapsayan ve gelir tablosu hesaplarından, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yapılan düzenlemelerle belirlenen “60. Brüt Satışlar” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarların toplamıdır.

İşletmeciler, Hazine payının hesaplanması açısından “60. Brüt Satışlar” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarlara ilişkin müphem ve tereddütü mucip gördükleri hususlar hakkında Gelir İdaresi Başkanlığından yazı ile izahat isteyebilir. İzahat talepleri, talep tarihinden itibaren iki ay içerisinde, 213 sayılı Kanunun 413 üncü maddesi kapsamında Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre cevaplandırılır ve bu cevaplar anılan madde kapsamında verilen özeldeler ile aynı hukuki sonuçları doğurur.

Net satışlar, “60. Brüt Satışlar” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarlardan “61. Satış İndirimleri” hesap grubundaki hesaplara kaydedilmesi gereken tutarların düşülmesi sonucu kalan tutarı ifade eder.

Maliye Bakanlığı; Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerden Hazine payı ödemesine ilişkin her türlü açıklama isteme ve bilgi ve belgeyi talep etme hakkına sahip olduğu gibi, yetkilendirme ve bu Kanundan doğan yükümlülüklerin yerine getirilmesi konularında istemde bulunabilir. Maliye Bakanlığı, söz konusu işletmeciler nezdinde, bilgi sistemleri dahil, her türlü inceleme ve denetim yapmaya yetkilidir.

İlgili döneme ilişkin denetime, dönemi takip eden üç ay içerisinde başlanır ve başlanıldığı tarihten itibaren altı ay içerisinde tamamlanır. 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesinde yer alan tarhiyat öncesi uzlaşma hükümleri, bu fıkra kapsamındaki denetim sonucu ortaya çıkacak tutarlar ve buna bağlı cezalar için de uygulanır. Uzlaşmaya varılması halinde tutanağın bir örneği işletmeciye uzlaşma anında verilerek tebliğ edilir, üzerinde uzlaşılan tutarlar, tutanağın tebliğinden itibaren bir ay içerisinde Kuruma ödenir. Uzlaşma talep edilmesi durumunda, üzerinde uzlaşma sağlanamasa dahi bu tutarlar için tekrar uzlaşma talep edilemez. Denetim sonucu düzenlenen rapor ve varsa uzlaşma tutanakları Kuruma gönderilir. Kurum tarafından, raporda tespit edilen ve uzlaşma talep edilmeyen veya sağlanamayan Hazine payı ile bu tutar üzerinden uygulanan cezai şart tutarı işletmeciye bildirilir ve bu tutarlar bildirim tarihinden itibaren bir ay içerisinde ödenir. İşletmeciler, denetim raporunda tespit edilen ve 213 sayılı Kanunun ek 11 inci maddesi hükümlerine göre uzlaşma talep edilmeyen Hazine payı ile bu tutar üzerinden uygulanan cezai şart tutarının kendilerine bildirildiği tarihi takip eden bir ay içinde 213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi hükümlerine göre Gelir İdaresi Başkanlığından uzlaşma talep edebilir, uzlaşma talebinden önce dava açılmışsa dava, uzlaşma işleminin sonuca bağlanmasından önce mahkemelerce incelenmez, herhangi bir sebeple incelenir ve karara bağlanırsa bu karar hükümsüz sayılır. Uzlaşmaya varılması halinde tutanağın bir örneği işletmeciye uzlaşma anında verilerek tebliğ

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

sunan diğer işletmecilerin ve Kurum tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin Hazine payını eksik ödediğinin veya hiç ödemediğinin Maliye Bakanlığınca yapılacak yıllık denetimler neticesinde tespit edilmesi halinde, bu durumun işletmeciye tebliğini müteakip, Hazine payının ödenmemiş kısmı ile birlikte, bu tutara eksik ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre ödeneceği tarihe kadar tahakkuk ettirilecek gecikme zammı oranı kadar faiz işletmeci tarafından iki ay içinde Kurumun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak hesabına ödenir. İlgili hesapta yer alan bakiyenin tamamı, 5369 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına aktarılır. Ödemenin süresinde yapılmaması halinde, söz konusu işletmecilerin yetkilendirmesi bir ay içinde Kurum tarafından iptal edilir ve ödenmeyen tutarlar, Kurumun ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesince takip ve tahsil edilerek Kurumun bahse konu hesabına aktarılır. Söz konusu tutarlar yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar ilgili idarelerin hesabına gönderilir. Bu fıkra kapsamında yapılan denetimler sonucu tespit edilen alacaklar için de bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde uzlaşma hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 2- 406 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin kapsamına ve maddede geçen terimlere aşağıda yer verilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

edilir, üzerinde uzlaşılan tutarlar, tutanağın tebliğinden itibaren 15 gün içerisinde Kuruma ödenir. Uzlaşmanın sağlanamaması halinde tutanağın işletmeciye tebliğ tarihinden itibaren dava açılabilir, bu takdirde dava açma süresi bitmiş veya 15 günden az kalmış ise dava açma müddeti, tutanağın tebliğ tarihinden itibaren 15 gün olarak uzar ve bu sürede ödenmeyen tutarlar imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilir.

Uzlaşma hükümleri, Hazine payına eksik ödendiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için gecikme zammı uygulanmasına engel teşkil etmez. Uzlaşma sağlanan tutanaklar ile tespit edilen hususlar hakkında dava açılmaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunulamaz. Denetime ve uzlaşmaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Süresinde ödenmeyen cezai şart tutarları ile fer'ileri, imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilerek Kurum hesabına yatırılır. Süresinde ödenmeyen Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payı tutarları ile bunlara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı ve cezai şart tutarları ile ilgili olarak, vergi dairesi uygulamaları hariç olmak üzere uluslararası tahkim de dâhil her türlü yargı organında açılacak davalarda husumet, münhasıran Kuruma yöneltir.

Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin şebekeleri üzerinden elektronik haberleşme hizmeti sunan diğer işletmecilerin ve Kurum tarafından hava taşıtlarında mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere yetkilendirilen işletmecilerin Hazine payını eksik ödediğinin veya hiç ödemediğinin Maliye Bakanlığınca yapılacak yıllık denetimler neticesinde tespit edilmesi halinde, bu durumun işletmeciye tebliğini müteakip, Hazine payının ödenmemiş kısmı ile birlikte, bu tutara eksik ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ödeneceği tarihe kadar tahakkuk ettirilecek gecikme zammı oranı kadar faiz işletmeci tarafından iki ay içinde Kurumun Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılacak hesabına ödenir. İlgili hesapta yer alan bakiyenin tamamı, 5369 sayılı Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar Hazine Müsteşarlığının ilgili hesabına aktarılır. Ödemenin süresinde yapılmaması halinde, söz konusu işletmecilerin yetkilendirmesi bir ay içinde Kurum tarafından iptal edilir ve ödenmeyen tutarlar, Kurumun ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesince takip ve tahsil edilerek Kurumun bahse konu hesabına aktarılır. Söz konusu tutarlar yatırıldığı günü takip eden ilk işgünü mesai bitimine kadar ilgili idarelerin hesabına gönderilir. Bu fıkra kapsamında yapılan denetimler sonucu tespit edilen alacaklar için de bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde uzlaşma hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının ve Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 2- 406 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 13- (1) Bu maddenin kapsamına ve maddede geçen terimlere aşağıda yer verilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Bu madde hükümleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (bu maddenin yürürlüğe girdiği ay dahil) ilişkin olarak Kurum tarafından imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ile yetkilendirilmiş olan işletmeciler hakkında, Kurum, Hazine Müsteşarlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından, imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı yetki belgeleri veya ilgili mevzuat uyarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda eksik ödendiği tespit edilen; Hazine payı, 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ödenen evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, telsiz ücretleri ve bu kapsamda taraflar arasında imzalanmış olan sözleşme ve protokoller uyarınca tahakkuk ettirilen cezai şart ve gecikme zammı ya da gecikme faizi alacakları ile yargılama giderlerine ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili idarece henüz incelenmeyen veya incelenmesi tamamlanmayan dönemlere ilişkin alacaklara ve fer'ilerine uygulanır.

b) Bu maddede geçen ihtilaflı alacaklar tabiri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar işletmeciye ilgili idarenin bildirimi üzerine belirlenen Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, telsiz ücretleri, cezai şart tutarları ve fer'ileri ile yargılama giderlerine ilişkin adli, idari veya uluslararası tahkim mercileri nezdinde dava açılmış veya kesinleşmiş olup olmamasına bakılmaksızın hüküm verilmiş veya dava açma süresi henüz geçmemiş veya vadesinde ödenmemiş ya da ödeme süresi geçmemiş olan bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki alacakları ifade eder.

c) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını (Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu maddenin yürürlüğe girdiği ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu maddenin yürürlüğe girdiği aydan bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.) ifade eder.

(2) Bu maddede geçen ihtilaflı alacaklar, aşağıda belirtilen hükümlere göre yapılandırılır.

a) Bu maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen süre ve şekilde başvurusunu tamamlayan işletmeciler tarafından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilaflı Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı ve telsiz ücreti alacaklarının asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu tutara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ- ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre içerisinde ilgili idarelerin hesabına tamamen ödenmesi ve bu maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen başvuru şartlarının tamamlanması koşuluyla asıl alacağa bağlı olarak tahakkuk ettirilen cezai şart ve bu cezalara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'iler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alacak asılları ödenmiş cezai şartlar ve bunların fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu fıkranın (a) bendine göre ödenecek ihtilaflı telsiz ücretlerinin hesabında, işletmecilerin fazla ödeme yaptıkları dönemlere ilişkin telsiz ücretlerinin ödendikleri tarih esas alınarak eksik ödenen dönemlerin telsiz ücretlerine mahsup edilmesinden sonra kalan tutar dikkate alınır, eksik ödenen telsiz ücretine fazla ödemenin yapıldığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak fer'i alacak

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Bu madde hükümleri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere (bu maddenin yürürlüğe girdiği ay dâhil) ilişkin olarak Kurum tarafından imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı ile yetkilendirilmiş olan işletmeciler hakkında, Kurum, Hazine Müsteşarlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından, imtiyaz sözleşmeleri veya sayısı sınırlandırılmış kullanım hakkı yetki belgeleri veya ilgili mevzuat uyarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda eksik ödendiği tespit edilen; Hazine payı, 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında ödenen evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri ve bu kapsamda taraflar arasında imzalanmış olan sözleşme ve protokoller uyarınca tahakkuk ettirilen cezai şart ve gecikme zammı ya da gecikme faizi alacakları ile yargılama giderlerine ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilgili idarece henüz incelenmeyen veya incelenmesi tamamlanmayan dönemlere ilişkin alacaklara ve fer'ilerine uygulanır.

b) Bu maddede geçen ihtilaflı alacaklar tabiri; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar işletmeciye ilgili idarenin bildirimi üzerine belirlenen Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri, cezai şart tutarları ve fer'ileri ile yargılama giderlerine ilişkin adli, idari veya uluslararası tahkim mercileri nezdinde dava açılmış veya kesinleşmiş olup olmamasına bakılmaksızın hüküm verilmiş veya dava açma süresi henüz geçmemiş veya vadesinde ödenmemiş ya da ödeme süresi geçmemiş olan bu fıkranın (a) bendi kapsamındaki alacakları ifade eder.

c) Bu maddede geçen, Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tabiri; Türkiye İstatistik Kurumunun her ay için belirlediği 31/12/2004 tarihine kadar toptan eşya fiyatları endeksi (TEFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2005 tarihinden itibaren üretici fiyatları endeksi (ÜFE) aylık değişim oranlarını, 1/1/2014 tarihinden itibaren yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranlarını (Bu madde hükümlerine göre ödenecek alacaklara bu maddenin yürürlüğe girdiği ay için uygulanması gereken Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak, bu maddenin yürürlüğe girdiği aydan bir önceki ay için belirlenen Yİ-ÜFE aylık değişim oranı esas alınır.) ifade eder.

(2) Bu maddede geçen ihtilaflı alacaklar, aşağıda belirtilen hükümlere göre yapılandırılır.

a) Bu maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen süre ve şekilde başvurusunu tamamlayan işletmeciler tarafından, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihtilaflı Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, idari ücret ve telsiz ücreti alacaklarının asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu tutara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu maddede belirtilen süre ve şekilde ilgili idarelerin hesabına tamamen ödenmesi ve bu maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen başvuru şartlarının tamamlanması koşuluyla asıl alacağa ilişkin gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'iler ile asıl alacağa bağlı olarak tahakkuk ettirilen cezai şart ve bu cezalara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'iler ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alacak asılları ödenmiş cezai şartlar ve bunların fer'ilerin tamamının tahsilinden vazgeçilir.

b) Bu fıkranın (a) bendine göre ödenecek ihtilaflı telsiz ücretlerinin hesabında, işletmecilerin fazla ödeme yaptıkları dönemlere ilişkin telsiz ücretlerinin ödendikleri tarih esas alınarak eksik ödenen dönemlerin telsiz ücretlerine mahsup edilmesinden sonra kalan tutar dikkate alınır, eksik ödenen telsiz

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hesaplanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar kesinleşmemiş borçlarını tümüyle ödemiş olan işletmecilerin yukarıda belirtilen kapsamdaki mahsup işlemleri aynı şekilde yapıldıktan sonra kalan alacakları mahsup işlemlerinin tamamlanmasını takip eden aydan itibaren Kuruma olan telsiz ücretlerine ilişkin borçlarından mahsup edilir. Bu bent kapsamındaki mahsuplaşma işlemi Kurumca gerçekleştirilir.

(3) Bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında başvuruda bulunacak işletmeciler hakkında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu maddenin kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı ve Kurum masraflarına katkı payı açısından incelemesi devam eden ya da henüz başlanmamış olan dönemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında başvuruda bulunacak işletmecilerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içerisinde Hazine Müsteşarlığına başvuruda bulunarak, incelemesi devam eden veya henüz başlanmamış olan dönemler için Hazine payı matrahının bu Kanunun mülga ek 36 ncı maddesi ile değiştirilmesinden sonraki dönemlere ilişkin olarak yapılan incelemelerde eksik ödendiği tespit edilen Hazine payının, ilgili dönemlerde işletmeciler tarafından gerçekleştirilen Hazine payı ödemelerine oranının, incelemesi devam eden veya incelenecek olan dönemlerde ödedikleri Hazine payına uygulanması sonucu hesaplanacak tutarı, ilave Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı olarak ödemeyi kabul ettiklerini bildirmeleri halinde, bu şekilde hesaplanacak Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı tutarları, eksik ödeme tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarla birlikte bu maddede öngörülen süre ve şekilde ilgili idarenin hesabına ödenmesi koşuluyla incelemeler sonlandırılır, incelenmeyen dönemlere ilişkin ayrıca inceleme yapılmaz, cezai şart tahakkuk ettirilmez.

b) Bu fıkranın (a) bendi hükmünden yararlanma talebinde bulunmayan işletmeciler hakkında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla incelemesi devam eden veya henüz başlanmamış olan dönemlere ilişkin incelemeler, Maliye Bakanlığı tarafından yapılır ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir yıl içinde tamamlanır. İnceleme sonucunda eksik ödendiği tespit edilen Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı tutarları ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların, inceleme sonucunun Kurum tarafından işletmeciye tebliğinden itibaren bir ay içerisinde Kurum hesabına ödenmesi şartıyla bu alacaklara uygulanan cezai şart, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Ödemenin süresinde yapılmaması durumunda işletmeciler, bu fıkra hükmünden yararlanamaz ve söz konusu alacaklar, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre vergi dairelerince takip ve tahsil edilir.

c) Bu fıkra hükümleri, Kurum tarafından Kurum masraflarına katkı payı için de uygulanır. Bu fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında yapılan hesaplama ve inceleme sonuçları Kurum masraflarına katkı payı hesaplamalarında dikkate alınmak üzere ilgili idare tarafından Kuruma iletilir.

(4) Bu madde kapsamında yapılacak başvuru şartları ile diğer şartlar aşağıda belirlenmiştir.

a) Bu madde kapsamına giren işletmecilerin, bu madde hükmünden yararlanabilmek için;

1) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında ödenmesi gereken tutarları ilgili idarelerin hesaplarına yatırdıklarını gösteren dekont,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ücretine fazla ödemenin yapıldığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak fer'i alacak hesaplanır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar kesinleşmemiş borçlarını tümüyle ödemiş olan işletmecilerin yukarıda belirtilen kapsamdaki mahsup işlemleri aynı şekilde yapıldıktan sonra kalan alacakları mahsup işlemlerinin tamamlanmasını takip eden aydan itibaren Kuruma olan telsiz ücretlerine ilişkin borçlarından mahsup edilir. Bu bent kapsamındaki mahsuplaşma işlemi Kurumca gerçekleştirilir.

c) Bu fıkra kapsamına giren alacakların maddede öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde madde hükmünden yararlanma hakkı kaybedilir ve ilgili mevzuat uyarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda eksik ödendiği tespit edilen alacak asılları ile bunlara bağlı cezai şartlar ve fer'i alacaklar, imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilir.

(3) Bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında başvuruda bulunacak işletmeciler hakkında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu maddenin kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı ve idari ücret açısından incelemesi devam eden ya da henüz başlanmamış olan dönemler hakkında aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında başvuruda bulunacak işletmecilerin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içerisinde Hazine Müsteşarlığına başvuruda bulunarak, incelemesi devam eden veya henüz başlanmamış olan dönemler için Hazine payı matrahının bu Kanunun mülga ek 36 ncı maddesi ile değiştirilmesinden sonraki dönemlere ilişkin olarak yapılan incelemelerde eksik ödendiği tespit edilen Hazine payının, ilgili dönemlerde işletmeciler tarafından gerçekleştirilen Hazine payı ödemelerine oranının, incelemesi devam eden veya incelenecek olan dönemlerde ödedikleri Hazine payına uygulanması sonucu hesaplanacak tutarı, ilave Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı olarak ödemeyi kabul ettiklerini bildirmeleri halinde, bu şekilde hesaplanacak Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı tutarları, eksik ödeme tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarla birlikte bu maddede öngörülen süre ve şekilde ilgili idarenin hesabına ödenmesi koşuluyla incelemeler sonlandırılır, incelenmeyen dönemlere ilişkin ayrıca inceleme yapılmaz, cezai şart tahakkuk ettirilmaz. Ödemenin bu maddede öngörülen süre ve şekilde yapılmaması durumunda işletmeciler, bu madde hükmünden yararlanamaz ve söz konusu alacaklar, cezai şart tutarları ve fer'ileriyle birlikte imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilir.

b) Bu fıkranın (a) bendi hükmünden yararlanma talebinde bulunmayan işletmeciler hakkında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla incelemesi devam eden veya henüz başlanmamış olan dönemlere ilişkin incelemeler, Maliye Bakanlığı tarafından yapılır ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden bir yıl içinde tamamlanır. İnceleme sonucunda eksik ödendiği tespit edilen Hazine payı ve evrensel hizmet katkı payı tutarları ile bunlara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların, ilk taksiti inceleme sonucunun Kurum tarafından işletmeciye tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte Kurum hesabına ödenmesi şartıyla bu alacaklara uygulanan cezai şart, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu bent kapsamına giren

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

2) Bu maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamında ödenmesi gereken tutarları ilgili idarelerin hesaplarına yatırdıklarını gösteren dekont veya (b) bendinde belirtilen yöntemi seçtiklerine dair beyanname,

3) Bu Kanun hükümleri ile uyumlu olacak şekilde gerekli imtiyaz sözleşmesi ve yetki belgesi tadilatlarının kabul edildiğine dair taahhütname,

4) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar işletmeciye ilgili idarenin bildirimi üzerine belirlenen Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, telsiz ücretleri ve cezai şart tutarları ile fer'ilerine ilişkin adli, idari veya uluslararası tahkim mercileri nezdinde açılmış tüm davalardan feragat ettiklerini ve idare tarafından açılan davaları kabul ettiklerini tevsik eden belgeler ile uluslararası tahkim ile adli ve idari yargı mercileri nezdinde lehlerine verilmiş kararlara ilişkin haklarından feragat ettiklerine dair feragatname ve söz konusu alacaklara ilişkin bu madde kapsamındaki tutarların tekrar ihtilaflı hale getirilmeyeceğine dair beyanname,

ile bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili idarelere yazılı başvuruda bulunması şarttır. Başvurunun, ilgili idarelerce bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar onaylanması ile başvuru tamamlanmış sayılır.

b) İşletmecilerce, bu madde hükmünden yararlanılmak üzere davadan feragat edilmesi ve buna ilişkin dilekçenin ilgili adli, idari veya uluslararası tahkim mercilerine verildiğini tevsik eden belgenin ibrazı halinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan feragat veya idare tarafından açılan davaları kabul eden işletmecilerin bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz. Bu davalar ile ilgili olarak hüküm altına alınan ya da feragat ve kabuller sebebiyle hüküm altına alınacak olan vekâlet ücreti ve yargılama giderleri karşılıklı olarak takip ve tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.

c) Uluslararası tahkim mercii ve Türk mahkemeleri tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilmiş olan kararlarda işletmecilerin lehlerine hükmedilen haklardan feragati alınır ve Türk mahkemelerinde idare tarafından açılmış davaların kabul edilmesi şartı aranır. Bu davalar ile ilgili olarak hüküm altına alınan ya da kabul sebebiyle hüküm altına alınacak olan vekâlet ücreti ve yargılama giderleri karşılıklı olarak takip ve tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.

ç) Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan işletmeciler, ilgili sözleşmelerin tadili için aynı tarih itibarıyla Kuruma da başvuru yapmış sayılır. İmtiyaz sözleşmesi ve yetki belgesi hükümlerinin değiştirilmesinde bu Kanun hükümleri dikkate alınır. Bu takdirde, imtiyaz sözleşmesi ve yetki belgesi değişiklikleri bu maddenin yürürlüğe girdiği ayın son gününden itibaren geçerli sayılır.

(5) Kurum tarafından, bu Kanun, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkilendirilen ve bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmeyen işletmeciler ve hizmet sağlayıcılar; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgisine göre Kuruma veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına başvuruda bulunarak, Kurum veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı alacaklarının asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu tutara

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

alacakların maddede öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde madde hükmünden yararlanma hakkı kaybedilir ve ilgili mevzuat uyarınca yapılan inceleme ve denetimler sonucunda eksik ödendiği tespit edilen alacak asılları ile bunlara bağlı cezai şartlar ve fer'i alacaklar, imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerinde yer alan hükümler kapsamında takip ve tahsil edilir.

c) Bu fıkra hükümleri, Kurum tarafından Kurum masraflarına katkı payı ve idari ücret için de uygulanır. Bu fıkranın (a) ve (b) bentleri kapsamında yapılan hesaplama ve inceleme sonuçları Kurum masraflarına katkı payı ve idari ücret hesaplamalarında dikkate alınmak üzere ilgili idare tarafından Kuruma iletilir.

(4) Bu madde kapsamına giren işletmecilerin;

a) Madde hükmünden yararlanabilmeleri için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgili idarelere yazılı başvuruda bulunmaları ve başvuru dilekçesine;

1) Bu maddenin üçüncü fıkrasının (a) veya (b) bendinde belirtilen yöntemi seçtiklerine dair beyannameyi,

2) Bu Kanun hükümleri ile uyumlu olacak şekilde gerekli imtiyaz sözleşmesi ve yetki belgesi tadilatlarının kabul edildiğine dair taahhütnameyi,

3) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar işletmeciye ilgili idarenin bildirimi üzerine belirlenen Hazine payı, evrensel hizmet katkı payı, Kurum masraflarına katkı payı, idari ücret, telsiz ücretleri ve cezai şart tutarları ile fer'ilerine ilişkin adli, idari veya uluslararası tahkim mercileri nezdinde açılmış tüm davalardan feragat ettiklerini ve idare tarafından açılan davaları kabul ettiklerini tevsik eden belgeler ile uluslararası tahkim ile adli ve idari yargı mercileri nezdinde lehlerine verilmiş kararlara ilişkin haklarından feragat ettiklerine dair feragatnameyi ve söz konusu alacaklara ilişkin bu madde kapsamındaki tutarların tekrar ihtilaflı hale getirilmeyeceğine dair beyannameyi

eklemeleri,

b) Madde kapsamında hesaplanan tutarların ilk taksitini 2018 yılının Ocak ayından başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödemeleri şarttır. Başvurunun, ilgili idarelerce bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar onaylanması ile başvuru tamamlanmış sayılır.

c) Bu maddeye göre ödenecek taksitlerin ödeme süresinin son gününün resmi tatile rastlaması hâlinde süre, tatili izleyen ilk iş günü mesai saati sonunda biter.

ç) Bu madde hükümlerine göre hesaplanan tutarın;

1) İlk taksit ödeme süresi içerisinde tamamen ödenmesi hâlinde, bu tutara bu Kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz uygulanmaz.

2) Taksitle ödenmek istenmesi hâlinde, ilgili fıkralarda yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında altı eşit taksitte ödemeyi tercih ettiğini bildirmesi şarttır.

3) Taksitle yapılacak ödemelerinde, ilk taksit ödeme süresinin bitim tarihinden ödeme tarihine kadar geçen süre için aylık %1 faiz hesaplanır ve ay kesirleri tam ay olarak dikkate alınır.

4) Bu maddeye göre ödenmesi gereken taksitlerin ilk ikisi süresinde ödenmek koşuluyla, kalan taksitlerden; iki veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar, gecikilen her ay ve kesri

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Kuruma veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ödemeleri şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan feragat edilmesi şarttır.

(6) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarların bu maddeye dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(7) Bu madde kapsamında tahsil edilecek tutarların hesaplanmasında ilgili idarelerin kayıtları esas alınır.

(8) Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında düzenlenen süreleri üç katına kadar uzatmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

(9) Bu madde kapsamındaki alacakların bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirmeksizin terkin edilmesine Maliye Bakanı, Kurum alacakları yönünden terkin işlemlerine Kurum yetkilidir.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Kurumun görüşü alınarak Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanılır. İlk iki taksitin süresinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya ikiden fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu madde hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir, ancak ödenen tutar kadar madde hükmünden yararlanılır.

d) İşletmecilerce, bu madde hükmünden yararlanılmak üzere davadan feragat edilmesi ve buna ilişkin dilekçenin ilgili adli, idari veya uluslararası tahkim mercilerine verildiğini tevsik eden belgenin ibrazı halinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan feragat veya idare tarafından açılan davaları kabul eden işletmecilerin bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz. Bu davalar ile ilgili olarak hüküm altına alınan ya da feragat ve kabuller sebebiyle hüküm altına alınacak olan vekâlet ücreti ve yargılama giderleri karşılıklı olarak takip ve tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.

e) Uluslararası tahkim mercii ve Türk mahkemeleri tarafından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar verilmiş olan kararlarda işletmecilerin lehlerine hükmedilen haklardan feragati alınır ve Türk mahkemelerinde idare tarafından açılmış davaların kabul edilmesi şartı aranır. Bu davalar ile ilgili olarak hüküm altına alınan ya da kabul sebebiyle hüküm altına alınacak olan vekâlet ücreti ve yargılama giderleri karşılıklı olarak takip ve tahsil edilmez, tahsil edilenler iade edilmez.

f) Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuruda bulunan işletmeciler, ilgili sözleşmelerinin veya yetki belgelerinin tadili için aynı tarih itibarıyla Kuruma da başvuru yapmış sayılır. İmtiyaz sözleşmesi ve yetki belgesi hükümlerinin değiştirilmesinde bu Kanun hükümleri dikkate alınır. Bu takdirde, imtiyaz sözleşmesi ve yetki belgesi değişiklikleri bu maddenin yürürlüğe girdiği ayın son gününden itibaren geçerli sayılır.

(5) Kurum tarafından, bu Kanun, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca yetkilendirilen ve bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamına girmeyen işletmeciler ve hizmet sağlayıcılar; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde ilgisine göre Kuruma veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına başvuruda bulunarak, Kurum veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı alacaklarının asıllarının ödenmemiş kısmının tamamı ile bu tutara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içerisinde Kuruma veya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına ödemeleri şartıyla bu alacaklara bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir. Bu fıkra hükmünden yararlanılabilmesi için dava açılmaması ve açılmış davalardan feragat edilmesi şarttır.

(6) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık tahsil edilmiş tutarların bu maddeye dayanılarak red ve iadesi yapılmaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3- 406 sayılı Kanunun ek 36 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun ek 13 üncü maddesine göre satışı yapılan taşınmazlara ilişkin olarak anılan maddede belirlenen süre içerisinde binalarını yapmayan ya da taksitlerini ödemeyen hak sahipleri ile 31/12/2020 tarihinden önce süreleri dolacak olan hak sahiplerine binalarını yapmaları veya taksitlerini ödemeleri amacıyla 31/12/2020 tarihine kadar ek süre verilir. Ancak bu süre içerisinde de hak sahiplerince bina yapılmaması veya taksitlerin ödenmemesi durumunda, bu taşınmazlar köy tüzel kişiliği adına, tüzel kişiliğini kaybeden köylerde ise ilgili belediye adına resen tapuda tescil edilir.”

MADDE 5- 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında can, mal ve çevresel risk taşıyan veya seyir ve seferin selametine engel olabilecek suret ve vaziyette karaya oturmuş, yarı batık veya batık halde yahut terk edilmiş veya atıl halde bulunan gemileri ve eşyasını, geminin donatanı veya kaptanı, liman başkanı tarafından tayin edilecek bir süre içerisinde çıkarmaya veya bulunduğu yerden kaldırmaya mecburdur. Bu süre kırk beş günden fazla olamaz. Belirlenen müddet, gemi yabancı bayraklı ise geminin sicile kayıtlı olduğu devletin ilgili makamlarına, donatana ve kaptana bildirilir, bu kişilerin adresleri bilinmiyorsa herhangi bir uluslararası denizcilik bülteninde ilan edilir. Gemi Türk bayraklı ise donatan veya kaptana bildirilir. Bu kişilerin adresleri bilinmiyorsa yurt düzeyinde dağıtım yapılan ve tirajı yüz binin üzerinde olan bir gazetede ilan edilir. Ayrıca gemi veya gemi vasfını kaybetmiş eşya hacizli ise durum haciz işlemini gerçekleştiren icra dairesine de bildirilir. Teknik veya meteorolojik zorunluluk nedeni ile ilgililer tarafından yapılacak itirazlar üzerine bu süreler, liman başkanı tarafından kırk beş günü aşmamak üzere uzatılabilir.

Tayin edilen süre içinde birinci fıkra uyarınca bildirimde bulunulanlara ulaşılamaması veya ulaşılsa dahi ilgililer tarafından geminin çıkarılmasından ya da bulunduğu yerden kaldırılmasından imtina edilmesi halinde; gemi ve eşyasını, liman başkanı çıkarmaya, çıkarttırmaya, bulunduğu yerden kaldırmaya, kaldırtmaya, imha ettirmeye, satmaya ve sattırmaya yetkilidir. Satış işlemi, liman başkanlıkları tarafından yerine getirilir ve satış aşamasına kadar yapılan masraflar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinden karşılanır. Yapılan masraflara karşılık gelen tutar, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedildikten sonra artan tutar gemi ve eşyası üzerinde haciz var ise ilk haczi koyan dosyaya gönderilir ve mevzuata göre sıra cetveli yapılarak

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(7) Bu madde kapsamında tahsil edilecek tutarların hesaplanmasında ilgili idarelerin kayıtları esas alınır.

(8) Bu maddenin üçüncü ve dördüncü fıkralarında düzenlenen süreleri üç katına kadar uzatmaya Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yetkilidir.

(9) Bu madde kapsamındaki alacakların bütçenin gelir ve gider hesaplarıyla ilişkilendirmeksizin terkin edilmesine Maliye Bakanı, Kurum alacakları yönünden terkin işlemlerine Kurum yetkilidir.

(10) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Kurumun görüşü alınarak Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 3- 406 sayılı Kanunun ek 36 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunun ek 13 üncü maddesine göre satışı yapılan taşınmazlara ilişkin olarak anılan maddede belirlenen süre içerisinde binalarını yapmayan ya da taksitlerini ödemeyen hak sahipleri ile 31/12/2020 tarihinden önce süreleri dolacak olan hak sahiplerine binalarını yapmaları veya taksitlerini ödemeleri amacıyla 31/12/2020 tarihine kadar ek süre verilir. Ancak bu süre içerisinde de hak sahiplerince bina yapılmaması veya taksitlerin ödenmemesi durumunda, bu taşınmazlar köy tüzel kişiliği adına, tüzel kişiliğini kaybeden köylerde ise ilgili belediye adına resen tapuda tescil edilir.”

MADDE 5- 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanununun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 7- Liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında can, mal ve çevresel risk taşıyan veya seyir ve seferin selametine engel olabilecek suret ve vaziyette karaya oturmuş, yarı batık veya batık halde yahut terk edilmiş veya atıl halde bulunan gemileri ve eşyasını, geminin donatanı veya kaptanı, liman başkanı tarafından tayin edilecek bir süre içerisinde çıkarmaya veya bulunduğu yerden kaldırmaya mecburdur. Bu süre kırk beş günden fazla olamaz. Belirlenen müddet, gemi yabancı bayraklı ise geminin sicile kayıtlı olduğu devletin ilgili makamlarına, donatana ve kaptana bildirilir, bu kişilerin adresleri bilinmiyorsa herhangi bir uluslararası denizcilik bülteninde ilan edilir. Gemi Türk bayraklı ise donatan veya kaptana bildirilir. Bu kişilerin adresleri bilinmiyorsa yurt düzeyinde dağıtım yapılan ve tirajı yüz binin üzerinde olan bir gazetede ilan edilir. Ayrıca gemi veya gemi vasfını kaybetmiş eşya hacizli ise durum haciz işlemini gerçekleştiren icra dairesine de bildirilir. Teknik veya meteorolojik zorunluluk nedeni ile ilgililer tarafından yapılacak itirazlar üzerine bu süreler, liman başkanı tarafından kırk beş günü aşmamak üzere uzatılabilir.

Tayin edilen süre içinde birinci fıkra uyarınca bildirimde bulunulanlara ulaşılamaması veya ulaşılsa dahi ilgililer tarafından geminin çıkarılmasından ya da bulunduğu yerden kaldırılmasından imtina edilmesi halinde; gemi ve eşyasını, liman başkanı çıkarmaya, çıkarttırmaya, bulunduğu yerden kaldırmaya, kaldırtmaya, imha ettirmeye, satmaya ve sattırmaya yetkilidir. Satış işlemi, liman başkanlıkları tarafından yerine getirilir ve satış aşamasına kadar yapılan masraflar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinden karşılanır. Yapılan masraflara karşılık gelen tutar, Bakanlık Döner Sermaye İşletmesine gelir kaydedildikten sonra artan tutar, gemi ve eşyası üzerinde haciz var ise ilk haczi koyan dosyaya gönderilir ve mevzuata göre sıra cetveli yapılarak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

alacaklılara dağıtılır. Bu işlemler sonucu artan bir tutarın bulunması halinde, söz konusu tutar beş yıl içinde müracaat edilmesi halinde hak sahibine ödenmek üzere Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi nezdinde emanet hesabına kaydedilir. Satış sürecinde adli veya idari makamlara yapılacak itirazlar ya da başvurular satışa durdurmaz. Satılan mal takyidattan âri olarak alıcıya teslim edilir.

Yukarıda belirtilen durumlar dışında, liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında bulunan gemilerin, seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyet bakımından ciddi tehlike oluşturabileceği durumlarda, gemi veya deniz aracı hakkında herhangi bir mahkeme kararı, adli veya idari tedbir olsa dahi, liman başkanı, birinci fıkradaki sürelerle bağlı kalmaksızın geminin emniyetli bir yere nakli de dâhil olmak üzere her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Bu durumlarda alınan tedbirlerin masrafı gemi donatanı tarafından karşılanır. Gemi donatanının bu masrafları otuz gün içerisinde ödememesi halinde; barınma haricindeki masraflar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından karşılanır ve birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 6- 24/3/1950 tarihli ve 5659 sayılı Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğü Kuruluş Kanununun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “10 yılı” ibaresi “30 yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “sonraki ayın en geç yarısına kadar Kültür Bakanlığı adına bir ulusal bankada açılacak özel hesaba” ibaresi “takip eden ayın en geç onbeşine kadar Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına” şeklinde, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Özel hesapta toplanan bu tutarların dörtte biri Kültür ve Turizm Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına aktarılır ve bütçeye gelir” ibaresi “Yatırılan bu tutarın dörtte üçü özel gelir olmak üzere tamamı genel bütçe geliri olarak” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Bu hesapta kalan miktarlar” ibaresi “Özel ödenek kaydedilen tutarlar,” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Özel gelir kaydedilen tutarlar karşılığını Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.”

MADDE 8- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22/A- Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

alacaklılara dağıtılır. Bu işlemler sonucu artan bir tutarın bulunması halinde, söz konusu tutar beş yıl içinde müracaat edilmesi halinde hak sahibine ödenmek üzere Bakanlık Döner Sermaye İşletmesi nezdinde emanet hesabına kaydedilir. Satış sürecinde adli veya idari makamlara yapılacak itirazlar ya da başvurular satışa durdurmaz. Satılan mal takyidattan âri olarak alıcıya teslim edilir.

Yukarıda belirtilen durumlar dışında, liman başkanlığı idari sorumluluk sahasında bulunan gemilerin, seyir, can, mal, çevre güvenliği ve emniyet bakımından ciddi tehlike oluşturabileceği durumlarda, gemi veya deniz aracı hakkında herhangi bir mahkeme kararı, adli veya idari tedbir olsa dahi, liman başkanı, birinci fıkradaki sürelerle bağlı kalmaksızın geminin emniyetli bir yere nakli de dâhil olmak üzere her türlü tedbiri almaya yetkilidir. Bu durumlarda alınan tedbirlerin masrafı gemi donatanı tarafından karşılanır. Gemi donatanının bu masrafları otuz gün içerisinde ödememesi halinde; barınma haricindeki masraflar Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından karşılanır ve yukarıdaki hükümler uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 6- 26/12/1925 tarihli ve 697 sayılı Günün Yirmidört Saate Taksimine Dair Kanunun 2 nci maddesinin ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu bir saati aşmamak kaydıyla ileri saat uygulaması yapmaya yetkilidir.”

MADDE 7- 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “sonraki ayın en geç yarısına kadar Kültür Bakanlığı adına bir ulusal bankada açılacak özel hesaba” ibaresi “takip eden ayın en geç on beşine kadar Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına” şeklinde, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “Özel hesapta toplanan bu tutarların dörtte biri Kültür ve Turizm Bakanlığı Merkez Saymanlığı hesabına aktarılır ve bütçeye gelir” ibaresi “Yatırılan bu tutarın dörtte üçü özel gelir olmak üzere tamamı genel bütçe geliri olarak” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Bu hesapta kalan miktarlar” ibaresi “Özel ödenek kaydedilen tutarlar,” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

“Özel gelir kaydedilen tutarlar karşılığını Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Kültür ve Turizm Bakanı yetkilidir.”

MADDE 8- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 22/A- Maliye Bakanı, aşağıdaki ödeme ve işlemlerde, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcun bulunmadığına ilişkin belge aranılması ve yapılacak ödemelerden istihkak sahiplerinin amme borçlarının kesilerek ilgili tahsil dairesine aktarılması zorunluluğu ile kesintilere asgari tutar ve oran getirmeye, kapsama girecek amme alacaklarını tür, tutar, ödeme ve işlemler itibarıyla topluca veya ayrı ayrı tespit etmeye, zorunluluk getirilen ödeme ve işlemlerde hangi hallerde bu zorunluluğun aranılmayacağını ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde,

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

3. Kanun, kararname ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde,

4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kağıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile (8) sayılı tarifeye konu harçlar (diploma harçları hariç) ve trafik harçlarına mevzu işlemlerde,

5. 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde.

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata selahiyetli tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dörtbin Türk Lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.”

MADDE 9- 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “kredi kartı ile ödenmesi” ibaresi “kredi kartı, banka kartı ve benzeri kartlar ile ödenmesi” şeklinde ve ikinci cümlesinde yer alan “kredi kartı kullanılmak” ibaresi “kredi kartı, banka kartı ve benzeri kartlar kullanılmak” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 6183 sayılı Kanunun 15 inci, 55 inci, 56 ncı ve 60 ıncı maddelerinde ve 58 inci maddesinin birinci ve yedinci fıkralarında yer alan “7” ibareleri “15” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “%25”, (b) ve (d) bentlerinde yer alan “%15”, (c) bendinde yer alan “%5” ibareleri “%7,5” şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan “Birinci fıkradaki %25 ve %15 oranlarını ayrı ayrı veya birlikte %5’e, %5 oranını ise sıfıra kadar indirmeye ve bu oranları kanuni oranlarına kadar artırmaya” ibaresi “Birinci fıkradaki oranları ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 6802 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde yer alan “Türkiye’de kurulu borsalarda gerçekleştirilen” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1. 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerde,

2. 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren kurumlar ile kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların (meslekî kuruluşlar ve vakıf yüksek öğretim kurumları hariç) mal veya hizmet alımları ile yapım işleri nedeniyle hak sahiplerine yapacakları ödemelerde,

3. Kanun, kararname ve diğer mevzuatla nakdi olarak sağlanan Devlet yardımları, teşvikler ve destekler nedeniyle yapılacak ödemelerde,

4. 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa ekli tarifelerde yer alan ticaret sicil harçlarından kayıt ve tescil harçları, noter harçlarından senet, mukavelename ve kâğıtlardan alınan harçlar, tapu ve kadastro harçlarından tapu işlemlerine ilişkin alınan harçlar, gemi ve liman harçları ile (8) sayılı tarifye konu harçlar (diploma harçları hariç) ve trafik harçlarına mevzu işlemlerde,

5. 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yer alan bina inşaat harcı ve yapı kullanma izin harcına mevzu işlemlerde.

Bu madde kapsamında zorunluluk getirilen ödemelere ilişkin olarak işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere, yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine vadesi geçmiş borcu karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder. Şu kadar ki bu hükmün uygulanmasında diğer kamu idarelerinin alacaklarına karşılık kesinti yapılması gereken hallerde kesinti tutarı garameten taksim olunur.

Takibata yetkili tahsil dairesince, bu madde kapsamında getirilen zorunluluğa rağmen borcun olmadığına dair belgeyi aramaksızın ödeme yapanlara ve işlem tesis eden kurum ve kuruluşlara dört bin Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezası, ilgisine tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödenir. İdari para cezasına karşı tebliğ tarihini takip eden otuz gün içinde idare mahkemesinde dava açılabilir.”

MADDE 9- 6183 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “kredi kartı ile ödenmesi” ibaresi “kredi kartı, banka kartı ve benzeri kartlar ile ödenmesi” şeklinde ve ikinci cümlesinde yer alan “kredi kartı kullanılmak” ibaresi “kredi kartı, banka kartı ve benzeri kartlar kullanılmak” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 10- 6183 sayılı Kanunun 15 inci, 55 inci, 56 ncı ve 60 ncı maddelerinde ve 58 inci maddesinin birinci ve yedinci fıkralarında yer alan “7” ibareleri “15” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “%25”, (b) ve (d) bentlerinde yer alan “%15”, (c) bendinde yer alan “%5” ibareleri “%7,5” şeklinde, yedinci fıkrasında yer alan “Birinci fıkradaki %25 ve %15 oranlarını ayrı ayrı veya birlikte %5’e, %5 oranını ise sıfıra kadar indirmeye ve bu oranları kanuni oranlarına kadar artırmaya” ibaresi “Birinci fıkradaki oranları ayrı ayrı veya birlikte sıfıra kadar indirmeye, iki katına kadar artırmaya” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 12- 6802 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde yer alan “Türkiye’de kurulu borsalarda gerçekleştirilen” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 13- 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (2) numaralı bendinin (ç) ve (e) alt bentleri aşağıdaki şekilde, (d) alt bendinde yer alan “Bu fıkranın (b) ve (c) bentlerinde” ibaresi “Bu bendin (b) ve (c) alt bentlerinde” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ç) Bayilerle yapılacak sözleşmelerin esasları ile bayilere verilecek komisyon ve teşvik primi oranlarını tespit etmek.”

“e) Başbaya ile yapılacak sözleşmelerin esasları ile komisyon ve teşvik primi dahil olmak üzere ihale kistaslarını tespit etmek.”

“Bu maddenin üçüncü fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendi ve (5) numaralı bendinin (a) alt bendi ile (12) numaralı bendinde belirtilen görev ve yetkiler, 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yapıtırılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında Teşkilat Başkanlığınca kısmen veya tamamen özel hukuk tüzel kişilerine devredilebilir veya mal ve hizmet satın alma yoluna gidilebilir.”

MADDE 14- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “%10” ibaresi “%20” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 15- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “% 25’ini” ibaresi “% 15’ini” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 193 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin mülga (c) alt bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“c) Tam mükellef kurumlar tarafından elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar sermayeye eklenmeyen ve/veya kar dağıtımına konu edilmeyen dağıtılabilir kurum kazançlarından (Bu kazançların bu alt bent kapsamında tevkifata tabi tutulduktan sonra; sermayeye eklenmesi halinde sermayeye eklenen tutara isabet eden tevkifat tutarı, dağıtılması halinde ise dağıtılan kazanç üzerinden bu alt bent kapsamında yapılan tevkifatın dağıtılan kazançlar üzerinden (b.i) ve (b.ii) alt bentleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddeleri uyarınca hesaplanan vergiden mahsubundan sonra kalan kısmı kuruma red ve iade olunur. Dağıtılan kazançlar üzerinden (b.i) ve (b.ii) alt bentleri ile Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci ve 30 uncu maddeleri uyarınca hesaplanan verginin bulunmaması halinde dağıtılan kazançta isabet eden tevkifat tutarı hakkında da bu hüküm uygulanır.),”

MADDE 17- 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan tarifede yazılı “%27” ibaresi “%30” şeklinde ve tarifenin dördüncü gelir dilimi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“70.000 TL’den fazlasının 70.000 TL’si için 17.350 TL (ücret gelirlerinde 110.000 TL’den fazlasının 110.000 TL’si için 29.350 TL), fazlası %35”

MADDE 18- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 87- 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri bu Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2017 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13- 29/4/1959 tarihli ve 7258 sayılı Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasının (2) numaralı bendinin (ç) ve (e) alt bentleri aşağıdaki şekilde, (d) alt bendinde yer alan “Bu fıkranın (b) ve (c) bentlerinde” ibaresi “Bu bendin (b) ve (c) alt bentlerinde” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“ç) Bayilerle yapılacak sözleşmelerin esasları ile bayilere verilecek komisyon ve teşvik primi oranlarını tespit etmek.”

“e) Başbaya ile yapılacak sözleşmelerin esasları ile komisyon ve teşvik primi dahil olmak üzere ihale kistaslarını tespit etmek.”

“Bu maddenin üçüncü fıkrasının (2) numaralı bendinin (c) alt bendi ve (5) numaralı bendinin (a) alt bendi ile (12) numaralı bendinde belirtilen görev ve yetkiler, 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yapıtılması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi kapsamında Teşkilat Başkanlığınca kısmen veya tamamen özel hukuk tüzel kişilerine devredilebilir veya mal ve hizmet satın alma yoluna gidilebilir.”

MADDE 14- 8/6/1959 tarihli ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “%10” ibaresi “%20” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 15- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 74 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “%25’ini” ibaresi “%15’ini” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 87- 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri bu Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarife nedeniyle 32 nci maddedeki esaslara göre sadece kendisi için asgari geçim indirimi hesaplanan asgari ücretlilere 2017 yılı Ocak ayına ilişkin ödenen net ücretin altında kalanlara, bu tutar ile 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin olarak aylık

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra da geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Bu Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla birinci fıkra da yer alan dönemlere ilişkin olarak verilmiş olan muhtasar beyannamelerde beyan edilen ve birinci fıkra hükmü kapsamında ilave asgari geçim indirimi uygulanamaması nedeniyle çalışanlarca fazla ödenen vergiler, bunlara iade edilmek üzere, vergi sorumlularınca bu maddenin yayımı tarihinden sonra verilecek muhtasar beyannameler üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilmek suretiyle reddolunur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 19- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 101- Bu Kanuna göre bilinen adresler şunlardır:

1. Mükellef tarafından işe başlamada veya adres değişikliğinde bildirilen işyeri adresleri,
2. Yoklama fişinde veya ilgilinin imzası bulunmak şartıyla yetkili memurlar tarafından bir tutanakla tespit edilen işyeri adresleri,
3. 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi.

Birinci fıkranın (1) ve (2) numaralı bentlerinde yazılı bilinen adreslerden tarih itibarıyla tebligat yapacak makama en son olarak bildirilmiş veya bu makamca tespit edilmiş olanı dikkate alınır ve tebliğ öncelikle bu adreste yapılır.

İşyeri adresinde tebliğ yapılacak olanların bu adresinde bulunamaması, işin bırakılması veya işin bırakılmış addolunması hallerinde tebliğ, gerçek kişilerde kendisinin, tüzel kişilerde bunların başkan, müdür veya kanuni temsilcilerinden birinin, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler veya varsa temsilcilerinden herhangi birinin adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinde yapılır.

İşyeri adresi olmayanlara tebliğ, doğrudan adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinde yapılır.”

MADDE 20- 213 sayılı Kanunun 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 102- Tebliğ olunacak evrakı içeren zarf posta idaresince muhatabına verilir ve bu durum muhatap ile posta memuru tarafından tebliğ alındısına tarih ve imza konulmak suretiyle tespit olunur.

Muhatap imza edecek kadar yazı bilmez veya herhangi bir sebeple imza edemeyecek durumda bulunursa sol elinin başparmağı bastırılmak suretiyle tebliğ edilir.

Muhatap tebellüğden imtina ederse, tebliğ evrakının gönderildiği idareden alınabileceği şerhini içeren bir pusula kapağı yapıştırılır. Posta memuru, durumu tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza ederek, tebliğ olunacak evrakı tebliği yaptıran idareye teslim eder. Bu durumda tebliğ, pusulanın kapağı yapıştırıldığı tarihte yapılmış sayılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

hesaplanan net ücreti arasındaki fark tutar, ücretlinin asgari geçim indirimine ayrıca ilave edilir. Bu fıkra da geçen net ücret, yasal kesintiler sonrası ücret tutarına asgari geçim indiriminin ilavesi sonucu oluşan ücreti ifade eder.

Bu Kanunun bu maddeye aykırı olan hükümleri 2017 yılı Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık ayları için uygulanmaz.

Bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla birinci fıkra da yer alan dönemlere ilişkin olarak verilmiş olan muhtasar beyannamelerde beyan edilen ve birinci fıkra hükmü kapsamında ilave asgari geçim indirimi uygulanmaması nedeniyle çalışanlarca fazla ödenen vergiler, bunlara iade edilmek üzere, vergi sorumlularınca bu maddenin yayımı tarihinden sonra verilecek muhtasar beyannameler üzerinde hesaplanan vergiden mahsup edilmek suretiyle reddolunur.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile mahsup şeklini ve dönemini belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 17- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 101 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 101- Bu Kanuna göre bilinen adresler şunlardır:

1. Mükellef tarafından işe başlamada veya adres değişikliğinde bildirilen işyeri adresleri,
2. Yoklama fişinde veya ilgilinin imzası bulunmak şartıyla yetkili memurlar tarafından bir tutanakla tespit edilen işyeri adresleri,
3. 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresi.

Birinci fıkranın (1) ve (2) numaralı bentlerinde yazılı bilinen adreslerden tarih itibarıyla tebligat yapacak makama en son olarak bildirilmiş veya bu makamca tespit edilmiş olanı dikkate alınır ve tebliğ öncelikle bu adreste yapılır.

İşyeri adresinde tebliğ yapılacak olanların bu adresinde bulunamaması, işin bırakılması veya işin bırakılmış addolunması hallerinde tebliğ, gerçek kişilerde kendisinin, tüzel kişilerde bunların başkan, müdür veya kanuni temsilcilerinden birinin, tüzel kişiliği olmayan teşekküllerde ise bunları idare edenler veya varsa temsilcilerinden herhangi birinin adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinde yapılır.

İşyeri adresi olmayanlara tebliğ, doğrudan adres kayıt sisteminde bulunan yerleşim yeri adresinde yapılır.”

MADDE 18- 213 sayılı Kanunun 102 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 102- Tebliğ olunacak evrakı içeren zarf posta idaresince muhatabına verilir ve bu durum muhatap ile posta memuru tarafından tebliğ alındısına tarih ve imza konulmak suretiyle tespit olunur.

Muhatap imza edecek kadar yazı bilmez veya herhangi bir sebeple imza edemeyecek durumda bulunursa sol elinin başparmağı bastırılmak suretiyle tebliğ edilir.

Muhatap tebellüğden imtina ederse, tebliğ evrakının gönderildiği idareden alınabileceği şerhini içeren bir pusula kاپی yapıstırılır. Posta memuru, durumu tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza ederek, tebliğ olunacak evrakı tebliği yaptıran idareye teslim eder. Bu durumda tebliğ, pusulanın kاپی yapıstırıldığı tarihte yapılmış sayılır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerinde sayılan işyeri adreslerine tebliğ çıkılan hallerde, tebliğ yapılacak olanların bu adreste bulunamaması durumunda (Bulunamama durumu o adresten geçici ayrılımları da kapsar.) durum, posta memuru tarafından tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza edilerek, tebliğ evrakı gönderildiği idareye iade edilir. Bu durumda bu Kanunun 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılır.

Bu Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde sayılan adrese tebliğ çıkılan hallerde, tebliğ yapılacak kişinin adresinde bulunamaması durumunda (Bulunamama durumu o adresten geçici ayrılımları da kapsar.) durum, posta memuru tarafından tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza edilerek, tebliğ evrakı gönderildiği idareye iade edilir. Bunun üzerine tebliği çıkaran merci tarafından tayin olunacak münasip bir süre sonra yeniden tebliğ çıkarılır. İkinci defa çıkarılan tebliğ evrakı da aynı sebeplerle tebliğ edilemezse, tebliğ evrakının gönderildiği idareden alınabileceği şerhini içeren bir pusula kapıya yapıştırılır. Bu durum, posta memuru tarafından tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza edilerek tebliğ evrakı, gönderildiği idareye iade edilir. Tebliğ evrakının pusulanın yapıştırıldığı tarihten itibaren onbeş gün içerisinde muhatabı tarafından alınması hâlinde alındığı günde, bu süre içerisinde alınmaması hâlinde ise onbeşinci günde tebliğ yapılmış sayılır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 21- 213 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 103- Aşağıda yazılı hallerde tebliğ ilan yoluyla yapılır.

1. Muhatabın bu Kanunun 101 inci maddesi kapsamında bilinen adresi yoksa,
2. Bu Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerinde sayılan bilinen adreste tebliğ yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde kayıtlı bir adresi bulunmazsa,
3. Yabancı memleketlerde bulunanlara tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa,
4. Başkaca nedenlerden dolayı tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa.”

MADDE 22- 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş ve beşinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4. Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları kullanılmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesine, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracılığıyla gönderilmesi hususlarında izin vermeye, standart belirlemeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler ile bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluk veya standartları beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler veya bilgi ve işlem çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulatmaya ya da belirlemeye, kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannameler üzerine düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameler ile süresinden sonra verilen bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelere istinaden düzenlenen ihbarnameleri, mükellefe, vergi sorumlusuna veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerinde sayılan işyeri adreslerine tebliğ çıkılan hallerde, tebliğ yapılacak olanların bu adreste bulunamaması durumunda (Bulunamama durumu o adresten geçici ayrılmaları da kapsar.) durum, posta memuru tarafından tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza edilerek, tebliğ evrakı gönderildiği idareye iade edilir. Bu durumda bu Kanunun 101 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılır.

Bu Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde sayılan adrese tebliğ çıkılan hallerde, tebliğ yapılacak kişinin adresinde bulunamaması durumunda (Bulunamama durumu o adresten geçici ayrılmaları da kapsar.) durum, posta memuru tarafından tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza edilerek, tebliğ evrakı gönderildiği idareye iade edilir. Bunun üzerine tebliği çıkaran merci tarafından tayin olunacak münasip bir süre sonra yeniden tebliğ çıkarılır. İkinci defa çıkarılan tebliğ evrakı da aynı sebeplerle tebliğ edilemezse, tebliğ evrakının gönderildiği idareden alınabileceği şerhini içeren bir pusula kapıya yapıştırılır. Bu durum, posta memuru tarafından tebliğ alındısı üzerine şerh ve imza edilerek, tebliğ evrakı, gönderildiği idareye iade edilir. Tebliğ evrakının pusulanın yapıştırıldığı tarihten itibaren on beş gün içerisinde muhatabı tarafından alınması hâlinde alındığı günde, bu süre içerisinde alınmaması hâlinde ise on beşinci günde tebliğ yapılmış sayılır.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 19- 213 sayılı Kanunun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 103- Aşağıda yazılı hallerde tebliğ ilan yoluyla yapılır.

1. Muhatabın bu Kanunun 101 inci maddesi kapsamında bilinen adresi yoksa,
2. Bu Kanunun 101 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentlerinde sayılan bilinen adreste tebliğ yapılamaması hâlinde, muhatabın adres kayıt sisteminde kayıtlı bir adresi bulunmazsa,
3. Yabancı memleketlerde bulunanlara tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa,
4. Başkaca nedenlerden dolayı tebliğ yapılmasına imkân bulunmazsa.”

MADDE 20- 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkra aşağıdaki bent eklenmiş ve beşinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4. Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları kullanılmak suretiyle internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesine, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye, standart belirlemeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler ile bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluk veya standartları beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeler veya bilgi ve işlem çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulamaya ya da belirlemeye, kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannameler üzerine düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameler ile süresinden sonra verilen bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelere istinaden düzenlenen ihbarnameleri, mükellefe, vergi sorumlusuna veya bunların elektronik ortamda beyanname,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda tebliğ etmeye, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelere ilişkin yapılan işlemlerin sonuçlarını internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında ilgili kişilere göndermeye ve bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,”

“7. Elektronik ticarete vergi güvenliğini sağlamak amacıyla elektronik ortamda ticari faaliyette bulunan gerçek ya da tüzel kişi hizmet sağlayıcılara ve/veya başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcılara ticari faaliyetlerine ilişkin bildirim verme yükümlülüğü getirmeye, bildirimin içerik, format, standart, verilme süresi ve yöntemini belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bildirim verme yükümlülüğünü iş hacmi, sektör, mükellef grupları, alış-satış tutarı, alım satıma konu mal ve hizmet türleri itibarıyla belirlemeye, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına ilişkin bildirim konu bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları tarafından alınması zorunluluğunu getirmeye, bu bent kapsamındaki bilgi ve bildirimlerin elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi yükümlülüğü getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye,”

“Kanuni süresi geçtikten sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameler ile elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin süresinden sonra verilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen ihbarnameler mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilir.”

MADDE 23- 213 sayılı Kanunun 157 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya ikamet” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurum yurtlarında barınan öğrenciler ile birlikte” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve ikinci fıkrasına “Beslenme ve barınma yardımı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan derneklere ait yükseköğrenim yurtlarında barınan öğrencilere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 25- 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“20- Taşıt değeri: Taşıtların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül eden değeri ifade eder.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeleri gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda tebliğ etmeye, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelere ilişkin yapılan işlemlerin sonuçlarını internet de dâhil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında ilgili kişilere göndermeye ve bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,”

“7. Elektronik ticarete vergi güvenliğini sağlamak amacıyla elektronik ortamda ticari faaliyette bulunan gerçek ya da tüzel kişi hizmet sağlayıcılara ve/veya başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına elektronik ticaret ortamını sağlayan gerçek ve tüzel kişi aracı hizmet sağlayıcılara ticari faaliyetlerine ilişkin bildirim verme yükümlülüğü getirmeye, bildirimin içerik, format, standart, verilme süresi ve yöntemini belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya, bildirim verme yükümlülüğünü iş hacmi, sektör, mükellef grupları, alış-satış tutarı, alım satıma konu mal ve hizmet türleri itibarıyla belirlemeye, başkalarına ait iktisadi ve ticari faaliyetlerin yapılmasına ilişkin bildirim konu bilgilerin aracı hizmet sağlayıcıları tarafından alınması zorunluluğunu getirmeye, bu bent kapsamındaki bilgi ve bildirimlerin elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesi yükümlülüğü getirmeye ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye,”

“Kanuni süresi geçtikten sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarname ile elektronik ortamda verilme zorunluluğu getirilen bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgelerin süresinden sonra verilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen ihbarname mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname, bildirim, yazı, dilekçe, tutanak, rapor ve diğer belgeleri gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilir.”

MADDE 21- 213 sayılı Kanunun 157 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “veya ikamet” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 22- 16/8/1961 tarihli ve 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kurum yurtlarında barınan öğrenciler ile birlikte” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkrasına “Beslenme ve barınma yardımı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan derneklere ait yükseköğrenim yurtlarında barınan öğrencilere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 23- 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“20- Taşıt değeri: Taşıtların teslimi, ilk iktisabı ve ithalinde, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan (vade farkı ile hesaplanan özel tüketim vergisi hariç) teşekkül eden değeri ifade eder.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 26- 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelen (1) sayılı tarifenin “1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri” başlıklı bölümü iki sütun eklenmek suretiyle aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı tarifenin “2- Motosikletler” başlıklı bölümünden önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiş, anılan tablodan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“

Motor Silindir Hacmi (cm³)	Taşıt Değeri (TL)	Satır Numarası	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1 - 3 yaş	4 - 6 yaş	7 - 11 yaş	12 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş
1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri							
1300 cm³ ve aşağısı	40.000'i aşmayanlar	1	904	630	353	267	95
	40.000'i aşıp 70.000'i aşmayanlar	2	994	693	388	294	104
	70.000'i aşanlar	3	1.085	756	423	320	114
1301 - 1600 cm³ e kadar	40.000'i aşmayanlar	4	1.449	1.086	630	445	171
	40.000'i aşıp 70.000'i aşmayanlar	5	1.593	1.195	693	489	187
	70.000'i aşanlar	6	1.738	1.303	756	534	204
1601 - 1800 cm³ e kadar	100.000'i aşmayanlar	7	2.814	2.199	1.295	790	306
	100.000'i aşanlar	8	3.069	2.399	1.413	862	334
1801 - 2000 cm³ e kadar	100.000'i aşmayanlar	9	4.432	3.414	2.007	1.195	471
	100.000'i aşanlar	10	4.835	3.725	2.189	1.304	514
2001 - 2500 cm³ e kadar	125.000'i aşmayanlar	11	6.648	4.826	3.015	1.802	713
	125.000'i aşanlar	12	7.253	5.265	3.289	1.966	778
2501 - 3000 cm³ e kadar	250.000'i aşmayanlar	13	9.269	8.063	5.037	2.710	995
	250.000'i aşanlar	14	10.112	8.796	5.495	2.957	1.085
3001 - 3500 cm³ e kadar	250.000'i aşmayanlar	15	14.116	12.700	7.651	3.819	1.401
	250.000'i aşanlar	16	15.399	13.855	8.346	4.166	1.529
3501 - 4000 cm³ e kadar	400.000'i aşmayanlar	17	22.193	19.164	11.287	5.037	2.007
	400.000'i aşanlar	18	24.210	20.906	12.313	5.495	2.189
4001 cm³ ve yukarısı	475.000'i aşmayanlar	19	36.322	27.238	16.132	7.250	2.814
	475.000'i aşanlar	20	39.624	29.714	17.598	7.909	3.069
Motor Silindir Hacmi (cm³)			Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1 - 3 yaş	4 - 6 yaş	7 - 11 yaş	12 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş

”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 24- 197 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra gelen (I) sayılı tarifenin “1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri” başlıklı bölümü iki sütun eklenmek suretiyle aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı tarifenin “2- Motosikletler” başlıklı bölümünden önce gelmek üzere aşağıdaki satır eklenmiş, anılan tablodan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş, mevcut ikinci fıkra aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“

Motor Silindir Hacmi (cm³)	Taşıt Değeri (TL)	Satır Numarası	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1 - 3 yaş	4 - 6 yaş	7 - 11 yaş	12 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş
1- Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri							
1300 cm³ ve aşağısı	40.000'i aşmayanlar	1	743	518	290	220	78
	40.000'i aşıp 70.000'i aşmayanlar	2	817	570	319	242	86
	70.000'i aşanlar	3	892	622	348	264	94
1301 - 1600 cm³ e kadar	40.000'i aşmayanlar	4	1.294	970	563	398	153
	40.000'i aşıp 70.000'i aşmayanlar	5	1.423	1.067	619	437	168
	70.000'i aşanlar	6	1.553	1.164	675	477	183
1601 - 1800 cm³ e kadar	100.000'i aşmayanlar	7	2.512	1.964	1.156	705	274
	100.000'i aşanlar	8	2.741	2.142	1.262	770	299
1801 - 2000 cm³ e kadar	100.000'i aşmayanlar	9	3.957	3.048	1.792	1.067	421
	100.000'i aşanlar	10	4.317	3.326	1.955	1.164	459
2001 - 2500 cm³ e kadar	125.000'i aşmayanlar	11	5.936	4.309	2.692	1.609	637
	125.000'i aşanlar	12	6.476	4.701	2.937	1.755	695
2501 - 3000 cm³ e kadar	250.000'i aşmayanlar	13	8.276	7.200	4.498	2.420	888
	250.000'i aşanlar	14	9.029	7.854	4.907	2.640	969
3001 - 3500 cm³ e kadar	250.000'i aşmayanlar	15	12.603	11.340	6.831	3.410	1.251
	250.000'i aşanlar	16	13.749	12.371	7.452	3.720	1.365
3501 - 4000 cm³ e kadar	400.000'i aşmayanlar	17	19.815	17.111	10.077	4.498	1.792
	400.000'i aşanlar	18	21.617	18.666	10.994	4.907	1.955
4001 cm³ ve yukarısı	475.000'i aşmayanlar	19	32.431	24.320	14.403	6.474	2.512
	475.000'i aşanlar	20	35.379	26.531	15.713	7.062	2.741
Motor Silindir Hacmi (cm³)			Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
			1 - 3 yaş	4 - 6 yaş	7 - 11 yaş	12 - 15 yaş	16 ve yukarı yaş

”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“(I) sayılı tarifiede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri ilk kayıt ve tescil edildiği tarih itibarıyla taşıt değerine isabet eden satır, sonraki yıllarda da bu taşıtın vergi tutarlarının belirlenmesinde esas alınır.

(I) sayılı tarifiede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerine ait vergi tutarlarının Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Birliği tarafından her yılın Ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin %10’unu aşması halinde, taşıtlara ait vergi tutarlarını, bir önceki satırdaki aynı yaş grubunda bulunan taşıtlara isabet eden vergi tutarı olarak belirlemeye, bu oranı %4’e kadar indirmeye ve kanuni oranına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 27- 197 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları ile 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(I)” ibareleri “(I), (I/A),” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 28- 197 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “önceki yılda uygulanan” ibaresinden sonra gelmek üzere “taşıt değerleri ve” ibaresi, üçüncü fıkrasının (a) bendinin sonuna “taşıt değerlerini ayrı ayrı veya birlikte yeniden belirlemeye,” ibaresi eklenmiş ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taşıt değerlerinin hesabında yüz liraya, ödenmesi gereken vergi miktarlarında ise bir liraya kadar olan kesirler dikkate alınmaz.”

MADDE 29- 197 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- 31/12/2017 tarihinden (bu tarih dahil) önce kayıt ve tescil edilen otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri aşağıdaki (I/A) sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

(I/A) SAYILI TARİFE

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16 ve yukarı yaş
Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1300 cm ³ e aşağısı	904	630	353	267	95
1301-1600 cm ³ e kadar	1.449	1.086	630	445	171
1601-1800 cm ³ e kadar	2.558	1.999	1.177	718	279
1801-2000 cm ³ e kadar	4.029	3.104	1.824	1.086	428
2001-2500 cm ³ e kadar	6.044	4.388	2.741	1.638	648
2501-3000 cm ³ e kadar	8.427	7.330	4.579	2.464	904
3001-3500 cm ³ e kadar	12.832	11.546	6.955	3.472	1.274
3501-4000 cm ³ e kadar	20.175	17.422	10.261	4.579	1.824
4001 cm ³ ve yukarısı	33.020	24.762	14.665	6.591	2.558

Yukarıdaki tarifiede yer alan taşıtlara ait vergi tutarlarının Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından her yılın Ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin %5’ini aşması halinde taşıtlara ait vergi tutarları, bir önceki satırdaki aynı yaş grubunda bulunan taşıtlara isabet eden vergi tutarı olarak esas alınır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(I) sayılı tarifiede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerinde, ilk kayıt ve tescil edildiği tarih itibarıyla taşıt değerine isabet eden satır, sonraki yıllarda da bu taşıtın vergi tutarlarının belirlenmesinde esas alınır.”

“(I) sayılı tarifiede yer alan otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerlerine ait vergi tutarlarının Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından her yılın ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin %10’unu aşması halinde, taşıtlara ait vergi tutarlarını, bir önceki satırdaki aynı yaş grubunda bulunan taşıtlara isabet eden vergi tutarı olarak belirlemeye, bu oranı %4’e kadar indirmeye ve kanuni oranına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

“Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 25- 197 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları ile 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(I)” ibareleri “(I), (I/A),” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 197 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “önceki yılda uygulanan” ibaresinden sonra gelmek üzere “taşıt değerleri ve” ibaresi, üçüncü fıkrasının (a) bendinin sonuna “taşıt değerlerini ayrı ayrı veya birlikte yeniden belirlemeye,” ibaresi eklenmiş ve dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Taşıt değerlerinin hesabında yüz Türk lirasına, ödenmesi gereken vergi miktarlarında ise bir Türk lirasına kadar olan kesirler dikkate alınmaz.”

MADDE 27- 197 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- 31/12/2017 tarihinden (bu tarih dahil) önce kayıt ve tescil edilen otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri aşağıdaki (I/A) sayılı tarifeye göre vergilendirilir.

(I/A) SAYILI TARİFE

Motor Silindir Hacmi (cm ³)	Taşıtların Yaşları ile Ödenecek Yıllık Vergi Tutarı (TL)				
	1-3 yaş	4-6 yaş	7-11 yaş	12-15 yaş	16 ve yukarı yaş
Otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzerleri					
1300 cm ³ ve aşağısı	743	518	290	220	78
1301-1600 cm ³ e kadar	1.294	970	563	398	153
1601-1800 cm ³ e kadar	2.284	1.785	1.051	641	249
1801-2000 cm ³ e kadar	3.598	2.771	1.629	970	383
2001-2500 cm ³ e kadar	5.396	3.918	2.448	1.463	579
2501-3000 cm ³ e kadar	7.524	6.545	4.089	2.200	808
3001-3500 cm ³ e kadar	11.458	10.309	6.210	3.100	1.138
3501-4000 cm ³ e kadar	18.014	15.555	9.161	4.089	1.629
4001 cm ³ ve yukarısı	29.483	22.109	13.094	5.885	2.284

Yukarıdaki tarifiede yer alan taşıtlara ait vergi tutarlarının Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği tarafından her yılın ocak ayında ilan edilen kasko sigortası değerlerinin %5’ini aşması halinde taşıtlara ait vergi tutarları, bir önceki satırdaki aynı yaş grubunda bulunan taşıtlara isabet eden vergi tutarı olarak esas alınır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce iktisap edilmiş ancak çeşitli nedenlerle kayıt ve tescil edilmemiş otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzeri taşıtlar 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa kayıt ve tescil edildiği takdirde bu maddede yer alan tarife göre vergilendirilir.”

MADDE 30- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kağıtların, Maliye Bakanlığının muvafakati ile ilgili bakanlık, daireler veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından hazırlanıp bastırılması veya elektronik belge olarak düzenlenmesi mümkündür.”

MADDE 31- 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde ve aynı Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyalardan gümrük vergi had ve nispetleri “muaf” olanların gümrük vergisi had ve nispetleri “0” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50’ye kadar yükseltebilir, sıfıra kadar indirebilir veya bu Cetveldeki had ve nispetleri %50’sine kadar artırabilir.”

MADDE 32- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun mükerrer 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan maktu vergileri veya bu vergilerin yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenmiş olan tutarlarını (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dahil) ve nispi vergileri, kâğıt türleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte olmak üzere; maktu vergilerde on katına, nispi vergilerde ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu vergileri yarısına kadar, nispi vergileri ise sıfıra kadar indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir.”

MADDE 33- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar” başlıklı bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“54. Kamu özel iş birliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlar ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar.”

MADDE 34- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesine onbirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu özel iş birliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler, yargı harçları hariç, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.”

MADDE 35- 492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı Tarifenin “XII- Transfer fiyatlandırması ile ilgili yöntem belirleme anlaşması harçları.” başlıklı bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce iktisap edilmiş ancak çeşitli nedenlerle kayıt ve tescil edilmemiş otomobil, kaptıkaçtı, arazi taşıtları ve benzeri taşıtlar 1/1/2018 tarihinden sonra ilk defa kayıt ve tescil edildiği takdirde bu maddede yer alan tarife göre vergilendirilir.”

MADDE 28- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu kâğıtların, Maliye Bakanlığının muvafakati ile ilgili bakanlık, daireler veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından hazırlanıp bastırılması veya elektronik belge olarak düzenlenmesi mümkündür.”

MADDE 29- 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde ve aynı Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyalardan gümrük vergi had ve nispetleri “muaf” olanların gümrük vergisi had ve nispetleri “0” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu Kanunun eki Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde yer alan eşyaların gümrük vergisi had ve nispetlerini 50’ye kadar yükseltebilir, sıfıra kadar indirebilir veya bu Cetveldeki had ve nispetleri %50’sine kadar artırabilir.”

MADDE 30- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun mükerrer 30 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakanlar Kurulu, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yer alan maktu vergileri veya bu vergilerin yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenmiş olan tutarlarını (maktu ve nispi vergilerin asgari ve azami miktarlarını belirleyen hadler dâhil) ve nispi vergileri, kâğıt türleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte olmak üzere; maktu vergilerde on katına, nispi vergilerde ise bir katına kadar artırmaya, uygulanmakta olan maktu vergileri yarısına kadar, nispi vergileri ise sıfıra kadar indirmeye, bu had ve miktarlar arasında yeni had, miktar ve nispetler tespit etmeye yetkilidir.”

MADDE 31- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun “IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar” başlıklı bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“54. Kamu özel iş birliği projelerinin finansmanı için yurt dışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin olarak düzenlenen kâğıtlar ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar.”

MADDE 32- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesine onbirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu özel iş birliği projelerinin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların, bu fonları proje yüklenicisi firmalara kullandırmasına ilişkin işlemler ile bunların teminatı ve geri ödenmesine ilişkin işlemler, yargı harçları hariç, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.”

MADDE 33- 492 sayılı Kanuna bağlı (8) sayılı Tarifenin “XII- Transfer fiyatlandırması ile ilgili yöntem belirleme anlaşması harçları.” başlıklı bölümü yürürlükten kaldırılmıştır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 36- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan “rapor ile Denetleme Kurulu raporunun” ibaresi “raporun” şeklinde değiştirilmiş ve (3) numaralı bendinde yer alan “ve Denetleme Kurulunun” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 37- 1211 sayılı Kanunun mülga 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi:

MADDE 44- Banka, mevzuatla kendisine verilen görevleri yerine getirebilmek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belge istemeye yetkilidir. İstenilecek bilgi ve belgelerin kapsamı, toplanma ve izlenme yöntemi, doğruluğunun denetimi, paylaşımı, destek hizmeti temini de dahil olmak üzere usul ve esaslar Bankaca belirlenir.

Bu maddenin uygulanmasında destek hizmeti kuruluşu çalışanları hakkında da bu Kanunun 35 inci maddesi ve 68 inci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (a) bendi hükümleri tatbik olunur.”

MADDE 38- 1211 sayılı Kanunun 68 inci maddesine aşağıdaki (IV) numaralı fıkra eklenmiştir.

“IV- Bankaca bu Kanunun 44 üncü maddesi uyarınca istenilen bilgi ve belgeleri vermeyen, gerçeğe aykırı bilgi ve belge veren veya belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak veren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bin günden ikibin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.”

MADDE 39- 1211 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan Denetleme Kurulu üyeleri, Bankanın ilk Genel Kurul toplantısı bitimine kadar görevlerine devam ederler.”

MADDE 40- 1211 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ile 23 üncü ve 24 üncü maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 41- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- Takdir komisyonlarınca 2017 yılında 2018 yılı için takdir edilen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri, 2017 yılı için uygulanan birim değerlerinin %50’sinden fazlasını aşması durumunda, 2018 yılına ilişkin bina ve arazi vergi değerlerinin hesabında, 2017 yılı için uygulanan asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin %50 fazlası esas alınır. Takip eden 2019, 2020 ve 2021 yıllarında 29 uncu madde kapsamında bina ve arazi vergisi matrahları ile asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri bu şekilde belirlenen değerler üzerinden hesaplanır.

Emlak vergi değeri veya asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri esas alınarak uygulanan vergi, harç ve diğer mali yükümlülükler için de birinci fıkra hükümlerine göre belirlenen değerler dikkate alınarak uygulanır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 42- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Mevsimlik tarım işçisi olarak bir başka ilde çalışmak amacıyla geçici olarak yer değiştirenlerin kimlik bildirimleri bu kişilerin yaşadıkları geçici yerleşim alanlarında doğrudan kolluk kuvvetlerince alınır ve bu bildirimler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile elektronik ortamda paylaşılır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 34- 14/1/1970 tarihli ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun mülga 44 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Gerçek ve tüzel kişilerden bilgi isteme yetkisi:

MADDE 44- Banka, gerçek ve tüzel kişilerin döviz pozisyonunu etkileyen işlemlerini izlemek amacıyla belirleyeceği gerçek ve tüzel kişilerden her türlü bilgi ve belgeyi istemeye yetkilidir. İstenilecek bilgi ve belgelerin kapsamı, toplanma ve izlenme yöntemi, doğruluğunun denetimi, paylaşımı, destek hizmeti temini de dâhil olmak üzere usul ve esaslar Bankaca belirlenir.

Bu maddenin uygulanmasında destek hizmeti kuruluşu çalışanları hakkında da bu Kanunun 35 inci maddesi ve 68 inci maddesinin (II) numaralı fıkrasının (a) bendi hükümleri tatbik olunur.”

MADDE 35- 1211 sayılı Kanunun 68 inci maddesine aşağıdaki (IV) numaralı fıkra eklenmiştir.

“IV- Bu Kanunun 44 üncü maddesi uyarınca Bankaca istenilen bilgi ve belgeleri vermeyen, gerçeğe aykırı veren veya belirlenen usul ve esaslara aykırı olarak veren gerçek kişiler ile tüzel kişilerin görevli ve ilgilileri hakkında bin günden iki bin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.”

MADDE 36- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- Takdir komisyonlarınca 2017 yılında 2018 yılı için takdir edilen asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri, 2017 yılı için uygulanan birim değerlerinin %50’sinden fazlasını aşması durumunda, 2018 yılına ilişkin bina ve arazi vergi değerlerinin hesabında, 2017 yılı için uygulanan asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerlerinin %50 fazlası esas alınır. Takip eden 2019, 2020 ve 2021 yıllarında 29 uncu madde kapsamında bina ve arazi vergisi matrahları ile asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri bu şekilde belirlenen değerler üzerinden hesaplanır.

Emlak vergi değeri veya asgari ölçüde arsa ve arazi metrekare birim değerleri esas alınarak uygulanan vergi, harç ve diğer mali yükümlülükler için de birinci fıkra hükümlerine göre belirlenen değerler dikkate alınarak uygulanır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 37- 26/6/1973 tarihli ve 1774 sayılı Kimlik Bildirme Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Mevsimlik tarım işçisi olarak bir başka ilde çalışmak amacıyla geçici olarak yer değiştirenlerin kimlik bildirimleri, bu kişilerin yaşadıkları geçici yerleşim alanlarında doğrudan kolluk kuvvetlerince alınır ve bu bildirimler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile elektronik ortamda paylaşılır.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 43- 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanunun 5 inci maddesine onüçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, bu Kanun, 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 13/1/2011 ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesi, 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve ilgili diğer kanunlardan veya bu Kanunlarla Kuruma verilen yetkiler çerçevesinde düzenlenen sözleşmelerden kaynaklanan, ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilen, idari para cezaları dahil, alacaklarına (tahsiline aracılık ettiği alacaklar ile Hazine payına ilişkin cezaî şart hariç) veya borçlarına ilişkin olarak karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilir, uzlaşma davetlerini kabul edebilir. İhtilafın tamamı ya da bir kısmı üzerinde uzlaşma sağlayabilir, buna göre maddi ve hukuki nedenlerle kamu menfaati görülmesi halinde, asıl alacak ve fer’ilerinden kısmen ya da tamamen vazgeçilebilir. Uzlaşma halinde üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmaz ve hiçbir mercie şikayette bulunulamaz. Uzlaşma tutanakları ilam hükmünde olup, uzlaşılan alacaklar, ilgisine göre ilamların icrasına dair genel hükümler çerçevesinde infaz olunur veya 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilir. Uzlaşma hükümleri yerine getirilmediği takdirde alacak muaccel olur ve uzlaşmaya konu edilen hak veya alacaklar, alacağın muaccel olduğu tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanan faizi ile birlikte takip ve tahsil edilir. Uzlaşmaya ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 44- 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bakıma ihtiyacı olan engellilere özel bakım merkezlerinde sunulacak bakım hizmetinin karşılığı olarak belirlenecek kişi başına aylık bakım ücreti tutarı ile bakıma ihtiyacı olan engellinin evde bakımına destek için verilecek aylık sosyal yardım tutarı her yıl Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 45- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde ve denetiminde bulunan mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mühlhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğüne yürütülür. Vakıflar Genel Müdürlüğünün denetiminde bulunan mühlhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, yöneticileri tarafından yürütülür.

Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesi bu Kanun hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 38- 5/4/1983 tarihli ve 2813 sayılı Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun Kuruluşuna İlişkin Kanunun 5 inci maddesine onüçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, bu Kanun, 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanunu, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun, 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu, 4/5/2007 tarihli ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun, 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu, 13/1/2011 ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1525 inci maddesi, 9/5/2013 tarihli ve 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu ve ilgili diğer kanunlardan veya bu Kanunlarla Kuruma verilen yetkiler çerçevesinde düzenlenen sözleşmelerden kaynaklanan, ödenmediği veya eksik ödendiği tespit edilen, idari para cezaları dâhil, alacaklarına (tahsiline aracılık ettiği alacaklar ile Hazine payına ilişkin cezai şart hariç) veya borçlarına ilişkin olarak karşı tarafı uzlaşmaya davet edebilir, uzlaşma davetlerini kabul edebilir. İhtilafın tamamı ya da bir kısmı üzerinde uzlaşma sağlayabilir, buna göre maddi ve hukuki nedenlerle kamu menfaati görülmesi halinde, asıl alacak ve fer’ilerinden kısmen ya da tamamen vazgeçilebilir. Uzlaşma halinde üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunulamaz. Uzlaşma tutanakları ilam hükmünde olup, uzlaşılan alacaklar, ilgisine göre ilamların icrasına dair genel hükümler çerçevesinde infaz olunur veya 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilir. Uzlaşma hükümleri yerine getirilmediği takdirde alacak muaccel olur ve uzlaşmaya konu edilen hak veya alacaklar, alacağın muaccel olduğu tarihten itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında hesaplanan faizi ile birlikte takip ve tahsil edilir. Uzlaşmaya ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Kurum tarafından belirlenir.”

MADDE 39- 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 10 uncu maddesinin dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Vakıflar Genel Müdürlüğünün idaresinde ve denetiminde bulunan mazbut vakıflar ile temsilen yönetilen mühlhak vakıflara ait kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, Vakıflar Genel Müdürlüğüne yürütülür. Vakıflar Genel Müdürlüğünün denetiminde bulunan mühlhak vakıflara ait taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi, Koruma Kurulları kararı alındıktan sonra, yöneticileri tarafından yürütülür.

Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesi bu Kanun hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanır.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 46- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu ve havacılık güvenliği

MADDE 40- Tüm sivil havacılık faaliyetleri ile sivil havacılık tesis ve eklentilerinin yasadışı eylemlere karşı korunması amacıyla uluslararası uygulamalara uygun olarak gereken mevzuatı hazırlamak, denetlemek, uygun eğitimlerin alınmasını sağlamak ve ülkemizi uluslararası kuruluşlar nezdinde temsile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir. Bakanlık, bu görevini öncelikle İçişleri Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli şekilde yürütür.

Sivil havacılık güvenliği ile ilgili politikaların belirlenmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu olmak üzere, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı veya güvenlikten sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarları veya Müsteşar Yardımcıları, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Gümrükler Genel Müdürü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürünün katılımıyla Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu oluşturulur. Kurulun üyeleri, görev ve yetkileri, Kurul kararıyla havaalanlarında da dahil oluşturulacak alt kurullar ve alt kurulların görev ve yetkileri İçişleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşlar, şahıslar ve yolcuların uyması gereken güvenlik tedbirleri ile yasaklanan hususlar, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Şikago Sözleşmesinin 17 numaralı eki ile uluslararası uygulamalara ve önlemlere uygun olarak Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu tarafından hazırlanan ve İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Acil durumlarda alınması gereken ilave tedbirler, İçişleri Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdüründen oluşan Güvenlik Komisyonu tarafından alınır.

Havaalanlarında, ulusal ve uluslararası mevzuata göre güvenliğin sağlanması, havacılık güvenliğine yönelik kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun tesis edilmesi, kurum ve kuruluşların havacılık güvenliğine yönelik çalışmalarının denetlenmesi, denetim sonuçlarının takibi ve icrası, havaalanı güvenlik programının oluşturulması ve icrası 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca görevlendirilen mülki idare amiri tarafından yerine getirilir. Havaalanı mülki idare amirlerinin havaalanlarındaki havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.

Havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde toplanabilir, kaydedilebilir, işlenebilir paylaşılabılır, havacılık güvenliği ve emniyetini sağlamak üzere değerlendirilerek gereken tedbirler alınabilir. Bu kapsamda, talep halinde yolcu bilgileri havayolu işletmeleri veya kurumlar tarafından üçüncü ülkelerle İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ile paylaşılabılır. İçişleri Bakanlığı değerlendirme esnasında ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile koordine sağlar ve mütakabiliyet çerçevesinde karar verir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 40- 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 40 ıncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu ve havacılık güvenliği

MADDE 40- Tüm sivil havacılık faaliyetleri ile sivil havacılık tesis ve eklentilerinin yasadışı eylemlere karşı korunması amacıyla uluslararası uygulamalara uygun olarak gereken mevzuatı hazırlamak, denetlemek, uygun eğitimlerin alınmasını sağlamak ve ülkemizi uluslararası kuruluşlar nezdinde temsile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı yetkilidir. Bakanlık, bu görevini öncelikle İçişleri Bakanlığı olmak üzere diğer kurum ve kuruluşlar ile koordineli şekilde yürütür.

Sivil havacılık güvenliği ile ilgili politikaların belirlenmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu olmak üzere, İçişleri Bakanlığı Müsteşarı veya güvenlikten sorumlu Müsteşar Yardımcısının başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarları veya Müsteşar Yardımcıları, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Gümrükler Genel Müdürü ve Gümrükler Muhafaza Genel Müdürü, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürünün katılımıyla Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu oluşturulur. Kurulun üyeleri, görev ve yetkileri, Kurul kararıyla havaalanlarında da dahil oluşturulacak alt kurullar ve alt kurulların görev ve yetkileri İçişleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren tüm kurum ve kuruluşlar, şahıslar ve yolcuların uyması gereken güvenlik tedbirleri ile yasaklanan hususlar, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla uygun bulunan Şikago Sözleşmesinin 17 numaralı eki ile uluslararası uygulamalara ve önlemlere uygun olarak Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulu tarafından hazırlanan ve İçişleri Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından müştereken çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. Acil durumlarda alınması gereken ilave tedbirler, İçişleri Bakanlığı temsilcisinin başkanlığında, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı temsilcileri, Sivil Havacılık Genel Müdürü ve Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdüründen oluşan Güvenlik Komisyonu tarafından alınır.

Havaalanlarında, ulusal ve uluslararası mevzuata göre güvenliğin sağlanması, havacılık güvenliğine yönelik kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyonun tesis edilmesi, kurum ve kuruluşların havacılık güvenliğine yönelik çalışmalarının denetlenmesi, denetim sonuçlarının takibi ve icrası, havaalanı güvenlik programının oluşturulması ve icrası 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu uyarınca görevlendirilen mülki idare amiri tarafından yerine getirilir. Havaalanı mülki idare amirlerinin havaalanlarındaki havacılık güvenliğine ilişkin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.

Havayolu ile seyahat edecek kişilerin bilgileri kişilerin seyahatini kolaylaştırmak veya güvenlik ve risk değerlendirmesi yapmak amacıyla 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu çerçevesinde toplanabilir, kaydedilebilir, işlenebilir paylaşılabılır, havacılık güvenliği ve emniyetini sağlamak üzere değerlendirilerek gereken tedbirler alınabilir. Bu kapsamda, talep halinde yolcu bilgileri havayolu işletmeleri veya kurumlar tarafından üçüncü ülkelerle İçişleri Bakanlığının uygun görüşü ile paylaşılabılır. İçişleri Bakanlığı değerlendirme esnasında ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile koordine sağlar ve mütakabiliyet çerçevesinde karar verir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ülkemiz tescilli sivil hava araçlarında özel eğitilmiş silahlı güvenlik görevlileri bulundurulabilir. Ülkemize uçuşu olan yabancı tescilli sivil hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulmasına izin verilmesine, mütekabiliyet ilkesi saklı kalmak kaydıyla İçişleri Bakanlığı yetkilidir. Silahlı güvenlik görevlisinin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 47- 2920 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Havaalanlarında altı aydan fazla süreyle bekleyen ve sahipleri tarafından alınmayan Türk siciline kayıtlı hava araçlarının maliklerine ve/veya işleticilerine, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri çerçevesinde veya bu şekilde tebligat yapılamaması durumunda Türkiye genelinde yayımlanan ve tirajı yüzbinin üzerinde olan bir gazetede ilan; otuz gün içinde konma- konaklama ücretleri ile vergi borçlarının ödenmesi ve hava aracının bulunduğu havaalanından kaldırılması konusu tebliğ olunur.

Birinci fıkrada belirtilen hava araçları ile aynı durumda olan yabancı bir ülkenin siciline kayıtlı hava araçlarında ise Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından hava aracının siciline kayıtlı olduğu ülke sivil havacılık otoritesine, doksan gün içinde ilgili hava aracının sahipleri tarafından kaldırılması, kaldırılmadığı takdirde tasfiye edileceği hususu bildirilir. Ayrıca, müteakiben tescil sahibi ülke genelinde ulusal yayın yapan gazetede iki gün süre ile hava aracının bulunduğu havaalanından kaldırılması ilan edilir.

Türk tesciline kayıtlı hava aracı malikinin ve/veya işleticisinin tebligat veya ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde gerekli iş ve işlemleri yapmaması halinde; kaza durumlarında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu, diğer durumlarda ise Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve ihtiyaç duyulacak ilgili uzmanlardan oluşan ekip tarafından hava aracının itibarı ya da fiili harabiyete uğradığına dair rapor verilmesi halinde ilgili hava aracı üzerindeki her türlü vergi borcu ve gümrük mevzuatından doğan yükümlülükler ile diğer takyidatlara bakılmaksızın sicilden terkin yapılarak hurdaya ayrılır.

Yabancı sicile kayıtlı hava aracı yönünden ise bildirim tarihini izleyen doksan günün sonunda gerekli iş ve işlemlerin yapılmaması durumunda, sicile kayıtlı olduğu ülke sivil havacılık otoritesince sicilden terkin edilip edilmediğine ve her türlü vergi borcu ve gümrük mevzuatından doğan yükümlülükler ile diğer takyidatlara bakılmaksızın hurdaya ayrılır.

Hurdaya ayrılan hava araçları, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ruhsatlandığı havaalanı işleticisi tarafından ayrıştırılmaksızın bütün donanımları ile birlikte açık artırma usulü ile satılarak, bedelden konma-konaklama bedeli alınmaksızın ilan, terkin ve satışa ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan bedel Genel Müdürlüğün emanet hesabına yatırılır. Hava araçları üzerinde bulunan ipotek, haciz ve mevcut takyidatlar bu bedel üzerinden devam eder. Alacakların tasfiyesinden sonra kalan miktar satıştan itibaren beş yıl içinde hak sahiplerinin müracaatları halinde ilgililerine iade edilir. Beş yıl içinde herhangi bir müracaatın olmaması halinde söz konusu bedel Genel Müdürlük bütçesine gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen bu tutarların harcanacağı yerler Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Bu madde çerçevesinde yapılacak ilan, terkin, hurdaya ayırma, tasfiye ve ödeme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Türk tescilli sivil hava araçlarında özel eğitimli silahlı güvenlik görevlileri bulundurulabilir. Türkiye’ye uçuşu olan yabancı tescilli sivil hava araçlarında silahlı güvenlik görevlisi bulundurulmasına izin verilmesine, mütekabiliyet ilkesi saklı kalmak kaydıyla İçişleri Bakanlığı yetkilidir. Silahlı güvenlik görevlisinin görev, yetki ve sorumlulukları İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 41- 2920 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Havaalanlarında altı aydan fazla süreyle bekleyen ve sahipleri tarafından alınmayan Türk siciline kayıtlı hava araçlarının maliklerine ve/veya işleticilerine, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri çerçevesinde veya bu şekilde tebligat yapılamaması durumunda Türkiye genelinde yayımlanan ve tirajı yüzbinin üzerinde olan bir gazetede ilan; otuz gün içinde konma-konaklama ücretleri ile vergi borçlarının ödenmesi ve hava aracının bulunduğu havaalanından kaldırılması konusu tebliğ olunur.

Birinci fıkrada belirtilen hava araçları ile aynı durumda olan yabancı bir ülkenin siciline kayıtlı hava araçlarında ise Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından hava aracının siciline kayıtlı olduğu ülke sivil havacılık otoritesine, doksan gün içinde ilgili hava aracının sahipleri tarafından kaldırılması, kaldırılmadığı takdirde tasfiye edileceği hususu bildirilir. Ayrıca, müteakiben tescil sahibi ülke genelinde ulusal yayın yapan gazetede iki gün süre ile hava aracının bulunduğu havaalanından kaldırılması ilan edilir.

Türk tesciline kayıtlı hava aracı malikinin ve/veya işleticisinin tebligat veya ilan tarihinden itibaren otuz gün içinde gerekli iş ve işlemleri yapmaması halinde; kaza durumlarında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Kaza Araştırma ve İnceleme Kurulu, diğer durumlarda ise Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve ihtiyaç duyulacak ilgili uzmanlardan oluşan ekip tarafından hava aracının itibari ya da fiili harabiyete uğradığına dair rapor verilmesi halinde, ilgili hava aracı üzerindeki her türlü vergi borcu ve gümrük mevzuatından doğan yükümlülükler ile diğer takyidatlara bakılmaksızın sicilden terkin yapılarak hurdaya ayrılır.

Yabancı sicile kayıtlı hava aracı yönünden ise bildirim tarihini izleyen doksan günün sonunda gerekli iş ve işlemlerin yapılmaması durumunda, sicile kayıtlı olduğu ülke sivil havacılık otoritesince sicilden terkin edilip edilmediğine ve her türlü vergi borcu ve gümrük mevzuatından doğan yükümlülükler ile diğer takyidatlara bakılmaksızın hurdaya ayrılır.

Hurdaya ayrılan hava araçları, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün ruhsatlandığı havaalanı işleticisi tarafından ayrıştırılmaksızın bütün donanımları ile birlikte açık artırma usulü ile satılarak, bedelden konma-konaklama bedeli alınmaksızın ilan, terkin ve satışa ilişkin masraflar düşüldükten sonra kalan bedel Genel Müdürlüğün emanet hesabına yatırılır. Hava araçları üzerinde bulunan ipotek, haciz ve mevcut takyidatlar bu bedel üzerinden devam eder. Alacakların tasfiyesinden sonra kalan miktar satıştan itibaren beş yıl içinde hak sahiplerinin müracaatları halinde ilgililerine iade edilir. Beş yıl içinde herhangi bir müracaatın olmaması halinde söz konusu bedel Genel Müdürlük bütçesine gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen bu tutarların harcanacağı yerler Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Bu madde çerçevesinde yapılacak ilan, terkin, hurdaya ayırma, tasfiye ve ödeme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 48- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Şu kadar ki Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisi, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenir. Maliye Bakanlığı elektronik ortamda sunulan hizmetlerin kapsamı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 49- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın (r) bendinin birinci paragrafında yer alan “bankalara” ibareleri “bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine” şeklinde değiştirilmiştir.

“ç) Uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışından alınan roaming hizmetleri ile bu hizmetlerin Türkiye’deki müşterilere yansıtılması,”

MADDE 50- 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “2017 yılında” ibaresi “2017 ve 2018 yıllarında”, “2017 yılının” ibaresi “2017 ve 2018 yıllarının” şeklinde ve aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “2017 yılında” ibaresi “2017 ve 2018 yıllarında”, “2017 yılı” ibaresi “2017 ve 2018 yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 38- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren düzenlenen sözleşmelere istinaden Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarında uygulanmak üzere;

a) Proje bileşenlerine ilişkin olarak; Millî Eğitim Bakanlığınca yapılan ithalatlar ile bu Bakanlığa yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

b) Proje bileşenleri için belirlenen internet kullanımlarına mahsus olan mobil telefon aboneliğinin ilk tesisi 6802 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına göre alınan özel iletişim vergisinden müstesnadır.

c) Proje bileşenlerine ilişkin mal ve hizmet alımları ile ilgili olarak düzenlenen idare ile proje yüklenicilerinin taraf olduğu kağıtlar, 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisinden müstesnadır.

ç) Millî Eğitim Bakanlığı veya bu Bakanlık adına Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak her türlü araç, gereç, malzeme, makine, ürün ve bunların yedek parçaları, 4458 sayılı Kanuna göre alınan gümrük vergilerinden, fonlardan, bu ithalata ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır (Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak eşyanın bu Projeye uygunluğunu tevsik edici belgeleri düzenlemeye Millî Eğitim Bakanlığı yetkilidir.).

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin (1) numaralı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Şu kadar ki Türkiye’de ikametgâhı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmayanlar tarafından katma değer vergisi mükellefi olmayan gerçek kişilere elektronik ortamda sunulan hizmetlere ilişkin katma değer vergisi, bu hizmeti sunanlar tarafından beyan edilip ödenir. Maliye Bakanlığı elektronik ortamda sunulan hizmetlerin kapsamı ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 43- 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı fıkranın (r) bendinin birinci paragrafında yer alan “bankalara” ibareleri “bankalara, finansal kiralama ve finansman şirketlerine” şeklinde değiştirilmiş, “devir ve teslimleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin finansal kiralama ve finansman şirketlerince devir ve teslimi” ibaresi eklenmiştir.

“ç) Uluslararası roaming anlaşmaları çerçevesinde yurt dışından alınan roaming hizmetleri ile bu hizmetlerin Türkiye’deki müşterilere yansıtılması,”

MADDE 44- 3065 sayılı Kanunun geçici 37 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “2017 yılında” ibaresi “2017 ve 2018 yıllarında”, “2017 yılının” ibaresi “2017 ve 2018 yıllarının” şeklinde ve aynı fıkranın (b) bendinde yer alan “2017 yılında” ibaresi “2017 ve 2018 yıllarında”, “2017 yılı” ibaresi “2017 ve 2018 yılı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 45- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 38- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren düzenlenen sözleşmelere istinaden Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Eğitimde Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi kapsamında yapılan mal ve hizmet alımlarında uygulanmak üzere;

a) Proje bileşenlerine ilişkin olarak; Millî Eğitim Bakanlığınca yapılan ithalatlar ile bu Bakanlığa yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları katma değer vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda yapılan mal teslimleri ve hizmet ifaları nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

b) Proje bileşenleri için belirlenen internet kullanımlarına mahsus olan mobil telefon aboneliğinin ilk tesisi ile Proje bileşenlerine ilişkin verilen elektronik haberleşme hizmetleri, 6802 sayılı Kanunun 39 uncu maddesine göre alınan özel iletişim vergisinden müstesnadır (Bu kapsamda verilen elektronik haberleşme hizmetleri nedeniyle yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Maliye Bakanlığı istisna ve iadeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

c) Proje bileşenlerine ilişkin mal ve hizmet alımları ile ilgili olarak düzenlenen idare ve/veya proje yüklenicilerinin taraf olduğu kağıtlar, 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa göre alınan damga vergisinden müstesnadır.

ç) Millî Eğitim Bakanlığı veya bu Bakanlık adına Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak her türlü araç, gereç, malzeme, makine, ürün ve bunların yedek parçaları,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

d) Proje bileşenlerine ilişkin olarak 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan malların, Milli Eğitim Bakanlığına ya da Proje yüklenicisine teslimi veya bunlar tarafından ithali özel tüketim vergisinden müstesnadır (Maliye Bakanlığı istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

e) 406 sayılı Kanun uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalamak suretiyle veya 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca bu Kuruma bildirim yapılması veya bu Kurumca kullanım hakkı verilmesi yoluyla yetkilendirilen veya yetkilendirilmiş sayılan işletmecilerin Milli Eğitim Bakanlığı ya da proje yüklenicisi işletmelere yapmış oldukları mal teslimleri ve hizmet ifaları dolayısıyla elde ettikleri gelirler, bu işletmecilerden 406 sayılı Kanunun Ek 37 inci maddesine göre alınan Hazine payının ve Kurum masraflarına katkı payının, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesine göre alınan evrensel hizmet gelirlerinin, 5809 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre alınan idari ücretin hesaplanmasına dahil edilmez.

f) Proje bileşenlerine ilişkin olarak Proje yüklenicisi veya doğrudan Millî Eğitim Bakanlığı tarafından temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalar için 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kesintiler yapılmaz.

g) Proje bileşenlerine ilişkin olarak Proje yüklenicisi veya doğrudan Milli Eğitim Bakanlığı tarafından temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalardan, 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (a) fıkrasında yer alan bandrol ücreti alınmaz.

ğ) Proje bileşenlerine ilişkin olarak tesis edilen aboneliklere ait telsiz cihaz ve sistemlerinden, 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan telsiz ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri alınmaz.”

MADDE 52- 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, elbirliği mülkiyet olarak tescilli parsellerin, paylı mülkiyete dönüştürülmesi işlemleri uygulayıcı kuruluş tarafından resen gerçekleştirilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim veya harçtan muaftır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

4458 sayılı Kanuna göre alınan gümrük vergilerinden, fonlardan, bu ithalata ilişkin düzenlenen kağıtlar damga vergisinden, yapılacak işlemler harçlardan müstesnadır (Proje yüklenicileri ile alt yükleniciler tarafından serbest dolaşıma sokulacak eşyanın bu Projeye uygunluğunu tevsik edici belgeleri düzenlemeye Millî Eğitim Bakanlığı yetkilidir.).

d) Proje bileşenlerine ilişkin olarak 4760 sayılı Kanuna ekli (IV) sayılı listede yer alan malların, Millî Eğitim Bakanlığına ya da proje yüklenicisine teslimi veya bunlar tarafından ithali özel tüketim vergisinden müstesnadır (Maliye Bakanlığı istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.).

e) 406 sayılı Kanun uyarınca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuyla görev veya imtiyaz sözleşmesi imzalamak suretiyle veya 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu uyarınca bu Kuruma bildirim yapılması veya bu Kurumca kullanım hakkı verilmesi yoluyla yetkilendirilen veya yetkilendirilmiş sayılan işletmecilerin Millî Eğitim Bakanlığı ya da proje yüklenicisi işletmelere yapmış oldukları mal teslimleri ve hizmet ifaları dolayısıyla elde ettikleri gelirler, bu işletmecilerden 406 sayılı Kanunun Ek 37 nci maddesine göre alınan Hazine payının ve Kurum masraflarına katkı payının, 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 6 ncı maddesine göre alınan evrensel hizmet gelirlerinin, 5809 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre alınan idari ücret ile aynı Kanunun 46 ncı maddesinin (7) numaralı fıkrasına göre alınan telsiz ücretinin hesaplanmasına dahil edilmez.

f) Proje bileşenlerine ilişkin olarak temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalar için 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen kesintiler yapılmaz (Millî Eğitim Bakanlığı bu kapsamda temin edilen mallardan kesinti yapılmamasını sağlayan belgeleri düzenlemeye yetkilidir.).

g) Proje bileşenlerine ilişkin olarak temin edilecek bilgisayar ve tablet bilgisayarlar ile etkileşimli tahtalardan, 4/12/1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (a) fıkrasında yer alan bandrol ücreti alınmaz (Millî Eğitim Bakanlığı bu kapsamda temin edilen mallardan bandrol ücreti alınmamasını sağlayan belgeleri düzenlemeye yetkilidir.).

ğ) Proje bileşenlerine ilişkin olarak tesis edilen aboneliklere ait telsiz cihaz ve sistemlerinden, 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan telsiz ruhsatname ve yıllık kullanım ücretleri alınmaz.

h) Proje kapsamında yapılacak mal ve hizmet alımlarında Proje bileşenlerine ilişkin ihale yüklenicisinin bu Proje ile ilgili faaliyette bulunmak üzere özel amaçlı şirket kurması halinde bu şirket, yalnızca ilgili mevzuatına göre kendi ödemesi gereken vergi ve mali yükümlülüklerden sorumlu olup, ihale yüklenicisinin ödemesi gereken Hazine payı, Kurum masraflarına katkı payı, evrensel hizmet katkı payı, idari ücret, özel iletişim vergisi ve telsiz ücretlerinden sorumlu tutulmaz.”

MADDE 46- 22/11/1984 tarihli ve 3083 sayılı Sulama Alanlarında Arazi Düzenlenmesine Dair Tarım Reformu Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, elbirliği mülkiyet olarak tescilli parsellerin, paylı mülkiyete dönüştürülmesi işlemleri uygulayıcı kuruluş tarafından resen gerçekleştirilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim ve harçtan muaftır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, tapuya kayıtlı olup tescile esas belgesine aykırılığı tespit edilen hisse hataları, uygulayıcı kuruluş tarafından resen düzeltilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim veya harçtan muaftır.”

MADDE 53- 3083 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19- Uygulama alanlarında bulunan tarım arazileri, zorunlu sebepler olmadıkça tarım dışı amaçlarla kullanılmaz. Ancak zorunlu hallerde, ilgililerin tarım dışı amaçla arazi kullanımı talepleri hakkında 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümleri uygulanır.”

MADDE 54- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin onbirinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Çevresel etki değerlendirmesi işlemleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından, diğer izinlere ilişkin işlemler de ilgili bakanlıklar ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca çevresel etki değerlendirmesi sürecinde en geç üç ay içinde bitirilir, aksi takdirde çevresel etki değerlendirmesi ve diğer izin başvuruları ile ilgili olumlu karar verilmiş sayılır ve Genel Müdürlük tarafından buna göre işlem yapılır.”

MADDE 55- 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ihale edilecek maden sahaları, 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına devredilen maden sahaları, bu kuruluşlar ve bunların bağlı ortaklıkları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihale edilecek maden sahaları için işletme ruhsatı düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında herhangi bir bedel alınmaz.”

MADDE 56- 3213 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasına dördüncü cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş, mevcut beşinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İlgili mevzuatı kapsamında diğer kurumlardan gerekli izinlerin alınamaması ve izin alınamamasının ruhsat sahibinden kaynaklanmaması kaydıyla genel arama dönemi sonuna kadar ön arama ve genel arama faaliyetlerinin yapılmaması ve raporlarının Genel Müdürlüğe verilmemesi halinde ruhsatlar iptal edilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, tapuya kayıtlı olup tescile esas belgesine aykırılığı tespit edilen hisse hataları, uygulayıcı kuruluş tarafından resen düzeltilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim ve harçtan muaftır. Bu madde kapsamında getirilen muafiyetler, mükelleflerin veraset ve intikal vergisine ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.”

MADDE 47- 3083 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 19- Uygulama alanlarında bulunan tarım arazileri, zorunlu sebepler olmadıkça tarım dışı amaçlarla kullanılmaz. Ancak zorunlu hallerde, ilgililerin tarım dışı amaçla arazi kullanımı talepleri hakkında 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu hükümleri uygulanır.”

MADDE 48- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında ihale edilecek II. Grup (c) bendi ve IV. Grup maden sahaları, 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında ihtisaslaşmış Devlet kuruluşları ile bunların bağlı ortaklıklarına devredilen maden sahaları, bu kuruluşlar ve bunların bağlı ortaklıkları ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından ihale edilecek maden sahaları için işletme izni düzenlendiği tarihten başlamak üzere, ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Orman Kanunu kapsamında ağaçlandırma bedeli hariç herhangi bir bedel alınmaz.

IV. grup işletme izinli maden ruhsat sahalarının cinsi, rezervi, bulunduğu bölge, tenörü, istihdamı, yatırım ve ülke ihtiyaçları dikkate alınarak ara ve uç ürün üretmek şartıyla, bu ruhsatlardan işletme izni düzenlendiği tarihten başlamak üzere, on yıl süreyle 6831 sayılı Kanun kapsamında ağaçlandırma bedeli hariç diğer bedellerin alınıp alınmayacağını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamı dışındaki sahalardan işletme izni düzenlendiği tarihten başlamak üzere ilk on yıl süreyle 6831 sayılı Kanuna göre alınan arazi izin bedelinin %50’si alınır. Alınan arazi izin bedelinde her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı nispeti artışı dışında başkaca bir artış yapılmaz.”

MADDE 49- 3213 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası ile altıncı fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Genel arama dönemi süresi sonuna kadar maden arama projesinde belirtilen maden kaynağına ilişkin bilgilerin ve bu dönemde yapılan arama faaliyetlerine ilişkin yatırım harcamalarını da gösteren genel arama faaliyet raporunun verilmesi zorunludur. Genel arama dönemi sonuna kadar ön arama ve genel arama faaliyet raporları ile yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin Genel Müdürlüğe

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Yükümlüklerini yerine getiren arama ruhsatı, IV. Grup madenlerde dört yıl detay arama dönemine hak sağlar.”

“Jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune almaya yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz.”

MADDE 57- 3213 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin onikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşletme izin tarihinden itibaren son beş yılın herhangi bir üç yılında yaptığı toplam üretim miktarının projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30’undan az olması durumunda ruhsat sahiplerine 50.000 TL idari para cezası verilir. İdari para cezasının uygulanmasından başlamak üzere takip eden üçer yıllık dönemde yaptığı toplam üretim miktarının projede beyan edilen yıllık üretim miktarının %30’undan daha az olması durumunda ruhsat iptal edilir. Ancak belirtilen durumların mücbir sebepler ve beklenmeyen hallerden kaynaklanması halinde veya Genel Müdürlük tarafından kabul edilen işletme projesi ve termin planına göre madene ulaşmak amacıyla galeri, kuyu ve/veya dekapaj yapılacağı beyan edilmiş ve ruhsat sahasındaki faaliyetlerin bu beyanlara uygun olarak gerçekleştirildiği tespit edilmiş ise idari para cezası uygulanmaz ve ruhsat iptal edilmez. Bu fıkra da geçen idari para cezası hariç diğer oranları iki katına kadar artırmaya, yarıya kadar indirmeye ve ruhsat türlerine göre farklılaştırmaya Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 58- 3213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri, uhdelelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işletmeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkilidir.”

MADDE 59- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine “ana, baba veya kardeşlerin bu hakkı kullanmaması durumunda eş veya çocuklardan toplam iki kişi,” ibaresi eklenmiş ve beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ile kırk

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

verilmemesi halinde arama ruhsatı iptal edilir. Genel Müdürlüğe verilen ön arama ve genel arama raporlarının veya yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması hâlinde 20.000 TL idari para cezası verilir ve eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir. Tebliğ tarihinden itibaren eksikliklerin verilen sürede tamamlanmaması veya verilen ön arama ve genel arama faaliyet raporları ile yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması halinde arama ruhsatı iptal edilir. İlgili mevzuat kapsamında diğer kurumların, ruhsat sahibinin gerekli izinlere ilişkin başvurusunu olumsuz sonuçlandırması veya bu izinlerin ruhsat sahibinden kaynaklanan nedenlerle alınamaması halinde arama ruhsatı iptal edilir. Bu fıkradaki yükümlülükleri yerine getirilen arama ruhsatı, IV. Grup madenlerde dört yıl detay arama dönemine hak sağlar. II. Grup (b) bendi, III. ve V. Grup ruhsatlarda ise genel arama dönemi sonuna kadar işletme ruhsat talebinde bulunulmaması halinde ruhsat iptal edilir.”

“IV. Grup maden ruhsatlarında detay arama dönemi sonuna kadar Genel Müdürlüğe verilen raporların ve yatırım harcama kalemlerine ait belgelerin uygun bulunmaması halinde eksikliklerin bir ay içinde giderilmesi ruhsat sahibine yazılı olarak bildirilir.”

“Jeolojik haritalama, jeofizik etüd, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için çevresel etki değerlendirmesi kararı aranmaz.”

MADDE 50- 3213 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin onikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Beş yıllık dönemde, üretimin en az olduğu herhangi üç yılında yaptığı toplam üretim miktarı projede beyan edilen bir yıllık üretim miktarının %30’undan az olması durumunda, ruhsat sahiplerine 50.000 Türk lirası idari para cezası verilir. İdari para cezasının uygulanmasından başlamak üzere, geriye doğru üç yıllık dönemlerde yaptığı toplam üretim miktarı projede beyan edilen yıllık üretim miktarının %30’undan daha az olması durumunda ruhsat sahiplerine 50.000 Türk lirası idari para cezası verilir. Bu fıkra kapsamında beş yıl içerisinde iki defa idari para cezası uygulanması halinde ruhsat iptal edilir. Yılların belirlenmesi, takvim yılı hesabına göre yapılır. Dönemlerin hesaplanmasında, işletme izninin verildiği yıl ile üretime ilişkin tespitin yapıldığı yıl dikkate alınmaz. Ancak mücbir sebepler, beklenmeyen haller veya Genel Müdürlük tarafından kabul edilen işletme projesi ve termin planına göre madene ulaşmak amacıyla galeri, kuyu ve/veya dekapaj için geçirilen süreler, projede beyan edilen yıllık üretim miktarı ile orantılı olarak dikkate alınır. Bu fıkarda geçen idari para cezası hariç diğer oranları iki katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye ve ruhsat türlerine göre farklılaştırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 51- 3213 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türkiye Taşkömürü Kurumu ile Türkiye Kömür İşletmeleri, uhdelelerinde bulunan maden ruhsatlarını işletmeye, işlettermeye, bunları bölerek yeni ruhsat talep etmeye ve bu ruhsatları ihale etmeye yetkilidir.”

MADDE 52- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine “ana, baba veya kardeşlerin bu hakkı kullanmaması durumunda eş veya çocuklardan toplam iki kişi,” ibaresi eklenmiş ve beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “ile

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

beş yaşını bitirmiş olanlar” ibaresi ile aynı fıkranın ikinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Üçüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan maluller ile 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine göre tazminat hakkında yararlandırılanların kendilerinin istihdam hakkından yararlanmaları ve ilköğretim, ortaokul, ilkokul mezunu olmaları halinde atama teklifleri memur unvanlı kadro ve pozisyonlara yapılır.”

MADDE 60- 3713 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- Bu Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan maluller ile 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine göre tazminat hakkında yararlandırılanlardan bizzat istihdam hakkında yararlanarak bu maddenin yayımı tarihinden önce hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara atanan ve halen bu unvanda görev yapanların bu maddenin yayımını takip eden ayın 14’ü itibarıyla kadro ve pozisyon unvanları başka bir işleme gerek kalmaksızın memur olarak değiştirilmiş sayılır.”

MADDE 61- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Tahsis amacı değişikliği talebinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerden, 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (e), (f), (g) bentleri ile vakıf meraları, toprak muhafaza, sel ve taşkın kontrolü amacıyla yapılacak her türlü ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmaları ile 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında ilan edilen endüstri bölgeleri, 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ilan edilen teknoloji geliştirme bölgeleri, 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan organize sanayi bölgeleri, 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında kurulan serbest bölgeler ve 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında yerleşim alanları içerisinde bulunan sanayi sitelerinin ve münferit sanayi işletmelerinin yerleşim yeri dışına çıkarılması için kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulan tahsis amacı değişiklikleri hariç, tahsis amacı değiştirilen mera, yaylak ve kışklarlardan elde olunacak yirmi yıllık ot geliri esas alınarak, komisyonca tespit edilerek alınacak ücret,”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

kırk beş yaşını bitirmiş olanlar” ibaresi madde metninden çıkarılmış, aynı fıkranın ikinci ve üçüncü cümleleri yürürlükten kaldırılmış ve altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Üçüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan maluller ile 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine göre tazminat hakkından yararlandırılanların kendilerinin istihdam hakkından yararlanmaları ve ilköğretim, ortaokul, ilkokul mezunu olmaları halinde atama teklifleri memur unvanlı kadro ve pozisyonlara yapılır.”

MADDE 53- 3713 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- Bu Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan maluller ile 670 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine göre tazminat hakkından yararlandırılanlardan bizzat istihdam hakkından yararlanarak bu maddenin yayımı tarihinden önce hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara atanan ve halen bu unvanda görev yapanların bu maddenin yayımını takip eden ayın 14’ü itibarıyla kadro ve pozisyon unvanları başka bir işleme gerek kalmaksızın memur olarak değiştirilmiş sayılır.”

MADDE 54- 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“i) 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamında ilan edilen endüstri bölgeleri, 26/6/2001 tarihli ve 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında ilan edilen teknoloji geliştirme bölgeleri, 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu kapsamında kurulan organize sanayi bölgeleri ve 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında kurulan serbest bölgeler için kuruluş ve genişleme aşamalarında ihtiyaç duyulan,”

MADDE 55- 4342 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “(g) bentleri” ibaresi “(g) ve (i) bentleri” şeklinde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 62- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İşsizlik ödeneği başvuruları izleyen ayın sonuna kadar sonuçlandırılır. İşsizlik ödeneği, her ayın beşinde aylık olarak işsizın kendisine ödenir. Ödeme tarihini öne çekmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkilidir.”

MADDE 63- 4447 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2017” ibaresi “31/12/2019” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra da yer alan “, 1/1/2018 tarihinden 31/12/2019 tarihine kadar ise belge masrafı ile sınav ücretinin yarısı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 64- 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17- 15/4/2000 tarihinden önce OSB’lerde bağımsız bölüm oluşturularak birden fazla kiracıya kiralanan tesisler, yapı kullanma izni, işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmış ya da kat mülkiyeti tesis edilmiş olması ve OSB’ce uygun görülmesi şartı ile birden fazla kiracıya kiralanabilir.”

MADDE 65- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerini yürüten personel tarafından kullanılanlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, döner sermayelerin, fonların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları hariç özel kanunla kurulmuş diğer kamu idarelerinin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müesseselerinin ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıklar ve şirketlerin mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan kamu konutlarından on yılını doldurmuş bulunanlar ekonomiye kazandırılır. Buna ilişkin her türlü iş ve işlemin yürütülmesinde mahalli idarelere ait konutlar için ilgili idareler, diğerleri için Bakanlık yetkilidir.

Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerini yürüten personel tarafından kullanılan kamu konutlarının beşinci fıkraya göre değerlendirilmek suretiyle ekonomiye kazandırılmasına ilgili bakanlıkların uygun görüşü alınmak şartıyla Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Kat mülkiyeti kurulan kamu konutları bağımsız bölümler halinde, üzerinde kat mülkiyeti kurulmamış kamu konutu bulunan taşınmazlar ise üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde ihale yoluyla satılır. Taşınmazların satışından elde edilen gelirler, genel bütçeli idarelerde ilgili idarenin merkez muhasebe birimi hesaplarına aktarılır ve özel gelir kaydedilir. Özel gelir kaydedilen bu tutar karşılığında idarenin yatırım bütçesine öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Özel bütçeli idarelerde bu gelirler muhasebe birimi hesaplarına aktarılır ve bütçelerine gelir olarak kaydedilir. İdareler bu gelirleri öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ödenek eklemek suretiyle kullanır. Diğer kamu idarelerinde ise,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 56- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasının birinci ve ikinci cümleleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“İşsizlik ödeneği başvuruları izleyen ayın sonuna kadar sonuçlandırılır. İşsizlik ödeneği, her ayın beşinde aylık olarak işsiz kendisine ödenir.”

“Ödeme tarihini öne çekmeye Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yetkilidir.”

MADDE 57- 4447 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “31/12/2017” ibaresi “31/12/2019” şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkra da yer alan “, 1/1/2018 tarihinden 31/12/2019 tarihine kadar ise belge masrafı ile sınav ücretinin yarısı” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 58- 12/4/2000 tarihli ve 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununun 18 inci maddesinin onuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“OSB’lerde yer alan sanayi parsellerindeki tesislerde bir katılımcı ya da katılımcının kiracısı üretim yapabilir. 6102 sayılı Kanunda tanımlanan hâkim ve bağlı şirketler, geçici 1 inci ve geçici 2 nci madde kapsamında kurulan OSB’lerdeki 1/7/2017 tarihinden önce yapı kullanma izni almış olan tesisler ve geçici 5 inci madde kapsamında kurulan OSB’ler bu fıkra da yer alan kiralamaya ilişkin kısıtlamalardan muaftır.”

MADDE 59- 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerini yürüten personel tarafından kullanılanlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, döner sermayelerin, fonların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları hariç özel kanunla kurulmuş diğer kamu idarelerinin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bunların bağlı ortaklıkları ile müesseselerinin ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıklar ve şirketlerin mülkiyetinde veya tasarrufunda bulunan kamu konutlarından on yılını doldurmuş bulunanlar ekonomiye kazandırılır. Buna ilişkin her türlü iş ve işlemin yürütülmesinde mahalli idarelere ait konutlar için ilgili idareler, diğerleri için Bakanlık yetkilidir.

Savunma, güvenlik, adalet ve istihbarat hizmetlerini yürüten personel tarafından kullanılan kamu konutlarının beşinci fıkra ya göre değerlendirilmek suretiyle ekonomiye kazandırılmasına ilgili bakanlıkların uygun görüşü alınmak şartıyla Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Kat mülkiyeti kurulan kamu konutları bağımsız bölümler halinde, üzerinde kat mülkiyeti kurulmamış kamu konutu bulunan taşınmazlar ise üzerindeki yapılarla birlikte bir bütün olarak, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununda yer alan hükümler çerçevesinde ihale yoluyla satılır. Taşınmazların satışından elde edilen gelirler, genel bütçeli idarelerde ilgili idarenin merkez muhasebe birimi hesaplarına aktarılır ve özel gelir kaydedilir. Özel gelir kaydedilen bu tutar karşılığında idarenin yatırım bütçesine öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Özel bütçeli idarelerde bu gelirler muhasebe birimi hesaplarına aktarılır ve bütçelerine gelir olarak kaydedilir. İdareler bu gelirleri öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ödenek eklemek suretiyle kullanır. Diğer kamu idarelerinde ise,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

elde edilen gelirler kendi mevzuatına göre muhasebe birimi hesaplarına aktararak bütçelerine gelir olarak kaydedilir ve ilgili mevzuatına göre öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla kullanılır. Değerlendirme işlemleri sırasında taşınmazlar için yapılan masraflar aktarılabacak gelirlerden düşülür.

İhale yapıldığı tarihte görev, sıra ve hizmet tahsisli ve kat mülkiyeti kurulan kamu konutlarında oturanlar, ikamet ettikleri kamu konutunu öncelikli olarak satın alma hakkına sahiptirler. İhale bedeli öncelikli alım hakkı sahibi tarafından peşin veya dört yıla kadar kanuni faizi ile birlikte taksitli olarak ödenebilir, peşin olarak ödenmesi halinde yüzde on indirim uygulanır.

Yapılan ihale sonucunda oluşan ihale bedeli, öncelikli satın alma hakkı bulunanlara tebliğ edilir. Öncelikli alım hakkı sahibinin, içerisinde oturduğu kamu konutunu bu bedeli üzerinden satın almak istemesi ve tebligattan itibaren onbeş gün içerisinde ihale bedelini peşin ödemesi veya peşinatı ödeyerek taksitli satış sözleşmesi düzenlemesi halinde bu durum, en yüksek teklif veren istekliye bildirilir. Ancak, öncelikli satın alma hakkı sahibinin aynı süre içerisinde kamu konutunu satın almak istemediğini bildirmesi, bu süre içerisinde herhangi bir bildirimde bulunmaması ya da yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, en yüksek teklif veren istekliye tebligat gönderilerek ihale bedelini peşin veya taksitle ödemesi gerektiği bildirilir. Bu durumda kamu konutunda oturan tebligat yapılarak konutu iki ay içerisinde tahliye etmesi istenir ve konutun tahliyesi sağlanır.

Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasına ilişkin işlemlerde ilgili kurum ve kuruluşlar; Bakanlık tarafından istenen her türlü bilgi ve belgeyi vermeye, yapılacak işlemleri kolaylaştırıcı her türlü tedbiri almaya ve Bakanlık tarafından yapılması istenilecek iş ve işlemleri yapmaya yükümlüdür.

Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasında uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye mahalli idarelere ait konutlar için ilgili idareler, diğerleri için Bakanlık yetkilidir.

26/4/2012 tarihi itibarıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan ve imar planı bulunmayan veya imar planında tarımsal amaca ayrılan Hazineye ait tarım arazilerini 31/12/2011 tarihi itibarıyla en az üç yıldan beri tarımsal amaçla kiralayan ve kira sözleşmesi halen devam eden kiracıları veya bu arazileri aynı süreyle tarımsal amaçla kullanan ve kullanımlarının halen devam ettiği belirlenen kullanıcıları ya da paydaşlarından; bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde bu arazileri doğrudan satın almak için başvuruda bulunan ve tespit ve tebliğ edilen rayiç bedeli itiraz ve dava konusu etmeksizin kabul edenler bu fıkraya göre hak sahibi sayılır. Tarımsal amaçlı yapılar ile esaslı unsuru tarımsal faaliyet olması koşuluyla üzerinde sürekli ikamet amacıyla konut bulunan tarım arazileri de bu fıkra kapsamında değerlendirilir. Bu araziler rayiç bedelin tamamı üzerinden doğrudan satılır. Rayiç bedelin taksitle ödenmesi halinde, bu bedelin yüzde yirmisi, yapılan yazılı tebligat tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, kalanı ise en fazla beş yılda on eşit taksitte kanunî faizi ile birlikte ödenir. Satılan tarım arazilerinin satış tarihinden itibaren yirmi yıl içerisinde imar planında tarım dışı amaca ayrılması halinde, güncel rayiç bedeli ile satış tarihinden itibaren Yİ-ÜFE (bir önceki yılın aynı ayına göre değişim) oranında artırılarak güncellenen rayiç bedeli arasındaki fark, bu fıkradaki hükümlere göre en son kayıt malikinden tahsil edilir, bu hususta tapu kütüğüne gerekli belirtme yapılır. Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin olarak bu fıkra hüküm olmayan hallerde; ecrimisil

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

elde edilen gelirler kendi mevzuatına göre muhasebe birimi hesaplarına aktararak bütçelerine gelir olarak kaydedilir ve ilgili mevzuatına göre öncelikle personelinin konut ihtiyacını karşılamak amacıyla kullanılır. Değerlendirme işlemleri sırasında taşınmazlar için yapılan masraflar aktarılabilecek gelirlerden düşülür.

İhale yapıldığı tarihte görev, sıra ve hizmet tahsisli ve kat mülkiyeti kurulan kamu konutlarında oturanlar, ikamet ettikleri kamu konutunu öncelikli olarak satın alma hakkına sahiptirler. İhale bedeli öncelikli alım hakkı sahibi tarafından peşin veya dört yıla kadar kanuni faizi ile birlikte taksitli olarak ödenebilir, peşin olarak ödenmesi halinde yüzde on indirim uygulanır.

Yapılan ihale sonucunda oluşan ihale bedeli, öncelikli satın alma hakkı bulunanlara tebliğ edilir. Öncelikli alım hakkı sahibinin, içerisinde oturduğu kamu konutunu bu bedeli üzerinden satın almak istemesi ve tebligattan itibaren onbeş gün içerisinde ihale bedelini peşin ödemesi veya peşinatı ödeyerek taksitli satış sözleşmesi düzenlemesi halinde bu durum, en yüksek teklif veren istekliye bildirilir. Ancak, öncelikli satın alma hakkı sahibinin aynı süre içerisinde kamu konutunu satın almak istemediğini bildirmesi, bu süre içerisinde herhangi bir bildirimde bulunmaması ya da yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, en yüksek teklif veren istekliye tebligat gönderilerek ihale bedelini peşin veya taksitle ödemesi gerektiği bildirilir. Bu durumda kamu konutunda oturanlara tebligat yapılarak konutu iki ay içerisinde tahliye etmesi istenir ve konutun tahliyesi sağlanır.

Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasına ilişkin işlemlerde ilgili kurum ve kuruluşlar; Bakanlık tarafından istenen her türlü bilgi ve belgeyi vermeye, yapılacak işlemleri kolaylaştırıcı her türlü tedbiri almaya ve Bakanlık tarafından yapılması istenilecek iş ve işlemleri yapmaya yükümlüdür.

Kamu konutlarının ekonomiye kazandırılmasında uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye mahalli idarelere ait konutlar için ilgili idareler, diğerleri için Bakanlık yetkilidir.

26/4/2012 tarihi itibarıyla belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan ve imar planı bulunmayan veya imar planında tarımsal amaca ayrılan Hazineye ait tarım arazilerini 31/12/2011 tarihi itibarıyla en az üç yıldan beri tarımsal amaçla kiralayan ve kira sözleşmesi halen devam eden kiracıları veya bu arazileri aynı süreyle tarımsal amaçla kullanan ve kullanımlarının halen devam ettiği belirlenen kullanıcıları ya da paydaşlarından; bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde bu arazileri doğrudan satın almak için başvuruda bulunan ve tespit ve tebliğ edilen rayiç bedeli itiraz ve dava konusu etmeksizin kabul edenler bu fıkraya göre hak sahibi sayılır. Tarımsal amaçlı yapılar ile esaslı unsuru tarımsal faaliyet olması koşuluyla üzerinde sürekli ikamet amacıyla konut bulunan tarım arazileri de bu fıkra kapsamında değerlendirilir. Bu araziler rayiç bedelin tamamı üzerinden doğrudan satılır. Rayiç bedelin taksitle ödenmesi halinde, bu bedelin yüzde yirmisi, yapılan yazılı tebligat tarihinden itibaren en geç üç ay içinde, kalanı ise en fazla beş yılda on eşit taksitte kanunî faizi ile birlikte ödenir. Satılan tarım arazilerinin satış tarihinden itibaren yirmi yıl içerisinde imar planında tarım dışı amaca ayrılması halinde, güncel rayiç bedeli ile satış tarihinden itibaren Yİ-ÜFE (bir önceki yılın aynı ayına göre değişim) oranında artırılarak güncellenen rayiç bedeli arasındaki fark, bu fıkradaki hükümlere göre en son kayıt malikinden tahsil edilir, bu hususta tapu kütüğüne gerekli belirtme yapılır. Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin olarak bu fıkra hüküm olmayan hallerde; ecrimisil

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve kira bedellerinin mahsubuna ilişkin hükümleri hariç olmak üzere, 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanır.

Kamu konutlarının ve Hazineye ait tarım arazilerinin satışından elde edilen gelirler hakkında 5 inci maddenin beşinci fıkrası hükmü uygulanmaz.”

MADDE 66- 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasında yer alan “19/7/2003” ibaresi “31/12/2009” şeklinde değiştirilmiştir.

“Üzerinde sınırlı aynî hak tesis edilmiş Hazineye ait taşınmazların satışında ise satış bedelinin en az yüzde otuzu peşin, kalanı beş yılda, on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenir.”

MADDE 67- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- İlgili mevzuatı uyarınca kamu taşınmazları üzerinde turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığınca adına kesin tahsis yapılan, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca adına kesin izin verilen veya Maliye Bakanlığı tarafından lehine irtifak (üst) hakkı tesis edilen yatırımcı ve işletmecilerin kesin tahsis, kesin izin veya irtifak (üst) hakkı süreleri; söz konusu kesin tahsis, kesin izin veya irtifak (üst) hakkına ilişkin olarak varsa açılan davalardan tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilmesi, ödenmesi gereken herhangi bir borcunun bulunmaması ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde başvurulması halinde yeniden sözleşme düzenlenmek suretiyle kırkdokuz yıla kadar uzatılabilir. Kesin tahsis yapılan veya irtifak (üst) hakkı tesis edilen taşınmazlar yatırımcı ve işletmecilere satılmak suretiyle de değerlendirilebilir.

Kesin tahsis, kesin izin veya irtifak (üst) hakkına ilişkin yeni düzenlenecek sözleşmede önceki sözleşmede yer alan hak ve yükümlülükler ile gerekli izinler ilgili idarelerden alınmak kaydıyla sözleşmeye konu alan üzerinde yapılabilecek yapı ve tesislerin nevi ve miktarına ilişkin hususlar yatırımcının veya işletmecinin talebi üzerine değerlendirmeye konu edilir ve sözleşme bedeli yeniden belirlenir.

Sözleşme süresi ve bedelinin belirlenmesi, ödeme şekli ve süresi, yatırımcının ve işletmecinin hak ve yükümlülükleri, sözleşmeye konu alan üzerinde yapılabilecek yapı ve tesislerin nevi ve miktarı ile bu maddenin uygulamasıyla ilgili diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığınca müştereken belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 24- 4325 sayılı Kanunun mülga 8 inci maddesi ve 5084 sayılı Kanunun mülga 5 inci maddesine göre, gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen veya süresiz kullanma izni verilen taşınmazlar için verilen süre içerisinde taahhüt edilen yatırımı gerçekleştiremeyen yatırımcılar, 31/12/2017 tarihine kadar müracaat etmeleri ve müracaat tarihinden itibaren iki yıl içerisinde bu Kanunun geçici 14 üncü maddesinde belirtilen şartları yerine getirmeleri halinde anılan madde hükmünden yararlandırılırlar.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ve kira bedellerinin mahsubuna ilişkin hükümleri hariç olmak üzere, 19/4/2012 tarihli ve 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi İle Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanunun Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin hükümleri kıyasen uygulanır.

Kamu konutlarının ve Hazineye ait tarım arazilerinin satışından elde edilen gelirler hakkında 5 inci maddenin beşinci fıkrası hükmü uygulanmaz.”

MADDE 60- 4706 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş ve altıncı fıkrasında yer alan “19/7/2003” ibaresi “31/12/2009” şeklinde değiştirilmiştir.

“Üzerinde sınırlı aynî hak tesis edilmiş Hazineye ait taşınmazların satışında ise satış bedelinin en az yüzde otuzu peşin, kalanı beş yılda, on taksitle ve kanunî faizi ile birlikte ödenir.”

MADDE 61- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- İlgili mevzuatı uyarınca kamu taşınmazları üzerinde kırı yapıları dâhil turizm yatırımı gerçekleştirilmek amacıyla Kültür ve Turizm Bakanlığınca adına kesin tahsis yapılan, Orman ve Su İşleri Bakanlığınca adına kesin izin verilen veya Maliye Bakanlığı tarafından lehine irtifak hakkı tesis edilen veya kullanma izni verilen yatırımcı ve işletmecilerin kesin tahsis, kesin izin, irtifak hakkı veya kullanma izni süreleri; söz konusu kesin tahsis, kesin izin, irtifak hakkı veya kullanma iznine ilişkin olarak varsa açılan davalardan tüm yargılama giderleri üstlenilerek kayıtsız ve şartsız olarak feragat edilmesi, ödenmesi gereken herhangi bir borcunun bulunmaması ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde başvurulması halinde yeniden sözleşme düzenlenmek suretiyle sözleşmenin düzenlendiği tarihten itibaren kırk dokuz yıla uzatılabilir. Kesin tahsis yapılan veya irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar yatırımcı ve işletmecilerine satılmak suretiyle de değerlendirilebilir.

Kesin tahsis, kesin izin, irtifak hakkı veya kullanma iznine ilişkin yeni düzenlenecek sözleşmede önceki sözleşmede yer alan hak ve yükümlülükler ile gerekli izinler ilgili idarelerden alınmak kaydıyla sözleşmeye konu alan üzerinde yapılabilecek yapı ve tesislerin nevi ve miktarına ilişkin hususlar yatırımcının veya işletmecinin talebi üzerine değerlendirmeye konu edilir ve sözleşme bedeli yeniden belirlenir.

Sözleşme bedelinin belirlenmesi, ödeme şekli ve süresi, yatırımcının ve/veya işletmecinin hak ve yükümlülükleri, sözleşmeye konu alan üzerinde yapılabilecek yapı ve tesislerin nevi ve miktarı ile bu maddenin uygulamasıyla ilgili diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar ilgisine göre Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 62- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 24- 4325 sayılı Kanunun mülga 8 inci maddesi ve 5084 sayılı Kanunun mülga 5 inci maddesine göre, gerçek veya tüzel kişilere bedelsiz olarak devredilen veya süresiz kullanma izni verilen taşınmazlar için verilen süre içerisinde taahhüt edilen yatırımı gerçekleştiremeyen yatırımcılar, 31/12/2017 tarihine kadar müracaat etmeleri ve müracaat tarihinden itibaren iki yıl içerisinde bu Kanunun geçici 14 üncü maddesinde belirtilen şartları yerine getirmeleri halinde anılan madde hükmünden yararlandırılırlar.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 68- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci, ikinci, beşinci ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dördüncü fıkrasında yer alan “tütün satış merkezlerine veya” ibaresi yürürlükten kaldırılmış ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Üretici tütünlerinin üretimi, alım ve satımı yazılı sözleşme esası ile yapılır. Sözleşmeli üretim esasına göre üretilen tütünlerin fiyatları, tütün mamulleri üreticileri ve/veya tüccarlar ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenir.

Türkiye’de tütün mamulleri üretmek isteyenlerin, yıllık üretim kapasitesi tek vardiyada, sigara için iki milyar adet; diğer tütün mamulleri olan puro, sigarillo, nargilelik tütün mamulü, sarmalık kıyılmış tütün, enfiye, çiğneme tütünü ve pipo tütünü için onbeş ton; sigara ve diğer tütün mamulleri kategorisine girmeyen yeni tütün mamulleri için ise iki milyar adetten az olmayan, tütün hazırlama bölümleri dahil tam ve yeni teknoloji ile tesisler kurmaları şarttır.”

“Tütün ithali, üretim ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak; bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen tütün mamulleri üretenler veya Kurumdan izin almak ve sadece işlendikten sonra ihraç edilmek amacıyla tütün işleme tesisi bulunanlar tarafından yapılır. Kurum tütün işleme tesisi bulunanlara bu izni verirken söz konusu işletmelerin öncelikle Türkiye’de üretilen tütünü işlemelerini gözetmek, ihraç amacıyla yapılacak ithalatın amacı dışında kullanılmamasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, ithalat ve ihracata ilişkin uygulamayı denetlemekle sorumlu ve yetkilidir.”

“Türkiye’de, marka bazında sigara için yıllık en az iki milyar adet; diğer tütün mamulleri olan puro, sigarillo, nargilelik tütün mamulü, sarmalık kıyılmış tütün, enfiye, çiğneme tütünü ve pipo tütünü için yıllık en az onbeş ton; sigara ve diğer tütün mamulleri kategorisine girmeyen yeni tütün mamulleri için ise en az iki milyar adet üretenler, aynı markadan olmak üzere serbestçe ithalat yapabilirler, fiyatlandırabilirler ve satabilirler. Bu fıkra da belirtilen üretim miktarlarına ilişkin şartları yerine getirmeyenlerce yapılacak tütün mamullerinin ithalatı, ithal edilen tütün mamullerinin fiyatının belirlenmesi ve yurtiçinde pazarlamasına ilişkin usul ve esaslar Kurumun önerisi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenir. Bu maddede belirtilen şartlarla ilgili işlemlerin tespit ve takibi Kurum tarafından yürütülür.”

“Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kağıdı içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün, tütün harici herhangi bir madde doldurmak, bu şekilde üretilen ürünleri satışa arz etmek, satmak, bulundurmak veya nakletmek yasaktır.”

MADDE 69- 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesine “ürünleri kullanarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “şahsi tüketimi için” ibaresi eklenmiş, mülga ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, beşinci fıkrasına “içkiler piyasasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kurumdan gerekli izinleri alarak veya almadan” ibaresi eklenmiş, aynı fıkranın (b), (h) ve (o) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiş ve aynı maddenin dokuzuncu fıkrasında yer alan “(f), (g), (h), (ı) ve (j) ile (o)” ibareleri “(f), (g), (h), (ı), (j), (o) ve (ö)” şeklinde değiştirilmiştir.

“Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kağıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran veya nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 63- 3/1/2002 tarihli ve 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Tütün ithali, üretim ihtiyaçlarıyla sınırlı olarak; bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen tütün mamulleri üretenler veya Kurumdan izin almak ve sadece işlendikten sonra ihraç edilmek amacıyla tütün işleme tesisi bulunanlar tarafından yapılır. Kurum tütün işleme tesisi bulunanlara bu izni verirken söz konusu işletmelerin öncelikle Türkiye’de üretilen tütünü işlemelerini gözetmek, ihraç amacıyla yapılacak ithalatın amacı dışında kullanılmamasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, ithalat ve ihracata ilişkin uygulamayı denetlemekle sorumlu ve yetkilidir.”

“Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kağıdı içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün, tütün harici herhangi bir madde doldurmak, bu şekilde üretilen ürünleri satışı arz etmek, satmak, bulundurmak veya nakletmek yasaktır.”

“Tek başına kıyılıp içilebilme vasfına sahip tütün çeşitlerinin üretildiği Kurumca belirlenen merkezlerdeki tütün üreticilerinin bir araya gelerek kurduğu kooperatiflere, müracaatları halinde Kurum tarafından tütün ticareti yetki belgesi ve sarmalık kıyılmış tütün tesisi kurulması için yetki verilir. Bu kooperatifler ihtiyaç duydukları tütünü sözleşmeli olarak temin edebilecekleri gibi sözleşme dışı üretilmiş tütünleri de Kuruma bildirmek kaydı ile satın alabilirler. Kurumun izni ile tütün iç ve dış ticareti ve sarmalık kıyılmış tütün üretim ve ticaretini yapabilirler.”

MADDE 64- 4733 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin; birinci fıkrasının birinci cümlesine “ürünleri kullanarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “şahsi tüketimi için” ibaresi eklenmiş, beşinci fıkrasına “içkiler piyasasında” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kurumdan gerekli izinleri alarak veya almadan” ibaresi eklenmiş, aynı fıkranın (h) bendi yürürlükten kaldırılmış ve dokuzuncu fıkrasında yer alan “(f), (g), (h), (ı) ve (j) ile (o)” ibaresi “(f), (g), (ı), (j) ve (o)” şeklinde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yasal düzenlemelere aykırı olarak tütün alan, satan, satışa arz eden, nakleden veya bulunduranlar üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

“b) Üreticiden satın aldıkları tütünleri Kuruma tescil ettirmeyenlere, üretici ile yapılması gereken yazılı sözleşme yapma tarihine uymayanlara, işleme açılış ve kapanışları ile tütün stoklarını ve tütün depolarını süresi içinde bildirmeyenlere, izinsiz standart dışı işleme yapanlara, bu Kanunda tütün eksper unvanına sahip olanlar tarafından yapılması öngörülen işleri yetkisiz kişilere yaptıranlara, üretici ile yaptıkları yazılı sözleşme esaslı ile yapılan tütün alım satımı kapsamındaki yükümlülüklerini süresi içinde yerine getirmeyenlere yirmibin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Bu hüküm, Kurumdan izin almadan, bir yere mahsus tütün çeşidinin tohum veya fidelerini başka yerlere ekenler, dikenler veya bu amaçlarla taşıyanlar hakkında da uygulanır. Üreticinin sözleşmeye bağlı yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, alıcı tarafından, aykırılığın olduğu tarihten itibaren en geç bir ay içinde durum Kuruma bildirilir. Yapılan değerlendirmeye göre sözleşmeye bağlı yükümlülüğün yerine getirilmediğinin tespiti halinde üreticiye üçbin Türk Lirasından otuzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

“h) Yasal düzenlemelere aykırı olarak tütün üretenlere beşbin Türk Lirasından yirmibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

“o) Kendi tüketimi için elli kilogram saklı kalmak kaydıyla, sarmalık kıyılmış tütün üretenler ile satan, satışa arz eden, nakleden veya bulunduranlara beşbin Türk Lirasından elli bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

ö) Makaron veya yaprak sigara kağıdı içine ticari amaçla kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde dolduranlara yirmibin Türk Lirasından yüzbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

MADDE 70- 4733 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“B) Tütün ve tütün mamulleri ile alkol ve alkollü içkilerin iç ve dış ticareti, tütün mamulleri, makaron ve yaprak sigara kağıdı üretim tesislerinin kurulmasının izin ve şartları, üretilecek tütün mamullerinin teknik özelliklerinin belirlenmesi, üretim şartını karşılamayan firma mamullerinin fiyatlandırılması, dağıtılması, satışı ve kontrolü ile bayilikler verilmesi, tütün üretimi ve üretim merkezi, yazılı sözleşme yönteminin usul ve esasları, tütünlerin depolanması, nakledilmesi, işlenmesi, tütün işleme tesislerinin kurulmasının izin ve şartları ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İhisi Kanunu ile bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili diğer usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmeliklerle,”

MADDE 71- 4733 sayılı Kanunun 1 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 72- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesine “Çerçeve anlaşma” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki “Teminat mektubu” tanımı eklenmiştir.

“Teminat mektubu: Bankalar tarafından verilen teminat mektupları ile Türkiye’de yerleşik sigorta şirketleri tarafından kefalet sigortası kapsamında düzenlenen kefalet senetlerini,”

MADDE 73- 4734 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Teminat mektupları.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 65- 4733 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinde yer alan “sigara fabrikalarının” ibaresi “tütün mamulleri, makaron ve yaprak sigara kâğıdı üretim tesislerinin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 66- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 4 üncü maddesine “Çerçeve anlaşma” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki “Teminat mektubu” tanımı eklenmiştir.

“Teminat mektubu: Bankalar tarafından verilen teminat mektupları ile Türkiye’de yerleşik sigorta şirketleri tarafından kefalet sigortası kapsamında düzenlenen kefalet senetlerini,”

MADDE 67- 4734 sayılı Kanunun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Teminat mektupları.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 74- 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uygun görüş, bu kapsamda çalıştırılacak personel sayısı ile idareler, hizmet türleri, işin yapıldığı yer gibi ücret düzeyini etkileyen unsurlardan biri, birkaçı veya tamamı dikkate alınarak ihale dokümanında belirlenecek ücret ve benzeri mali ödemelere ilişkin tavanların tespitini de kapsar.”

MADDE 75- 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununun 4/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4/A- Endüstri bölgeleri sınırları içerisinde yapılacak ve hazırlama usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek 1/5000 ölçekli nazım imar plânı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar plânı ve parselasyon plânları ve değişiklikleri ile alt yapı ile ilgili etüt, harita, plân ve projeler Bakanlık tarafından onaylanır. Onaylı imar ve parselasyon plânları Bakanlık internet sitesinde bir hafta süre ile ilan edilir, itiraz olmaması halinde ilan süresinin sonunda yürürlüğe girer. İmar plânları hazırlanırken mülkiyet sınırları içinde Sağlık Bakanlığı ile Bakanlık arasında yapılacak protokol çerçevesinde belirlenen sağlık koruma bandı bırakılır.”

MADDE 76- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Sermaye şirketlerine finansman sağlayan tüzel kişi ve girişim sermayesi fonları ile bireysel katılım yatırımcılarının yatırım yaptığı girişim şirketlerine eş finansman sağlayan ortak yatırım fonlarına kaynak sağlamak amacıyla kurulan üst fonlara veya sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman sağlayan fonlara Müsteşarlık tarafından taahhüt edilecek kaynağın üst sınırını ve niteliğini, kaynak aktarılabilecek üst fonların veya fonların, üst fonlara bağlı alt fonların ve ortak yatırım fonlarının seçim kriterlerini, yatırım yapılabilecek alanları, denetimi, taahhüt edilen tutardan kaynaklanan her türlü ücret ve masrafların üst sınırlarını ve uygulamaya ilişkin diğer hususları Bakanlar Kurulu belirler.

Taahhüt edilen tutardan dönemler itibarıyla üst fona veya fona ödenecek miktarı belirlemeye ve aktarmaya Bakan yetkilidir. Kaynak taahhüdüne ilişkin ödeme Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

Üst fonun, alt fonun ve fonların tasfiyesi veya sona ermesi durumunda Müsteşarlık tarafından üst fona veya fona aktarılan kaynakların bakiye tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu kurumları tarafından üst fonlara veya fonlara hibe olarak aktarılan paylardan kaynaklanan bakiye tutarlar da üst fon veya fonlar tarafından genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Müsteşarlığın ilgili hesabına aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Bakan yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 68- 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Uygun görüş, bu kapsamda çalıştırılacak personel sayısı ile idareler, hizmet türleri, işin yapıldığı yer gibi ücret düzeyini etkileyen unsurlardan biri, birkaçı veya tamamı dikkate alınarak ihale dokümanında belirlenecek ücret ve benzeri mali ödemelere ilişkin tavanların tespitini de kapsar.”

MADDE 69- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ve özel okullarda öğrenim gören öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılacak ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve ilgili öğretmenlere ücretsiz olarak dağıtılacak kılavuz kitaplara ilişkin 31/12/2019 tarihine kadar yapılacak mal ve hizmet alımları, ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç bu Kanunun diğer hükümlerine tabi olmaksızın 20 nci maddenin birinci ve beşinci fıkraları uygulanmak suretiyle yapılabilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığı ve Kurumun görüşü alınarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenir.”

MADDE 70- 9/1/2002 tarihli ve 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanununun 4/A maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 4/A- Endüstri bölgeleri sınırları içerisinde yapılacak ve hazırlama usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek 1/5000 ölçekli nazım imar plânı ve 1/1000 ölçekli uygulama imar plânı ve parselasyon plânları ve değişiklikleri ile alt yapı ile ilgili etüt, harita, plân ve projeler Bakanlık tarafından onaylanır. Onaylı imar ve parselasyon plânları Bakanlık internet sitesinde bir hafta süre ile ilan edilir, itiraz olmaması halinde ilan süresinin sonunda yürürlüğe girer. İmar plânları hazırlanırken mülkiyet sınırları içinde Sağlık Bakanlığı ile Bakanlık arasında yapılacak protokol çerçevesinde belirlenen sağlık koruma bandı bırakılır.”

MADDE 71- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 1- Sermaye şirketlerine finansman sağlayan tüzel kişi ve girişim sermayesi fonları ile bireysel katılım yatırımcılarının yatırım yaptığı girişim şirketlerine eş finansman sağlayan ortak yatırım fonlarına kaynak sağlamak amacıyla kurulan üst fonlara veya sermaye şirketlerine ve/veya projelere finansman sağlayan fonlara Müsteşarlık tarafından taahhüt edilecek kaynağın üst sınırını ve niteliğini, kaynak aktarılabilecek üst fonların veya fonların, üst fonlara bağlı alt fonların ve ortak yatırım fonlarının seçim kriterlerini, yatırım yapılabilecek alanları, denetimi, taahhüt edilen tutardan kaynaklanan her türlü ücret ve masrafların üst sınırlarını ve uygulamaya ilişkin diğer hususları Bakanlar Kurulu belirler.

Taahhüt edilen tutardan dönemler itibarıyla üst fona veya fona ödenecek miktarı belirlemeye ve aktarmaya Bakan yetkilidir. Kaynak taahhüdüne ilişkin ödeme Müsteşarlık bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

Üst fonun, alt fonun ve fonların tasfiyesi veya sona ermesi durumunda Müsteşarlık tarafından üst fona veya fona aktarılan kaynakların bakiye tutarı genel bütçeye gelir kaydedilir. Diğer kamu kurumları tarafından üst fonlara veya fonlara hibe olarak aktarılan paylardan kaynaklanan bakiye tutarlar da üst fon veya fonlar tarafından genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Müsteşarlığın ilgili hesabına aktarılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Bakan yetkilidir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 77- 4749 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 29- 5 inci maddede düzenlenen net borç kullanımı tutarı 2017 yılı için, 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan ve Bakanlar Kurulu tarafından artırılan net borç kullanım tutarına otuzyediyi milyar Türk Lirası ilave edilerek uygulanır.”

MADDE 78- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentlerinin parantez içi hükümlerinde yer alan “1.600 cm³’ü aşanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Bakanlar Kurulunca bu Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendine göre özel tüketim vergisi matrahı esas alınarak fiyat grupları itibarıyla farklı oranlar belirlenmesi halinde, belirlenen en yüksek orana tabi olanlar” ibaresi ve aynı fıkranın (6) numaralı bendinin köşeli parantez içi hükmünde yer alan “(7) numaralı fıkrası” ibaresinden sonra gelmek üzere “kapsamında ithal edilen eşya ve (12) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ithal edilen bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P numarasında “-Diğerleri” satırı altında yer alan mallardan; motor silindir hacmi 1.600 cm³’ü aşanlar ile bu mallar için Bakanlar Kurulunca bu Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (c) bendine göre özel tüketim vergisi matrahı esas alınarak fiyat grupları itibarıyla farklı oranlar belirlenmesi halinde, belirlenen en yüksek orana tabi olanlar” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 79- 4760 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “perakende satışa sunulan sigaraların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara,” ibaresi “perakende satışa sunulan sigaraların ve makaronların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya her bir makaron,” şeklinde ve “20 adet sigaradan” ibaresi “20 adet sigaradan, 50 adet makarondan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 80- 4760 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “her bir sigara adedi” ibaresi “her bir sigara veya makaron adedi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 81- 4760 sayılı Kanunun ekinde yer alan (III) sayılı listenin;

a) (A) cetveline aşağıdaki mallar eklenmiştir.

“

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
2202.10.00.00.12	Meyvalı gazozlar	25	-
2202.10.00.00.19	Diğerleri (Limonatalar hariç)	25	-

”

b) (B) cetveline aşağıdaki mal eklenmiştir.

“

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
4813.10.00.80.00	Diğerleri (Makaron)	65,25	0,0994

”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 72- 4749 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 29- 5 inci maddede düzenlenen net borç kullanımı tutarı 2017 yılı için, 1/1/2017 tarihinden geçerli olmak üzere, Bakan ve Bakanlar Kurulu tarafından artırılan net borç kullanım tutarına otuz yedi milyar Türk lirası ilave edilerek uygulanır.”

MADDE 73- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentlerinin parantez içi hükümlerinde yer alan “1.600 cm³’ü aşanlar” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile “-Diğerleri” satırı altında yer alan mallardan matrahı 90.000 TL’yi aşanlar” ibaresi ile aynı fıkranın (6) numaralı bendinin köşeli parantez içi hükmünde yer alan “(7) numaralı fıkrası” ibaresinden sonra gelmek üzere “kapsamında ithal edilen eşya ve (12) numaralı fıkrasının (a) bendi kapsamında ithal edilen bu Kanuna ekli (II) sayılı listenin 87.03 G.T.İ.P numarasında “-Diğerleri” satırı altında yer alan mallardan; motor silindir hacmi 1.600 cm³’ü aşanlar ile matrahı 90.000 TL’yi aşanlar” ibaresi eklenmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkranın; (2) numaralı bendinin (a) ve (c) alt bentleri ile (6) numaralı bendinde yer alan tutarlar her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Hesaplanan tutarın 100 lirayı aşmayan kesirleri dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu şekilde tespit edilen tutarı %50’sine kadar artırmaya yetkilidir.”

MADDE 74- 4760 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “perakende satışa sunulan sigaraların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara,” ibaresi “perakende satışa sunulan sigaraların ve makaronların birim ambalajı içinde yer alan her bir sigara veya her bir makaron,” şeklinde ve “20 adet sigaradan” ibaresi “20 adet sigaradan, 50 adet makarondan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 75- 4760 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendinde yer alan “her bir sigara adedi” ibaresi “her bir sigara veya makaron adedi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 76- 4760 sayılı Kanunun ekinde yer alan (III) sayılı listenin;

a) (A) cetveline aşağıdaki mallar eklenmiştir.

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
2202.10.00.00.12	Meyvalı gazozlar	20	-
2202.10.00.00.19	Diğerleri (Yalnız ambalajlanmış olanlar ve/veya toptan teslim konu edilenler) (Limonatalar ve doğal mineralli doğal maden suyu ile üretilmiş, tatlandırılmış, aromalandırılmış meyvalı gazlı içecekler hariç)	20	-
2202.91.00.00.00	Alkolsüz biralar	20	-

b) (B) cetveline aşağıdaki mal eklenmiştir.

G.T.İ.P. NO	Mal İsmi	Vergi Oranı (%)	Asgari Maktu Vergi Tutarı (TL)
4813.10.00.80.00	Diğerleri (Makaron)	65,25	0,0994

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 82- 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- Savunma Sanayii Destekleme Fonuna;

Gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden % 6,

Veraset ve intikal vergisi tahsilat toplamı üzerinden %25,

Motorlu taşıtlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden %18,

Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden % 2,8,

pay verilir.

Bu paylar aylık olarak hesaplanır, tahsil edilen ayı takip eden ayın sonuna kadar fonlar adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan hesap veya hesaplara yatırılır.

Yukarıdaki oranları sıfıra kadar indirmeye ve tekrar kanunî oranına kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Maliye Bakanlığı fon payı uygulaması ile ilgili usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 83- 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (1) bendi (m) bendi olarak değiştirilmiştir.

“1) Bakanlar Kurulu kararı ile yurtiçinde veya yurtdışında şirket kurabilir, kurulmuş şirketlere ortak olabilir,”

MADDE 84- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu Kanun kapsamında yer alan tüm iş ve işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı;

a) Defter, kayıt, belge ve benzeri içeriklerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerin kaynağı, bütünlüğü, gizliliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik sertifika altyapısı oluşturmaya veya mevcut olan altyapıları kullanmaya,

c) İlgili bilişim sistemlerine yönelik her türlü birlikte işlerlik standartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, bu madde kapsamında yapacağı belirlemelerde Sayıştayın uygun görüşünü alır.”

MADDE 85- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 45 inci maddesinin ikinci fıkrasına “Döviz ve kıymetli madenler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile sanayi tesislerinde işlem görerek mamul haline gelmiş nihai ürünler” ibaresi eklenmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 77- 9/4/2003 tarihli ve 4842 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- Savunma Sanayii Destekleme Fonuna;

Gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden % 6,

Veraset ve intikal vergisi tahsilat toplamı üzerinden %25,

Motorlu taşıtlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden %20,

Sosyal Yardımlaşmayı ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna gelir ve kurumlar vergisi tahsilat toplamı üzerinden % 2,8,

pay verilir.

Bu paylar aylık olarak hesaplanır, tahsil edilen ayı takip eden ayın sonuna kadar fonlar adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde açılan hesap veya hesaplara yatırılır.

Yukarıdaki oranları sıfıra kadar indirmeye ve tekrar kanunî oranına kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Maliye Bakanlığı fon payı uygulaması ile ilgili usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 78- 6/11/2003 tarihli ve 5000 sayılı Türk Patent ve Marka Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına (k) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (l) bendi (m) bendi olarak değiştirilmiştir.

“l) Bakanlar Kurulu kararı ile yurt içinde veya yurt dışında şirket kurabilir, kurulmuş şirketlere ortak olabilir,”

MADDE 79- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 4- Bu Kanun kapsamında yer alan tüm iş ve işlemler elektronik ortamda gerçekleştirilebilir.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı;

a) Defter, kayıt, belge ve benzeri içeriklerin elektronik ortamda oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

b) Elektronik ortamda gerçekleştirilen işlemlerin kaynağı, bütünlüğü, gizliliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik sertifika altyapısı oluşturmaya veya mevcut olan altyapıları kullanmaya,

c) İlgili bilişim sistemlerine yönelik her türlü birlikte işlerlik standartlarına ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, bu madde kapsamında yapacağı belirlemelerde Sayıştayın uygun görüşünü alır.”

MADDE 80- 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 45 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “malları” ibaresi “mallar ile sanayi tesislerinde işlem görerek mamul haline gelmiş nihai ürünleri” şeklinde değiştirilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 86- 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“i) Vergiye gönüllü uyumu artırmak, vergi kayıp ve kaçağı ile mücadele etmek ve tahsilatta etkinliği artırmak amacıyla mükellefiyet, vergilendirme ve vergiye uyum düzeyine ilişkin yapılacak çalışmalar için her türlü bilgi, veri ve istatistiği toplamak suretiyle oluşturulacak Risk Analizi Sistemi üzerinden risk analizi yapmak ve vergiye gönüllü uyum düzeyini ölçmek.”

MADDE 87- 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına “Seyir güvenliği haberleşme hizmetleri” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki “Net satış hasılatı” tanımı eklenmiştir.

“Net satış hasılatı: “4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinde tanımı yapılan tutarı,”

MADDE 88- 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Türk Telekom yıllık net satış hâsılatının %1’ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmeciler dışındaki işletmeciler yıllık net satış hâsılatının %1’ini, izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar ve faaliyetleri gereği Hazine payı ödemekle yükümlü olduğu halde

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 81- 22/6/2004 tarihli ve 5193 sayılı Optisyenlik Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanuna tâbi meslek mensupları; meslekî faaliyetlerini geliştirip kolaylaştırmak, meslektaşlar arasında yardımlaşma ve işbirliğini temin etmek ve meslekî ahlâk ve disiplini tesis edip korumak üzere, kamu kurumu niteliğindeki müstakil optisyen-gözlükçüler odaları ve Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğini teşkil ederler.

Odalar ile Birliğin teşkili, bunların yurt içindeki ve yurt dışındaki faaliyetleri, organları, görevleri, toplantıları, karar alı ş usûlleri, gelirleri, giderleri, organları için seçim, seçilme yeterliliği, seçimlerin yapılış usulü, mesleki sicil, hizmet bedellerinin ve aidatın tespiti, disiplin cezaları ile infaz edili ş usulü, odalar ve Birlik ile ilgili diğ er iş ve işlemler hakkında, optisyenlik-gözlükçülük mesleğinin mahiyetine ve gereklerine uygun olarak, 25/1/1956 tarihli ve 6643 sayılı Türk Eczacıları Birliğı Kanunu hükümleri kıyasen uygulanır. Ancak, 6643 sayılı Kanunun 5 inci maddesindeki “yüzelli” sayısı yüz, 14 üncü maddesindeki “ikiyüzelli” sayısı yüz, 51 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendindeki “ikiyüz” sayısı yüz, (b) bendindeki “beşyüz” sayısı ikiyüzelli, “ikiyüz” sayısı yüz, “yüzelli” sayısı yetmişbeş ve (c) bendindeki “beşyüz” sayısı ikiyüzelli olarak uygulanır.

Bu maddenin uygulanması ile ilgili yönetmelikler, Türk Optisyen-Gözlükçüler Birliğinin teşkil edilmesinden itibaren en geç altı ay içinde, Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Birlik tarafından hazırlanır ve Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulur.”

MADDE 82- 5193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddenin yürürlüğe girdiğı tarihten önce ruhsat alıp optisyenlik ve gözlükçülük yapmakta olanlar, faaliyette bulundukları ilde bu Kanunun ek 1 inci maddesi hükmünce optisyen-gözlükçüler odası kurulmasını takiben en geç iki ay içinde odaya kaydolurlar. Aksi takdirde, Bakanlıkça müesseseleri kapatılarak faaliyetlerine son verilir.”

MADDE 83- 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“i) Vergiye gönüllü uyumu artırmak, vergi kayıp ve kaçacağı ile mücadele etmek ve tahsilatta etkinliğı artırmak amacıyla mükellefiyet, vergilendirme ve vergiye uyum düzeyine ilişkin yapılacak çalışmalar için her türlü bilgi, veri ve istatistiğı toplamak suretiyle oluşturulacak Risk Analizi Sistemi üzerinden risk analizi yapmak ve vergiyi gönüllü uyum düzeyini ölçmek.”

MADDE 84- 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmet Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasına “Seyir güvenliğı haberleşme hizmetleri” tanımından sonra gelmek üzere aşağıdaki “Net satış hasılatı” tanımı eklenmiştir.

“Net satış hasılatı: 4/2/1924 tarihli ve 406 sayılı Telgraf ve Telefon Kanununun ek 37 nci maddesinde tanımı yapılan tutarı,”

MADDE 85- 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri ile ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Türk Telekom yıllık net satış hâsılatının %1’ini, izleyen yılın Nisan ayı sonuna kadar, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmeciler dışındaki işletmeciler yıllık net satış hâsılatının %1’ini, izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar ve faaliyetleri gereğı Hazine payı ödemekle yükümlü olduğı halde

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Hazine payı ödemeyi gerektirmeyen hizmetleri de yürüten işletmeciler Hazine payına esas teşkil etmeyen yıllık net satış hâsılatının %1'ini, evrensel hizmet katkı payı olarak Kurum hesabına izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar yatırır ve Kurum takip eden ayın sonuna kadar;

c) Kurum, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin ödediği payın %10'unu, ödediği ayı izleyen ayın sonuna kadar,”

“Bu süre içinde ödenmeyen katkı payları, Kurumun ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Vergi dairelerince yapılan tahsilatlar ertesi ayın sonuna kadar Kurum hesabına aktarılır. Süresinde ödenmeyen katkı paylarına, vade tarihinden ödediği tarihe kadar geçen süre için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 89- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ortak kullanım alanları olarak planlanan alanlarda toplulaştırma çalışmaları süresince tarımsal faaliyette bulunmak özel arazi toplulaştırmasını yapan ilgili kuruluşun iznine tabidir. Arazi toplulaştırması yapılan veya yaptırılan sahalardaki kanal, yol ve benzeri kamunun ortak kullanacağı alanlar olarak planlanan yerlerdeki taşınmazların mütemmim cüzlerinin karşılığı ile taşınmaz sahiplerine yeni parseller teslim edilene kadar doğabilecek gelir kayıpları uygulayıcı kuruluş tarafından karşılanır.”

“Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, elbirliği mülkiyet olarak tescilli parsellerin, paylı mülkiyete dönüştürülmesi işlemleri uygulayıcı kuruluş tarafından resen gerçekleştirilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim veya harçtan muaftır.

Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, tapuya kayıtlı olup tescile esas belgesine aykırılığı tespit edilen hisse hataları, uygulayıcı kuruluş tarafından resen düzeltilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim veya harçtan muaftır.”

MADDE 90- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesine “meclis kararıyla mabetlere” ibaresinden sonra gelmek üzere “, eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 91- 5393 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan su ve atık su tarife ücreti tüketim miktarına bakılmaksızın sabit tarife ücreti olarak belirlenir ve konutlar için belirlenen en düşük su ve atık su tarife ücretinden yüksek olamaz. Belediyeler temiz şebeke suyu hizmeti vermediği yerleşim yerlerindeki kamu kurumlarından herhangi bir ad altında ücret talep edemez. Kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep edilemez.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Hazine payı ödemeyi gerektirmeyen hizmetleri de yürüten işletmeciler Hazine payına esas teşkil etmeyen yıllık net satış hâsılatının %1'ini, evrensel hizmet katkı payı olarak Kurum hesabına izleyen yılın Haziran ayı sonuna kadar yatırır ve Kurum takip eden ayın sonuna kadar;

c) Kurum, Hazine payı ödemekle yükümlü işletmecilerin ödediği payın %10'unu, ödediği ayı izleyen ayın sonuna kadar,”

“Bu süre içinde ödenmeyen katkı payları, Kurumun ilgili vergi dairesine yapacağı başvuru üzerine, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Vergi dairelerince yapılan tahsilatlar ertesi ayın sonuna kadar Kurum hesabına aktarılır. Süresinde ödenmeyen katkı paylarına, vade tarihinden ödediği tarihe kadar geçen süre için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 86- 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 17 nci maddesinin yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ortak kullanım alanları olarak planlanan alanlarda toplulaştırma çalışmaları süresince tarımsal faaliyette bulunmak özel arazi toplulaştırmasını yapan ilgili kuruluşun iznine tabidir. Arazi toplulaştırması yapılan veya yaptırılan sahalardaki kanal, yol ve benzeri kamunun ortak kullanacağı alanlar olarak planlanan yerlerdeki taşınmazların mütemmim cüzlerinin karşılığı ile taşınmaz sahiplerine yeni parseller teslim edilene kadar doğabilecek gelir kayıpları uygulayıcı kuruluş tarafından karşılanır.”

“Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, elbirliği mülkiyet olarak tescilli parsellerin, paylı mülkiyete dönüştürülmesi işlemleri uygulayıcı kuruluş tarafından resen gerçekleştirilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim ve harçtan muafır.

Arazi toplulaştırma projelerinin uygulanması esnasında, tapuya kayıtlı olup tescile esas belgesine aykırılığı tespit edilen hisse hataları, uygulayıcı kuruluş tarafından resen düzeltilir. Kesinleşen listelerin tapu müdürlüğü tarafından doğrudan paylı mülkiyet olarak tescili sağlanır. Bu yetki kapsamındaki işlemler her türlü gider, vergi, resim ve harçtan muafır. Bu madde kapsamında getirilen muafiyetler mükelleflerin veraset ve intikal vergisine ilişkin yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.”

MADDE 87- 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesinin altıncı fıkrasının ikinci cümlesine “meclis kararıyla mabetlere” ibaresinden sonra gelmek üzere “, eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 88- 5393 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Kamu kurum ve kuruluşlarına uygulanan su ve atık su tarife ücreti tüketim miktarına bakılmaksızın sabit tarife ücreti olarak belirlenir ve konutlar için belirlenen en düşük su ve atık su tarife ücretinin yüzde 50 fazlasını geçemez. Belediyeler temiz şebeke suyu hizmeti vermediği yerleşim yerlerindeki kamu kurumlarından herhangi bir ad altında ücret talep edemez. Kamuya ait eğitim kurumları, yurtlar, okul pansiyonları ve hastanelerden abonelik, açma kapama, bağlantı, teminat, güvence bedeli, katılma payı ve benzeri ad altında herhangi bir ücret talep edilemez.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 92- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin onaltıncı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince reddiyat yapılması durumunda anılan maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak mahsuptan sonra Kurumun prim ve diğer alacaklarından muaccel olanlara mahsup yapılır. Kurumun tahsil ettiği prim ve diğer alacaklardan reddi icap edenler, istihkak sahiplerinin Kuruma olan muaccel borçlarına mahsubundan sonra Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlara mahsup edilmek üzere reddolunur. Bu suretle yapılan ödemelerde, reddedilen tutarın Kuruma ve/veya alacaklı tahsil dairesinin hesabına geçtiği tarihte ödeme yapılmış sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Kurum tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 93- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan parantez içi hüküm yürürlükten kaldırılmış ve aynı bendin sonuna aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Kooperatiflerin ortakları dışındaki kişilerle yaptıkları işlemler ile kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda ortakları ile yaptıkları işlemler “ortak dışı” işlemlerdir. Kooperatiflerin faaliyetin icrasına tahsis ettikleri ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan demirbaş, makine, teçhizat, taşıt ve benzeri amortismanla tabi iktisadi kıymetleri elden çıkarmaları ile yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz. Kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme oluşmuş kabul edilir ve ortak dışı işlemlerden elde edilen kazançların vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 94- 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının;

a) (e) bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50’lik kısmı.”

b) (f) bendinde yer alan “Bankalara borçları” ibaresi “Bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine borçları” şeklinde, “bankalara veya” ibaresi “bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine veya” şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende “bankaların” ibaresinden sonra gelmek üzere “, finansal kiralama ya da finansman şirketlerinin” ibaresi eklenmiş ve “söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75’lik kısmı” ibaresi “söz konusu kıymetlerden taşınmazların satışından doğan kazançların %50’lik, diğerlerinin satışından doğan kazançların %75’lik kısmı” şeklinde değiştirilmiştir.

c) (i) bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar ile tüketim kooperatiflerinin, ortaklarının kişisel ve ailevi gıda ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak için satın aldıkları malların değerine göre hesapladıkları risturnlar.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 89- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 88 inci maddesinin onaltıncı fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“6183 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince reddiyat yapılması durumunda anılan maddenin birinci fıkrasına göre yapılacak mahsuptan sonra Kurumun prim ve diğer alacaklarından muaccel olanlara mahsup yapılır. Kurumun tahsil ettiği prim ve diğer alacaklardan reddi icap edenler, istihkak sahiplerinin Kuruma olan muaccel borçlarına mahsubundan sonra Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan muaccel borçlara mahsup edilmek üzere reddolunur. Bu suretle yapılan ödemelerde, reddedilen tutarın Kuruma ve/veya alacaklı tahsil dairesinin hesabına geçtiği tarihte ödeme yapılmış sayılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Kurum tarafından müştereken belirlenir.”

MADDE 90- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan parantez içi hüküm yürürlükten kaldırılmış ve aynı bendin sonuna aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

“(Kooperatiflerin ortakları dışındaki kişilerle yaptıkları işlemler ile kooperatif ana sözleşmesinde yer almayan konularda ortakları ile yaptıkları işlemler “ortak dışı” işlemlerdir. Kooperatiflerin faaliyetin icrasına tahsis ettikleri ve ekonomik ömrünü tamamlamış olan demirbaş, makine, teçhizat, taşıt ve benzeri amortismanla tabi iktisadi kıymetleri elden çıkarmaları ile yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir işyeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz. Kooperatiflerin ortak dışı işlemleri nedeniyle kooperatif tüzel kişiliğine bağlı ayrı bir iktisadi işletme oluşmuş kabul edilir. Kooperatiflerin, iktisadi işletmelerinden ve tam mükellefiyete tabi başka bir kurumun sermayesine katılımlarından kazanç elde etmelerinin ve bu kazançların daha sonra ortaklara dağıtılmasının muafiyete etkisi yoktur. Ortak dışı işlemlerden elde edilen kazançların vergilendirilmesine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 91- 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının;

a) (e) bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri ve rüçhan haklarının satışından doğan kazançların %75’lik kısmı ile aynı süreyle aktiflerinde yer alan taşınmazların satışından doğan kazançların %50’lik kısmı.”

b) (f) bendinde yer alan “Bankalara borçları” ibaresi “Bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine borçları” şeklinde, “bankalara veya” ibaresi “bankalara, finansal kiralama ya da finansman şirketlerine veya” şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende “bankaların” ibaresinden sonra gelmek üzere “, finansal kiralama ya da finansman şirketlerinin” ibaresi eklenmiş ve “söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75’lik kısmı” ibaresi “söz konusu kıymetlerden taşınmazların (6361 sayılı Kanun kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde kiracının temerrüdü sebebiyle kanuni takipteki finansal kiralama alacakları karşılığında tarafların karşılıklı mutabakatıyla kiralayanın her türlü tasarruf hakkını devraldığı finansal kiralama konusu taşınmazlar dâhil) satışından doğan kazançların %50’lik, diğerlerinin satışından doğan kazançların %75’lik kısmı” şeklinde değiştirilmiştir.

c) (i) bendinin birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen kısımlar ile tüketim kooperatiflerinin, ortaklarının kişisel ve ailevi gıda ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak için satın aldıkları malların değerine göre hesapladıkları risturnlar.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 95- 5520 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %20 oranında alınır. Şu kadar ki bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisi %22 oranında alınır. Bakanlar Kurulu %22 oranını, %20 oranına kadar indirmeye ve tekrar %22 oranına kadar getirmeye yetkilidir.”

MADDE 96- 5520 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 takvim yılında” ibaresi “2017 ve 2018 takvim yıllarında” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 92- 5520 sayılı Kanunun geçici 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “2017 takvim yılında” ibaresi “2017 ve 2018 takvim yıllarında” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 93- 5520 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- (1) Bu Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan %20 oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanır.

(2) Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada yazılı %22 oranını %20 oranına kadar indirmeye yetkilidir.”

MADDE 94- 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla mesleğe özel yarışma sınavı ile girmiş ve yeterlik sınavıyla bulundukları kadrolara atanmış olmaları kaydıyla, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanunun 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “A- Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde sayılan kadro unvanlarında bulunanlar ile Bankalar Yeminli Murakıpları, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ve Sermaye Piyasası Kurulu Uzmanlarından başvurular arasından yapılacak yazılı ve/veya sözlü sınavda başarılı olanlar, 31/12/2018 tarihine kadar merkezi yönetim bütçe kanununda yer alan sınırlamalara tabi olmaksızın naklen Maliye Uzmanı olarak atanır. Bunlar Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığında görevlendirilir. Bu şekilde atananların söz konusu kadrolarda geçen hizmet süreleri Maliye Uzmanı, yardımcılık veya stajyerliklerde geçen hizmet süreleri ise Maliye Uzman Yardımcısı kadrolarında geçmiş sayılır. Bunlardan 657 sayılı Kanuna tabi olmayanların anılan kadrolar ile bunların yardımcılık veya stajyerliklerinde geçen hizmet süreleri her yıl için bir kademe ilerlemesi ve her üç yıl bir derece yükselmesi verilmek suretiyle değerlendirilir. Bu madde uyarınca Maliye Uzmanı olarak atanacakların sayısı 250’yi geçemez. Başvuru ve sınava ilişkin usul ve esaslar ile bu fıkranın uygulanmasına yönelik diğer hususlar Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 95- 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin mülga yirminci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(20) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumundan yetki belgesi almadan veya bildirimde bulunmadan tütün ticareti yapanlar ile ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdını, içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün ya da tütün harici herhangi bir madde doldurulmuş olarak satanlara, satışa arz edenlere, bulunduran ve nakledenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verilir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 97- 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira süresi azami üç yıldır. Ancak bu süre Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Başbakan Yardımcısının onayı ile on yıla kadar belirlenebilir. Ayrıca onarım veya inşa karşılığı kiralamalarda; onarım ve inşa bedeli göz önüne alınarak kira süresi Genel Müdürün onayı ile yirmi yıla, Meclis kararı ile kırk dokuz yıla kadar tespit edilebilir.”

MADDE 98- 5737 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasına (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“(g) Vakfiyelerde yer alan hayır şartlarını gerçekleştirmek üzere amacı veya faaliyet konuları arasında eğitim, sağlık, kültür veya sosyal yardım bulunan yurtdışında kurulu tüzel kişilere Başbakan Yardımcısının onayı ile şartlı veya şartsız yardım yapmak.”

MADDE 99- 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Pazarlıkla temin usulünün uygulanabileceği haller

MADDE 26- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak ihalenin herhangi bir sebeple gerçekleştirilememesi, sözleşmenin imzalanamaması, yüklenicinin imzalanmış son sözleşmenin bitim tarihi itibarıyla işe başlayamayacağının anlaşılması veya yapılmış olan ihaleye ilişkin sözleşmenin feshedilmesi veya iptali hâllerinde, 3 üncü madde kapsamında yapılan iş ve hizmetler İdare tarafından pazarlıkla temin usulüyle, özel hukuk tüzel kişilerine süresi bir yılı geçmeyen sözleşmeyle yaptırılabilir.”

MADDE 100- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak yıllık alınan idarî ücret, 10.000 TL alt sınırından daha az olamaz. Söz konusu alt sınır her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.”

MADDE 101- 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ayrıca; iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli, görsel iletişim veya genel amaçlı internet erişimi için kullanılmayan telsiz cihazları ve abonelikleri de telsiz ruhsatname ve kullanma ücretlerinden muaf olup Kurum, muafiyet uygulanmasına ilişkin usul ve esas belirlemeye yetkilidir.”

“(4) Telsiz ücretleri Kurum tarafından belirlenen süre içerisinde Kurumun ilgili banka hesabına doğrudan ödenir. İşletmeciler tarafından telsiz ücretlerinin zamanında ödenmemesi halinde, anılan ücretler Kurumun bildirimi üzerine 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilerek Kurum hesabına aktarılır. Bu ücretlerin takip ve tahsilinde alacağın kesinleşmesi şartı aranmaz.”

“(7) Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerine istinaden yetkilendirilen

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 96- 20/2/2008 tarihli ve 5737 sayılı Vakıflar Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Genel Müdürlüğe ve mazbut vakıflara ait taşınmazların kira süresi azami üç yıldır. Ancak bu süre Genel Müdürlüğün bağlı olduğu Başbakan Yardımcısının onayı ile on yıla kadar belirlenebilir. Ayrıca onarım veya inşa karşılığı kiralamalarda; onarım ve inşa bedeli göz önüne alınarak kira süresi Genel Müdürün onayı ile yirmi yıla, Meclis kararı ile kırk dokuz yıla kadar tespit edilebilir.”

MADDE 97- 5737 sayılı Kanunun 52 nci maddesinin birinci fıkrasına (f) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve mevcut (g) bendi (h) bendi olarak teselsül ettirilmiştir.

“(g) Vakfiyelerde yer alan hayır şartlarını gerçekleştirmek üzere amacı veya faaliyet konuları arasında eğitim, sağlık, kültür veya sosyal yardım bulunan yurt dışında kurulu tüzel kişilere ilgili Başbakan Yardımcısının onayı ile şartlı veya şartsız yardım yapmak.”

MADDE 98- 21/2/2008 tarihli ve 5738 sayılı Spor Müsabakalarına Dayalı Sabit İhtimalli ve Müşterek Bahis Oyunlarının Özel Hukuk Tüzel Kişilerine Yaptırılması Hakkında Kanunun 26 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Pazarlıkla temin usulünün uygulanabileceği haller

MADDE 26- (1) Bu Kanun kapsamında yapılacak ihalenin herhangi bir sebeple gerçekleştirilememesi, sözleşmenin imzalanamaması, yüklenicinin imzalanmış son sözleşmenin bitim tarihi itibarıyla işe başlayamayacağının anlaşılması veya yapılmış olan ihaleye ilişkin sözleşmenin feshedilmesi veya iptali hâllerinde, 3 üncü madde kapsamında yapılan iş ve hizmetler İdare tarafından pazarlıkla temin usulüyle, özel hukuk tüzel kişilerine süresi bir yılı geçmeyen sözleşmeyle yaptırılabilir.”

MADDE 99- 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanununun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak yıllık alınan idarî ücret, 10.000 Türk lirası alt sınırından daha az olamaz. Söz konusu alt sınır her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır.”

MADDE 100- 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ayrıca; iş ve hizmetlerin merkezi bir sunucu tarafından uzaktan izlenmesi ve yürütülmesine yönelik makineler arası veri aktarımına mahsus olan ve bunların yürütülmesi için zorunlu olanlar dışında sesli, görsel iletişim veya genel amaçlı internet erişimi için kullanılmayan telsiz cihazları ve abonelikleri de telsiz ruhsatname ve kullanma ücretlerinden muaf olup Kurum, muafiyet uygulanmasına ilişkin usul ve esas belirlemeye yetkilidir.”

“(4) Telsiz ücretleri Kurum tarafından belirlenen süre içerisinde Kurumun ilgili banka hesabına doğrudan ödenir. Telsiz ücretlerinin zamanında ödenmemesi halinde, anılan ücretler Kurumun bildirimine üzerine 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ilgili vergi dairesi tarafından tahsil edilerek Kurum hesabına aktarılır. Bu ücretlerin takip ve tahsilinde alacağın kesinleşmesi şartı aranmaz.”

“(7) Kurum tarafından sayısı sınırlandırılarak ulusal çapta, kamuya açık mobil elektronik haberleşme hizmeti sunmak üzere imtiyaz sözleşmeleri ve/veya yetkilendirme belgelerine istinaden yetkilendirilen işletmeciler; bu Kanuna ekli ücret tarifesinin “1. TELSİZ RUHSATNAME ÜCRETLERİ” başlığı

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

işletmeciler; bu Kanuna ekli ücret tarifesinin “1. TELSİZ RUHSATNAME ÜCRETLERİ” başlığı altında bulunan “b. Karasal mobil (cellular) telsiz telefon sistemi” başlıklı bölümünün (1) numaralı ve “2. TELSİZ KULLANMA ÜCRETLERİ (HER YIL İÇİN)” başlığı altında bulunan “b. Karasal mobil (cellular) telsiz telefon sistemleri” başlıklı bölümünün (1) numaralı sıraları kapsamında ödenmesi gereken ücretler yerine, aylık net satışlarının yüzde beşini aylık dönemler itibarıyla hesaplamak suretiyle, ilgili olduğu ayı izleyen ayın son işgünü mesai bitimine kadar telsiz ücreti olarak Kuruma öderler.”

MADDE 102- 5809 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesine sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ile mevcut onikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut onüçüncü fıkrası onbeşinci fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

“(9) İşletmecinin tüketicilerden haksız olarak ücret tahsil ettiğinin tespiti hâlinde, idari yaptırım uygulama hakkı saklı kalmak kaydıyla, işletmeci bu tutarları tüketicilere iade etmekle yükümlüdür. İadeye ilişkin kararın Kurum tarafından işletmeciye tebliğ edildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde işletmecinin tüketiciye ulaşamaması veya Kurum tarafından haklı görülen herhangi bir nedenle işletmeci tarafından iadelerin gerçekleştirilememesi halinde, bu iade bedelleri evrensel hizmet gelirleri olarak genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

“(14) Eksik ödenen Kurum alacaklarının hesaplanmasında, işletmecilerce farklı dönemlerde fazla ödendiği tespit edilen tutarlar, ödendikleri tarih esas alınarak mahsup edildikten sonra kalan tutar dikkate alınır. Bu takdirde mahsup suretiyle tahsil edilen Kurum alacağı, vadesinden sonra tahsil edilmişse tahsil tarihine kadar gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 103- 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Kurul tarafından 31/12/2014 tarihine kadar yürürlüğe konulur. Bu tarihi birer yıllık sürelerle iki defa ertelemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir” ibaresi “devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Bakanlar Kurulunca alınacak karar üzerine yürürlüğe konulur” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 104- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 26 ncı maddesinin birinci fıkrasının (m) bendinde yer alan “hazırlayıp Bakanlığın değerlendirmesine sunmadan işyerini faaliyete geçiren, işletilmesine Bakanlıkça izin verilmeyen” ibaresi “hazırlamadan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 105- 6331 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(ğ) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile müştereken, büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için alınacak tedbirler, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerlerinin belirlenmesi ve sınıflandırılması, yeni kurulacak veya halen faaliyette bulunan işyerleri için büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporunun hazırlanması, incelenmesi, güvenlik raporu olmaması durumunda işin durdurulması ve işin devamına izin verilmesi ve büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına ilişkin diğer hususlar.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

altında bulunan “b. Karasal mobil (cellular) telsiz telefon sistemi” başlıklı bölümünün (1) numaralı ve “2. TELSİZ KULLANMA ÜCRETLERİ (HER YIL İÇİN)” başlığı altında bulunan “b. Karasal mobil (cellular) telsiz telefon sistemleri” başlıklı bölümünün (1) numaralı sıraları kapsamında ödenmesi gereken ücretler yerine, aylık net satışlarının yüzde beşini aylık dönemler itibarıyla hesaplamak suretiyle, ilgili olduğu ayı izleyen ayın son işgünü mesai bitimine kadar telsiz ücreti olarak Kuruma öderler.”

MADDE 101- 5809 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin mevcut sekizinci fıkrası ile onikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(9) İşletmecinin tüketicilerden haksız olarak ücret tahsil ettiği için tespiti hâlinde, idari yaptırım uygulama hakkı saklı kalmak kaydıyla, işletmeci bu tutarları tüketicilere iade etmekle yükümlüdür. İadeye ilişkin kararın Kurum tarafından işletmeciye tebliğ edildiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde işletmecinin tüketiciye ulaşamaması veya Kurum tarafından haklı görülen herhangi bir nedenle işletmeci tarafından iadelerin gerçekleştirilememesi halinde, bu iade bedelleri evrensel hizmet gelirleri olarak genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere Bakanlığın merkez muhasebe birimi hesabına yatırılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.”

“(13) Eksik ödenen Kurum alacaklarının hesaplanmasında, işletmecilerce fazla ödendiği tespit edilen tutarlar, ödendikleri tarih esas alınarak mahsup edildikten sonra kalan tutar dikkate alınır. Bu takdirde mahsup suretiyle tahsil edilen Kurum alacağı, vadesinden sonra tahsil edilmişse tahsil tarihine kadar gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 102- 13/10/2010 tarihli ve 6015 sayılı Devlet Desteklerinin İzlenmesi ve Denetlenmesi Hakkında Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Kurul tarafından 31/12/2014 tarihine kadar yürürlüğe konulur. Bu tarihi birer yıllık sürelerle iki defa ertelemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir” ibaresi “devlet desteklerinin bildirimi ve denetlenmesine ilişkin yönetmelikler ise Bakanlar Kurulunca alınacak karar üzerine yürürlüğe konulur” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 103- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(ğ) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile müştereken, büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması için alınacak tedbirler, büyük endüstriyel kaza oluşabilecek işyerlerinin belirlenmesi ve sınıflandırılması, yeni kurulacak veya halen faaliyette bulunan işyerleri için büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporunun hazırlanması, incelenmesi, güvenlik raporu olmaması durumunda işin durdurulması veya işin devamına izin verilmesi ve büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılmasına ilişkin diğer hususlar.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 106- 6331 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 107- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin onbeşinci fıkrasında yer alan “31/12/2017” ibaresi “31/12/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 108- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Finansal kiralama ve finansman şirketleri tarafından bu madde uyarınca ayrılan özel karşılıkların tamamı, ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.”

MADDE 109- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Halka açık ortaklık: Kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar hariç olmak üzere, payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,”

“h) İhraççı: Kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar hariç olmak üzere, sermaye piyasası araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Kurula başvuruda bulunan veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri ve bu Kanuna tabi yatırım fonlarını,”

“z) Kitle fonlaması: Bir projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla Kurul tarafından belirlenen esaslar dahilinde bu Kanunun yatırımcı tazminine ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplanmasını,”

MADDE 110- 6362 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Diğer kanunların yardım ve bağış toplanmasına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla kitle fonlaması suretiyle halktan para toplanması, Kurulca faaliyet izni verilen kitle fonlama platformları aracılığıyla gerçekleştirilir ve bu Kanunun izahname ya da ihraç belgesi hazırlama yükümlüğüne ilişkin hükümlerine tabi değildir.”

MADDE 111- 6362 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Payları borsada işlem gören ortaklıklar ile kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan ortaklıklar hariç olmak üzere pay sahibi sayısı beşyüzü aşan anonim ortaklıkların payları halka arz olunmuş sayılır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 104- 6331 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10- Bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde halen faaliyette bulunan işletmelere getirilen güvenlik raporlarının hazırlanması yükümlülüğü 31/12/2018 tarihine kadar tamamlanır.”

MADDE 105- 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin onbeşinci fıkrasında yer alan; “31/12/2017” ibaresi “31/12/2020” şeklinde, “beş yıl” ibareleri “altı yıl” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 106- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 16 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Finansal kiralama ve finansman şirketleri tarafından bu madde uyarınca ayrılan özel karşılıkların tamamı, ayrıldıkları yılda kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilir.”

MADDE 107- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) Halka açık ortaklık: Kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar hariç olmak üzere, payları halka arz edilmiş olan veya halka arz edilmiş sayılan anonim ortaklıkları,”

“h) İhraççı: Kitle fonlaması platformları aracılığıyla para toplayanlar hariç olmak üzere, sermaye piyasası araçlarını ihraç eden, ihraç etmek üzere Kurula başvuruda bulunan veya sermaye piyasası araçları halka arz edilen tüzel kişileri ve bu Kanuna tabi yatırım fonlarını,”

“z) Kitle fonlaması: Bir projenin veya girişim şirketinin ihtiyaç duyduğu fonu sağlamak amacıyla Kurul tarafından belirlenen esaslar dâhilinde bu Kanunun yatırımcı tazminine ilişkin hükümlerine tabi olmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplanmasını,”

MADDE 108- 6362 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Diğer kanunların yardım ve bağış toplanmasına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla kitle fonlaması suretiyle halktan para toplanması, Kurulca faaliyet izni verilen kitle fonlama platformları aracılığıyla gerçekleştirilir ve bu Kanunun izahname ya da ihraç belgesi hazırlama yükümlülüğüne ilişkin hükümlerine tabi değildir.”

MADDE 109- 6362 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Payları borsada işlem gören ortaklıklar ile kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan ortaklıklar hariç olmak üzere pay sahibi sayısı beş yüzü aşan anonim ortaklıkların payları halka arz olunmuş sayılır.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 112- 6362 sayılı Kanuna 35 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 35/A maddesi eklenmiştir.

“Kitle fonlama platformları

MADDE 35/A- (1) Kitle fonlama platformları, kitle fonlamasına aracılık eden ve elektronik ortamda hizmet veren kuruluşlardır.

(2) Kitle fonlama platformlarının kurulabilmesi ve faaliyete başlaması için Kuruldan izin alınması zorunludur. Bu platformların kuruluşlarına, ortaklarına, pay devirlerine, çalışanlarına, her bir fon sağlayıcısı tarafından yatırılacak veya proje sahipleri ile girişim şirketleri tarafından toplanabilecek paranın azami limitine ve faaliyetleri sırasında uymaları gereken diğer ilke ve esaslara ilişkin hususlar Kurul tarafından belirlenir.

(3) Kitle fonlama platformlarının hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde uygulanacak tedbirler için bu Kanunun 96 ncı madde hükümleri kıyasen uygulanır.

(4) Kitle fonlaması ve buna bağlı yapılan işlemler ile kitle fonlama platformları bu Kanunun 37 nci ve 38 inci maddesi kapsamında değerlendirilmez. Bu faaliyetler bu Kanunun borsalar, piyasa işletmecileri ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri ile ilgili hükümlerine tabi değildir.

(5) Kitle fonlaması platformları ve kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan kişiler ile bunlara fon sağlayanlar arasındaki ilişkiler genel hükümlere tabidir.”

MADDE 113- 6362 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Kuruldan izin alınmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplandığına veya Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik olarak internet aracılığıyla yurtdışında kaldıraçlı işlem ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri yaptırıldığına ilişkin bilgi edinilmesi halinde, Kurulun başvurusu üzerine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, ilgili internet sitesine erişimi engeller.”

MADDE 114- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ı) Genel aydınlatma: Otoyollar ve özelleştirilmiş erişme kontrollü karayolları hariç, kamunun genel kullanımına yönelik bulvar, cadde, sokak, alt-üst geçit, köprü, meydan ve yaya geçidi gibi yerlerin aydınlatılmasını,”

MADDE 115- 6446 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “belirlenen bölgede sayaçların okunması,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ölçü devreleri dahil mühürlenmesi,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkranın altıncı cümlesinde yer alan “Genel aydınlatma, dağıtım” ibaresi “Dağıtım” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 116- 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasının (c) bendinin ikinci cümlesine “teknik olmayan kayıpları ile” ibaresinden sonra gelmek üzere “TEDAŞ’ın” ibaresi eklenmiş ve aynı cümlede yer alan “toptan satış tarifesini” ibaresi “toptan satış tarifeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 117- 6446 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Dağıtım şirketlerinin teknik ve teknik olmayan kayıplarından kaynaklanan elektrik enerjisi ihtiyacı ve TEDAŞ’ın genel aydınlatma ile ilgili elektrik enerjisi ihtiyacı TETAŞ tarafından temin edilir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 110- 6362 sayılı Kanuna 35 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 35/A maddesi eklenmiştir.

“Kitle fonlama platformları

MADDE 35/A- (1) Kitle fonlama platformları, kitle fonlamasına aracılık eden ve elektronik ortamda hizmet veren kuruluşlardır.

(2) Kitle fonlama platformlarının kurulabilmesi ve faaliyete başlaması için Kuruldan izin alınması zorunludur. Bu platformların kuruluşlarına, ortaklarına, pay devirlerine, çalışanlarına, her bir fon sağlayıcısı tarafından yatırılabilir veya proje sahipleri ile girişim şirketleri tarafından toplanabilecek paranın azami limitine ve faaliyetleri sırasında uymaları gereken diğer ilke ve esaslar ile toplanan fonların ilan edilen amacına uygun olarak kullanıldığının kontrolü ve denetimine ilişkin esaslar Kurul tarafından belirlenir.

(3) Kitle fonlama platformlarının hukuka aykırı faaliyet ve işlemlerinde uygulanacak tedbirler için bu Kanunun 96 ncı madde hükümleri kıyasen uygulanır.

(4) Kitle fonlaması ve buna bağlı yapılan işlemler ile kitle fonlama platformları bu Kanunun 37 nci ve 38 inci maddesi kapsamında değerlendirilmez. Bu faaliyetler bu Kanunun borsalar, piyasa işleticileri ve teşkilatlanmış diğer pazar yerleri ile ilgili hükümlerine tabi değildir.

(5) Kitle fonlaması platformları ve kitle fonlaması suretiyle halktan para toplayan kişiler ile bunlara fon sağlayanlar arasındaki ilişkiler genel hükümlere tabidir.”

MADDE 111- 6362 sayılı Kanunun 99 uncu maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Kuruldan izin alınmaksızın kitle fonlama platformları aracılığıyla halktan para toplandığına veya Türkiye’de yerleşik kişilere yönelik olarak internet aracılığıyla yurt dışında kaldıraçlı işlem ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri yaptırıldığına ilişkin bilgi edinilmesi halinde, Kurulun başvurusu üzerine Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, ilgili internet sitesine erişimi engeller.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 118- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Genel aydınlatma kapsamında aydınlatılan yerlerde gerçekleşen aydınlatma giderleri, TEDAŞ tarafından ilgili abonelere fatura edilerek Bakanlık bütçesine konulacak ödenekten ve ilgili belediyeler ile il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri payından karşılanır. Genel bütçe vergi gelirleri payından yapılacak kesinti; büyükşehir belediyeleri ile büyükşehir belediye sınırları içerisindeki ilçe belediyelerinde aydınlatma giderlerinin yüzde yirmisi, diğer belediyelerde yüzde onu, belirtilen sınırlar dışında ise il özel idareleri için yüzde yirmisi olarak uygulanır. TEDAŞ’ın satış fiyatı, enerji bedeli üzerine yüzde bir ilave edilmek suretiyle belirlenecek fiyatı aşmamak üzere EPDK tarafından belirlenir. Genel aydınlatma için kullanılan enerjinin alınıp satılmasıyla ilgili olarak dağıtım şirketlerine herhangi bir ödeme yapılmaz. TEDAŞ, aydınlatma faturaları içerisindeki enerji bedeli, dağıtım bedeli, vergi, fon ve payları ilgili kurumlara aktarmaktan sorumludur.

(2) İlgili valiliklerin belirleyeceği vali yardımcısı başkanlığında dağıtım şirketi, ilgili belediye veya il özel idaresi ile TEDAŞ temsilcilerinden oluşan aydınlatma komisyonunun genel aydınlatma kararı vereceği bölgelere ilişkin gerekli yatırımlar, dağıtım şirketince yapılır.

(3) Güvenlik amacıyla yapılan sınır aydınlatmalarına ait tesis, işletme ve tüketim giderleri, İşçileri Bakanlık bütçesine konulan ödenekten, toplumun ibadetine açılmış ve ücretsiz girilen ibadethanelerin genel aydınlatmasına ilişkin tüketim giderleri, Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

(4) TEDAŞ, genel aydınlatma kapsamında dağıtım şirketlerini denetler. Yapılan denetimler sonucunda bu kapsamda fazla ödeme yapıldığının tespit edilmesi halinde, fazla ödendiği tespit edilen tüketim miktarı bir sonraki dönem aydınlatma tüketim miktarından düşürülür ve yeni dönem aydınlatma bedelleri buna göre hesap edilir. Ödemenin yapıldığı tarih ile tüketim miktarının düşürüldüğü tarih arasındaki geçen süreye 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranı dikkate alınarak hesaplanan faiz, ilgili dağıtım şirketine ödenen dağıtım bedelinden mahsup edilerek genel bütçeye gelir kaydedilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye ve gerektiğinde usul ve esas belirlemeye Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Bakanlık yetkilidir.

(5) Trafik sinyalizasyonu, halkın ücretsiz kullanımına açık ve kamuya ait park, bahçe, tarihi ve ören yerlerinin aydınlatılması ile ilgili sistemlerin tesisi, işletilmesi ve tüketim giderleri, ilgisine göre belediye veya kamu idaresine aittir. Belediyeler ve il özel idareleri tarafından süresi içinde ödenmeyen bu tutarlar genel bütçe vergi gelirleri payından kesilir.

(6) Genel aydınlatmayla ilgili ölçüme ilişkin teknik esaslar ile ödemeye, kesinti yapılmasına, uygulamaya ve denetime ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.

(7) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye ve gerektiğinde usul ve esas belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 119- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 22- (1) Bu Kanunun geçici 6 ncı maddesi kapsamında olup 1/1/2018 tarihinden önceki döneme ait iş ve işlemler anılan madde hükümlerine göre sonuçlandırılır.”

MADDE 120- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşinci yılın yıl sonuyla” ibaresi “2020 yılı sonuyla” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “beş yıl süreyle” ibaresi “31/12/2020 tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 121- 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci maddesinin onbeşinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “yüzde birine kadar” ibaresi “binde ikisi oranında” şeklinde, ondokuzuncu fıkrasında yer alan “yüz” ibaresi “yirmi” şeklinde, aynı fıkranın (a) bendinin birinci cümlesinde yer alan “beşini” ibaresi “birini” şeklinde ve (b) bendinde yer alan “öz kaynağının binde beşini” ibaresi “konsolide olmayan öz kaynağının binde birini” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 112– 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 16 ncı maddesinin yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkrası buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(8) Elektrik dağıtım şirketlerinin denetimleri haricinde de genel aydınlatma kapsamında tespit edilen yanmayan, yerinde olmayan armatür ve/veya direklere ilişkin eksiklerin giderilmesine ilişkin süre verilir. Belirlenen sürelerde eksikliklerin giderilmemesi durumunun tespiti ile belirlenen her bir direk veya armatür için Bakanlığın Kurula bildirmesine müteakip Kurul tarafından beş yüz Türk lirası idari para cezası verilir. Tespit edilen eksikliklerin giderilmesine ilişkin verilecek süreler ve eksikliklerin tespit esasları yönetmelikle belirlenir. Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.”

MADDE 113- 6446 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “iki yıla kadar” ibaresi “beş yıla kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 114- 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun geçici 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşinci yılın yıl sonuyla” ibaresi “2020 yılı sonuyla” şeklinde, “Bakım ve onarım” ibaresi “İşletme” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 115- 6461 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşinci yılın yıl sonuyla” ibaresi “2020 yılı sonuyla” şeklinde ve ikinci fıkrasında yer alan “beş yıl süreyle” ibaresi “31/12/2020 tarihine kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 116- 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunun 77 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 77/A maddesi eklenmiştir.

“Uzlaşma

MADDE 77/A- (1) Bu Kanunda öngörülen idari para cezaları hakkında, ceza muhatabı tarafından, tespit edilen aykırılıkların kanun hükümlerine yeterince nüfuz edememekten veya kanun hükümlerini yanlış yorumlamaktan kaynaklandığının veya yargı kararları ile idarenin ihtilaf konusu olayda görüş farklılığının olduğunun ileri sürülmesi durumunda, Bakanlık bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde idari para cezasının muhatabı ile uzlaşabilir.

(2) Reklam Kurulu tarafından verilen idari para cezaları hariç olmak üzere, Bakanlık tarafından verilen idari para cezaları ile valilikler tarafından verilen idari para cezalarına karşı bu madde kapsamında uzlaşma talebinde bulunulabilir.

(3) Uzlaşma talebi, idari para cezası kararının tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde, henüz idari yargı yoluna başvuru yapılmamış idari para cezaları için yapılır. Uzlaşma talebinde bulunulması hâlinde, dava açma süresi durur; uzlaşma sağlanamaması hâlinde süre kaldığı yerden işlemeye başlar. Uzlaşma sağlanamaması hâlinde yeniden uzlaşma talebinde bulunulamaz.

(4) Bu madde kapsamında yapılan uzlaşma talepleri, uzlaşma komisyonları tarafından değerlendirilir. Uzlaşma komisyonlarının tutacakları uzlaşma tutanakları kesin olup gereği idarece derhâl yerine getirilir. Ceza muhatabı, üzerinde uzlaşılan ve tutanakla tespit olunan hususlar hakkında dava açamaz ve hiçbir mercie şikâyetle bulunamaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 122- 6502 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanunun 77 nci maddesinin onbeşinci fıkrasında yapılan değişiklik ile aynı maddenin ondokuzuncu fıkrasında yer alan parasal sınırlara ilişkin yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen idari para cezalarına uygulanmaz, bu idari para cezaları hukuki geçerliliklerini korur. Bu madde kapsamına giren idari para cezaları hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 5 inci maddesi hükümleri uygulanmaz.”

MADDE 123- 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Sicile kayıt olmak için Kurul tarafından belirlenen tutarda Veri Sorumluları Sicil ücreti alınır.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(5) Uzlaşma halinde, idari para cezasında yapılacak indirim oranı yüzde elliye geçemez. Bu madde uyarınca üzerinde uzlaşma talebinde bulunulan idari para cezaları hakkında 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesi uyarınca ayrıca peşin ödeme indiriminden yararlanılamaz. Uzlaşma konusu yapılan idari para cezaları, uzlaşma gerçekleştiği takdirde, uzlaşma tutanağı uzlaşma anında tebliğ edilir ve tebliğinden itibaren on beş gün içinde ödenir.

(6) Uzlaşma komisyonlarının başkan ve üyelerine, bu komisyonlardaki çalışmaları dolayısıyla verilecek huzur hakkı ve huzur ücreti ile buna ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

(7) Uzlaşma komisyonlarının kurulması, çalışması ile bu madde kapsamında yapılacak başvurulara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 117- 23/10/2014 tarihli ve 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 11 inci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(3) Kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve diğer gerçek veya tüzel kişiler, elektronik ticaretin gelişiminin izlenebilmesi ve değerlendirilebilmesi amacıyla Bakanlık tarafından istenilen bilgileri Bakanlıkça oluşturulan sisteme bildirir.

(4) Bakanlık ticari elektronik ileti onaylarının alınmasına ve reddetme hakkının kullanılmasına imkân tanıyan bir elektronik sistem kurmaya veya kurdurmaya yetkilidir. Bu Kanun çerçevesinde alınan onaylar Bakanlıkça belirlenen süre içinde sisteme aktarılır. Sisteme aktarılmayan onaylar geçersiz kabul edilir. Alıcılar, sisteme kaydedilen onayları Bakanlıkça belirlenen süre içinde kontrol eder. Bu sürenin bitiminden sonra gönderilen ticari elektronik iletiler onaylı kabul edilir. Alıcılar tarafından reddetme hakkı bu sistem üzerinden kullanılır. Sistemin kurulması, onayların sisteme aktarılması, saklanması, reddetme hakkının sistem üzerinden kullanılması ve sistemin işleyişine ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 118 - 6563 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) 11 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aykırı hareket eden gerçek kişiler ile özel hukuk tüzel kişileri hakkında beş bin Türk lirasından yirmi bin Türk lirasına kadar,”

MADDE 119- 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Sicile kayıt olmak için veri sorumlusu özel hukuk tüzel kişilerinden 1.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucunda bulunan tutarı geçmemek üzere Kurul tarafından belirlenen tutarda Veri Sorumluları Sicili ücreti alınır. Bakanlar Kurulu, gösterge rakamını yarısına kadar indirmeye ve iki katına kadar artırmaya yetkilidir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 124- 6698 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin dördüncü fıkrasına “diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati” ibaresinden sonra gelmek üzere “, hâkim ve savcılar ise kendilerinin muvafakati” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 125- 6698 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına, (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“c) Veri sorumluları sicil ücreti.”

MADDE 126- 6698 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) En az dört yıllık lisans öğrenimi veren siyasal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, hukuk ve işletme fakültelerinden, mühendislik fakültelerinin elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, bilgisayar, bilişim sistemleri mühendisliği bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olanlardan; mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden ve özel bir yeterlik sınavından sonra 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen unvanlara ilişkin kurumların merkez teşkilatlarına ait kadrolara atanmış ve bu kadrolarda aylıksız izin süreleri hariç en az iki yıl bulunmuş olanlar ile öğretim üyesi kadrolarında bulunanlar, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az yetmiş puan almış olmak ve atama tarihi itibarıyla kırk yaşından gün almamış olmak kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların sayısı onbeşi geçemez.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 120- 6698 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin dördüncü fıkrasına “diğer kamu görevlileri kurumlarının muvafakati” ibaresinden sonra gelmek üzere “, hâkim ve savcılar ise kendilerinin muvafakati” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 121- 6698 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına, (b) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bentler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“c) Veri Sorumluları Sicili ücreti.”

MADDE 122- 6698 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 2- (1) En az dört yıllık lisans öğrenimi veren siyasetal bilgiler, iktisadi ve idari bilimler, iktisat, hukuk ve işletme fakültelerinden, mühendislik fakültelerinin elektronik, elektrik-elektronik, elektronik ve haberleşme, bilgisayar, bilişim sistemleri mühendisliği bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen yurtiçi ve yurtdışındaki yükseköğrenim kurumlarından mezun olanlardan; mesleğe özel yarışma sınavı ile girilen ve belirli süreli meslek içi eğitimden ve özel bir yeterlik sınavından sonra 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” başlıklı bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen unvanlara ilişkin kurumların merkez teşkilatlarına ait kadrolara atanmış ve bu kadrolarda aylıksız izin süreleri hariç en az iki yıl bulunmuş olanlar ile öğretim üyesi kadrolarında bulunanlar, Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavından en az yetmiş puan almış olmak ve atama tarihi itibarıyla kırk yaşından gün almamış olmak kaydıyla, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Kişisel Verileri Koruma Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların sayısı onbeşi geçemez.”

MADDE 123- 23/2/2017 tarihli ve 6824 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Belediyeler ve bağıli kuruluşları ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlası belediyelere ait şirketler ve il özel idarelerinin ödemekle yükümlü olduğu ve özelleştirme işlemleri sırasında TEDAŞ’a devredilmiş olan elektrik tüketiminden kaynaklanan, yapılandırılmamış olan alacaklar ile bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılandırıldığı halde bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ihlal edilmiş olan alacakların asılları ile bu alacaklara bağıli fer’i alacaklar yerine bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar (bu tarih dâhil) Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınmak suretiyle hesaplanacak tutarın ilk taksiti 2018 yılının Ocak ayından başlamak üzere yirmi dört ayda yirmi dört eşit taksitte ödenir. Bu süre içerisinde ödenen taksitlere herhangi bir zam ve faiz hesaplanmaz.

(2) Birinci fıkra hükümlerine göre hesaplanan tutarların taksit ödeme sürelerinde ödenmemesi hâlinde, bu tutarlara ödemede gecikilen her ay ve kesri için 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen gecikme zammı oranında geç ödeme zammı uygulanır. Taksitlerin son taksit ödeme süresi sonuna kadar ödenmemesi hâlinde bakiye alacak tutarı (Belediyelerin bağıli kuruluşları ile sermayesinin yüzde ellisinden fazlası belediyelere ait şirketlerin birinci fıkra kapsamındaki borçları dâhil), son taksit ödeme süresi sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte 2020 yılının Şubat ayından itibaren bu kuruluşlara 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 127- 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine göre yerleşim alanları içerisinde kalmış sanayi sitelerinin taşınması kapsamında sanayi sitesi gelişim alanı içerisinde Hazine veya kamu kurum ve kuruluşlarına ait arazilerin bulunması hâlinde; bu araziler, talep edilmesi ve başkaca bir sakıncası bulunmaması durumunda, 29/1/2004 tarihli ve 5084 sayılı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki illerde sanayi sitesi yapı kooperatiflerine, belediyelere, il özel idarelerine, büyükşehir belediyelerine bedelsiz devredilir. Diğer illerde ise 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 63

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre verilen paylardan ilgisine göre Maliye Bakanlığı ve İller Bankası A.Ş. tarafından, anılan Kanunun 7 nci maddesi hükmü dikkate alınmaksızın, ayrıca aylık %1 oranında kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilir. Bu oranı %5'e kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(3) Birinci fıkra kapsamındaki borçlulardan bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında yapılandırılan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılandırması ihlal olan borçlar hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. Bu takdirde, Kanunun 2 nci maddesi kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır ve ödenmemiş alacaklar (katsayı tutarı terkin edilmek suretiyle) ödemede gecikilen her ay ve kesri için 2019 yılının Aralık ayı sonuna kadar geç ödeme zammı hesaplanmak ve birinci fıkraya göre kalan sürede ödenmek üzere taksitlendirilir, ihlalin birinci fıkrada belirlenen son taksit ödeme süresinden sonra gerçekleşmesi halinde, ihlali izleyen aydan itibaren bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(4) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamına giren alacaklardan yapılandırılmamış olanlar için 2020 yılının Ocak ayı sonuna kadar TEDAŞ'a iletilmek üzere dağıtım/ perakende satış şirketlerine veya TEDAŞ'a yazılı başvuruda bulunulması halinde bu alacaklar da anılan bent kapsamında yapılandırılır. Bu fıkra kapsamında yapılandırılan alacakların ilk taksiti 2020 yılının Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödenir.

(5) Bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yapılandırılmış olan alacaklara ilişkin taksit ödeme süreleri üçer yıl uzatılmıştır.

(6) Bu madde kapsamına giren alacaklara karşılık bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilen tutarlar, bu madde hükümlerine dayanarak red ve iade edilmez.

(7) Bu madde kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak dava açılması ya da icra takibi yapılması halinde bu Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i), (j), (k), (l) ve (m) bentleri gereğince işlem yapılır.

(8) Bu Kanunun 2 nci maddesi ile bu madde kapsamına giren alacaklarla ilgili olarak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başvuru, taksit ödeme ve/veya kesinti suretiyle yapılacak tahsilatta geçen sürelerde, ilgili kanunlarda öngörülen zamanaşımı süreleri işlemez.

(9) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esaslar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının uygun görüşü alınarak TEDAŞ tarafından belirlenir.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

üçüncü maddesinde yer alan harca esas değerleri üzerinden peşin veya taksitle ödenmek üzere sanayi sitesi yapı kooperatiflerine, belediyelere, il özel idarelerine, büyükşehir belediyelerine satılır. Buna ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ile Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı mülkiyetinde bulunan stok araziler ise ilgili mevzuatına göre sanayi sitesi yapı kooperatifine tapuda devredilirken 29/4/1969 tarihli ve 1164 sayılı Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen şerh tapuya işlenmez. Seçilen alanda özel mülkiyette olan araziler bulunması hâlinde bu araziler rızaen satın alma veya kamulaştırma yoluyla iktisap edilir. Bu nitelikte taşınmazlar hakkında 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümleri uygulanır.”

MADDE 128- 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Ekonomi Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan bu şekilde yapılan destek ödemelerine ilişkin olarak Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Bakanlıkça görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar Bakanlığa karşı malî açıdan sorumludur. Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik Devlet destekleri kapsamında verilen krediler ile yapılan fazla veya yersiz ödemeler amme alacağı sayılır ve Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Bakanlıkça görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlar nezdinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.” cümleleri “Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ihracata yönelik Devlet destekleri kapsamında verilen krediler ile yapılan fazla veya yersiz ödemelerin ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oran ve usule göre hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içerisinde ödenmesi, destekten yararlanan kişiye Bakanlıkça yapılacak tebligatla istenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen alacaklar, destekten yararlanan kişinin bağlı olduğu vergi dairesine Bakanlıkça yapılacak bildirim üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.” şeklinde değiştirilmiş ve bu cümlelerden sonra gelmek üzere “Bu suretle tahsil edilemeyen krediler ile yapılan fazla veya yersiz ödemelerin, ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oran ve usule göre hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içerisinde ödenmesi, destek ödemesini gerçekleştiren Türkiye İhracatçılar Meclisi, İhracatçı Birlikleri, Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı ile Bakanlıkça görevlendirilen ilgili diğer kurum ve kuruluşlara Bakanlıkça yapılacak tebligatla istenir. Bu süre içerisinde ödenmeyen alacaklar, destek ödemesini gerçekleştiren ilgili kurum veya kuruluşun bağlı olduğu vergi dairesine Bakanlıkça yapılacak bildirim üzerine, 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir.” cümleleri eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu veya özel kanunlarda yer alan hükümler nedeniyle yargı harçlarından muaf olan ya da yaptıkları işlemler istisna olan kamu idareleri adına hükmedilmiş olan yargı harçları tahsil edilmez, tahsil edilmiş bulunan yargı harçları red ve iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Maliye Bakanlığına bağlı Kefalet Sandığının 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının dörtyüzseksen milyon Türk Liralık tutarı, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde 2018 yılı içerisinde Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutarlar genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu veya özel kanunlarda yer alan hükümler nedeniyle yargı harçlarından muaf olan ya da yaptıkları işlemler istisna olan kamu idareleri adına hükmedilmiş olan yargı harçları tahsil edilmez, tahsil edilmiş bulunan yargı harçları red ve iade edilmez.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Maliye Bakanlığına bağlı Kefalet Sandığının 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının dört yüz seksen milyon Türk liralık tutarı, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde 2018 yılı içerisinde Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutarlar genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(2) 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmü uyarınca oluşturulan özel hesabın kasa ve banka bakiyesi, Maliye Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde 2018 yılı içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılarak özel hesap kapatılır ve yatırılan bu tutarlar genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilir. Özel gelir kaydedilen tutarlar karşılığını, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Özel hesabın borç ve yükümlülükleri ile hak ve alacakları, başkaca herhangi bir işleme gerek kalmaksızın Kültür ve Turizm Bakanlığına devrolunur.

(3) Türk Patent ve Marka Kurumunun 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının yüzelli milyon Türk Liralık tutarı, 31/1/2018 tarihine kadar Maliye Bakanlığının merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutar genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu Kanunun 17 nci maddesi ile 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde yapılan değişiklik, ücret gelirleri açısından 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilenler için uygulanır.

(2) Ölüm veya memleketi terk halleri nedeniyle bu Kanunun yayımı tarihinden önce beyan edilmesi gereken gelirlerin vergilendirilmesinde, 193 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinin bu Kanunun 17 nci maddesi ile değiştirilmeden önceki hükümleri uygulanır.

MADDE 129- Bu Kanunun;

a) 1 inci, 3 üncü ve 87 nci maddeleri yayımlandığı ayın son günü,

b) 7 nci, 10 uncu, 11 inci, 19 uncu, 20 nci, 21 inci, 25 inci, 26 ncı, 27 nci, 28 inci, 29 uncu, 44 üncü maddeleri, 49 uncu maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik, 74 üncü maddesi, 81 inci maddesi ile 4760 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yapılan değişiklik, 91 inci, 93 üncü, 94 üncü maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “Bankalara borçları”, “bankalara veya” ibarelerine yönelik değişiklik ile “bankaların” ibaresinden sonra eklenen hüküm ve (i) bendinde yapılan değişiklik, 101 inci maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümle, 108 inci, 114 üncü, 115 inci, 116 ncı, 117 nci, 118 inci, 119 uncu maddeleri ve geçici 2 nci maddesi 1/1/2018 tarihinde,

c) 12 nci, 14 üncü ve 48 inci maddeleri, 49 uncu maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen (ç) bendi ve 88 inci maddesi yayımlandığı ayı izleyen aybaşında,

ç) 15 inci ve 17 nci maddeleri 1/1/2017 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 16 ncı maddesi bu Kanunun yayımlandığı tarihten sonra verilmesi gereken kurumlar vergisi beyannamelerinin ait olduğu hesap döneminde elde edilen kurum kazançlarına uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

e) 18 inci maddesi 1/9/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(2) 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 44 üncü maddesinin bu Kanunla değiştirilmeden önceki hükmü uyarınca oluşturulan özel hesabın kasa ve banka bakiyesi, 2018 yılı içerisinde Kültür ve Turizm Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına yatırılarak özel hesap kapatılır ve yatırılan bu tutarlar genel bütçeye özel gelir olarak kaydedilir. Özel gelir kaydedilen tutarlar karşılığını, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan harcanmayan kısımları ertesi yıl bütçesine devren ödenek kaydetmeye Kültür ve Turizm Bakanı yetkilidir. Özel hesabın borç ve yükümlülükleri ile hak ve alacakları, başkaca herhangi bir işleme gerek kalmaksızın Kültür ve Turizm Bakanlığına devrolunur.

(3) Türk Patent ve Marka Kurumunun 31/12/2017 tarihi itibarıyla bankadaki hesabının yüz elli milyon Türk liralık tutarı, 31/1/2018 tarihine kadar Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutar genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilir.

MADDE 124- Bu Kanunun;

- a) 1 inci, 3 üncü ve 84 üncü maddeleri yayımlandığı ayın son günü,
- b) 7 nci, 8 inci, 10 uncu, 11 inci, 17 nci, 18 inci, 19 uncu, 23 üncü, 24 üncü, 25 inci, 26 ncı, 27 nci maddeleri, 43 üncü maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafında yapılan değişiklik, 68 inci ve 73 üncü maddeleri, 76 ncı maddesi ile 4760 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı listenin (A) cetvelinde yapılan değişiklik, 88 inci, 90 ncı, 91 inci maddesi ile 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan “Bankalara borçları”, “bankalara veya” ibarelerine yönelik değişiklik ile “söz konusu kıymetlerin satışından doğan kazançların %75’lik kısmı” ibaresine yönelik değişikliğin parantez içi hükmü, “bankaların” ibaresinden sonra eklenen hüküm ve (i) bendinde yapılan değişiklik, 100 üncü maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümle ve geçici 2 nci maddesi 1/1/2018 tarihinde,
- c) 12 nci, 14 üncü ve 42 nci maddeleri, 43 üncü maddesi ile 3065 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına eklenen (ç) bendi ve 85 inci maddesi yayımlandığı ayı izleyen aybaşında,
- ç) 15 inci maddesi 1/1/2017 tarihinden itibaren elde edilen gelirlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,
- d) 16 ncı maddesi 1/9/2017 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- e) 63 üncü maddesi ile 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrasından sonra gelmek üzere eklenen onuncu fıkrası, 64 üncü maddesi ile aynı Kanunun 8 inci maddesinin beşinci fıkrasının (h) bendinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin değişiklik ve 95 inci maddesi 1/4/2018 tarihinde,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

f) 68 inci maddesi ile 4733 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarında yapılan değişiklik, 69 uncu maddesi ile anılan Kanunun 8 inci maddesinin yeniden düzenlenen mülga üçüncü fıkrası, beşinci fıkrasının (b) ve (h) bentleri ve 71 inci maddesi 1/4/2018 tarihinde,

g) 82 nci maddesi 1/1/2018 tarihinden itibaren tahsil edilen gelirlere uygulanmak üzere aynı tarihte,

ğ) 95 inci maddesi 1/1/2018 tarihinden sonra verilmesi gereken beyannamelerde beyan edilmesi gereken kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

h) 100 üncü maddesi ve 101 inci maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine eklenen yedinci fıkrası 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanmak üzere aynı tarihte,

ı) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 130- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Binali Yıldırım

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Başbakan Yardımcısı

R. Akdağ

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. B. Sayan Kaya

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

J. Sarıeroğlu

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

A. E. Fakıbaba

Kalkınma Bakanı

L. Elvan

Millî Eğitim Bakanı

İ. Yılmaz

Sağlık Bakanı

A. Demircan

Başbakan Yardımcısı

M. Şimşek

Başbakan Yardımcısı

H. Çavuşoğlu

Avrupa Birliği Bakanı

Ö. Çelik

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. Özhasseki

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

B. Albayrak

Gümrük ve Ticaret Bakanı

B. Tüfenkci

Kültür ve Turizm Bakanı

O. A. Bak

Millî Savunma Bakanı

N. Canikli

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

A. Arslan

Başbakan Yardımcısı

F. Işık

Adalet Bakanı

A. Gül

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Özlü

Dışişleri Bakanı

M. Çavuşoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

O. A. Bak

İçişleri Bakanı

S. Soylu

Maliye Bakanı

N. Ağbal

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

- f) 77 nci maddesi 1/1/2018 tarihinden itibaren tahsil edilen gelirlere uygulanmak üzere aynı tarihte,
g) 99 uncu maddesi ve 100 üncü maddesi ile 5809 sayılı Kanunun 46 ncı maddesine eklenen yedinci fıkrası 1/1/2018 tarihinden itibaren elde edilecek net satışlara uygulanmak üzere aynı tarihte,
ğ) 106 ncı maddesi 1/1/2019 tarihinde,
h) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 125- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

